

CO (52238) *pron, av, cn i pt*

pron (49899), *av* (368), *cn* (485), *pt* (1475).

N co (11329), -cz [z połączenia „co zacz”] (73); ~ com (2), c(o)m (13); ~ coś (1), c(o)ś (33). $\diamond$ *G* czego (4787); czego (597), czégo (7), cz(e)go (4183); czego : czégo MurzNT (23 : 6), KochFrag (9 : 1); ~ czegom (15), czegóm (3), czeg(o)m (86); -óm KochFrag; -om : -óm Mącz (10 : 1), SarnStat (1 : 1). $\diamond$ *D* czemu (2585), czamu (2); czemu : czamu MurzNT (5 : 2); ~ czemu (215), czému (1), czému (13), cz(e)mu (2356); czemu : czému Strum (2 : 1); czemu, cz(e)mu : czému GlabGad (322 : 1), RejKup (12 : 2), MurzHist (2 : 1), MurzNT (2 : 3), KrowObr (157 : 1), Mącz (102 : 1), SkarŻyw (130 : 3), ActReg (17 : 1). $\diamond$ *A* co (15830) [w tym zapis: có Mącz 45c], -cz (1127), -ć (1), -c (1); ~ com (58), cóm (2), c(o)m (447); cóm Strum Q3; com : cóm Oczko (1 : 1; 25v); ~ coś (52), cós (1) MurzNT Ioann 18/35, c(o)ś (363); ~ na co (672), nacz (109); nacz OpecŻyw (5), RejPs, RejKup (4), SienLek, HistLan (2); na co : nacz PatKaz I (2 : 1), LibLeg (6 : 1), LibMal (3 : 5), RejRozpr (1 : 4), RejJóz (3 : 6), Diar (5 : 7), RejWiz (12 : 12), RejFig (2 : 1), RejZwierc (5 : 4), BibRadz (15 : 2), GórnDworz (20 : 2), RejPos (30 : 27), RejZwierc (52 : 16), PaprPan (4 : 4), GórnTroas (1 : 1), WujNT (15 : 1), SarnStat (26 : 1), GosłCast (6 : 1); ~ o co (545), ocz (194); o co MetrKor (4), ForCnR (3), HistJóz, TarDuch, FalZioł (3), GlabGad, March², ZapWar (11), ComCrac (2), SeklWyzn (2), SeklKat (10), MurzHist (2), MurzNT (3), KromRozm III, BielKom, GroicPorz (18), KrowObr (4), Leop (9), UstPraw (19), OrzRozm (5), BielKron (27), OrzQuin, GórnDworz (12), BiałKat (2), BielSat, KwiatOpis (3), KuczbKat (3), RejZwiercTrzec, BielSpr, WujJud (3), WujJudConf (4), Strum (2), BiałKaz (4), SkarJedn (10), KochOdpr, Oczko, SkarŻyw (16), ZapKościér, MWilKHist, StryjKron (3), CzechEp (16), CzechEpPORz, NiemObr (9), KochFr (3), KochMuza, ReszPrz, ReszHoz, WerKaz, KochPieś (2), PudłFr, GórnRozm (5), PaprUp (8), ZawJeft, ActReg (3), GosłGosp (3), GosłGospSieb, KochFrag, OrzJan (4), WyprPl, LatHar (15), KołakSzczęśł (4), SarnStat (53), SiebRozmyśł (3), GrabPospR, PowodPr (5), SkarKaz (11), VotSzl (2), CzahTr, GosłCast (2), PaxLiz, SkarKazSej (6) KlonWor; ocz OpecŻyw, PatKaz III (2), BielŻyw (5), RejRozpr, HistAl; Goski, HistLan, KochMon, KochPs (2), BielRozm, GórnTroas, RybGęśli; o co : ocz BierEz (4 : 3), LibLeg (9 : 1), RejPs (1 : 1), RejJóz (4 : 3), RejKup (5 : 1), Diar (3 : 6), GliczKsiąż (7 : 1), LubPs (1 : 4), RejWiz (5 : 15), RejZwierc (1 : 5), BibRadz (6 : 10), Mącz (30 : 31), SienLek (2 : 1), RejAp (2 : 1), RejPos (6 : 47), RejZwierc (17 : 15), BudBib (1 : 1), MycPrz (2 : 2), BudNT (2 : 2), CzechRozm (27 : 8), PaprPan (3 : 1), ModrzBaz (4 : 1), KochSz (1 : 1), BielSjem (1 : 1), ArtKanc (2 : 6), GrabowSet (1 : 2), WujNT (23 : 4), CiekPotr (9 : 1); ~ po co (35), pocz (6); pocz BierEz, LibLeg, RejRozm, RejWiz; po co : pocz RejPos (3 : 1), KlonFlis (1 : 1); ~ przecz (748), prze co (88), przeć (1), przec (1) MiechGlab; przecz BierEz (15), OpecŻyw, BielŻyw (6), GlabGad (8), LibLeg (6), RejPs (8), RejKup (23), HistAl, MurzHist (8), MurzNT (12), Diar (7), DiarDop (2), LubPs (42), GroicPorz (5), KrowObr (2), RejWiz (22), Leop (11), OrzList, RejFig (4), RejZwierc (14), BibRadz (35), GrzegRóżn, Mącz (11), SarnUzn (11), SienLek, RejAp (10), HistRzym (47), BiałKat, HistLan, KuczbKat (4), RejZwierc (62), BielSpr, KochMon, RejPosRozpr, WierKróc, BudNT (5), SkarJedn, KoehPs (6), SkarŻyw (3), KochTr, KochFr (3), KlonŻal, KochMRot, WerKaz, WisznTr, KochPieś, PudłFr (3), GórnRozm, ZawJeft (2), GórnTroas, KochCn, GrabowSet (22), KochFrag, OstrEpit, CiekPotr (2), GosłCast (3), KlonWor,

PudłDydo, *SzarzRyt* (4); *prze co ForCnR*, *WróbŻółt*, *LudWieś* (2), *RejJóz*, *KromRozm III*, *WujJud* (4), *ZapKościer*, *WerGośc*, *WerKazPap*, *GostGosp*, *JanNKar* (3), *KlonKr*; *przez* : *prze co LibMal* (6 : 1), *GliczKsiąż* (2 : 1), *OrzRozm* (6 : 7), *OrzQuin* (2 : 7), *Prot* (3 : 1), *GórnDworz* (6 : 2), *RejPos* (122 : 2), *BudBib* (42 : 1), *MycPrz* (2 : 1), *CzechRozm* (8 : 10), *Pap**rPan* (2 : 6), *ModrzBaz* (3 : 2), *CzechEp* (4 : 2), *OrzJan* (1 : 1), *WujNT* (68 : 22), *SarnStat* (1 : 1), *SiebRozmyśl* (1 : 1), *CzahTr* (4 : 1), *PaxLiz* (8 : 1); *przez* : *przeć ArtKanc* (4 : 1); ~ *w co* (111), *wecz* (2); *w co* : *wecz RejJóz* (2 : 1), *BielKron* (2 : 1); ~ *za co* (185), *zacz* (68); *za co MetrKor*, *ZapWar*, *SeklWyzn*, *SeklKat*, *MurzNT*, *KromRozm II*, *GliczKsiąż*, *GroicPorz*, *KrowObr* (3), *Leop* (2), *OrzRozm* (2), *BielKron* (5), *KochSat*, *OrzQuin* (3), *GórnDworz* (5), *BiałKat*, *BielSat*, *GrzegŚm*, *WujJud*, *RejPosWstaw*, *BudBib* (2), *BudNT* (3), *CzechRozm* (2), *Pap**rPan* (6), *ModrzBaz*, *SkarJedn*, *KochPs* (3), *StryjKron* (2), *CzechEp* (10), *NiemObr*, *KochMarsz*, *WerKaz*, *ZapKościer* (5), *KochPieś*, *PudłFr*, *ArtKanc* (5), *Pap**rUp* (2), *ZawJeft* (5), *ActReg* (4); *GostGosp* (3), *Phil*, *KochPij*, *LatHar* (2), *WysKaz* (2), *WujNT* (3), *SiebRozmyśl* (5), *KlonKr* (2), *PowodPr* (2), *SkarKaz* (3), *CiekPotr*, *GosłCast* (2), *PaxLiz*, *KlonWor*; *zacz BierEz* (3), *OpecŻyw* (2), *RejRozpr* (2), *RejJóz* (3), *Diar*, *RejWiz* (5), *RejFig* (2), *RejZwierz* (3), *RejAp* (6), *MycPrz* (2), *Strum*, *WyprPl*; *za co* : *zacz LibLeg* (5 : 5), *LibMal* (6 : 3), *RejKup* (1 : 4), *LubPs* (4 : 3), *BibRadz* (5 : 1), *Mącz* (3 : 3), *HistRzym* (2 : 1), *RejPos* (2 : 1), *HistLan* (1 : 1), *RejZwierc* (2 : 5), *SkarŻyw* (8 : 1), *KochFr* (1 : 1), *BielRozm* (1 : 3), *GrabowSet* (3 : 1), *KochFrag* (2 : 1), *SarnStat* (14 : 1), *CzahTr* (6 : 2). ♦ *N a. A co* (253). ♦ *I czym* (1573), *czem* (124); *czem PatKaz II* (3), *MurzHist* (8), *MurzNT* (7), *BudBibKaw*, *ZapKościer*; *czym* : *czem LibLeg* (7 : 4), *FalZioł* (22 : 4), *RejPs* (2 : 5), *RejKup* (9 : 27), *DiarDop* (1 : 1), *GliczKsiąż* (16 : 8), *BibRadz* (13 : 2), *OrzRozm* (21 : 1), *BudBib* (12 : 1), *BudNT* (1 : 7), *ModrzBaz* (2 : 36), *Oczko* (7 : 1), *GórnRozm* (19 : 2), *GrabPospR* (2 : 2), *ZapMaz* (1 : 1); ~ *czem* (9), *czém* (4), *czëm* (4), *cz(e)m* (10); *czém Oczko*, *też RejKup*; *czem* : *czém* : *czëm MurzHist* (5 : 1 : 2), *MurzNT* (4 : 1 : 2). ♦ *L czym* (2154), *czem* (176 + 1 errata cyt.); *czem MetrKor*, *RejŁas*, *ComCrac* (2), *LibMal*, *MurzHist* (4), *MurzOrt*, *BudNT* (5), *ModrzBaz* (48), *ModrzBazBud*; *czym* : *czem LibLeg* (31 : 9), *ZapWar* (5 : 2), *FalZioł* (16 : 1), *RejPs* (1 : 19), *RejKup* (11 : 22), *KromRozm I* (5 : 1), *MurzNT* (1 : 10), *KromRozm II* (19 : 3), *KromRozm III* (20 : 7), *Diar* (16 : 4), *DiarDop* (6 : 1), *GliczKsiąż* (29 : 20), *BibRadz* (42 : 7), *Mącz* (114 : 1), *BudBib* (10 : 2), *Oczko* (12 : 1), *GrabPospR* (1 : 3), *CiekPotr* (10 : 1 + 1 errata cyt.). ♦ *indecl co* (12242); ~ *com* (19), *c(o)m* (102); ~ *coś* (29), *c(o)ś* (181). *Dubia co* (11).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XIX w.

I. Zaimek (49899) :

1. Rzeczowny (odmienny) (39204) :

A. Zastępuje rzeczownik nieosobowy (38685) :

A) W funkcji właściwej (33936) :

a. Pytajny; quid Mącz, Calag; quae Mącz (8734) :

α. *W pytaniu niezależnym [w tym: cum con (nie warunkowym) (25)] (1782) : Rzekł xantus/ co vmiełz działać/ On mu/ co możesz rofkázác BierEz Bv (2); OpecŻyw 47v (7); BielŻyw 108 (2); Czego więcej człowiek potrzebuie ku żywności, iestli picia albo iedła. GlabGad F5 (16); Co myśliż. (–) Myślę iż tyle ftáwów záiąc ma wogonye iák wchrzepćie. March² D2v (4); RejJóz O2v; RejKup*

d4v (4); *HistAlHUNG* A3; mistrzu dobry/ Co uczyniwszy/ wieczny żywot za dziedzictwo otrzymam? *MurzNT Luc* 18/18 (5); *KromRozm II* m3v; *BielKom* A2; *GliczKsiąż* H8v; *KrowObr* 59v (2); *RejWiz* 109; Y rzekł Pan do mnie Co ty widzisz Amos? Y rzekłem: Kiellę murarską. *Leop Am* 7/8 (13); *RejFig* Aa6v (5); A to coć łeb ogryzło/ towarzyszu miły. *RejZwierc* 120 (5); *BibRadz Mal* 1/2 (4); *OrzRozm* O4v; Rzekł tedy krol [...] coby zaśluzzył Márdocheusz za taką wierność. *BielKron* 115 (8); Quid tibi consuluit medicus Coć rǎdził lekarz. *Mqcz* 63c; Quorsum haec spectat oratio, Kczemu łie łciaga tá mowá. *Mqcz* 405a (40); tá Rzeczpołpolita [...] czym przymuśi Królá łwégo ku powinowatości iego/ łademli/ czyli mocą/ czego oná piérwéy przeciwko iemu pokuśi? *OrzQuin* S2v (6); *RejAp* 16; *GórńDworz* Q (2); *HistRzym* 55 (4); *RejPos* 126 (6); *BiałKat* I; *RejZwierc* 204v (2); *BudBib Ex* 15/24 (8); *BudNT Matth* 11/7 (9); A coż to iest záprzec łie łámego: w czym to należy/ y ktorým łpołobem być ma? *CzechRozm* 226v (5); *SkarŻyw* 226; *MWilKHist* H3v; *KlonŻal* E4; *ReszPrz* 12; *WerGość* 245; CZego chcelz od nas pánie/ zá twé hoyné dáry? Czego zá dobrodźieyftwá/ ktorým niémáłz miáry? *KochPieś* 71; *PudłFr* 32; *ArtKanc* P13v (2); *KochWr* 34; WODzu waleczny/ co cię tak łtrwożyło? Co twarz tak prędko twoię záłmućilo? *ZawJeft* 24 (4); Co było/ powiedz/ łen był/ czy było widzenie *GórńTroas* 33; *KolakCath* B4; *RybGęśli* B3v; y pytał ich: O co łię gadaćie miedzy łobą? *WujNT Mar* 9/16 (17); *SkarKaz*)(2; Co ten łotr z tobą mowił? *CiekPotr* 44 (4); *CzahTr* D3v; *GosłCast* 29.

co z czego (1): Utrum – Cołtich dwu. *Calep* 1145a.

co po czym komu a. w czym (2): Czo po łzyi człowieku. (–) Dla podpori głowie *GlabGad* D (2).

cum ai i pron [G sg n] (23): Czo iest w żywocie nałepłzého, myłł prołta. *BielŻyw* 16; *GlabGad* K6v (2); *MurzNT Matth* 23/19; *BielKron* 147; Quid est quod laetus sis? Coć to wesołého? *Mqcz* 341a; *RejZwierc* 124; co cię tak łmutne⁸⁰ wdomu mym krolewłkiem podkláło? *SkarŻyw* 304. W charakterystycznych połączeniach: *co (na)lepszého* (3), *smutného*, *wesołého*, *więtszego*, *zdrowszego* (2). Cf Wyrażenia.

Z formą osobową czasownika „mieć” + *inf* (struktura dająca się przekształcić na *cum inf*) [w tym: *co mam itp. czynić* (8)] (13): *SeklKat* E3v; *KromRozm II* x2v; *Leop* 1.Reg 5/8 (2); iegli mię łpytáią ludzye Izráelłcy ktore iego imię? co mam odpowiedzyeć? *BielKron* 28v; *Mqcz* 397a (2); *BudBib Is* 40/6; *SkarŻyw* 188 (2); *GrabowSet* B3; rzekłá mátce łwoiey: Czegoli mam prośić? A oná rzekłá: Głowy Ianá Krzćicielá. *WujNT Mar* 6/24 (2).

W strukturach z formą osobową czasownika „być” lub jej elipsą [w tym: *cum ai i pron* G sg n (11), *cum sb N* (9), *cum inf* (2), ze zdaniem względnym (4)] (36): *BierEz* A3v; *BielŻyw* 16; Czo iest pragnienie. (–) Iest żądanie [och]łody zimney *GlabGad* Gv (3); *SeklKat* Gv (3); *RejKup* i7v; rzekłá/ łynu Alexander co to iest? Ktorey on odpowiedział/ ciáło Anektabowe ielth. *HistAl* A8 (3); *MurzNT Matth* 23/19; *RejWiz* 96v; *Leop Ioann* 18/38; A to co záś ielth w gębie twoiey? *OrzList* b2v; *RejFig* Cc6; *OrzRozm* K4v; *BielKron* 31; *Mqcz* 18d (5); *OrzQuin* A4; Thedy Tárłia zádalá iemu tę gadkę/ rzekąc: Co iest to? *HistRzym* 24 (4); *RejPos* 125v (2); *RejZwierc* 124; *BudNT Ioann* 18/38 (2); O wdzięczne łłowo/ powiáda/ á co to łancta łanctorum? obiedwie Łácińłkiego nierozumiały *SkarŻyw* 582 (2). W charakterystycznych połączeniach: *co to jest* (...) (14) [*cum sb N* (2), *cum inf* (2), ze zdaniem względnym (2), *cum pron* G sg n (1)], *co to... jest* [*cum pron* G sg n] (2), *co jest* (...) (10) [*cum sb N*

(5), *cum ai G sg n* (2), *ze zdaniem względnym* (2)], *co... jest* (2) [*cum sb N* (1), *cum ai G sg n* (1)], *co to...* (4) [*cum ai G sg n* (3), *cum sb N* (1)], *co...* [*cum ai G sg n*] (2), *to co jest* (1), *co jest to* (1).

W funkcji równoważnika zdania (z elipsą orzeczenia) (14): *OpecŻyw* 167v; *Wždy mi mußisz tego pozwolić/ iż z teyto Lutrowey [...] náuki [...] wiele dobrego vřlo. (–) A co? KromRozm I L; KromRozm III M4; GliczKsiąż H8v; SarnUzn G7; Widzimi fie pánie Derfniaku/ żeś tu w.m. potrzebney rzeczy nie dołożył. Spytał pan Derfniak. A czego. GórnDworz T7v; CzechRozm 259v (2); MWilKHist I4; ReszPrz 12; Pánie/ á ten co [hic autem quid]? WujNT Ioann 21/21 (2). Cf »dalej co«, »co tobie«.*

Połączenia: »co tam« (5): *RejZwierz* 122v; *Nieřłyřę ná to vcho: co ten tám goworzy? LeovPrzepSamb b3v; Mącz 341b (2); Czegoć tám niedořtaie do twego obiádu? SkarŻyw 118.*

»co też« (5): *Sumnienie czo przi thym było czo by theř ktemn [!] mowiło RejKup q4; BielKron 244v; RejPos 229v; CzechRozm 96v; Ale oto Helenę widzę: co też teraz Niebogá myřli KochOdpr B.*

»co to« (11): *BierEz R2; PatKaz II 60; A czo to łotrze markoczeř RejJóz C5v; MurzNT 151 marg; RejFig Aa4v (2); BielKron 64v; GórnDworz S8v; pytał go/ co tho czytałř? RejZwierc 174v; KochFr 60; WerGořc 252.*

»co tu« (1): *Więc řzukać będą/ á ia co tu rzekę řobie? GórnTroas 37.*

»co wždy« (10): *OpecŻyw 124v (2); MurzNT Luc 7/25; coć fie wždy dzieie brácie miły? RejFig Cc7; ZawJeřt 20; ActReg 102; LatHar 698 (3); czyli pogorzał? ná czym wždy vtrácił? CiekPotr 23.*

Frazy: »co będzie« [*w tym: z kim, z czym* (2), *z czego* (1)] (4): *vciekl mi ięciec/ co s tego będzie? BielKron 85v; ActReg 89; CiekPotr 27; A z pieniádzmi ktorem dał ná řołnierze/ co będzie? SkarKazSej 685b.*

»co by to było« (1): *Rzekłá lepak Tárřiá iemu: Coby to było? Ieřt dom w řzáty nie vbogi gořcie y gořpodarz w nim nági HistRzym 24.*

»o co się chcesz załóżyć« (1): *quo mecum pignore certabis, Co ná to řádźiř/ o co fie chceř fe mná załózić. Mącz 299b.*

»co czynisz, działasz« (11 : 3): *BierEz S3; BielŻyw 34 (2); MurzNT 151 marg; rzekł k niemu Pan bog: Co dzyáłař Helia? Rzekł/ nárzekam ná lud Izráelřki BielKron 85 (3); Mącz 334c; BudBib Eccle 8/4; HistHel C3v (2); Was machřtu? Co czyniř? Quid agis? Calag 558a; SkarŻyw 135; WujNT Mar 11/3.*

»dalej co« = *co jeszcze* (1): *Niech będzie vbrány Włáfnie po cudzořiemřku; niechay będzie twarzy Nieznáiomey [...] (–) Daley co? (–) Zeby zmyřli řobie iřz od oycá Przyiechał CiekPotr 59.*

»co (mi) dasz itp.« [*wyraża propozycję płatnej usługi lub zakładu; w tym: za to* (2), (*kiedy*)*by* (2), *iż* (1)] (13): *á coby mi dał/ Bych tu tobie řkarb vřkazał BierEz E3; Czo mi chcecie datz/ a iá go wáam wydám OpecŻyw 84 (3); MurzNT Matth 26/15; RejWiz 139v; RejZwierz 28; BielKron 20; GórnDworz T4v; RejZwierc 168; Co mi daćie/ iřz ia dziś od niego iáłmużnę mieć będą/ y záłóżyli fie. SkarŻyw 98; LatHar 690; WujNT Matth 26/15.*

»co by działać« (1): *Iesliby Iordan zebrawřy Kiřkanascieset człowieka [...] nastápił [...] tugdzie niedaleko Krakowa coby działać ActReg 28.*

»co się dzieje« (18): *BierEz* L; *OpecŻyw* 33; *RejFig* Bb2v (2); *RejZwierz* 23; Co fie dzieie ludowi iż płacze? *BibRadz* 1.Reg 11/5 (2); *Mącz* 81d (3); *GórnDworz* S8v; *BudBib* 2.Reg 1/4; *CzechRozm* 67; *SkarŻyw* 184 (2); *WerGość* 252; Co fye wždy z woŷkiem dzieie? *ZawJeft* 20; *WujNT* 363 marg.

»co (to) jest, iż(e) (a. że) ...« = *dlaczego* (8): *BielŻyw* 73; *HistAl* C2v; Qui fit ut ego nesciam, Co yeft w tym yż ya o tym nie wiem. *Mącz* 340c; *RejPos* 125v (2); *SkarŻyw* 99; CO to ieft X. Plebanie/ że tak bárzo źle tufzyćie Rzeczypoŷpolitéy náŷcéy? *KochWr* 19; *PaxLiz* Bv.

»co w tym jest« [*szyk zmienny*] (3): Rádá zálie powiedziála/ iż then ftáry rozum ftrácił/ pierwey kazał wŷyftki puŷcić/ á teraz poŷćináć/ [...] co ieft w tym? *BielSpr* 45v; *WujNT* 363 marg; Y gniewam, y boię fię. (–) Co w tym iest? *CiekPotr* 89.

»co mam czynić itp.« [*wyraża rozważania nad krokami, które należy przedsięwziąć*] (8): a tam radzátz fie mowili: Czo czynimy/ oto ten człowiek wielkie tzuda ij zamiona [!] czyni/ puŷcimyli go tako [...] wŷytek lud weń vwierzy *OpecŻyw* 69; *Mącz* 340d (3); *RejPos* 208; *BudNT Ioann* 11/47; żonę/ powiáda/ mam vrodziwą/ dla niey Egipcyánie [...] zábiją mię/ á ŷobie iá wezmą. co mam czynić? y w długim á trofkliwym rozmyŷlániu/ tę rádę nálaŷł. *SkarŻyw* 283; *GrabowSet* B3.

»co się przez to, przez ty słowa, przez te rzeczy rozumie« (7 : 2 : 1): *Leop* 2.Reg 16/2 (2); Quid vult sibi Syre haec oratio, Co fie rozumie przes ty słowá. *Mącz* 269d; Quorsum istuc, K czemuŷ to mowifz/ álbo co fie przes to rozumie. *Mącz* 344c (8).

»co na to sadzisz« [*formuła propozycji zakładu*] (1): *Mącz* 299b cf »o co się chcesz záłożyć«.

»co się stało« (5): *Leop* 1.Reg 11/5; Quid est factum, Co fie ftáło. *Mącz* 341b; *HistRzym* 58v; co fię ftáło/ czemu fię fráfuiefz? *SkarŻyw* 183 (2).

»[kto] co na to« (1): A Kŷięża co ná to? *OrzRozm* I2.

»co tobie« (1): O miły Iezu mowifŷ matuchnie/ tzo tobie/ A záli nie to tzo tobie ŷamému? *OpecŻyw* 41.

»coś uczynił, udziálał« (4 : 2): Naródcí twóí i Biŷkupi podali mi ciebie/ Cóŷ vczynił? *MurzNT Ioann* 18/35; *Leop Sap* 12/12; Rzekł Saul/ coŷ vdzyálał przeciw Bogu. *BielKron* 64v (2); *BudNT Ioann* 18/35; *LatHar* 731.

»co (to) znamionuje« (8): Czo znamionuie gdy fie fni o ogniu. (–) Znamię ieft panuíaćey koleri w cieie *GlabGad* L6v (3); *SeklKat* T4v; co známienuiá thy fiedm owiec *Leop Gen* 21/29; *Mącz* 250d; *HistRzym* 133; *KochFr* 9.

Frazy wyrażające pytanie o czyjś opinię [„co” w tych frazach może być niekiedy interpretowane jako zaimek przysłowny ‘jak’ (zwłaszcza w pozycji wprowadzającej samodzielne zdanie pytajne oraz w pozycji bez następnika) lub jako partykuła pytajna ‘czy’ (zwłaszcza w pozycji wprowadzającej zdanie podrzędne)]: »co (a. czego) chcesz (a. chcecie) abym itp. uczynił, udziálał« (12 : 2): Ípytál go miły Iezus rzekátz: A tzo chceŷ bych ci vczynil. A on rzékl: Panie bych widziál. *OpecŻyw* [61]v (2); *MurzNT Mar* 10/51; *Leop Luc* 18/41; *BibRadz Mar* 10/51; Czego chceŷ miły ŷynaczków/ ábych prze cię vdziálał. *RejPos* 66 (3); *BiałKat* 208v; *BudNT Mar* 10/37 [36]; *WujNT Matth* 20/32 (4).

»co dzierżysz, trzymasz [o kim, o czym]« (3 : 3): *LibMal* 1554/189v (2); Quid sentis de isthoc homine, Co ty dzierżyŷ o tym człowieku *Mącz* 382c (2); o náŷzych Bogách Iowiŷie y Merkuryuŷie co trzymałŷ? *SkarŻyw* 147; *CiekPotr* 61.

»co lepiej« (5): Co lepyey yełli gdyby ocyec fyná ná kápłánstwu wyodł/ czyli gdyby go ożenił. *GliczKsiąż* O4 (4); co wam lepiey ieft/ y mieć nád łobą fiedmńdzyefiát pánow czyli iednego. *BielKron* 50v.

»co mni(e)masz (a. mnisz)« [w tym: wprowadza samodzielne zdanie pytajne (10), zdanie podrzędne (9), dopełnienie dalsze (1)] (20): Miły bráćie co ty mniłz/ Náłzli ono ieft towárzyfz. *BierEz* Bv; *Leop* 4.Esdr 4/51 (4); *Mącz* 67d (3); co theż mnimaćie o mnie z poruczonym woyłkiem od was/ ábych fie miał zawnrzyć przed nieprzyaćielem w murzech/ álbo fie fkryć do lálá *BielKron* 244v; *GórnDworz* S7v; Co mniemaż ábyś v nich co lepfzego y pewnieyfzego náleść mogł. *CzechRozm* 121 (5); *ModrzBaz* 102v; *ReszPrz* 46; *WerGość* 249; *WisznTr* 33; *OrzJan* 29.

»co mowisz, powieasz« [wprowadza dopełnienie dalsze; w tym: o kim (6), k temu (4), na to (2), do tego (1)] (11 : 2): Czo ty mowiś o tym ktory otworzył twoie oczy? *OpecŻyw* 63v (3); *ForCnR* D4; *MurzNT Ioann* 9/17; *Leop Ioann* 9/17; Quod respondes ad haec, Co ná to mówifz *Mącz* 410b; *OrzQuin* C3v; *BudNT Ioann* 9/17; *CzechRozm* 96v; *GórnRozm* I2; *WujNT Ioann* 8/5 (2).

»co powiesz [na co]« (2): A ná obrzezanie co powiefz? *CzechRozm* 72v (2).

»co radzicie« [wprowadza samodzielne zdanie pytajne] (3): *BibRadz* 3.Reg 12/6; co wy rádźicie iákimi słowy mam odpowiedzieć ludowi temu? *BudBib* 2.Par 10/6 (2).

»co rozumiesz itp.« [w tym: wprowadza samodzielne zdanie pytajne (18) – „co” w łącznej funkcji dopełnienia do orzeczeń obu zdań (1) –, dopełnienie dalsze (4), dopełnienie dalsze i samodzielne zdanie pytajne (2), zdanie podrzędne (1), dopełnienie dalsze i zdanie podrzędne (1)] (26): *KrowObr* 38; *RejWiz* 145v; *Leop* *A3v; A o fźáchach co w.m. rozumiefz? *GórnDworz* M4v (4); *RejPos* 54 (4); *PaprPan* S3; á co rozumiefz przyłtoi czynić ludziom świetłkim? *ModrzBaz* 122 (3); *Oczko* 4v (2); *CzechEp* [400]; *GórnRozm* K4v; *PaprUp* C3v; to nadobné wfykowánié korony wálzý/ co rozumiećie/ iákim ten okrutnik fercem ćierpi *OrzJan* 7; *WysKaz* 36; *GrabPospR* N4; *PowodPr* 36; *SkarKaz* 42a; *GosłCast* 49.

»co ci itp. się widzi« [w tym: wprowadza samodzielne zdanie pytajne (7), dopełnienie dalsze i samodzielne zdanie pytajne (1), podmiot i samodzielne zdanie pytajne (1), bez następnika (5)] (14): *BierEz* G2v (2); *OpecŻyw* 69v (4); *MurzNT Matth* 22/42 (2); coć fye widzi [...] Pan Spytek Iordan Woiewodá Krákowłki/ y zali on nie iełth Orator *OrzRozm* Q3v; Quid tibi videtur, adeon ad eum, Coć fie widzi y mam yść do niego. *Mącz* 341a; *GórnDworz* Y3v (2); Przyaćielu coć fie widzi? *HistRzym* 95v; *WyprPl* C.

»co wolisz« (3): *RejPos* 315v; Synu co woliłz? chćełzli ábych ći zołtáwił ty pieniądze/ czyli ábych ći zołtáwił Chryłtuła *SkarŻyw* 103 (2).

»co się tobie itp. zda« [w tym: wprowadza samodzielne zdanie pytajne (11), dopełnienie dalsze (5), zdanie podrzędne (3), dopełnienie dalsze i samodzielne zdanie pytajne (2), bez następnika (5)] (25): *MurzNT Ioann* 11/56; *Leop Matth* 18/1 (4); *OrzRozm* D4 (2); *Mącz* 382c; *GórnDworz* Y7; Co fie tobie zda do gęđzby á plęłania tego *HistRzym* 12v; Abowiem co fie wam zda/ kto iełt zacnieyfzy/ tenli co fiedzi zá łtołem/ czyli then co łłuzý k łtołu? *RejPos* 315v (5); *BudNT Matth* 21/28; *PudłFr* 13; *KochWr* 35; otośćie teraz łlyłzeli bluźnierłtwo. co łię wam zda? *LatHar* 695 (2); Powiedzze nam tedy coć fie zda/ godźili fie dáć czynłz Cefárzowi/ czyli nie? *WujNT Matth* 22/17 (5).

Frazy wyrażające pytanie o sprawę, z jaką ktoś przychodzi: o co chodzi?, w jakiej sprawie?: »czego, co chcesz« (18 : 3): *OpecŻyw* 144; *RejKup* c7; *HistAl* D4v; Czego tu chcesz? a ty czego? Ípołem íie pytaíą. *KochZuz* A2v; *RejFig* Eev; *BielKron* 90 (2); *RejAp* 14; *GórnDworz* S6v; *HistRzym* 42 (2); A Thedy przyítapiwízy do niego mátká íynow Zebedeuízwowych [...] dáá mu chwałę/ á proíząc częgokolwiek od niego. Kthory íey rzekł: Czego chcesz? *RejPos* 311v (2); *RejZwierc* 235v (2); obítapili íe ludzie oni írodzy/ pytaíąc: cóície zac?/ co chceíe? *SkarŻyw* 356; *WerGośc* 248; *WujNT Matth* 20/21; *CiekPotr* 41 (2).

»czegoó potrzeba *itp.*« (3): Bracie aczegoó potrzeba *RejKup* e4; *Leop Eccli* 13/7; cóície zá ludzie á czego potrzebuieíe? *BielKron* 453.

»co powiadasz, mowisz« (3 : 1): *Mącz* 313c; Co młodzieńcze powiadaí? *CiekPotr* 68 (3).

»co raczysz« (2): Chłopiecz/ íeíteś tu. rozíwieć: Hnet íie chłopiec porwie/ idzie do páná/ y pyta/ czo w.m. raczyí. *GórnDworz* S8v; *WerGośc* 251.

»czego szukasz *itp.*« (6): *MurzNT Ioann* 1/38; widząc íe á oni zá nim idą/ rzekł ím: Czego ízukaíe? *Leop Ioann* 1/38; *RejPos* 274 (2); *WujNT Ioann* 1/38; Czego ízukaí młodzieńcze *CiekPotr* 67.

»czego żadasz« (1): A gdyż onego ílepego wyírzał pátrzał nań pilnie/ á poznawízy go rzekł íemu: Przyiaíielu miły cze^{go} żadaí? *HistRzym* 114v.

Wyrażenia: »co dobrego« (2): Quid narras, Co powiedaí dobrego. *Mącz* 241a; *WujNT Matth* 19/16.

»co nowego« (3): co tho nowego/ Przecz íię widzę ták zlékłego? *BierEz* A3v; *RejKup* i7v; *Mącz* 313c.

»co takiego (a. takowego)« (5): *OrzRozm* K4v; *Mącz* 340a; Synu miły co tho íeít takowego co Senatowie zákazáli powiedáć pod Stráceniem? *HistRzym* 72; *MWilkHist* I4v; To ty czyníż co íeít naíatwíeííza. (–) Co tákiego? *CiekPotr* 47.

»co złego« (5): A tzo wídy złęgo vczyńil/ abych go vkrzyżowál? *OpecŻyw* 129v (2); *MurzNT* 128v *marg*; *LatHar* 698 (2).

1) *W odpowiedzi na czyjeś zagajenie wyraża zachętę do mówienia [w tym: w funkcji równoważnika zdania (5)] (10)* : Quid, admirative dictum a respondente, Co? Íáko? Coíż mówíż? *Mącz* 341a; Bá wíeíż coć powiem Lukáízu? (–) A co bráíe Kleopháízu? *MWilkHist* K2v; Íufz. (–) Co íufz? *CiekPotr* 81 (3).

Frazy: »co chcesz« (2): rzekł Ízáák oycu íwemu: Oycze moy. On odpowiedział/ co chceíż íynu? *Leop Gen* 22/7; *BibRadz Gen* 22/7.

»co jest« (3): *BielKron* 12v; Och. (–) Co íeít? *CiekPotr* 85 (2).

2) *W pytaniu retorycznym (1196)* : *OpecŻyw* 151 (3); *PatKaz III* 107; *WróbŻółt* 115/12 (2); Co ma próżny czyníć wodę mierzy. *RejRozpr* A2; *RejRozm* 392; *RejKup* 17 (2); *MurzHist* Ov; *MurzNT Mar* 4/30; *KromRozm III* H5; Ínńíy ludzye okrom rzemyęśnikow íámych/ [...] coby poczęli gdyby rzemyęśnikow nye byío *GliczKsiqż* G6 (2); *KrowObr* 56v; *RejWiz* 31v (4); Dobra íeít íol: á będzieli íol nieílona/ czym íą przypráwíe? *Leop Mar* 9/49 (3); *LeszczRzecz* A4v; ku ktoreyże rzeczy przypodobiemy Kroleíthwo Boże? ábo ku czemu íe przyrownamy? Tákoweć íeít íáko żiárno gorczyczne *BibRadz Mar* 4/30 (2); *BielKron* 311; *Mącz* 360c; Co COMPAS każe? Drogi Moríkié/

Gwiazdy niebiefskie/ wiątry flufzné/ Porty pewné/ ná thym burliwym Morzu/ vkázuie Polfskiey Koronie. *OrzQuin* A4; *RejAp* 136 (2); *BielSat* Cv; *GórnDworz* Y2v (2); Co tu czekałz/ nic inego iedno śmierci nagley. *HistRzym* 10; *RejPos* 33v (4); *RejZwierc* 42 (3); *BudBib Iob* 21/31 (7); *MycPrz I* Cv (3); Co to vczyniło: ítrách śmierci *BiałKaz* B (3); *BudNT Rom* 4/1 (4); *CzechRozm* 222; *ModrzBaz* 28 (4); *KochPs* 4 (2); *SkarŻyw* 353; *CzechEp* 24 (2); A dziś co młodzi pácholcy vmieią? Iedno w fię wino/ iáko w beczkę/ leią. *KochFr* 28 (4); *WerKaz* 295; *KochPam* 86; *KochPieś* 40; *PudłFr* 5; Y cobym iefzcie więcej miał vczynić tobie? *ArtKanc* E15; *GostGospSieb* +2v (2); á lud oświecony Wiará/ co czyni? żałofne požogi/ Pułtki/ miecz/ wnieśli ná domowe Bogi. *GrochKal* 24 (2); *Phil* G4 (2); *KochCn* B4v; *GrabowSet* A4 (3); COby ty/ vrodziwa Hánno ná to dáłá/ Aby tá twoiá gładkość wiecznie ztobą trwałá? *KochFrag* 20; *OrzJan* 21 (3); Ale co mowi pímo? Wyrzuc flufebnicę y fyná iey. *WujNT Gal* 4/30 (3); *WysKaz* 7 (6); *JanNKar* A3; *PowodPr* 20 (2); A ia z czym fię poftawię? co vkażę? *SkarKaz*)(2 (6); *GostCast* 45; *PaxLiz* A3; *SkarKazSej* 667b (2); *KlonFlis* H3v.

cum ai, pron i av [w tym: *cum G sg n* (8), *cum av* (2), *cum ai w składni zgody* (1)] (11): czo o fercze nabozne na chwałą takyey panny rzecz mozełz czym doftoynym oddacz *PatKaz III* 107; Abowiem co ieft łatwiei/ rzec przepufzczámci grzechy twoie/ czyli rzec/ wítań a chodź? *MurzNT Matth* 9/5; *KromRozm III* K5; *KrowObr* 199v (2); *RejPos* 234; *KochMarsz* 153; *NiemObr* 142; To co Rzeczpołpolitą tak ciężko vtrapiło: co to wždy takięgo? *OrzJan* 52 (2); *SkarKaz* 488b. W charakterystycznych połączeniach: *co dostojnego, czym dostojnym, co drugiego* (2), *innego, łatwiej, snadniej, takiego* (takowego) (2), *więszego* (2).

cum inf [zawsze: *co mowić*] (4): *SkarŻyw* 241; A o miłośierdziu co mowić? Iefli P. Bogu ná bliźnim nie vkażem/ iáko fię nád námi zmiłowác ma: próżno fię nam z nędzami náłzemi do niego vkázowác. *SkarKaz* 638b (2); *SkarKazSej* 668a.

Z formą osobową czasownika „mieć” + *inf* (13): *KrowObr* 99; *RejPos* 186; Iefliby nieprzyiaćiel ná cie klin záładził [...] co małz czynić/ małz przesadzić Męże zbrojne mocne iáko klefzcie *BielSpr* 23v; *ModrzBaz* 27 (7); *SkarŻyw* 598; Ale co o tym mam myślic? *WerGość* 246; *KochWr* 27.

Z formą osobową czasownika „być” lub jej elipsą [w tym: *cum sb N* (10), *cum inf* (4), *cum ai a. pron G sg n* (3), *cum av* (2), *iż* (1), *jesli* (1), *ze zdaniem względnym* (2)] (25): *HistJóz* C3; Pothym pithany czoby dzyerzał o Credzie rzekl. A czo yefth Credo kypítwo. *LibMal* 1554/189; *MurzNT Matth* 9/5; *GliczKsiąż* P7v; *KrowObr* 8v (3); Czo tho ieft práwy Troycá? perfoná/ Bogini to ieft pogánfska *SarnUzn* H6 (2); *RejAp* 175v; Abowiem czo tho ieft być s fwiátem/ nicci infzego nie ieft iedno go náłładowác *RejPos* 336 (5); *RejZwierc* 156v; *WujJud* 83v; *BudBib* b2v; což lepak ieft ćichość/ co dobrotliwość á fercá miętkkość? *ModrzBaz* 62v; A ono co ieft/ co o czásie ktory po dwudziestu czterzech godzinách náftępuie przydawáią? *ModrzBaz* 80v; *CzechEp* 38; *OrzJan* 52; *KmitaSpit* Av (3). W charakterystycznych połączeniach: *co jest...* (9) [*cum sb N* (4), *cum ai G sg n* (2), *cum av* (2), *cum inf* (1)], *co to jest...* (8) [*cum sb N* (2), *cum inf* (2), *jesli* (1), *ze zdaniem względnym* (1), *z cytatem* (1)], *co...* [*cum sb N*] (3), *co to...* [*cum pron G sg n*] (1), *to co jest...* [*iż*] (1), *ono co jest...* [*ze zdaniem względnym*] (1), *co są...* [*cum sb N*] (1), *co by to było...* [*cum inf*] (1).

W funkcji równoważnika zdania (z elipsą orzeczenia) (21): *KromRozm III* K5; *OrzList* b2v; iż ty nie mieczem/ nie ogniem/ nie działem będziez burzył ty niewierniki fwoie. Ale czym? Moczą iego

świętą *RejAp* 33v (2); *GórnDworz* H8v; *RejZwierc* 20v; ále to zá głowę śláchecką: á zá głowę chłópfką co? Bo tá tylko pieniądzmi bywa pomízczoná *ModrzBaz* 80; *CzechEp* 39; *PapriUp* E4; *GostGospSieb* +2v; A mnie co ftąd? Rádość niewymowna *GrabowSet* A3; *PowodPr* 21; *SkarKaz* 4b. Cf »co dalej«, »co na to«, »z czym do domu«.

Połączenia: »co też« (11): *RejJóz* L4v; I co theż vtzynieł Sztzepan fsołty/ izali vmárłego Formuśá Papieżá ciáła niekazał wykopać y [...] w Tyber rzekę ono ciáło wrzucić. *KrowObr* 37v; *RejWiz* 182; *RejPos* 314v; *CzechRozm* 132v; *CzechEp* 230 (2); *NiemObr* 177 (3); A Ty śrzednia Wdowico/ coć też mam powiedzieć/ Domá á nie w gościnie częścíey ty małż siedzieć. *ZbylPrzyg* B2v.

»co to« (1): Albo wy pagorki co to ípráwuiećie? *ArtKanc* G2v.

»co tu« (2): A czegoż fie tu lękáć małż? ábo czym fie tu ftofowáć s tego małż? *RejZwierc* 44v; *SkarKaz* 312a.

»co więc« (1): Gdy owo owce ftrzygá co więc myśli báran/ Rozumie to że y on z nimi będzie karan. *CzahTr* E4v.

»co wždy« (3): *Prot* B2v; co wždy wálfę Kró: M. od téy woyny odrywáć ma? czy święty obowiązek przymiérza/ y boiaźń Boża? *OrzJan* 121 (2).

Frazy: »[z czym] co będzie« (1): Bo iefli nád zielonym drzewem to czynią; z fuchym co będzie? *LatHar* 724.

»co chcesz« = *a zwłaszcza, a nawet* (1): Miałto rofgrzenia [!] wfijldlo. Pedzá więc nieboraki A czo chces íproftemy zaki. *RejKup* n2.

»co dalej, drugiego, k temu, zatym« [*wprowadza nowy element kontynuowanego tematu*] [*szyk zmienny*] (2 : 2 : 1 : 1): Yákoż yáfnzey mogł powyedźyeć/ iz ná kápłaná należy ofyárowáć? A co? Dáry/ ktore zá dobrodźyeyftwá wzyęthe ofyárowáne być máyá. Co drugyego? y ofyáry zá grzechy *KromRozm III* K5 (2); W kilku lat Tatarowie pięć kroć was wybrali/ [...] Deśpot [...] dwa kroć przefzedł ziemię [...] Co daley? Szwedowie was przes morze fięgaiá *KochSat* A3v; A coźci s thego vroście? Poćciwa fławá y pręthfza nagrodá. [...] A czo ktemu? Pewne błogofławienieftwo od Pána *RejZwierc* 140; *KochMarsz* 153; Páńftwo fwe rozwiodę: A zátym co? Spráwię pokoy/ zgodę *RybGęśli* B3v.

»z czym do domu« = *co na to* (1): A my z czym do domu? Słuchaymyfz co mowi mędrzec przez Duchá S. *WysKaz* 48.

»co się działo« (4): *RejPos* 330v; Co fie działo onym Apoftołom świętym miłofnikom Páńfkim/ że ie wiázano/ bicżowano *RejZwierc* 152v (3).

»co się to dzieje« = *dlaczego* (1): Co fie to dzyeie iz wodá ciáło macza [...] á omywa dułżę? *RejPosWiecz*³ 97v.

»co to jest iz...« = *dlaczego* (1): Co tho ieft iz mowi/ dżís zemną bedźiefz w Ráiu? *GrzegŚm* 42.

»co w tym jest iz...« = *dlaczego* (1): Co wždy w tym ieft/ iz ludźie ták fię wfzędý boią? *Prot* B2v.

»co na to« (1): Abowiem nie máią iedno te dwá árgumenty przeciwko nam. [...] A my co ná to? wkázuiemy im ták wiele pífm z ftárego y nowego Teftámentu [...] iednáń ani tego widźcieć niechcá. *WysKaz* 33.

»co rozumiesz *itp.*« (7): *RejZwierc* 167v; *BudBib Iob* 15/9; Co ieśli ná on czas tak zuchwáli byli a co rozumiełz po iego śmierci/ áza iym nie dáleko wolniey było? *BudNT* b8v (2); *ModrzBaz* 27; Co też rozumieć chcą o oney wżetecznicy Ianie s. *NiemObr* 177 (2).

»co rzeczem *itp.*« [*wprowadza nowy element kontynuowanego tematu, zapowiada rozwinięcie tematu; w tym: orzeczenie w 1 sg (11), 2 sg (2), 1 pl (11), konstrukcja impers (5)*] (29): *RejZwierc* 231; A o onych mężoboyłtách co rzeczeńz/ ktore się ná iáwnych mieyfcách z łtály? *ModrzBaz* 31; Co ná oštátek mam mowić o Poddánych twoich/ ná ktoreś częłto pobor wkłádał *ModrzBaz* 108 (9); *ModrzBazBud* ¶6; ále niechby to ták o łtrużkach/ á máłych krynicach było: á o wielkich rzékach co rzeczem? *Oczko* 8 (4); A o twej gorácości y wielkości miłóści ku Pánu twemu/ co mam mowić Pietrze moy? *SkarŻyw* 598 (2); *CzechEp* 230 (2); *NiemObr* 175; *KochWr* 27; *KochCz* Bv; *OrzJan* 9 (3); *JanNKar* C4v; *SkarKaz* 610b (2); *SkarKazSej* 668a.

»co rzeką *itp.*« [*sugeruje niemożliwość odpowiedzi, wprowadza niezbity (zdaniem autora) argument w polemice; w tym: orzeczenie w 2 sg (2), 3 sg (1), 1 pl (1), 2 pl (1), 3 pl (11)*] (16): *KrowObr* 241; *RejPos* 180v (2); Ale co rzeczeńz/ iełlic okazaż że y w Święte wierzyć możemy/ áczkolwiek dáleko inłszym obyczáiem niż wierzymy w Bogá. *WujJud* 57; *CzechRozm* 130 (2); *ModrzBaz* 105v (4); Czyli Papieżowie Rzymłcy/ święłszy/ y zacnieyłszy nád Piotrá łą/ iżby vpáść y zábłádzić nie mogli? Ale co rzeką o łwoich Papieżách/ ktorých łámiż kilku zá Heretyki ołádzili *NiemObr* 177 (2); *WujNT* 435; *WysKaz*)(2v (2); *SkarKaz* 312a.

»co by(ś)(...)rzekł, kiedyby (a. gdyby) ... *itp.*« (4): Co by dzifia rzekł ten Ammianus/ kiedyby zmartwychwłtał/ y tákową pychę y zbytek/ Papieżá Rzymłkiego wyzrzał. *KrowObr* 28v (2); *Mącz* 341a; Cobyś ty teraz rzekł, gdybyś łámego Skárbká wyzrzał, o ktorým powiádałz, że listy Od niego nieśiełz *CiekPotr* 72.

»co się stało *itp.*« (6): *LibLeg* 10/92; *KrowObr* 120v; *RejPos* 106v (2); á dále nie chodząc Páńłtwu Węgierłkiemu co łie łtáło/ iako przes zalety pobrał im Zamkow niemáło on Soliman *MycPrz* II B4; *SkarŻyw* 46.

»co uczynię, udziałajmy« [*zapowiada podjęcie decyzji*] (1 : 1): Ale co więc vdziałajmy/ Od tychmiałt mu nic nie daymy *BierEz* R2; Co vczynię? Poślę łyná mego miłego *WujNT Luc* 20/13.

»co znaczy« (4): *Prot* A3v; Co iełt prółżę/ y co znáczy tento Blúłzcz [...] prędko wzrałtájący/ á tudzielz záraz wędniejący/ iedno żywotá náłzego nie trwáła poćiechę *WysKaz* 1 (3).

a) Z orzeczeniem zaprzeczonym sugeruje odpowiedź „wszystko” (12) : Abowiem częgo płócha młodość nie dowiedzye *RejWiz* 40 (2); *OrzRozm* N4v; wśáz ludzie znacie/ á częgo oni nie łplotą. *GórnDworz* R4; *RejZwierc* 220v; *SkarŻyw* 31; Gdziem potym niebył? częgom niełkołztował? *KochFr* 90; *KochSob* 63; *KochTarn* 76; *OrzJan* 37.

Połączenia: »co więc« (1): Kiedy niełpor/ ołłpywaią Częgo wiec niepokuffaią. *RejKup* k4.

»co wždy« (1): Co wždy z łzátánem nie może być zrownano? *CzechEp* 100.

b) W konstrukcjach zdaniowych sugerujących odpowiedź negatywną „nic” (679) : *OpecŻyw* 84 (2); *RejPs* 189; A o czo ty narzekać małz Gdyć czo każá to vdziałáłz *RejJóz* C6 (2); Ale czomu łtego rołło łż mu łię Sercze wyniołło *RejKup* bb5v (4); *MurzNT Luc* 9/25; *GliczKsiąż* G6; *KrowObr* 149 (3); *RejWiz* 47v; *RejFig* Ee3; *BibRadz Eccle* 7/29; *BielKron* 79; Quid optatius accidere potuit, I co łie

mogło lepiej wedle myśli nález przigodzić. *Mącz* 266d (2); *SarnUzn* G8v; *RejAp* 150v; *GórnDworz* Q2v; Ale co thy wiesz o tájemnicach czyich y o tájemnicach Pánfkich *RejPos* 172v (4); *GrzegŚm* 26; Czego szczęśliwy ma łotrowi zażrzeć/ Gdy cnoty mało á w miefzku nie málz nic. *RejZwierc* 224 (8); *BielSpr* 60 (2); *WujJud* 157 (2); *BudBib Iob* 15/9 (3); *SkarJedn* 366; bo czego mnie więcej Niedoftawalo? zacnych Kłiążąt corką będąc/ Szłám w Kłiążęcy dom zacny: dał był bog vrodę/ Dał potomítwo: dał dobrą/ nádewfzytko/ łławę. *KochOdpr* Bv; A coś ípráwił czárćie/ kryjąc to drzewo? to tylko ábyś im drugi raz bity był. *SkarŻyw* 398 (6); Nie damći krwáwéy ofiáry/ Bo co máią frogię dáry V boginiéy dobrotliwéy Czynić *KochFr* 97 (2); *KochMuza* 26; *KochPieś* 48; *KochTarn* 77; *BielRozm* 22; *KochWr* 27; *WyprPl* Cv; nie będę fię bał coby mi człowiek vczynił. *WujNT Hebr* 13/6; *WysKaz* 43; *SkarKaz* 519b (2); *KlonWor ded* **3; Tákże bieret/ kornufás/ rąbeczek złoćifty/ [...] Ná co fię wam przigodzą? ná nic *ZbylPrzyg* A3.

co (komu) do kogo, do czego [w tym: *do tego* (34): *jesli* (2), *iż, że* (2), *co* (2)] = *quid mea* (a. *tua*) *refert Mącz*, *Calag*; *quid me curas Mącz* (47); *OpecŻyw* 118; a tzo mnie do kogo/ a nietrzeba mi fię za tzudze zbytki zapalać. *ForCnR* D2; *RejRozpr* E; *RejJóz* M8; *BielKom* F2v; *KrowObr* 154; A co mnie tám do tego/ niech fwiát co chce broi. *RejWiz* 73v; *RejFig* Aa4v; *RejZwierz* 109v (3); *BibRadz* 4.Reg 3/13; Curabit praelia Conon, Spię dobrze ná to/ Niefni mi fię o tym Co mnie do tego. *Mącz* 63c; Quid istic, [...] I co mnie do tego. *Mącz* 341b (5); y co tobie do tego iefli ia mam wolą opráwić ábo nie *RejPos* 302v (12); Ale czo tobie do Papieżá/ do Arrianá/ do Sábelliufzá/ álbo do iákich nowych wykrętáčzow fłow Pánfkich/ gdy ty małz pewne kroyniki ftárego y nowego zakonu *RejZwierc* 196; *CzechRozm* 76v; *Oczko* 21; *Calag* 558a; *SkarŻyw* 115; *CzechEp* 61; á nie mów/ co lipie Do wirfzów? *KochFr* 93; *PudlFr* 38; *ZawJeft* 21; *LatHar* 697; Co namá do tego/ że nie máią winá? *WujNT* 310 (4); *CiekPotr* 44 (2); Co pániéy do kądziele/ y roboty grubéy? *GosłCast* 25; *ZbylPrzyg* A4.

co komu z kim (5): *Leop* 2.Reg 19/22; *BudNT Luc* 4/34; A co Plátonowi/ powiáda/ z Piotrem *SkarJedn* 68; co nam ztobą Iefufie Názáreńki? *WujNT Luc* 4/34 (2).

co (komu) na czym (4): Bo á co ná tym/ iż niektorzy z nich nieuwierzyli? *Leop Rom* 3/3; ále co ná tym proftakowi? *NiemObr* 95; *GórnRozm* I2v; *OrzJan* 115.

co (komu) po czym [w tym: w przeciwwstawieniu do zdania wprowadzającego uzasadnienie negatywnej postawy (40) – rozpoczynającego się od: *jesli*(by) (16), *gdy* (6), *kiedy*(by) (5), *gdyby* (4), *gdyż* (3), *bo* (2), *a* (1), *ano* (1), *by* (1) *ponieważ* (1); *co po tym* (13): *iż, że* (6), *jako* (1), *cum inf* (1)] (81): A co po czyiey wielkości/ Gdy nie ma w głowie mądrości. *BierEz* P4 (3); *LibLeg* 10/152; *RejKup* P; *KromRozm II* 1v; *Diar* 34; Co było po Pánie niebá y ziemie/ iefli Pánná Márya niema fobie rownego/ áni ná ziemi ani na niebie? *KrowObr* 218 (14); *RejWiz* 18 (2); *RejFig* Aa2; *RejZwierz* 62v; *BielKron* 93v; Quid opus est verbis, I co po ták wiele mówieniu *Mącz* 264d (4); *Prot* C3; á co by po tym było/ okázowác miłość nie fwoiey rowni/ kiedyby go z dułze miłowác niemiálá? *GórnDworz* Cc2 (2); *RejPos* 165 (2); A co mnie po poſciech wálznych/ po ofiárach wálznych/ po wołoch/ po bárániech wálznych? Ale czyńcie ípráwiedliwoſć/ tedy też wálzá ípráwiedliwoſć wzeydzie iáko ſłońce przed oblicznoſcią moią. *RejZwierc* 44; Co tobie po gniewie/ po zwádzie/ á ty ledwe chodziſz. *RejZwierc* 122v (8); Coć potym, o bogini, że mie w błád chcesz wprawić *KochMon* 33; *CzechRozm* 111; *ModrzBaz* 63v (2); *KochOdpr* C2v; ale iż rzecz iefť fámá przez ſię znáczna/ co nam po dyſputácijach? *Oczko* 4v (2); *SkarŻyw* 25

(6); *KochEpit* A4; *KochFr* 85 (3); *BielSen* 9; *KochPieś* 2 (2); Co po dobroci/ gdy człek ná niéy tráci? *PudlFr* 9; *GórnRozm* E2; *ActReg* 125; *GórnTroas* 59; *WyprPl* B; *WysKaz* 7; Zbluźnił: co nam więcej po świadkách? *LatHar* 695 (3); *WitosłLut* A4v; *SkarKaz* 207b (2); *CiekPotr* 45 (2); *GosłCast* 25; Są drudzy co mówią: Co mnie po kroleŹwie y Rzeczypołp. kiedy fię ia mam źle *SkarKazSej* 670a (2); *ZbylPrzyg* B3v.

cum ai i pron [*G sg n*] (228): Smierci się ty łam ráduiefz/ Y co w niey nalepłzego czuiefz? *BierEz* O3; *OpecŻyw* 23; *ForCnR* C3v; *MurzHist* M3v; *KochSat* B2; *BudNT Matth* 5/47; A wy cołcie znácznego prołzę was zrobili *PaprPan* B3v; *ModrzBaz* 97; *Oczko* 7; *SkarŻyw* 131; Abo co tu podobnego ieft łłowom iego? nic zgoła. *CzechEp* 320; *LatHar* 595; *GórnTroas* 69 (2); Więć co tám łpokoynego/ gđzie burza wftáwna *SzarzRyt* C4 (2). W charakterystycznych połączeniach: co godnego, najlepszego, nie twego, obfitego, ojcowskiego, okrutnego, pewnego, plugawego, podobnego, przystojnego, rozkosznego, spokojnego, srogiego, tłustego, zbytniego, znamienitego. Cf *cum comp ai*, *cum comp lub sup* + specyficzna struktura, co innego jedno, Wyrażenia.

cum inf [w tym: co czynić (2), rzecz (2)] (9): *RejRozpr* C; Doczęgo fię będzie rzucicz Albo dokogo fię vcziecz *RejKup* Vv; *Diar* 66; *RejFig* Bbv; *RejZwierz* 107v; *RejZwierc* 185v; *KochPs* 200; Y czego fię od nich łpodźiewać? *NiemObr* 156; *PowodPr* 72.

Z formą osobową czasownika „mieć” + *inf* [w tym: co mam itp. czynić (3), rzecz (4)] (12): *RejPs* 87; *RejWiz* 123; *Leop* 2.Reg 19/28 (2); *Prot* Dv; *RejPos* 77v; á coć mam dáć kiedy łam niemam nic *RejZwierc* 168; *ModrzBaz* 138; *SkarŻyw* 184; *ZapMaz II* G 78/407; *KochPieś* 16; *GrabowSet* G4v.

W strukturach z formą osobową czasownika „być” lub jej elipsą [w tym: *cum ai i pron G sg n* (83), *cum inf* (15), *cum sb N* (14), *cum av* (1), *iż* (1)] (128): *BierEz* D2; *PatKaz I* 10 (2); *PatKaz III* 144v (3); *RejPs* 150v; *RejRozpr* B; *RejJóz* E8 (3); *RejKup* k5 (2); *LibMal* 1554/187v (3); *KromRozm III* B6v; *GroicPorz* y; I co łą ręce tżłowietze álbo kápláńłkie? *KrowObr* 125v (29); A co tho gorzałeczki dułżkiem kwartę wypić *RejWiz* 62 (8); Bo á co ieft żywoth wálz? *Leop Iac* 4/15 (2); *RejZwierz* 134 (4); *BibRadz* 3.Esdr 4/15; *OrzRozm* F (3); *BielKron* 44 (3); *Mącz* 259a (2); *OrzQuin* Nv (3); *RejAp* 63; *GórnDworz* L16; *RejPos* 93v (4); *RejZwierc* 44v (13); *ModrzBaz* 34 (12); *SkarJedn* 10; *CzechEp* 19 (2); *NiemObr* 105; *KochProp* 15; *WysKaz* 1 (2); *CiekPotr* 88 (2); *SzarzRyt* C4. W charakterystycznych połączeniach: co jest... (76) [*cum ai G sg n* (49), *cum inf* (13), *cum sb N* (12), *cum av* (1), *iż* (1)], co... jest [*cum ai a. pron G sg n*] (12), co (...) (15) [*cum ai G sg n* (14)], co to jest (...) (11) [*cum ai G sg n* (3), *cum sb N* (1), *cum inf* (1)], co to... jest [*cum ai G sg n*] (2), co sq... [*cum sb N*] (1), co... sq [*cum ai G sg n*] (1), co to... [*cum inf*] (1), co było... [*cum ai G sg n*] (1), co... bywało [*cum ai G sg n*] (1). Cf »co to jest«.

W konstrukcjach uściślająco-wyłczających:

cum G sg n ai comp [w tym: co może być... (6)] (10): Quid perversius? quid intollerabilius? I co może być opácznieyłzego? co nie znosnieyłzego. *Mącz* 488d (5); A co cie iuż kiedy łzczęłliwłzego zá żywothá twego potkáć miało? *RejPos* 146; *RejZwierc* 42 (2); *Oczko* 15; Bo co prze żywého Bogá/ iuż mogły vczynić gorłżego? *KochPieś* 50.

cum comp a. sup ai i pron G sg n a. av + specyficzna struktura [w tym: *sup* (7); co (jest)... (45), co może być... (25); je(d)no (34) – *cum sb a. pron* (16), *cum inf* (9), ze zdaniem podrzędnym (9) –, nad co (25), jak(o) (19) – *cum sb a. pron* (12), *cum inf* (5), ze zdaniem podrzędnym (2) –, gdy (5) – ze zdaniem

(3), *cum sb* (2) –, gdzie *cum sb* (1), *izali nie cum sb* (1), *kto* (1), *tylko cum inf* (1)] (87): *BierEz* D2; *OpecŻyw* 145; *RejRozpr* B2v; Ano czo ieft nagorźzego iedno cznothę íthraćíe *RejJóz* F6v (5); *HistAl* 18v; Abowyem co może być (powyádáyą) yálnyey rzeczonó/ yáko to? *KromRozm II* r3; *KromRozm III* B6v; *GliczKsiąż* E4v; *LubPs* R2 *marg* (2); *GroicPorz* y; *KrowObr* 48v (2); Bo co ieft pięknieyźzego gdy żoná pocźciwa/ Cnotliwemu mężowi ząwždy wierna bywa. *RejWiz* 42v (3); *Leop Iudic* 14/18; *RejZwierz* 21 (3); A ták co ieft wyźźzego/ y co panuie nád niemi/ izali nie niewiały? *BibRadz 3.Esdr* 4/15 (2); *OrzRozm* A2 (2); *BielKron* 44 (3); *Mqcz* 259a (2); *Prot* D2v; á o czym fie nam trzebá więcey dowiádowác/ thylko fie o to ítárác [...] ábychmy íobie tego nie ítráciłi *RejAp* 177 (3); *GórnDworz* Aa4 (3); *RejPos* 247; *KuczbKat* 140; Czo ieft gorźzego gdzye wźzetheczna mowá *RejZwierc* 216v; Co pięknieyźzego kto życzliwy wźytkim *RejZwierc* 224v (18); *BiałKaz* A4v; *ModrzBaz* 63v (9); *KochPs* 72; *SkarŻyw* 76 (2); A boday áni byłá śwíátá ogládálá: Co bowiém więcý/ iedno ród/ á śmierć poznáła? *KochTr* 5; *CzechEp* 112 (4); *KochFr* 132; *ActReg* 40; *Phil* O2; bo zaż co niźcżeie Stráłźniey/ iák w kim złość podporá nádźieie? *GrabowSet* Q2; *WysKaz* 10 (2); *SkarKaz* 385a; Co może być nád tę ták złá náukę do [...] wzrúfzenia pokoiu półpolitego/ ípółobnieyźzego? *SkarKazSej* 686b (2).

co in(n)ego (a. *inszego*) *je(d)no itp.* [w tym: *je(d)no* (70), *jedno nie* (12), *jesli nie* (11)] (93): *OpecŻyw* 191v; A czem bych też miał inem moy pánie cieřłýc duřłę moię iedno rozlicznemi dobrodzieyřtwy twemi *RejPs* 63v (3); *KromRozm II* m3v; *Diar* 66; *LubPs* P6v *marg*; I co ieft inźzego bluznić y íromoći Páná Iezu Kryřtá/ ieřłize to nieieřt? *KrowObr* 95 (26); *OrzList* i2v; *BielKron* 65v; *Mqcz* 341a (2); ábowiém/ co ieft inźzego Zakón ítáry/ iedno nie QVINCVNX *OrzQuin* Nv (8); *OrzRozm* B4 (4); *SarnUzn* Cv; *RejAp* 54 (2); *GórnDworz* Q3 (2); *RejPos* 7 (2); *RejPosWiecz*² 93v; *KuczbKat* 325; Ale owo próżnujące idolum á ná co fie inego przygodzi? iedno leży iáko íprochniály pień *RejZwierc* 160v (6); *ModrzBaz* 6 (13); *SkarJedn* 10; Co nam inźzego czyniē/ iedno płákác ímutnie *KochPs* 200; *CzechEp* 19 (3); *NiemObr* 74 (3); *KochFr* 125; *WerKaz* 283; *KochProp* 15; *OrzJan* 30 (2); *WysKaz* 24; *CiekPotr* 88 (2).

co... je(d)no itp. [w tym: *co jest...* (14); *je(d)no* (23), *okrom* (3), *jesli nie* (1), *chyba* (1), *izali nie* (1)] (29): *OpecŻyw* 144v; *RejKup* Bv; *LubPs* L3v (2); y co ieft inźze zbáwićiele mieć/ ieřłize to nieieřt? *KrowObr* 95 (12); *BibRadz 3.Esdr* 4/15; *RejPos* 139; á sławá do czego náleży iedno do chwałý? *ModrzBaz* 59 (3); *KochPs* 186; *KochWz* 139; *ArtKanc* A14v (2); y czego mogę okrom ciebie prágnać ná źiemí *LatHar* 52 (2); *WysKaz* 1; Co ná śwíecie chyba błád? kłopoty? márníści? *SzarzRyt* C3v.

Półączenia: »co też« (5); *LibLeg* 10/152; *BibRadz 1.Cor* 4/7; Z Kfiążát źiemie Pomorřkiey czego też czekamy *MycPrz I* [C2]; *CzechEp* 112 (2).

»co tu« (1): I co tu inźzego ná krźciech řwoich okázuiećie *KrowObr* 82v.

»co więc« (2): *RejRozpr* E3v; O nędzna márna Mucho ocz fie więc nádymař *RejWiz* 98v.

»co wždy« (4): *OpecŻyw* 23; *CzechEp* 363; *OrzJan* 105; Czego wždy řzukář w dáłekim powiećie. *KlonFlis* C2.

Frazy: »ale co [*cum sb N*]« [*wyraża lekceważenie*] (1): Ale co moy rozum? wy mię motikami Płóřzacie/ a ia każę o cnocie przed wami. *KochSat* C2v.

»co mam *itp.* [do kogo, do czego]« (3): Ale co ia mam do tego/ Dofyć mnie ieſt pátrzać íwego *BierEz* D2v; Co małz do mnie żeś przyſzedł do mnie woiovąć ziemie moiey? *BudBib Iudic* 11/12; *ModrzBaz* 85.

»co ma *itp.* [nad kogo]« (5): *BielKron* 80v; vir viro quid praestat, Co ma mąż nád mężá. *Mącz* 419b; *BudBib Ez* 15/2; *SkarŻyw* 52; Co ma nád cię on Neſtor przeſzłych lat wymowny? *SapEpit* B.

»co masz *itp.* [po kim, po czym]« (4): Co małz po mnie táko máley/ Pomkni mi żywotá dáley *BierEz* H4 (2); *Mącz* 100d; co máią po thym/ iż muſzą zá pánem grochem álbo zá pánią kapuſhtą wędrować? *RejZwierc* 59.

»co masz *itp.* [z kim]« (3): *Leop* 4.Reg 3/13; Co mnie y tobie (*marg*) co ia mam z tobą. Hebraíſm. (–) niewiaſto? *WujNT Ioann* 2/4 (2).

»co mnie i tobie« (10): *OpecŻyw* 41; Co mnie y tobie mężu Boży? *BudBib* 3.Reg 17/18 (2); *BiałKaz* G3v; *BudNT Matth* 8/29 (3); *WujNT Ioann* 2/4 (3).

»co (mam *itp.*) rzec« (7): *RejRozpr* D4; *RejKup* m8; á co rzecź chłopu ízalonemu. *RejFig* Bb3v; *RejZwierc* 107v; *RejPos* 77v; A ia co mam rzec? niechcę íye przeciwić *KochPieś* 16; *GrabowSet* G4v.

»co (to) k rzeczy« (2): Bo co to k rzeczy mowić ták y piſać dowodząc te⁸⁰ y ítánowiąc to/ co nigdy nie ieſt áni było. *CzechEp* 319; *ZbylPrzyg* A4.

»co to jeſt« = *to bardzo mało* (7): *OpecŻyw* 52v; *RejRozpr* C; Ieſttu dźcię [!] iedno ktoré má pięcioro chleba ięczmianne⁸⁰/ a dwie rybie. ale co to ieſt na tak wielé ich? *MurzNT Ioann* 6/9; *Leop Ioann* 6/9; *GórnDworz* P4v; *RejPos* 80v; A by kto Neſtorowéy doczekał ítároſci/ Co to ieſt przeciw onéy niezmiernéy wiecznoſci? *KochFrag* 50.

»co to ku temu« = *to nieważne* (1): Niepomnié iuż kiedy/ ále co to ku temu. *OrzRozm* L.

»(a) co wiedzieć« = *nie wiadomo* [„co” może tu być też interpretowane jako zaimek przysłowny ‘jak, skąd’] (43): *RejRozpr* G3v; *RejJóz* L8v; *RejFig* Aa8v; *RejZwierc* 8v (3); *BibRadz* I *2v; quovis et quolibet. Do kądkolwiek/ á co wiedzieć do kąd *Mącz* 343c; *Prot* B2; bo á czo wiedzieć/ komu koſtká pádnie *GórnDworz* E2 (5); *RejPos* 46 (2); *RejZwierc* 38 (5); *BielSpr* c2; *ModrzBaz* 124v; *SkarJedn* 383; *SkarŻyw* 135 (2); Bo co wiedzieć tákli Arriuſz vczył/ iáko o nim piſzą/ gdy piſmo iego popalono. *CzechEp* 95 (3); *KochFr* 72 (2); *KochSz* C2; *GórnRozm* M2v; *ActReg* 51 (4); *WyprPl* A2; *KmitaSpit* C3 (2); *PowodPr* 14 (3).

»(a) co ja wiem *itp.*« [„co” może tu być też interpretowane jako zaimek przysłowny ‘skąd’ lub partykuła pytajna ‘czy’] (9): A co ia wiem iáko z nich/ mam ſłuchác ktorego. *RejFig* Dd4; *OrzRozm* B2; Pytha go goſpodarz: Ale niewieſz co mowił? Powieſdział drab: Y czo mam wiedzieć/ wíſzák wieſz że ia nie vmiem po Láćinie ni ſłowká. *RejZwierc* 27v; *SkarJedn* 384; *SkarŻyw* 100 (2); Co ty wieſz/ może tám bydź iáka kulá íkryta. *WyprPl* B2; *WujNT* 1.Cor 7/16 (2).

Wyrażenia: »co dobrego« (6): *BierRozm* 15; bo wasni y co kiedy dobrego w ktorey Rzeczypo. vczyniły? *LeszczRzecz* A6v; *RejPos* 167v; Abowiem fráłowna myſl á ku czemu dobremu przygodzić íie może? *RejZwierc* 87; *SkarŻyw* 131; *PowodPr* 72.

»co in(n)ego (a. inſzego)« (7): *KrowObr* 82v; *Leop Ier* 9/7; *OrzRozm* C4; Quid fecerent miseri. A co ynego niebożetá czynić mieli. *Mącz* 340d; *Prot* Dv; A czego iuż inſzego dáley czekać mamy? *RejZwierc* 189; *SkarŻyw* 184.

»co takiego (a. takowego)« (3): Czo kiedy takowego pokazał małżonek przeciwko żenie fwey/ iáko Kámmá pokazała miłości przeciwko fwemu mężowi? *GórnDworz* Y5v; *ModrzBaz* 62; *CzechEp* 363.

»co złego« (4): *KrowObr* 57; *GórnDworz* Y5; ále kto do tego przyczyny nie da/ á czo kát komu może złego vczynić? *RejZwierc* 71v (2).

c) W pytaniach o odcieniu emocjonalnym, często z intencją lekceważącą, niekiedy wyrażających zarzut niesłusznych pretensji lub ubolewanie nad sytuacją (261) : Rádziły ręce z nogámi/ Co ten brzuch czyni nád námi: Nie prácuie nic áni robi/ Wízyftki rzeczy sobie fobi. *BierEz* R2 (4); O wierny fynie boży/ ku czemu twa pokora tak nísko z śtápila/ czym twá lafka rospálona/ nácż twá lutuftż [!] przyśflla/ czego twá miloftż dołięgnęła/k czemu przyśflla tweé zlutowanijé? *OpecŻyw* 134 (15); *PatKaz III* 128v; *RejJóz* C5v (5); *RejKup* g2v (2); *HistAl* N3v; *MurzHist* N3; *RejWiz* 22; *Leop Lev* 25/20; *BibRadz Mich* 6/3; Há há he/ k czemuć nas przyrownał. *OrzRozm* R; w co ty dufałż iż/ fie iemu śmiesz przeciwć *BielKron* 89v (3); *Mącz* 6a (3); *LeovPrzepSamb* b4; *GórnDworz* R4; O bogowie/ co iefthem zgrześzyla żesćie ná mię ná mizerną krolewnę tę nędze [!] dopuścili *HistRzym* 20 (2); *RejPos* 217 (3); *BudBib Gen* 44/16 [17] (6); *KochPs* 4; A my co czyniem leniwi brzuchowie/ pátrząc ná ty tak młode y ślábey [!] płci pánienki *SkarŻyw* 22 (6); Záłości co mi czyniłż? *KochTr* 11 (4); *NiemObr* 132; *KochFr* 106 (2); *KochPieś* 7 (2); *ArtKanc* E9v; *KochWr* 16; *GrochKal* 24; Ciebie/ nacz téż twoié chowa Szczęścié/ vboga królowa? *GórnTroas* 57; *GrabowSet* A4 (2); *KochFrag* 45; *WyprPl* Cv; *LatHar* 603; *WujNT Matth* 6/31 (4); *SkarKaz* 489b; dla bogá/ co wćzynalż? *GosłCast* 39 (4); *KlonWor* 3.

cum inf [w tym: co czynić (4)] (8): *BielKron* 93v; *Mącz* 341b; *GórnDworz* P3 (2); *SkarŻyw* 192; dla Bogá/ co tu mieć ná pieczy? *KochFr* 115; *GórnTroas* 46; Gdzież fię tedy vćiekáć? y co myślic fobie? *GrabowSet* L2.

Z formą osobową czasownika „mieć” + inf [w tym: co mam itp. czynić (9), począc (2)] (17): *BierEz* O2; *OpecŻyw* 152; *RejJóz* P2; Gdzes yą mam Oczy obroczić A czem załófczi vkrocicz *RejKup* cc6v (3); *MurzHist* E4; *BielKom* E4v; *BielKron* 31v; *HistRzym* 42 (3); *SkarŻyw* 172; *ArtKanc* S4; *ActReg* 89; Czym ia Wikáriiego mam nędznik wychowáć? *WyprPl* Cv; *GosłCast* 23.

Połączenia: »co tam« (1): Co tám báiefż Ozeafżu? Aboć niedoftáie kwáfu? *MWilKHist* E2.

»co też« (2): O Sbifzku Kardynále/ byś wftał z martwych [...] Co byś téż mowił ku Mikołáiwowi potomkowi fwemu? *OrzList* ev; *OrzRozm* R4.

»co to« (39): *BierEz* A2v (6); *OpecŻyw* 3v (4); *March*² D4; Czo fie wam to zwidziało/ teraz y z fżathami Mam ia infżych fpraw doficż/ fułzczie ie tam łami *RejJóz* D6v; *RejRozm* 399; *RejKup* n7v (2); *GliczKsiąż* N6v; *BielKron* 79; *HistRzym* 37 (2); *RejPos* 218; *BudNT Act* 14/15[14]; Boże bądź wam miłostíw brácia mili: coście to nádemną czynić chćieli? *SkarŻyw* 250 (2); *ZawJeft* 38 (2); *WyprPl* C2v; *WujNT Act* 14/14; *GosłCast* 75; *SzarczRyt* D2. Cf »co to«, »co to jest«, »co to ma być«, »co to słyszę«.

»co tu« (3): Ezop vbity nárzekał/ Czegom fie ia tu doczekał *BierEz* Ev; *GórnTroas* 46 (2).

»co wždy« (5): *OrzList* h3v; *RejFig* Aa3; *BudBib* 1.Reg 26/18; *LatHar* 268; A ná tym nędznym świećie co wždy iuż broićie? *ZbylPrzyg* A2v.

Frazy: »co będzie« (3): *KochFr* 91; Myśle: co będzie prze Bóg? *GosłCast* 20 (2).

»czego czekasz« [wyraża zachętę do działania] (3): czego czekałz fynu moy/ čás iuż thę fromotę odegnąć *BielKron* 242v; *KochTr* 15; *GórnTroas* 66.

»co czynię« [wyraża przywołanie się do opamiętania, do naprawy własnego błędu] (5): Ale co czynię? chcąc mątczyne łzy vtulić łam płaczę. *SkarŻyw* 195; *GrochKal* 6; *GórnTroas* 48; *SkarKaz*)(3v; Niełczęlna ia/ cóż czynię/ álbo com czyniła? *GosłCast* 25.

»co czynisz, działasz itp.« [wyraża zdumienie, nawoływanie do opamiętania] (41 : 12): Co czynisz álboś ofzalał/ Przecześ nam midnice niedał. *BierEz* C2 (9); Czo działals ferce zimné a ij zatwardzialé? *OpecŻyw* 19v (5); *March*² D4; *MurzHist* N3; *BielKom* Dv; *GliczKsiąż* M2; *Leop Gen* 21/17; *BielKron* 3 (4); *Mącz* 1b (2); *GórnDworz* T6; *HistRzym* 83; *RejPos* 218; O pomnicie fie zli ludzie co czynicie *RejZwierc* 86 (4); *BudBib Iudic* 8/1; *BudNT Ioann* 6/31 (2); Nieftyty ná cie/ coś vczyniła *SkarŻyw* 69 (8); *KochSz* C3v; *KochFrag* 45 (2); *LatHar* 150; *WujNT Mar* 11/5 (4); *WitosłLut* A2; *SkarKaz* 515a.

»czegom (się) doczekał« [wyraża żal, skargę] (2): *BierEz* Ev; Czegom theraż doczekała Iz fie ten łotr łmiał pokułić Czo mey éczy miało obrużzyć *RejJóz* F8.

»co się dzieje« [wyraża zdumienie, żal] (6): *OpecŻyw* 111; *RejKup* x6; *RejWiz* 12; co fie dzyeie/ iż mi ná ftárość moię teraz takie trudności á fráunki zádawa *BielKron* 103v; *RejZwierc* 29; co fie dzieie? z panny fie ftał małz? *SkarŻyw* 341.

»co ma być« (1): per Deos immortales. quid est [...] dla Boga co ma być. *Mącz* 18d.

»co (mam) (u)czynić« [wyraża beznadziejność, rozpacz, bezsilność] (12): *BierEz* O2; *OpecŻyw* 152; *BielKom* E4v; *BielKron* 31v; Gdy do obuwania przyfzło/ co czynić/ żadną miarą z ołtrogami tám nogi nie wnida. *GórnDworz* P3; Co mam czynić/ zem fie słthał náłmiewánym y wzgárdzonym wżemu ludu *HistRzym* 43 (3); *SkarŻyw* 172 (2); *ActReg* 89; *GórnTroas* 46.

»co (mam) począć« [wyraża bezradność] (3): *RejJóz* P2; *Mącz* 341b; co łobie nędzny mam począć/ nie mam k dobremu mocy/ żądam rády, pomocy. *ArtKanc* S4.

»co mówię, com rzekł« [wprowadza poprawkę własnej nieścisłości; w tym: ale co mówię (6); zdanie następne rozpoczyna się od „i owszem” (4)] (10 : 1): *KromRozm I* Gv; *KrowObr* 240v; *Mącz* 227d; *RejPosRozpr* b4v; *ModrzBaz* 7v (2); *KochPs* 114; *SkarŻyw* 132; bo kiedy leiefz w gárdło/ iákobyś też lał do wychodu. Ale co mówię do wychodu/ y owłzem iefzcze gorzey *WerGość* 227; obyczáie Twoje/ [...] Wierfzá moiego vftáwną zábawą Będą. Co mówię? będą łławą práwą. *SzarzRyt* A3 (2).

»co mowisz« [wyraża zdumienie, oburzenie] (2): Xánt rzekł/ milcz łotrze co mowifz *BierEz* B4v; *WyprPl* B3.

»co myślisz« [wyraża oburzenie, pogroźkę] (1): A ty czo myłfjs prołtaku Przifłtęp fyę łam nieboraku *RejKup* cc7v.

»Panie Boże (a. Panie, a. Boże) coś dopuścił [na kogo, na co]« [wyraża skargę, żal] (3): Moy miły Pánie/ coś wždy ná náłzę Polłkę dopułcił *OrzList* h3v; *HistRzym* 37 (2).

»co rzekę itp.« [wyraża rezygnację, bezsilność] (4): A ja co mam już rzecz nędznjk Prawiem że już zemdlał włfytek *RejKup* n6v; *BielKom* D4v; *Leop Ios* 7/6; *RejPos* 230.

»co się stało« (7): *RejPs* 169; Miły bracie czo fyę ftało Widzę wtobie łprawy mało *RejKup* q6 (3); *BudBib Ier* 2/18 (2); O Bogoboyna Mátko/ co fie sftáło? *WisznTr* 16.

»co to« [wyraża zdumienie, niezrozumienie] (1): CO to Pánie/ nie rozumiem/ Iż ia zwyciężyć nie vmiem/ Swoich vpornych krewkości [...]? *GrabowSet* D4.

»co to jest« [wyraża zdziwienie] (2): O Boże włzechmogący co to ieſt zechmy to dziećię náleżli. *HistRzym* 33v (2).

»co to ma być« [wyraża zdumienie, niezrozumienie 'jak to'] (1): Co to ma być? Izali w iednym mieſcie wiele było biſkupow? *SkarKaz* 607b.

»co to ſłyſz« [wyraża zdumienie, niedowierzanie] (6): *BielKom* F; *HistRzym* 49v (2); *RejPos* 191; y poimáli go wnetże/ y wiedli do ſtaroſty mowiąc: [...] owo Floryan ſtárfzy náſz Chrzeſciáninem fię być mieni. Zdziwił fię ſtároſtá y rzekł: co to o tobie ſłyſzę/ tákli ieſt? *SkarŻyw* 402; *CiekPotr* 81.

»co ja uczynię« = *nie mam wyjſcia* (2): Ale gdy niechceſz ſłuchać mię, co ia vczynię? *CiekPotr* 80.

»com uczynił, udziałá« [wyraża żal] (7 : 2): *BierEz* K2 (2); *BibRadz Gen* 31/36; czemu pan przeſláduie ſługę ſwego? com vczynił? *BielKron* 67v (2); Quid de te merui, qua me causa perderes, Comći vczinił *Mqcz* 217d; *BudBib* 1.Reg 26/18; *SkarŻyw* 81; *ArtKanc* E9v.

»co widzę« (1): Ale cóć widzę? Gdziez one zabawy Stárych polakow *KlonKr* E2.

Wyrażenia: »co nowego« (1): Miły Boże co to yuż náſtáło nowego że pánowye wolá ſie o pſy ſtáráć niſz o ſługi dobre *GliczKſiąż* N6v.

»co złego« (4): *OpecŻyw* 84; *BielKron* 84v; com ći złego vczynił? Iam dla ćiebie krew moię rozláł/ á ty krew członkow moich rozlewał *SkarŻyw* 81; *GórnTroas* 61.

β. W pytaniu zależnym (tu zaliczono tylko użycia nawiązujące do „pytać” i pochodnych) (270) :

1) *Bez formalnych wykładników zależności* (92) : *BierEz* E2v; *PatKaz III* 137v; Był pytan czo ſie prędko ſtarzeie, odpowiedział radość. *BielŻyw* 89 (5); *LibLeg* 11/49v (2); *RejKup* I (2); *KrowObr* 34v; *RejFig* Aa6v (4); ſpytał go co ma być wyrządzono mężowi ktorego krol chce w vććiwoſci mieć. *BielKron* 115 (4); *GrzepGeom* A3v; *HistRzym* 109v; *RejZwierc* 56v; *BielSpr* 46v (2); *ActReg* 157; *OrzJan* 11 (2); *GosłCast* 72; Zá tym pytaią miſtrzá/ Co táki záſłużył/ Ktory biorąc táiemnie/ w cudzych dobrách płużył? *KlonWor* 39.

cum ai, pron i av [w tym: *cum G sg n* (14), *cum av* (6)] (20): *PatKaz I* 13v; *BielŻyw* 3 (4); Pytałby ktho co lepyey yeſt/ proſtym być/ czyli czyſtem á vczonem człowyekyem *GliczKſiąż* H4; *RejWiz* A5v (5); *RejFig* Ccv; *RejZwierc* 52v; *BielKron* 68v (2); A kiedy cie ſpytaią co tám było takiego/ tedy żadnego ſłowá nie vmieſz powiedzieć. *RejPos* 64v; *RejZwierc* 43v; *GostGospSieb* +2v; *KochFragJan* 3; *OrzJan* 74. W charakterystycznych połączeniach: *co chwalebniej, dobrego, dobrze, nagorszego, (na)lepszego* (3), *lepiej* (3), *mocniejszego, poczciwego* (3), *napotrzebniejszego, takiego* (3), *nawzgardzeńszego, złego, źle*.

cum inf (2): Michał pyta czo z Mnichem czinć [!] *RejKup* cc6v (2).

W strukturach z formą osobową czasownika „być” lub jej elipsą [w tym: *cum sb N* (14), *cum ai a. pron G sg n* (12), *cum av* (6), *iż* (1)] (35): Krolu poczekay/ A co to ieſt ieſzczé ſpytay *BierEz* G3; ZAtym ſłowem Pilát ſpytał Ieżuſá/ tzo ieſt práwda *OpecŻyw* 120; *PatKaz I* 13v; *BielŻyw* 3 (12); Potyfar vyrzawłzy Iozepha pyta czo ieſt *RejJóz* B8v; *GliczKſiąż* H4; *RejWiz* A5v (4); *RejFig* Ccv (2); *RejZwierc* 52v; *BielKron* 68v (2); *OrzQuin* H4v (2); *RejPos* 64v; *RejZwierc* 43v; *CzechRozm* 260; Y tu fię godzi [...] ſpytać: co to ieſt/ iſz Pan dáiąc wzrok dwiemá ſlepym/ zákazał im aby nikomu

niepowiádáli *SkarŻyw* 497; *GostGospSieb* +2v; *KochFragJan* 3; *OrzJan* 74. W charakterystycznych połączeniach: *co jest (...)* (18) [*cum sb N* (11), *cum ai a. pron G sg n* (5), *cum av* (1)], *co... jest* (2) [*cum sb N* (1), *cum av* (1)], *co...* (11) [*cum ai a. pron G sg n* (6), *cum av* (4), *cum sb N* (1)], *co to jest (...)* (3) [*cum sb N* (1), *iż* (1)], *co było...* [*cum pron G sg n*] (1).

Połączenia: »co też« (3): pytamcie czo też powynny rodziczy działkām [.] *SeklKat* H2; *RejWiz* 11; *RejPos* 27.

»co to« (2): Vflifzawfzy Alexander fźmer wielki między ludźmi pytał co fie to dzieie? *HistAl* N3; *RejAp* 198v.

»o tym co« (5): Yam wten czas onego otim pytał otich fbitkach fczego te sbitky powftawaya *LibLeg* 11/64v; *RejWiz* 143v; *RejZwierz* 52v; *BibRadz Eccli* 2/18; *Saepe non de facto sed iure quaeritur*, Częłtokroć nie o vczinku ále o tym co práwo niefie bywa pytano. *Mqcz* 336a.

Frazy: »co będzie« (1); Pytasz mie wīm cobędzie zwieczniami. *ActReg* 141.

»co się dzieje« (7): *HistAl* N3; *GliczKsiąż* D3v; Pátrząc ná fyny ludzkye pyta co fię dzyeye *LubPs* C3v; *KochZuz* A3; *BielKron* 120v; *RejAp* 198v; *PowodPr* 73.

»co słychać« (1): Pátrż iefli fie káždy nie pyta dobrzeli záfiano/ będąli co budować/ iákoli fie woły máią/ czoli z Gdańfká ftychác *RejZwierc* 65v.

»co się stało« (6): *RejZwierz* 46v; *Górndworz* S8v; Abowiem pythay fie co fie sftáło nád onym nędznym Kaimem *RejPos* 27 (3); *WerGość* 252.

»co to ma być« (1): vyrzálá tám áno dwá chłopi ćiefzą drzewo/ fpytálá ich co to ma być/ odpowiedzieli iż prach/ tho iefł prog do domu *BielKron* 319.

»co jest w tym, iż...« = *dlaczego* (1): Pytałby kto [...] co yeft wtym iż częfto fie fynowye od rodzicow w żywocy á w obyczáyách odradzáyą? *GliczKsiąż* D3v.

»co (to) znamionuje« (2): W trzeciej [części] pytanie czo który fpořob albo pořtawa członkow człowieczych znamionuie *GlabGad* A4; *BielKron* 27.

2) Z formalnymi wykładnikami zależności [w tym: *cum con* (120); ze zmianą osoby: drugiej na trzecią (72), pierwszej na trzecią (18), drugiej na pierwszą (6), pierwszej na drugą (4), trzeciej na pierwszą (1), ze zmianą zaimka osobowego: drugiej osoby na trzeciej (19), pierwszej osoby na trzeciej (14), pierwszej osoby na drugiej (3), drugiej a. trzeciej osoby na nieokreślony (1), ze zmianą zaimka dzierżawczego „moj” na „swoj” (3), „twoj” na „swoj” (1), ze zmianą czasu teraźniejszego na przeszły (3)] (178) : *BierEz* E2v; *OpecŻyw* 39 (3); á gdyć was wżowie á fpyta co byzcy vmyeli robić (odpowiedzcy) *HistJóz* E2; *BielŻyw* 10 (4); y bendzye fśzye pital czo mv kaza fthim lyfthem dzyalacz *LibLeg* 11/135; *RejJóz* L4v; Wzdy iey fpytam oczo płacze *RejKup* d4 (3); *HistAl* E5; *MurzNT Luc* 12/29 (2); *LibMal* 1554/ 189v; *Diar* 56; *GliczKsiąż* A3 (2); *GroicPorz* p4; *RejWiz* 23 (2); *RejFig* Bb5; Ale fie niepytayćie co czynić mam *BibRadz Iudith* 8/22; *OrzRozm* N4; *BielKron* 25v (4); Rogare sententiam, Pytác co fie komu zda w niektórej rzeczy. *Mqcz* 357c; *Prot* A4; *SarnUzn* H; *RejAp* AA6v (3); *Górndworz* Pv (3); *HistRzym* 19v (3); *RejPos* 250v (4); *BielSpr* 38 (2); *RejZwierc* 159v; *BudBib Iudith* 8/22; *SkarŻyw* 201 (7); *StryjKron* 149; *CzechEp* 267; *ReszPrz* 12; był od niego fpytány/ coby s ftrony fiebie kazał pořtánowić. *Phil* K2; *OrzJan* 6; *LatHar* 730; *WujiNT Act* 21/33 (2); Vczyńń ták ty co do

gwiazdárzá idźiefz pytać/ ktoć co vkradł: Pytay go pierwey coć zginęło: niech ci powie. *SkarKaz* 518b (3); *ZapKoscier* 1597/78v.

co (komu) po czym (3): Pytálimy Kupcow niektorych co im po tak wiele Soli. *BielKron* 450 (2); *RejZwierc* 169v.

cum ai a. pron [G sg n] (16): Pánowie go zopytáli/ Coby takiego w nim ználi *BierEz* P2; gdi pythan czoby było nawybornieyſzego, odpowiedział dobrze czynić *BielŻyw* 12 (9); *GórnDworz* P4; *RejZwierc* 168; Y ípytał iey ieden: co by ná tych ksiáŕŕzkách tak nabożnego człá *SkarŻyw* 312 (3); *Phil* G3. W charakterystycznych połączeniach: *co dziwnego, najlepszego* (2), *namierzieńszego, nabożnego, niewiernego, nowego, najosobliwszego, ostrzejszego, skrytego, takiego* (3), *wdzięcznego, wiernego, nawyborniejszego*.

cum inf (2): Sáamá do páná oycá nátychmiałt bieżála/ Pytáiąc iáko fie ma w czymby mu poŕlúżyć *HistLan* C3; *ActReg* 25.

Z formą osobową czasownika „mieć” + *inf* [w tym: *co ma itp. (u)czynić* (16)] (17): *OpecŻyw* 103; *RejJóz* E3V; *HistAl* L5v; *KromRozm II* v; *BielKron* 123 (6); Acż onemu młodzieńcowi było powiedziano/ gdy pytał co miał czynić á zbáwion być *RejPos* 144v (2); *CzechRozm* 254; *ModrzBaz* 117; *Oczko* 24v; *CzechEp* 119; Y wy nie pytaycie fie/ cobyście ieść ábo pić mieli *WujNT Luc* 12/29.

W strukturach z formą osobową czasownika „być” lub jej elipsą [w tym: *cum ai a. pron G sg n* (11), *cum sb N* (4)] (27): Pilát pytał Iezufa/ tzo by byla prawda. *OpecŻyw* 120 (2); *OpecŻywSandR* n1b 4v; *BielŻyw* 8 (8); *RejWiz* 23; Ten gdy vŕlyłáł że mimo óń tłuŕŕcza idzie/ pytał co by tho było *Leop Luc* 18/36; *HistRzym* 19v; *RejPos* 2v (3); *RejZwierc* 168; *BielSpr* 42; Náuczyćielá ŕwego pytał częŕto/ coby to był Bog *SkarŻyw* 200 (3); *StryjKron* 390; *Phil* G3; *WujNT Mar* 9/10 (3). W charakterystycznych połączeniach: *co by to było (...)* (14) [*cum ai G sg n* (3)], *co by było (...)* [*cum ai G sg n*] (4), *co by... było* (2) [*cum ai G sg n* (1)], *co by była...* [*cum sb N*] (3), *co...* [*cum ai G sg n*] (3), *co by to był...* [*cum sb N*] (1).

Połączenia: »co też« (9): *RejJóz* O6v; *RejZwierz* 7; *RejAp* AA6; *RejPos* 5v (3); gdy go [...] tenże Adrian pytał/ coby też o ŕmierci rozumiał/ tedy mu thákże powiedział *RejZwierc* 168v; *Paprup* H2; *WujNT* 67.

»co to« (10): *RejFig* Aa5; *RejZwierz* 31; *BielKron* 112; *GórnDworz* S8; *RejPos* 319v (2); *RejZwierc* 9 (2); cieŕzyłá chorego. Pytáiąc/ coby go to w niemoc przypráwiło *HistHel* Dv; *WerGoŕc* 251.

»co w(ż)dy« (5): *BielŻyw* 63; *RejJóz* G5v; *RejZwierz* 7; *GórnDworz* P4; Gdy iuŕz wniemocy nic ieść nie mogł/ pytali go: czego by wżdy ŕkuŕć mogł? *SkarŻyw* 202.

Frazy: »co by [komu] było« (1): y pocżnie iey pytać coby iey było. *HistRzym* 8v.

»czego, co chce itp.« (3 : 1): *BielKron* 109v; otworzywŕzy wrotá pytał ich coby chćieli *HistRzym* 114v; *SkarŻyw* 331; *GrabowSet* N4.

»co czyni itp.« (5): *HistAl* C8v; A ci fie fiedzac ŕmieię/ co czyni pytáiąc. *RejFig* Dd8v; *RejZwierz* 31; ktory mu to roŕkázował od Páná/ pytáiąc go coby to czynił ná tey gorze. *RejPos* 319v; *SkarŻyw* 582.

»co by się działo« (7): *LibMal* 1554/189; *BibRadz* 4.Reg 6/28; *GórnDworz* S8; *RejZwierc* 9 (2); Spytał go S. Anzelmus/ coby mu fie działo? *SkarŻyw* 333; *WerGoŕc* 251.

»co by dzierżał, trzymał *itp.*« (5 : 3): *OpecŻyw* 56v; Pan Iezus pytał fwych zwolenikow/ tzo by onijm ludzie dzierżeli. *OpecŻywSandR nlb* 3; *LibMal* 1554/189 (4); pilnie fpyta/ co o Rzymfkim y Láciińfkim Kościelu trzymaią *SkarJedn* 349; *WujNT Matth* 16 arg.

»co by [nad kogo] miał« (1): Lepak był pytan czoby mędrzi nad inne ludzie mieli *BielŻyw* 57.

»co mowi« (1): wołał: o Solon Solon. Cyrus pytał co to mowi. *BielKron* 112.

»co myślą« (1): pytał ich pothym fenat co myflą/ iefli chcą przekazać prawdziwemu piłmu fwiętemu ku powiádaniu *BielSpr* 214.

»co (by) rozumiał *itp.*« (10): *MurzHist* S4; *BielKron* 307; *RejPos* 36 (3); *RejZwierc* 168v; wezwawfzy wiefzczkow pytał ich/ coby o tym koniu rozumieli *StryjKron* 120; *NiemObr* 174; *PapUp* H2; *WujNT Matth* 16 arg.

»co by rzekli, gdyby...« (1): Iozeph pyta czo by theż rzekli gdy by fie wrocił *RejJóz* O6v.

»co (by) się stało« (5): *RejJóz* G5v; *RejPos* 350; *RejZwierc* 93; pytał go Agápius co mu fię ftáło/ ifz tak omdlał? *SkarŻyw* 15 (2).

»co (by) to znamionowało, znaczyło« (2 : 1): A gdy pytał wiefzczkow co to známionowało/ powiedzyeli iż to mieyfce będzie głową wfzytkich Włofkich kráin *BielKron* 104; *BielSpr* 44v; *GrabowSet* F3.

γ. W nagłówkach i marginesach: pozorne pytanie stawiające problem i zapowiedź jego rozwinięcia w tekście [w tym: *cum con* (5)] (1162): W drugiey części o pokarmach kkore [!] fą człowieku przyrodzone albo nie, y też czo fie z ich pożywania człowieku przydawa. *GlabGad* A4 (7); *RejPs* 72v; Czego fye ma dzyerżec krzełciyáńki człowyek. *KromRozm I* [P2] marg; *MurzNT* 28v marg; *KromRozm II* a (4); *KromRozm III* E7 marg; *GliczKsiąż* C (2); *LubPs* B marg (51); *GroicPorz* cv (21); Coby mieli obiecować Bifkupi. *KrowObr* 129v marg (30); *RejWiz* A4v (21); *Leop Prov* 29 arg (6); O co ftároftá ma pozywać. *UstPraw* A3 (8); *RejFig* Aav (4); *BibRadz Gen* 2 arg (4); *OrzRozm* D4 marg (7); *OrzQuin* B2 marg (10); *SarnUzn* B2v marg; *SienLek* 2 (6); Zacż fwięci dziękuią Pánu/ y co mowią. *RejAp* 156 marg (30); Ocz walká miedzi Czártem á miedzi człowiekiem. *RejPos* 329v marg (28); *BiałKat* 41 marg (9); *KuczbKat* 120 marg (16); O człowieku poćiwym ná co fie iuz rozmyślác ma/ przyfzedfzy ku trzeciemu/ to iefť ftárfzemu wieku fwoiemu. *RejZwierc* Bv (54); *BielSpr* 44 marg; Iednemu człowiekowi wfzytek Kościół rządzić czemu iefť podobno. *WujJud* 126 marg (16); O kościele Pána Kryfthułowym/ coby był y iáki. *RejPosWstaw* [143²]v marg; *MycPrz* II C2v; *CzechRozm* 2 marg (23); *ModrzBaz* 9v marg (6); *SkarJedn* A7v (8); *SkarŻyw* 47 marg (15); *CzechEp* 5 marg (6); *GórnRozm* B3 marg (4); *GostGosp* 60; *Phil* B (4); *LatHar* [+12] (17); *WujNT przedm* 31 marg (23); *WysKaz* 19 marg (2); *SarnStat* 234 (12); *PowodPr* 18 marg (10); *SkarKaz* 40a marg (10); Aod/ dla bráciey w co fię wdał. *SkarKazSej* 667b marg (8).

cum ai [G sg n] (42): *GlabGad* F4; Co dobrego Lutrowá náuká przynyoflá. *KromRozm I* L marg; *GliczKsiąż* Q2; Co tá pieśń nam pożytecznego okaże. *LubPs* dd4v marg (28); *GroicPorz* p3v; *KrowObr* 57 marg (5); Náuká piękna ná wzgárdzenye łákomftwá fwiátá tego/ y co nam złego może przypáść s thego. *RejPos* 216v marg (2); *KuczbKat* 250 marg; *CzechRozm* 90v marg (2). W charakterystycznych połączeniach: co dobrego (5), godnego, nagrantowniejszego, lepszego (2), naosobliwszego (3), osobnego,

potrzebnego (9), napotrzebniejszego (7), pożytecznego (7), naszczęśliwszego, większego (3), zdrowego, złego.

cum part praet pass na -o (7): Czo ma być íprawowano, gdy Miefiacz iefth w ktorem znamieniu. *FalZioł V 49v* (3); *LubPs ff2 marg*; Co wpiłano ma bydz w księgi Kancelláriiéy *SarnStat 321* (3).

cum inf [w tym: co czynić (18), co rozumieć (11), czym leczyć (6), czym zganiać (5), po czym poznać (5)] (83): Po czym poznać płód vmarły *FalZioł V 32* (2); *RejWiz 134v marg* (2); *Leop Prov 14 arg*; *Goski A2*; *RejAp Ee4v*; Łożyłko czym wywabić *SienLek S3* (24); *RejPos 119v marg* (2); *BiałKat 233v marg*; Co czynić w vpadkoch *RejZwierc Aaa3v* (12); *CzechRozm A4* (8); *ModrzBaz 102v* (3); *SkarJedn d8v*; *SkarŻyw 358 marg*; *GórnRozm K4 marg*; O co poście PAná Bogá prościć. *LatHar 352 marg* (18); *WujNT Cccccc2v*; *SarnStat 758*; *SkarKaz 457b marg* (2); *SkarKazSej 666b marg*.

Z formą osobową czasownika „mieć” + *inf* [w tym: co, czego mamy itp. (na)uczyć się (30), co obaczać (obaczyć) (19), co uważać (15), co, o czym pamiętać (pomnieć) (7), co w, na pamięć brać (7), czemu się przypatrować (7), o czym rozmyślać (7), co czynić (6), co, po czym pozna(wa)ć (6), co ku nauce brać (5), co przed się brać (5), co rozważać (5)] (140): *FalZioł V 69*; Co s te^{go} pfallmu przed fię brać mamy. *LubPs O5v marg* (38); *GrzegRóżn kt*; Co íobie s tey Ewányeliey ku náuce vważać mamy. *RejPos 40v* (79); *BiałKat 276 marg*; *KuczbKat 9 marg* (3); Czym fię ciefzyć mamy. *RejZwierc 265v marg* (9); *RejPosWstaw 21 marg* (5); Czego ma pilnować Groblą fypiąc. *Strum F*; *WujNT 825 marg* (2).

W strukturach z formą osobową czasownika „być” lub jej elipsą [w tym: *cum sb N* (252), *cum inf* (79), z cytatem (10), *cum ai G sg n* (8), ze zdaniem względnym (4), *cum av* (1), *że* (1)] (353): *GlabGad F4*; Czo fą dobre vczinki. *SeklKat D3v* (5); *KromRozm II c2v marg*; *KromRozm III H4 marg*; *LubPs P marg* (3); *GroicPorz t3* (3); Co iefth przeć fię íyná Bożego. *KrowObr Rrv* (54); Co iefth íen/ Támże. *RejWiz Cc4v* (13); co gdy kto kościołá nie flucha *Leop Matth 18 arg*; *RejFig Bb*; *RejZwierc 21 marg*; *OrzRozm B2 marg*; *BielKron 26 marg* (3); *OrzQuin A4 marg* (6); *SarnUzn B3 marg* (2); *SienLek 139*; Muśifz z nowu prorokować co iefth *RejAp Ee2* (96); Co to iefth nád kim iefth kroleíthwo Páńłkie. *RejPos 84v marg* (49); *BiałKat 91 marg* (4); *KuczbKat 220 marg* (7); *RejZwierc A6* (21); Co tho iefth/ że Míza *non ex opere operaⁿtis, ále ex opere operato* ważna iefth. *WujJud 221v marg* (19); *BiałKaz G4v marg*; *CzechRozm 206v marg* (9); *ModrzBaz 2v* (2); *SkarJedn A8* (3); *SkarŻyw 300 marg* (3); *StryjKron A marg* (2); *Litánia co. LatHar 171 marg* (6); *WujNT 44 marg* (15); *WysKaz 12 marg* (3); *SarnStat 419* (4); *SkarKaz 85a marg* (11); *SkarKazSej 696a marg*. W charakterystycznych połączeniach: *co jest...* (177) [*cum sb N* (122), *cum inf* (48), *cum ai G sg n* (6), z cytatem (1)], *...co jest* (91) [*cum sb N* (78), *cum inf* (10), *cum av* (1), z cytatem (2)], *co... jest* (2) [*cum sb N* (1), *cum ai G sg n* (1)] *co to jest...* (37) [*cum inf* (19), *cum sb N* (7), z cytatem (7), ze zdaniem względnym (3), *że* (1)], *...co są* [*cum sb N*] (16), *co są...* [*cum sb N*] (11), *...co* (10) [*cum sb N* (8), *cum inf* (1), *cum ai G sg n* (1)], *co...* (3) [*cum sb N* (2), ze zdaniem względnym (1)], *co to...* (3) [*cum sb N* (2), *cum inf* (1)], *co to są...* [*cum sb N*] (2), *co był...* [*cum sb N*] (1).

Połączenia: »co też« (1): W czym też wierni Bogá náśładować máią. *WujNT Aaaaaa3*.

»co więc« (2): Abowiem ten Philozoph píłá o [...] gośpodárstwie/ y co fię więc około niego toczy *RejWiz 32v*; *BibRadz I 111a marg*.

»to co« (1): Y to co obiecał ípráwiedliwym. *BibRadz 4.Esdr 4 arg*.

»o tym co« (3): *OpecŻyw* [34]v; *OpecŻywSandR nlb* 2v; Rozdział trzynasty. O tym coby przeciw trućinam/ y Czárom być mogło. *SienLek* 155.

Frazy: »co się dzieje« (3): Rozdział 6. o Tatarskich obyczaiach/ potym czo lie dzieie w ich ziemi. *MiechGlab* 21; *RejAp* CC3v; *RejPos* 17v marg.

»co się rozumie, rozumieć mamy, rozumiano być ma« [w tym: przez co (4), cum sb N (3), cum inf (1)] (8 : 1 : 1): *RejAp* Ee3v (2); Imię Ian czo lie rozumie. *RejPos* 297v marg (2); *WujJud* 204 marg (2); Co przez ieden tydzień w piśmie świętym rozumiano być ma. *CzechRozm* *2; *LatHar* 125 marg; *WujNT* Zzzzz2; *SkarKaz* 484a marg.

»co się stało« (2): *RejAp* Ee4v; Grékóm dla odćczepieńśtwa co fye ftało. *BiałKat* 128v marg.

»co się znaczy« (2): *KuczbKat* 405 marg; Co lie znaczy procesyą dźiliejfzą. *LatHar* 354 marg.

»co znamionuje (a. znaczy)« [w tym: cum sb N (96), z wyrazem obcym (7), cum inf (3), z cytatem (3)] (110): Czo znamionuie błada vrina. *FalZioł* V [4] (17); *MiechGlab* *7; *GroicPorz* v3 (2); *KrowObr* 106v marg (3); *RejWiz* 40v marg (2); Káplan Królowi Księgi Zakónu wtórego podáiác co znaczy? *OrzQuin* T2v marg (2); *SienLek* Sv (12); Zámknąć niebo co nam známionuie *RejAp* Ff4 (24); Co známionowáło oflicá z ofłęciem *RejPos* 2v marg (3); *BiałKat* 368v marg; *KuczbKat* 10 marg (7); słowo Greckie Egeneto co znáczj. *BudNT przedm* cv marg; Vczyńmy człowieká co znáczy. *CzechRozm* **5 (5); *SkarŻyw* 111 marg (2); RAKA fłowo Żydowfkie co znáczy. *WujNT* Bbbbbb3 (15); Co znáczą głowy trupie *WysKaz* 45 marg (7); Co Wieniec álbo Koroná znáczy závártá. *SarnStat* 2 (4); *SkarKaz* Oooo2b (2).

1) Wprowadza przeciwstawne składniki zdania rozwiniętego [w paralelnych członach występują: wyrazy antonimiczne (6) – w tym czasowniki (2), przymiotniki (2), rzeczowniki (1), przymiotnik i czasownik (1) –, czasownik i jego powtórzenie zaprzeczone (1), czasownik i równoważnik „nie” (1)] (29) :

Połączenia: »co... a co« (14): *SienLek* T3; *RejPos* 2v marg (4); *KuczbKat* 295 marg; Człowiek okrzczony co może á czego niemoże. *WujJud* L18 (2); *RejPosWstaw* 21 marg; W kłztałćie Bożym być co znáczy wedle Antychriśtá, á co wedle piśmá. *CzechRozm* 56 marg (3); *SkarJedn* [A*2] (2).

»co... a co też« (1): Co X.K. przez niebo á co też przez ziemię rozumie. *CzechEp* 310 marg.

»co... abo« (1): przykład łótrá z Pánem wifzającego/ do czego nam fłuży/ ábo nie. *WujNT* Zzzzz4.

»co... albo co« (1): czo zdrowego ieft ku pożywaniu albo czo fzkodzi. *GlabGad* F4.

δ. W zdaniach złożonych (dopełnieniowych, rzadziej przydawkowych i podmiotowych) człon podrzędny zawierający „co” nawiązuje do czasowników mówienia, myślenia, spostrzegania itp.; funkcja pytajna często ulega tu osłabieniu zbliżając się do funkcji spójnika z ogólnikowym wskazaniem na jakiś fakt konkretny (przy czym możliwe jest przekształcenie na zdanie z „że” i wyrazem znaczącym zamiast „co”) [zdanie nadrzędne w postpozycji (636), najczęściej w tekstach wierszowanych, w *RejAp*, *RejPos* i w formułach odsyłaczowych; cum con (nie warunkowym) (375)] (5520) : Kiedy fiędzieli zá ftołem bogátego/ tedy pátrzay pilno co przed cię położą. *March*¹ A4; *BierEz* B2 (23); *OpecŻyw* 8 (36); *OpecŻywPrzedm* C3; *ForCnR* Bv (3); *PatKaz* II 32 (2); *PatKaz* III 129v (2); *HistJóz* A3 (3); *TarDuch* E3; *FalZioł* IV 54a (9); odpowiedział, dokąd nie porozumiem ocz lie gadacie, nieumre *BielŻyw* 9 (5); *KłosAlg* F2; *LibLeg* 7/36 (17); *March*³ V4; *WróbŻółt* V8 (2); *WróbŻółtGlab* A3v; *RejPs* 32 (5); *LibMal* 1543/76v (6); [A tá]k prośfę ábyfćie baczyli [Ná]cz mamy przydz wlfytcy wkrotkiey chwili

RejRozpr K3v (5); *SeklWyzn* d3 (5); *RejJóz* A8 (21); *SeklKat* D3 (11); Małocóż trzeba przypominąć Zaćzes winien liczbę działacz *RejKup* aa2 (55); *HistAl* C2 (4); *HistAlHung* A3v (2); *KromRozm I* Av (11); *MurzHist* C3v (12); *MurzNT* 33v (10); *MurzOrt* B; *KromRozm II* dv (14); *KromRozm III* A2v (16); *Diar* 46 (3); *DiarDop* 109 (2); *BielKom nlb* 4 (10); *GliczKsiąż* B (11); *LubPs kt* (12); *GroicPorz* d4v (11); *KrowObr* 12v (35); *RejWiz* 5v (75); *Leop* *B4v (31); *OrzList* g (8); *KochZuz* A4v; *RejFig* Aav (7); *RejZwierz* A4 (29); *BibRadz I* *2v (50); Wiele ieft ludzi ktorzy ftawiaią báiiki ná rozmaitych członkach/ niewiedząc kczemu ía pożyteczne. *Goski* *2; *OrzRozm* B3 (18); *BielKron* 31 (80); *GrzegRóżn* C (6); *KochSat* A4 (3); *KwiatKsiąż* A4v (3); Haec blanda dicta quo eveniant male metuo, K czemu íe ty słówka ták łagodne zániosły/ ná co íe ściągáyą álbo k czemu wynidą bárzo íe boyę. *Mqcz* 482c (76); *OrzQuin* A4 (14); *Prot* A4 (9); *ProtStoj* Ev; *SarnUzn* D5v (8); *SienLek* 95v (8); Pátrzayże co dálej powiáda *RejAp* 10v (155); *GórnDworz* B2v (49); *GrzepGeom* N3; *HistRzym* 8v (12); *RejPos* A2 (469); *RejPosWiecz*² 91v; *RejPosWiecz*³ 99v; *BiałKat* 41 (21); *BielSat* C4 (4); *GrzegŚm* A2 (8); *HistLan* A4 (4); *KuczbKat* 105 (11); *RejZwierz* A3v (167); *BielSpr* c2 (5); *WujJud* 13 (25); *WujJudConf* 81 (2); *RejPosRozpr* c2; *RejPosWstaw* 21v (4); *BudBib* b2v (24); *HistHel* B (3); *MycPrz I* A4v (5); *Strum* K4v; Pocżyna tedy Martá. wyznawác co o Pánie rozumiała *BiałKaz* C4 (6); *BudNT przedm* b3v (15); *CzechRozm* A3v (44); *PaprPan* C4v (4); *KarnNap* A3 (2); *ModrzBaz* 5 (22); *ModrzBazBud* ¶5v; *SkarJedn* 26 (22); *KochOdpr* Bv (3); ná który to obiad/ iuż niepowtorzę/ ále twéy dyfcrcyey polecę/ co przyrządzić trzebá *Oczko* 28 (6); *KochPs* 139 (5); *SkarŻyw* A4 (72); *KochTr* 22 (2); *MWilKHist* B3v (6); *StryjKron* 26 (2); *CzechEp* *3 (55); *NiemObr* 24 (21); *KochFr* 7 (9); *KochDz* 108 (3); *KochMuza* 28; Wywiedziawfzy íe/ ná czym grá ftanéłá/ íednę zá rękę páníá ftará wzięłá. *KochSz* C2 (3); *KochWz* 136; *KochMRot* A3; *ReszPrz* 7 (11); *ReszHoz* 119 (2); *WerGośc* 220 (7); *WerKaz* 296; *WisznTr* 22 (3); *BielSjem* 6 (6); *KochPam* 84; *KochPieś* 26 (4); *PudłFr kt* (6); *ArtKanc* C18 (9); *BielRozm* 8 (4); *GórnRozm* A3 (13); *KochWr* 20 (4); *PaprUp* F (2); *ZawJeft* 27 (2); *ActReg* 14 (25); *Calep* 911b; *GostGosp* 4 (5); *GrochKal* 9; íednego bowiem cżału/ gdy Krol grał Wárcaby/ niktory przyftapiwfzy do niego/ imioná przyfádzonych ludzi opowiedáł mu pímmem/ y co kto przeciwko nim íobie brał/ áby on zátym dekret vczyńił/ ktorzyby ímierć záflużyli. *Phil* L3 (3); *GórnTroas* 10 (15); *GrabowSet* N4 (4); *KochFrag* 18 (5); *OrzJan* 3 (17); *WyprPl* A4 (3); *LatHar* +3 (21); *KołakCath* C (2); *KołakCathOkuń* A3; *KołakSzczęśl* A4 (5); *WujNT przedm* 32 (66); *RybGęśli* B4; Słuchaymyfz co mowi mędrzec przez Duchá S. *WysKaz* 48 (6); *JanNKar* D3; *SarnStat* 5v (17); *SiebRozmyśl* A3 (2); *WitosłLut* A5; *KmitaSpit* Bv; *PowodPr* 8 (8); *SkarKaz* 2a (36); *VotSzl* C (4); *CiekPotr* 3 (18); *CzahTr* G3; *GosłCast* 27 (12); *PaxLiz* B2v (5); Widzieliście com vczyńił Egipcyanóm *SkarKazSej* 677a (4); *KlonFlis* H2v; *SkorWinsz* A3 (2); *KlonWor* **6 (6); *ZbylPrzyg* A4v; *SzarzRyt* D2v.

W nawiązaniu do rzeczownika (223): *BierEz* F; dzyw to yeft uyelky íczego a czo pan bog uczynyl *PatKaz II* 72; *FalZioł* V 60; *MiechGlab* *6; *LibLeg* 7/68v (2); *RejJóz* C3v (6); *RejKup* d3v (4); *MurzNT* 148v marg; *KromRozm II* k2; *KromRozm III* B7 (3); *DiarDop* 99 (2); *BielKom nlb* 4; Srogye pobudzenie ku fluchániu/ ocz íe chce Pan s ízáfármí fwemi rozśędzić. *LubPs* N3 marg (4); *GroicPorz* b4; *KrowObr* 121v (2); *RejWiz* 10 (10); *Leop* 3.Esdr 3 arg (3); *UstPraw* F4 (2); *RejZwierz* 53; *BibRadz I* *3v (5); *Goski* *2v; bowiem ípífek vczyńili porządny miedzy íobá oco krzywdę mieli *BielKron* 203 (10); *KwiatKsiąż* H3v (2); Argumentum Vergilii, Summa krotkiemi slowy ogárniona co íe w

całym Wergiliufie wypifuye *Mqcz* 15d (11); *RejAp* BB4v (11); *BielSat* B4; *GórnDworz* E2v (11); A co ná infzych mieyfłcach o tymże mowi/ á co infzy Prorocv powiedáli/ wiele o tym piłmá znaydziełz. *RejPos* 138 (33); *BiałKat* 13v; *RejZwierc* A3 (20); A Regeltrá ktemu były piłáne/ wiele czego było *BielSpr* 15 (5); *WujJudConf* 9 (2); *BudBib* b (2); *BudNT Ioann* 12/49 (2); *CzechRozm* 196; *PaprPan* N2; *ModrzBaz* 15v (4); *Oczko* 34; *SkarŻyw* 75 (3); *CzechEp* 52 (4); *NiemObr* 39 (2); *WerGość* 221 (3); *BielRozm* 14; *BielSjem* 29; *GórnRozm* C2v (3); *ZawJeft* 36; *ActReg* 24 (4); *Calep* 332b; Regeltr/ co z ktorey fzkuty wymierzáią we Gdańłku/ ma bydż wczyniony *GostGosp* 88 (3); *KochPij* C3v; *GrabowSet* 12 (3); *OrzJan* 119; *OstrEpit* A3; *WujNT przedm* 33 (6); Formá iáko ruřzyć Podkomorzégo, y o co przed Królá. *SarnStat* 469 (6); *SiebRozmyśl* K3v; *SkarKaz* 310b (2); *GosłCast* 6 (3); *SkarKazSej* 668a.

W nawiązaniu do przymiotnika lub przysłówka (20): *RejKup* D; *HistAl* F5; *KromRozm I* A2v; *RejWiz* 12v; Non erat obscurum quid homo improbus ac nefarius cogitaret, Nie táyemno bylo co zly czlowiek przed fię byl wziął/ álbo ná co fię fádził. *Mqcz* 257a; *KuczbKat* 430; pilnieyfza dáleko czymby fię vmyłł nápáłł *RejZwierc* 20v (2); *RejPosWstaw* [110³]v; *WierKróc* A2v; *BudNT przedm* d3 (2); *CzechEp* 71; Niebądźcie tedy fráłowliwemi/ cobyście iedli álbo pili. *KołakSzczęśl* B2v (2); *SarnStat* 1284; *GrabPospR* L4; *CzahTr* Cv; *PaxLiz* C4.

W nawiązaniu do zdania, w którym można przypuścić elipsę wyrazu rządzącego zdaniem dopełnieniowym (95): Vkazawłzy mieyfłce ftánał/ Coby Ezop k temu poczał. *BierEz* G2 (2); *OpecŻyw* 142 (2); *RejJóz* P2v; *SeklKat* D3 (6); *RejKup* v6 (2); *MurzHist* N; *GroicPorz* p3v; *RejWiz* 36v (3); *RejZwierz* A4 (2); *BibRadz Eccle* 7/28; *OrzRozm* S4; połłáli do Kroła Władziłławá co máią czynić. *BielKron* 397 (13); *Mqcz* 173d (2); Otoż k czemu wam wylżyły ty przekłéte fwary *Prot* Cv; *SienLek* 83; *RejAp* CC3v (3); *GórnDworz* C3 (3); *RejPos* 135 (8); *BiałKat* 371 marg; *RejZwierc* 12 (8); *WujJud* 166 (3); *MycPrz II* A2 (2); *PaprPan* Ff2 (2); *KochPs* 157 (3); *SkarŻyw* 332 marg; *StryjKron* 747; co zá tym idzie/ mądremlu dofyć. *CzechEp* 17 (4); *KochWz* 141; *ReszPrz* 48 (3); *WerKaz* 280; *ArtKanc* M3; *ActReg* 165; *GostGosp* 10 (2); podziłili fię fukniámi iego/ miecąc los o nie/ co kto miał wziąć. *LatHar* 712; *WujNT przedm* 1 (5); *PowodPr* 78; *GosłCast* 48.

W konstrukcjach anakolutowych (3): gdyż wiemy iż Kore Dátán y Abiron co fię im też zá takąż winę sítáło *RejAp* 164; To co potym fprawowáło ná onym okrutnym krzyżu fwiéte Bořtwo y człowieczeńřthwo iego [...] powiedáiąc nam iż fię iuż wfzytko wypełniło/ co fię zá nędznego człowieká wypełnić miało: y wypełniły fię wfzytki náuki y wfławy fwiéte iego *RejPos* [105] (2).

co komu na czym, na kim (2): *RejPosWiecz*³ 99v; Choćiaby Cálchás milczal/ rzecz to pokázuie/ A Grék co mu ieft ná tym z fáméy wóni czuie. *GórnTroas* 40.

co (komu) po czym, po kim [w tym: po tym (8)] (10): *RejKup* x5v; *RejPos* 326v; wierę niewiem co nam po tych práwiech *RejZwierc* 84 (2); Tu tedy wiodąc cię do Cieplic/ niewiém coby po tym/ rozbiérąc fzeroko/ do których/ y iákiéy włáłności/ á co pómlć máią *Oczko* 25 (3); *GórnRozm* I2v (2); *ActReg* 172.

cum ai, pron, av i part [w tym: cum G sg n (212) – *comp* (58), *sup* (8), *part praes act* (1) –, *cum av* (68) – *comp* (14), *sup* (1) –, *cum N sg n* (38) – *comp* (4), *sup* (1), *part praet pass* (1) –, *cum ai a. pron na -o* (22), *cum ai w składni zgody* (9), *cum N sg f* (1)] (348): Marcli¹Wiet Av; Nie kořdy wie co mu zdrowo. *BierEz* I3 (2); *OpecŻyw* 45v (3); *BielŻyw* 34 (3); *WróbŻółt* oo4v (2); abychmy

zrozumieli czego nam potrzebnego niedoftawa *RejPs* 60 (3); *LibLeg* 10/152v; *RejJóz* D6v (2); Kupiec wylicza czo tu dobrego vczinil. *RejKup* i6 (5); *HistAlHung* A3; *KromRozm I* [L3]v (2); *MurzNT* 61 (2); *KromRozm II* b (3); *KromRozm III* C3v (2); *MrowPieś* A4; Z czego możem rozeznąć co lepyeyby było/ yeſli ná náuki fyná dác [...] yeſli ná rzemyęſlo *GliczKsiąż* G8 (8); *LubPs* 114 (2); *GroicPorz* 114 (2); *KrowObr* 54v (5); *RejWiz* 9v (30); *Leop 2.Reg* 19/35 (6); *LeszczRzecz* A6; *RejFig* Dd3v; *RejZwierz* 16 (6); *BibRadz Gen* 31/32 (8); *OrzRozm Rv*; áby obieráli łobie co lepźzego pokoy czy walkę. *BielKron* 351 (7); *KochSat* A3v (2); *KochZg* A3v (2); *KwiatKsiąż* D4v (3); *Mącz* 95c (10); *OrzQuin* B4v (6); *SienLek* 5 (4); *RejAp* BB7 (5); *GórnDworz* C6 (16); *HistRzym* 55; *RejPos* 7 (31); *BielSat* G4; *HistLan* C; Powiedz co lepźza/ ieſli prawdá przykra/ Ieſli też ſkryta *RejZwierc* 216v (51); *BielSpr* 15; *BudBib* b (2); *MycPrz I* B3v (2); *WierKróc* B; *BiałKaz* L; *BudNT Luc* 12/57; *CzechRozm* 206v (2); że niemogą bączyc coby było ſprawiedliwego *ModrzBaz* 97v (18); *SkarŻyw* 51 (8); *KochTr* 3 (2); *StryjKron* 279 (2); *CzechEp* 51 (4); *KochFr* 98; *KlonŻal* A3v; *KochDz* 109; *ReszPrz* 11 (3); *KochPam* 84; *KochPieś* 9; *KochSob* 61; *BielRozm* 34; *ArtKanc* L10v; *GórnRozm* C4 (6); *KmitaPsal* A4; *PaprUp* E; *ActReg* 102 (2); *GrochKal* 3; *GórnTroas* 4 (5); vwáz Boże/ co twego ieſt we mnie *GrabowSet* P (2); *OrzJan* 119; *KołakSzczęśl* B3 (2); *RybGęśli* D2v; *WujNT przedm* 24 (9); *JanNKar* D2v; Iákoż ſię iéy ziſciło/ iż co złé poznáá *SiebRozmyśl* [M]v; *PowodPr* 65 (3); *SkarKaz* 243b (3); *CiekPotr* 16; *GosłCast* 26 (4); *SkarKazSej* 668a. W charakterystycznych połączeniach: co biało, błogosławieńskiego, bożego, cięższego, czarno, czyjego, (nie)czystego (2), czyste, dobrego (29), dobrze (28), dobre (9), czego dobrego (2), co nadroższe, drugiego (5), czego drugiego, co dziwnego (dziwniejszego) (2), fałszywego, godnego (2), godno (2), gorszego (4), gorsze, gorzko, grzeszne, inszego (innego) (10), insze, czego (czym) inszego (inym) (4), co inaczej, krotofilnego, krzywo, leniwe, (na)lepszego (38), lepiej (10), lepsze (3), lepsza, lubo, ludzkiego, lżej, marnego, miło, mniejszego, mniej, (naj)mocniejszego (2), najpierwszego, należącego, nieczyje, niepobożnie, nowego (4), osobliwego, piękne, pilnego (2), poćciwego (7), podrożnego, pomocno, (na)potrzebn(iejsz)ego (8), potrzebn(iejsz)ego (2), najpotrzebniej, czego potrzebnego, co pożyteczn(iejsz)ego (7), pożyteczno (3), pożytecznie(j) (2), prawdziwego (2), prosto (1), przeciwnego (2), (na)przedniejszego (2), (nie)przystojn(iejsz)ego (12), nieprzystojnie, przysłego, przywoitego, rątcze, słodko, słusznego (3), spolnego, sprawiedliwszego, sprawiedliwe, sprawiedliwo, sprosn(iejsz)ego (2), sromotnie, szczęśliwszego, szkodliwego (8), naśmielszego, świętego, święte, takiego (takowego) (7), trefnie, trudn(iejsz)ego (2), trwałego (trwalszego) (2), czego trzeciego, co twego (2), uczciwego (2), użyteczniejszego, waźn(iejsz)ego (3), wdzięcznego, wiecznego, wielkiego, większego (2), więcej, wstydlwego, zacnego, czego zacnego, co (nie)zdrowo (5), zdrożnego, źle (23), złego (23), złe (10), zmazane, znacznego.

cum inf [w tym: co (u)czynić (81), rzec (24), począć (poczynąć) (10); w nawiązaniu do czasownika: wiedzieć (84) – z przeczeniem (78) –, (po-, za-)myśleć (12), radzić się (7)] (201): Wilcy myflac co vdziáák/ Iż niemogą owcam zdołác: Táką rádę vmyſlili *BierEz* F2 (4); *OpecŻyw* 3v (5); *BielŻyw* 158; *GlabGad* N7 (2); *MiechGlab* 55; *LibLeg* 11/20 (2); *RejJóz* D2 (4); *RejRozm* 398 (2); *RejKup* f2 (6); *KromRozm I* P3; *MurzHist* E2; *MurzNT* 58v; *GliczKsiąż* I (2); *LubPs* Mv (2); *GroicPorz* B4; *RejWiz* 17 (7); *Leop Iudic* 19/30; Chłop ſię ożeniwłzy niewiedział co rzec. *RejFig* Aa4v (3); *RejZwierz* 61v (5); *BibRadz Mar* 14/40; *BielKron* 7v (19); *KochSat* C3; *Tenere auribus lupum*, Zá vłzy wilká trzymác/ to yeſt nie wiedzieć czego ſię yác *Mącz* 446a (6); *OrzQuin* S2v; *GórnDworz* F7 (13); *HistRzym* 23;

RejPos 39v (2); *GrzegŚm* A3; *HistLan* B (4); á tak nie wiedzieć czego fie dzierżeć. *RejZwierc* 195v; ábyś W. W. rozeznał coby było w nich y wyiąć y przyczynić. *RejZwierc* 240 (20); *BielSpr* 12v (4); *WujJud* 35v; *KochList* 2; *BudBib Iudic* 16/6 (2); *MycPrz* I C4v (2); *CzechRozm* 78v (5); *PaprpPan* Ggv; *ModrzBaz* 15v (2); *Oczko* 24; *SkarŻyw* 179 (6); Wezwał tedy bez miełzkánia Pánow Senatorow Polfkich ná Siem rádząc fię coby czynić *StryjKron* 215; *CzechEp* 81 (5); *NiemObr* 69 (3); *KochFr* 124; *KochDz* 105; *GórnRozm* C2v (3); *ActReg* 60 (6); *GostGosp* 1 (2); *GórnTroas* 22 (2); *KochCn* B3 (2); *GrabowSet* A2 (3); *KochFrag* 14; *OrzJan* 57; *WyprPl* C3v; *WujNT* Mar 14/40 (3); *JanNKar* D3; *SarnStat* 182 (3); *WitośLut* A2v; *SkarKaz* 310b (2); *CiekPotr* 6 (2); Ízukał z czego by íobie piwá náwárzyć *CzahTr* K3v (2); *GostCast* 6 (6); *SkarKazSej* 664b; *KlonWor* 22; Słuchayćiefz/ czym przyłtroić głowę vmułkáną/ Słuchayćie/ czym ozdobić twárzyczkę rumiáną. *ZbylPrzyg* B3v.

Z formą osobową czasownika „mieć” + inf [w tym: co ma itp. (u)czynić (147), mówić (17), (u)działać (11), począć (poczynąć) (10), obrać (8), rzec (8), rozumieć (7); w nawiązaniu do czasownika; wiedzieć (88) – z przeczeniem (58) –, (po)radzić się (21), rozmyślać (się) (18), (na)uczyć (nauczać) (się) (16), powiedzieć (14), obaczyć (7); w trybie przypuszczającym (53)] (344): *BierEz* Dv (2); *OpecŻyw* 1v (13); *OpecŻywPrzedm* C3 (4); *OpecŻywSandR* n1b 2; *ForCnR* A4 (2); *PatKaz* II 27; *HistJóz* D2v (2); *FalZioł* V 73v; *BielŻyw* 17 (2); aby wiedzieli czo na kthorim towarze maią zyskać *KłosAlg* A4v (2); *WróbŻołt* oov; *RejPs* 39; *ComCrac* 12; *RejJóz* D3v (10); *SeklKat* G2 (3); *RejRozm* 408; Vcz fię czo mas tam rokować. *RejKup* c5v (9); *KromRozm* I P3; *MurzHist* M3; *MurzNT* Ioann 6/6; *KromRozm* II av (11); *LibMal* 1554/190v; *BielKom* C3 (2); *GliczKsiąż* I4 (4); *LubPs* O marg; *GroicPorz* t3; *GroicPorzRej* C3v; *SeklPieś* 19v; *KrowObr* C4 (3); *RejWiz* 15 (3); *Leop* *B4v (9); *RejZwierc* 16 (2); *BibRadz* 2.Reg 16/20 (5); *OrzRozm* L3v; *BielKron* 64 (24); *KwiatKsiąż* A4v; Prorsus incertus sum quam insistam rationem Práwie nie wiem czego fie mam yąć. *Mącz* 397a (24); *SienLek* 83 (2); *RejAp* BB5v (8); *GórnDworz* I7v (9); á ten nam poradzi co mamy vczynić. *HistRzym* 31v (6); Íż nie fráfuy fie nie miły Moizéfzu co małz mówić *RejPos* 298 (49); *BiałKat* 103v (3); *KuczbKat* a2 (3); *RejZwierc* B (20); *BielSpr* 6; *WujJudConf* 38v (2); *RejPosRozpr* b3v; *RejPosWstaw* [21²] (12); *BudBib* 2.Par 1/7 (2); *MycPrz* II B; *CzechRozm* 77v (5); *ModrzBaz* 6 (5); Do cze⁸⁰ czymfię nawięcey przywodzić [...] maćie/ iuż zapomocą Duchá S. wtey ołtátney części przełóżyć wam chcę. *SkarJedn* 333; *KochOdpr* B3; Ítali mężowie [...] bárzo ímutni/ Ízukaíac co by ná drugą Ítronę wagi/ ná przewáżenie grzechow połóżyć mieli. *SkarŻyw* 98 (9); *CzechEp* 276 (2); *CzechEpPORz* **2; *NiemObr* 110; *WerGość* 236; *PudlFr* 11; *ArtKanc* P18v; *GórnRozm* H2 (2); *ZawJeft* 29; *ActReg* 83; *GostGosp* 84 (3); *LatHar* 112 (6); *WujNT* Matth 10/19 (12); *SarnStat* 757 (2); *SiebRozmyśl* K3v; *KmitaSpit* C4v; *SkarKaz* 310b (3); *CiekPotr* 14 (7); *PaxLiz* B4 (3); Dofyc wam tá mátká pokoiem takim vkázuie/ do czego byście fię pokwápiác mieli *SkarKazSej* 667a (2).

W strukturach z formą osobową czasownika „być” lub jej elipsą [w tym: cum sb N (301), cum ai i pron G sg n (109), cum inf (84), cum av (54), cum ai N sg n (32), cum ai a. av na –o (22), cum sb I (3), cum ai N sg f (1), z cytatem (8), ze zdaniem względnym (6), że, iż (12), gdy, kiedy (2), aby (1)] (661): *BierEz* I3 (2); *OpecŻyw* 120 (2); *PatKaz* I 16v; anyely telko uyedzą zobyauyenya ducha Ízwýátęgo czo yełł uolá bofką *PatKaz* II 51v; *BielŻyw* 128 (2); *WróbŻołt* 4/6 (3); *RejPs* 22 (2); *LibLeg* 10/152v; *RejJóz* F (2); *SeklKat* G2 (6); *RejRozm* 393 (2); Ía nierozumiem czo by to *RejKup* v6 (7);

HistAlHUng A3; *KromRozm I* [L3]v (2); *MurzNT Matth* 9/13 (2); *KromRozm II* a2 (4); *KromRozm III* A2v (5); *DiarDop* 111; *MrowPieś* A4; *BielKom nlb* 4 (7); *GliczKsiąż* D6v (11); *LubPs* H4 (2); Dzieci [...] co ieft złoć y zdrádá nieznáią. *GroicPorz* 114 (10); *KrowObr* 43 (6); A to iuz będyełz wiedzya/ co to ieft pocźciwie Zyc ná fwiecie *RejWiz* 51v (43); *Leop 2.Reg* 19/35 (5); *RejFig* Cc6 (3); *RejZwierz* 16 (10); *BibRadz I* 1d marg (9); *OrzRozm* B2 (6); *BielKron* 20v (10); *GrzegRóżn* H2v (2); *KochSat* C2; *KochZg* A3v (2); *KwiatKsiąż* D4v (3); *Mqcz* 95c (5); *OrzQuin* E2v (18); *SarnUzn* F2v; *SienLek* 5 (6); *RejAp* AA5v (32); *GórnDworz* B2v (23); *GrzepGeom* I4v (2); *HistRzym* 55 (3); *RejPos* 7 (125); *RejPosWiecz*² 91; *RejPos Wiecz*³ 99; *BialKat* 193v (2); áby fie obaczyli co to ieft iż pięć ich będzie goniło fto *RejZwierc* 257 (65); *WujJud* B2 (9); *WujJudConf* 38v (4); *RejPosWstaw* [110³]v; *BudBib* cv (19); *HistHel* B4v; *WierKróc* B; *BialKaz* F2v; *BudNT* A (3); *CzechRozm* 39 (5); *PaprpPan* Bv; *ModrzBaz* 7 (16); *SkarJedn* 81 (15); *Oczko* A2v; *KochPs* 113 (2); poználi co to raz Pána Bogá rozniewać. *SkarŻyw* 263 (17); *KochTr* 3 (2); *StryjKron* 279 (2); *CzechEp* 16 (15); *KochFr* 57 (3); *KochDz* 109; *ReszPrz* 11 (2); *ReszList* 155; *WerKaz* 280 (2); *KochPam* 84; *KochPieś* 9 (2); *KochSob* 61; *PudlFr* 33; *ArtKanc* L10v; *GórnRozm* F; *Paprup* E; *ZawJeft* 27; *GrochKal* 3 (3); *Phil* P; *GórnTroas* 4 (3); *GrabowSet* P (3); *KochFrag* 47; *OrzJan* 38 (3); *OstrEpit* A3 (2); *LatHar* 64; *KołakSzczęśl* A3 (7); *RybGęśli* D2v; A gdybyście wiedzieli co ieft; Miłośierdzia chce/ á nie ofiary; nigdybyście byli nie potępiáli niewinnych *WujNT Matth* 12/7 (12); *JanNKar* D2 (2); *SiebRozmyśl* Mv; *KmitaSpit* B2v; *PowodPr* 28 (4); Co był chrzeft Ianow/ ná innym fie mieyfcu náuczyło *SkarKaz* 514a (8); *CiekPotr* 16; IAM świadom co doftátek nędzá niedoſtátek *CzahTr* Cv; *GosłCast* 26 (6); *SkarKazSej* 658a (2); *KlonFlis* B4 (2); *KlonWor* 31 (2); *ZbylPrzyg* B. *W charakterystycznych połączeniach: co jest (...)* (226) [cum sb N (135), cum ai G sg n (63), cum ai N sg n (13), cum av (6), cum sb I (2), cum inf (1), z formą na -o (1), z cytatem (3), ze zdaniem względnym (1)], co... jest (14) [cum sb N (8), cum ai G sg n (4), cum sb I (1), z formą na -o (1)], ... co jest [cum sb N] (10), co... (185) [cum sb N (77), cum av (45), cum ai G sg n (26), cum ai N sg n (19), z formą na -o (17), cum ai N sg f (1)], ...co [cum sb N] (1), co to jest (...) (160) [cum inf (73), cum sb N (46), cum ai G sg n (1), z cytatem (5), ze zdaniem względnym (5), że, iż (12), gdy, kiedy (2), aby (1)], co to... (23) [cum sb N (12), cum inf (9), cum ai G sg n (1), cum av (1)], co by było (...) (16) [cum ai G sg n (11), cum av (2), z formą na -o (1)], co by...było (2) [cum ai G sg n (1), z formą na -o (1)], co są (...) (8) [cum sb N (7)], ...co są [cum sb N] (1), co by to (a. ono) było (5), co był a. byli... [cum sb N] (2), co...był [cum sb N] (1), co by to (2), co to było... [cum inf] (1), co by była... [cum sb N] (1), co będzie... [cum ai G sg n] (1), co było... [zformą na -o] (1), co...było [cum ai G sg n] (1).

Wprowadza zdanie dopełnieniowe w nawiązaniu do wyrazu rządzącego dodatkowo dopełnieniem bliższym lub dalszym jako członem zdania pojedynczego [w tym: podmiotem zdania dopełnieniowego jest wyraz występujący uprzednio jako dopełnienie (66), wyraz, którego dzierżawczy odpowiednik występuje uprzednio jako przydawka przy dopełnieniu (52); podmiotem logicznym w bezpodmiotowym zdaniu dopełnieniowym jest wyraz występujący uprzednio jako dopełnienie (7), wyraz, którego dzierżawczy odpowiednik występuje uprzednio jako przydawka przy dopełnieniu (3)] (244): *OpecŻyw* 48 (3); Tu zafię małz naukę o biańkach [!]: na kthorim mieſtczu poſtawione: k czemu flużą. *FalZioł* V 60 (2); *GlabGad* L7; *LibLeg* 7/36 (3); *WróbŻołt* aa4v; *RejPs* 62; *RejRozm* 408; *RejKup* g2v (2); *MurzNT*

Matth 6/25 (4); *KromRozm II* y3; Obacźmy źwyerżetá co czynią zá fwym plodem *GliczKsiąż* C8v; *LubPs* L4; *GroicPorz* C (3); *KrowObr* 17v (5); Tu pátrzy zázwdy pilnie Pan łumnienia iego/ O czym mu łie mył para *RejWiz* 130v (9); *Leop Esth* 2/1 (2); *RejFig* Aa2; *RejZwierz* A3 (3); *BibRadz* 2.*Esdr* 6/14 (2); *OrzRozm* L2 (3); *BielKron* 7v (5); *GrzegŚm* H2; Epimythium, Wykład fabuł álbo Bayek/ co łie przes którą rozumie. *Mqcz* 106d (5); *OrzQuin* Fv (3); *SarnUzn* E2v; łłuchayże otho pociechy/ co tám Pan wiernym łwoim obiecować raczy *RejAp* 98 (14); *GórńDworz* L8v (11); *HistRzym* 29v (2); á nie możelz rozeznáć vmyłłu łercá cudzego/ co on czyni *RejPos* 172v (37); Wey. Proroká/ coć vczy. *BiałKat* 371 marg (3); *BielSat* Gv; *GrzegŚm* 27 (4); *RejZwierc* 3v (28); iákoby iedni o drugich wiedzieli co łie im przygódzi *BielSpr* 27v (2); *WujJud* 3v (2); *WujJudConf* 73v; *BudBib* 1.*Reg* 8/7 (4); *Strum* H4v; *BudNT przedm* b2 (7); *CzechRozm* 36v (3); *ModrzBaz* 20v (6); SŁyłałes o łedności Kościoła Bożego/ [...] iáko potrzebna łełt/ á náczym łię náwięcey włpiera *SkarJedn* 153; *KochPs* 113 (2); *SkarŻyw* 165 (3); *StryjKron* 672; *CzechEp* 288 (3); połłuchaymy Augułtyná co on o tym rozumiał *NiemObr* 63 (3); *ReszPrz* 66 (8); KTo łię dźiśieyłzych czałow łudzkiem łpráwom pilnie przypátrzyć bęđdzie chćiał/ na czymby myłłi łwe náłáđzili/ nayđzie w nich to co zdawná Prorok Páńłki opowiedział. *WerGośc* 203 (2); *WerKaz* 296; *PudłFr* 68; *ActReg* 107 (2); Ławnicy [...] niechay łiewu doyźrzá co wyłsieie ktory *GostGosp* 106; *OrzJan* 75; *WujNT przedm* 4 (10); *WysKaz* 30 (2); *SarnStat* 757; *SiebRozmyłł* [A4]v (3); *PowodPr* 23 (2); *SkarKaz* 83b (4); *GosłCast* 63; *KlonFlis* F; *ZbyłPrzyg* A2.

Wprowadza zdanie podmiotowe w nawiązaniu do zdania posiadającego równorzędny podmiot jako człon zdania pojedynczego (4): Roznołć pokarmow/ ktorego dnia czo mamy łełć tacz nie łełt w píłmie opíłana *SeklWyzn* Fv; *BielKron* 9v; *SienLek* 34v; Może nam być w páłięci Łowicki ziazd/ co byli drudzy ná nim łpráwili *MycPrz* II A2v.

W funkcji równoważnika zdania (z elipsą orzeczenia) [w tym: w nawiązaniu do „nie wiem” (14), „nie wiedzieć” w użyciu bezosobowym (12), innych form osobowych czasownika „wiedzieć” (18) – z przeczeniem (10)] (53): *LibMal* 1544/86v; *RejKup* n3v (2); *KrowObr* 80 (2); *BielKron* 107 (3); Quidvis perpeti potius malim, Wolałbych nie wiem co ynlzego cierpieć. *Mqcz* 284b (4); *SarnUzn* G7; *SienLek* V4v; *RejAp* 88 (2); *GórńDworz* N4 (2); *RejPos* 152v (3); łzukam łełczce czełos/ á łam nie rozumiem czełos. *RejZwierc* 66 (3); *WierKróc* A2; *BudNT przedm* b4; tedy łie to pokaże iż plotá łámi nie wiedzieć co. *CzechRozm* 134v (3); *ModrzBaz* 119v; *SkarŻyw* A3v; *CzechEp* 26 (10); PŁołzono łednéy wielkíemi próžbámi/ Nie powiem o co *KochFr* 23; *ZapKościer* 1585/60; *PudłFr* 26 (2); *ActReg* 103; *PowodPr* 23 (2); *SkarKazSej* 695a. Cf »wiesz co«.

Z konstrukcją w trybie przypuszczającym dającą się przekształcić na *con* czasownika „móc” + *inf* (8): *RejRozm* 405; obacz wczym (iełt) łilá iego (tá) wielka/ á przes cobychmy go zmołli *BudBib* Iudic 16/5 (2); *Strum* H4v; *KochDz* 107; *GostGosp* 36; Oko/ nie widzi czymby łię ćiełzyło *GrabowSet* N; *WujNT Luc* 12/22.

Połączenia: »co ono« (2): Rzekł młodzyeniec/ o páni łłychałem ia o tym/ Co ono powiedáli o iábłufzku złotym/ Co łpáđłó Pářiłowi z niebá *RejWiz* 85v; *PaprUp* Cv.

»co oto« (2): Obáczże tu łełczce co oto ten Prorok łwięty powieda *RejPos* 313 (2).

»co owo« (2): Y baczyłizełcie wđdy czo łie owo thoczy *RejJóz* M7; *RejPos* 287v.

»co też« (88): Niefzcześnie po ludziech chodzi/ Niewiełz coć fie też przygodzi. *BierEz* G; *OpecŻyw* 48; *March*² D4; *LibLeg* 11/21v; *RejJóz* C7 (2); *RejKup* g2v (6); *HistAl* C6; *LubPs* D2v marg; *KrowObr* 17v (2); *RejWiz* 19v (8); *OrzRozm* F2v marg (2); Ale przyfluchay fie tu iedno pilno czo też Pan do tego kołcioła tak w tych bogactwiech omylnie wniełionego wkázować raczy *RejAp* 34v (6); *RejPos* 27 (18); *HistLan* ktv; *RejZwierc* 41v (11); *WujJud* 103; *RejPosRozpr* b3; *BudBib* I 177b marg (3); *CzechRozm* 83 (4); *ModrzBaz* 11v (2); *SkarŻyw* 299 (3); *CzechEp* 46 (5); á co też takowym tufzy/ niechay łobie X. K. przeczyta. *NiemObr* 150; *BielSjem* 7; *WerGość* 221; *GórnRozm* N3; *CiekPotr* 76; *PaxLiz* D2; *ZbylPrzyg* A2.

»co to« (48): Niełlyłfłs Iezufie tzo to mówią o tobie *OpecŻyw* 112 (2); *RejJóz* F4 (6); *RejRozm* 397; *RejKup* Lv (2); *Diar* 64 (2); *RejWiz* 120 (4); *Leop Ios* 7/19 (2); *BibRadz Ez* 5 arg; *LeovPrzepSamb* b4v; *RejAp* 12v (4); *GórnDworz* L8v (3); Przyiáciele mili/ podniełcie oczy łwe/ á pátrząc czytáyćie co to ná mym czele nápiłano. *HistRzym* 49; *RejPos* 66 (6); *BielSat* H; *GrzegŚm* 15; *RejZwierc* 43 (4); *MWilKHist* D4v; *BielSjem* 7; *PaxLiz* B4v (2); *KlonWor* 14 (3).

»co tyle« [w tym: z czasownikiem zaprzeczonym (4), z elipsą orzeczenia (4); w nawiązaniu do „nie wiedzieć” (8)] (9): *MurzNT* 51; iż czáfu pokoiu wielkie nakłády czyniá/ ná łzáty/ ná rołkołzne potráwy/ ná rozmáity vbior/ y niewiem ná co tyle *ModrzBaz* 119v; że pod czás z łłowá Bożego łzydźi/ pod czás ie okęłzone przywodźi/ pod czás go náđtáwia/ y niewiedźieć co tyle z nim nie czyni *CzechEp* 191 (7).

»co więc« (16): *BierEz* F; A czálem drudzy nieznáią Czego im więc nálewáią *RejRozpr* G3v; *RejKup* 17 (2); *LubPs* Rv; *RejWiz* 6 (3); *RejPos* 305; *RejZwierc* 41v (2); *ModrzBaz* 31; *MWilKHist* Hv; *CzechEp* 46; *KochAp* 5; Co więc tá grá pocźciwa y Rycerłka vmi/ Co zá łzcześie y los iey koždy rozumi. *CzahTr* G3.

»co wždy« (36): Iakob fie dowieduię czo wždy fie łtało *RejJóz* B5 (4); *RejKup* h5 (3); *RejWiz* 19v (5); *Leop Act* 17/20; *KwiatKsiąż* G3; *OrzQuin* B4v; *GrzegŚm* H2; *HistLan* C (3); *RejZwierc* 246 (2); *CzechEp* 232 (2); *ModrzBazBud* ¶5v; Bá namilłze łiołtry moie Ia niewiem/ co fie wždy dzieie. *MWilKHist* H4v; *PudłFr* 57; *WujNT Act* 5/24 (2); *SiebRozmyśl* G2; *CiekPotr* 71; *GosłCast* 36 (3); *PaxLiz* C4 (2); *KlonWor* 15.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »ono ... co« (6): *BierEz* N2; Pomniż Prełacze ná ono Nacz czę było wyłładzano *RejKup* bb4v; *RejWiz* 123; *Leop 2.Mach* 4/41; *RejPos* 198; *CzechRozm* 250.

»ta rzecz co« (1): Wolimy tak w krzewinie Myłzy łkubąc łiedzyeć/ A co fie wzgorę dzyeie o tym nic nie wiedzyeć. Tákyeż y o they rzeczy co łłáchicá czyni *RejWiz* 96v.

»to ... co« (455): Przetoć to trzebá przegłędáć/ Coć się kiedy może przydáć *BierEz* I3 (3); *OpecŻyw* 3v (3); *MetrKor* 57/120v (2); *KlerWes* A2v; *ComCrac* 12; *LibLeg* 10/152v (3); *SeklWyzn* c4; *RejJóz* E4 (12); *SeklKat* Y3; *RejRozm* 397; *ZapWar* 1548 nr 2668; Takes náłze tu do czełne Wnáłchich łprawach rołkołczy. Ob[a]czmy to náłc nam wijdá *RejKup* Bv (15); *HistAl* A7 (3); *HistAlHUNG* A3; *KromRozm I* A2v (4); *MurzHist* G3 (5); *MurzNT* 56 (2); *KromRozm II* a2; *KromRozm III* K2v; *Diar* 64 (3); *DiarDop* 108 (3); *GliczKsiąż* C7 (3); A włłákoż záś bárzo prętko przepomnyeli tego/ Co Pan náđ nimi okazał w łprawach Bołtwá łwego *LubPs* Y2v (2); *GroicPorz* b4 (3); *KrowObr* 125 (2); *RejWiz* A3v (24); *Leop Matth* 18/31 (4); *OrzList* gv; *RejZwierc* 143v; *BibRadz I* *2v (14); *OrzRozm* H (3);

BielKron 132 (7); Widziemy to co tymi nowemi Bogámi nieznáiomemi Kryftułowi y Apóstołom/ Bogiem Iftnością ábo Troiákem/ czyni Izáthan przez Sábelliuszá *GrzegRóżn* I4; *Mącz* 74d (4); *Prot* A4 (2); *SienLek* 111v; *RejAp* AA6 (12); *GórnDworz* B2v (12); *HistRzym* 115v (3); *RejPos* 11 (64); *BiałKat* d4v (6); *KuczbKat* 15 (4); *RejZwierc* 12 (26); ktorých by łácno przełtáli gdybv łie w tym obaczylí/ co im to nápotym przynielie. *BielSpr* 59v; *KochMon* 28; *WujJud* 103; *RejPosRozpr* b3v; *RejPosWstaw* [21²] (8); *BudBib* 1.Reg 31/11 (3); *HistHel* B4 (2); *MycPrz* I A2v (4); *WierKróc* A2v (2); *CzechRozm* A3v (33); *Paprpán* N2; *KarnNap* ktv (2); Rozbierano też to miedzy łobá [...] pielze zczegoby wypráwować możono. *ModrzBaz* 121 (14); *SkarJedn* 9 (6); *SkarŻyw* 27 (8); *MWilKHist* I4 (3); *CzechEp* 24 (22); *NiemObr* 15 (7); *ReszPrz* 11 (3); *BielSjem* 7; *KochPieś* 16; *KochSob* 61; *PudłFr* 36; *ArtKanc* D8v (2); *BielRozm* 19; *GórnRozm* E2 (6); *KmitaPsal* A4; *KochProp* 9; *Paprup* E (2); *Phil* L (3); *GórnTroas* 50 (2); *GrabowSet* A2; *OrzJan* 69; *LatHar* 133 (9); *KołakCath* C5; Rozumiećielz to com wam vczynił? *WujNT Ioann* 13/12 (14); *SarnStat* 44 (4); *SiebRozmyśl* H2; *PowodPr* 65; *SkarKaz* 39a (2); *CzahTr* C (2); *SkarKazSej* 658b (2).

Wykolejenia gramatyczno-składniowe w formie odpowiednika (3): CHcełzi łie podziwować obłędnemu wieku/ Y to co z nim przypada káżdemu człowieku. Przeczcíłz ty Wtore Kłięgi łtanu poczcíwego *RejZwierc* 29v (3).

»co...to« (100): Pies rzekł/ o dárý nic niedbam/ Co chcełz czynić dobrze to znam *BierEz* Nv; *OpecŻyw* 188; *FalZioł* IV 34b; *BielŻyw* 34; *GlabGad* L7; *LibLeg* 10/92v (2); *RejRozpr* I4; *SeklWyzn* 3; *SeklKat* A5 (3); *RejKup* f3v; *RejWiz* A6 (11); Sen Krolewłki iednoftáyny ielt/ á co náprzyłzły čás Bog ma vczynić tho vkazał Pháráonowi. *Leop Gen* 41/25; *RejZwierc* 56; *BibRadz* I 353d marg; *OrzRozm* P2; *BielKron* 205 (3); *GrzegRóżn* H2v; *Mącz* 114c; *OrzQuin* D2v (2); *SarnUzn* B3 (2); *SienLek* 73; *RejAp* 14 (12); *GórnDworz* O2v; Y co vczyníłá/ y co łie też z nią słtáło/ tochmy iuż włyłcy łyłzeli od Ewányeliłti łwiętego. *RejPos* 308v (24); *RejZwierc* 58v (7); *RejPosRozpr* b3; *HistHel* D3; *MycPrz* II C; *ModrzBaz* 14v (2); *StryjKron* 309; *CzechEp* 298 (3); *KlonŻal* A4; *WisznTr* 32; *GórnRozm* M3v; Iedna co teraz z tym woiskiem działac, to in deliberatione paucorum mabydz odprawiono. *ActReg* 3v (3); *KołakSzczęśl* C2v; *CiekPotr* 81; *PaxLiz* B3v.

»to co...to« (15): To co łie tu rozumie tá łzáta białá/ y ty kłięgi żywotá/ iużci łnadź thego y wykłádac nie trzebá *RejAp* 37v (4); *RejPos* 72v (3); *RejZwierc* 16v (3); *BudBib Eccli* 3/22; *SkarJedn* 288; *SkarŻyw* 305; *SkarKaz* 243b; *CzahTr* E.

»wszy(s)tko...co« (95): *BierEz* O; powiedzýce oycu memu włytkę chwałę moię y włlytko cołýce widzyeli w Eipýce *HistJóz* D4v (2); *BielŻyw* 24; *LibLeg* 7/104v; *RejPs* 168; *RejJóz* A5v (3); *RejKup* c3v (3); *HistAl* A5 (2); *MurzHist* C; *MurzNT Matth* 28/11; *RejWiz* 36 (4); I powiedziáá iey włlyłthko/ co iey vczynił on człowiek. *Leop Ruth* 3/16 (4); *KochZuz* A4; *BibRadz* 3.Reg 19/1 (2); *BielKron* 17 (10); *RejAp* AA4 (4); *GórnDworz* P2v (2); *HistRzym* 31v (3); *RejPos* A4v (6); *RejZwierc* 90v (5); *BudBib Num* 22/1 (7); *BudNT Matth* 18/28; Ale łię przedłię/ o tym włyłtkim co mię ielzće zátrzymawa/ dołtátecźnie pierwey wywiedzieć chcę *CzechRozm* 60 (3); *ModrzBaz* 21 (2); *SkarŻyw* 263 (4); *MWilKHist* K3v; *CzechEp* 118 marg; *KochFr* 64; *ReszHoz* 127; *BielRozm* 28; *GórnRozm* L2; *ZawJeft* 46; *GostGosp* 36; bo w niey włytko kroćiuchno mamy/ o co P. Bogá prołić mamy. *LatHar* 6; *WujNT Matth* 18/31 (10); *SkarKaz* 610b; *CzahTr* E3v.

»co...wszy(s)tko« (16): *LibLeg* 11/21v; *RejJóz* P6v; I czos gdzie dal/ y czos gdzie wzyał Bys łobie wfytko wfpowionał [!]. *RejKup* Ev; *OrzQuin* B3; *RejPos* 174 (2); *HistLan* C2; *BielSpr* 47v; *SkarJedn* 267; *SkarŻyw* 388; *KochFr* 102 (2); *KochWr* 40; Czego mi potrzebá ná ċiele y ná dufzy/ wiefz ty wfytko *LatHar* 583; *WujNT Col* 4/7.

Frazy: »co będzie, ma być« [*w tym: z kim* (8), *z tego* (3); *co dalej będzie* (10), *co na koniec będzie*. (2)] (27 : 1): *OpecŻyw* 46; Ale wżakoż ty czo z tego wżitkie⁸⁰ ma być lepiej obaczyćłz *BielŻyw* 113; *RejJóz* M3; *RejKup* x4; *LubPs* ee6 marg; *OrzRozm* I3v; *GórnDworz* I3v; *RejZwierc* 239; *BudBib Eccle* 8/7; *StryjWjaz* C4; *KochTr* 20; Com iuż ia wżytko Pánu Bogu oddał/ pátrząc co potym dáley będzie. *CzechEp* *3; *KochSz* C3v; *WisznTr* 7 (4); *KochPam* 86; *KochPieś* 16; *GórnRozm* M3v; *ActReg* 69 (4); *WitośLut* A3; *PowodPr* 78 (2); *PaxLiz* D4.

»co dalej« (1): Pátrzayże co dáley iefzczę/ iáką mu dał vrodę nád wżytko ine fthworzenie *RejPos* 191v.

»co [komu] do tego« (1): niewiem [...] co mu też było ták bárzo do tego. *RejWiz* 147.

»co się dzieje, ma się dzieć, się dzieć musi« (401: 36 : 1): Ezop się temu rośmieie/ Widziłz Pánie co się dzieie *BierEz* A4v (5); *OpecŻyw* 13 (7); *GlabGad* A3; *MiechGlab* *2v; *WróbŻołt* aa4v; *LibLeg* 9/53v (5); *RejPs* 153v (2); *RejRozpr* Av (2); *RejJóz* A5v (11); *RejKup* D (4); *HistAl* F5 (2); Czo fzye dáley fty m antependium dzyalo powyada yłz nye wye. *LibMal* 1551/160; *MurzHist* K4v (2); *MurzNT* 199; *KromRozm II* dv (4); *KromRozm III* B8v; *DiarDop* 108; *BielKom* D5v; *GliczKsiąż* C7; *LubPs* B2 (2); *KrowObr* 12v (3); *RejWiz* A6v (20); Tego tedy mam nádzieię że poślę do was/ iáko fkoró obaczę co fie zemną dziadź będzie. *Leop Philipp* 2/23 (4); *OrzList* g4v; *KochZuz* A4; *RejFig* Dd3v; *RejZwierc* 15 (2); *BibRadz* 2.Reg 3/25 (2); *OrzRozm* C2v (6); *BielKron* 10v (48); *KwiatKsiąż* H3v; *Mącz* 15d (11); *OrzQuin* D2v (3); *SarnUzn* G5; Máchárzyna też/ częftokróć bol miewa/ która iż wewnątrz iefth/ niekożdy bączyc może co fye mu dzieie/ ále przez znáki fye dobádać może *SienLek* 104v; *LeovPrzep* b4v; Nápiłz coś widział/ y co fie teraz dzieie/ y co fie potym dzieć muśi. *RejAp* 15 (43); *GórnDworz* G3v (3); *HistRzym* 16v (3); *RejPos* 5v (52); *BielSat* C2 (2); *RejZwierc* 25 (21); *BielSpr* 27v (2); A krolowi powiedział to, co sie dzieć miało *KochMon* 28; *WujJud* 2; *WujJudConf* 9 (2); *RejPosRozpr* c2v; *BudBib Bar* 2/29 (3); *MycPrz* II A2 (3); *BudNT przedm* b (5); *CzechRozm* 162 (5); *KarnNap ktv* (3); *ModrzBaz* 103v (2); *SkarJedn* 267; *KochPs* 78 (2); Tedy go pilnie potym pytać poczęłá/ wiedząc co fie dzieie/ áby iey powiedział/ co to zá namilża iefth iego/ którą przed nią wfpominał. *SkarŻyw* 460 (16); *MWilcHist* H4v (2); *CzechEp* 250 (4); *NiemObr* 15 (5); *KlonŻal* C3; *ReszList* 143; *BielSen* 15; *BielSjem* 10; *PudłFr* 5 (2); *BielRozm* 9 (2); *GórnRozm* A3 (2); *KochProp* 9; *ZawJeft* 46; *ActReg* 7 (10); *GostGosp* 144; *GostGospSieb* +3; *GórnTroas* 38 (2); *OrzJan* 42 (2); *KochAp* 8; *LatHar* 671 (3); *KolakCath* C5; *WujNT przedm* 39 (27); którzy *et maiora et minutiora bona Regia* wżędy náwiedzili (obáczywáiąc, vpátrywáiąc, y reieftruiąc) coby fie gdzie wżędzie dzyalo y exorbitowáło przeciwko Artykułóm *SarnStat* 101; *GrabPospR* L4; *PowodPr* 73 (3); *SkarKaz* 38a (3); *VotSzl* Bv; *CiekPotr* 15 (3); *CzahTr* E3v; *GosłCast* 45; *PaxLiz* B4v (2); *SkarKazSej* 694a (2); *KlonWor* **3 (5).

»co w tym jest« (3): Ale coby wthym było/ moyá rzecz milczęć *GliczKsiąż* D5; *GórnDworz* Z7v; *PaxLiz* Bv.

»co to ma do tego« (1): A ieśli oto idzie/ że nas X. K. dla vchwały Papieża Rzymfkiego/ ma v siebie zá heretyki: tedy y tak niewiem coby to do tego miało/ gdyż wiára ieft dar Boży *CzechEp* 14.

»co rozumie« [*w tym: o kim, o czym* (7), *przez co* (5)] (13): Atzkolwiek tegoście iáwnie niewyrázili/ coście przes tho żegnánie y poświęcánie rąk rozumieli *KrowObr* 125; *RejPos* 229 (2); *CzechRozm* 83 (5); *ModrzBaz* 46 (3); *NiemObr* 126; *KochWr* 41.

»co się stało, ma się stać« (187 : 14): Ty lám pątnik ieftes téż do Ieruzalem/ a niewiełs o tym tzo fie ieft łtało w niém tychto dni? *OpecŻyw* 167v (3); *OpecŻywList* C2; *PatKaz II* 49v; *BielŻyw* 24; *LibLeg* 10/121v; *RejPs* 93; *SeklWyzn* 3; *RejJóz* B5 (13); *RejKup* c7 (11); *HistAl* A5; *MurzHist* R3v (3); oto niektorzy s ftrażyi fzedwłzy do miałta/ opowiedzieli Biskupum wśzyftko co się s łtało *MurzNT Matth* 28/11 (2); *KromRozm II* e4v; *KrowObr* 144v; *RejWiz* 36v (6); *Leop Mar* 5/33 (3); *KochZuz* A2; *RejFig* Aa6; *RejZwierz* 103v (2); *BibRadz 1.Mach* 4/20 (6); *OrzRozm* G2; *BielKron* 97v (6); *LeopPrzep* a4; *Mącz* 162c (3); Słuchayże gdy iuż nam to święte fłónce tak zácmiono bywa/ co fie miefiącowi sftánie *RejAp* 63v (21); *Górndworz* D7v (6); *HistRzym* 67 (2); *RejPos* 4v (38); *BiałKat* 366; *RejZwierc* 33 (19); *RejPosWstaw* 44v (2); *BudBib Esth* 4/1; *HistHel* D2v (3); A gdyż widzimy co fie infzym łtało [...] vćieczmyłz fie do Pána Bogá *MycPrz II B[3]v* (2); *BudNT przedm* b7 (5); *ModrzBaz* 31; *SkarŻyw* 173 (7); *MWilKHist* I4; *WerGośc* 215 (3); *WerKaz* 296; *PudlFr* 55; *ArtKanc* K5v; *BielRozm* 3; *LatHar* 726; A Pan Bog duchow Prorockich połłał ániola fwego áby okazał fługam fwym co fie ma sftać w rychle. *WujNT Apoc* 22/6 (11); *GosłCast* 48 (3).

»co się toczy« (20): *RejJóz* C4v (4); *RejKup* q4v (3); *LubPs* Iv (2); Gdyż widzifz co fie toczy w takiey omyłności. *RejWiz* 18v (3); *BielKron* 230v; *RejAp* BB4v; *RejPos* 112v (2); *HistLan ktv*; *RejZwierc* 100; *ArtKanc* P18v; *GosłCast* 49.

»co się [komu] widzi« (2): powiem co mi fie widzi y o tych drugich ięzykach. *Górndworz* F4; *Górnrzm* K3v.

»wiesz co« [*funkcjonuje jako zagajenie*] (4): *MurzHist* G3; *ProtStoj* E2; Páni záfię powieda iż dobrzeby/ ále rozynekow áni cukru nie mamy. Ale wiecie co/ náfmáżę ia ciałtká iákiego *RejZwierc* 59; *ZapMaz II G* 97/89v.

»co się [komu] zda« (5): *Leop Matth* 22/17; *Mącz* 111a (2); *KochFr* 121; NIewiełm co fye zda komu: mnie nikáfká k rzeczy *PudlFr* 49.

»co znaczy (a. znamionuje)« (10): *BierEz* S2v; *GlabGad* L7; Aby tżłowiek na obras weyrzawłzy wfpomniál co on obras znátzy *KrowObr* 113v marg (2); *SarnUzn* B4; y iáko on trąd opadł z niego/ y co to známionowáło/ tho iuż támfá kto chce czytać hiftorie ná to nápiłáne. *RejZwierc* 64v; *KarnNap* A3; *WujNT* 760; *WysKaz* 42; *KlonKr* B4v.

1) *Wprowadza formułę odsyłaczową* (31) : *MurzNT* 135v marg; *UstPraw* B4v; *BibRadz I* 353d marg; Cieńczenie co ieft/ fzukay popráwy ná końcu Kfýag. *SienLek* Sv (2); Co ieft Machalath/ máłz przy pfálmie 53. *BudBib I* 31ld marg (15); *BudNT A* marg (3); *WujNT* 147 marg (3); O FVNDACIACH y nádánium Kościołóv [...] y infzé nádánia/ co o nich rozumieć: Znaydziefz wysłzey w kfiegach Piérwłzych *SarnStat* 182 (2).

Fraza: »co znaczy« (3): *BudBib I* 217b marg (2); Hołánná co znáczy. pátrz. Mat *WujNT* 355 marg.

2) Wprowadza przeciwstawne składniki zdania rozwiniętego [w tym: w paralelnych członach występują: wyrazy antonimiczne (91) – w tym przymiotniki i przysłówki (71): *dobry, dobrze – zły, źle* (46), z fakultatywnym przedrostkowym *nie-* (6), z różnicą przedrostka (1); czasowniki (9): w tym z różnicą przedrostka (3); rzeczowniki (8): z fakultatywnym przedrostkowym *nie-* (2); zaimki (1); wyrażenia przymkowe (1); przymiotnik i rzeczownik z fakultatywnym przedrostkowym *nie-* (1) –, wyraz i jego powtórzenie zaprzeczone (20) – w tym: czasowniki (18), rzeczownik (1), zaimek (1) –, zdanie i równoważnik „*nie*” (7) – w tym: odnoszący się do rzeczownika (2), przymiotnika (2), czasownika (1), wyrażenia przymkowego (1)] (305) : *giną márníe/ y ľą nikczemnémi/ Niewiedząc co źle/ dobrze GosłCast 26.*

Połączenia: »co... co« (22): *KromRozm I* [L3]v; *izeby oni lepyey rozumyeli co potrzebno/ co nye KromRozm II* fv (2); *KromRozm III* C3v; *BielKom nlb* 4 (2); *Leop 2.Reg* 19/35; *SienLek* 5; *potrzebá dworney pániey/ áby fiebie ľámá dobrze znáľá/ czym fie ozdobić/ czym oľzpáćić moźe GórnDworz X3v* (4); *RejPos* 146; *WujJud B2* (2); *chćiał mieć od tego Medyká/ chćiał Chirurgá/ ktorzyby rozume^m/ náuką y experiencyą/ tego dochodźili/ co dla ktorey choroby zdrowo/ co niezdrowo. ReszPrz 11; ZawJeft 36; ActReg 157; SarnStat 537; GosłCast 6* (3).

»co... a« (2): *byś fie obaczyľá nędzna owieczko coć ná tim dobrego á złego naleźy RejAp 37; ArtKanc L10v.*

»co... a co« (126): *OpecŻywPrzedm C3* (2); *WróbŻółt oo4v; RejJóz F7* (2); *SeklKat N2v* (4); *Iż jemi zawždy rozprawia Czo prawda a czo nieprawda RejKup Yv; HistAlHUNG A3; KromRozm II a2* (4); *KromRozm III P6v* (2); *GliczKsiąź I2* (2); *RejWiz 62v* (2); *RejZwierz 16; BibRadz Deut 1/39; BielKron 36v; Vznawaľ/ co w téy mierze proľto á co krzywo. KochZg A3v; SienLek 14v; RejAp BBv* (4); *GórnDworz I4* (7); *Potym trzebá wiedźić/ co ieľt Mórg/ á co Włóká. GrzepGeom I4v; RejPos 83v* (11); *KuczbKat 295; áby to w ľobie y vwaźyľ y roľtropnie rozmiárkowaľ/ czego fie bać á czego fie nie bać/ czemu fie ľľufźnie rádownáć á czym fie teź nie ná zbyt cieľzyć RejZwierz 21* (20); *BielSpr 12v; WujJudConf 38v* (3); *RejPosRozpr b3; RejPosWstaw [21²]* (4); *CzechRozm 12* (5); *Niewie czego máią doľtátek/ á czego im niedoľtawa? ModrzBaz [16]v* (9); *SkarJedn 122* (4); *Oczko 28; SkarŻyw 4* (7); *áźći záraz/ co złoto á co miedź/ co teź rzecz Boľka/ á co człowiecza/ poznáć bęďdzie. CzechEp 233–234* (3); *ReszPrz 48; á tu obácz co náprzod co w przodku/ á co pozad w tey przyśięďe [!]* poľoźono. *GórnRozm G* (3); *GrochKal 3; Phil P; GórnTroas 4; KochCn B3; Lecz ináczey wiedzieć nie mogá coby rozwiáźáć/ á co zwiáźáć mieli WujNT 77* (2); *SarnStat 513* (2); *nie vmieli rozeznáć rzeczy trudney/ co iedność iedne^{go} boľtwá/ á co roźność perľon. SkarKaz 275a* (5); *CzahTr Cv.*

»co... a co teź« (8): *Ale ná co owemu/ á ná co teź temu/ Ty więć figle wychodzą pánu ľáľkáwemu. Wízák to práwie ná oko częľciuchno widamy RejWiz 140; RejAp 146v; RejPos 53* (2); *RejZwierz A3v* (4).

»co... a(1)bo« (12); *MurzNT 61; BibRadz Lev 14/57; ábyśćie [...] obaczyľi coby fie w nich komu niepodobaľo/ áľbo podobaľo BielKron 218v; KwiatKsiąź I; RejPos 340; RejPosWstaw [21²]*v (3); *ModrzBaz 112; ReszPrz 48; OrzJan 119; WujNT przedm 24.*

»co abo... abo« (1): *On im wľzyľtko na porząd dľugą rzeczą wyprawíľ [...] częćm go abo duch święty od zaprzęniá/ abo duch zły ku zaprzęniu i odprzyśięźeniu ciągnáľ. MurzHist L3v.*

»co... a(1)bo co« (4): *KrowObr* C4; *KwiatKsiąż* H3v; *CzechRozm* 122; co czynić/ albo czego się wárować ma/ z pilnością wważa *LatHar* 662.

»co... abo też co« (1): Co złe ábo też co dobrze nic tego nye znáyą *LubPs* H4.

»co... i« (7): *RejAp* BB7 (2); gdyż widziłz czo thobye złego y dobrego ná tym należeć może. *RejPos* 156 (3); *RejZwierc* A3v (2).

»co... i co« (5); *RejWiz* 134; *RejPos* 137v; *BiałKat* 136; iż P. Bog oznaymił nam doftátecznie wołá fwoię/ co po nas mieć chce/ y co mu się do nas niepodoba. *WujJudConf* 73v–74; *ModrzBaz* 137.

b. Względný, niekiedy z odcieniem uogólniającym; wprowadza zdanie dopełnieniowe, podmiotowe lub orzecznikowe, niekiedy z odcieniem warunkowym (inny specyficzny typ zdania warunkowego wydzielony jest w podgrupie **δ**) lub (rzadziej) przyzwalającym; *quod, quae* *Mącz* (20 088) :

W nawiązaniu do czasownika bez odpowiednika w zdaniu nadrzędnym; domyslny odpowiednik w formie „to” (1977): Wipądz myli panye Iefu krifte s ferca mego co fya tobye nyelyuby *BierRaj* 16v (2); *BierEz* A4 (30); patrz iako pilnie pelni náczes go połlál *OpecŻyw* 103 (34); *ForCnR* A4v (3); *PatKaz I* 11v (2); *PatKaz II* 78v; *PatKaz III* 94 (6); *HistJóz* C2v (2); *BartBydg* 125b; *FalZioł* [*8] (12); *BielŻyw nlb* 3 (15); gdiż grubość wżitka ku dołu ciągnie którą fus zowá czo się na dnie wftoi. *GlabGad* Kv (6); *MiechGlab* 9 (4); *BierRozm* 3 (2); *LibLeg* 6/159v (13); *KłosAlg* A4v; *WróbŻółt* B7 (2); *MetrKor* 61/35; *RejPs* 42v (7); *ComCrac* 20 (2); *RejRozpr* A2 (9); *SeklWyzn* Fv; *LibMal* 1545/98 (8); iż nicz ośobnego W żadnem człeku nie widzy iedno czo v niego *RejJóz* L7v (23); *SeklKat* E4 (9); *RejKup* b6v (51); *ZapWar* 1549 nr 2657 (2); *HistAl* B2 (8); *KromRozm I* A2 (14); *MurzHist* D (10); *MurzNT* 3v (20); Iż Pan Kryftus wyęcey vczył/ niż co w Ewányeliey nápiśano. *KromRozm II* d3 marg (16); *KromRozm III* A2v (10); *Diar* 28 (14); *DiarDop* 99 (2); *BielKom* B7 (9); *GliczKsiąż* B7v (4); *LubPs* P (3); *GroicPorz* A3 (17); *KrowObr* B2 (22); *RejWiz* 1v (55); Co zdycha niechże zdechnie: á co podcinaia/ niechay będzie wycięto *Leop Zach* 11/9 (59); *OrzList* i3; *UstPraw* Ev (3); *RejFig* Aa4v (11); Bo ieflić nie wśzczytnie/ ma przedię czym kole *RejZwierz* 116 (38); ábowiem któż może fproftowác co on fkrzywi? *BibRadz Eccle* 7/14 (43); *Goski* A3v (2); *OrzRozm* Dv (12); day mi to áby czego się dotknę cialem fwym/ sftáło się złotem *BielKron* 26 (123); *BielKronCies* Mmmm3; *GrzegRóżn* B2v (8); ani okiem fwoim Vyrziłz/ czymby się zgorśzić mógł *KochSat* B3v (3); *KochZg* Bv; *KwiatKsiąż* Hv (6); In crimen vertere quod gloriae esse debet, W lekkość á w frototę obráć coby ku czci miało być. *Mącz* 485d (117); *OrzQuin* A2 (12); *Prot* A4 (5); *ProtStoj* Ev; Nietilko ieft fcripturá/ co ieft expresse. *SarnUzn* C2v marg (4); *SienLek* 7 (16); *RejAp* AA8v (18); *Górndworz* B5 (22); *Corpus* [...] ieft co ma y długość/ y fzerokość/ y miążżzość. *GrzepGeom* C (4); ktorzy więcey świat y co ná fwiecie ieft miłuią y żadaia/ niżli Bogá. *HistRzym* 91v (4); rádyby były y kupiły y nábyły czymby były podeprzeć mogły oney niegodności fwoiey *RejPos* 241 (98); *BiałKat* 11 (9); *BielSat* C2v (6); *GrzegŚm* 6 (11); *HistLan* A2 (4); *KuczbKat* 15 (10); *RejZwierc* A2v (77); *BielSpr* 9 (7); *KochMon* 22 (2); *WujJud* 28 (17); *WujJudConf* 198v (2); *RejPosRozpr* b4 marg (3); *RejPosWstaw* [21²]v (4); Y mowiłem/ nie będę was páść/ co vmiera niech vmiera/ á co sieką niech sieką *BudBib Zach* 11/9 (35); *HistHel* Av (5); *MycPrz I* [A3]v (2); da zá grofz co ftoi zá dzieięć. *Strum* Iv (3); *BiałKaz* C4; *BudNT przedm* c6 (20); *CzechRozm* 34 (35); *PaprpPan* B2 (12); *KarnNap* C3; *ModrzBaz* 1v (32); *SkarJedn* 27 (17); *KochOdpr* A3v (3); że nietylko fye ludziam ieść/ co náturze fłuży/ chćiewa

Oczko 32v (5); *Y co ná niebie/ y co ieft ná ziemi/ Oczymá widzi nieuchronionemi. KochPs* 173 (15); *SkarŻyw A2v* (67); *ZapKóscier 1579/2* (9); *To/ y czego žal oycowſki nie da ferdeczny Przypomináć więcéy/ był iéy głos oſtáteczny. KochTr* 7 (6); *MWilKHist H4v*; *com ſam widziaſ/ y com ſłyſzaſ/ y com mogł wyrozumieć porządniem w Comentarz niemáły wierſzem ſpiſaſ StryjKron A3v* (10); *CzechEp* 17 (52); *CzechEpPORz **; *NiemObr* 14 (16); *KochFr* 11 (12); *KochBr* 151; *KochDz* 106 (2); *KochSz A4*; *KochMROt A3* (4); *Co ſam Bog zbudowaſ [...] kto táki będzie/ coby náwátlić ábo oſłábić mogł? ReszPrz* 4 (17); *ReszHoz* 133; *ReszList* 155 (3); *WerGoſc* 256 (2); *WisznTr* 8 (3); *BielSen* 11 (2); *BielSjem* 9 (7); *KochPam* 86; *KochPieſ* 11 (10); *KochSob* 67; *PudłFr* [2] (6); *ArtKanc A15* (21); *BielRozm* 8 (6); *GórnRozm A3v* (10); *KochProp* 5; *PaprUp* 13v (4); *ZawJeft* 5 (13); *ActReg* 12 (19); *Calep* 29a (9); *GostGosp* 1 (25); *GostGospGroch kt*; *GostGospSieb +4*; *Phil D2* (3); *Powięłz z muſu/ co z dobrá niechceć ſie powiedzieć Wolá GórnTroas* 42 (15); *KochCn BB* (2); *KochPij C3v* (2); *GrabowSet A4v* (26); *KochFrag* 25 (2); *OrzJan* 49 (8); *WyprPl A4* (2); *LatHar* 21 (30); *KoſakCath C* (3); *KoſakSzczęſl A3* (7); *RybGęſli D2*; *wiedziałeſ zem ia ieft człowiek frogi/ biorąc czegoſ nie położył/ y żnac czegoſ nie ſiał. WujNT Luc* 19/22 (120); *WysKaz* 12 (5); *Dotąd co ſie czyniło/ ácz niewiele/ tyle przedſię/ ile látá/ ſiła/ y ſczupłość dopuſzczały JanNKar A2v* (8); *SarnStat* 21 (41); *SiebRozmyſl C* (3); *KmitaSpit Bv* (3); *PowodPr* 3 (20); *SkarKaz* 2b (38); *Coſzci złego czynię? (–) czego Ia niechcę. CiekPotr* 47 (21); *CiekPotrOstr*)?(3v; *CiekPotrSzym*)?(4; *CzahTr Bv* (5); *GoſtCast* 23 (15); *PaxLiz B3* (4); *SkarKazSej* 657a (14); *KlonFlis C4v* (6); *KlonWor **3v* (16); *RybWit B3v*; *ZbylPrzyg A3v*; *SzarzRyt B2* (5).

Domyſlny odpowiednik w formie G zależnej od czasownika z przeczeniem (211): *Czego niemaſz/ nie obiecuy. BierEz* 14 (6); *OpecŻyw* [57] (7); *PatKaz I 4v*; *PatKaz III* 117; *TarDuch D4v*; *FalZioł V* 24 (2); *BielŻyw* 4 (3); *WróbŻoſt B7*; *SeklKat* 12 (4); *RejKup aa5*; *HistAl* 16v; *KromRozm I A3v* (3); *MurzHist E3* (2); *MurzNT* 56; *KromRozm III G7v* (3); *LibMal 1554/189v*; *Nlechceć iſcie Bog lekce mieć co ſam ſpráwić raczył MrowPieſ A4v*; *BielKom C5v*; *GroicPorz B3v* (4); *KrowObr* 49v (5); *RejWiz* 144 (4); *Leop *B4v* (8); *UstPraw A4v*; *RejFig Aa7*; *RejZwierz* 4v (5); *BibRadz Ez* 4/14 (3); *OrzRozm G2*; *BielKron* 44 (3); *Mącz* 57d (8); *OrzQuin Bv*; *SienLek* 18v; *RejAp* [Ff5]; *thák iż áni w.m. áni żaden (mym zdániem) nie naidzie/ co by do tego miał przyłożyć GórnDworz Dd5v* (4); *HistRzym* 65 (2); *RejPos A6v* (8); *BiałKat c*; *Grzegſm* 10; *RejZwierz* 39v (6); *WujJud* 30v (2); *WujJudConf* 240; *BudBib Lev* 25/28 (5); *BiałKaz K*; *BudNT przedm c5v* (6); *CzechRozm* 18v (4); *PaprPan B3* (2); *ModrzBaz* 7 (3); *KochOdpr B4*; *KochPs* 172; *Piſmo S. obwinia tego ktory innym nieużycza/ co ſam dármo od Pána Bogá ma. SkarŻyw* 565 (6); *KochTr* 22; *CzechEp* 11 (10); *NiemObr* 103; *KochDz* 105; *WerGoſc* 229; *KochPieſ* 42; *PudłFr* 20; *ArtKanc N12*; *PaprUp K4v*; *ZawJeft* 33; *ActReg* 82; *GostGosp* 14 (2); *GórnTroas* 50 (2); *KochFrag* 22; *OrzJan* 106; *LatHar* 29 (6); *Pátrzcíe ſámych ſiebie/ żebyſcie nie ſtráćili coſcie wyrobili WujNT 2.Ioann* 8 (17); *WysKaz* 39; *JanNKar D2v*; *SarnStat* 250 (4); *SiebRozmyſl D4* (2); *KmitaSpit A2*; *SkarKaz* 122b (3); *CiekPotr* 19 (5); *Niemam zá złé/ co pádnie/ tu ná mié od niego. GoſtCast* 73 (4); *SkarKazSej* 675a.

Domyſlny odpowiednik w formie przypadkowej (z wyjątkiem A) lub w formie połączenia z przyimkiem (562): *Zaž cię nie from vpomináć/ Czegoćiem ia niewinná dáć. BierEz* N2v (11); *OpecŻyw* 28 (6); *ForCnR A2v*; *PatKaz III* 111v; *MetrKor* 38/50; *HistJóz C3*; *TarDuch D7*; *FalZioł I* 13a (8); *BielŻyw*

19 (3); *BielŻywGlab* n1b 8; *GlabGad* A2 (7); *MiechGlab* 41; *KłosAlg* F2; *KlerWes* A; *LibLeg* 7/68 (12); *WróbŻółt* 58/16; *RejPs* 55v (5); K czemu ią przytfoiufisz Wielką w niey mocz poczuiefisz *LudWieś* B5; *SeklWyzn* 4v; *RejJóz* B2v (9); *SeklKat* F3 (5); *RejKup* B (10); *KromRozm I* C (2); *MurzHist* F (2); *MurzNT* 33v (3); *KromRozm II* dv (2); *KromRozm III* A5 (3); *Diar* 41 (11); *DiarDop* 99; Ale s czegołmy trochę odstąpili/ wroćmy fie zász. *GliczKsiąż* K8 (7); *GroicPorz* m4 (7); *SeklPieś* 31v (2); *KrowObr* 93; *RejWiz* 7v (16); *Leop Num* 32/4 (3); *UstPraw* A4v; *LeszczRzecz* A6v; *RejFig* Aa (2); *RejZwierz* 3 (15); *BibRadz I* 28c (8); *OrzRozm Lv*; Prułowice chcąc fie pomścić co im wczynił Wituł/ wtárgnęli do Litwy *BielKron* 382 (29); *GrzegRóżn* H; *KwiatKsiąż* E (2); *LeovPrzep* A4; *Mącz* 37c (11); *OrzQuin* E4 (2); *Prot* Av (3); *SienLek* 5 (23); *RejAp* BBv (6); *GórnDworz* E3 (5); *HistRzym* 4v (2); *RejPos* 66 (17); *RejPosWiecz*³ 96v; *RejPosRozpr* cv; *BiałKat* 373v (2); *GrzegŚm* 16 (2); *HistLan* F5; *KuczbKat* 85 (4); Przecz fie fráfować co iuz s czáfem zginie *RejZwierc* 230 (46); *BielSpr* 36v; *WujJud* 56 (3); *BudBib I* 204d marg (5); *HistHel* B2 (2); *Strum* K3 (2); *WierKróc* B3; *BudNT Philipp* 2/21; *StryjWjaz* A3; *CzechRozm* 3 (17); *PaprpPan* D2v (16); *ModrzBaz* 8 (10); *SkarJedn* 259; *Oczko* 6v; *KochPs* 4; *SkarŻyw* A2 (12); *ZapKościer* 1580/7v (9); *CzechEp ktv* (25); *CzechEpPORz* *2v; *NiemObr* 5; *KochEpit* A2v; *KlonŻal* A4v; *KochFr* 32; Ták łákomftwo bezecné ludzką myśl fáłfzuie/ Ze mu nic/ okróm co wrzód rodzi/ niefmákuie. *KochDz* 105; *KochSz* A4; *ReszPrz* 93 (9); *ReszList* 163; *WerKaz* 304; *BielSjem* 3 (3); *KochPieś* 14 (2); *KochSob* 66; *KochTarn* 77; *ArtKanc* M3; *GórnRozm* A3v (4); *PaprpUp* D (4); *ActReg* 45 (4); *Calep* 112a (2); á coby fie do Zapuť nie wyprzedáło/ przed Wielkąnocą [...] dobry čás. *GostGosp* 74 (10); *GórnTroas* 14 (4); *OrzJan* 4 (2); *OstrEpit* A4; *LatHar* +4 (2); *KołakSzczęśl* A3v; *RybGęśli* D3; *WujNT* 281 (22); *SarnStat* 218 (7); *SiebRozmyśl* [A4]v; *WitosłLut* A2v; *GrabPospR* N2v; *PowodPr* 25 (2); co ia zárobię/ á ty wyłfużyfz: dzielić fie rowno będziewá. *SkarKaz* 637a (8); *CiekPotr* 32 (4); *GosłCast* 23 (4); *PaxLiz* Bv (2); *SkarKazSej* 675b (3); *KlonWor* 70; *ZbylPrzyg ktv* (2).

W nawiązaniu do rzeczownika lub zaimka w funkcji właściwej rzeczownikowi wprowadza zdanie przydawkowe (użycia wskazujące na płynność granic między funkcją rzeczowną a przymiotną ‘który’ zaimka „co”; w znacznej części przykładów forma przypadkowa mogłaby być zastąpiona formą nieodmienną z zaimkiem anaforycznym określającym przypadek, cf **2.B.b.a.**) [w tym: do rzeczownika „rzecz” (41)] (210): Myć fwoiego pożywamy/ Czego pracą nábywamy *BierEz* O2v; *OpecŻyw* 121; *PatKaz I* 15v; *ZapWar* 1526 nr 2336; *Murm* 89; Iefthli inego korzenia nie małz iedno Czołnek, czymby ie zaprawił/ przyfyp kminu *FalZioł* IV 45d (5); *GlabGad* C2v; bo ony nyechodzyły wzadnich zlich rzeczach czo bi fzye nyegodzyło. *LibLeg* 11/154v (6); *RejPs* 104v; *ComCrac* 20; *RejRozpr* H4v; *RejJóz* C3v (2); Ten iefť kazdego bog iego wczim fwą nadzieię kto pokłada *SeklKat* D3 (2); *RejKup* g6v (5); *KromRozm I* B3v; *KromRozm II* k (2); *Diar* 56 (3); *DiarDop* 100 (3); *GliczKsiąż* D2v; *LubPs* P3v (3); *GroicPorz* z (2); *KrowObr* 205v; *RejWiz* 70 (4); *Leop Iudith* 6/12 (2); *RejZwierz* 89v (4); wniwecz obroći flub iey w ktory fie wdáfá/ á ná co fie wfthy fwemi obowiazáfá *BibRadz Num* 30/9 (2); *OrzRozm I* 4v (3); *BielKron* 59v (13); *KochSat* C; *KochZg* A2; Verber, Pręt, różga/ wić y káżdá rzecz ynfaa czym biyá *Mącz* 484b (2); *OrzQuin* Z3; *SienLek* 157v; *RejAp* 58v (3); *GórnDworz* E3v; *GrzepGeom* P3; *HistRzym* 70; izechmy wwierzyli [...] wfzytkim onym dziwnym fprawám Duchá s. co nam o tym to Kriťufie [...] iefť opowiedzyano *RejPos* 270 (14); *BiałKat* 36; *BielSat* N2v; *HistLan* C2

(2); Ale gdy człowiek pomierny/ [...] łwych powinności nacz go Pan Bog powołać raczył ni w czym nie omiełzka *RejZwierc* 105v (21); *WujJud* 74v marg (2); *BudBib* 4.Reg 12/18 (5); *MycPrz* II A2 (2); *Strum* R3; chćieymy dobrego Co by Koronie było ták pożytetznego. *WierKróc* A3; *BudNT* *Luc* 2/15; *CzechRozm* 234v (2); *PaprpPan* Cc4; Bowim niemogłes tych łpraw vmieć w łwey młodości/ Przez co ludzie przychodzą k sławie *ModrzBaz* I4v (2); *SkarŻyw* 248 (2); *KochTr* 22; Przedały dom [...] yłżewłzytkemy [!] dochodamy czo do thego domu zalełzy *ZapKościer* 1582/32 (9); *StryjKron* 155 (2); *CzechEp* 52; *NiemObr* 7 (3); *KochFr* 11 (2); *WerGośc* 246; *BielSjem* 38; *ArtKanc* A19v; *GórnRozm* B2v (3); *ActReg* 158; á ołtátek Inwentarzá/ coby fie łkończęć nie mogło/ [ma być] przed ś. Marćinem dwie niedzieli. *GostGosp* 66 (5); *GórnTroas* 8; *KochFrag* 38; *OrzJan* 6 (5); *WyprPl* B2v; *WujNT* *Apoc* 3/2 (2); *WysKaz* 30 (2); *SarnStat* 193 (4); *GrabPospR* K2; niemogąc fie náłyćić odrobinámi co zbywa od zbytkow Páńńkich *PowodPr* 71; *SkarKaz* 85a; *CzahTr* A4v (2); *GostCast* 28; *KlonWor* 82.

W nawiązaniu do zaimka przysłownego [w tym do: *tam* (11), *tak(o)* (9), *stąd* (5), *zewsząd* (2), *odtąd* (1), *takież* (1), *tędy* (1), *wszędzie* (1), *zonąd* (1)] (32): *BierEz* F (2); *RejRozpr* E2v; *RejKup* I (2); Iże iego náturá mułi chodźić tędy/ Na co iá s czálem wiodą przyrodzone błędy. *RejWiz* 129; Po czemu gdzye łwiát baczą/ tám fie vdáł káždy *RejWiz* 169v (5); á ná co fie więcey Commiłsarzow zgodzi tám ma być gránicá *UstPraw* I2; *OrzRozm* L2; *LeovPrzep* b; *Mącz* 156d; *RejPos* 197v; *KuczbKat* 300 (2); *RejZwierc* 22 (4); *CzechRozm* 63 (2); *PaprpPan* Hv; *NiemObr* 149; *WerGośc* 254; *BielSen* 16; co kazal tak bic mułialo *PaprpUp* G2v; *GostGosp* 124 (2); *PaxLiz* D3; *SapEpit* A4v.

W konstrukcji anakolutowej (18): Fleytuch iełt v Barwierzow: owo czo wykubaią nici z łtarey chułty *FalZioł* V 100; *RejKup* d7v (2); To iuż teraz małz włzytko coś fie pytał o tym. *RejWiz* 39v; *Leop* 1.Cor 15/37; Zá onoł to nieboże/ tey łzpiże nákułił/ Coł więc ony nędzniki/ choć plákáli łupił. *RejZwierz* 103; *KuczbKat* 90; *RejZwierc* 103; *BudNT* 1.*Ioann* 1/1 (4); COm dawno tułzył/ y w głos opowiedał Ze obelżenia/ y krzywdy ták znáčnéy Cierpieć nie mieli waleczni Graekowie: Teraz iuż połły ich v łiebie mamy *KochOdpr* A3v; áby Rok á w nim czáły y Świętá niebládzili/ ták go obráchowáli: iż dzień o co zbywał/ co lat kilko był przepletan. *Oczko* 29v; *ActReg* 162; y káždy Vrzędnik pewny niedbálec/ czego nie obaczy bez Pána zá długi czás/ co Pan gdy przyedzie zarázem. *GostGosp* 12; *WujNT* 1.Cor 2/9; *SarnStat* 6.

cum ai, *pron i av* [w tym: *cum G sg n* (426), *cum N sg n* (116), *cum av* (39), *cum I sg n* (8), *cum N sg f* (3), *cum ai a. av na -o lub -'e* (156)] (748): *BierRaj* 16v; *BierEz* A4 (9); aby to w nienáwifci miała tzoby bogu niełubego znała *OpecŻyw* 2 (9); *PatKaz* I 3v; *PatKaz* III 116v; *MetrKor* 40/174; *Murm* 6 (4); *BartBydg* 12b (3); *FalZioł* I 50a (5); *BielŻyw* 7 (11); *BielŻywGlab* n1b 11 (3); *GlabGad* A3v (13); *MiechGlab* 9; *BierRozm* 19; żeby kóždyemu było wroczo czo czije iełt. *KłosAlg* A4v; *LibLeg* 6/55v (11); *WróbŻołt* B7 (3); *RejPs* 42v (7); *ComCrac* 20; *RejRozpr* A2 (4); *RejJóz* A3 (4); *SeklKat* B3v (5); *RejKup* aa5 (2); *HistAl* G5v (2); *KromRozm* I A3v (3); *MurzHist* M2 (2); *MurzNT* 28v (6); *KromRozm* II b (5); *Diar* 24 (6); *DiarDop* 104 (3); *BielKom* n1b 5 (2); *GliczKsiąż* A3 (7); *GroicPorz* A3 (5); *KrowObr* B2v (6); *RejWiz* 3v (21); Tobie dawam włłyłtko co było Mifibozetowego. *Leop* 2.Reg 16/4 (18); *RejZwierz* 8 (11); *BibRadz* *Gen* 20/7 (18); *OrzRozm* M4 (2); *BielKron* 2v (30); *GrzegRóżn* K3; *KochSat* B4; *KwiatKsiąż* E4 (3); *LeovPrzep* b3; *Mącz* 39c (44); Gdyżefmy od tego niepoczeli/ co iełt w téy rzeczy piérwłzé/ tedy áni onego dowiedziemy/ co

ieft w tym poślednieyfzé *OrzQuin* C (3); *Prot* C3; *SarnUzn* G6; áby to co wåtłym ieft niechrámáło *SienLek* 115v (4); *RejAp* AA2 (5); ácz w tym co miło nierowno fie człowiek rychley ząwiedzie *GórnDworz* Ii5v (38); *HistRzym* 65 (2); *RejPos* A2v (25); *RejPosWiecz*³ 99v; *BiałKat* 26; *BielSat* D2; *GrzegŚm* 7 (4); *KuczbKat* 435; Ale co ma być biało niechayże będzie biało/ á co ma być brudno niechay będzie brudno *RejZwierc* 147 (43); *BielSpr* 14v (2); ále co było kiedy wåtpliwym/ áby ząwłze wåtpliwym zoftáło? *WujJud* 28 (8); *WujJudConf* 256; Włzytko co było Saulowo y włzego domu ie⁸⁰ dałem fynowi páná twego. *BudBib* 2.Reg 9/9 (9); *HistHel* C4v (2); *WierKróc* A3 (2); *BiałKaz* Bv (4); *BudNT Matth* 20/7 (2); *CzechRozm* 2 (23); *PaprPan* P3 (3); *ModrzBaz* 8 (18); to czyní co widzisz lepszego *SkarJedn* 354 (4); *KochOdpr* B2; *Oczko* 5v (4); *KochPs* 15 (2); *SkarŻyw* A2 (12); *MWilkHist* F; *CzechEp* 17 (18); *CzechEpPORz* **3; *NiemObr* 85 (4); Bączny co dobrze/ to ná wirfch wykłáda *KochFr* 35 (4); *KochBr* 151; *KochDz* 108; *KochMRot* A3 (2); *ReszPrz* 93; *ReszHoz* 140; *WerGość* 260 (2); *BielSjem* 9 (2); *KochPieś* 12v (2); *PudlFr* 58 (2); *ArtKanc* A15v (10); *GórnRozm* Av (17); *KochWr* 24 (2); *PaprUp* A2 (5); *ZawJeft* 25 (2); *ActReg* 95 (5); *Calep* 323a (3); *GostGosp* 1 (4); *Phil* D3; *GórnTroas* 14 (3); *KochCn* B4v; *GrabowSet* Cv (7); *KochFrag* 22; Oczyść co ieft plugáwego/ Pokróp co ieft łuchego/ Vzdrowí co ieft ránnego. Náchyl co ieft twárdego/ Zágrzey co ieft żimnego/ Rządź co ieft omylnego. *LatHar* 367 (14); *KołakSzczęśl* A3 (4); á co będzie íprawiedliwa/ dam wam. *WujNT Matth* 20/4 (56); *WysKaz* 7 (4); *JanNKar* Av (2); áby to co chcemy mieć ná potomné czáły pámiétné/ pímmem było obwárowano y podpárto. *SarnStat* 1210 (17); *SiebRozmyśl* E2v; *PowodPr* 3 (9); *SkarKaz* 312a (5); *VotSzl* Dv; To ty czynisz co ieft náłatwieyíza. *CiekPotr* 47 (4); *CiekPotrSzym*)?(3v; *GosłCast* 31 (3); *SkarKazSej* 675b (4); *SzarzRyt* B2v (2). W charakterystycznych połączeniach: co biało, blisko (2), bliższego (2), błédnego, bożego (boskiego) (26), boże (9), brudno, brzydko, cesarskiego (12), cesarskie (6), chędoższego, chorego, chwalebneego, chytrego, cielesnego (4), cielesne, nacięższego, cnotliwego (3), cudnego (2), cudne (2), cudzego, cudze, człowieczego, czyjego (2), czyje (22), nieczystego (2), nieczyste, daleko, darmo, długo, (nie)dobrego (55), dobrze (18), dobre (14), doskonałego, drożnego, (na)droższego (5), droższe, drogo, duchownego (2), dziecinneego, gęsto, główniejszego, głupiego, godnego (8), (nie)godno (8), (na)gorszego (6), gorsze, gotowego, gotowo (2), innego (inakszego) (2), inaksze, inaczej, jasnego, jasno (2), jawno (3), jednakie, jedyneego, kosmate, kosmato, kosztown(iejsz)ego (2), kościelneego (3), kościelne, kościelnym, krolewskiego (2), krzywego, krzywo, (na)lepszego (37), (naj)lepsze (3), (na)lepiej (3), (nie)lubego (3), lubo (3), ludzkiego, łatwiego, łatwie (9), náłatwiejsza, mgłego (mdlejszego) (2), mierzionego, miękkiego, milszego, (nie)miło (34), (na)mniejseego (2), mniejseym, mocnego (2), m(oj)ego (4), moje, mokrego, można (cum inf), nasze, niczemne, nowego (4), obraźliwego (2), nieobyczajneego, ochędożne, odległo, ojcowskie, naokrutniejszego, omylnego, osobliwego, otworzystego, pamiętne, pańskiego, pańskie, (na)pewn(iejsz)ego (4), (naj)pierwszego (2), pierwsze, (na)piękn(iejsz)ego (4), piękne, pilniejszego, plugawego (3), pocieszno, (nie)poczciw(sz)ego (7), pocziwe (2), podniosłego, (nie)podobn(iejsz)ego (8), podobne (2), (nie)podobno (10), pomocno (3), pośledniejszego, pośledniejsze, poświętnem, potężnym, (na)potrzebn(iejsz)ego (niepotrzebneego) (38), (nie)potrzebne (3), (nie)potrzebno (9), (na)pożyteczn(iejsz)ego (6), pożyteczne, pożyteczno (19), (nie)prawego (4), prawnie (2), prętko, prostego, przeciwnego (13), (s)przeciwno (4), przedniejszego, przyjemneego (3), przyjemne, przykreego (2), przykro, (nie)przystojneego (15), przystojno, przywoito,

pusto, rannego, nierowne, narozkoszniejszego, nieruchome, rzadkiego (2), silnego, naskrytszego, slachetnego, słodko, (nie)słuszn(iejsz)ego (3), (nie)słuszno (3), (nie)słusznie (2), smacznego, smaczno, spólnego, (na)sprawiedliw(sz)ego (12), sprawiedliwe, sprawiedliwa (2), sprawiedliwo, sprawiedliwie (2), sprawnego, sprawnie, sprosnego (2), najsprosniej, najśroźsze, starego, stare, staro (6), niestrawnego, subtylnego (2), suchego (2), suche, swego (2), szczyrego, szkaradego, szkodliwego (7), szkodliwo, szkodnym, nieszkodno, szpetnego, (nie)śmiertelnego (4), naświętszego, tajemnego (2), tajemno, takowego, tanie, tłustego, trudnego (3), trudno (2), przytrudniejszym, trwałego, twardego (2), twego (10), twoje (2), (nie)uczciwego (5), ućciwe, użytecznego, użyteczno, wasze, ważniejszego, naważniejsze, wątlým, wątpliwym, w(z)dzięcznego (2), wiadomo (2), wiecznego, więtszego (2), wilkiego, winno, własnego (4), własne (5), własnym, właściwe, wodnistego, wolnego, wszystkojedwabnego, (na)wyborn(iejsz)ego (2), wyniosłego, wyrosło, wysokiego (2), wysoko, zacnego, zakonnego, zbytniego, zbytnie, zdrowego, (nie)zdrowo (4), zemdlące, zeschłego (2), zielonego, zielono, zimnego (2), złego (14), złe (11), złym, źle (12), niezwyčajnego (nazwyčajniejszego) (2), żadne, żółto (2); z przymiotnikiem dzierżawczym: w G sg n (3), w formie na -o (3). Cf »i co dalej jest temu podobnego«, »albo co takowego jest«.

*cum part [w tym: part praes act (1); cum N sg n na -o (477), cum G sg n (22), cum N sg n na -e (14)] (533): OpecŻyw 98 (3); PatKaz II 78v; PatKaz III 94 (2); HistJóz A3 (2); FalZioł IV 31a (2); BielŻyw 170 (2); BielŻywGlab nlb 13; GlabGad E7; A thak ti czocz yeft poruczono przetsye spravuj. LibLeg 11/39v (11); RejPs 190v; ComCrac 21 (2); SeklWyzn a3 (2); SeklKat F4 (4); RejKup b7v (3); á to co yeft pośwyęczone/ íplugáwyono bywa. KromRozm I Iv (4); MurzHist R2; MurzNT Matth 2/17 (6); KromRozm II d4 (9); KromRozm III C4v (7); Diar 40 (5); DiarDop 109 (2); GliczKsiqż O5; LubPs S4 (3); áby żaden nikomu nie niebrał coby włainą pracą nábytego miał. GroicPorz 14 (5); KrowObr 109; RejWiz 105v; Leop Deut 30/13 (9); UstPraw A2; BibRadz I *5 (25); OrzRozm P; BielKron 35 (6); KwiatKsiqż Av (2); Mqcz 2a (97); OrzQuin D3 (4); SarnUzn C3 (3); SienLek 48; RejAp AA2 (14); GórnDworz Dv (5); ábychmy to dáli á przywłafzczyli iemu/ co ieft należącego świętemu imieniowi iego. RejPos 254 (41); BiałKat 41 (2); A ciálem zaś zowie tho co ieft nie odrodzonego GrzegŚm 57 (2); KuczbKat 210 (3); RejZwierc 8v (13); WujJud 6 (6); WujJudConf 193v (3); RejPosRozpr c4; RejPosWstaw [143³]; BudBib 4.Esdr 9/5 (3); BudNT 1.Tim 4/4; CzechRozm 19v (38); PaprPan Ev; ModrzBaz 39 (4); SkarJedn 21 (7); Oczko 17v; SkarŻyw 3 (13); StryjKron 612; CzechEp 99 (23); NiemObr 10 (6); ReszPrz 22; ReszHoz 127; Ty nie miéy zá ftráconé/ Co może być wróconé KochPieś 9; GórnRozm E2v (2); ZawJeft 25 (2); ActReg 20 (3); Calep 226a (17); Phil G2 (2); GórnTroas 35; LatHar 448; WujNT przedm 12 (42); WysKaz 8; SarnStat 45 (17); SiebRozmyśl G4v (2); KlonKr B3v; PowodPr 49; SkarKaz 120b (4); CiekPotr 84; Czás wízytkowiędny/ Ná świat wywodzi Co íkryto było GosłCast 75 (3).*

Z orzecznikiem rzeczownikowym [w tym: cum N (83) – z formą „być” (1) –, cum I (17) – z formą „być” (1)] (100): FalZioł II 17b; GlabGad L7; thedy pan moy powyedzial mv tho czo byla prawda, yfz go wpaníthwye ye⁸⁰ K. M. nyebilo. LibLeg 7/9v; SeklKat N2v (3); ZapWar 1549 nr 2657; DiarDop 111; GliczKsiqż B3v; RejWiz 38 (2); niemamy mnimác/ by to co ieft Bog/ złotu ábo írebru [...] podobno było. Leop Act 17/29 (3); RejZwierc A4; BielKron 260; Ens, To co yeft rzecz. Mqcz 104a (5); GórnDworz K8; RejPos 48; GrzegŚm 28 (2); KuczbKat 290 (3); RejZwierc 167 (2); Gdzie Augułytn

S. [...] to tylko opifuie/ co włafnie grzechem ieft *WujJud* 63v (3); *CzechRozm* 22; iż co ieft rzeczą Pánu Bogu brzydką oprocż małżeńftwá/ to bywa przez grzechu y vćciwą w małżeńftwie. *KarnNap* F3v; *ModrzBaz* 8 (3); *Oczko* 8v; *CzechEp* 85 (3); *KochDz* 108; *WerGość* 211; *WerKaz* 303; iż to ieft Wolność/ co nie ieft niewola *GórnRozm* A3v; *ZawJeft* 3; *Phil* Q2; *GórnTroas* 8; *WyprPl* B3v; *WujNT Philipp* 1/28 (3). W charakterystycznych połączeniach: co (...) artykuł najprzedniejszy, błqd, Bog, drewnem, fałsz (2), grzech (3), grzechem, hańbq, kłamstwo, niewola, nowiną (2), obyczaj pospolity, ofiara, ozdóbq, pismem, prawda (10), potrzeba, proch, przyczyną (2), rzecz (8) – ista, pospolita, powinna (2), prawdziwa, przyzwoita, słuszna, trudna –, rzeczą (5) – brzydką, fałszywą, prawdziwą (2), słuszną –, skaranie, słowem, sromota, wola (4), zapłata, ziele, znakiem, zyskiem. Cf »co jest wola Boga«.

Z końcówką trybu przypuszczającego + *inf* (7): *RejRozpr* H4v; Gdy niebędze czo vkażać Czem by łędzego v błagać *RejKup* v6 (2); *RejFig* Bb8v; *RejZwierz* 75; Nie máłz v nas nic z łálki Bożey/ czegoby nie chwalić *GórnRozm* D2; *WujNT Luc* 19/48.

Z konstrukcją w trybie przypuszczającym dającą się przekształcić na *con* czasownika „mieć” + *inf* (konstrukcja charakterystyczna tylko przy podmiotach żywotnych, zwłaszcza osobowych) [w tym: w zdaniu nadrzędnym i podrzędnym ten sam podmiot (47)] (57): Komor źimie kiedy vmarzł/ Y coby iadł iuż nie náłazł: Do pćzoł fie nędznik pokuśił *BierEz* S2 (3); *OpecŻyw* 51 (2); *FalZioł* IV 23c; *BielŻyw* n1b 6; *MiechGlab* 41; *WróbŻołt* 58/16; *MurzHist* M2v; *MurzNT* 51; *KromRozm II* p3v; *GliczKsiqż* D2v; *GroicPorz* o3v; *RejWiz* 8 (2); *Leop Prov* 6/8; *OrzList* e4; *RejFig* Bb3v; *RejZwierz* 121 (2); *BibRadz* 1.Esdr 2/68 (4); áni przed łlepym kładź czymby fie obráził. *BielKron* 44 (3); *OrzQuin* Z3; *RejAp* 189; *GórnDworz* G5v (4); *RejPos* 65 (2); *GrzegŚm* 26; *RejZwierc* 56v (3); *BudBib Lev* 25/28; *HistHel* B2; *MycPrz I [D]v* (2); *CzechRozm* 212v; áby im doftawáło coby rozdawáli. *ModrzBaz* 55v (2); *SkarŻyw* 98 (2); *CzechEp* 372; *NiemObr* 80; *GostGosp* 36; *WujNT Matth* 10/19 (2); *SarnStat* 314; *PowodPr* 10; o to fie łtáraymy. Czymybłmy lice łwoie/ pięknie ozdobiły *PaxLiz* D2.

Połączenia: »co jedno« (267): *BierEz* F2v; *OpecŻyw* [80]v (3); a mychmy ná to włfytko odpowýedali o co nas iedno pytał *HistJóz* C4; *FalZioł* V 78v; *BierRozm* 6; *RejPs* 67v; *SeklKat* F3; *RejRozm* 408; *RejKup* y3v; i vczynięć łatwie co iedno chćecie. *MurzHist* I3v (2); *MurzNT* 46 (10); *Diar* 33 (3); *BielKom* E6v; *GliczKsiqż* D6v (3); *LubPs* F4; *KrowObr* 197; *RejWiz* 72v (2); *Leop *B4v* (18); *RejFig* Aa (2); *RejZwierz* 51v (3); *BibRadz I *4* (18); obiecuiąc włzytko vczynięć częgo iedno po nich będye żądał *BielKron* 109v (5); *KwiatKsiqż* E; *Mącz* 161d (9); *OrzQuin* S; *Prot* D4; *RejAp* AA8v (7); *GórnDworz* D2 (13); *RejPos* 22v (37); *BielSat* Gv; *HistLan* C2 (2); káżdemu áby tego włzytkiego życzyl coby też iedno okołó łiebie rad widział *RejZwierc* 95v (7); *RejZwiercPodw* 183v; *WujJud* 26; *WujJudConf* 198v; *RejPosRozpr* b4v; *MycPrz I A2v*; *Strum* K3; *BiałKaz* C4v (2); *CzechRozm* 45v (19); *PaprPan* C2v (13); *SkarJedn* 310; *Oczko* 28v; *SkarŻyw* 242 (10); *CzechEp* 161 (6); Bo co iedno kto komu ábo mówić dobrze/ Abo y czynięć może/ oboieś to łczodrre Wypełnil *KochFr* 108; *WisznTr* 10; *BielSen* 14; *BielSjem* 10 (3); *PudłFr* 16; *ArtKanc* A15; *BielRozm* 27; *GórnRozm* D4; *PaprUp* C3 (2); *ActReg* 138 (2); *GostGosp* 42 (3); *Phil* S2; *OrzJan* 71 (2); *LatHar* 228; *WujNT Matth* 19/21 (6); *SarnStat* 6 (5); *SiebRozmyśł* E3; *SkarKaz* 37a (3); *CiekPotr* 11 (2); co iedno począc dobrego chćieli/ to ieden drugiemu przełzkadzał *SkarKazSej* 675b; *KlonWor ded **3v*.

»co ... tedy« (56): *MetrKor* 40/813; bowiem lekarze czo chcą odwildzić tedy winem rozwodniaią *GlabGad* 18v; *LibLeg* 10/94 (4); *RejRozpr* E2v; *SeklKat* N3; *RejKup* o7v; *KrowObr* A; Ale ocz mie łufznego łpytałz tedyć powiem. *RejWiz* 85; *BibRadz* I *5 (10); *KwiatKsiąż* G4v; *RejPos* 10v (4); *HistLan* C2; *RejZwierc* 74v (4); *WujJudConf* 203; *BudBib* 1.Reg 19/3 (4); *CzechRozm* 12 (14); *SkarJedn* 206; *ZapKościer* 1582/40v; Bo Vrzędnik niebączny á niełpráwny/ czego omiełzka w Iełsieni/ Zimie/ y ná Wiołnę/ tedy Lećie męczy chłopy *GostGosp* 34 (2); *SarnStat* 942 (2).

*Połączenia z odpowiednikami zespolenia [w tym: odpowiednik w formie N i A (około 5170), w formie G zależnej od przeczenia (około 390), w formie innych przypadków lub połączeń z przyimkiem (około 2340)]: »co(ś) [indefinitum] (a. cokolwiek) (...) co« [w tym: co(ś) cum ai a. pron G sg n (73), w składni zgody (13); co(ś) takiego (a. takowego) (32), co(ś) inszego (19); cum con (82)] (157): BierEz M4v; Pothymże Baba pomazawłzy lewą rękę w olejku Lilijowym/ albo y czym inłzem czoby rękę ołłizało [...] ma wetknąć w żywot rodzączey *FalZioł* V 33v (2); *BielŻyw* n1b 6; posłałby czo czołwyek [!] czo by myał. *LibLeg* 7/98 (6); *RejRozpr* Av; *SeklWyzn* c3 (2); *SeklKat* I (2); *MurzHist* H (2); *MurzNT* 31 (3); *KromRozm II* p3v (4); *KromRozm III* D7 (2); *Diar* 88 (2); *DiarDop* 104; *GliczKsiąż* D5v (5); PRzygodę zową Łáćinnicy *cařum et eueⁿum fortuitum*, gdy łye co złego przytráfi/ o czymłie żaden nie domniemáć niemogł/ áby łye to słtáć miáło. *GroicPorz* mm2v (3); *KrowObr* 109 (2); *RejWiz* 90 (4); *Leop Gen* 31/14; *BibRadz Deut* 18/8 (3); *OrzRozm* Mv (2); *BielKron* 200 (3); *GrzegRóżn* C; *KwiatKsiąż* G4 (2); *Mącz* 103c (3); *OrzQuin* H4v (4); *RejAp* 196; Może być co tám tákiego o czymem ia nie łłychał *GórnDworz* Cv (18); *HistLan* C2 (3); *RejPos* 188v (2); *KuczbKat* 5 (4); *RejZwierc* 58 (7); *WujJud* 33v (3); *BudBib Lev* 11/21 (2); *CzechRozm* 5 (12); *ModrzBaz* 46 (2); *Oczko* 17v (2); *SkarŻyw* 98; *CzechEp* *2v (8); *NiemObr* 40; IEłt coł ná łwiećie/ [...] Z czego łię dowćip wypléć niemoże człowieczy. *KochFr* 132 (2); *KochBr* 153; *ReszPrz* Av (2); *KochPieł* 53; *GórnRozm* A2 (3); *ActReg* 44; *Calep* 82b; *GostGosp* 60; *GórnTroas* 5; *Phil* B4; *OrzJan* 8; *LatHar* 269; *WysKaz* X3 (2); *SarnStat* 437 (4); *PowodPr* 41 (4); *SkarKaz* 485a; *GosłCast* 55; BA toć mnie coł nowego/ na dródze potkáło/ Czego łię nigdy ferce/ me niełpodziewáło. *PaxLiz* D4.*

»co(ż) [interrogativum i relativum] (...) co« [w tym: cum ai a. pron G sg n (21); co(ż) takiego (a. takowego) (13); cum con (30)] (61): *BierEz* G3; *OpecŻyw* 23; *PatKaz II* [54²]; *RejJóz* I6; *RejKup* o2v (2); *KromRozm I* P (2); *BibRadz Gen* 11/6 (3); *KwiatKsiąż* L4; co tákowego w náłzych Dyáłołoch iełt/ coby kogo łpráwnie obráżáć miáło? *OrzQuin* E2v; *GórnDworz* D8v (2); *HistRzym* 72; *RejPos* 59v (3); *GrzegŚm* 26; *RejZwierc* 218 (4); *WujJud* 103v; *WujJudConf* 114v; Co vmiełz czegołby my nie vmieli? (co) rozumiełz czegołby v nas nie było? *BudBib Iob* 15/9 (3); *MycPrz II* A2v; *CzechRozm* 164; *ModrzBaz* 57v (3); *Oczko* 7; *SkarŻyw* 178; *CzechEp* 79 (2); *NiemObr* 176; *KochPieł* 48; *ActReg* 14; *GostGosp* 12; *GórnTroas* 71; *OrzJan* 16 (7); *LatHar* 151 (2); *WujNT przedm* 12 (5); *SarnStat* 1052; *SkarKaz* 607b; A coł wđdy iełt takiego/ w czym mnie potrzełbuie *PaxLiz* B4v (2).

»nic (...) co« [w tym: nic cum ai a. pron G sg n (106), w składni zgody (2); nic takiego (a. takowego) (28), nie inszego (6); cum con (203)] (293): Na prołto nycz ynego v łziełbye myeczy nyemaya thakiego czo by#było#kv brony łzłufchalo. *MetrKor* 26/62v; *BierEz* G; *PatKaz III* 109 (3); *ForCnR* C2v; *TarDuch* B7v; *FalZioł* V 47; *BielŻyw* 49 (2); *GlabGad* G2 (3); *MiechGlab* *2; *BierRozm* 19; *LibLeg* 10/67 (4); *RejPs* 57 (3); *SeklWyzn* 4; *RejJóz* F2v (2); *SeklKat* Mv; *RejKup* dd2; nieiełt nic tak dobrego

coby złego ich niemnożyło *MurzHist* O3v (2); *MurzNT* 18v (3); *KromRozm II* a4 (3); *KromRozm III* D3v; *Diar* 60 (5); *DiarDop* 113; *GliczKsiąż* N4v (2); *LubPs* Yv (2); *GroicPorz* 14 (2); *KrowObr* 85v; *RejWiz* 11 (7); *Leop* 4.Reg 20/15 (2); *OrzList* e4; *RejZwierz* 54v (3); *BibRadz Gen* 11/6 (14); *BielKron* 78 (13); *KwiatKsiąż* P4; *Mącz* 93c (8); *OrzQuin* P4v (4); *SarnUzn* H; *SienLek* 14 (4); *RejAp* BBv (6); *GórnDworz* H7v (2); *RejPos* A2v (31); *GrzegŚm* 1; *KuczbKat* 430; *RejZwierc* B2v (15); *BielSpr* 51; *WujJud* 6v; *RejPosWstaw* [21²]; *HistHel* C2; *BudNT Mar* 7/15 (6); *CzechRozm* 25 (5); Naydzie nie iednego/ co okrom tytułu śláhectwá niema nic czemby się zálećić ábo popiláć mógł *ModrzBaz* 32 (12); *SkarJedn* 187 (8); *Oczko* 1v; *KochPs* 89; *SkarŻyw* 46 (14); *StryjKron* 672; *CzechEp* 110 (7); *NiemObr* 45 (5); *KochFr* 63; *KochDz* 108; *ReszPrz* 22 (2); Nie czynim nic nowego czego nie bywáło *BielSjem* 8; *PudłFr* 14; *GórnRozm* D2; *PaprUp* Fv; *ActReg* 54 (2); *Phil* M; *KochPij* C3; *OrzJan* 41 (7); *LatHar* 6 (2); *PowodPr* 19; *WujNT przedm* 5 (16); *SarnStat* 34 (4); *SiebRozmysł* C2 (2); *SkarKaz* 245b (8); *SkarKazSej* 666b (4).

»co ... nic« [w tym: *cum con* (2)] (6): *BielKom* E3v; *RejPos* 87 (2); *RejZwierc* 244; Bo fercá żeláznego/ Coby rużezło/ nie máłz nic ták wáznego? *KlonŻal* D; *CiekPotr* 25.

»nieceo (...) co« [w tym: *cum con* (4)] (17): Iż kóždy kto się vrodzi/ Wždy ma nieco co mu ízkodzi. *BierEz* O3 (2); *Murm* 7; *GlabGad* L4; *KromRozm I* E2v; *KromRozm II* m3 (4); *KromRozm III* A2v; *Mącz* 257d (2); *SienLek* 184v; *BiałKat* 31; *KuczbKat* 295; ábo mieli moc Apóstołowie czynić nieco/ o czym nie mieli wyraźnego Páńskie⁸⁰ rofkazánia *WujNT* 148; *SarnStat* 942.

»ono(ż) (...) co« (262): *ListRzeż w.9*; *BierEz* Lv; A tak wielką láfką rofpáloná/ z wielkim pláczem rzeklá/ ono tzo píáno w íłófté kapitule v Malachiáíffa proroka. *OpecŻyw* 104 (3); *PatKaz I* 12v; *PatKaz III* 111v; *HistJóz* C3v; *FalZioł* II 7a (5); *GlabGad* L5 (2); *MiechGlab* [90]; *BierRozm* 17; *KłosAlg* D4 (2); *RejRozpr* H4; *LibMal* 1545/96; *RejKup* dd5v; *KromRozm I* B2v (3); *MurzHist* S3v; *KromRozm II* b3 (22); *KromRozm III* C4v (7); *DiarDop* 110; *GroicPorz* z4; *KrowObr* 189; Onego o czym mówił/ wnet znaydzye przyczynę *RejWiz* 174 (4); *Leop* *B4v (5); *OrzList* b2; *UstPraw* C2 (10); *RejZwierz* 103; *BibRadz* 1.Reg 25/35 (2); *OrzRozm* E3v (8); *OrzQuin* C; *SarnUzn* H; ċi dofyć máią/ gdy ono nacz íye zwyczáią trzymáć będá. *SienLek* 3v (5); *RejAp* 2v (3); *GórnDworz* E7 (19); *RejPos* 46v (7); *BiałKat* 86 (2); *GrzegŚm* 37 (2); *KuczbKat* 380 (3); A iużby íie y ono ínádnie zágrodziło/ Co nam wierę ná potym ínadź będzie ízkodziło. *RejZwierc* 247v (2); *BielSpr* 48; *WujJud* 97 (6); *RejPosWstaw* [21²] (3); *BudBib* cv; *HistHel* C3v; *BiałKaz* D3v; *BudNT przedm* a4v (5); *CzechRozm* 4v (22); *KarnNap* Dv; *ModrzBaz* 1v (17); *SkarJedn* 78 (3); *Oczko* 30v; *SkarŻyw* 166 (10); *CzechEp* 22 (25); *ReszPrz* 21; *ReszHoz* 124 (4); *GórnRozm* B2v (2); *KochWr* 38; *PaprUp* C3; *GostGosp* 36; *Phil* D2 (2); *LatHar* 78 (10); *WujNT Act* 4/34 (3); *WysKaz* 9 (3); żeby mniefzá miał pofsefsią/ niżli ono o co był ábo miał byđz pozwan. *SarnStat* 1161 (2); *SkarKazSej* 705b.

»co ... ono« (4): Ták czego íie ono zá noworoślych láł náuczy/ dłuęo ono pámyętáć będzye. *GliczKsiąż* I7v; *GrabowSet* H3v; *LatHar* 675; *GosłCast* 32.

»owo (...) co« (15): *FalZioł* V 100 (2); bo sye boymi abi Krolowa [...] owego oczim yey M. powyadáyá niedořtála. *LibLeg* 11/41; *RejKup* i6 (2); *SienLek* 32 (2); *GórnDworz* B3 (3); *GórnRozm* 14; *KochWr* 23; *OrzJan* 85 (3).

»to (...) co« (4836): *MetrKor* 26/62v (11); A gdi by thakowi porządek niebył nieieden by się wafził thego czoby iemu y drugiemu ku lehkości y łfkodzie beło *ListRzeż* w.21; *March*¹ A3; *BierEz* A3v (28); *OpecŻyw* 2 (21); *OpecŻywPrzedm* C4v; *ForCnR* A4v; *PatKaz I* 13; *PatKaz II* 29; *PatKaz III* 106 (5); *ZapWar* 1527 nr 2307 (5); *HistJóz* C2 (2); *TarDuch* Dv; *FalZioł* [*8] (20); przilięgam przez Boga żeć tego nieuczynię ocz ty mie profić chcelz *BielŻyw* 154 (43); *BielŻywGlab* nlb 10 (4); *GlabGad* A3v (24); *March*² D4; *MiechGlab* 18 (3); *LibLeg* 6/160 (68); *KlerWes* A (2); *March*³ V3; *WróbŻołt* 4/5 (12); *WróbŻołtGlab* A3v; *RejPs* 56v (18); *ComCrac* 16v (4); *LibMal* 1543/160 (9); *RejRozpr* A2v (9); *ConPiotr* 33 (2); *SeklWyzn* Fv (5); *RejJóz* C8v (20); *SeklKat* A4v (27); *RejRozm* 400 (3); *RejKup* Bv (53); *HistAl* Bv (13); *HistAlHUNG* A3v; *KromRozm I* A2 (22); *MurzHist* A2 (43); *MurzNT* 8v (32); *MurzOrt* Bv; Piął Luther o łoby/ iz nyemálz tego wpifmye/ czego by nye rozumyał *KromRozm II* f3 (47); *KromRozm III* A2v (28); *Diar* 24 (45); *DiarDop* 100 (21); *BielKom* nlb 3 (2); *GliczKsiqż* A3 (42); *LubPs* C3v (20); *GroicPorz* B4v (23); *GroicPorzRej* C2v; *KrowObr* A3 (82); *RejWiz* 1v (62); *Leop Gen* 14/24 (77); *OrzList* bv (10); *UstPraw* A2 (13); *KochZuz* ktv; *LeszczRzecz* A6 (2); *RejFig* Aa (3); *RejZwierz* 9 (21); *BibRadz I* *2 (164); *Goski* A3; Coż to mowifz? (–) To co łyfyłz *OrzRozm* B4 (35); *BielKron* 21 (80); *GrzegRóżn* A2v (9); *KochSat* B4 (2); *KwiatKsiqż* Av (9); *Repulsam ferre*, Nie otrzymać tego ócz kto łtał. *Mqcz* 121d (185); *OrzQuin* A4 (64); *Prot* B2 (4); *SarnUzn* B5v (13); *SienLek* a4 (27); *LeovPrzep* b3 (2); *RejAp* AA2 (49); *GórnDworz* A2v (268); *GrzepGeom* A4 (4); *HistRzym* 3v (18); *RejPos* A5v (200); *RejPosWiecz*² 91 (2); *RejPosWiecz*³ 96v (4); *BialKat* a4 (33); *BielSat* C2v (3); *GrzegŚm* A3v (10); *HistLan* A2v (9); *KuczbKat* a2 (44); Bo naydziełz tego wiele czo fie z wirzchu pięknie łwieci/ ále wewnątrz będzie bárzo okopciało. *RejZwierz* 138 (130); *BielSpr* 35v (3); *KochMon* 25 (2); *WujJud* A4 (55); *WujJudConf* 8 (18); *RejPosRozpr* b4 (6); *RejPosWstaw* [21²]v (13); *BudBib* b2 (49); *BudBibKaw* A2v; *HistHel* B4 (2); *MycPrz I* A2v (10); Złóby włóž/ ták [...] żeby ieno włafną wodę ónego meatu mogły znieść/ á to coby nązbyt/ żeby połzło precz Zwódnica. *Strum* N (6); *WierKróc* B; *BialKaz* A4v (10); *BudNT przedm* c2 (8); *StryjWjaz* A4v (2); *CzechRozm* A2v (308); *PaprPan* A4v (16); *KarnNap* C3v (3); iz łacno fie wlyzycy náklonia do tego co wiedzą że fie Krolowi podoba. *ModrzBaz* 88v (99); *ModrzBazBud* ¶ 5v; *SkarJedn* A7 (83); *KochOdpr* Bv (5); *Oczko* A3 (40); *KochPs* 21 (8); *SkarŻyw* A2 (225); *KochTr* 23 (3); *MWilKHist* B (9); *StryjKron* A3v (5); *ZapKościer* 1582/26v (3); *CzechEp* *2v (342); *CzechEpPORz* *2v (8); *KochJez* A3; *NiemObr* 3 (77); *Niegardźcie y wy tym/ co dom vbogi niešie* *KochFr* 99 (3); *KochPhaen* 5 (2); *KochWz* 141; *ReszPrz kt* (15); *ReszHoz* 127 (4); *ReszList* 156 (4); *WerGośc* 203 (8); *WerKaz* 299; *WisznTr* 8 (6); *BielSjem* 15 (3); *KochPam* 86 (2); *KochPieś* 10 (5); *KochSob* 61; *PudłFr* 9 (7); *ArtKanc* A16v (17); *BielRozm* 7 (3); *GórnRozm* A2v (57); *KochProp* 7; *KochWr* 24 (5); Ia tedi to otzjim wi iawnie gadacie [...] chwalic y ganic bede *PaprUp* F4 (23); *ZawJeft* 3 (5); *ActReg* 19 (29); *Calep* 67a (16); *GostGosp* 10 (19); *GostGospSieb* +4v; *Phil* C2 (18); *GórnTroas* 4 (19); *KochCn* B4 (2); *KochPij* C2v (4); *GrabowSet* A2 (30); *KochFrag* 23 (4); *OrzJan* 5 (30); *LatHar* [+10]v (74); *KołakCath* B2v (2); *KołakSzczęśł* A3 (8); *RybGęśłi* A2 (2); A oćiec iego y mátká dziwowáli fie temu co o nim mowiono. *WujNT Luc* 2/33 (264); *WysKaz* 5 (28); *JanNKar* B2; *JanNKarGórn* Hv (2); A ty mi krzywdy w tym czášie notoriè nie czyn, w tym czegóm z oyców w wzywaniu był łpokoinym. *SarnStat* 474 (81); *SiebRozmyśł* [A3]v (9); *GrabPospR* K2v (3); *KlonKr* B3v (2); *KlonKrGum* Av; *PowodPr* 10 (23); *SkarKaz*)(3v (74); *VotSzł*

B (6); Iście ták: bo niemálz Tego, czegoby mogła zámilczec niewiáftá. *CiekPotr* 61 (35); *CzahTr* C4v (10); *GosłCast* 14 (11); *PaxLiz* B2v (2); *SkarKazSej* 657a (24); *KlonFlis* C2v (3); *SkorWinsz kt*; *KlonWor* 4 (5); *PudłDydo* A3v (2); Więc temu y to zdrowo/ co fie zda że ízkodži Támtemu/ y to wadži co mu żywot łłodži. *SzarzRyt* B3 (7).

»co... to« (1007): *MetrKor* 38/287 (2); *ZapWar* 1520 nr 2260 (5); *March*¹ A4 (4); *BierEz* B (17); *OpecŻyw* 33v (9); *ForCnR kt*; *PatKaz I* 2v; *PatKaz II* 19v (3); *PatKaz III* 92 (5); *HistJóz* B2 (2); *TarDuch* A6; *BielŻyw* 3 (17); *FalZioł I* 50a (6); Ale írednie na łapłze [!] bo czo w czas to dobrze, gdyż włzitka dobroć rzeczi každy w írzodku zależy. *GlabGad* D6v (10); *BierRozm* 16 (2); *KłosAlg* F3v; *LibLeg* 6/55v (16); *March*³ V4 (3); *WróbŻołt* 34/11 (4); *WróbŻołtGlab* A3v; *RejRozpr* A2 (10); *RejPs* 51 (3); *LudWieś* A2v; *SeklWyzn* 3v (5); *RejJóz* C7 (13); *SeklKat* B3v (7); *RejKup* C (24); *HistAl* D5v (2); *KromRozm I* Ev (10); *MurzHist* E3 (9); *MurzNT* 8v (5); *KromRozm II* a3v (4); *Diar* 41 (2); *DiarDop* 100; *MrowPieś* A4v; *BielKom nlb* 5 (4); *GliczKsiąż* D6v (9); *LubPs* I3 (5); *GroicPorz* cv (7); *KrowObr* 52 (8); Przy czymci fie ínádnie zda/ przy tym możelz zołtác *RejWiz* [A9] (33); *Leop* *B4v (17); *OrzList* h3v; *UstPraw* A (4); *KochZuz ktv*; *RejFig* Aa5 (2); *RejZwierz* 20 (9); *BibRadz* *5v (9); *OrzRozm* H4v (6); *BielKron* 15v (50); *GrzegRóżn* I3; *KochSat* Bv (3); Abowiem czemu fie będąc młodymi zwyczáiemy/ tegofmy będąc ítárfzymi zwykli náładowac *KwiatKsiąż* Fv (6); *Mqcz* 31b (24); *OrzQuin* B2 marg (6); *Prot* Bv (2); *SarnUzn* F6; *SienLek* 12v (3); *RejAp* 29 (6); *GórnDworz* B7 (17); *GrzepGeom* M3 (2); *HistRzym* 19; *RejPos* 32 (24); *BiałKat* 123v (4); *BielSat* B3v (3); *GrzegŚm* 28 (3); *HistLan* D4 (2); *KuczbKat* 270 (3); *RejZwierc* Bv (74); *BielSpr* I4v (6); *WujJud* 18v (10); *WujJudConf* 18 (4); *RejPosRozpr* b4; *RejPosWstaw* [21²]v; *BudBib* b3 (10); *HistHel* C4v; *Strum* M4v (2); *BiałKaz* F4; *BudNT* Mar 7/15 (4); *StryjWjaz* A2v (2); *CzechRozm* 2 (24); *PaprPan* C4v (7); *KarnNap* A2v (2); *ModrzBaz* 1 (28); *SkarJedn* 16 (7); *Oczko* 19 (2); *KochPs* 15 (7); *SkarŻyw* 28 (25); Co vczynicie ná ziemi W niebie fie to nie odmieni. *MWilKHist* L; *StryjKron* 682 (2); *CzechEp* 40 (13); *NiemObr* 16 (11); *ZapKościer* 1583/40 (2); *KochFr* 18 (8); *KochDz* 106; *KochMuza* 25; *KochSz* A2 (3); *KochMRot* B2; *WerGośc* 211 (3); *WerKaz* 283 (2); *WisznTr* 10 (3); *BielSen* 16; *BielSjem* 6 (4); *KochPieś* 6 (6); *KochTarn* 74 (2); *PudłFr* 7 (3); *ArtKanc* A5v (16); *BielRozm* 8 (4); *GórnRozm* Av (13); *KochWr* 25 (2); *PaprUp* G4v (4); *ZawJeft* 6 (5); *ActReg* 10 (7); *GostGosp* 5 (14); *Phil* G3; *GórnTroas* 8 (10); *KochCn* B4; *KochPij* C (2); *GrabowSet* G2 (5); *KochAp* 6; Czegóm zbydż niemógł/ przez ziołá/ przez czáry/ To łam dżis wyznam ná fie z práwéy wiáry *KochFrag* 27 (7); *OrzJan* 17 (3); *OstrEpit* A2v; Bez czego téz może bydż/ daycie pokóy temu. *WyprPl* A4v; *LatHar* 4 (12); *RybGęśli* A4; *WujNT ktv* (43); *WysKaz* 2 (2); *SarnStat* 121 (20); *SiebRozmyśl* F4; *KlonKr* B (2); *PowodPr* 19 (6); *SkarKaz* 81b (18); *CiekPotr* 10 (9); *CzahTr* H3v (2); *GosłCast* 20 (9); *PaxLiz* C; *SkarKazSej* 664a (8); *KlonFlis* C4 (3); Czého nie ípráwiłá Náturá/ tego chłopia ręká popráwiłá. *KlonWor* 21 (5).

»to samo (...) co« (5): Ale ia włzyftki opułzczáiąc ná ten czás/ to łámo náwet powiem/ co Píárz líftu do Hebreow vpátrował *CzechRozm* 93; *SkarJedn* 183 (2); *OrzJan* 111; *WujNT* 707.

»toż (...) co« (29): *KromRozm I* D; *Diar* 29 (2); Przeto thegoż nábywa díscipuł/ co wyznawa náuczycyel *GliczKsiąż* L5; *OrzRozm* Q4v; *OrzQuin* Aa; *RejAp* 59 (2); *GórnDworz* Q3 (4); *RejPos* 310; *RejZwierc* 20v (2); *CzechRozm* 27v (2); *SkarJedn* 13; *CzechEp* 260 (2); *ReszPrz* 112; *GrabowSet* A2v; *OrzJan* 67 (2); *LatHar* 121; *WujNT* 319 (3); *SkarKaz* 156b.

»co... toż« (25): *BierEz* C2v; *March*³ Xv; *RejWiz* 61v (2); *OrzQuin* Q4v; Bo co fię o iednem rzekło/ toż fię y o drugich ma rozumieć. *ModrzBaz* 74 (5); *KochFr* 109; *ReszPrz* 7; *ArtKanc* O3v (3); *LatHar* 58; *RybGęśli* Bv; *WujNT Ioann* 3/32 (4); *SarnStat* 492; *PowodPr* 62; *SkarKaz* 155b; *SkarKazSej* 703a.

»wiele (...) co« [*w tym: cum con* (4)] (23): *BierEz* R2v; *RejPs* 54v; Oltatek baczenyv y wyerze thwey przipwłczami thą bendancz mozełch wyelye obaczicz czego mi thv nyewyemi *LibLeg* 11/174v; *RejKup* v8v; *MurzNT* 81; *BielKron* 133v; *KwiatKsiąż* K4v; *Mącz* 378b; *WujJudConf* 6; *RejZwierc* 161v; *CzechRozm* 235; *ModrzBaz* [16]v (3); *CzechEp* 95; *NiemObr* 124; *ReszPrz* 64; *WujNT* 133 (3); *SarnStat* 812; wiele ná człowieká Przypada, o czym myśli, y o czym nie myśli. *CiekPotr* 25.

»wszy(s)tko (a. wsze) (...) co« [*w tym: to(ż) wszy(s)tko* (256), *wszy(s)tko to* (80), *ono wszy(s)tko* (12), *wszytko ono* (1), *owo wszytko* (1)] (1261): *MetrKor* 37/2v (3); *BierEz* Cv (8); Gdy włfytko popelnicie náczeńcie obowiązani przikázaniem moijm/ ieffcze mowcie/ fludzyłmy nieużyteczni. *OpecŻyw* 35 (14); *PatKaz I* 3v; *PatKaz II* 64v; *PatKaz III* 112v (6); *HistJóz* A3 (12); *FalZioł* IV 14c; *BielŻyw* 68 (4); *BielŻywGlab* n1b 13; *GlabGad* D3; *March*² D3; *MiechGlab* 59 (2); *BierRozm* 6; *KlerWes* A; *WróbŻołt* 49/12 (3); *LibLeg* 7/104v (8); *RejPs* 110; *LibMal* 1543/69v; *ConPiotr* 33; *RejJóz* C8v (12); *SeklKat* D (3); *RejRozm* 408 (2); *ZapWar* 1548 nr 2668 (2); *RejKup* b3v (34); włzytko mu obiáwił co mu Kandeolus powiedział. *HistAl* L5 (6); *KromRozm I* B2v (5); *MurzHist* C4 (11); *MurzNT* 33v (14); *KromRozm II* c (16); *KromRozm III* F (6); *Diar* 33 (6); *DiarDop* 99 (4); *BielKom* B7 (3); *GliczKsiąż* L3 (3); W Páńłkim imieniu fwiętim włzytko ocz prośić będyem wedle obyetnic ie⁸⁰ łácnó otrzymamy *LubPs I marg* (11); *GroicPorz* g2 (4); *GroicPorzRej* C3v; *KrowObr* 114v; *RejWiz* A3v (14); Vdziałł tedy Vryálz Káplán włfyłthko tho co mu był przykazał Krol Acház. *Leop* 4.Reg 16/16 (31); *RejFig* Aa6 (2); Bo nie włzytkoć to Szmárag/ co fię tám zyeleni *RejZwierz* 55 (10); *BibRadz I* *3 (90); *OrzRozm* C4 (5); *BielKron* 5v (54); *GrzegRóżn* I4v; *KochSat* B3v; *LeovPrzep* G4v; *Mącz* 78b (17); *MączKoch* n1b 12; *OrzQuin* D4; *Prot* D3v; *SienLekAndr* a3v; *RejAp* 11v (22); ktorzy y to/ y włzytko ine czo bych ia powiedzieć mógł/ nie prze nieumieięthność opuścili/ [...] ále iż im podobno ciężko było dáley mowić *Górndworz* li8v (50); *HistRzym* 43v (11); *RejPos* A6 (80); *RejPosWiecz*² 91; *BiałKat* 41 (4); *BielSat* G2v (2); *GrzegŚm* 45; *KwiatOpis* [C2]v; *KuczbKat* 20 (3); *RejZwierc* 11 (35); *RejZwiercPodw* 183v; *BielSpr* 12v (5); *WujJud* 26 (8); *WujJudConf* 104v; *RejPosRozpr* b4v (2); Summá włzytkiego co fię powiedziało o prawdziwym kościele Apółtołłkiem. *RejPosWstaw* [143⁴]v marg (2); *BudBib* c2 (50); *HistHel* B4 (3); SLAwá choć v młodego/ prawie więc ná mieyłce/ Znáć to iuż po poštěpkach do czego fię mieć chce/ VOobec [!] fię przypodobác chcąc we włzem káždemu Co iedno przynależy łtanu pocźciwemu. *MycPrz I* A2v; *BiałKaz* D (2); *BudNT przedm* bv (9); *StryjWjaz* A4v (2); *CzechRozm* A2v (54); *PaprPan* D3v (7); *KarnNap* D3v; Ono mię też by namniey nieobrułzy/ ieffli fię komu nie włzytko łpodoaba com tu nápiłł. *ModrzBaz* 1v (24); *SkarJedn* 70 (16); *KochOdpr* C2v; *Oczko* 5; *KochPs* 3 (6); *SkarŻyw* A3 (62); *MWilKHist* B3 (3); *StryjKron* 567; *CzechEp* 25 (45); *NiemObr* 11 (13); *ZapKościer* 1583/34v (19); A to włzytko záś podał potomkowi fwému/ Co weźmiesz od rodziców á on záś drugiému. *KochFr* 122 (4); *KochMRot* B4v; *ReszPrz* 23 (2); *ReszHoz* 128; *ReszList* 156 (3); *WerGość* 211 (5); *WisznTr* 22 (2); *BielSen* 16; *BielSjem* 16 (2); *KochSob* 66; *PudłFr* 16; *ArtKanc* A15 (9); *BielRozm* 6; *GórnrRozm* B3 (10); *KochProp* 13; *PaprUp* C4v (3); *ZawJeft* 21; *ActReg* 13 (9); *GostGosp* 10 (10); *Phil* H4 (4); *GórnrTroas* 42 (2); *KochCn* B4 (2); *KochPij* Cv; *GrabowSet*

A2 (8); *KochFrag* 24 (2); *OrzJan* 71; *LatHar* +4 (11); *KolakCath* B2v; *KolakSzczęśl* A3v (2); *WujNT przedm* 2 (82); *WysKaz* 2 (6); *SarnStat* 45 (23); *SiebRozmyśl* Ev (7); *GrabPospR* N2; *PowodPr* 10 (3); *SkarKaz*)(2v (21); *VotSzl* Fv; *CiekPotr* 17 (6); Leć ty władniefz y światem y niebiofy wźemi/ Wźyftko co ieft ná ziemi maż pod fkrzydły fwymy. *CzahTr* G4; *SkarKazSej* 665a (10); *KlonFlis* C4; *KlonWor* 20 (3); *SzarzRyt* A.

»co... wszy(s)tko« [w tym: co ... to wszy(s)tko (38), to co wszy(s)tko (14), co ... wszytko to (4)] (163): Bowiem cobych ia wybielił/ Wźyftko by ty zalię zczernił. *BierEz* I2 (2); *ForCnR* A2v (2); *PatKaz III* 92; *HistJóz* B2; *MetrKor* 46/46v; *FalZioł* I 94d (2); *BielŻyw* 30; *RejPs* 138v; *RejRozpr* A4v (4); *RejJóz* C8 (3); *RejKup* 18v (6); *ZapWar* 1549 nr 2657 (2); *KromRozm II* d2; *KromRozm III* A4; *BielKom* D3v (2); *LubPs* C3v; Abowiem co czyni/ wźytko zá fkazánim fprawiedliwości/ nie zá żądżami fwymi czyni *GroicPorz* g4v; *KrowObr* 200v; *RejWiz* 1v (6); *Leop Iudic* 6/4 (4); y owłzem co Commiffarze poftánowią álbo fkażą to ma być wźytko dzyerżano. *UstPraw* L2; *RejFig* Bb2v; *RejZwierz* 121v (2); *OrzRozm* E4; *BielKron* 26 (6); *Mącz* 36a (3); *OrzQuin* B2v; *RejAp* 180v; *GórnDworz* B7 (13); *HistRzym* 123v; *RejPos* 68 (4); *BiałKat* 73v; *BielSat* C3 (2); Nie mogło fie lepiey sftać bo co dułżá chciáá/ Tego wźzego doftátek [...] miáá. *HistLan* D4; Y tyś wygrał s fwemi fłoki/ Ze cie iefzczé bołá boki/Y w miefzku co trochę było/ Wźytko wirzchem wyfkoczyło. *RejZwierz* 231v (12); *WujJudConf* 197; *Strum* R2; *BiałKaz* C4v (2); *CzechRozm* 44v (3); *PaprPan* C2v (15); *SkarJedn* 288; *KochPs* 28 (8); *SkarŻyw* 242 (2); *CzechEp* 76; *KochSz* C3; *WisznTr* 9 (2); *BielSen* 14; *BielSjem* 12; *KochPieś* 25; *PudłFr* 7; *ArtKanc* I3 (7); *BielRozm* 19; Náiedźie Szłachćicá zuchwalecz [...] owá co było wźyftko weźmie/ tylko tego poftrzeże/ żeby domu nie okrwáwił. *GórnRozm* G4v; *PaprUp* C3; *ZawJeft* 32; *GórnTroas* 30 (5); *KochPij* C2; *OstrEpit* A2v; *LatHar* 571; *KlonKr* C2; *CiekPotr* 13 (4); *GosłCast* 16 (3); *KlonWor* ded **5; *PudłDydo* A2.

Połączenia z dwoma odpowiednikami w różnych pozycjach [w tym: to co... to (118), wszy(s)tko co... to (11), to co... toż (8), to co... to wszy(s)tko (7); odpowiednik poprzedzający zawsze w formie N-A (z wyjątkiem jednego I), przy czym forma ta pełni funkcję innych przypadków (39)] (152): *ListRzeż* w. 7 (2); *BierEz* N4; a to tzo mu fie za krziwdę widziało/ mfcitz fie tego niechciál *OpecŻyw* 13v; *HistJóz* A3v; *LibLeg* 6/79 (6); *ZapMaz* V S 2/335; *ComCrac* 12; *RejJóz* F6v; *SeklKat* L2v; *RejKup* x4; *MurzNT* 8v; *Diar* 44; *DiarDop* 101 (2); *GliczKsiąż* Ev (6); Wźytko to ocz cie prośił nie zbraniałes tego. *LubPs* E4v (7); *KrowObr* A (2); *RejWiz* 4v (5); Przetoż wźyftko coś przywiódł ná nas [...] wczyniłes to rozfádkiem prawdziwym *Leop Dan* 3/31 (2); *UstPraw* A4v; *LeszczRzecz* A5; *RejZwierz* 135v; *BibRadz* I *5 (10); *BielKron* 118v (2); To co przed fie weźmie/ to pilnie á rządnie fprawuye. *Mącz* 169b (2); *SarnUzn* B8; *RejAp* AA2 (4); *GórnDworz* G (6); *RejPos* 19 (12); *RejPosWiecz*² 95v; *HistLan* E2v (2); *RejZwierz* 16 (9); *WujJud* 70; *RejPosWstaw* [41⁴]; *BudBib Num* 18/8; Ale to: cóm nápił/ prołżę żeby to W. Miłość [...] zá wdzięczné przyiác raczyli. *Strum* Q3; *BiałKaz* Bv (3); *CzechRozm* 4 (11); *PaprPan* Xv; *ModrzBaz* [16]v; *SkarJedn* A5 (4); ták ono/ czemu fie był w miłości Bołkiey y fłodkości imienia iego przez cáły żywot przyuczył/ tym ku śmierci idąc wźyćiek woniál *SkarŻyw* 293 (5); *ZapKościer* 1580/5v (2); *CzechEp* 44 (4); To co był Rák ná morze wegnał wielonogi: Wźytko znika do kónćá *KochPhaen* 21; *ReszPrz* 20; *WerGość* 270; *BielSjem* 18; *ArtKanc* A3v (2); *GórnRozm* K3v; *PaprUp* F4v; *OrzJan* 50; *JanNKarKoch* G2; tym co chciál wygrać/ tymże tráci. *SarnStat* 764 (2);

SkarKaz 160a (6); *VotSzl* D3; To com w inŝyich narodźięch [!] łłychał tym fię ćiefzę *CzahTr* G3v (2); *SkarKazSej* 697a; *KlonWor* 5.

Połączenia z odpowiednikami, których forma wykazuje wykolejenia gramatyczno-składniowe [w tym: forma „to” zamiast innych form przypadkowych lub połączeń przyimkowych tego zaimka (11), „to” zbędnie wprowadzone (6)] (19): *OpecŻyw* 171; *RejKup* g5; *KromRozm II* c2v; *Abowiem to/ co obiecał Piotrowi/ y Papieżowi/ nigdy nie ŝpełnił obietnice ŝwoiey KrowObr* 19; *RejWiz* 184; flubuiemy temu dołyć czynić/ co to obiecuiemy. *OrzList* i2v; Y ná to pięknie pomni/ to co mu przyŝtoi *RejZwierz* 82v (2); *Resecro*, Záš álbo z nowu vprzeymie á pilnie proŝzę/ prozbą zaś odpraŝzam/ [...] to o com proŝił/ nie proŝzę. *Mqcz* 363d (4); *SarnUzn* C4v; *RejPos* 251v (3); áby był iáko Bog ziemŝki ŝwiatem y to co ná nim ieŝt/ w wodzie y ná powietrzu y nád zwierzęty [...] władný. *SkarŻyw* 259 (2); *PaxLiz* C2v.

Przysłowia: To mamy w zyłku, co zánieŝiem w pyłku. *CiekPotr* 4.

Gdyż zázwždy gębá plecie o czym myłli głowá. *RejWiz* 6v.

WisznTr 8; Lecz ia powiem: co mnie dziŝ/ iutro zášię tobie. *PudłFr* 12; *PaprUp* L4v [ogółem 3 r.].

Co náŝbyt táń ímiechu y biełiády niemałz *Mqcz* 156d.

nie dłuęo fię zbędzie co nie z Bogá będzie. *CzechRozm* 140.

Nye włŝyłtkoć złoto co ŝye łłnye. *KromRozm I* [L3]v; *RejWiz* 91; *LatHar* +4v [ogółem 3 r.].

co fię prętko wznieći to nie dłuęo ŝwieći *CzechRozm* 140.

Mqcz 55c (2); *GórnDworz* Ff2; ACźci to co fię ŝtáło odŝtác fię nie moęe *PaprPan* Ff4 [ogółem 4 r.].

BierEz N3; *WróbŻołt* B7 (2); á czo tobie niemiło tego ynemu nieczin *SeklKat* I2 (4); *RejWiz* 187v; *RejZwierz* 34v; *PaprPan* Ff3v [ogółem 10 r.].

co wcas [!] to ŝ nas *Mqcz* 156d.

CZego zá ŝwieżá ŝkorupá náwrzálá/ Ten zapách będzie w ŝobie dłuęo miálá. *KochFrag* 38.

co z oczu/ to z łercá *SkarŻyw* 301.

Frazy: »bądź co bądź« (1): Acz mię gryzłó Sumnienie/ o czym ínadź nie wiećie/ Bądź co bądź/ chćiałem zoŝtác Pánem ná tym ŝwiećie *Prot* Bv.

»co (Pan) Bog da(ł) (a. dawa)« [w tym: z odpowiednikami (13)] (18): *BierEz* N4v; *GroicPorz* z4v; *RejWiz* 18v (6); *RejFig* Aa; *RejZwierz* 134v (2); Iáł plákác ná ŝwe głupŝtwo że fię zle ŝpráwował/ A tym co mu był Bog dał niemádrze ízáfował. *HistLan* Bv (2); *RejZwierz* 66; *CzechRozm* 137; *SkarŻyw* 56 (2); A gdy kto ieŝcze ná tym/ co Bóg dał/ przeŝtaie/ Twé pieniádze/ y złoto/ ŝtoią mu zá iáie. *PudłFr* 59.

»co z nas być moęe« (1): Przydźie podobno práęnać to/ co z nas bydź moęe *GórnTroas* 36.

»i co dalej jest temu podobnego« = *i tak dalej, i tym podobne* (1): A drugie [cnoty] záłię ŝá/ ktore nie przez fię łáme ŝá dobre/ ále dla końcá/ ku ktoremu fię ŝciągáią/ iáko to/ piłáne práwo/ ízczodrobliwoŝć/ boháctwo/ y co dáley ieŝt temu podobnego. *GórnDworz* Ee2.

»i co tam dalej stoi« = *i tak dalej* [szyk zmienny] (3): *GórnDworz* P2v; Oto máłutki ogień/ á iáko wielki lás zápali? y co táń dáley o tymęe ŝtoi. *KuczbKat* (2).

»co diabeł kazał« (3): *Conferre omnia maledicta in aliquem*, Námowić komu co Diabeł kazał *Mqcz* 205c (3).

»czego się może dorwać« (4): Item zeznał yfch od yarmarku do Iarmarku chodząc kradł czągo fzyą mogli dorwacz *LibMal* 1545/95v (3); *KlonWor* 36.

»co (się) (do)tycze (a. dotyka, a. tknie« [w tym: z odpowiednikami (21); kogo, czego (68), o co (4), około czego (1), z strony czego (1); często w funkcji zdania okolicznikowego względu] (74): *MetrKor* 38/500; *BielŻyw Glab nlb* 8; *GlabGad* A2 (4); *LibLeg* 7/68 (2); *SeklKat* 12v (3); *RejKup* 16; *DiarDop* 100; *Leop Num* 32/4; Abowiem ná on čász poľpolicie wŕzędy wykłád Grecki był w używaniu/ Acz y ná tym mieyscu y ná inych co fie tknie they liczby/ iest nie włáinie poľtáwiony. *BibRadz* I 28c marg (7); *BielKron* 213; *KwiatKsiaz* H4v; *Mącz* 177b; *SienLek* 5 (2); A ták iż Włofzy máią tę fławę iákoby byli dobrimi iezdcy/ czo fie tycze kftáłtownego toczenia koniem *Górndworz* E3; *RejPos* 317v; *GrzegŚm* 10; *KuczbKat* 85 (2); *WujJud* 118v; *CzechRozm* 68v (13); *SkarJedn* 176; *SkarŻyw* 293 (4); *ZapKościer* 1582/27 (3); *CzechEp* 36 (11); *CzechEpPorz* *2v; *NiemObr* 5 (2); *ReszPrz* 95; *Calep* 112a; *WujNT Act* 28/23 (2); przedfię iednák nie opuľczę żebym czegokolwiek co fię tycze tey przezacney oľoby przynamniey dotknąć niemiał. *WysKaz* 40; *SarnStat* 1251; *SiebRozmyśl* [A4]v.

»niech(aj) (się) dzieje, będzie, toczy, stanie, uroście co chce« = *bez względu na nic, cokolwiek będzie* [szyk zmienny] (9 : 5 : 2 : 1 : 1): *RejJóz* F7v (2); *RejKup* cc7; *OrzRozm* H3v; *Quicquid est*, Bá niechay będzie co chce. *Mącz* 340d (3); *RejAp* 119v; *RejPos* 330v (2); *HistLan* Dv (2); *KochPs* 107 (2); *KmitaSpit* B4; Cóż ná tym? żem ia ftrácón? niech fie co chce toczy/ Bych winnym nie zľzedł z fwiátá/ to tylko w méy mocy. *GosłCast* 74 (2); *KlonWor* 79.

»co za tym idzie« (1): Ale gdy v siebie wważyľ/ iáko nędzne fą y práwie nápoły w báľwochwáľstwo/ y to co zátjm idzie/ w złe obyczáie y fproľne zálzły ony Kościoły Moľkiewľkie *SkarJedn* 377.

»(o)to(ć) (to) jest co..., co(ż) (to) jest co...« (32 : 16): *HistJóz* C3; *GlabGad* G8; otoľci to iefth czo mowił angioľ Gabriel iż da iemu pan bog ftoleczech dawida *WróbŻoľt* ee4v; *HistAl* E4 (2); *MurzNT* 21; *KrowObr* 45v (2); *BibRadz* I 1c marg (11); *BielKron* 38; Toć tedy było com miał powiedzieć/ o tym wielkim zľczeniu Plánetow zwierfchnich *LeovPrzep* D; *OrzQuin* A4; *RejAp* 88; *Górndworz* F3; *GrzegGeom* G4; *RejPos* 125v (3); *RejPosWiecz*² 91; *WujJud* 257; *BudBib* c2v (2); Co iefť co mi maľz opowiedzieć? *BudNT Act* 23/19 (3); *KarnNap* B2v; *ModrzBaz* 107; *Oczko* 5; *SkarŻyw* 114 (3); *LatHar* 4; *WujNT Act* 2/16 (2); *WysKaz* 13 (2); *PowodPr* 65; *GosłCast* 30.

»co łaska, co za łaską« (2 : 1): *LibLeg* 10/124v (2); *Quod sine molestia tua fiat*, Co zá łaską twoyą áľbo króm yákiey nieluboľcy. *Mącz* 395a.

»co ma itp.« [w tym: w nawiązanu do czasownika „dawać” (6); z odpowiednikami (7)] = *według własnych (skromnych) możliwości; bez wyboru* (16): *ForCnR* D4; *LibLeg* 6/159v (2); *RejJóz* Dv; Srebrá áni Złotá nie mam: ále to co mam toć dawam. *Leop Act* 3/6; *RejFig* Aa4v (2); *BielKron* 319; Warz co maľz choć iedno stych *SienLek* 154v; *RejPos* 10v; *RejZwierc* 97 (2); *WujNT Act* 3/6 (3); ale y wľzyľtkiego co kto ma/ náwet y gárdľá fwego żáľowáľby nie miał. *GrabPospr* N2.

»(oto a. owo) masz co...« = *oto jest to co...* (10): *RejKup* f6; *KrowObr* 43; Przeto boiáć fię/ fzedľem/ y fkrýľem táľent twoy w żiemię/ Otho maľz co iefť twego. *BibRadz Matth* 25/25; *OrzRozm* P2v (2); Maľz coľ wiedzieć ode mnie chćiał. *OrzQuin* E3; *WujJud* 256v; *PaprPan* Y4; *SkarŻyw* 126; *WujNT Matth* 25/25.

»co z możnoľci naszej, co w mej mocy« (1 : 1): *Diar* 76; Dáięć to co w méy mocy *Górntroas* 52.

»co się nagodzi« [w tym: z odpowiednikiem (1)] = *wszystko jedno co, co się da* (4): *Co fie nágodzi/ fchowác nie wádzi. BierEz O4v; FalZioł I 14a; GlabGad L3v; KromRozm II a3v.*

»co się (na)trafi« = *wszystko jedno co; według potrzeby* (7): *LibMal 1545/98* (2); W stodoie pani wdowa ma część trzecią i co fię trafi według rozmiary *ZapKościér 1580/6v; ActReg 126; Calep 29a* (2); Bierze co fię nátráfi/ iáko ízcześnie pádnie *KlonWor 36.*

»co się nawinie« [w tym: z odpowiednikiem (1)] (10): Tedy iuż wízytko tłucze/ co mu fie náwinie. *RejZwierz 139; OrzRozm Q4; BielKron 412v; StryjKron 375* (4); *ArtKanc K15v; Weźmie swiátká srebrenego/ y co fię náwinie KlonWor 9* (2).

»co pocznie« [w tym: z odpowiednikami (15)] = *wszystko, zawsze; w każdej swej sprawie* (25): *RejKup I; BielKom E3v; Wílytko co yedno pocznye zdárzy mu fie ínádnye. LubPs F4; RejWiz 40; RejZwierz 72; Prot D4; GórnDworz D2* (6); *BielSat Gv* (2); *KochPs 3; SkarŻyw 501; StryjKron 567; KochEpit A2v; Ciebie niewiem iáko zwác: co poczniefz/ niegrzeczy: Połtáwá ízalónego/ głos ledwe człowieczy. KochFr 115; BielSen 14* (2); *ActReg 158; SkarKaz 85a* (2); *SkarKazSej 669b.*

»co się podoba« [w tym: w nawiązaniu do czasownika „(u)czynić” (32), „ob(ie)rać” (6), „broić” (3), „mówić” (3); z odpowiednikami (16)] = *według własnego upodobania, chęci, uznania* (56): *Diar 33; GliczKsiąż D6v; KrowObr 124v; A ták iuż ráczcie mówić co fie wam podoba RejWiz 39v; Leop Ios 24/15* (4); *BibRadz Gen 19/8* (7); *BielKron 12* (5); Facies tamen quod tibi visum fuerit, Iednák vcziniłz coć fie będzie podobáło. *Mącz 494b* (2); *GórnDworz K7v* (2); *RejPos 59; RejZwierz 26v* (4); *RejPosWstaw 42; BudBib 2.Mach 7/16; CzechRozm 248; Bo prawdziwa wolność/ należy w powściąganiu złych myśli y wyftępkow/ nie w fwowolności broienia co fię komu podoba ModrzBaz 70* (7); *SkarJedn 377; SkarŻyw 504; CzechEp [401]* (3); *NiemObr 55* (2); Polak żyie w Wolności/ to íest żyie iáko chce/ y czyni co mu fię podoba. *GórnRozm A3v* (2); *ActReg 20; LatHar 142* (2); *WujNT 1.Cor 16/2; SkarKaz 610b; CiekPotr 77; SkarKazSej 667b* (2).

»co się Bogu itp. podoba« [w tym: z odpowiednikami (22)] = *według woli, przykazań boskich* (27): *KromRozm I N4v; MurzHist O2; Leop 2.Par 20/32* (2); *BibRadz 1.Reg 11/33* (4); *RejAp 145v* (2); *KuczbKat 435; Y chodził drogą Afy oyca swoiego/ nie vchyláiąc fię z niey/ á czyniác wízytko co fię Iehowie podobáło BudBib 2.Par 20/32* (4); *BudNT Ioann 8/20 [29]; ModrzBaz 81v* (2); *CzechEp 201; LatHar 182* (3); Abowiem Bog dał w fercá ich/ áby czynili co fię mu podoba *WujNT Apoc 17/17* (3); Iefli człowiek nie czynił co fię podoba P. Bogu: wždy niechay żáluie iż nie czynił. *SkarKaz 638a* (2).

»co popadnie« (1): Iuż więc kto co popádníe káždy w fwoy kát niefie *RejWiz 58v.*

»co itp. (po)trzeba, jest potrzebnego, potrzebuje, ma potrzebę, potrzeb« [w tym: *komu* (52), *czemu* (2), *ku czemu* (28), *do czego* (9), *na co* (5), *dla czego* (2), *cum inf* (4); w nawiązaniu do czasownika „mieć” (12), „da(wa)ć” (11), „sprawi(a)ć (sprawować)” (10), „wiedzieć” (10), „(z)naleźć” (10), „(na)kupić” (8), „(u)czynić” (5), „mówić” (5), „nagotować” (5); z odpowiednikami (119); *co jedno potrzeba* (22)] (167 : 21 : 17 : 3 : 1): Rzekł Xánt/ ocoć trzebá pytay/ Iedno mi czáfu niemięłzkay *BierEz C* (6); *OpecŻyw 94v* (2); *PatKaz III 112v; BielŻyw 83* (2); *GlabGad C* (3); *BierRozm 21; WróbŻółt qq2; LibLeg 11/72v* (2); *RejPs 55v; RejRozpr Dv; SeklKat T3v; Niewczas czy fię téraz wraczacz Dawno było tego maczać Czego potrzebá na droge RejKup x3* (4); *MurzHist T4v; MurzNT 23v; KromRozm II b* (8); *Diar 68; GliczKsiąż I5* (3); *LubPs K2* (3); *GroicPorz v2; RejWiz 51v* (4);

Leop 3.Reg 9/11 (3); *RejZwierz* 71v; á wżytko on ísprawował co iedno tám było potrzebá. *BibRadz* Gen 39/22 (8); *OrzRozm* Dv; *BielKron* 37v (7); *Mqcz* 50b (10); *OrzQuin* G; *SienLek* 45; *SienLekAndr* a3v; *RejAp* AA2 (5); *GórnDworz* E (3); *GrzepGeom* Q4; *RejPos* 22v (17); *RejPosWiecz*³ 99v; A niech iuż haufknecht będzie wżytkiego pilnował/ Czego iedno pan ociec tuby potrzebował. *HistLan* C3v; *KuczbKat* 260 (4); *RejZwierz* 9 (8); *BielSpr* 12v (4); *BudBib* c2 (3); *HistHel* Cv; *Strum* K3 (2); *CzechRozm* 2v (3); Małz tu y grołz y rozum y cne obyczáie/ Owa czegoć potrzebá tu wżego dołtaie *PaprPan* O (16); *ModrzBaz* 8 (7); *SkarJedn* 184; *KochPs* 215; *SkarŻyw* 318 (3); *MWilKHist* C3; *CzechEp* 103 (3); *KochFr* 63; *WerGość* 217; *BielSen* 13; *GórnRozm* 14v; *KochProp* 5; *PaprUp* A2; *ActReg* 19 (7); *GostGosp* 8 (6); *Phil* D2; *ZapKościér* 1588/77 (2); *GrabowSet* Xv; *KochFrag* 28; *WyprPl* B2v; *LatHar* 594; *KołakCath* C4; *WujNT* 26 (5); *WysKaz* 2; *SarnStat* 20 (8); *CzahTr* H3v; Przełtańcielz fie fráłowác: gdyż czego potrzebá/ W rzeczy dobrej pomoże/ y łam Pan Bog z Niebá. *PaxLiz* B3v; *SkarKazSej* 695b.

»co (po)winien« [w tym: z odpowiednikami (9)] (16): *RejJóz* F2 marg; *SeklKat* H3 (2); á dla tego záfię co przykro/ zániechywa tego czynić/ co był powinien *GórnDworz* li5v; *RejPos* 252v (3); *RejZwierz* 24v; *CzechRozm* 248v; *ModrzBaz* [38]; *SkarŻyw* 291; *NiemObr* 151 (2); *ArtKanc* M4; vczyńiám com była winná z miłości ku niemu. *SkarKaz* 383b (2).

»co potka« [w tym: z odpowiednikami (5)] = wszystko, co w jego zasięgu (8): Bá káždy tám do łiebie co podka to gárnie *RejWiz* 75 (2); *RejZwierz* 78v (3); *RejZwierz* 77v (3).

»czego itp. (po)żáda« [w tym: w nawiązaniu do czasownika „dać” (7), „otrzymać” (6), „uczynić” (6), „dostać” (5), „odzierać” (5); z odpowiednikami (32)] = według własnej (lub czyjej) woli; wszystko (55): O wczáfnas nám gołcina przyłłá/ poydziels s nami/ a tzo żádáłs odzierzýłs. *OpecŻyw* 29 (5); *BielŻyw* 113 (2); *GlabGad* N8; *MetrKor* 61/224; *RejJóz* P7; *HistAl* L8v; *Diar* 34; *BielKom* B7; *Leop* 2.Par 1 arg; *Goski* A3v; *BielKron* 62v (9); Compotem votorum facere [...] Vczinić to ócz żáda. *Mqcz* 113d (4); *HistRzym* 22 (2); *KwiatOpis* [C2]v; *KuczbKat* 355 (2); *RejZwierz* 136; y wżytko czego żádác będziełz odemnie vczyńię tobie. *BudBib* 2.Reg 19/38; *BiałKaz* C4; *CzechRozm* 66v; *ModrzBaz* 21 (3); *KochPs* 28; *CzechEp* 133 (2); *KochPieś* 25; *ArtKanc* F15 (2); *PaprUp* C3 (2); *Calep* 784a; *GórnTroas* 18; *LatHar* 575; *KołakSzczęśł* A4; *CiekPotr* 39; *GosłCast* 51; *KlonWor* 66.

»co, czym itp. (prze)może« [w tym: w nawiązaniu do czasownika „uczynić” (14), „dawać” (5), „nieść” itp. (5), „ratować” (5), „wspomagać” itp. (5); z odpowiednikami (20); czym może nawięcej (2)] = według własnych możliwości; wszystko lub cokolwiek, co jest w zasięgu; bez wyboru; za wszelką cenę (100): *BierEz* A4v (3); *OpecŻyw* 28 (2); *RejRozpr* E2 (2); *LibMal* 1545/102 (2); *RejJóz* I5; Drugy fię ku drzwiám przymyka A czo może káždy chwyta. *RejKup* c6v (10); *MurzHist* T2v; *MurzNT* 3v; Vpádłego w przygodzye czym może rátuie *RejWiz* 7v (8); *Leop* Iudic 9/32; *RejFig* Bb6; *RejZwierz* 31v (4); *BibRadz* 1.Cor 10/13; *BielKron* 112v (3); *Mqcz* 418a; *Prot* Av (2); *SienLek* 101 (3); *RejPos* 23 (5); *HistLan* C2 (2); Widzimy iż bráth brátá radby w czym mógł podłtąpił á ofzukał *RejZwierz* 78 (14); *WujJud* 76v; *BudBib* b3 (2); *HistHel* B2; *BudNT* przedm c6; *CzechRozm* 82v (2); *ModrzBaz* [38]v; *SkarJedn* 250 (2); *SkarŻyw* 354; Ia zász/ czym mogę/ tym fie popifuię *KochSz* A2; Potym ich *in charitate* pofiláią/ czym mogá nawięcey *ReszList* 163; *WerKaz* 304; Ty wiédz naprzód/ iże ia nie to co chce dáię/ Lecz co mogę/ to z chęcią tobie dзіś podáię. *PudłFr* 60; *PaprUp* D; *KochCn* B4;

OrzJan 4; WyprPl A4; LatHar +4 (2); WysKaz 39; JanNKar A4v (2); GrabPospR N2v; KmitaSpit Cv (2); SkarKaz 7b (3); SkarKazSej 663a (2); RybWit B3v.

»co (przy)ależy (a. zależy)« [w tym: komu, czemu (25) – stanowi (2), urzędowi (1) –, na kogo, na co (15) –na stan (1), na [czyj] urząd (11) –; w nawiązaniu do czasownika „(u)czynić” (16), „przywłaszcząć” (6); z odpowiednikami (25)] = według (swej) powinności (56): *BielŻyw 19; Diar 60; RejWiz 7v (3); Woiewodowie mają tego dożyć co ná nie należy. UstPraw A2 (6); RejZwierz 83; BielKron 197 (4); Facis quod te dignum est, Cziniłz co ná cię zależy Mącz 88d (6); RejAp 192v; Górndworz Y; RejPos 46v (6); BiałKat 16 (2); RejZwierc 54v (6); WujJud 210; ModrzBaz 1v (6); ZapKościar 1580/7v; StryjKron 477; GostGosp 18 (4); SarnStat 747; SkarKaz 44a; Szczęście do nas wprowadził/ z doftátkiem wżech rzeczy/ Máiąc/ co przynależy/ wżytko w mądréy pieczy. GosłCast 17; PaxLiz B3; SzarzRyt C3v.*

»co (przy)słusza(–e, –y)« [w tym: na kogo, na co (5), ku czemu (4), komu (2); w nawiązaniu do czasownika „czynić” (4); z odpowiednikami (9)] (19): To czyn co ná cię łufze. *BierEz M4v; OpecŻyw 59v; MetrKor 40/174; Ktemu baba ma pilno pilnować czo przyłufza ku łącznemu porodzeniu FalZioł V 24; LibLeg 11/48v; RejRozpr K3v; SeklKat C4v (4); HistAl B2; RejWiz 4v; Goski A5; SienLek 42v; niechay przedię tho wżytko powie/ co ku iego cżci przyłufzy. Górndworz D7v; BudBib 3.Reg 14/8; CzechRozm 45v; KlonFlis G; KlonWor 58.*

»co przystoi« [w tym: komu, czemu (50), k czemu (1), na co (1), cum inf (7); w nawiązaniu do czasownika „uczynić” (17); z odpowiednikami (53)] (82): *RejPs 87v; RejJóz F2 (2); KromRozm I A2 (2); DiarDop 115; GroicPorz mm2; Vmiejże iuż á vcz lie fwoy łtan rozeznawć/ A coć lepiej przyłtoi/ przy tym rácz zołtawć. RejWiz 19v (2); Leop 1.Mach 8/15; RejZwierz 3 (12); V Boga śczęście wręku/ prozno dufać zbroi/ Lecz ti przedię cziń/ łynu/ co tobie prziiłtoi. KochSat [C2]; Mącz 17b (4); Prot D2v; Górndworz Ee4 (5); RejPos A2v (2); BielSat D2; RejZwierc Bv (16); BudBib 1.Esdr 3/4; BudNT Philem 1/8; PaprPan H3 (6); ModrzBaz 6 (2); ModrzBazBud ¶5v; SkarJedn 117; ZapKościar 1580/10v; CzechEp kt (6); NiemObr 114; KochPieś 23; Phil H4; KochPij C3; GrabowSet C3; KochFrag 25; WujNT 30 (5).*

»co raczy« [w tym: w nawiązaniu do czasownika „uczynić” (24); w nawiązaniu do czasownika w imp (28), w 2 sg praes (25); z odpowiednikami (7)] = według swej woli, zdania; cokolwiek (41): *OpecŻyw 38; RejJóz F5v (4); RejKup e7 (7); RejWiz 120 (5); RejZwierz 53; BielKron 295; GrzegRóżn N4v; Mącz 385d; Iedno prawi zgryś ten orzech/ kthory małz w gębie/ á potym powieday ná mię/ co raczyłz. Górndworz Q8v; RejPos 46 (5); Wízakoż wierę czyn co raczyłz wżytko wolno tobie. HistLan A2 (2); RejZwierc 97; WujJud 70; BiałKaz E3; SkarŻyw 188; CzechEp 41; ArtKanc L13; BiałKat 73v; Górnrzm A4v (2); PaprUp K2v; ActReg 58; CzahTr K4.*

»co (roz-, przy-)każe itp.« [w tym: w nawiązaniu do czasownika „(u)czynić” (52); z odpowiednikami (45)] (79): *BierEz D2; Otociem zawżdy gotow tzo iedno kážełs vdzialatz/ to ieffće vdzialám. OpecŻyw 150; PatKaz III 128v; BielŻyw 150; RejPs 152; RejRozpr E2v; LibLeg 11/135; RejJóz K2; RejKup b6v (3); KromRozm II c; LubPs hh3; Leop Ruth 3/5 (4); Kiedym był tedym czynił/ coćcie rołkazáli RejZwierz 10; BibRadz Ex 31/6 (2); BielKron 34v (5); Pendet ab illius ore, Nie śmie nic począc yedno co ón każe. Mącz 288a; RejAp 15; Górndworz Dd4v; HistRzym 119; BiałKat 326;*

RejZwierc 53 (4); *BielSpr* 12v; *WujJud* 99 (2); Tenże też obraca okręgi íprawą íwą/ áby czyniły co im rofkázuie po obliczu okregu ziemie. *BudBib Iob* 37/12 (3); *HistHel* B4v; *BudNT Luc* 3/12; *CzechRozm* 77 (4); *ModrzBaz* 101; *SkarJedn* 191; *SkarŻyw* 41 (16); *CzechEp* 113 (2); *BielSjem* 18; *ArtKanc* T15; *GórnRozm* F (2); *Paprup* 13v; *WujNT Matth* 26/20 (3); *PowodPr* 74; *SkarKaz*)(3v (3); *CiekPotr* 91.

»co rozumie« [w tym: z odpowiednikami (4)] = *według swego rozeznania* (6): *MetrKor* 38/287; *OrzRozm* Dv; *ModrzBaz* 29; Naprzód ich hidzono tżim rozumiano *Paprup* G2 (2); *Phil* H3.

»co się ściąga« [w tym: z odpowiednikami (11)] (13): *RejKup* Ee; Co íye ku pokoyowi ícyąga naíláduymy. *KromRozm I* C; *KromRozm III* E8v (2); *BielKron* 133v; *RejZwierc* 22; *CzechRozm* 91 (5); *ModrzBaz* 54v; *ReszHoz* 140.

»co ślin(k)a do ust, do gęby przyniesie« [w tym: *komu* (3); w nawiązaniu do czasownika „mówić” (3); z odpowiednikami (2)] [szyk zmienny] (3 : 3): *GlabGad* C2; a gdy się rofzgnyewal thedy tho mowyl czo mv zlyna do vsth przynyosla. *LibLeg* 7/97v; *Quicquid in buccam venit*, Co ślinká prziniefie do gęby. *Mqcz* 27c (3); *SarnUzn* F6.

»albo co takowego jest« = *i tym podobne* (1): *Splenium*, Nieyáki plafterek yákoby poduśzeczká z chuft którą ná rány przikládáyá álbo co tákowego yeft. *Mqcz* 409c.

»co się [komu] widzi« [w tym: z odpowiednikami (4)] = *według swego zdania* (11): *BierEz* C4 (2); *LibLeg* 11/28v; *RejJóz* M6; *HistAl* D5v; ále nye wífyłtcy yedno czynili/ áni káždy co mu íye widzyáło. *KromRozm III* G7v; *BielKom* F3; *Diar* 41; *RejWiz* 145v; *GórnDworz* Gg8; *ModrzBaz* 25.

»co jest wola pańska itp.« [w tym: w nawiązaniu do czasownika „uczynić” (13), „sprawować” (5); z odpowiednikami (29)] (47): *OpecŻyw* 2; czo bila boza wolya tho ífy nad namy íthaló *LibLeg* 11/166; *RejKup* ee3v; *Diar* 33; *RejWiz* 186v; *BielKron* 13 (3); *RejAp* 18; To czynić co íeft Páńfka wola iego *RejPos* 285v (33); *RejPosWiecz*³ 99; *BialKat* 166 (2); Bądź ná wieki pochwalon/ wiekuifty pánie/ A co íeft wola páńfka twoiá/ niech íye ftánie. *KochPs* 135; *NiemObr* 11.

»co się zabaży« [w tym: z odpowiednikiem (2)] = *według własnej woli, swego widzimsię* (3): *KromRozm I* Ev (2); chcá áby im wízytko wolno byłó/ y czynić/ y mówić co íie zábáży. *GórnDworz* N2.

»co (za-, po-)myśli« [w tym: w nawiązaniu do czasownika „mieć” (4); z odpowiednikami (7); co jedno pomyśli itp. (8)] = *wszystko* (11): *MurzNT* 13v; *BielKom* E6v; *RejWiz* 72v; *RejFig* Aa; *RejZwierc* 51v; *BibRadz* 2.Par 7/11; *BielKron* 281 (2); tedy to co pomyflifz mieć/ będziefz miał *HistRzym* 65; *Paprup* M3v; y pewnieby tego łáčno tym ípółobem káždy dowieść mógl: coby iedno zámyślif *CzechEp* 161.

»co się zda« [w tym: *komu* (37); w nawiązaniu do czasownika „uczynić” (15), „mówić” (7); z odpowiednikami (15); co się jedno zda (3)] = *według własnego rozeznania, woli* (42): *GlabGad* L7; *LibLeg* 11/161v; *KromRozm II* y2; *Diar* 57; *BielKom* G4v; Mowýá to co íie im zda bez wftydu żadnego *LubPs* O4v; *GroicPorz* A3; *KrowObr* 45 (2); *Leop Deut* 12/8 (2); *RejZwierc* 24 (2); *BibRadz Gen* 16/6 (3); *BielKron* 59v (2); *Mqcz* 190d (3); *GórnDworz* E4v; *HistLan* C3; *KuczbKat* 435; *RejZwierc* 147v; *WujJud* 128v; *BudBib* 2.Reg 19/37 (2); *HistHel* B (2); *ModrzBaz* 25v (2); *SkarŻyw* 337; *CzechEp* 134 (3); *KochPieś* 22; *Paprup* I2v; Piy ty Włódárzú/ y mów cóć íie będzie zdáło *KochPij* C4; *PowodPr* 60;

SkarKazSej 689b: Rozmáicie wy fwoie małżonki łudźicie/ A fwą wrodną chytrością zá nofy wodźicie. Czáfem iedná nie pyta/ weźmie co fię iey zda *ZbylPrzyg* A3v.

»co *itp.* (się) (ze)chce« [w tym: w nawiązaniu do czasownika „uczynić” (113), „mówić” (19), „uprosić” (10), „żądać” (10), „mieć” (8), „działać” (6), „napisać” (6), „spytać” (6), „wybierać (obierać)” (6), „brać (wziąć)” (5); w nawiązaniu do czasownika w *imp* (116), w *con* w zdaniu będącym transformacją mowy niezależnej (8), do wyrazu modalnego oznaczającego dozwoleń (38); z czasownikiem w 2 sg (111), w 2 pl (19); w przepisach lekarskich (18): pij w, z czym chcesz *itp.* (10), warz w czym chcesz *itp.* (6), omyj w czym chcesz (2); z odpowiednikami (78); co jedno chce (31)] = według własnej woli; wszystko; cokolwiek, obojętnie co (337); *BierEz* B (4); *OpecŻyw* 46 (4); *Wtweyć* to woli/ możefz vczyńiż tzo chcefz *ForCnR* A4v (3); *PatKaz* I 13; *PatKaz* III 131v (2); *HistJóz* C3v (2); *BartBydg* 239; *FalZioł* I 13a (7); y rzekł im profcie ocz chciecie á dam wam *BielŻyw* 160 (3); *GlabGad* N2; *RejPs* 115; *RejRozpr* B3v (4); *RejJóz* B (2); *SeklKat* X2 (2); Niechay czo kto chce to broy Smiercz fię nikogo nieboy. *RejKup* Cv (12); *HistAl* I; *KromRozm* I D4; *MurzHist* R; *MurzNT* 11 (5); *KromRozm* II mv; *KromRozm* III G7v (3); *Diar* 33 (3); *BielKom* E6v; *GliczKsiqż* N; *LubPs* dd4; *SeklPieś* 31v; *KrowObr* B4v (4); *RejWiz* 7 (12); *Leop* *B4v (6); *OrzList* c3v (2); *UstPraw* Ev (2); *RejFig* Aa6v (3); *RejZwierz* 30v (4); Bo Pan wfzytko co iedno chce fprawuie ná niebie/ ná ziemi/ w Morzu *BibRadz* Ps 134/6 (6); *OrzRozm* Lv (4); *BielKron* 11v (21); *GrzegRóżn* B2v; *KwiatKsiqż* E; *Utrique* data petendi quod velit potestate, Dozwoliwfzy obiemá aby prośili oczby yedno chcieli. *Mqcz* 430d (10); *OrzQuin* S; *SienLek* 43v (18); *RejAp* 152 (2); á thák czo chciecie tho znim czyńcie *Górndworz* Y3 (10); *HistRzym* 4v; *RejPos* 49v (9); *BiałKat* 308v; *BielSat* C2v (3); *GrzegŚm* 32; *RejZwierz* 5v (19); *WujJud* 197v; *BudBib* Ier 2/24 (4); *MycPrz* I [A3]v (3); *BudNT* Matth 20/16; *CzechRozm* 3 (14); *PaprPan* D2v (12); *ModrzBaz* 9 (4); Żaday mię ocz chcefz/ á otrzymałz fnádnie *KochPs* 4 (2); *SkarŻyw* A3 (17); *KochTr* 23; *CzechEp* 17 (9); *ReszPrz* 7 (3); *ReszList* 174; *BielSen* 16 (2); *BielSjem* 6 (2); Piłz ty co chcefz/ fżácować fpraw nie będę twoich *PudlFr* [2] (2); *ZapKościer* 1586/63v (3); *Górnrzm* A3 (5); *PaprUp* I4v; *Phil* S4; *GórnrTroas* 22 (2); *GrabowSet* C2 (2); *OrzJan* 73 (2); *LatHar* 318; *WujNT* 81 (11); *SiebRozmyśl* F4; *SarnStat* 191; *PowodPr* 60 (2); *SkarKaz* 39a (8); *CiekPotr* 29 (2); *CzahTr* Bv (2); *GosłCast* 25 (2); *SkarKazSej* 694a (3); *KlonFlis* E4.

»co żywo, żywie« [w tym: z orzeczeniem w pl (2)] = wszyscy, wszystko (39 : 1); *RejRozpr* G3v (2); Iuż prawie iáko ná miód bieży tám co żywo. *RejWiz* 70 (6); *RejZwierz* 129v (2); *BielKron* 418; *Risus* hominum de te erat, Co żywo fię z ciebie śmiało. *Mqcz* 356a; *RejPos* 243; *BielSat* B3v (4); Przetoż to zá wielki dziw wfzyfcy fobie mieli/ Owa iż więc co żywo tám w ten czás bieżeli. *HistLan* Fv (3); A czo dziś pánie zá mływo/ Bá fkurczyłoć fię co żywo. Ledwa czáfem do niedziele/ Ieden fię korufzek zmiele. *RejZwierz* 234v (3); *PaprPan* Z4v; *KochPs* 69 (2); *BielSjem* 35; *KochSob* 62; *BielRozm* 4 (5); *ActReg* 156; *GrochKal* 12; W tobie/ y przez cię/ zna rádość co żywie *GrabowSet* N4v; *RybGęśli* D2 (2); *KlonWor* 19 (2).

α. W objaśnieniach słownikowych bez polskiego rzeczownika nadrzędnego [w tym: cum part praet pass na -o (94)] (305) :

Bez nawiązania (190): *Menstruus*, Etwas das ein monat weret. Co na myeffyć bywa. *Murm* 8 (5); *BartBydg* 18b (4); *Hexastichon*, Co fżeś wierfzy ma. *Mqcz* 155d; *Ostracium pavimentum*, Co cegłą

położono/ Tło. *Mącz* 271b; *Impenetrabilis*, Co nie może być przebyto/ nieprzebyty *Mącz* 289d; *Dissipabilia bona*, Co łatwo się wtrąci. *Mącz* 396a; *Tolerandus*, Co ma być z dobrą wolą cierpiano. *Mącz* 457b; *Velivolus*, in quo vela volant, W czym żagle latają. *Mącz* 479b (163); *Linea iest/ co fye ná* Punkty dzieli. *GrzepGeom* C (3); *Collatitius* – Co iest zebranego, zniefzionego. *Calep* 237b; *Inciduus* – Czego się rebac niegodzi. *Calep* 519b; *Screabile* – Czo wiplwano bycz może. *Calep* 956b (15).

Połączenie: »co jedno« (1): *Iaculum*, Strzała/ Bełt/ álbo to czym yedno może być miotano. *Mącz* 161d.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »nieco (...) co« (8): *Murm* 7; *Decas*, nieco/ co w łobie dzielić ma łztuk *Mącz* 79a; *Olfactorium*, Nieco takowego czego woniają *Mącz* 261d (7).

»to co« (57): *Animalis*, Żywiący/ to co dużej ma. *Mącz* 10a; *Custoditimi* [!], To co w straży yest. *Mącz* 75d; *Oratum*, Prośba to zwłaszcza ócz kto prosił. *Mącz* 269d; *Substramen*, To co podścielają *Mącz* 415a (46); *Excusabile* – To co wimowki iest godno. *Calep* 385b; *Plebeius* – To czo iest człowieka półpolitegob [!]. *Calep* 813a (11).

»wszystko co« (8): *Viscus*, quicquid est intra cutem seu pellem praeter ossa, [...] Wsłyftko co iest miedzi łkoram przez kołcy *Murm* 56; *Vernaculus*, Domodny/ własny/ wszyftko zwłaszcza co w nálezym domu *Mącz* 485b (7).

Fraza: »co (się) (przy)należy (a. zależy)« [w tym: z odpowiednikiem „to” (32)] (41): *Coctivus*, To co do wárzenia należy. *Mącz* 65a; *Genialis*, Przyrodzona rzecz to co ku przyrodzeniu należy. *Mącz* 144b; *Triumphale*, Co ku takowemu wiazdu należy. *Mącz* 466a (36); *Pupillaris* – Czo łierocznie prinariezi [!]. *Calep* [877]a (5).

Sposoby przekładania: łac. ai a. part m – pol. co... (159), łac. ai m – pol. ai a. part + co... (42), łac. ai a. part n [w tym pl (2)] – pol. co... (30), łac. ai m – pol. co... + ai a. part (4), łac. ai m + quod... – pol. co... (3), łac. ai m – pol. sb + co... (2), łac. ai n + quod... – pol. co... (2), łac. ai m – pol. co... + sb (1), łac. ai n – pol. co... + sb (1), łac. ai n – pol. sb + co... (1), łac. ai m – pol. av + co... (1), łac. sb – pol. co... (43), łac. sb – pol. sb + co... (15), łac. sb – pol. ai + co... (1), łac. sb + quod... – pol. co... (1), łac. av – pol. co... (1), łac. quod (quidquid)... – pol. co... (3), łac. ea quae... – pol. co... (1).

β. W strukturach powtórzeniowych (122) :

1) W zdaniu podrzędnym po formie osobowej czasownika „mieć” powtórzenie bezokolicznika od formy osobowej użytej w zdaniu nadrzędnym [przeważnie z czasownikami wyrażającymi obowiązek, konieczność, przeznaczenie; w tym: z czasownikiem „uczynić” (12); czasownik zdania nadrzędnego w praet – „mieć” w praet (12), vb w imp – „mieć” w praes (12), vb w con – „mieć” w praes (5), vb w fut pf – „mieć” w praes (2), vb w praes – „mieć” w praes (1), vb w imp – „mieć” w con (1), vb w con – „mieć” w praet (1), vb w con – „mieć” w con (1), vb w part praet act av – „mieć” w praet (1); 2 sg (12), 1 sg (3), 1 pl (2), 2 pl (1)] (36) : *FalZioł* V 104v; O by ludzie rozmyłłali czo mają rozmyłłać, rozumieli czo mają rozumieć [...] słyszeli czo mają słyszeć [...] wewłzemby powolnołć mieli *BielŻyw* 170; *KromRozm* II 13; *KrowObr* 64; *BielKron* 319; *Operibus* patratis, Zrobiwłzy co miał zrobić. *Mącz* 284c (6); *OrzQuin* O2v; Vczże się tu moy miły Krześciánłki brácie/ czego się thu s tey Rołsprawy łwiętey náuczyć małz *RejPos* 347 (2); *BiałKat* 21 (2); *RejZwierc* 92v (2); *WujJud* 104; *BudBib* Os 9/14; *SkarŻyw* 41 (4); *GrabowSet* C3v; *CiekPotr* 74; Cobył miałá ná się wdźiać/ wdźiey ná corkę łwoię *ZbyłPrzyg* B.

Połączenie: »co jedno« (1): żeby czynił to co iedno czynić ma *CzechRozm* 89v.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »to (...) co« (4): *GroicPorz* i3v; *BiałKat* 28v; *CzechRozm* 89v; iż nie ze zmony/ nie dla przyiáźni/ y záchowania/ y towarzysztwa iákiego/ to o nim mówił/ co mówić miał *SkarKaz* 514b.

»co... to« (1): tzo máls czynitz/ to czyń rychléy *OpecŻyw* 94v.

»wsztyko... co« (1): iż fie iuż wżytko wypełniło/ co fie zá nędznego człowieká wypełnić miało *RejPos* [105].

2) W zdaniu podrzędnym po strukturze „co ma być” part praet pass na -o od czasownika użytego w zdaniu nadrzędnym (8) : *BielŻyw* 170 (2); *SeklKat* L3; ták iż czo ma być słufznie pogániono áby pogánić vmiał *RejZwiern* 21; Co ma być odkupiono [...] odkupiłz ízácunkiem srebra *BudBib Num* 18/16; *CzechEp* 99.

Połączenie z odpowiednikiem zespolenia: »to... co« (2): *RejPos* 253v; Day mi miły Pánie [...] to miłowác/ co ma być miłowano *LatHar* 594.

3) W obu zdaniach ten sam wyraz w tej samej formie – wyraża fakt, który nie wymaga dalszego komentarza; potwierdzenie; lekceważenie [zawsze w połączeniu z odpowiednikiem „to”] (18) :

cum ub (14): yako ya tho wyem ysz czo brala anna Gaszyorow[s]ka tho brala. *ZapWar* 1532 nr 2401 (2); Odpowiedział Pilát: Czom napifál tom napifál. *OpecŻyw* 140; A fnadz lepiey co dáć to dáć *RejRozpr* E2v (3); *RejKup* t5v; *RejWiz* 139v; *Leop Ioann* 19/22; *Mącz* 338a; Wierę ia niedbam czo on mówił to mówił *RejZwiern* 27v (2); *LatHar* 735; *WujNT Ioann* 19/22.

cum ai i pron [w tym: *cum ai G sg n* (2), *N sg n* (1)] (4): bo co gładkyego tho gładkyego/ á co żádneho to żádneho. *GliczKsiqż* P8v; ále tho ielt pánem być/ ludzie kthorzy tego fą imieniá godni/ co ich to ich/ mieć pod fwą mocą. *GórnDworz* Iiv; *WyprPl* B2v.

4) W obu zdaniach ten sam czasownik w tej samej osobie i liczbie, przy czym w zdaniu nadrzędnym występują określenia dalsze; zdanie podrzędne może być zastąpione słowem „wszystko” lub w ogóle opuszczone [w tym: zdanie podrzędne w postpozycji (8); w zdaniu podrzędnym praes – w zdaniu nadrzędnym praes (30), praet – praet (23), praes – imp (5), praet – praes (1), praes – con (1); 1 sg (19), 2 sg (6), 2 pl (4)] (60) : *RejPs* 55v; Co czyniż/ czyń co rychley. *Leop Ioann* 13/27; *BibRadz Ioann* 13/27; *BielKron* 66v (3); *SarnUzn* B6v; *HistRzym* 20; y dobrze á práwie mowili/ co mowili. *RejPosRozpr* b3v; *BudNT 2.Cor* 1/17 (2); *LatHar* 650; co ia powiedam; iáko mi mówił Oćiec ták powiádam. *WujNT Ioann* 12/50 (4); *WysKaz* 7; *GosłCast* 61.

Połączenia: »co jedno« (2): *CzechRozm* 24v; á czego iedno żáda/ przez zaślugi Páná Iezu Chryłtufá żáda. *LatHar* [+11].

»co... tedy« (2): *RejPos* 296; Páweł też tákże co mówił/ tedy pewnie nie o tym mówił/ ná co ty słow iego wżywałz *CzechRozm* 66.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »nic... co« (2): *CzechRozm* 24v; á bez niego nic fię nie sftáło co fię sftáło. *WujNT Ioann* 1/3.

»to (...) co« (14): *GórnDworz* F8v (3); *RejPos* 296; *RejPosWstaw* [22³]; to co poftánawiał zle poftánowił *CzechRozm* 100v (2); *CzechEp* 97 (4); dowiodę tego/ że to co mowię/ prawdę mowię. *GórnRozm* E4v; *LatHar* 591; *WujNT 1.Cor* 10/20.

»co... to« (11): yako czo ya brała thom brała wdomv własnym *ZapWar 1532 nr 2401 (9)*; *LibLeg 11/70v*; co piłmo przywłazcza duchowi człowieczemu/ tho mu przywłazcza poki ieft w cieie *GrzegŚm 48*.

»to co... to« (1):tho czo trzymamy tho trzymamy zapravem nasem *ZapWar 1538 nr 2521*.

»wszy(s)tko... co« (10): *Leop 1.Mach 13/34*; żem nie bez przyczyny to wŹytko czynił com nád niem vczynił *BibRadz Ez 14/23*; *RejPos 39 marg*; *BudBib Ez 14/23*; poniewałz wŹytko co Duch S. ma/ od fyná ma *SkarJedn 279 (2)*; *SkarŻyw 393*; *LatHar 56*; *SkarKaz 39b*; *SkarKazSej 667a*.

γ. W zdaniu zawierającym podkreślenie identyczności składników w paralelnych członach (382) :

1) Wprowadza składnik eliptyczny [w tym: elementami różnicującymi są podmioty (75) – inf (7) –, dopełnienia dalsze (56), okoliczniki (28), orzeczniki (20) – inf (6) –, dopełnienia bliższe (6), przydawki (1); identyczność podkreślona wyrazem „też, także” (20)] (186) :

Elipsa w zdaniu podrzędnym (152) :

Bez odpowiednika w zdaniu nadrzędnym (13): zwykli oni więcey ftrzedz tego co im napifali Rábieiowie/ niż co Moizéfz álbo Prorocy. *BielKron 463 (2)*; *SkarŻyw 92*; *CzechEp 374*; *NiemObr 37*; *ReszPrz 12 (3)*; *ActReg 15*; wŹákże nie co ia chcę/ ále co ty. *LatHar 707*; Gdyż co naprzod Bog potym wiele ludzi widzą *CzahTr K2v*; O łobie/ co o tobie/ dźierzeń mi przychodzi *GosłCast 71*; *PaxLiz C2v*.

W konstrukcji anakolutowej (1): rádczý bym vwierzył/ że pomiérŹknienia/ źemie drżenia/ álbo té odmiány/ które ifotné być widziém/ tákiego/ co y náŹym cieplicam/ y infžém ná Źwiećie rzeczam/ przynieść mogą *Oczko 30v*.

Przysłowie: Co dziś iednemu to potym drugiemu bywa *BielKron 129v (2)*; *MycPrz II C4v* [ogółem 3 r.].

Połączenia: »co i« [w tym: toż co i (39), to co i (16)] (69): Ale mlecz też to czyni czo y Lactuka *FalZioł [*8] (4)*; *KromRozm I K4*; *MurzNT 8v (2)*; *KromRozm II c3v*; *Diar 78*; *Leop AAA4v*; *OrzList b3v*; Oto widžifz że Źię tym to przydało co y onym budownikom wieże Babel *GrzegRóżn I3*; *Mqcz 199a (2)*; MyŹzotrżew/ tóż co y muŹzec/ iedno więtfzy rodzaj. *SienLek X3 (2)*; *GórnDworz E4 (2)*; *GrzepGeom K4*; A toż też y o tym krzczeniu rozumieć mamy co y o picu kielichá *RejPos 313v (2)*; *RejZwierc 206*; *CzechRozm 106 (4)*; *ModrzBaz 85v*; *SkarJedn 284 (2)*; *Oczko 30v*; *SkarŻyw 92 (4)*; *KochTr 16*; Z ktorych Źłow toż też co y z EwánieliŹtów vpátruie *CzechEp 314 (15)*; *NiemObr 9 (4)*; *KochMRot B2v*; *GórnRozm C (2)*; *ActReg 87*; *GórnTroas 5*; *OrzJan 30*; Ták iż toż ieft nábyć kościołá krwią włafną/ co y przez krew włafną. *WujNT 483 (3)*; *SarnStat 826*; Aczkolwiek máło nie wŹytko ieft w tey mierze w zakonie y v Prorokow/ co y w Ewángeliey *SkarKaz 311a (2)*; *CzahTr C4v (2)*; *GosłCast 16*.

»co i pierwaj« [w tym: to co i pierwaj (3), toż co i pierwaj (3)] (7): *SienLek 147*; *GórnDworz E8v*; Lecż S. IágnieŹká toŹ co y pierwaj mowiłá *SkarŻyw 68*; *StryjKron 616*; *GórnRozm D2v*; *ActReg 15*; *GosłCast 27*.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia [w tym: odpowiednik w formie N i A (123), w formie G zależnej od przeczenia (2), w formie innych przypadków (12)]: »onoż (...) co« (2): á ia odpowiem onoż co dawno *GórnRozm G2v (2)*.

»tak... co« (1): Przeto tak trzebá o Páwle rozumieć/ co y o infzym káždym człowieku *CzechRozm* 243v.

»to (...) co« (43): *FalZioł* [*8]; *LibLeg* 9/50; *KromRozm II* a3v (2); boć w łzkole nye vczá tego/ czego domá *GliczKsiąż* Lv; *Leop* AAA4v; *OrzList* b3v; *GrzegRóżn I* (2); *Mącz* 199a (2); *SarnUzn* B6v; *GórnDworz* E8v (2); *GrzepGeom* H2v; *RejZwierc* 99; *CzechRozm* 106 (3); *PaprPan* O2; *KochPs* 44; *SkarŻyw* 368; *CzechEp* 93 (5); *NiemObr* 37 (2); *KochFr* 39; ktoryby to dziś co wczorá/ to liedząc co łtoiąc piłá y vczył. *ReszPrz* 54 (3); *BielSen* 14; *GórnRozm* C3 (2); Bo gdyż téż o to łzło Włádyłáwowi z Amuratem/ o co teraz wálzý K. M. z Solimanem *OrzJan* 117; *LatHar* 186; *WujNT* 343; *SarnStat* 264; *GosłCast* 16 (3).

»co...to« (8): *BielKron* 129v; Co do iednych to y do drugich Pan wfkázowác raczy. *RejAp* BB marg; *MycPrz* II C4v; *BiałKaz* F2; *ReszPrz* 15; Co między pieniédzmi złoto/ Co Mieśiác między gwiazdami/ Toś ty ielt miedzy dżiówkami. *KochSob* 68; *SkarKazSej* 697b.

»to co... to« (1): A to co o Stárośóich łádziech [!], to y o innych łurifdiciach łie rozumieć. *SarnStat* 749.

»to samo co« (1): Gdyż to łámo co thu mowia/ oprzyłápieniu Ezáiałzowym do prorokiniey oney *CzechRozm* 135.

»toż (...) co« (69): *KromRozm I* Kv (2); *MurzHist* L4; *MurzNT* 8v (2); *Diar* 78; *SienLek* 147 (3); *GórnDworz* Cc2v; *GrzepGeom* K4; *RejPos* 313v (2); *HistLan* D4; *RejZwierc* 206; *BudBib I* 416d marg; *BudNT* Ev marg; *CzechRozm* 267v; że toż ielt ná koniu łiedzieć/ co koniem łpráwowác *ModrzBaz* 19v (5); *SkarJedn* 18 (3); *KochOdpr* C2; *SkarŻyw* 68 (2); *KochTr* 16; *StrykKron* 616; *CzechEp* *2v (14); *NiemObr* 9 (2); *KochMuza* 27; *KochMRot* B2v; *GórnRozm* C (2); *ActReg* 87; *GórnTroas* 5 (2); *OrzJan* 30; *WujNT* 67 (4); poniewáz /cz/ łámo bez punktu, znáczy toż co z punktem *JanNKar* E2; *SarnStat* 143 (2); *SkarKaz* 486a (5); *CzahTr* C4v (2).

»co... toż« (1): Czego łobie, tegół łwym przyiaćiołom życzę *CiekPotr* 6.

»wszy(s)tko (to) (...) co« (12): *FalZioł* V 4v; *GroicPorz* vv; iż białáglowá włzytko to vmieć może/ co męłczyzná *GórnDworz* X6 (3); *RejPos* A2; *BielSat* G; *SkarŻyw* 160; *CzechEp* 352 (2); *WujNT* 319; *SkarKaz* 311a.

Elipsa w zdaniu nadrzędnym (34) :

Bez odpowiednika w zdaniu nadrzędnym (2): Co Kryłtus wziáwiał dawno/ dziś iego połlowie. *LeovPrzepSamb* b4; *BiałKat* 166.

Połączenie z odpowiednikiem zespolenia: »co... to« (32): *GlabGad* H8v; *MurzNT* 8v; *BibRadz* 4.Esdr 3/10; co on Tátárom dawał/ to iemu Tátárowie *BielKron* 404 (3); *KochSat* B3; *RejAp* 6 marg (3); *RejPos* 334v; *BiałKaz* E3v; *CzechRozm* 16v; iuż co iedney náturze wláśnie należy/ to drugiey iuż niewláśnie *NiemObr* 116; *ReszPrz* 15 (18).

2) *Wprowadza skłádnik nieeliptyczny* [w tym: elementami różnicującymi sá podmioty (111), dopełnienia dalsze (57), okoliczniki (23), dopełnienia bliższe (3), orzeczniki (1), przydawki (1); identyczność podkreślona jest wyrazem „też, takież, także” (33)] (196) :

Bez odpowiednika w zdaniu nadrzędnym [w tym: brakujący odpowiednik przybrałby formę „tego” zależną od czasownika z przeczeniem (1), inną formę przypadkową (1)] (43): *OpecŻyw* 29; By ty

wiedziął tzo my wiemy/ podobno by wolął milczeć? *ForCnR* D3v; *RejPs* 124; *MurzHist* I; *MurzOrt* B2; *MurzNT Matth* 15/18 (3); przeto y my nieprzydawaymy/ tzego on nieprzydał *KrowObr* 200; *Leop Iudic* 9/48 (2); *BielKron* 43v (2); *GrzegRóżn* I2; *RejAp* 17v *marg* (2); *Górndworz* Kk7; *RejPos* 37 (4); *RejZwierc* 197 (3); *WujJud* 170; *SkarŻyw* 135 (2); *CzechEp* 52; *ReszPrz* 12 (2); *PaprUp* E3; *GostGosp* 106; Czym fię ty brzydźiŃz/ niech fię ia też brzydę *LatHar* 270; *Górntroas* 66; *WujNT Matth* 13/17 (6); *PowodPr* 6; *SkarKaz* 607a; *SkarKazSej* 698b.

Połączenie: »co i« (3): mami za tho yz pan woyewoda bedzie miał przed oczima tho czo y mi mami *LibLeg* 10/150v; *OrzList* fv; *Mącz* 392b.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia [w tym: odpowiednik w formie *N* i *A* (114), w formie *G* zależnej od przeczenia (21), w formie innych przypadków lub połączeń z przyimkiem (15)]: »co... co« (1): ná co nam też Polakom pewnie przyydzie/ tymże obyczaiem y drogą/ ná co y Czechom było przyŃzło. *OrzQuin* Z2.

»nic ... co« (2): *MurzNT* 38v *marg*; Nic nie ma v nich duchowny czegoby świecki nie miał. *SkarKaz* 608b.

»ono ... co« (1): áby y ono v nas w obyczaiu było/ co bywało v Ńtarodawnych Rzymian *ModrzBaz* 44v.

»to (...) co« (85): ij proŃŃa tego czego lotr proŃyl vcyebye *BierRaj* 20; *OpecŻyw* 145; *PatKaz II* 31v; *LibLeg* 10/150v; *HistAl* G2; *MurzHist* S4v; *MurzNT Luc* 10/23; *Diar* 86; *DiarDop* 108; *GliczKsiqż* I4; *GroicPorz* hh2v; *KrowObr* B2v (4); żeć wiele Prorokow y ludzi Ńprawiedliwych prágnełi to widzieć co wy widzićie *Leop Matth* 13/17 (3); *BibRadz Lev* 15/6; *OrzRozm* E2v; *BielKron* 14; *Mącz* 392b; *OrzQuin* D4 (3); *SarnUzn* H6; *RejAp* 15v (2); *Górndworz* N (4); *GrzepGeom* A3v (3); *HistRzym* 11; *RejPos* 75 (9); iefliże cie Pan Bog kiedy w iákíe poŃtronne kráie álbo w rozne narody obroći/ mieyże też to ná pieczy co przed tym też wielcy á zacni Ńtanowie mieswali. *RejZwierc* 23v; Czyli tego ChriŃtus/ Piotr/ Páweł niegodzien/ czego Luter/ Philip/ Kálwin godzien? *WujJud* 47 (2); *WujJudConf* 67; *BudBib* b4v; *BialKaz* D2v (2); *CzechRozm* 35 (6); *SkarŻyw* 80 (4); *StryjKron* A6; *CzechEp* 29 (12); *NiemObr* 125; *ReszList* 177; Szalone dzieći/ iákoby nie Ńobie To nárzádzily/ co nárzádzá tobie? *GrochKal* 24; *ActReg* 46; *WujNT Luc* 10/23 (2); *SkarKaz* 155b (3); *SkarKazSej* 677a.

»co... to« (28): *PatKaz I* 4v; *KrowObr* 201v (5); Quod mihi precaris idem tibi reprecor, Czego mi życzifz/ tego ya też tobie záś życzę. *Mącz* 320c (2); *RejAp* 6v (3); *RejPos* 259v; *RejZwierc* A5 (2); *PaprPan* Y4v; *ModrzBaz* 101; *SkarŻyw* 320; *ReszPrz* 21 (3); *Górntroas* 73; Bo co iefť fundáment w budowániu; to iefť głowá w ćiele *WujNT* 68 (4); *WysKaz* 37; wiedząc iż co oni vczynią ná ziemi/ to ChryŃtus vczynił ná niebie. *SkarKaz* 207b (2).

»to co... to« (4): *KrowObr* 138v (2); bo to co ty zowieŃz Státut/ to po łáćinie zowá *Lex OrzRozm* S4; *BielSpr* 46v.

»toż ... co« (10): *OrzList* fv; *OrzRozm* O4; *OrzQuin* Z3v (2); *GrzepGeom* G2 (2); *RejPos* 116v (2); Nowy Rok. TOż będzie w tym idącym/ co z zchodzácym było *PudłFr* 7; *OrzJan* 23.

»co ... toż« (2): *BibRadz Gen* 31/35; co on Ńwemu pánu vczynił/ toż iemu vczyniono *BielKron* 172v.

»wszy(s)tko (...) co« (15): Wziiftko mi fie podoba/ co fie też y tobie podoba *Mqcz* 72c; *RejAp* 110v (3); wżytko fie nam sftanie co fie sftało tym pielgrzimom *RejPos* 112v (3); *WujJud* 36v; *BudBib* 3.Reg 2/26; *SkarJedn* 280 (2); *SkarŻyw* 91; *CzechEp* [411]; *WujNT* 372; *SkarKaz* 157a.

»wszytko co ... to« (2): Wżytko co Ociec czyni/ to też y Syn czyni. *RejAp* 4v; *WujNT* 600.

δ. Wprowadza zdanie okolicznikowe warunkowe: w zależności od tego co [w tym: w zdaniu podrzędnym połączenie dwóch lub trzech zaimków względnych (12); zdanie podrzędne w postpozycji (9)] (16) : Takież drudzi byli zwani Trawianie Drzewianie, iako gdzie czego wiele było. *MiechGlab* 44; *KrowObr* 80 (2); *RejWiz* 39; Appellacya ma być ná wielkie roki álbo ná Syem wálny co z nich pierwey przydzye. *UstPraw* G3v; *RejFig* Ccv; *RejZwierc* 27v; *BudNT* Act 4/33 [35]; *StryjWjaz* C2v; á w co ktory Ruśin zmierzy/ áli Albo Koń/ álbo łam Mąż/ ná ziemię fie wáli. *StryjKron* 230; Czynow wśelákich w folwárcech przyczynić/ gdzie co ieft: gdzie dębiná/ tám koły/ łupy: gdzie łośniná/ tám żerdzi/ dyle: y wśelákie czyny/ tám gdzie co ieft *GostGosp* 86 (4); ále co łtan każdego niešie; łzláchćić niech ná woynę iedźie: káplan niech żołniérzá wypráwi *OrzJan* 123.

Fraza: »co kto lubi« (1): Wy tedy/ co kto lubi/ moi towarzysze/ Pijcie/ graycie/ miłuycie *KochFr* 58.

ε. W konstrukcjach cum inf (lub ich wariantach) wyrażających istnienie lub brak pewnego elementu niezbędnego do realizacji danej czynności, sygnalizuje ogólnikowo ten element (664) :

1) mieć, nie mieć, jest, nie ma co + inf [w tym: mieć, mający, miewać (152), nie mieć, nie mający (236), jest (a. było itp.), bywa (91), impers nie ma(s)z (a. nie było, nie będzie itp.), nie bywa – z dopełnieniem (110), nie ma – z podmiotem (2), nie ma(s)z a. nie mieć (14); szyk: mieć itp., co, inf (526), co, mieć, inf (16), mieć, inf, co (9), co, inf, mieć (7), inf, co, mieć (3), inf, mieć, co (3); cf też szyk z elipsą] (605) : niemam ci czym tey lutołci odłłużyć álbo oddać *March*¹ *Wiet* Av; *BierEz* A4v (4); *OpecŻyw* 25 (3); *ZapWar* 1527 nr 2382; *FalZioł* V 42v (2); *GlabGad* H2 (2); *March*³ V7v; *LibLeg* 6/191v (3); *RejPs* 203v; A tak niemálci ocz ciężyć Obádwálćie nie dáli nic *RejRozpr* B3v (3); nie będzieć pochwili panie wecz nalewać *RejJóz* O3 (5); *SeklKat* Y4; *RejRozm* 404; *RejKup* d8 (9); *KromRozm I* N2; By nie miał K(rolewska) J[M] praemiari czym godnych a zasłużonych Rzeczypospolitej, wielką by szkodę Rzeczpospolita z tego miała *Diar* 74 (4); *DiarDop* 110 (3); *BielKom* F3v; *GliczKsiąż* Hv (3); *LubPs* A5v (2); *GroicPorz* B4v (3); *SeklPieś* 19; *KrowObr* 75v (2); A s they przyczyny łłulźnie fie nie będzieysz miał ocz gniewać/ iełlicby fie czo nye podobáło. *RejWiz* A8 (9); *Leop Luc* 11/6 (2); *UstPraw* E2; Abowiem od tych chwałtow/ nie bywa co chować. *RejZwierc* 100v (4); dla thego żełmy bydlá czym kármić nie mieli *BibRadz Gen* 47/4 (7); *OrzRozm* K4v (3); bo to máły łtrách nieprzyiaciel [...] kto ma rozum á czym odeprzeć ná ten czás *BielKron* 107 (12); *Mqcz* 16c (4); *Prot* D4v; *OrzQuin* D4; *SienLek* 18v; *RejAp* 152v; Niema fie co podobác/ kiedy kto máiac łwe włolne Polłkie łłowo/ zárzućiwłzy ono/ pożyczá ná iego mieyłce s cudzego ięzyká *GórńDworz* F2v (9); *RejPos* 34 (10); *BiałKat* 228v (2); *BielSat* B4 (2); *HistLan* B (2); tu káždy obaczyć łnádnie może/ iełłize fie to ocz ieft fráłowác *RejZwierc* 154 (19); *BielSpr* 46v; *WujJud* 248; *BudBib* c (3); *MycPrz* I Cv; *Strum* P3v (2); *BiałKaz* K4v (2); *BudNT* Matth 18/25; *CzechRozm* Av (8); *PaprPan* F4v (8); *ModrzBaz* 78 (4); *ModrzBazBud* ¶6; *SkarJedn* 196 (4); *KochOdpr* C2v; *KochPs* 72 (4); iułz zle o nas/ niemálz fie czym żywyć. *SkarŻyw* 101 (11); *KochTr* 17; *MWilKHist* D2; *StryjKron* 612; *CzechEp* 93

(4); *NiemObr* 15 (2); *KochFr* 31 (3); *ReszList* 167; *WerGość* 235 (2); *WerKaz* 300; *KochPieś* 23; *PudłFr* 9 (2); *BielRozm* 13 (3); *GórnRozm* H4v (3); *ZawJeft* 43; drudzy ta^m niemaią szczegoly nagradzać *ActReg* 7 (5); *GostGosp* 28 (2); *GórnTroas* 67; *WyprPl* A4v; ábowiem przyiaćiel moy przyfzedł do mnie z drogi/ á nie mam co przedeń położyć. *WujNT Luc* 11/6 (4); *SiebRozmyśl* F3v; *KmitaSpit* C2v; *PowodPr* 18; *SkarKaz* 81a (5); żeby ná każdy czas odbierać co mieli. *VotSzl Ev* (2); *CiekPotr* 9 (7); *CzahTr* Iv; *GosłCast* 36 (3); *SkarKazSej* 663a (3); Gdy widzi iż ieft co fkuść/ fkubie więc proftaká. *KlonWor* 18 (5).

jest, nie masz komu, czemu (4): *RejRozpr* F2v; *GórnDworz* I3; ieft fie wielu rzeczám czemu zádziwować oczóm náłzym. *RejPos* 270v; Przypátrrze fię tu [...] iefli fię tu ieft tobie w czym kochác [!] *WerGość* 236.

cum ai [w tym: *cum G sg n* (11), w składni zgody (9)] (20): *RejKup* c5; Zły gdy fie nye ma mścić czym inym/ tedy fie włczypliwą powiełciá mści. *LubPs* O4v *marg*; *GroicPorz* q4; *KrowObr* 161; LAndo Papież będąc ofobliwy/ nie małz o nim co złego y dobrego piłác *BielKron* 173v (4); *GórnDworz* H3 (2); *RejZwierc* 175; *MWilkHist* C2; *StryjKron* 46; *CzechEp* 96; *GórnRozm* A2v; byłoby co innego czynic y walniejszego y potrzebniejszego, aniemey głowy tym mięszac *ActReg* 166; *KochCzJan* A3; *WyprPl* B2; áby [...] Czytelnik miał fie czym zábáwić krotofilnym *SarnStat* 1224; *SkarKazSej* 701b. W charakterystycznych połączeniach: co dobrego, godnego, in(n)ego (inszego) (8), czym itp. in(sz)ym (8), krotofilnym, co potrzebniejszego, prawdziwego, walniejszego, złego.

Z koncówką trybu przypuszczającego + *inf* (5): On niema czym by za krycz rzyc *RejKup* v8; *OrzQuin* G3; *HistRzym* 128v; *GrabowSet* C4; gdyż nie mieli coby ku niey przydác. *WujNT Gal* 2 *arg*.

Z elipsą *inf* domyslnego na tle zdania nadrzędnego [w tym *szyk*: mieć itp., co (34), co, mieć (4)] (38): *MetrKor* 40/816; Bo kiedy iuż niebędzie nic Dopieroby chciał rządny być Ano było fnádz lepiej wczás Niż teraz gdy náczym niemálz *RejRozpr* I2v (2); *GliczKsiąż* M7v; *GroicPorz* f3; *RejWiz* 125v; *RejFig* Aav (3); *BielKron* 131v (3); *SarnUzn* D2; *GórnDworz* H5; A dla tegóž/ że nie było co/ nie chciałem tu tego przypifać. *GrzepGeom* M4v; *RejZwierc* 143 (2); *MycPrz* II B2 (2); *Strum* P4v; Obyerayciefz macie w czym ktory wam będziey mił. *PaprpPan* Ffv; *KochOdpr* A2; *CzechEp* 96 (2); *KochFr* 35; Smiéymy fye/ czy niemálz czemu *KochSob* 59; bá y mówić o tym nie małz oczym. *GórnRozm* Cv; *ActReg* 155 (2); *GostGosp* 32 (2); *KochFrag* 46; *OrzJan* 101; *LatHar* 650; *JanNKar* D2v; *CiekPotr* 25 (2); *KlonWor ded* **3.

Z elipsą *inf* domyslnego na tle sensu zdania i z okolicznikiem (3): Ledwoby ku obronie w czym á ná czym mieli. *MycPrz* I B2; *KochPieś* 34.

Frazy i zwroty: »nie masz (a. jest) się czego bać (a. obawać), lękać; (nie) mieć się czego bać, czego, za co lękać; nie mający się czego bać« (3 : 1; 2 : 1 : 1; 1): a zaifte się ieft czego lekać [!]. *MurzHist* F4v; *MurzNT* 18v; Ociosus a metu, Nie máyący fie czego bać. *Mqcz* 259a (2); *Prot* D4v; *RejZwierc* 14 (2); *GórnRozm* C2v; *OrzJan* 82.

»jest (a. nie masz) co chwalić« (10): *KromRozm III* N4; Ták záprawdě nyemálz co chwalić gdi ocyec doma chowa náuczycyelá fynowi *GliczKsiąż* L; *GórnDworz* L4 (2); Tego wczynku [...] chwalić niemogę/ wiem tefz/ że ich śiła było [...] ktorzy to [...] gánili/ iákołz co chwalić niebyło. *BiałKaz* K2; *CzechRozm* 233; *ModrzBaz* 18; *CzechEp* 296; *WerGość* 260; *SkarKazSej* 663a.

»nie masz, nie mieć czego czekać« (2 : 1): *BielKron* 200v; już nie było czego czekać iedno fądu łrogiego *RejPos* 33v; *ActReg* 84.

»(nie) mieć co czynić, działać; jest co czynić« [*w tym: z kim, z czym* (46) – *z sobą* (26)] (67 : 1; 4): *ComCrac* 21v; *RejRozpr* Av; *RejJóz* A4 (2); *LibLeg* 11/166; *RejKup* c5 (4); *RejWiz* 5v (2); *BibRadz* 2.Par 35/21; iż wiedząc iż Cezarz miał co czynić z Sáráceny/ wthárgnęli mu w ziemię Rułowie. *BielKron* 347v (16); *LeovPrzep* G3v; *Mącz* 62a (2); *Prot* B2v (3); *Górndworz* T4 (4); *BielSat* Gv; *RejPos* 20 (2); *HistLan ktv*; czytay ty kłiąłzki niemafzli co dzyáłác *RejZwierc* 120v (4); *BudBib Sap* 13/13; *MycPrz* II Bv (4); *BiałKaz* H4v; *CzechRozm* 51 (4); *SkarŻyw* 333 (3); *StryjKron* 345; *CzechEp* 79 (2); *BielSen* 14; *PudłFr* 75; dosyc mamy zsobą co czynic, ieszczebysmy Tatarzy mieli *ActReg* 185 (5); gdyż w każdym domu zawnždy ieft co czynić. *GostGosp* 28; *KmitaSpit* A4; *VotSzl* E2v.

»(nie) mieć, nie masz (a. (nie) będzie) co dać« [*w tym: w formie zaprzeczonej* (11)] (10 : 3): Ktho nie ma co dác/ muśi v drzwi łtać. *BierEz* Sv (2); *SeklWyzn* g3v; *RejKup* g8 (3); *MurzHist* A4v; *RejWiz* 72; *Górndworz* Ff; *HistRzym* 62v; Kto kradł niech już nie kradnie. lecz rádłzey niech robi/ [...] áby miał co dác potrzebuiącemu [*ut habeat impertiri opus habenti*]. *BudNT Eph* 4/28; *SkarŻyw* 452; *KochCn* B3v.

»(nie) mieć, nie ma zacz (a. za co) dziękować« (5 : 3): Ia nie mam zacz dziękować po diable mi tułzy *RejJóz* K (3); *RejKup* p4v; *OrzRozm* L3v; Y łłufźnie mu Polacy zacz dziękować máią *RejAp* [Ff5]; *KochFr* 82; *SarnStat* 314.

»nie masz (a. było) co ganić« (10): *RejKup* m8v; O Pyetrze piłfe Páweł/ iż było co wnim gánić *KromRozm I* C3v; *KromRozm II* q2; W Kołcielnym łpiewaniu niemálz co gánić. *WujJud* 186 marg (3); *BiałKaz* K2; *Strum* M4v; *SkarŻyw* 589; *CzechEp* 33.

»(nie) mieć, nie masz co jeść« [*w tym: w formie zaprzeczonej* (16)] (20 : 3): *OpecŻyw* 59; *RejRozpr* F2v; áby człowyek ten ktory rzemyęłłá pátrzy/ myał co yesć y pić *GliczKsiąż* G7v; *BibRadz Gen* 47/13 (3); *BielKron* 192 (4); *Górndworz* Q6v; *BudBib Eccli* 29/31; *BudNT Matth* 15/32; *KochPs* 53; Gdybych ia był ták niekradł/ dziśbyłmy nie mieli co ieść. *SkarŻyw* 100 (3); *KochDz* 107; *ReszHoz* 121; *WujNT* 146 marg (3); *SkarKaz* 422a.

»(nie) mieć co mówić, powiedać; jest (a. nie masz) co mówić, o czym gadać« [*w tym: formie zaprzeczonej* (8)] (7 : 2; 4 : 1): *KromRozm III* I7; *KrowObr* 161; tedyć nie málz o czym gadác/ iedno wierzyć ze Ociec s Synem y z Duchem s. łą ieden Bog. *SarnUzn* C5; *Górndworz* K5 (4); *RejPos* 86v; *CzechRozm* 11 (2); Byłoby co mówić o tych Rzymłkich táiemnicách *NiemObr* 85; *SarnStat* 557 (2); *WujNT Act* 4/14.

»było na co patrzyć« (2): *BielKron* 331; Było ná co pátrzyć/ gdy w tákim tłumie pánow y ludzi/ ták pokornie álz do Aquille iáchał. *SkarŻyw* 472.

»było(by) (a. nie masz), nie mieć co pisać« (12 : 2): dla krotkości wieku iego nie málz o nim co piłác *BielKron* 177 (8); *Mącz* 211b (2); O tey chędogości byłoby co pyłác *RejAp* 175v; *RejPos* 86v (2); *ActReg* 167.

»mieć się z czego pochwalić (a. przechwalać), chęłpić, chlubić; jest się czym chłubić« (2 : 1 : 1; 3): *KrowObr* 56v; iákoż też z łálki bożey nie bárzo fie ieft czym chłubić *RejWiz* A4v; *RejPos* 201;

CzechRozm 72v; *ActReg* 160; Mam tedy z czego fię pochwalić w Chriftuſie Ieſuſie ku Bogu [*Habeo igitur gloriam in Christo Iesu ad Deum*] *WujNT Rom* 15/17 (2).

»(nie) mieć się czym, z czego (po-, u-)cieszyć; jest (a. nie masz) się czym cieszyć« (9 : 1; 2): Bo fię wiecz niemaż czym chiefyc Gdy złodzieia ydą wiefyć. *RejKup* b8; *GliczKsiqż* C2v; *SarnUzn* Cv; *RejAp* 34; *RejPos* 175v (3); *RejZwierc* 257; Wfżákże fyę będziefz miał czym chiefzyć że tłufćego Sumu będziefz iadł. *Strum* Q2v; *ArtKanc* L7v; *GórnRozm* B (2).

»jest (a. nie masz), (nie) mieć się czemu (po-, za-)dziwować« (23 : 9): *BielŻyw* 92; *LibLeg* 11/170v; *KrowObr* 115v (2); *RejWiz* 24; Ieſćci fyę czemu dżiwować/ że Pan Bog onym hrubym żołnierzom taki dowcip dawał. *OrzRozm* M2v; *RejAp* 143 (3); *GórnDworz* P4 (2); *RejPos* 56v (7); *RejZwierc* 12v (5); *CzechRozm* 9 (4); *SkarŻyw* 573 (2); *CzechEp* 370; *KochWr* 29; *KochFrag* 47.

»jest (a. nie masz) się czemu (po-, roz-, na-)śmiać« (8): *RejJóz* H8v; *RejKup* h6; A ktoby z gory pátrzał ieſt fie náśmiać czemu *RejWiz* 104; *GórnDworz* D8 (2); *RejZwierc* 53 (2); *PudłFr* 31; *GoſłCast* 16.

»(nie) mieć, nie masz się czego spodziewać (a. nadziewać)« (3 : 1): *Nihil est spei*, Wfziſćká nádziefyá precz. Niemafz fie czego nádziefwać. *Mqcz* 407d; *RejZwierc* 37; *SkarŻyw* [282]; *SkarKaz* 422b.

»(nie) mieć czym (za-, wy-)płacić, z czego zapłacić; nie masz czym płacić« [w tym: w formie zaprzeczonej (21)] (23 : 2; 2): *MetrKor* 40/816; *LibLeg* 6/117v; *SeklWyzn* d2v; *GroicPorz* g4; á ktoby winy niemiał czym płacić/ taki ma być w fádzon *UstPraw* D4v (2); *BielKron* 44v (7); *Mqcz* 400c; *RejPos* 249 (3); *BiałKat* 61; *KuczbKat* 415; *BiałKaz* K4v; *BudNT Luc* 7/42; *ModrzBaz* 78; mam fámá ten dług czym zápláćić. *SkarŻyw* 342; *WerGoſć* 256; *GórnRozm* I; *ActReg* 51; *WujNT Luc* 7/42.

2) mieć, nie mieć, nie masz co + czasownik w formie osobowej [w tym: mieć (2), nie mieć (44), nie masz (2); z czasownikiem w con (30), z czasownikiem „mieć” w con + inf (9), „móc” w con + inf (4), z czasownikiem „mieć” indic + inf (2)] (43) : Nie máiąc czymby zápláćić: Xántowi fie ná miłość dał *BierEz* E (2); *OpecŻyw* 15v (5); *LibLeg* 10/122; *Diar* 34; *GliczKsiqż* H6; *BibRadz Mar* 8/1; *HistRzym* 5v (2); *RejPos* 182v (2); *GrzegŚm* 17; że nie máłz czegobyfmy z niey więcey potrzebować á oczekawáć mieli *RejPosWstaw* 22; *BudBib Eccli* 20/6; *BudNT przedm* a4v; *CzechRozm* 63v; *ModrzBaz* 99; *SkarŻyw* 260 (2); *CzechEp* [382]; nie máłz czym fię mamy trwożyć *ArtKanc* N20v; Niemáłz tu czymby błędu mógl podeprzeć twęgo *ZawJeft* 33; *OrzJan* 136; *GrabowSet* F4v; Zá czym potrzebá było áby ten też miał coby ofiárował [*unde necesse est, et hunc habere aliquid, quod offerat*] *WujNT Hebr* 8/3 (6); *CiekPotr* 3 (2); *PaxLiz* B4 (2).

cum ai i pron [w tym: *cum G sg n* (3), w składni zgody (1)] (4): bowiem niemafz tam czoby infzego mieli dawać. *MiechGlab* 62; *KrowObr* 74; niemamy czymbyfmy fie innym bronili *BielKron* 214; *WujNT Act* 25/26.

3) Z innym czasownikiem + co + inf [w tym: (z)naleźć (7)] (13) : *RejWiz* A5; *Remolior* [...] nie dam fie ócz kuſić komu. *Mqcz* 229d; *GórnDworz* C8 (2); Vmizga fie pies gdy gdzye co zyeſć czuie *RejZwierc* 216v; naydziefz fię czemu śmiać álbo radſzey częgo záłować. *BudNT przedm* c3 (3); *PaprPan* R (2); *PudłFr* [2]; TVby był plác/ co mowić o Duchownym ſćanie *BielRozm* 34; wnet co żrzec Greckiému ogniewi nie ſćanie. *GórnTroas* 9.

4) *nie masz, jest co + inf + dopełnienie lub zdanie dopełnieniowe = (nie) trzeba, (nie) należy* (3) : Poprawdzie ięft co chwalić/ poštěpek białychgłow tych GórnDworz Z3; PaprPan Y; Acz nie málz co duchownym/ y prełatom chwalić/ iż o taką dżiśięcinę którą Pan wydárł poddáne niewinne záklináią SkarKaz 422a. Cf też Z końcówką trybu przypuszczającego + inf i Z konstrukcją w trybie przypuszczającym... (**I.1.A.A**)b.).

ż. W pozycji inicjalnej wprowadza sformułowanie nowego tematu lub zapowiada kontynuację poprzedniego, przy czym zdanie nadrzędne (stojące w postpozycji) zawiera jego rozwinięcie; funkcja pozornie pytajna, niekiedy wprowadza zdanie okolicznikowe względu (677) : BierEz A2; Ale tzo tamo piál/ odpowiedá święty Ambroży w iedné epištóle/ iję piál ty fłowa OpecŻyw 78; ZapWar 1528 nr 2420; SeklWyzn Ev; MurzNT 43v; BibRadz I *5; KochSat C; BielSat E; GórnDworz B7; GrzegŚm 10; A co ielzće gorłzego miedzy námi Krześcijány powstáło [...] iż fwoie Miecze ná się obracamy BielSpr 61; BudNT przedm cv (3); Oczko 18; W czym ięft więtfzy dziw/ iłz niemaiąc nigdy náuczyćielá [...] íam przez się włzytkiego się náuczył SkarŻyw 411; NiemObr 171; KochDz 104; W tancus iák iedná bogini/ A co cię íkutnieyfzá czyni: Niémálz w tobie nic hárdości KochSob 69; PudlFr 70; BielRozm 32; GórnRozm A4v; PaprUp F4v; ActReg 48 (2); LatHar +7v; SkarKaz 418a.

Z orzecznikiem przymiotnikowym i przysłówkowym [w tym: cum av (68) – comp (6), sup (62) –, cum N sg f (57) – posit (2), comp (47), sup (8) –, cum G sg n (47) – posit (6), comp (38), sup (3) –, cum N sg n sup (19); z łącznikiem (15), z elipsą łącznika (176); człon następujący jest częścią zdania pojedynczego (31), zdaniem samodzielnym (105), zdaniem zależnym rozpoczynającym się od że, iż (43), jeśli (3), aby (2), gdy (2), żeby (2), chociaż (1), gdyby (1), gdzieby (1)] (191): OpecŻyw [79]v; ForCnR B; PatKaz III 130v; FalZioł IV 48c; KromRozm I Gv; Co yeft wyęthłłego gdy się wyuczy rzemieślá/ wśędzye mieyfce będye myał GliczKsiąż G6v (12); GroicPorz c4; KrowObr 77; RejWiz 59 (2); Leop *A3v; RejZwierz 73v; BibRadz I *3v (2); BielKron 24v (8); LeovPrzep B3v (3); RejAp 25v (3); zá czym áni rády/ áni zdánia niczyiego ná świecie iuż nie przypuľzczáią. A co ktemu drugiego/ Iż tak zá to máią/ iákoby to bárzo łatwia rzecz byłá/ vmieć krolować GórnDworz Ee4v (10); O iákaz tho będzie roľkolfz ítać [...] przy Pánu fwoim/ chodźić z nim po obłocech [...]. A co nád nawyzfze/ vľyfzeć on wdzięczny głos od Páná fwoiego RejPos 7 (29); BielSat G4; RejZwierc 41 (3); BielSpr 65v; WujJud A6; BudBib 2.Mach 7/18; CzechRozm 71v (8); SkarJedn 80 (13); Oczko 7 (3); KochPs 110; ále wyľokie y niebieľkie wyrozumienie hoynie podáie: á co nadziwniey/ rzeczy trudne [...] łácno dáie zrozumieć. SkarŻyw 317 (12); CzechEp 16 (4); CzechEpPORz *3v (2); NiemObr 29 (4); KochFr 18 (2); KochBr 151; ReszHoz 137; BielSen 17; KochPieś 46; A co wielka/ do rády ludzie obieráią Młode BielRozm 7; GórnRozm D (8); ActReg 5v (10); Pałtwi się kto chce/ y nád niewinnemi: Co gorfza/ fwoifz przewodzą nád fwemi. GrochKal 28; KochCzJan A2v; GrabowSet R4; OrzJan 30 (2); LatHar +5v (3); WujNT 31 (3); JanNKar A3v (2); SarnStat 330 (3); SiebRozmyśl L; GrabPospR M3v (2); KmitaSpit C5v; PowodPr 25 (4); SkarKaz 3b (2); CiekPotr 28 (2); GosłCast 6 (2); PaxLiz E4v; SkarKazSej 660a (2); KlonWor 76. W charakterystycznych połączeniach: co chwalniejsza, cięższego, dalej (7), drugiego (4), (na)dziwniej (7), dziwniejsza (3), dziwniejszego, godnego podziwienia, (na)gorzej (12), (na)gorsza (8), gorszego (15), nagorsze (6), niemniejsza, ostatnia, pociesniejszego, niepodobnego, nasroższa, nasroższego (2), straszliwsza, nastraszliwszego, (naj)szkodliwsza (2), na(j)świętsza (5), trudniej, trudniejsza, wielka,

(na)więcej (44), więtsza (32), więtszego (19), nawiętsze (5), na(j)wyższe (8), niežnośniejszego; a co (150), i co (9), ale co (6), bo co (2), więc co (2), abo co (1); co jeszcze... (35), co nad... (20) [cum N sg n sup (19), cum av sup (1)], co k temu... (5).

Z orzecznikiem rzeczownikowym w N [zawsze „rzecz” + ai] (3): A fromaćby fie tu flufnie mieli owi/ ktorzy nie záchowuiąc fie w tym powinowáctwie przeciw rodzicom fwoim/ ále co więtfza á frozfza rzecz ieft/ że fie ich przą *RejPosWstaw* [41⁴]v; Máłoć niewfzytcy tácy pófpolicie bywáią/ że wolą być pocześnieyfzymi/ niżli mędrfzymi. A co iednák ieft rzecz niesłufzna/ mnimáią áby to bogáctwu á śláchectwu należało/ nic nieumieć *ModrzBaz* 141v; *LatHar* 678.

Połączenie: »co jeszcze« [w tym: co jeszcze k temu (10); a co jeszcze (8); człon następujący jest zdaniem zależnym rozpoczynającym się od że, iż (4), gdyby (1)] (14): *GliczKsiąż* B6; *GórnDworz* Aa7; á pewnie tákowy wypáść muśi z opieki iego. A co iefzcze ktemu/ że tu iáko flýfzyfz iż nigdy nie vydzye frogiey pomfthy od niego *RejPos* 218 (6); *PapRPan* Y2v; á zař to nie niewola gdy v moich okien w nocy kto ftrzelá [...] á mnie fpáć nie dopuřcza? Co iefcze/ we dnie idę fobie/ ábo iádę/ áli kule z puřhakow imo vcho lećąc wczorá podle mnie dwu [...] zábili *GórnRozm* A3v (5).

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »ono co« (3): Tákte y ono co czytamy [...] gdy fie dowiedował Moyżefz v Bogá/ kogoby z nim pořláć chciał [...] tedy mu ták Bog odpowiedział *CzechRozm* 16v (2); *ModrzBaz* 100v.

»to co« (8): *BibRadz* I 423c marg; *RejZwierc* 106; *CzechRozm* 79v (2); Ná koniec to częgo iego przodkowie nigdy w odfzczepieńftwie nie czynili/ počzął Láćińfkie kořcioły [...] přwáć *SkarJedn* 244 (2); *Oczko* 15; *CiekPotr* 61.

Frazy: »co za tym idzie« (2): *WujJud* 127; á Bog nie ma flug vmártych: pewnie tedy fludzy iego żyią. Co zá tym idzie/ iż teř ich ciáłá zmartwychwřtáną. *SkarKaz* 208b.

»co się (do)tycze (a. dotyczy)« [w tym: a co się (do)tycze (80), ale co się (do)tycze (16), bo co się (do)tycze (9), co się teř (do)tycze (14), co się tedy (do)tycze (6); kogo, czego (280), o kogo, o co (14), o kim, o czym (3), około czego (1), z strony czego (1), z kim (1), aby (2), iż (1); zdanie następujące rozpoczyna się od „tedy” (28); w funkcji zdania okolicznikowego względu] (303): *MetrKor* 26/62 (6); *ListRzeř* w. 44; *KlerPow* 4; *FalZioł* I 142c (3); *BielŻywGlab* nlb 9; Czo fye doticze opomocz na dany Czeřlarfką Krol ye⁸⁰ M. yako pyerwey odpowedyecz racřil tak y teras *LibLeg* 10/122 (37); *ComCrac* 11 (3); *ConPiotr* 33v; *ZapWar* 1545 nr 2646 (14); *SeklKat* N4v; *LibMal* 1548/144v; *MurzHist* A3v (2); *MurzOrt* B (2); *MurzNT* 13v (4); *KromRozm II* m3; *KromRozm III* K3; *Diar* 40 (4); *GliczKsiąż* N5 (2); *KrowObr* B2 (2); *Leop* *A3v; *UstPraw* A4v; *BibRadz* I *5v (5); *OrzRozm* G4 (5); *BielKron* 2v (34); *KwiatKsiąż* B3; *Quod ad me attinet*, Co fie mnie doticze. *Mqcz* 343d (4); *OrzQuin* B3v (2); *SienLek* 83 (3); *GórnDworz* B3v (13); *GrzepGeom* Kv (3); *RejPosWiecz*² 91; *KuczbKat* 20 (3); *WujJud* 147v (5); *WujJudConf* 14 (11); *KochList* 2; *RejPosWstaw* [21²]v; *BudBib* 4.Esdr 5/1; *Strum* Qv; *BudNT* przedm c4 (2); *StryjWjaz* B4v; *CzechRozm* 99 (4); *PapRPan* O2v; *ZapMaz II* G 61/159; *ModrzBaz* 4 (2); *SkarJedn* 96 (4); *KochOdpr* C2; *SkarŻyw* 30 (5); *ZapKořcier* 1580/ 11 (7); *CzechEp* 11 (12); *CzechEpPORz* **2v; *NiemObr* 32 (5); *KochPhaen* 18; *ReszList* 164; *GórnRozm* Dv (7); *KochWr* 20 (3); *ActReg* 15 (14); *GostGosp* 170; *LatHar* 77 (5); *WujNT* przedm 9 (2); *JanNKar* F; *JanNKarGórn* D3v;

A co fie tycze Arend podwysfzenia/ tedy Arendę oddawfzy fpełną [...] piątą część do fkárbu náfzého dawać máią. *SarnStat* 104 (30); *GrabPospR* K4v; *SkarKaz* 41a (4); *VotSzl* B4v (2); *CiekPotr* 38.

»co się tknie« [w tym: a co się tknie (58), ale co się tknie (7), bo co się tknie (6), co się też tknie (11), co się tedy tknie (9); kogo, czego (118), o kogo, o co (4), około czego (1), o kim (1), iż, że (2); zdanie następujące rozpoczyna się od „tedy” (50); w funkcji zdania okolicznikowego względu] (126): *MetrKor* 57/117 (2); *FalZioł* V 63; *RejJóz* G4v; *LibLeg* 11/153v; *ZapWar* 1549 nr 2662 (2); Co fie też tknie fynow Lewi/ tedym iem dał dziedzicznie wfzythki dziefięćiny od fynow Izráelfkich [*Et filiis Levi, ecce dedi omnem decimam in Israel in haereditatem pro opere eorum*] *BibRadz* Num 18/21 (5); *Mącz* 481c (2); *RejPos* 126v; *GrzegŚm* 49; *BudBib* c (2); *MycPrz* II C3; *CzechRozm* 8v (46); *ModrzBaz* 1v (2); *ZapKościel* 1581/21; *StryjKron* 612 (2); Co fię tknie iż fámó pímo ś. przyimuemy/ co nam ma zá nie dobre/ tego fię nie wftydamy *CzechEp* 215 (34); *CzechEpPORz* **2v (2); *NiemObr* 59 (5); *ActReg* 81; *WujNT przedm* 2 (3); *WysKaz* 23 (4); *SarnStat* 84 (5); *SiebRozmyśl* A3v; *PaxLiz* B2.

η. W zdaniu rozwijającym: a to [w tym: w pozycji wtrąconej (753)] (7403) : *ZapWar* 1505 nr 1968 (13); *MetrKor* 31/621 (8); *LibLeg* 4/26 (45); Bog gdy wronę cudną wórzał: Prze krałę Krolem ią wybrał: Czego ptacy żałowali/ Iż na niey fwe pierze ználi. *BierEz* K2 (5); *OpecŻyw* 2v (10); *OpecŻywList* Cv; *ForCnR* A2 (10); *PatKaz* I 2 (8); *PatKaz* II 31v; *PatKaz* III 90 (30); *LibMal* 1533/177v (12); abowiem tha mać wfmierza boleść [...] á mocnie goij y zawiera rany. Czo wiele kroć dofwiadczono. *FalZioł* V 110 (12); *BielŻyw nlb* 3 (4); *GlabGad* B4 (15); *MiechGlab* *3v (2); *KlerWes* Av; *WróbŻółt* 58; *WróbŻółtGlab* A3v (3); *RejPs* 68 (12); *ComCrac* 12 (2); Bo wnich złotá fżebrá wiele Nacz ważą nieprzyiáćiele *RejRozpr* F4 (2); *ConPiotr* 33 (2); *LudWieś* ktv; *SeklWyzn* c3; *RejJóz* Gv (7); *RejRozm* 393; *RejKup* d7v (10); *HistAl* E2 (4); *HistAlHung* A4; *KromRozm I* A2v (7); *MurzHist* E2 (13); *MurzNT* 11 (6); *MurzOrt* B2 (2); *KromRozm II* a4 (19); *KromRozm III* B6v (37); *Diar* 20 (29); *DiarDop* 110; *BielKom* B2; Ale thez y Bog fám nyeradby áby fye rodzili/ czego dokládáyá ty fłowá gdy mowi *GliczKsiqż* B3v (70); *LubPs* A5v (22); *GroicPorz* Cv (17); *KrowObr* 20 (10); *RejWiz* A6v (32); *Leop Deut* 29/28 (8); *OrzList* b (5); *UstPraw* B (11); *KochZuz* A2; *LeszczRzecz* A6 (2); *RejZwierz* 9v (5); *RejZwierzWirzb* A4v; ktorzy pożytek nie ledá iáki (o czym pewną nádzieię mamy) z tey náfzey pracy da Pan Bog odniofá. *BibRadz* I*4v (45); *Goski* *2; *OrzRozm* A3v (32); *BielKron* 1 (190); *GrzegRóżn* B (14); *KochSat* A3v (4); *KochZg* A2; *KwiatKsiqż* C4v (12); *LeovPrzep* a3 (5); Nimbus aliquando pro nube accipitur, Miáfto obłoku á chmuráwy co pogánftwo zá fpułzczanie bogów ná ziemię z niebá trzymáli. *Mącz* 247b (5); *Prot* D4; *OrzQuin* A2 (34); *SarnUzn* B7 (18); *SienLek* 3 (30); *SienLekAndr* a3; *RejAp* [14] (26); *GórnDworz* A3 (59); *GrzepGeom* E (4); *HistRzym* 50v; iż fie tá fwięta fwiátłość miáła zyáwić ná ofwiecenie tych ktorzy fiedzyeli w cieniach fmierci. Czo fie flufznie może rozumieć [...] o tych/ ktorzy y dziś wfławicznie fiedzą w cieniach fmierci *RejPos* 297v (109); *RejPosWiecz*² 90v (3); *RejPosWiecz*³ 96 (5); *BiałKat* 41 (17); *BielSat* C4; *KwiatOpis* B (2); *GrzegŚm* [A2] (16); *HistLan* A3 (7); *KuczbKat* 5 (14); *RejZwierz* A3 (49); *BielSpr* 8v (7); *KochMon* 28 (3); Iefli przeto przykazanie kościelne odrzucáć chcecie/ bárzo błádzićie/ co z tego przykádá obáczyć możecie *WujJud* 74v (49); *WujJudConf* 36v (15); *RejPosRozpr* b3 (7); *RejPosWstaw* 21v (10); *BudBib* b2 (12); *MycPrz* I Bv (13); *Strum* K4v (2); *WierKróc* B2; Zywię ia mowi Pan Bog/ mnie wfzelákie koláno kłiękác musi/ y káždy ięzyk wyznawác będzie Bogu. Co Izáiafz o Ieowie Bogu mowił. *BiałKaz*

Gv (13); *BudNT przedm* a5 (15); Iż też on łam ieſt nieſmiertelny/ ále záwſze żywiący/ czemu y ia mocnie wierzę *CzechRozm* 4v (157); Y nábrał wiele łkárbow łrebrá tákże złotá/ Zá co potym nie włzedł łam od nich łłopotá. *PaprpPan* Hh3 (18); *KarnNap* A4v (7); *ModrzBaz* 7v (63); *ModrzBazBud* ¶5v (2); Dwie żywe żenie mieć á rozwoody węzłá małżeńłkiego czynić/ to ieſt przeciw Ewánieliey/ y iálnemu łłowu Bożemu. Co v Grekow zá grzech łię nie poczyta. *SkarJedn* 240 (43); *KochDryas* A2; *KochOdpr* B2 (6); *Oczko* A2v (35); Więć iełzce w łwychże złoſciách łobie pochlébuie/ Zá co Bożá/ y ludzká nienawiſć zyłkuie. *KochPs* 51 (9); zárázić łie może kto z Abrámwego przy włafney żenie (co iáko táiemnicę Bożá Apołtoł wykłáda) do łłużebnice przyłtápieniu [!]. *SkarŻyw* A5 (84); *ZapKóſcier* 1579/1v (15); o biédné/ y płoné Rołkołzy wálzé/ które tak łá włádzoné/ Ze w nich więćey łráłunków/ y záłoſci więćey: Czego ty doznáć możelz łam z łiebie napłęcý. *KochTr* 21 (6); *StryjKron* A6 (45); *CzechEp* 10 (156); *CzechEpPORz* *2 (7); *NiemObr* 6 (108); *KochEpit* A3v; Był wziętym v włzech łudzi: łiedział w pánłkiéy rádzie/ Co mu więłfzá czeſć niołło/ niż złoto w pokłádzie. *KochFr* 53 (11); *KlonŻal* A2v; *KochBr* 152; *KochDz* 105; *KochMarsz* 154 (3); *KochPhaen* 2 (2); *KochSz* A2v (2); *KochWz* 135; *ReszPrz* 16 (9); *ReszHoz* 118 (6); *ReszList* 154; *WerGoſc* 208 (6); *WerKaz* 291 (2); *WisznTr* 19 (2); *BielSen* 3 (3); *BielSjem* 2; *KochPam* 86; *KochPieſ* 29; *KochSob* 65; Zdobiłeſ dwór náuká/ dworłtwem/ łtátecznoſciá/ Zdobiłeſ (o co trudno ná łwiecie) łczéroſciá. *PudłFr* 28 (2); *ArtKanc* B6 (12); *GórnrRozm* A4v (21); *KochProp* 6 (3); *KochWr* 20 (7); Anłzpacha włádział na Xiełtwo Prułkie zaco od niego wzył dwádziełcia łiliecei Talerow. *PaprpUp* 12v (24); *ZawJeft* 29 (8); niezotały mi iedno wrzędý Złoczewskie y to widzę ze włm mi ie chceſ odiáć coby mi ieſzcze cięzey cierpieć *ActReg* 162 (73); *GostGosp* 2 (15); *GostGospSieb* +3 (5); *Phil* B (18); *GórnrTroas* 18 (3); *KochCzJan* A2v; *KochPij* Cv (3); *GrabowSet* C3 (4); *KochFrag* 19 (5); *KochFragJan* 4; *OrzJan* 3 (19); *OstrEpit* A3 (2); Niełtworzony Ociec: o czym y łámi nieprzyiáciele Troyce S. nigdy nie wátpili. *LatHar* 377 (30); *KołakCath* B4 (3); A toć práwa łzczęłliwoſć człowieká káżdego. Ktory może dołtápić przyłáczenia tego. Czego tylko ci łámi wiernie dołtępuiá/ Ktorzy wielkiem łtárániem o to wſiłuiá. *KołakSzczęłł* [D] (3); *RybGęłli* B3 (3); Nie báwi łię łpráwámi żywotá ábo żywnoſci. Zá czym y to idzie/ iż kſięża nie máiá żon poymowáć. *WujNT* 738 (107); *WysKaz*)(3 (12); *JanNKar* A2v (19); *JanNKarKoch* G2; A Polakom ięzykiem Polłkim naprzyłtoyniéy iełt w téy mierze philozophowáć. Do czego y Zygmunt Augułt [...] pilnie łudzi wiódl y vpominał *SarnStat* *4 (196); *SiebRozmyłł* [A3] (6); *ZapMaz II G* 97/90 (2); *GrabPospR* K2v (8); *KlonKr* A (4); *KlonKrGum* Av; *KmitaSpit* C5v; *PowodPr* 7 (35); Chłzeſcijánie do Ieruzálem y do żemie łwiętey bieżeli. co y łam Apołtoł Páweł czynił. *SkarKaz* 41b (52); MAdrze y bácznie powiedziano: *Boni ciuiſ praecipuam laudem eſſe, patriam amare*. Czego y on łławny Orator y Senator Rzymłki potwierdził *VotSzl* A4 (12); *CiekPotr* 24 (8); Zem ia nie był wdzięczen tego/ Od ciebie dáru twoiego. Zacł mię karzelz łpráwiedliwie/ Co mi day wytrwáć ciępliwie. *CzahTr* H3v (61); *GosłCast* 14 (5); *PaxLiz ktv* (16); *SkarKazSej* 657b (20); *KlonFlis* E2; *SapEpit* [B2] (3); *KlonWor* 71 (2); *PudłDydo* B4; *SzarzRyt* Av.

W konstrukcji anakolutowej [w tym: *wtrącone* (2)] (6): Tak yako v.K.m. raczył my rołkazak [!] przeſ łyłti v.K.m. abich tho rołkazanie [...] wedle łavky v.K.m. sprawyl, czom wyernie y vedle dochczyppv rołzmv mego mego [!] rad vczynyl y sprawyl *LibLeg* 11/9v (2); iáko s przegránych bitew y z dobytých

miałt zdrowo komu czego Bog nie obiecał wychodzą *RejZwierz* 85v; *CzechEp* 53; Kto gdy fię prośić wftyda/ á wydrzeć fromotá/ Czego iż nie dopuřzcza przyrodzona cnotá. *CzahTr* D (2).

Wprowadza podrzędny człon złożonego zdania rozwijającego [w tym: ze wskaźnikami zespolenia: *gdy* (233), *iż*, *że* (177), *jesli*(by) (135), *aby* (74), *aczkołwiek*(by) (61), *gdyby*, *gdzieby* (35), *iżby*, *żeby* (17), *kiedy*(by) (15), *chociaź*(by) (9), *by* (8), *li* (3), *gdyż* (2), *ponieważ* (2), *skoro* (2), *niź* (1), *poki* (1), *zaimek względny* (83); *orzeczeniem jest*: (u)czynić (106), (u)słyszeć (36), *dowiedzieć się* (18), (o-, po-)baczyć (15), *ujrzeć* (10); *co gdy się stało* (5); *wtrącone* (4)] (858): *BierEz* D4v (2); prośię wás niechátz iuż tu vmrę przy niym/ abych nie byla żywa po niym/ Czego ieftli vczynitz niechciecie/ mnie s niym poľpolu pogrzebcie *OpecŻyw* 157 (2); *ForCnR* Bv; *PatKaz I* 2v; *PatKaz III* 120 (2); *GlabGad* A5 (2); *LibLeg* 7/31 (15); *ComCrac* 11v; *ConPiotr* 31; *HistAl* C4 (8); *HistAlHUNG* A2v; *LibMal* 1551/166 (2); *MurzHist* A3v (5); *MurzNT Matth* 17/6 (9); *KromRozm III* B3v (4); *Diar* 22 (14); *DiarDop* 99 (6); *GliczKsiąż* A4 (22); *LubPs* F2 (6); *GroicPorz* 1v; *RejWiz* A3v (3); Pan Bog Abrámowi fyndy obiecał/ czemu iřz wwierził/ był wřprawiedliwiony *Leop Gen* 15 arg (20); *OrzList* iv; *RejZwierz* A3; *BibRadz I* *2 (26); *BibRadzBaz ktv*; *OrzRozm* A3 (8); *BielKron* 141 (5); *GrzegRóżn* A2v; *KwiatKsiąż* F2v (3); *Mqcz* 71c; *OrzQuin* A2 (6); *Prot* E; *SarnUzn* A3 (5); *SienLek* 54v; *RejAp* BB2v (5); *GórnDworz* Bv (45); *RejPos* 15 (9); *BiałKat* 108v (3); Duch iáko się rozmáicie w piřmie rozumie: ták że y ciáło/ co gdy pilnie kto vpátruie/ łacwie błędy y zdrády Antykryřtowe obaczáć może. *Grzegřm* 33 (4); *KuczbKat* 130 (8); *RejZwierz* 18v (3); *WujJud* 39v (4); *WujJudConf* 8; *RejPosWstaw* 110v; *BudBib* bv (4); *Strum* A3v (2); *BudNT przedm* a5 (3); *CzechRozm* 7v (91); *PaprPan* E; *KarnNap ktv* (4); Bo wielką (co áczem piřwey powiedział/ wřzákże y częřciey to przypomináć trzebá) wielką mowá dobrych obyczáiw łkáżę przyniosłá nieumieiętnořć. *ModrzBaz* 39 (37); *SkarJedn* A4 (19); A my o tym roku ták więdzmy: Ze to łá nam niepotrzebne fántázye [...] iedno to łobie ludzie vczynili: co ábyř więdział dowodnie/ otoć krótko powiém. *Oczko* 29v (33); *KochPs* 6; *SkarŻyw* 14 (63); *MWilKHist* Hv; *ZapKořcier* 1580/11 (3); *StryjKron* 245 (14); W teyże Przedmowie X. K. zádaie nam to [...] žebyřmy fię tu do Polřki/ z inřzych kráiw/ zbieżeć mieli etc. Co iáko teź przyřtoynie y dobrze mowi/ inřzy łádzic będa. *CzechEp* 57 (87); *CzechEpPORz* ** (3); *NiemObr* 11 (32); *KochFr* 60 (2); *KochWz* 135 (3); *ReszPrz* 45 (6); *WerGořc* 223 (2); *PudłFr* 50; *GórnRozm* A2 (7); *KochProp* 14 (2); *KochWr* 28 (2); *PaprUp* Fv (3); *ZawJeřt* 26; *ActReg* 13 (15); *GrochKal* 11 (2); dwu rzeczy nawięcey poźádał. Piřwřzey/ žeby vmieráiąc zořtáwił w wolnořci lud Rzymřki/ náđ co od Bogow nieřmiertelnych powiedáł/ że nic zacnieyřzego człowiekowi dano być nie może. *Phil* Fv (12); *GórnTroas* 19; *KochCn* B4; *KochCz* A4v; *GrabowSet* A2v (5); *KochFrag* 22; *OrzJan* 20 (11); *LatHar* +11 (2); *KoľakSzczęřl* A2v (2); *RybGęřli* D3; A iedná przednieyřza głowá beřtiey [...] ieftci łam Antychriřt/ ktory fię będzie zdał vmrzeć/ á zá řprawá řzátáńłką łam fię záię wzbudzi: áby náłłáđował prawdziwey řmierci y zmartwychwřtáńia Pána Chriřtuřowego: Czego poniewáź Papięź żaden nigdy nie vczynił: przetoź Papięź nie ieft Antychriřtem. *WujNT* 869 (22); *WysKaz* 41; *SiebRozmyřl* Gv; *JanNKar* A2v; *JanNKarGórn* D4; *SarnStat* 33 (38); *PowodPr* 15 (6); *SkarKaz* 40a (13); *VotSzl* A2 (6); *CiekPotr*)(2; *CzahTr* A2 (5); *GosłCast* 18; *PaxLiz* B2 (3); *SkarKazSej* 657a (5); *KlonWor* **3v; *RybWit* [A]v.

Wprowadza imiesłowowy równoważnik zdania pełniący funkcję podrzędnego członu złożonego zdania rozwijającego (350):

~ *cum part praes act* [w tym: *co widząc* (45), *co, o czym słysząc* (29), *co bacząc* (21), *na co patrząc* (9)] (220): *ForCnR* B2; *PatKaz III* 92v (3); *LibLeg* 7/8v (3); A *tham wfiythczy ony fluzebnyczy [...]* *sluzbām* *wipowyedzieli*. Czo on *flyśfacz kaźdemv fnych mytho* *zupelnye zaplaczil* *LibMal* 1546/111 (11); *HistAl* B8v (5); *MurzHist* Gv; *MurzOrt* B2v; *KromRozm III* 14; *Diar* 60; *GliczKsiąż* B6 (3); Co *gdy flyfząc Filiſtyni y Moábitowie [...]* *Wnet fie s ftráchem zátrwożyli/ z nimi ich krolowie*. *LubPs* gg3 (6); *KrowObr* 58 (2); *Leop Iudic* 19/25; *BibRadz Iudic* 9/46 (5); *OrzRozm Pv*; *OrzQuin* D2v (3); *Ludzi zámordowánych krew ku Niebu woła [...]* O *czym myśląc gorzkimi łzami fię oblewam* *Prot* C; *SienLek* a4 (2); *GórnDworz* A2v (10); *RejPos* 55; *BiałKat* 281 (3); *GrzegŚm* [A2] (3); *HistLan* C (4); *KuczbKat* 195 (4); *WujJud* 135; *WujJudConf* 4v (2); *RejPosRozpr* b4 (2); *RejPosWstaw* [110²]; *BudBib* b; *BiałKaz* B4v; *BudNT przedm* a6; *CzechRozm* 8v (5); *ModrzBaz* 91v; *Oczko* 5v; *KochPs* 118 (2); *vzdrowił niemotę iego. ná co wiele ludzi pátrząc Bogá łłodko chwalili*. *SkarŻyw* 372 (40); *ZapKościer* 1580/9; *StryjKron* 225 (5); *CzechEp* 5 (11); *NiemObr* 8 (9); *KochWz* 138 (2); *ReszList* 149; *WerGość* 217 (3); *GórnRozm I* (2); *ZawJeft* 11; *ActReg* 48 (3); *GostGospSieb* +3v; *Phil* F (9); *GrabowSet* Q3; *áni oni znáią/ Iáko młodość/ y żywot prędko vplywáią/ Co ty wiedząc/ bądź ciérpliw do kréfu żywotá* *KochFrag* 15; *LatHar* 201 (2); *WujNT Matth* 16/8 (9); *WysKaz* 28; *CONstitucią* 1565. *omienioné fą Towáry/ które do Gdańfká púfczáné bydź máią: co my w mocy oftáwuiąc/ pozwalamy tego* *SarnStat* 283 (8); *SiebRozmyśl* F4v; *PowodPr* 32 (2); *SkarKaz* 3a (6); *VotSzl* B4; *PaxLiz* A3v (4); *SkarKazSej* 696a; *RybWit* [A]v.

cum part praes act [w tym: *co, o czym usłyszawszy (wysłyszawszy)* (40), *co (p)obaczywszy* (23), *czego, o czym dowiedziawszy się* (11), *co uj(ź)rzawszy* (8), *co uczyniwszy* (4)] (119): *LibMal* 1546/111 (2); *MurzHist* P2v (2); *MurzOrt* B; *MurzNT* 1 marg (3); *GliczKsiąż* B8v (2); *LubPs* V6; *GroicPorz* f3v (3); Ale *zwoleńnicy groźili tym kthorzy ie offiárowáli*. Co *obaczywłfy Iezus/ miał im zá złe* [*Quos cum videret Iesus, indigne tulit*] *Leop Mar* 10/14 (4); *BibRadz Gen* 20/8 (8); *HistLan* C2; *KuczbKat* 50; *BudBib* 1.Mach 9/43; *MycPrz* I [A3]; *BudNT* q7v (2); *SkarJedn* 220; *Oczko* 12 (3); *przy iednym bárzo łzerokim y wyfokim drzewie [...]* *łwe zabobony łprawowáli*. Ná *co fię oburzywłfy Mąłz święty zniektorem i wiernemi ono drzewo wycínał*. *SkarŻyw* 517 (17); *StryjKron* 6 (18); *CzechEp* 156 (7); Tu ná *tym mieyfcu X. K. przyznawa/ żełmy nie łkryćie/ ále iáwnie łchadzki łwe odprawowáli*. *Czego prętko zápomniawłfy/ rzecz przeciwná piłze* *NiemObr* 22 (3); *WerGość* 256; *GórnRozm* H; *ActReg* 48 (3); *Phil* H2 (3); *KochAp* 7 (2); *Mowi mu Piłat: A což to ieft prawdá? Co wymowiwłfy/ wyłzedł znowu do Zydw* *LatHar* 732 (4); *RybGęśli* A3; *WujNT Matth* 14/13 (18); *SarnStat* 417 (3); *KlonKr* A2; *PaxLiz* A4v.

cum part praet pass (11): *SkarJedn* A8v (2); *zgánił to: iłz liftom Książęcym cześć/ ktora fię Bołkiey rownáłá/ dawáli*. O *co Książę obrufzony przegrażał fię nań* *SkarŻyw* 462 (8); *GórnRozm* C3v.~

Wprowadza zdanie, w którym są dwa równorzędne człony dopełnieniowe lub podmiotowe: w postaci „co” oraz w postaci zdania podrzędnego lub (rzadziej) członu zdania pojedynczego (funkcja pośrednia między zaimkiem a spójnikiem) [w tym: *co...iż, że* (107), *o czym... iż, że, żeby* (20), *czego... aby, iżby, żeby* (19), *co... aby, żeby* (21), *czego... że* (12); *wtrącone* (5)] (285): *BierEz* Cv; *PatKaz I* 3v (2); *PatKaz*

II [54²]; Iuľch uypyľacz chcą kozdego członka ľľufznolřcz czego nyeyeľt dzyw yľz ta panna byla uewľyťktych członkach przednye czudna *PatKaz III* 120v (5); *FalZioľ I* 6a (3); *GlabGad* H4v (2); *LibLeg* 10/62v (7); *RejJóz* E4 (2); *HistAl* G7; *MurzHist* L; *KromRozm III* Ev (2); *Diar* 53 (3); *DiarDop* 116 (2); *GliczKsiąż* C7v (7); *LubPs* N3v (2); *GroicPorz* f2v (3); Gdy ľie iuż dowiedzyaľ o niebye/ radby theż byľ wiedzyaľ o piekle. Co mu ľzyroko rozwodziľ Solon Philozoph/ o nąturze y o mocy cząrtowľkiey *RejWiz* A7v (9); *Leop* 1.Reg 25/4 (2); *UstPraw* A2; *RejZwierc* A3 (6); *BibRadz I* *2v (9); *OrzRozm* B; Ten w mľodych leciech byľ wybrąny ną ľtolec Papieľski/ to ielť/ we XXXIII leciech/ częgo obyczay nie bywa ták mľodemu ną tákim ľtolcu być *BielKron* 187v (13); *GrzegRóżn* F4v; *KochSat* A3; *OrzQuin* M4 (2); *SarnUzn* F6; *SienLek* 140v (2); *RejAp* 17 (5); *GórńDworz* Ee8v; Toć ielť ľzáfąřťwo/ toć ielť ten wľafny chleby tych/ á ną to ielť nądan do ľpoľeczności Koľcioľa ľwiętego. Co káždego rozmyľłaniu niechay będye poruczono/ iákim ľzáfąřzem ielť *RejPos* 23v (34); *GrzegŚm* 41; *HistLan* D4; *KuczbKat* 175; *RejZwierc* A3 (8); *BielSpr* 20v; *WujJud* B3v (3); Acżkolwiek przyczyniľ do tego wiele Papież Rzymľki/ co z żąľością káždy wierny bączyć może/ iákó wiele proznego chlebą w kośćiele Powľzechnym. *WujJudConf* 141v (7); *RejPosWstaw* 42; *BudBib* 1.Mach 5/34; strzelż Boże by nas Turek nie rozwądziľ/ ielľ[i]by nam przyľzľo do zátąrgnienia z nimi/ co iuż káždy niechay vważe wyľzľľe zdąnie moie. *MycPrz* II Cv (9); *Strum* Q2v; *BudNT przedm* b6 (2); *CzechRozm* 25 (7); *PaprPan* V2; *KarnNap* ktv; Ielľiby niechćieli/ niechby z miąľtą byli wygnáni. Co y o cudzych żebakoch ma być rozumiano/ żeby y oni do ľwoich miąľť byli odľyľani. *ModrzBaz* 37v (5); *SkarJedn* 176 (2); *Oczko* A3v (7); *SkarŻyw* 46 (6); *ZapKośćier* 1581/21v; Przelżľy też nocy widziano ną Niebie przy okręgu Mieľięcznym/ Krolą y Mnichą ľpoľnie ľię bijącyh [...] Częgo Cromer ľzerzey dowodzi/ iż to żą ľkutkiem obrotu Pląnet Niebieľkich być mogľo. *StryjKron* 532 (12); *CzechEp* 89 (17); Częľto ľię tego nąľľuchamy/ gdy nam to ządawąiaľ/ iż ľpychać z máieľtatu ľyną Bożęgo. Co niechay káždy bogoboyny vważa/ ľľufźnieli to nas od nich potyką *NiemObr* 106 (13); *ReszPrz* 62; *ReszHoz* 140; *ArtKanc* L10; *KochWr* 28; *PaprUp* D4v; *ActReg* 46 (4); *GostGosp* 118; *GórńTroas* 30; *KochCzJan* A2v; *OrzJan* 23 (3); Co gdy vľľyľzał ľieľtrzeniec Pąwľow tę nąľadkę/ przybieżawľzy y wľzedľzy do obozu opowiedziaľ Pąwľowi. *WujNT Act* 23/16 (6); *WysKaz* 15 (2); *SarnStat* 497 (4); *SiebRozmyśl* K3v; Nie ząpozawľzy/ áni czyniąc controuerľiey żadney/ wpifano iákó priuatum mandatum w Conľtitucią Seymową; przeciw częmu iednák proteľtowaľ ľie wľzytek duchowny ľtan/ o ták nieznoľne grauamen. *PowodPr* 23 (4); *SkarKaz* 156a (4); *CzahTr* Cv (3); *PaxLiz* B (2); *SkarKazSej* 661a (3); *RybWit* [A]v.

Z orzecznikiem nierzeczownikowym [w tym: cum ai a. av na -o lub -'e (46), cum av (21), cum N sg ľ (13), cum N sg n (5) – part praet pass (2) –, cum G sg n (5), cum part praet pass na -o (74); wtrącone (37)] (164): *OpecŻyw* 187; *PatKaz I* 10v; *PatKaz III* 94v (2); za ieden mieľiącz zeydzie z ciąła wľzyťka plugawoľć, Czo od wiele ludzi doľwiadcżono ielť wiele kroć. *FalZioľ II* 19a (3); *LibLeg* 7/11 (4); *RejPs* 61; *HistAl* Hv; *MurzNT* 116 (2); *KromRozm III* B5 (2); *Diar* 34 (2); *GliczKsiąż* G4 (2); *GroicPorz* d3v (9); *KrowObr* 63; Iákómi ľie ia po then cząs iuż nąpątrzyľ tego/ Co byľo bąrzo dziwno v rozumu mego. *RejWiz* 130 (3); *UstPraw* E3; *BibRadz I* 353v (2); *BielKron* 150 (6); *Mącz* 331a (2); *OrzQuin* I3v; *SarnUzn* C; Weźmiľż pothym geľ ľľuľtą ľľbo pľą/ ľľbo ľiľą/ coć ielźczę ľpiey/ á wyrzućiwľzy wnątrze nąkląść w nię oney ľľuľtości *SienLek* 123 (2); ále Sárdánąpalow teraz ľicżbą ielť niezlicżona/ co dąľeko gorzey. *GórńDworz* Z7 (6); *RejPos* 23v (4); *KuczbKat* 285; *RejZwierc* [203]; *BielSpr* 20v; *WujJud* 50

(2); *WujJudConf* 186v (2); *RejPosWstaw* 22 (2); *MycPrz* II B (2); *BudNT przedm* bv (2); *CzechRozm* 10 (12); *KarnNap* C4; *ModrzBaz* 15v (12); Ale iuż tych pochwał/ á zálezania náłzego Friczá/ od zacnych/ á (co dziwnieyfza) od poŝtronnych luźi [...] ŝuchaymy. *ModrzBazBud* ¶5; *SkarJedn* 286 (2); *Oczko* 2 (5); *SkarŻyw* 16 (4); *MWilkHist* H3; *StryjKron* 437 (3); *CzechEp* 100 (7); *KochFr* 30 (2); *ReszList* 145; *KochSob* 69; *KochWr* 41 (2); *PaprUp* G4; *ActReg* 80; *Phil* E; *GórnTroas* 73; *OrzJan* 43; *KolakSzczęŝl* B4v; *WujNT przedm* 26 (8); z drugiey ŝtrony to, żeby iuż żadnégo a/ bez kréŝki niebyło, coby zbytnie było. *JanNKar* E (4); *SarnStat* 56 (13); *PowodPr* 37; *SkarKaz* 487b; *CiekPotr* 28; *PaxLiz* E2; *SkarKazSej* 658b; *KlonFlis* D2; Nuż tá w ŝázcie koŝztowney/ áleby to mnieyfza/ Gdyby nie takim kroiem/ coby więc znoŝnieyfza. *ZbylPrzyg* A2v. W charakterystycznych poŝczeniach: co anielska, ciężko, nacięższego, daleko, dalsze, dobrze (2), dziwno (4), dziwniejsza, godno, gorzej (2), najgorsza, gorszego, gruntowme, inaczej (2), lepiej (5), ludzka, łącno (2), łącomie, niemądrze, mierziono, miło (2), mniejsza (2), nikczemna, pilniejszego, (nie)podobno (8), niepodobna (2), podobniej, pomocno, pospolite, potrzeбно (2), niepożyteczno, przeciwno, przepieczno, przyjemniej, przykro, przytrudniejszym, rzadko, niesłuszno (2), słuszniejsza, ŝwiadomo, ŝczęŝliwo, ŝkodliwie, ŝpatnie, nietajno, teszno, trojako, trudno (2), wdzięczno (2), wiadomo (2), (na)więtsza (2), więtszego, własno, wolno, zbytnie, ziemska, znajomo, znoŝniejsza, (nie)żle (3), żałoŝniejsza.

Z orzecznikiem rzeczownikowym [w tym: *cum* N (144) – bez przydawki (23), z przydawką (121) –, *cum* I (15) – bez przydawki (3), z przydawką (12); *wtrącone* (43)] (159): *ListRzeż* w. 27; *OpecŻyw* 2v; *PatKaz* I 1v; *PatKaz* III 121 (3); *FalZioł* I 22a (5); gdy ŝie żołądek obetka tedy y pokarm drugi nad nim zoŝtawa w czełuŝciach iego, czo ieŝt rzecz barzo ŝzkodliwa *GlabGad* G3; *WróbŻoŝt* aa5; *LudWieŝ* B; *SeklWyzn* 2v; *RejJóz* H4; *LibMal* 1548/138v; *KromRozm* II q (2); *KromRozm* III D4v (7); *Diar* 50; *DiarDop* 99; *GliczKŝiąż* C8 (5); *LubPs* Y marg (2); *GroicPorz* i2v; Abowiemby thym obyżáiem były pogáńŝkie y żydowŝkie dziewice Zbáwione/ co ieŝth iáwny błąd y fáłż. *KrowObr* 148v (3); *RejWiz* 28v (3); *BielKron* 80v (3); *KwiatKŝiąż* E (2); *Mącz* 120b; *SarnUzn* B8 (4); ále niewiem czemu ták podle rozumiemy o ŝwym ięzyku/ iákoby Láćinŝkich náuk w ŝię wziáć nie mogŝ/ czo ŝie mnie wielkie gŝupŝtwo widzi. *GórnDworz* F8 (5); *RejPos* 197 (4); *RejPosWiecz*² 95; *BiałKat* 61 (2); *Grzegŝm* A4v (2); A nigdy niebędziemy mogli ták iáko przyŝtoi Pána Bogá miłowáć y chwalić/ (co ieŝt nieiáką rzeczą więŝŝáz y powaźnieyfzá/ niżelibyŝmy leżáć ná žiemni zá mocą ludzką doŝtáć iey mieli) ieŝli nas pomoc łąŝki Bożey nieweŝprze. *KuczbKat* 395 (6); *RejZwierc* 69 (2); *WujJud* 11 (3); náuczá ŝie poządliwoŝci cieŝelnych powŝciegáć y hámowáć/ co ieŝt początkiem poboźnego á vcźciwego żywotá. *RejPosWstaw* [41³] (3); *Strum* G2v; *BudNT przedm* c2v; *CzechRozm* 16 (8); *ModrzBaz* 80v (5); *SkarJedn* 162 (4); *Oczko* 3v (4); *KochPs* 161; *SkarŻyw* 91 (2); Bo máiąc zránioną duŝę/ Rad y nie rad plákáć muŝę/ Co ŝnaŝć nie czeŝć *KochTr* 18 (2); *StryjKron* 76 (2); *CzechEp* 159 (10); *CzechEpPORz* **3; *NiemObr* 15 (2); *KochFr* 87 (2); *ReszHoz* 132; *KochPam* 87; *GórnRozm* C4; *KochWr* 35; *ZawJeŝt* 35; *ActReg* 125 (3); *GostGosp* 94; *GostGospSieb* +3; *Phil* L; *GórnTroas* 70; *OrzJan* 68 (3); *WujNT* 27 (11); *SarnStat* 848; y wŝyŝŝkie inŝze perŝony kátolickie obowięzuie ŝumnieniem/ przeciw przyŝiedze raz ná krzćie Bogu vcźynionej. Coby było iáwnym przeciw Bogu łámemu krzywoprzyŝiętstwem. *PowodPr* 45 (3); *SkarKaz* 120a (2); *SkarKazSej* 657a; *KlonFlis* Ev (2). W charakterystycznych poŝczeniach: co jest (okazało ŝię) *apparycyj*á....,

bałwochwalstwo (...) (3), bałwochwalstwem, bluźnierstwo... (2), błąd (...) (11), nie cześć, część..., dar..., dług..., nie dziw, eksperyjencyja..., fałsz (...) (5), figura..., fraszka, głupstwo..., gościniec..., grzech... (3), hańba..., hypocrysio, kacerstwo (...) (2), kłocie..., kwiatek..., krzywoprzysięstwem..., marność, moc..., motioum..., nauka (...) (2), nie nowina (4), obłuda..., obyczaj..., pobudka..., początek..., początkiem..., podobieństwem, post..., potwarz..., prawda (5), prawdą, przeźrzenie... (2), przyczyna..., przysmak..., rada, radość, rozeznanie..., rzecz... (66) – biskupia, dobra, doświadczona (6), dziwna, dziwniejsza, głęboka, godna, insza (4), jawna, jedna (2), lepsza, mierziona, niełacna, niemożna, nowa, obrzydła, pełna marności, niepewna, (nie)podobna (10), potrzebna (3), najpotrzebniejsza, powinna, prawdziwa, przyrodzona, nieprzystojna, rzadka, niesłychana (2), sprośna, szkodliwa (3), trudna (2), wielka (3), większa, winna, własna, właściwa, najwyższa –, rzeczą... (6) – daleką, niepodobną, poważniejszą, prawdziwą, trudną, większą, własną, znośniejszą –, siarka, skarb, słowo boże, sprawa..., szaleństwo..., szczęście..., szkoda..., szyderstwo..., ścieżki..., ślepotą..., śmierć..., urząd..., wesele, wina... (2), własność..., wola..., wymowka..., wywodem..., znak... (6), znakiem... (2).

Połączenia: »co i« [w tym: co i uczynił (9); wtrącone (3)] (29): *Diar* 19 (4); *LubPs* L2v (2); *Leop Act* 11/30; *BibRadz Act* 11/30; *BielKron* 240; kto pilnie weyzry w to/ obaczy że szatan oto fię ftara/ czego y dowiodł/ aby iednego y prawdziwego Bogá Oycá z iego iednorodzonem Synem zniŝczył *GrzegRóżn* G4; y ku tey ftarożytney domu wałzego chwałę [!]/ nową chwałę wyzwolonych nauk kuśleś fię przydąć/ czoś y wykonał. *KwiatKsiąż* F3; *RejAp* 33v (2); *WujJud* 87; *BudNT Act* 11/30; *CzechRozm* 178; *SkarJedn* 13 (2); *SkarŻyw* 573; *ZapKościar* 1581/23; *CzechEp* 86 (2); *WujNT Act* 11/30 (2); *JanNKar* E; *SarnStat* 360; *PowodPr* 46; *SkarKaz* 1b; Lepiéy tak/ niżli zdrádné táic w łobie myśli/ O czym fię y w głowie méy wftáwicznie kryśli. *GosłCast* 47.

»co iście, zaiste, zaprawdę« [w tym: wtrącone (1)] (9 : 6 : 5): *GliczKsiąż* F2v (3); By też iedno przełożeni słuŝnym opátrzeniem ná godne ludzi báczność mieli/ Czego záprawdę wielka iest potrzebá *GroicPorz* B4v (2); *RejZwierz* A2 (2); káždy raz thrzydziefci y dziewięć plag/ co záifte było podług frogóci zakonu *BibRadz* II 103a marg; *KwiatKsiąż* L4v; *LeovPrzep* bv; *RejPos* 304v; *RejZwierc* 148 (2); *WujJud* 239v; *CzechRozm* 43v (2); *ModrzBaz* 26v (3); *WujNT* 728.

»co jednak« [w tym: wtrącone (6)] (57): *LibMal* 1546/111 (3); *LibLeg* 11/187v; *KromRozm II* r2v; *LubPs* ee2; *GroicPorz* d3v; taki ma być karan winą iáko fkaźcá rzeczy póspolitey/ á to ná imieniu y ná inŝyich rzeczach/ o co iednák právem ma być zwyciężon. *UstPraw* Ev; *OrzRozm* V; *BielKron* 316 (2); *KochSat* [C2]v; *SarnUzn* B2; *KuczbKat* 200 (2); *WujJud* 5v (3); *BiałKaz* C3v; *CzechRozm* A5 (4); *ModrzBaz* 15v (10); *Oczko* A3v; Przeor widząc ifz to z proŝtoty vczynić mogł/ á podcziwe dla świętey iákier przyczyny niewiáły w prowadził: co fię iednak niegodziło żadną miarą [...] zá pokutę wygnał go do kłáŝtoru w Márchiey *SkarŻyw* 372; *CzechEp* 87 (4); *ReszList* 139 (2); *ActReg* 134; *Phil* P3; *OrzJan* 98 (3); *WujNT* 32 (3); *JanNKar* C3 (2); *SarnStat* *4 (5); *PowodPr* 23.

»co każde z osobna« (1): Antychriŝt nie będzie dłuŝey pánował/ iedno przez pułczwártá látá: to iest przez czterdzieŝci y dwa mieŝiácá [...] Abo przez pułtegodniá lat. Co káždy z ofobná vczyni pułczwártá látá. *WujNT* 864.

»co oboje, dwoje« [w tym: wtrącone (5)] (18 : 1): *KromRozm II* q; abyłmy wtym oboim zgodę á yednoć záchowáli: Co oboye Páweł S. tu przez yednoć wyáry/ á yednoć krztu rozumye. *KromRozm*

*III E8v; GrzegRóżn Lv; RejAp 80v; Górndworz C5v; RejPos 206; RejZwierc 18 (2); CzechRozm 184v; CzechEp *2v (5); KochBr 152; ActReg 127; WujNT 611; Item*, Tykoćnińkie także z leśnictwem Ráygrodu y Auguśtowá/ także mośtu y młynów Wárfzawfkich/ z czego dwoygá dzieie fie poprává mośtu Wárfzawfkiego/ oddawania quarty E.P. należący/ do żywotá Iey Kró.M. wolné czyniémy *SarnStat 105; PowodPr 81.*

»co ono« [*wtrącone*] (1): A dzieie fie częstokroć v nas/ z czego fie ono pośmiewał Diogenes/ Iż wielcy złodzieie małych wiefzą. *PowodPr 79.*

»co owo« [*wtrącone*] (1): Iam nawet zebrał y Formularze terminátur Piśárskich/ co owo więc Dekrétá ná pozwiech króciuchno terminuią confignując: áby ták młódzy przyuczył fie *stylum Cancellarię SarnStat 5v.*

»co przedsię« [*w tym: wtrącone* (2)] (6): *BudNT przedm b8 (2); CzechRozm 140v (2);* Ono też bárzo mární á zły oby czáy/ iż pośpolśtwo nic nieumie mowić/ ieśliby máło nie do káždego trzeciego słowá nieprzydáli przyśięgi: oco przedsię nikogo niekarzą. *ModrzBaz 60; CzechEp 373.*

»co samo« [*w tym: wtrącone* (1)] (3): Bo to dziewczka od matki za teśtáment bierze/ Ze cnotliwa niebędzie siedzieć przy wżeteczney: Za co łamo/ Bog łwiadek/ godne ławy wieczney. *KochSat B2; Górndworz Ff8v; StryjKron 617.*

»co snadź« [*w tym: wtrącone* (4)] (26): *RejPs 133v (2); RejJóz M5v; Y yne haniebne przeklinania czinia/ tego fię Boże pozał/ czego łnac y pogany nieczinią SeklKat F2v; KromRozm III F6; GliczKsiąż D5 (6); LubPs Q3; RejWiz 87v; Prot Bv; RejAp 137v; Górndworz Tv; RejPos 23v (3); HistLan B3v; RejZwierc 189; KochMon 24; CzechRozm 137; KochTr 18; KochFr 107; ReszList 149.*

»co też« [*w tym: wtrącone* (15)] (254): *PatKaz III 132v; FalZioł IV 17b; GlabGad N5v; MiechGlab *5 (2); LibLeg 7/35 (5); RejPs 65v; ConPiotr 30v; MurzHist C2v (5); MurzNT 1 (6); MurzOrt B (2); KromRozm II d4 (8); KromRozm III G2v (3); Diar 77; GliczKsiąż B4 (6); LubPs Y5 marg (2); GroicPorz vv (2); KrowObr 55; OrzList iv; WyprKr 2; BibRadz I 68d marg (2); OrzRozm B; BielKron 79v (6); KochSat Bv; OrzQuin A4 (4);* Powiedáią przeciwnicy/ że Ociec będzie ładził przez Syná. Czého my też nie przemy. *SarnUzn E2v (2); SienLek 9v (5); RejAp 183v (2); Górndworz E4; RejPos 25 (6); GrzegŚm 27 (2); HistLan D4 (4);* Zowá ie też *Nuptię*, ábowiem/ iáko mowi Święty Ambroży/ Pánnny zákrywáły się dla wftydu: przez co się też znaczyło/ iż Mężom łwym pośłufzne y poddáne być miáły. *KuczbKat 250 (12); RejZwierc 160; WujJud 135 (2); RejPosRozpr cv; BudNT 2.Thess 1/11; WierKróc B2; CzechRozm 22v (27); ModrzBaz 76; SkarJedn 317 (2); SkarŻyw A2 (7); MWilkHist F4; ZapKościér 1580/8; StryjKron 76 (7); CzechEp 56 (28); CzechEpPORz **3; NiemObr 8 (16); ReszPrz 26 (3); ReszHoz 132; ReszList 145 (4); WerGość 223 (3); WerKaz 284; ArtKanc Kv; Górnrzm C4; ActReg 54 (7); Phil F (7); LatHar 26; Oznaymił im porządek wśzytek łwoiey łpráwy. 18 Ná czym też wśzyscy prześtáli/ chwaląc Páná Bogá. *WujNT Act 11 arg (13); WysKaz 28; SarnStat 106 (6); SiebRozmyśl [A2]v (3); GrabPospR Lv; SkarKaz 40a (4); VotSzl Ev; CzahTr H.**

»co też i« (17): *FalZioł I 137b; WróbŻółtGlab A4; MurzHist M; KrowObr 79v; OrzRozm F3; WujJudConf 245v; MycPrz I C3v; CzechRozm 147 (2); ModrzBaz 24; StryjKron 11; ZapKościér 1582/41; Wierzę temu/ iż ieślibym kędy łłowkiem ktorým ofobę I. M. [...] obraźił [...] że mi to I. M. condonuje: o co też y proźę. CzechEp [416]; NiemObr 89 (2); WujNT 517; PowodPr 39.*

»co to(ż)« [w tym: *wtrącone* (15)] (87): Proch s korzenia tego ziela [...] ciało ktore bywa iakoby wody pełno/ czo fie to łthawa dla zimnych wilkości: rośpułzcza *FalZioł* I 113b; *BielŻyw* 116; *RejPs* 158v; á nád tho iefzczę dla wielkiey wielkości węzow muilieli we zbroi iezdzić/ co to było z ich więtfzą ciężkością y z vćiskiem. *HistAl* H5; *Diar* 71; *GliczKsiąż* D5 (6); *RejWiz* A4v (6); *UstPraw* A3 (3); *RejZwierz* 74; *BielKron* 79v (12); *KwiatKsiąż* C (2); *RejAp* 48 (3); Iż ia widzę cory Syońłkye/ co to iuż możemy rozumieć cory Krześciánłkie/ á ony chodzą z wyciągnionemi łzyiámi *RejPos* 306 (32); *BiałKat* 156 (2); *RejZwierc* Av (5); *WujJudConf* 240v; *RejPosRozpr* cv; *HistHel* C3v; *Strum* G2v; *Oczko* 11; *ZapKościer* 1587/68v; *GrabPospR* N4v; *CzahTr* F3v; *PaxLiz* C (2); *ZbylPrzyg* A4.

»to co« [w tym: *wtrącone* (6)] (13): *OrzList* iv; *RejPosRozpr* b3v; *RejPosWstaw* [21²]v; ziemiá oná [...] miała być opułzczoná/ to ieft miała być zwoiowána: [...] á pod obcych Pánow rofkazanie przyść/ to coby nadáley do roku/ po tym prorocctwie być muśiáło *CzechRozm* 141; *Oczko* 19v; *SkarJedn* 9; *SkarŻyw* 31 (3); *ReszList* 145v; *JanNKar* A3v; *CzahTr* Ev (2).

»co to wszy(s)tko« (15): *RejPs* 94v; *ZapWar* 1549 nr 2657; A ten co tu rofkóży ná łwiecie vżywa/ Tám po śmierci po włzy zówždy w piekle bywa. Co to włzytko zmyłili oni goli łgarze/ Aby im przykładano więcey ná ołtarze. *RejWiz* 21v (2); *UstPraw* E3; *OrzRozm* S2; *RejPos* 2 (7); *RejZwierc* 103 (2).

»co więc« [w tym: *wtrącone* (8)] (43): *ListRzeż* w. 10; *BierEz* G3 (2); *ForCnR* B4v (2); *BierRozm* 21; *RejJóz* E4; *RejKup* b4v; *GliczKsiąż* K; *RejWiz* 152; á ták chory nie może ná nię pátrzyć/ co fye więc iuż ku złemu ma/ á ták temu ząbieżec trzebá *SienLek* 151v (4); *RejAp* 137; *GórnDworz* M6v (3); *GrzegŚm* Av; *KuczbKat* 125 (2); *KarnNap* C4; *ModrzBaz* 91v; *Oczko* 6v (2); *KochSob* 69; *ZawJeft* 26; *GostGosp* 94; *GórnTroas* 30; *KochPij* C4; *KochAp* 11; *OrzJan* 7 (2); *JanNKar* B3v (3); *SarnStat* 5v; *SkarKaz* 609b; *VotSzl* B2v (3); *CzahTr* F3v; *ZbylPrzyg* A2v.

»co wszy(s)tko« [w tym: *wtrącone* (14)] (266): *ForCnR* C3v; *LibLeg* 7/32 (4); *MetrKor* 59/77; *RejPs* 67v (2); *MurzHist* K2 (3); *MurzNT* kt (4); *KromRozm* II a3v; *KromRozm* III I4v (2); *Diar* 70 (4); *GliczKsiąż* A2v (15); Kędy nic inego nie máłz iedno obłudność/ fáłfz/ zdrádá/ obmowiłká/ pochlebftwá/ łzyderłtwá/ co dziś włzytko dworłthwem przeżywáią. *LubPs* X2v (7); *GroicPorz* k4 (3); *RejWiz* A3 (2); *Leop* 2.Par 21 arg; *BibRadz* Gen 43/17 (4); *OrzRozm* C2 (2); *OrzQuin* Nv; *Prot* B2; *SienLek* 24v (2); *RejAp* BB2v; *GórnDworz* B4v (12); *GrzepGeom* Nv; *RejPos* 3 (13); *BiałKat* 153v; *GrzegŚm* A4v; *KuczbKat* 115 (2); *RejZwierc* 30v (12); *WujJud* 223; *WujJudConf* 90v (2); *RejPosRozpr* c4; *RejPosWstaw* [143³]v (2); *BudBib* 2.Par 29/28 (2); *MycPrz* I [D] (2); *WierKróc* A4 (2); *BiałKat* K3; *BudNT* kk8; *CzechRozm* A3 (33); *ModrzBaz* 60 (2); *SkarŻyw* 490; *Oczko* A3v; *StryjKron* 421 (2); *CzechEp* ktv (32); *NiemObr* 8 (13); thedi ma Ianovy Kvrkowy włzelake skodi nagrodzycz y vtraty za czo łzyę Ie⁸⁰ M. pán woyewoda za włzytko łzastępuyę *ZapKościer* 1584/47v; *ReszHoz* 139; *ReszList* 185; *WerGośc* 231; *GórnRozm* B2 (4); *KochWr* 32 (2); *ActReg* 143; *GostGosp* 158; *KochPij* C2v (2); *KochFrag* 48; *OrzJan* 69 (3); *LatHar* +7v (2); *WujNT* 76 (10); *WysKaz* 43; *SarnStat* 165 (22); *SiebRozmyśl* [A4]v; *GrabPospR* Nv (2); *PowodPr* 71; *SkarKaz* 161b (2); *VotSzl* B4v; *CzahTr* A3; *GosłCast* 11 (2); *PaxLiz* E2v; *KlonWor* ded **2.

»co wždy (a. wždám)« [w tym: *wtrącone* (1)] (15): Bo wolno ieft gołpodarzowi/ [Ale] nie wolno złodzieiowi: Cżego wždy drudzy niedbáią/ Czudze łobie przywłázczáią. *BierEz* O2v; *GlabGad* A4v;

HistAl G7; *GliczKsiąż* M3v (3); *BielKron* 179; *SarnUzn* B2; *RejZwierc* 3 (3); *ModrzBaz* 15v (3); *NiemObr* 161.

Frazy: »czego Panie Boże obroń« [*wtrącone*] (1): Tego téż nie opuścziąc: iż ieśliby Władysław Król przereczony (czego pánie Boże obroń) przez potomńtwá zéydź miał *SarnStat* [994].

»czego się (Panie) Boże (po)żał« [*w tym: wtrącone* (8)] [*szyk zmienny*] (14): *WróbŻółtGlab* A5; *SeklKat* I3v; *OrzQuin* L4; *SarnUzn* F6; *RejAp* 197; frogą kaśń Bożą w rękách y niewoley pogáníłkiey/ (czego fię żał Boże) odnieśli *SkarJedn* 171 (3); Ale y v nas w Polńczce/ ázaż pokázác nie możemy tey łamániny dość ták w duchownym iáko w świeckim práwie/ czego fię Pánie Boże pożał. *ReszPrz* 74 (3); *KochWr* 22; *PaprUp* D4v; *PaxLiz* B4.

»czego (Panie) Boże uchowaj *itp.*« [*w tym: wtrącone* (33)] (47): *RejPs* 119v; *LibLeg* 11/13 (2); *ConPiotr* 33v (2); *SeklKat* S3v (2); *ZapWar* 1548 nr 2669; *KromRozm I* F; *MurzHist* B3v; Iuż tu piekło w ciele vznał/ I pośmiercy się tam dostał. Czego nas Boże vchowai *MurzHistSekl ktv*; *KromRozm II* b3; *Diar* 78; *DiarDop* 113; *BibRadz I* *2v; *BielKron* 244 (3); *KwiatKsiąż* Q2v; *RejAp* 23 (2); *GórnDworz* L2v; *RejPos* 115 (3); *MycPrz II* B; Bo gdyby nieprzyiaćiel/ czego Boże vchoway/ woiował á nańże pośiadał/ niemiałby żadnego baczenia ták ná świetłkie iáko ná duchowne. *ModrzBaz* 139 (2); *SkarŻyw* 48 (3); *CzechEpPorz* *4v; *NiemObr* 11 (3); *ReszPrz* 106; *GórnRozm* B4 (2); *ActReg* 12; *SarnStat* 15 (9); *VotSzl* Dv; *SkarKazSej* 701a; *KlonWor* 68.

»co być (nie) może« [*w tym: wtrącone* (2)] (22): *KromRozm III* F2v; *BielKron* 132 (3); *OrzQuin* B3; *SarnUzn* E6v; *GórnDworz* H8; tedyby w drugim [*klinie*] były trzy kąty więtłzé álbo mnieyłzé niż dwa prołté/ co być nie może *GrzepGeom* Q3 (3); *RejPos* 206 (2); *KuczbKat* 60; *CzechRozm* 23v (3); *GórnRozm* D4v (2); *JanNKar* H4; *SarnStat* 1294; *GrabPospR* K2 (2).

»co bywa« [*w tym: wtrącone* (6)] (14): Też ołowianey barwy vrina/ [...] Znaminuie pierfi y płucza być dręczone/ iako dychawiczną niemoczą/ zranieniem od flonych á zagniłych wilkołci/ czo bywa w fuchotach *FalZioł* V 2v (3); *GlabGad* A7v (3); *GliczKsiąż* F3; *GroicPorz* B4; *RejWiz* 77v; *Mącz* 452c; *RejPosWstaw* 42; *CzechRozm* 219; *WujNT* 243; *JanNKar* B3v; *SarnStat* 718 (4); *PowodPr* 51; *VotSzl* B2v.

»z czego bądź (a. niechaj będzie) (część i) chwała Panu Bogu« [*wtrącone*] [*szyk zmienny*] (2): *ActReg* 12; bołmy do téy doby/ z czego Pánu Bogu bądź chwałá/ [...] záłźcia żadného z nikim nie mieli. *KochFrag* 48.

»co, czego daj (Panie) Boże; co Pan Bog da« [*w tym: wtrącone* (5)] [*szyk zmienny*] (10 : 1; 1): Yutro/ yáko prośifz/ o kołcyele/ co pan bog da z łobą rozmáwyác będźyewá. *KromRozm II* y3; *RejPos* 237v; *SkarŻyw* A3v; *CzechEp* *4v; *OrzJan* 137; áby iuż z tych Lábiryntow/ ktore dotychmiałt pánowały przy łądziech/ Rzeczpołspolita mogła bydź wyprowadzoná. Co day Pánie Boże. *SarnStat* *8v (4); *GrabPospR* K4; *PowodPr* 54; *PudłDydo* B2v.

»czego nie daj Boże« [*w tym: wtrącone* (7)] (8): *OpecŻyw* [192]v; *LibLeg* 6/79 (2); *BibRadz I* *2v; *BiałKat* 381v; ále przećię kiedyłz tedyłz Polacy z Turkiem walczyć mułżá/ ábo mu (czego nie day Boże) hołdowác. *GórnRozm* M2; *SarnStat* 141; *SkarKaz* 634b.

»co się dzieje« [*w tym: wtrącone* (3)] (31): *MurzNT* 8v; *BibRadz I* 143d marg (2); *SarnUzn* G5v; *SienLek* 95v; *RejAp* 57v; *RejPos* 303; A niemálz żadney infzey Świátości/ ktoraby więcey modlitw

przy fwym odprawowaniu miałá. Co sie bárzo przyftoynie dzieie *KuczbKat* 230; *RejZwierc* 201; *WujJud* 12 (4); *ModrzBaz* 86; *SkarJedn* 171 (2); *Oczko* A3v; *CzechEp* 351 (3); *ReszPrz* 42; *WerGośc* 255; *GórnRozm* F2v; *ActReg* 106; *WujNT* 93; *SarnStat* 443 (2); *PowodPr* 95; *VotSzl* A2v; *SkarKazSej* 697b; A ták/ nie zá mieczem ízły dobrá/ lecz zá brzuchem: Co fię działo mácierze niepoczefney duchem. *KlonWor* 63.

»co jest« [w tym: co jest przełożywszy (wyłożywszy) (5); dotyczy objaśnień językowych (10); wtrącone (4)] = co znaczy, co brzmi (14): *PatKaz III* 127v; *KrowObr* 15; Znalazł ten pierwey brátá fwego Symoná/ y mowi mu Nalezliłmy Mefyalfá/ co ieft przełożywfzy namázániec. *BudNT Ioann* 1/41 (2); *Oczko* 20; *CzechEp* 348; *WujNT* 51 (8).

»co jest« = a mianowicie (1): Były blińko Rzymu ná ten czás ine mieyfćá ofobne/ co ieft/ Kollácia/ Antemne/ Fidene/ Láwinium Kámeffá/ Iánikulum *BielKron* 99.

»co jest itp. (na)przeciw(ko), przeciwno« (w tym: wtrącone (3)) (48 : 1): *WróbŻołt* S6v; *KromRozm I* F2 (2); *MurzNT* 51; *KromRozm II* f; *KromRozm III* I6 (4); *GliczKsiąż* G2v; winá co namocnieyfzego kázał mu pić/ co ieft przeciw wfzytkim lekarzom. *BielKron* 403 (7); *GórnDworz* Ffv; *RejPos* 305; *RejPosWiecz*³ 96v; *WujJud* 106; *CzechRozm* 55v (2); *SkarJedn* 343; To mu było naćięzey/ ífz gdy [...] modlitwy czynić miał/ ífz musiał onego towarzyfzá obudzić. Co mu fię zdało przeciw miłości bliźniego *SkarŻyw* 75; *CzechEp* 190; *ReszHoz* 140; *WujNT* 13 (16); *SarnStat* 537 (3); *SkarKaz* 312a (3).

»co się (p)okaże itp.« [w tym: z czego (38), w kim, w czym (29), na kim (12), czym (7), nad kim (2), przy czym (2), kiedy (gdy) (9), stąd (6); jaśnie (10), jawnie (8), znacznie (8), dowodnie (3), dostatecznie (2), na oko (2); wtrącone (5)] (157): *RejPs* 158v; *KromRozm I* F; *MurzNT Luc* 1/17; *KromRozm II* a3v (14); Závždy yá pan [...] rátował/ á wfyfťkye ony burze y nawálnoći dziwnye ítrzaľkyem w niwecz obracał: Coby fye híftoryámi koľcyelnymi dowodnye okázác mogło *KromRozm III* L3v (12); *GliczKsiąż* E8v (2); *LubPs* Y5v marg; *GroicPorz* mmv; *RejZwierz* 59 (3); przeto Káplán [...] wyfłzym nád Krolá w Polfcze będąc/ co fye iuz pierwey doftátłhecznie pokazáło/ vczynił przeciwko doftoieńftwu fwemu/ że fye przez Przyfięę fwą podnożkiem ítał Krolewfkim *OrzRozm* I4v (3); *BielKron* 195v; *SarnUzn* G4v; *SienLek* T4 (2); *SienLekAndr* a2v; *RejAp* 58v; *GórnDworz* H5v; *RejPos* 2 (23); *RejPosWiecz*² 91v; *BiałKat* 156; *HistLan* A3v (2); *KuczbKat* 50 (3); *WujJud* A6 (4); *WujJudConf* 152v (2); *RejPosRozpr* b3v; *RejPosWstaw* [21³]v; *BudBib* Av (2); *MycPrz* II C; *WierKróc* B3; *BudNT przedm* b8; *CzechRozm* 82 (7); *ModrzBaz* 24v (2); *Oczko* 6v (2); *SkarŻyw* 114 (2); *StrykKron* 350; *CzechEp* 28 (5); *CzechEpPORz* **3; *NiemObr* 23 (27); *ReszPrz* 75 (2); *WerKaz* 283 (2); *ActReg* 163; *Phil* N3 (2); *LatHar* +4v (2); bo iego boleści ná krzyżu koniec wzięły. Co fię z onych fłow okázuie: Dzisiaj będziefz zemną w ráiu. *WujNT* 403 (6); *JanNKar* C3v; *SarnStat* *7; *SkarKaz* 274a; *SkarKazSej* 678b (3).

»czego, o czym, co poświadcza (a. świadczy)« [w tym: wtrącone (2)] (28 : 16 : 8): *PatKaz III* 146; Diaľcorides powiada iżby był rowny wmoczi byliczi kthorá zowá wrotyczem/ częgo poľwiadcza Pandecta. *FalZioł* I 15c (3); *KromRozm II* f2 (6); *KromRozm III* I7 (3); *GliczKsiąż* F; *LubPs* L2v; *GroicPorz* z; *KrowObr* 219v; *RejWiz* 2v; *SarnUzn* B2v; *RejAp* 38v; *RejPos* 224v (4); *KuczbKat* 35; *RejZwierc* 256; *WujJud* 142; *BiałKaz* E2; *CzechRozm* A5v; *PaprPan ktv*; *ModrzBaz* 53 (2); *SkarJedn*

252; *SkarŻyw* 320; *StryjKron* 71; *CzechEp* 275; y tám kędy fię tak rządżono/ częścicy z łzkodą niż z pożytkiem bywało/ o czym hiłtorye świadczą. *NiemObr* 27 (8); *WerGość* 244 (2); *WerKaz* 299; *Phil* B3 (3); *SarnStat* 84; *SkarKaz* 155b.

»co się przygadza, przyda(wa), (przy)trafia *itp.*« [w tym: *wtrącone* (7)] (11 : 6 : 5): Cudnych obyczayow była kozdemu fwą ofoblyuofzczą myła czo fyą rzatko przygadza *PatKaz III* 122v; *FalZioł* II 21a (3); *WróbŻółtGlab* A5; *GliczKsiąż* L4v; *LubPs* ee2; *GroicPorz* z3v; *KwiatKsiąż* B4; *SienLek* 2v (5); *RejZwierc* A5; *ModrzBaz* 130; *Oczko* 25v; *LatHar* 130; *SarnStat* 610 (3); *SkarKaz* 82a.

»czego, k czemu, o czym przykład« [w tym: *w kim*, *w czym* (12), *na czym* (2), *kogo* (1), *z czego* (1), *miedzy kim* (1), *nad kim* (1), *o kim* (1); *jasny* (5), *niedawny* (2), *świeży* (2), *znaczny* (2), *jawny* (1)] (26 : 1 : 1): *MurzNT* 66; *KromRozm III* Kv; *GroicPorz* bv; *LeszczRzecz* A4v; Pan Bog fám Káplaná pierwey poftánowił/ á potym przez Káplaná/ Krolá ludziom poświęcił: o czym przykładow w Piśmie małz wiele. *OrzRozm* D3v; *OrzQuin* X2v; *SarnUzn* B7v; *GrzepGeom* Ev (3); *KuczbKat* 220; *WujJudConf* 138v (2); *CzechRozm* 66; *CzechEp* 13; *NiemObr* 3 (4); *WerGość* 225 (4); *ArtKanc* Kv; Iáko iednák fregość w Rzeczyppolitey pod čás bywa vżyteczná/ tak też záfię łzkodliwa. Czego iefł przykład w onym Sylli/ ktory prze okrutność fwą ná tablicy wywołánce popifáć dáł *Phil* S (3); *WujNT* 193.

»co (przy)należy (a. zależy)« [w tym: *komu*, *czemu* (15), *na kogo*, *na co* (7), *na czym* (2), *w czym* (1); *wtrącone* (10)] (25): *BierEz* K2; *PatKaz III* 89v; *KromRozm III* N4; iednym go tylko vchem zwykł fłuchác [...] dáiac przes to znác/ iże drugie vcho ku fłuchaniu drugiey ftrony chował. Co przynależy ná dobrego Przełożonego á Sprawiedliwego Sędzięgo. *GroicPorz* aa4; *KrowObr* 103v (3); *RejWiz* 44v; *RejPos* 150; *BiałKat* 198v; *WujJudConf* 59v; *CzechRozm* 89; *ModrzBaz* 23v (2); *NiemObr* 45 (3); *GórnRozm* L; *KochWr* 32; *Phil* M3; *SarnStat* 293 (4); *PowodPr* 81.

»co przystoi« [w tym: *komu*, *czemu* (13), *cum inf* (1); *wtrącone* (7)] (15): *KromRozm I* Mv; *GroicPorz* h2; *BielKron* 255; *WujJud* 160v (2); *ModrzBaz* [38] (3); *CzechEp* 63 (3); Młynarz co Pánú powinien. NAprzod ma mieć we młynie co obecnie miele/ fátáki młyńskie/ do młyná potrzebne: to iefł Topor/ Siekierę/ Piłę/ [...] Taczki dwoie: co dobremu y rządżnemu Młynarzowi przyftoi. *GostGosp* 60; *GórnTroas* 73; *JanNKar* A2; *SiebRozmyśl* F3v.

»co się rozumie« [w tym: *o kim*, *o czym* (20), *przez co* (2), *na kogo*, *na co* (3), *wedle czego* (1), *gdzyby* (gdzieby) (3), *tak* (3), *iż*(by) (3); *dotyczy objaśńień językowych* (12); *wtrącone* (9)] (45): *OpecŻyw* 181; *PatKaz I* 7 (2); *PatKaz III* 125 (2); Iod. Co fię rozumie początek *RejPs* 180v (6); *ConPiotr* 31; *KromRozm II* q4 (2); *KromRozm III* D2; *LubPs* Y4v marg (3); *GroicPorz* bb2; Gdzyeby kto zá Sláchćicá fię miał nie będąc iem á był zábit/ takowego głowá gdy fię to Scrutinium okaże plácona być niema/ co fię rozumieć ma gdzyeby o głowę iego iáko o fláchecká powołanie było vczynione. *UstPraw* K2; *BibRadz I* 68d marg (3); *RejAp* 54; *GórnDworz* O5; *RejPos* 204v (4); *WujJud* 237v; *ModrzBaz* 43 (2); *StryjKron* 21 (3); *WujNT* 841 (2); *SarnStat* 235 (7); *SkarKaz* 313a.

»co się stało« [w tym: *co się tak stało* (4)](30): *BierRozm* 26; *HistAl* L4v; *KromRozm II* a2v; *KromRozm III* B3v; *Diar* 75; *GliczKsiąż* B6; Potym dnia piątego rofkazałéś fiódmeý częfci gdzie były wody zgromádzone aby zwierzętá ptaki y ryby zrodziłá/ co fię tak ftało. *BibRadz* 4.Esdr 6/47; *OrzRozm* C2; *BielKron* 163v; *LeovPrzep* E4v; *GórnDworz* S4v (3); *RejPos* 18v (2); *BiałKat* 18v;

KuczbKat 130 (2); *CzechRozm* 165v; *SkarJedn* 323; *SkarŻyw* 566; *ZapKości* 1580/5v (3); *StryjKron* 350; *CzechEp* 355; *Phil* M3; *WujNT* 293 (2); *SkarKaz*)(4.

»co się ściąga« [w tym: na kogo, na co (6), do kogo, do czego (3); *wtrącone* (1)] (9): *LubPs* T5 marg; A tu fie iuz poczyzna drugie pośelstwo/ ktore Pan rofkazał opowiedzieć kościołowi Smiernenńkiemu/ co fie ściąga/ tak iakochmy fłyfzeli/ y do wżytkich wiernych Pánfkich. *RejAp* 20v; *KuczbKat* 290; *CzechEp* 310 (3); *SarnStat* 7 (3).

»o czym świadectwo, czego świadectwo, świadectwem« (6 : 3 : 1): *BielKron* 467v; *RejPos* 107 (2); *HistAl* A2v; *NiemObr* 112 (2); *ArtKanc* N15; *Phil* K4; [S. Bernard] drugi raz czáry írodze zepfówánemu człowieku/ zdrowie przywrocił. o czym ci dáią pewne świadectwá/ ktorzy żywot iego nápiáli. *LatHar* 648 (2).

»czego, o czym świadkiem (a. świadek)« (14 : 1): *FalZioł* I 128d; *Diar* 33 (3); Tego Iezufá wfkrelił Bog. Czego my wflyłcy ieftełmy fwiádkowie. *Leop Act* 2/32; *BielSpr* 5; *BudNT Act* 3/15; *PaprPan* V2v; *SkarJedn* 87; *CzechEp* 361 (2); *WujNT Act* 2/32 (2); *CzahTr* A2v (2).

»co (u)czyni« = równa się (zwykle wprowadza wynik działania rachunkowego) (11): *KłosAlg* G2; *GroicPorz* dd3; *BibRadz* II 12a marg; A tak/ fto y dwádźiesięć pedes, vczynią łokiet Krákwfkich fześcdźięsiát y siedm nie cálych: co wżytko vczyni Prętów po pułófmá łokciá dziewięć/ bez iedného łokciá nie całego. *GrzepGeom* Nv (2); *BudNT* kk8; *CzechRozm* 136; *ZapKości* 1579/1v; *WujNT* 75 marg (2); *WysKaz* 43.

»co uczynił, udzielał« (31 : 2): Y hnet rofkázál Dwormiśtrzowi [...] aby go w kfięgi dworfkie wedle obyczáia wpifál/ tzo wíętz Dwormiśtrz rychło vczynił *ForCnR* B4v (2); *MiechGlab* 57; *LibLeg* 11/173v; *LibMal* 1548/146v; *Diar* 19 (3); *GliczKsiqz* F7; *Leop Act* 11/30; *BibRadz Dan* 13/18 (2); *OrzRozm* T4; *BielKron* 104 (6); *BialKat* 343v; *WujJud* A7; *BudBib Dan* 13/18; *BialKaz* K3v; *BudNT Act* 11/30; *CzechRozm* 267v; *SkarJedn* 124; *SkarŻyw* A2 (5); *ZapKości* 1581/23; *WujNT Act* 11/30.

»co się wykłada« [w tym: po jakiemu (3), na jaki język (2), z jakiego języka (1); jakoby (2), właśnie (3), iż (1); dotyczy objaśnień językowych (44); *wtrącone* (15)] (46): *TarDuch* D4v; *FalZioł* IV 56c; *MiechGlab* 30 (2); iáko kámién był wzgárdzony przy budováníu koćciołá/ á potem był názacnieyfły co fie ná Kryftufá wykłáda/ y iáko lud był ofwiecon przez przyście iego *RejPs* 173 (4); *HistAl* M4; I viáfłzy rękę dźięcięcia/ rzecze mu/ Talitha kumi/ co się wykłáda/ Panienko tobie mowię/ wftán *MurzNT Mar* 5/41 (2); *RejWiz* 154; *Leop* *B4v (6); *BibRadz 2.Mach* 1/36; *SarnUzn* C2; *RejAp* 67v (3); *RejPos* 3v (8); *BialKat* 120v; *RejZwierc* 164; *BudBib 2.Mach* 1/36; *BudNT Ioann* 1/42 (2); *ModrzBaz* 140; *StryjKron* 110; *LatHar* 712 (2); *WujNT przedm* 7 (6).

»co zdarz Panie Boże« (1): o Boże iáko to Známienite podánie. (–) Czemułz też ty nie mowifz: co zdarz pánie Boże, Pozwalam y przyrzekam? *CiekPotr* 39.

»co znaczy (a. znamienuje)« [w tym: cum A (16), cum A a. N (1), iż, że (7); dotyczy objaśnień językowych (13); *wtrącone* (8)] (28): *PatKaz III* 101 (3); Abowiem Aman [...] myflił przeciwko im złe rzeczy/ áby ie był pozábijał/ y wygládził: y rzućil Ffur/ co známienue los. *Leop Esth* 9/24; *BibRadz Matth* 1/23; *Mqcz* 210a; *RejAp* 122v; *GórnDworz* O5v; *WujJudConf* 147; *BudBib I* 326c marg; *CzechRozm* 34; *CzechEp* 156; WfzákHzem [!] iednák te *varias lectiones* [...] máią ten znák o/

przydány/ co znaczy iż to czytanie ięft w niektórych exemplarzách máley ábo żadney wagi/ tem ia wżędy opuścił *WujNT przedm 18 (16)*.

»co się znaczy (a. znamionuje)« [w tym: z kogo, z czego (10), przez co (3), w czym (2), cum N (1), stąd (1)] (19): *PatKaz III 126*; *KromRozm II 13v (5)*; *KromRozm III D3v (4)*; *RejWiz A4v*; *BibRadz I 68c marg (3)*; *RejPos 8v (3)*; *BiałKat 243v*; Bo w nim ią/ źli y dobrzy: co fię w Ewángelijey znaczy przez one trzody/ przez onę rolą *ReszPrz 23*.

»co zow(i)ą« [dotyczy objaśnień językowych; w tym: z polskiego na obcy (29), z obcego na polski (6); cum I (18), cum N (2), cum N a. A (16), cum A a. I (2), cum N a. A a. I (2); wtrącone (44)] (83): *KromRozm III B5v (2)*; zapłáciwży Powodowi głowę wedle opifánia Práwá/ co zową Wargeltem/ iuż Rękoymia od wżythkiey íprawy bywa wolen *GroicPorz r4 (22)*; *KrowObr 141v (4)*; *RejWiz 138v*; *BibRadz I 1b marg*; *BielKron 38v (10)*; *SienLek 23v*; *GórnDworz O8v (3)*; *RejPos 55*; *RejPosWiecz³ 98*; Potym tho łowo Anima/ co polacy zowią Dufzá rozmáicie się też rozumie. *GrzegŚm 21*; *RejZwierc 3*; *BielSpr 9v (4)*; *RejPosRozpr b3v*; *BudBib c4 (2)*; *BudNT przedm b7v*; *StryjWjaz C3*; *Oczko A3 (8)*; *StryjKron 400*; *CzechEp 67 (2)*; *GórnRozm A2 (2)*; *WujNT Ioann 1/38*; *SarnStat 230 (11)*; *SkarKazSej 661b*.

W apostrofach do Boga (lub Matki Boskiej 1 r.) zamykających pewien odcinek tekstowy [w tym: co nam (a. mi) racz dać... (55) – u Reja (42) –, czego nas racz domieścić... RejPos (9)] (121): Czego nás vchowáy blogoŕławioná panno Mariá *OpecŻyw [192]v*; zaczo bacz czeŕcz a chwala bogv mylemv *LibLeg 10/62 (2)*; *RejPs 111 (3)*; *SeklKat A2v*; *RejKup dd6v*; wczem pánye Boże im pomolŕ. *GliczKsiąŕ K8 (2)*; *LubPs B3v (4)*; *KrowObr 190v (2)*; *BibRadz I *2*; *SarnUzn A3*; *RejAp 31v*; Co nam wżytkim rácz dác z miłofierdzya ŕwoiego ŕwiętego/ ktory żywielŕ y kroluiefŕ poŕpołu z Bogiem Oycem y z Duchem ŕwiętym ná wieki wieczne. Amen. *RejPos 339v (51)*; *RejPosWiecz² 90v*; *BiałKat 203v*; *GrzegŚm 55*; Co w tobie rácz vtwardzić á ozdobić Bog Ociec Syn y Duch s. Bog ná wieki błogoŕławiony. Amen. *RejZwierc [28³]v (2)*; *WujJud B (3)*; *WujJudConf 19*; *RejPosRozpr [c4]v*; *RejPosWstaw 144*; *CzechRozm A8v (3)*; *PaprPan V2*; Czego niech nam vżyczy miłościwy Pan/ przez Chriŕtuŕá Iezuŕá Pána náŕzego/ Amen. *KarnNap C2 (3)*; *SkarŻyw 293 (8)*; co mu Pánie BOże odpuŕŕ y day vpámietánie. *CzechEp 215 (3)*; Co pánie Boże ípraw A. *NiemObr 67*; *ArtKanc D18 (3)*; Zá co my tobie/ O Boże náŕz wiecznie/ Wdźięczni íye ítáwiem *ZawJeft 19*; *ActReg 164*; *LatHar 26 (4)*; *WysKaz 48*; *SarnStat *8v (2)*; *SiebRozmyŕl E4 (3)*; Czego day Boże íey K. M. doczekáć z poćiechą nas wżytkich. *SkarKaz)(4v (2)*; zá co y powtore Tobie naywżýŕzy Boże dźiękuię *CiekPotr 62 (2)*; *CzahTr H4*; *PaxLiz C3v*.

1) *W formułach odsyłaczowych (szeroko pojętych) lub poprzedzających przytoczenie, streszczenie itp. [w tym: z elipsą orzeczenia (74); wtrącone (25)] (721) :* *PatKaz I 3*; *PatKaz III 131*; O czym ízyroko w piątym Cap. namieniono. *FalZioł V 34 (2)*; *BielŻyw nlb 3*; *GlabGad L4*; czo też potwierdza Cornelius Tacitus piŕŕząc o połoŕzeniu ludu Germanŕkiego *MiechGlab 50 (2)*; *SeklWyzn G*; *MurzHist E3v*; *MurzOrt B2*; *MurzNT 3v (2)*; *KromRozm I H*; *KromRozm II i2*; *KromRozm III Ev (2)*; *GliczKsiąŕ K2*; czego iáwny przykłąd Exo. XIII. *LubPs X4v marg*; *GroicPorz y2*; *OrzList d3*; *BibRadz I 353v (2)*; *LeovPrzep H4*; *OrzQuin K3v*; *SarnUzn G4v*; *SienLek 144*; *SienLekAndr a3 (2)*; *RejAp 197v*; *RejPos 36v (6)*; *RejPosWiecz² 93 (2)*; co w Dźieiach Apoŕtollkich okfićie maŕz napifano. *BiałKat 116*;

GrzegŚm 5; *KuczbKat* 100 (4); *RejZwierc* 197v; *WujJud* 70v (2); *RejPosWstaw* [21³]v (6); *BiałKaz* E3; *BudNT przedm* b4v; co każdy z onego iego Pół 119. łącznie poznać może *CzechRozm* 207v (14); *SkarJedn* 192; *Oczko* 17; *StryjKron* 1 (6); Abowiem nie złąpił do Sodomy o czym się potem powie, bez wolei oycowskiej *CzechEp* 250 (21); O czym przypatrujemy się Apostolskim słowom/ które piśze do Telfalonicenńkich *NiemObr* 85 (18); *ReszPrz* 26; *ReszList* 187; *WerGość* 244 (3); *WerKaz* 284; *Phil* G (4); czego y z piśmą świętego dowieść nie trudno/ *Act: 2. Apocal: 3. Ifa: 66. LatHar* 244 (6); *WujNT* 35 (7); *SarnStat* 227 (6); *GrabPospR* K3; *PowodPr* 18 (4); *SkarKaz* 274a (5); *SkarKazSej* 688a.

Frazy: »o czym [z elipsą orzeczenia]« [w tym: kto (28), co (2), w czym (3)] (40): O czym. 1. Sámu. 7.v.18. *BibRadz* I 48c marg (2); *OrzQuin* B; o czym w dziejach Apostolskich. *RejPosWiecz*² 94; *GrzegŚm* 24; O czym Długofz Kroniki Pruskie y Miechouius lib. 4. cap. 40. fol. 273. *StryjKron* 492 (17); *CzechEp* 114 (3); *NiemObr* 69 (2); o czym constitutia Warłzewka roku 1578. *Paprup* Lv; *KolakSzczęśl* A2; *SarnStat* 347 (5); O czym S. Chryśtoftom do Theodorá mnichá *WujNT* 782 (6).

»o czym czytaj itp.« [w tym: kogo (9), co (7)] (30): *GroicPorz* 14; *BibRadz* II 120c marg (2); o czym czytajcie *Polyticatorum libros Platonis* *OrzRozm* Q4v (3); *OrzQuin* O3 (3); *SarnUzn* D2 (3); *BiałKaz* D3v; O czym też czytać możesz *Ezai: 59. v 9. CzechRozm* 119 (4); *StryjKron* 36 (4); *CzechEp* 136; *NiemObr* 60 (2); *WerKaz* 300; *LatHar* 286; *WujNT przedm* 8; O czym czytaj dółkurs potrzebny Staniłławá Grzeblkiego *SarnStat* 283 (3).

»o czym masz« [w tym: co w czym (3), u kogo (3), przy czym (1), w czym (1); wtrącone (1)] (12): *LubPs* O2v; *BibRadz* II 98b marg (2); *SarnUzn* F6; o czym Náuki małz/ w Rozdziale iedenastym Kłýag wtorych. *SienLek* 46; *GrzegŚm* 10; *KuczbKat* 20; o czym małz przy 27 rozdziale 3. kłýag mo: *BudBib* I 102a marg; *CzechRozm* 115 (3); *SarnStat* 791.

»o czym mowi itp.« [w tym: kto (22), kto u kogo (4), kto w czym (3), kto do kogo (1), co (2), w czym (2), u kogo (1)] (41): *PatKaz III* 132v; O czym Awicenna y Serapio powiadaia *FalZioł* I 4c (2); *KromRozm III* B5v (3); *LubPs* Z3; *OrzRozm* Nv; *OrzQuin* N2v (3); *RejPos* 16v; O czym Páweł s. w liście do Koryn. piśząc mowi *RejPosWiecz*² 94 (3); *RejPosWiecz*³ 98v; *GrzegŚm* A2v; *WujJud* 122v (4); *RejPosWstaw* [21²]; *ModrzBaz* 2v (3); *SkarJedn* 156 (2); *CzechEp* 250; *NiemObr* 44; *ReszPrz* 19 (3); *Phil* N4 (2); *SkarKaz* 5b (5); o czym piśmo mowi *SkarKazSej* 706a (2).

»o czym niżej itp.« [w tym: o czym będzie niżej (12), o czym patrz niżej (4), co się niżej powie (2); z elipsą orzeczenia (8); wtrącone (3)] (33): *MurzHist* C3v; *KromRozm III* B5v (2); *GroicPorz* f4v; Oczem pátrznij Ká. 21.v.11. *BibRadz* I 128d marg (3); Syllá poráził Máryulá/ o czym będzie niżej/ á od tych się szkodliwe walki poczęły wewnętrzne Rzymńkie. *BielKron* 121 (8); *RejPos* 82; *BielSpr* 10; o czym niżej. *WujJud* 29 (2); *BudNT przedm* b2v marg; co się niżej námieni. *SkarJedn* 120; *NiemObr* 21 (2); *ReszPrz* 26; *WujNT przedm* 7 (6); *SarnStat* 233 (2); *CiekPotr* 8.

»o czym patrz(aj), patrzyć, weźrzy« [w tym: w czym (4), w co (1)] (15 : 1 : 1): O czym pátrznij w kłýgách. 4.Mo. 18.v.19. *BibRadz* I 241a marg (9); *BudBib* I 254a marg; *BudNT przedm* b2v marg; O czym weźrzy w Constitucie Séymów annorum 1590. *SarnStat* 139 (6).

»o czym piśze itp.« [w tym: kto (78), kto w czym (15), kto do kogo (5), co (2), w czym (17), przy czym (2), u kogo (1), z czego (1); wtrącone (4)] (134): *FalZioł* I 115b (2); *GlabGad* L3v; *MiechGlab* 39; *KromRozm II* 14v (2); *KromRozm III* M2; *GliczKsiąż* Kv; *LubPs* Z3; *GroicPorz* n4 (2); O czym

Zacny Hiŧtoryk Iozephus piŧze. *OrzRozm* 12v (3); *BielKron* 20 (15); *Mącz* 81b; *OrzQuin* Gv (3); *SienLekAndr* a3; *RejAp* 105 (2); *GórnDworz* B3v; *RejPos* 42 (13); *GrzegŚm* 10 (3); O czym Páweł S. do Gálátow ták piŧał *KuczbKat* 295 (3); *BielSpr* b4 (2); *WujJud* 11 (6); *WujJudConf* 65 (7); *RejPosRozpr* cv; *CzechRozm* 179v (2); *ModrzBaz* 22v (3); *SkarJedn* 371; *SkarŻyw* 277; *StryjKron* 11 (7); *CzechEp* 21 (14); o czym ták nápiŧano z ŧpraw Apóŧtołŧkich 11. rozdzia. *NiemObr* 41 (15); *ReszPrz* 26 (2); *WerGość* 255; *GostGosp* 158; *LatHar* 55 (3); *WujNT przedm* 31 (9); *SarnStat* 1027; *SkarKaz* 578a; O czym ŧię w innych kazániach iuŧ piŧáło. *SkarKazSej* 686a.

»co ŧię (p)okazuje *itp.*« [w tym: z czego (29), czym (1), w kim (1)] (34): co ŧye yáŧnye z pirwŧŧego liŧtá Páwłá ŧwýtego do Korynthow cap. VII. okázuye. *KromRozm II* x4v (7); *KromRozm III* E7 (7); *RejPos* 151; *KuczbKat* 315; *WujJudConf* 152v; co ŧię niŧzey iáwnie pokázuię *BudBib I* 132a marg; *MycPrz II* C; *BudNT przedm* b8; *CzechRozm* 246 (3); *NiemObr* 21 (7); *ReszPrz* 81; *WujNT* 187 (3).

»o czym, co stoi« [w tym: u kogo w czym (2), w czym (2), przy czym (1)] (14 : 1): o czym w I. káp. v Lukafzá ŧwýtego thák ŧtoi *LubPs* T4; co v Dánielá w ŧwýtym piŧmie iáwnie ŧtoi *BielKron* 128 (13); *BielSpr* 30v.

»o czym ŧzyrzej *itp.*« [w tym: co ŧzyrzej zrozumiemy *itp.* (19), o czym ŧzyrzej piŧze *itp.* (18), o czym ŧzyrzej stoi (8), co ŧzyrzej uŧłyszysz (5), o czym ŧzyrzej będzie (4), o czym ŧzyrzej czytáj (3), o czym na swym miejsu ŧzyrzej (3); z elipsą orzeczenia (14); wtrącone (2)] (91): *KromRozm III* D2v (2); o czym kto chce może ŧzerzey w w Kłýęgach wyŧłŧzey námienionych czytác. *GroicPorz* 14 (2); *KrowObr* 181; *OrzList* f3v; *BielKron* 2v (18); *RejPos* 11v (33); *BiałKat* a4 marg; Coŧmy ŧzerzey rozbieráli w Kredzie/ kiedyŧmy o zmartwychwŧtániu ćiałá mowili. *KuczbKat* 390; gdy Tánao Krol ich walczył z Ninuŧem Krolem Afyriyŧkim/ o czym piŧálem ŧzyrzej w Kronice ŧwoiey/ ten Narod natrudnieyŧzy był ku zwalczeniu *BielSpr* 67 (3); *MycPrz II* B4; *WierKróc* B2; *ModrzBaz* 76; *Oczko* 28v; *SkarŻyw* 277; *StryjKron* 95 (2); *CzechEp* 118 (4); *WerKaz* 300; *GostGosp* 158; O czym ŧzerzey Auguŧtin S. *WujNT* [405] (10); *SarnStat* 60 (4); *SkarKazSej* 674a (2).

»o czym ŧwiadczy« [w tym: wtrącone (5)] (43): *OpecŻyw* 188; *FalZioł I* 34a (6); O czym ŧŧyroce ŧwyádŧŧy Dawid prorok ná wyelu myeyŧcach/ á zwłáŧŧczá Pŧal. XVIII. *KromRozm II* b2 (7); *KromRozm III* L2; *KrowObr* 181; *RejWiz* 115; *SarnUzn* [G2]v; *WierKróc* B2; *BiałKaz* B4v (2); *CzechRozm* 4; *ModrzBaz* 49; O czym Kroniki Pruŧkie y Liflandŧkie ŧtáre ŧwiádczą doŧtáteczniey *StryjKron* 432 (3); *NiemObr* 36 (4); *WerKaz* 292; *PaprUp* B3 (2); *LatHar* 121 (2); *WujNT* 382 (4); *SarnStat* 85 (3); *KlonFlis* A3v.

»o czym ŧwiádecstwo *itp.*« (8): *LubPs* aa3v marg; *BibRadz I* 138d marg (2); *WujJudConf* 107; *CzechEp* 329; *NiemObr* 117; *WujNT* 853; O czym ieŧt wiele ŧwiádecstw ŧwýtych ŧtárych/ Anákletá/ Hieronymá/ Dámázá/ Auguŧtyná/ Leoná/ y Koncyliy. *SkarKaz* 607a.

»o czym (w)ŧpomina (a. przypomina, a. napomina)« (8): *KromRozm II* d; *WujJudConf* 31v (2); O czym teŧ Herberŧtein wŧpomina fol. 70. in Commentarijs Moŧchouiticis. *StryjKron* 421; *NiemObr* 108 (2); Co y wielebny Bedá przypomina/ piŧząc ná to mieyŧce. *WujNT* 835 (2).

»o czym wyŧszej« [w tym: o czym (z)najdziesz wyŧszej (5), o czym wyŧszej ŧię napisało *itp.* (6), o czym patrz(aj) wyŧszej (3), o czym czytáj wyŧszej (2), o czym masz wyŧszej (2); z elipsą orzeczenia (8); wtrącone (4)] (32): *KromRozm II* x4v; *GroicPorz* dd2; o czym maŧz wyŧłŧzey káp. 9. *BibRadz II* 141a

marg (2); *BielKron* 13v (2); *SienLek* 9v; *GrzegŚm* 24; *KuczbKat* 170; *SkarJedn* 251; *StryjKron* 76 (2); *NiemObr* 17 (3); *WujNT* 310 (3); O czym Státut znaydziefz wysłzéy *Tit. Aptéki. SarnStat* 294 (14).

»o czym (z)najdziesz *itp.*« (28); *OrzQuin* L4; o czym go pifząc naydziefz/ Lištu 44 a *SienLekAndr* a3; O czym ielzczę náydziefz Kálwinowe książzki ktore názwał Impietate^m Gontilis. kártá 69. *CzechRozm* 19 (3); *StryjKron* 31 (3); *CzechEp* 44 (3); *LatHar* 76; *SarnStat* 133 (16).

c. *Nieokreślony*: *coś*; *aliquid*, *quicquam* *Mącz*; *quid* *Calag* (5089) : yeslize czo wzyął tham stąd pan stanyslaw abo nye, ma przyssyącz *ZapWar* 1550 nr 2666 (12); *MetrKor* 34/135 (2); *March*¹ A4v (3); *BierEz* A3v (21); *OpecŻyw* 71 (10); *PatKaz I* 2v; *PatKaz III* 87v (3); *HistJóz* Cv (3); *FalZioł* II 1d (13); *BielŻyw* 3 (16); *GlabGad* D8v (4); A z człowieka nalepszego Wnet uczyni przewrotnego. Iżby radniej gardła pozbył, A niżby cze[go] ustąpił *BierRozm* 16 (2); *KłosAlg* A2; *KlerWes* A2; *LibLeg* 7/35 (29); *March*³ V4v (2); *RejPs* 47v (5); *LibMal* 1543/75 (5); *ComCrac* 17v (2); *RejRozpr* Av (15); *SeklWyzn* a4 (7); *RejJóz* A3v (34); ielły czego będziecie prolic oyca mego wymie moye da wam *SeklKat* P3 (9); *RejRozm* 396 (3); *RejKup* B (46); *RejKupSekl* ee6v; *HistAl* I6 (2); *KromRozm I* A3v (6); *MurzHist* A2 (9); *MurzNT Matth* 5/23 (10); *KromRozm II* c4v (7); *KromRozm III* C3 (4); *Diar* 26 (23); *DiarDop* 99 (5); Wiedz pewnie á nie mnimay kiedy co ípráwuiefz *BielKom* C5v (9); *GliczKsiąż* A4 (35); *LubPs* A5v (19); *GroicPorz* a4 (20); *GroicPorzRej* C3v; *KrowObr* 48 (10); *RejWiz* A5 (85); *Leop* *B4v (41); *UstPraw* A3 (18); *KochZuz* A4v; *RejFig* A8v (7); A niechby wždy w gołpodzye/ co ielś vcżyniono *RejZwierz* 137 (32); *BibRadz I* *4 (38); *Goski* A8v; *OrzRozm* B3v (13); *BielKron* 9v (77); *GrzegRóżn* C (4); *KochSat* B3v (3); *KwiatKsiąż* D3v (3); *LeovPrzep* I2; *Mącz* 13b (152); *OrzQuin* B2v (15); Bo żeby co po śmierci gdzie indziey być miało/ Widziálem że Rzymiánie o tym dżierzá máło. *Prot* Bv (3); *ProtStoj* Ev; *SarnUzn* H3v (2); *SienLek* 14 (17); *RejAp* BB2v (22); *GórnDworz* B2v (87); *GrzepGeom* B4 (6); *HistRzym* 3v (2); *RejPos* A6 (82); *RejPosWiecz*² 90v (2); *RejPosWiecz*³ 98v; *BiałKat* 63v (2); A wždy iedzą y piją więcey niż co robią *BielSat* C3v (2); *GrzegŚm* 47 *marg* (3); *HistLan* A3 (13); *KuczbKat* 5 (3); *RejZwierz* A2v (158); *BielSpr* 2v (10); *WujJud* 29v (9); *WujJudConf* 4v (10); *RejPosRozpr* c4; *RejPosWstaw* 42; áni ielli im kto co obieca á nie ípełni/ tedy fię tego nie vpomináią. *BudBib Bar* 5/34 (17); *HistHel* ktv (4); *MycPrz I* B2 (5); *Strum* C2 (16); *WierKróc* A4 (4); *BiałKaz* E2v; *BudNT* a2 (14); *StryjWjaz* A3; *CzechRozm* A5v (84); *PaprpPan* Cv (9); *KlonKr* C4 (2); Przetho mogą z tám tąd bráć/ ielliby czego im tu niedoítáło. *KarnNap* C2v; *ModrzBaz* 1v (63); *SkarJedn* A5v (7); *KochOdpr* A4v (3); *Oczko* 6v (9); *KochPs* 84; *SkarŻyw* A4v (49); *KochTr* 24 (2); *MWilkHist* B (5); *ZapKości* 1581/18 (8); *StryjKron* A3v (4); Klenoty y koroná wiernych niewinnie co ćierpieć. *CzechEp* 338 *marg* (89); *CzechEpPOrz* **2; *NiemObr* 5 (11); *KochFr* 3 (11); *KochDz* 108; *KochSz* A3v (2); *ReszPrz* 72; *ReszList* 171; *WerGość* 204 (3); *WisznTr* 16 (2); *BielSen* 12 (2); Iellibyśmy w tey ípráwie ná czym ízwánkowały/ Prośimy ábyście nas nie odtępowały. *BielSjem* 13 (2); *KochPam* 86; *KochPieś* kt (4); *KochSob* 58 (3); *KochTarn* 79; *PudłFr* 26 (10); *ArtKanc* F19v (2); *BielRozm* 5 (2); *GórnRozm* A2 (21); *PaprpUp* B (11); *KochWr* 21 (3); *ZawJeft* 33 (2); *ActReg* 10 (26); *GostGosp* 1 (28); *GostGospSieb* +2v (2); *Phil* B4 (5); *GórnTroas* 9 (5); *KochCn* B4v; *KochPij* Cv; *GrabowSet* Bv (10); *KochFrag* 17 (3); *KochFragJan* 3; Ztądże/ choćias wálzá kró: M. domá co mądrze/ álbo więc ná wojnie co íczęśliwie ípráwił/ nigdyś przecię niełzukał włafney chwały *OrzJan* 95 (9); *WyprPl* A2v (8); *LatHar* 137 (6); *KołakSzczęśl* C2 (2); *RybGęśli* C3v (3); gwiazdka znaczy

kiedy co więcej; rozenek zaś kiedy co mniej; á ten znak ” kiedy co ináczey infze księgi niżli nálze máią. *WujNT przedm* 29 (57); *WysKaz*)(3v (5); *JanNKar* B2 (5); *SarnStat* 5 (73); *SiebRozmyśl* A2v; *GrabPospR* M2v (2); zwołał fwych do siebie/ Młodzieńcy/ terazby co pokázác w potrzebie. *KmitaSpit* B4 (3); *PowodPr* 14 (14); *SkarKaz*)(3 (26); *VotSzl* F; *CiekPotr*)(2v (18); *CzahTr* Bv (2); *GosłCast* 5 (17); *PaxLiz* B4 (3); *SkarKazSej* 660a (12); *KlonFlis* E4 (2); A kiedy twoie bydlę wczyni w czym łzkodę/ Musíš ie wydać *KlonWor* 25 (8); *PudłDydo* A3; *RybWit* B3v; *ZbylPrzyg* A2 (2); *SzarzRyt* D3v (2).

W połączeniu z zaimkiem „kto” lub „on” w szyku przestawionym, stwarzającym pozory konstrukcji względnej (4): Skarże tego co kto złego zbrodzi. *BielKom* E2v; Gdy kto kogo pozowie o co/ tedy ten o co go pozowá [...] będzye chciał widzyeć Woźnego *UstPraw* C3v; Fiduciarus, Ten czego komu zwierzo, álbo do rąk dano. *Mącz* 126b (2).

co z czego (8): *UstPraw* E4v; *WujJud* 168; O tey iedney rzeczy Márek myłlił/ áby czego s tych rzeczy ktore łłyłzał nie opuścił *RejPosWstaw* [143³]; *BudBib* 1. *Mach* 14/45; *Oczko* 12v; *SkarŻyw* A4; *StryjKron* 294; *WujNT Act* 26/26.

cum ai, pron, nm i av [w tym: cum G sg n (1267) –, comp (84), sup (6) –, cum ai a. av na -o lub -’e (15), cum N sg n (8) – sup (1) –, w składni zgody (364) – comp (20); szyk odwrotny (40)] (1654): *BierEz* C4v (3); iestliby iadowaté⁸⁰ tzo pili/ niebędzie ijm łłkodzitz. *OpecŻyw* 173 (3); *MetrKor* 38/503; *FalZioł* I 70b (17); *BielŻyw* nlb 6 (5); *GlabGad* G5v (2); *BierRozm* 27; *LibLeg* 6/116v (5); *RejPs* 24v (2); *ComCrac* 11v; *RejRozpr* C (4); *RejJóz* D5 (3); *LibMal* 1544/90v (2); *RejKup* e3 (6); *RejKupSekl* a5v; *HistAl* B7v; *MurzHist* A4v (3); *MurzNT* 61; *KromRozm I* N3v; *KromRozm II* a4 (6); *Diar* 25 (4); *DiarDop* 101 (2); *GliczKsiąż* C2v (10); *LubPs* K2v (5); *GroicPorz* g2 (2); *GroicPorzRej* C4; *KrowObr* 63v (4); *RejWiz* A5 (26); cołz ábo mnimaćie byzmy co ziedli Krolewłkiego [aliquid ex rege]/ czyli że nam dary dano? *Leop* 2. *Reg* 19/42 (2); *OrzList* b4v; *UstPraw* Ev (2); *RejFig* Dd4v; *RejZwierz* 51 (5); *BibRadz* I *5v (11); *OrzRozm* E (2); *BielKron* 20v (10); *GrzegRóżn* F4v; *KwiatKsiąż* C2v (2); Tetigin tui quicquam? Rułzyłemci czego twego? *Mącz* 470d (26); *Prot* A2v (4); *SienLek* 4v (8); ogląda to iáwnie á iálnie/ iellize fie tu co namnieyłzego nie zgadza s píłmy łwietemi y s prorocłwy przednieyłzymi *RejAp* 196 (3); *GórnDworz* T8v (21); *GrzepGeom* B3v (3); *RejPos* 3v (20); *BiałKat* 148v; *BielSat* Nv; áni zdrowie ielt też co lámo ofobne *GrzegŚm* 50 (3); *HistLan* D4 (2); *KuczbKat* 15 (6); A iellizeby theż czo iákiego z nieobaczká przypádło/ á przecżże fie názbyt fráłowác mamy? *RejZwierz* 152 (40); *BielSpr* 45v (2); *WujJud* 20; *KochList* 3; *RejPosWstaw* [41³]; *BudBib* c3v (4); *Strum* A3v (3); Załz było Polłtze kiedy w tey mierze trudnego Co *WierKróc* A3; *BudNT Luc* 12/48; *CzechRozm* 21 (18); *PaprpPan* B4 (2); *ModrzBaz* 6 (12); *SkarJedn* 67; *KochOdpr* B3; *Oczko* 23v (4); *SkarŻyw* A3 (19); że by też co było W tym docześnym żywoćie człowieczeńłtwu miło *KochTr* 21 (3); *MWilkHist* Iv; *CzechEp* 15 (9); *NiemObr* 41; *KochFr* 53; *KlonŻal* D3; *KochSz* A2 (2); *ReszHoz* 119; *WerGośc* 205; *WisznTr* 9 (3); *KochPieś* 25 (2); *PudłFr* 4; *ArtKanc* Qllv (2); Nie wiem iżbyś co przećiwko práwu nálzemu mogł mowic łłufznego *GórnRozm* D4v (8); *KochPropKKoch* 4; *KochWr* 20; *ZawJeft* 31; *ActReg* 58 (5); *Calep* 552b (2); *GostGosp* 54 (3); *GostGospSieb* +2; *Phil* Q2; *GórnTroas* 25 (2); *KochCzJan* A3; Vżyiefz przeto łálki/ gdy pobacżyłz Pánie/ Ze fie podczas co głupie/ z mey krewkości słtanie *GrabowSet* D (3); *OrzJan* 39 (3);

WyprPl B (2); LatHar 50 (2); KołakSzczęśl B3 (2); RybGęśli D2v; WujNT Mar 16/18 (9); WysKaz 16; JanNKar A4v; SarnStat 133 (6); PowodPr 45 (2); SkarKaz 44b (9); VotSzl A3; CiekPotr 28 (2); PaxLiz A2v (2); SkarKazSej 670b; GosłCast 5; KlonFlis Bv (3); KlonWor 1 (2). W charakterystycznych połączeniach: czego bacznego, co brzydkiego (brzydliwego) (2), burzliwego, całego, chędogiego (3), czym chłodnym (2), co chwalnego (2), cielesnego, czym cienkim, co ciepłego, czym ciepłym (2), co ciężkiego (cięższego) (10), cięższego (czym ciężkim) (2), co ciężko, cnotliwego, cudnego (3), cudzego (3), czego cudzego, co czyjego, (nie)czystego (3), czego nieczystego, czym dalszym, co długiego, dostateczniejszego, drogiego, dworskiego, dziecinnego, dziedzicznego, fałszywego (2), (nie)foremnego (4), czego nieforemnego (2), co niefortunnego (2), czego głębszego, co główniejszego (2), głupie, gniewliwego, godn(iejsz)ego (10), czego godniejszego, co gorącego, czym gorącym, co najgorszego, gorzkiego (3), gotowego (2), grubszego, gruntown(iejsz)ego (3), gwałtownego, haniebnego, hardego, jadowitego (5), czego jadowitego, co jakiego, czego jakiego, co jaśniejszego, kosztownego, kościelnego, krolewskiego, czego krotochwilnego, co krzeczkiego, czego krzywego, co lekkiego (lepszego) (4), najlepszego (3), lubego, łakomego, czego łakomego, co łatw(i)ego (2), małego (3), czego marnego, co mądrego (3), męskiego, miernego, czym mierzionym, co miękkiego, miłego (milszego) (3), miło (2), młodego,(na)mniejszego (3), mocnego, nabożnego, nagłego (2), niespodzianego, obłądnego (obłądliwego) (2), czego obłądliwego, co ochędożnego (2), czego okrągłego, co omylnego, osobne, ostr(sz)ego (2), czym ostrym (3), co ozdobnego, czego pełnego, co niepewnego, pierwszego, piękn(iejsz)ego (4), najpiękniejsze, piln(iejsz)ego (6), plugawego, płytkiego, pobożn(iejsz)ego (2), pociesznego (3), czym pociesznym (czego pocieszliwego) (2), co pocziw(sz)ego (4), (nie)podobnego (7) podobno, porządnego (2), postronnego, pośledniego, potężnego (nie)potrzebn(iejsz)ego (25), czego potrzebn(iejsz)ego (czemu potrzebniejszemu, czym potrzebniejszym) (4), co poważn(iejsz)ego (5), powierzchownego, (nie)pożytecznego (6), (nie)prawdziwego (4), czym prywatnym, co próżnego, przecznego, sprzedajnego (3), czym przemierzłym, czego przeszłego, co przygodnego, nieprzyjacielskiego (2), przykrego (7), przykro (2), przyległego, (nie)przystojnego (7), czego (nie)przystojn(iejsz)ego (czym nieprzystojnym, czemu nieprzystojnemu) (7), co przyszłego, równego (6), czego równiejszego (czym równym) (2), co rozdzielnego, rozważnego, różnego (9), czego nierządnego, co sklance, słabego, czym słodkim, co słonego, (nie)słusznego (8), czego niesłusznego (3), co smacznego (3), smętnego (smutnego) (3), czego smrodliwego, co snadnego, sniednego, niespokojnego, niesporo, (nie)sprawiedliwego (2), sprochniałego, sprosnego (3), srogiego (sroższego) (2), (nie)stateczn(iejsz)ego (7), (po)strasznego (strasznego) (3), surowego, swarliwego, sw(oj)ego (15), szalonego, (nie)szczęśl(sz)ego (4), czego szczęśliwego, co szczęśno, szkaradego, szkodliwego (3), czego szyrszego, co śmiertelnego (2), śmiesznego (3), świętego (3), tajemnego (2), tajno, czego tłustego (czym tłustym) (3), co (nie)trefn(iejsz)ego (18), czym nietrefnym (2), co troskliwego (2), trudnego (14), trudno, trwałego (natrwalszego) (5), trzeciego (2), twardego (2), czym tward(sz)ym (czego twardego) (3), co tw(oj)ego (2), czego twego, co uczciwego, czego nieutciwego (czym nieuczciwym) (2), umarłego, co upornego, ważn(iejsz)ego (2), czym ważniejszym, co wątpliwego, wdzięcznego (5), czego wdzięcznego (2), wesołego, widomego, wiecznego, wielkiego (8), czego wielkiego (2), co większego (7), czego większego (czym większym) (6), co własnego, wolniejszego, wonnego, wrzedliwego, wszetecznego (2), wysokiego (2), zacn(iejsz)ego (5), czego zacnego, co zbawiennego, czego zbawiennego, co zbytniego, (nie)zdrożnego (4), zgnilego, znacznego (4), znamienitego, zwierchnego,

niezwykłego, żalobliwego, żywego (2). Cf *cum G sg n* w pytaniu retorycznym, »mieć co spólnego«, »mieć w sobie co [jakiego]«, *Wyrażenia*.

cum part [w tym: *part praet pass* (55), *part praes act* (3); *cum N sg n* na -o (41), *cum G sg n* (16) – *comp* (1) –, w składni zgody (1); *szyk odwrotny* (1)] (58): *LibLeg* 7/33; *KromRozm III* F3v (2); panowie posłów pytali, jeśliż co namowionego mają około obrony *Diar* 31 (2); *GroicPorz* k4 (4); A cżafem czym pachniącym y z gory łpluśkaią. *RejWiz* 17; *UstPraw* Hv; *RejZwierz* 141; *BielKron* 334v; *KwiatKsiąż* H; *Vetari* aliquid proverbio, Przepowieścią być co zakazano. *Mącz* 490d (10); *RejAp* 14; *BiałKat* 68v; *GrzegŚm* 49; *KuczbKat* 5; *RejZwierz* 70v; *BielSpr* 60v; *BudBib* Ez 15/5; *BudNT* przedm b (4); *ModrzBaz* 17; *SkarJedn* 227; każdemu namnieyszemu fluzyl tym ochotniej im mu co wżgárdzeńlżego poruczono *SkarŻyw* 353 (3); *CzechEp* 163 (2); *ZapKościer* 1588/78; *KochPij* C; *OrzJan* 113; *KołakSzczęśl* C4v (3); *WujNT* przedm 4 (2); ani chcemy/ aby o ich krzywdy przed nas przynałzano co było *SarnStat* (8).

cum G sg n comp w pytaniu retorycznym zakładającym odpowiedź negatywną i wyrażającym najwyższą ocenę (13): *BielŻyw* 6; *GroicPorz* y; Azaż może iuż co być nád to wdzyęcznieyszego. *RejWiz* 60v; *BibRadz* 3.Esdr 4/32; *OrzRozm* Q3; Niewiem aby czo dziwnieyszego ná świecie być mogło. *GórnDworz* P4 (2); *RejPos* 247; *NiemObr* 30 (2); *GostGospSieb* +3v; *OrzJan* 131; *SkarKazSej* 695b. W charakterystycznych połączeniach: co cudniejszego, dziwnieyszego (2), gruntownieyszego, mocniejszego, piękniejszego, potężniejszego, pożytecznieyszego, przystojniejszego, slachetniejszego (2), użytecznieyszego, ważniejszego, wdzięcznieyszego, zacniejszego.

Połączenie: »(nie) leda (a. lada) co« [w tym: *przyimek wewnątrz połączenia* (40), *przed połączeniem* (5)] (204): *BierEz* L3v; *FalZioł* I 50b (4); *BielŻyw* 19 (2); *GlabGad* E7 (6); A z llywa drugi ony płáty Co ledá nacz podarl llyty *RejRozpr* I3 (3); *RejJóz* C6v (4); *RejKup* e2 (11); *MurzHist* H; *KromRozm III* Q3v; *BielKom* E3 (3); *GliczKsiąż* C8v (3); *GroicPorz* hh2; *KrowObr* 44v (2); Ktorzy niebo y Bogá ledá zacżby dáli *RejWiz* 140 (9); *RejFig* Aa (2); *RejZwierz* A2v (8); *BibRadz* 1.Reg 18/10 (3); *BielKron* 233 (10); *Mącz* 142c (10); *Prot* A2v; A toć lą ty [...] opoki obłudnego fwiátá tego/ ktore nam ledá w czym infzym vkázuią albo obiecuią zbáwienie náłze *RejAp* 64v (5); *GórnDworz* C8v (12); *RejPos* 85v (8); *BielSat* D2v; *HistLan* A3v (2); *RejZwierz* 7v (15); *BielSpr* 25v; *KochList* 3; *BudBib* 1.Reg 18/22; *Strum* Iv (2); *BudNT* przedm a5 (3); Widzę to co mowilż być nie ládá co *CzechRozm* 75v (4); *PaprpPan* C2v; *ModrzBaz* 62v (3); *SkarJedn* 232; *Oczko* 8v; *SkarŻyw* 308 (2); takli do ludu ládá co trzy po trzy obcym ięzykiem mowili? *CzechEp* 362 (16); *NiemObr* 84 (7); Bo ledá co wyrzucilż/ to my/ iáko dzieci/ W táki tréter/ że złobą wyniešiem y śmieci. *KochFr* 40 (2); *KochSz* A4; *KochMROT* A4v; *WerKaz* 305; *BielSjem* 24 (2); *KochPieś* 23; *PudlFr* [2] (2); *BielRozm* 14 (3); *GórnRozm* C (3); *KochWr* 19; *ZawJeft* 9; *Calep* 268a (5); bo plenne pieniądze z domowego gošpodárstwá/ á z ládáčżego názbierać może *GostGosp* 132 (3); *RybGęšli* B3; *JanNKarKoch* F; *SarnStat* 566 (2); *KmitaSpit* A3v; *PowodPr* 47; ále iż lię lami w łobie bárżiey niż potrzebá kochamy: ládá lię czym obrażim. *SkarKaz* 314a (2); *PaxLiz* D3; *SkarKazSej* 687a (3); *ZbylPrzyg* A3. W charakterystycznych połączeniach: *leda co* bełkotać, (na)bajać (6), bredzić (bredzący) (2), gdakać, mówić (mówiący) (22), pleść (plotący, pletliwy) (20), powiedzieć (powiedzieć) (6), szczebiotać.

Przysłowie: leplże co niż nic *GrabPospR* N2v.

Frazy: »jest co na tym [komu]« = *zależy, jest pożyteczne* (1): A ieŕli ieŕt co ná tem Rzeczypoŕpolitey [Quod si interest reipublicae]/ áby kto nieużywał źle rzeczy ábo ŕwey ábo cudzey/ iáko dáleko wiécey ieŕt ná tem/ áby kto nieużywał źle ludzi *ModrzBaz* 46v.

»musi co być w tym« [szyk *zmienny*] (2): Non pol temere est quod tu tam times, Muŕi owŕzeki co być w tym yŕ ŕie ták boyiŕz. *Mącz* 442c (2).

»do czego, k czemu przydzie« [szyk *zmienny*] (5 : 2): y owŕzem gđyby kczemu przyŕzło/ áby iáŕnie powiedział ŕe w tym ieŕt proŕtak. *GórńDworz* N4 (2); A miłoŕnik oyczyzny choć w kápłáńkim ítanie/ Gđyby do czego przyŕzło nie da teŕ nic tanie. *PaprPan* C (5).

»[komu] co do tego« (1): Y niewiem/ ieŕli nam co do tego. *KochOdpr* C.

Zwroty: »mieć co ŕpolnego [z kim, z czym]« (4): *SarnUzn* G5v; *GórńDworz* M2v; A maŕz theŕ co ŕpolnego ten to Moyŕelzow [zakon] piłány/ z onym Boŕkiem wiecznym *CzechRozm* 89; *SkarKaz* 606b.

»mieć w sobie co [jakiego]« [szyk *zmienny*] (6): *KromRozm II* p3v; *GórńDworz* Cv; A ieŕli ieŕt namieŕtnikiem Boŕzym/ miałci by teŕ wŕdy co Páńkiego mieć w íobie. *RejZwierc* 45v; *CzechRozm* 213; *CzechEp* 96; *JanNKar* B.

Wyrażenia: »co dobre(go)« [w tym: cum G sg n (124), cum N sg n (2), w składni zgody (40)] [szyk 163 : 3] (166): a vkaz gym laŕka ŕwá ij duŕŕam onich ktorzimy nyegdi co dobre⁸⁰ czyniły *BierRaj* 20v; *BierEz* E4v (4); *FalZioł* V 69v; *Wróbŕŕołt* Sv (3); *RejPs* 79 (2); *RejRozpr* K3v; A powiedas bych ganyła Chocbych czo dobre baczyła. *RejKup* k6v (3); *HistAl* K3v; *KromRozm I* N2 (2); *MurzHist* H3; *MurzNT* A4v (3); *KromRozm III* A5v (2); *GliczKsiąŕ* F3 (10); *LubPs* Dv (2); *KrowObr* 59 (4); *RejWiz* 20v (4); *Leop Lev* 14/13 (5); *RejZwierz* 18v (2); *BibRadz 2.Reg* 9/1 (3); *OrzRozm* C4 (2); *BielKron* 144v (4); *Mącz* 320c (2); v których ieŕliŕe co dobrého znaydziemy/ bierzmy to od nich iáko dáry Boŕe *OrzQuin* O4 (2); *RejAp* 80; *GórńDworz* I7 (4); *HistRzym* 122; *RejPos* 19 (6); *BielSat* G3 (2); *Grzegŕm* 28; *RejZwierc* 50 (16); *WujJud* 64 marg (3); *BudBib I* 179c marg; *BudNT przedm* c3v (2); A BOg nie dopiero człowieká miłować pocŕyna/ gđyby ŕie vrodził/ y co dobrego czynił/ ále y przed iego vrodzeniem *CzechRozm* 259 (8); *PaprPan* Hh3; *ModrzBaz* 1 (5); *Skarŕyw* 147 (3); *CzechEp* 42 (4); *ReszHoz* 141; *BielSen* 17; *BielSjem* 9 (2); *GórńRozm* G; *KochWr* 40; *PaprUp* F; Ieŕliŕe co dobrého iey ŕye táŕ przydáło/ ŕczęŕcie ŕwoię okrutnoŕ przyŕzłą cukrowáło *ZawJeŕt* 46; *ActReg* 161; *Calep* 66a; iákóŕ ten obráć ma między dobrym/ á złym/ kto niewie co złe/ á co dobre/ y dla czego dobre co ieŕt/ ábo złe? *GórńTroas* 4; *GrabowSet* B2v; *OrzJan* 21 (5); *WyprPl* B3; *LatHar* 4 (2); *RybGęŕli* Dv; *WujNT Rom* 9/11 (3); *WysKaz* 47; *JanNKar* D3; *SarnStat* 192; *KmitaSpit* C5v; *PowodPr* 26 (2); *SkarKaz* 208b (5); *CiekPotr* 24 (3); *GosłCast* 43; *PaxLiz* C2 (2); *SkarKazSej* 657b (4).

»co drugiego« [w tym: cum G sg n (8), w składni zgody (8); co drugiego takowego (2)] (16): *FalZioł* II 5a; *RejKup* aa7v; *GliczKsiąŕ* A3v; ieŕliby co drugiego takowego było/ coby ŕie zdrowey náuce íprzećiwiáło/ według chwały błogoŕłáwionego Bogá? *KrowObr* 227v; Nunquid est aliud, Maŕz co drugiego. *Mącz* 254d (4); *GórńDworz* R6v (2); *GrzepGeom* N3; *RejPos* 327v; *HistLan* E4; *CzechEp* 254; *GostGosp* 26; tedy exekucia ich ábo ŕadna/ ábo táká/ iŕ ŕie o nie ítroná choć wygráła/ znowu iednáć musi/ ábo nic nie weźmie/ y iefzce tego czym drugim przypláci. *PowodPr* 65.

»co dziwnego, dziwno« [w tym: *cum G sg n* (10), w składni zgody (3)] (13 : 1): *BierEz* Nv; Bo gdyby między nami Pan łam być nie raczył/ Káždyby co dziwnego nád łobą obaczył. *LubPs* cc4; Kiedy iuż wzgorę doydą powietrza źimnego/ To fie iuż tám odmienia ząwždy nacż dziwnego. *RejWiz* 150v; *OrzRozm* Q3; *Admirabiles in nectendis machinis Aegypti* [!], Proverb. Trafni ku wynáleżeniu czego dżiwnego. *Mącz* 223d (3); *GórnDworz* E (3); *RejPos* 35v; *BudNT* 1.*Petr* 4/12; *VotSzl* B3v (2).

»co gorszego« [w tym: *cum G sg n* (15), w składni zgody (7)] (22): Bowie^m z wietłżego zapalenia przychodzi czo gorłżego. *GlabGad* L6v; *RejPs* 190; *MurzNT* 33v; *RejWiz* 80v; Hifzpani boiác fie częgo gorłżego/ z żałością precż poiecháli. *BielKron* 446 (6); *Mącz* 67d; *GórnDworz* T5v; *WujJudConf* 90; *StryjKron* 421; *CzechEp* 208; *NiemObr* 17; *BielSjem* 30; *GórnRozm* E2v; *ActReg* 63; *GosłCast* 29 (3).

»co in(n)e(go) (a. insze(go))« [w tym: *cum G sg n* (256), *cum N sg n* (2), w składni zgody (149); co inego niż(li) (56), co inego jedno (14), co inego oprocz (5), co inego nad (5), co inego okrom (2), co inego jako (1), niż(li) co inego (19); z dodatkowym przymiotnikiem lub zaimkiem (20) – co inego ciężkiego, dobrego (2), gorszego, co nagorszego, nowego, obcego, ostrego, plugawszego, potrzebn(iejsz)ego (2), pożyteczniejszego, przeciwnego, przyszłego, takowego (takiego) (2), większego, złego, niezwyczajnego, co nieczystego inego; w funkcji odpowiednika zespolenia (10)] [szyk 401 : 6] (407): Kiedy ty dupę vcierałł/ zaż co inego wten czás dżiałáłł. *March*¹ A3v; *BierEz* D; *FalZioł* I 17b (7); *GlabGad* I5 (3); żeby wczym ynszym yedno wthych rzeczyach a włpravach o kthore soboczski od náłł yełdžil yachał. *LibLeg* 7/103 (5); *RejPs* 107v (2); *ComCrac* 19v; *RejRozpr* F2 (2); *SeklWyzn* c2; Ano lepiej nie mędrawać Nacz inłżego rozum chować *RejJóz* E6v (8); *SeklKat* V4v; Bo nie trwa pżi Panu w wierze A czo ýnłe pżedfię bierze *RejKup* T (10); *HistAlHUNG* A3; *KromRozm I* Lv (3); ale ią pán iefli nieczęm inłżęm zdóbr docześnych tedy pomnożeniem dobr dułżnych, abo zbawięnnych nagrodzi *MurzNT* 33v (4); ktorzy co wyetłłe wytłmpki czem innym niżli śmyerćyá karáli *KromRozm II* l4v (5); ále dżiś to połtánowyá/ yutro co inego przeciwnego *KromRozm III* D7 (5); *Diar* 31 (12); *DiarDop* 102; *GliczKsiąż* C6v (7); *LubPs* E4 (3); *GroicPorz* hh2v; *KrowObr* B2 (7); *RejWiz* A5 (5); *Leop* 1.*Mach* 13/39 (3); *OrzList* cv; *RejFig* Ee3v; *RejZwierz* 67v (3); *BibRadz* I 9d marg (4); *OrzRozm* G4v (2); *BielKron* 21v (3); *GrzegRóżn* I3 (2); *KwiatKsiąż* F; Evagari, [...] od pżed fię wziętey rzeczy odłtępić ynłżego co powiedáyąc. *Mącz* 473c (12); *OrzQuin* B (4); *Prot* B3; *SarnUzn* H2v; *SienLek* 7 (5); *RejAp* 11v (11); á iefłcze drugie rzeczy/ iáko muziká/ thaniecz/ miłość/ w leciwym człowiecze/ wietłże błażenłtwo iefł/ niż co inego *GórnDworz* Kkv (23); Dyoptre z łaską álbo z czym inłżym tákowym połóž ná Liniéy c.f. *GrzepGeom* O2; áby łobie czym innym pomogł/ oprocz wlpomożenia iego *RejPos* 51 (50); *BiałKat* 11 (3); *HistLan* B; A to może być nie z gniewu/ ále z życźliwości/ áby potym ná co inłżego gorłżego nie przyłzedł. *RejZwierc* [78²] (16); *WujJud* 40 (3); iż by też y Angioł z niebá złtąpił á opowiadał nam co inłżego nád to połtánowanie ie^{go} święte/ iż to ma być włyłtko v nas zá przekłęcie rozumiano. *WujJudConf* 8v (3); *RejPosWstaw* [21³]v (2); *BudBib* b3v; *HistHel* C; *Strum* P2v; *BudNT* 1.*Tim* 1/10; *CzechRozm* 2 (25); *PaprPan* Ff3v; *ModrzBaz* 3v (11); *Oczko* 14; *SkarŻyw* 134 (2); *MWilkHist* D2; *CzechEp* *3 (31); *CzechEpPORz* *4; *NiemObr* 20 (8); *KochSz* B2; *ReszPrz* 8 (3); *WisznTr* 8; *PudłFr* 13; Więc y co inego/ częgo wlpominác nie trzebá było w tym *GórnRozm* A2 (5); *KochWr* 21; *PaprUp* G4v; *ZawJeft* 7; ze ine co Krol ztą Controuersią Vczyni onsię otym nie

pyta *ActReg* 47 (8); *Calep* 1031a; *GostGosp* 50; *GostGospSieb* +2 (2); *KochPij* C3; *KochFrag* 29 (2); *OrzJan* 23 (5); *LatHar* 194 (3); *WujNT przedm* 6 (15); *WysKaz* 5 (2); *JanNKarGórn* G3v; *SarnStat* 442 (7); *GrabPospR* L2; *VotSzl* B3 (2); *CiekPotr* 56; *GoslCast* 67; *KlonWor ded* **2; *PudłDydo* B2; *ZbylPrzyg* A4.

»a(l)bo, i, ani, bądź, abo i co in(sz)ego (a. innego)« [w tym: *cum G sg n* (40), w składni zgody (17); z dodatkowym przymiotnikiem lub zaimkiem (10) – co inego jadowego, takowego (takiego) (7), wysokiego (2); w funkcji odpowiednika zespolenia (2)] = lub tym podobne, i tym podobne (39 : 15 : 1 : 1 : 1): *PatKaz III* 126; A iefliby łobie odbil bok/ albo czo inźzego/ tedy dijałteą mazać *FalZioł V* 89v (4); *ZapWar* 1548 nr 2668; *MurzNT* 11 (2); *KromRozm III* Dv; *GliczKsiąż* D5v (5); *GroicPorz m*; *Leop* 1.Cor 15/37; Kto komu ręczy za iaki dług y też o co inźzego/ á on co zań ręczono nie uczyni dołyć *UstPraw* F4v (6); *BibRadz I* 66b marg; *GrzegRóżn* H2v; *Mącz* 103c (2); *SienLek* 6v (4); *GórnDworz* Kk2v; połtaw prosto z Dyoptrą Pręt d.e. albo co inźzego takowego *GrzepGeom* N4 (6); *RejPos* 170v; *KuczbKat* 90; *RejZwierc* 96v; *BudBib* bv; *CzechRozm* 73v; choc kogo ná gárdło łkazano/ tedy ie ma dáć/ choc ná pieniężną winę/ ábo ná co inźzego. *ModrzBaz* 96 (2); *CzechEp* 337; *GórnRozm* A3v (4); *ActReg* 131; Ferrumen – Włzeliakie metallum [...] bądź cina albo co niźzego [!]. *Calep* 415b; *LatHar* 115 (4); *SarnStat* 199 (2).

»co lepszego« [w tym: *cum G sg n* (39), w składni zgody (4)] [szyk 42 : 1] (43): *ComCrac* 17v; *RejRozpr* Av; *RejJóz* A3; *RejKup* f6; *KromRozm I* A2v; *DiarDop* 119; *BielKom* E4v; *GroicPorz* q4v; Yefliże vczony niech co lepszego nápiłze *GroicPorzRej* C4; *RejWiz* 10 (2); *BibRadz* 4.Esdr 3/28; *BielKron* 200; *KochSat* B2v; Iesli małz co lepszego niż náłzy Połłowie/ Mowże *Prot* C4v (2); *SienLekAndr* a3v; *GórnDworz* H2 (3); *RejZwierc* 62; *CzechRozm* 20v (7); *PaprpPan* B2v (2); *SkarJedn* 236; *CzechEp* 264 (2); *CzechEpPORz* **3v; *Calep* 297b; *WujNT* 30 (4); *JanNKarGórn* Hv; *KlonKrGum* Av; Mądry iako przy łwym mnimaniu/ gdy mu co lepszego vkażą/ nie łtoi *SkarKazSej* 661b; *KlonWor* 43.

»mało co« [w tym: *mało czego* (2), *mało na co* (2), *mało o co* (1), *mało w co* (1); *cum ai a. pron* (4) – *cum G sg n* (3), w składni zgody (1)] (10): *RejKup* aa7v; A przyłśedłfy do náwrocenya Páwła S. mało co inego/ yedno pyelgrzymowane y przygody yego opifuyą. *KromRozm II* e (2); Iż y tym ktorzy łie mało o czo łtháraia/ Pan dołyć włzytkyego dáye. *LubPs* cc6 marg; *GórnDworz* G3; Bo tám nędzá/ á mało czego dobrego vzyć ná łwecie przy nichby mogł. *RejZwierc* 122 (4); *CzechEp* 67.

»co nowego, nowo« [w tym: *cum G sg n* (38), w składni zgody (4); *co nowego swego* (1)] [szyk 42 : 1] (42 : 1): A gdzie łie co ziawi nowo Iuż rzecznikom bywa zdrowo *RejRozpr* C; *SeklWyzn* A2; *KromRozm I* Fv (2); *KromRozm II* p3v; *KromRozm III* C3 (3); *DiarDop* 114; *BielKom* A3v; *GroicPorz* vv (2); *RejWiz* 148v; *Leop* Ex 35/35 (3); *RejFig* Ee4; *BibRadz II* 59d marg; *KochSat* B3v; *KochZg* A4; Res semper aliquid apportat novi. Skołztowanie prziniełie łobą ząwždy co nowego. *Mącz* 353a (4); *RejAp* E8 (2); *RejPos* 5 marg (4); *RejZwierc* 18v (3); *ModrzBaz* 39 (2); *MWilkHist* L2; *CzechEp* 140; Iefli przyłzło co nowego ná Koronę/ nie czekał Krol z tem Seymu *GórnRozm* M3; *ActReg* 44; *GostGosp* 164; *WujNT* 652 (2); *KlonWor* 11.

»co osobnego (a. osobliwego)« (w tym: *cum G sg n* (25), w składni zgody (2)] [szyk 26 : 1] (27): Potyfar iuż w Egipcie wyrzawłzy Izmaelity pyta nie maiáli czego przedać ołłobnego. *RejJóz* B8

(2); *RejKup* v8; *BielKron* 9 (5); *Mącz* 18b (2); niemáfz nic mizernieyfzégó nád té ludzi/ którzy co ołobliwégó/ o rzeczách wielkich pífzą *OrzQuin* E3; ktho ma czégó ołobnego dowieść/ musí ímieć/ y vfáf íobie *GórnDworz* D8 (6); *GrzepGeom* A4v; *RejPos* 225 (3); *RejZwierc* 242; *SkarŻyw* 160; *NiemObr* 48 (2); *GórnTroas* 5; *JanNkar* B.

»co pewnego« [w tym: *cum G sg n* (24), w składni zgody (5); w *comp* (9); z dodatkowym *part praet pass* (1)] [szyk 28 : 1] (29): *BierEz* H4; *ConPiotr* 31v; *LeovPrzep* b2v; Bo dał poíłá pewnego/ ábowiem Anyoła/ á íefzcze pewnieyfzégó co do niego poíyłá/ bo Pána náízego Iezufa Kriítuíá. *RejAp* 196; *RejZwierc* 152v; *WujJud* 37v; *BudNT Act* 23/20; *CzechRozm* 5 (3); *ModrzBaz* 1 (5); *KochPs* 108; *SkarŻyw* 283; *CzechEp* [394]; *NiemObr* 23 (3); Vzywam zwielką pilnością WKM Zebych co pewnego oiego sprawie wiedziec mógl. *ActReg* 115 (2); *Phil* P4; *KochCz* A4; *SarnStat* 667; *SkarKaz* 274b (2); *SkarKazSej* 662a.

»abo co temu podobnego« = *i tym podobne* (1): Gdy záíę [...] kancer/ karbunkulus/ morowka/ ábo co temu podobnego: tedy tám plaítry mieyfćá nie máíą *PowodPr* 37.

»co (s)przeciw nego« [w tym: *cum G sg n* (51), w składni zgody (1)] [szyk 51 : 1] (52): Bo ile kroć mi íie co íprzeciw nego trefi ku komufz íie inemu vćiec mam íedno ku tobie *RejPs* 127v (5); *LibLeg* 11/39v; *HistAl* G; *KromRozm II* p3v; *Diar* 54; *LubPs* Z6; *GroicPorz* aa3v; *RejWiz* 136 (2); *BielKron* 199 (2); *OrzQuin* Dv; wolićem pífzczony bogacz gárdło ítráćić níż co przeciw nego íwey woli ćierpieć. *SienLek* 18; *RejAp* 150v; *RejPos* 26v (5); *RejZwierc* 198v (2); *BudBib* b3v; *RejPosWstaw* 44; y náíázdy wízelákie/ ábo ízturmy tych/ ktorzy co przeciw nego mówią/ nie tylko wytrwáć/ ále íe téż y odbić/ porzádnymi y wíáínymi íwíádeítwy íłowá Bożégó *CzechRozm* 225 (5); *CzechEp* 296 (2); *NiemObr* 178; *Paprup* F (2); *ZawJeft* 8; *WujNT* 519 (2); Przeminęło wízyítko/ y to íeflíí íię w czym kochał/ y to íeflíí co przeciw nego ćierpiał/ wízyítkiemu koniec *WysKaz* 46; *SarnStat* 290 (9); *PowodPr* 41 (2).

»co takowego (a. takiego)« [w tym: *cum G sg n* (111), w składni zgody (7); z dodatkowym przymiotnikiem lub imiesłowem (15) – co takowego niebezpiecznego, gotowego (2), niepewnego, podobnego, pokazującego, przeciw nego (4), niesłychanego, (nie)tréf nego (2), trudnego, złégó; w funkcji odpowiednika zespolenia (24)] [szyk 116 : 2] (118): S tego íie naucz gdytż íie tzo takowego przyda przeciw négo/ miey cirpliwoítz. *OpecŻyw* [27]v; Thedy íepíey aby mu dał czo takiegó: íże by miał íaką ínfzą chorobę nieízkodliwą *FalZioł* V 98v; A gdíbi czo thakowego wam ízye zdalo trvdnegó nam beíż omyeískanya oznaymyczye. *LibLeg* 11/161v (9); *LibMal* 1545/103v; *KromRozm I* A2v (2); Przytem íako í díz náízáli íe [miedziane píeníádze] [...] wtrzoíeíech abo wczém takowém w co íię téíż opaíowali *MurzNT* 12 *marg* (2); *KromRozm II* d4v (3); *KromRozm III* K8; *Diar* 61 (3); A íeflí by íye ktery dáley co tákiego dopuíćíł/ íuż ma być powrozem ná ízubíenicy nácechowány *GroicPorz* kkv (2); *KrowObr* 154v (2); *RejWiz* 183v; *OrzRozm* E2; Aliquid tale putavi fore, Nádziewálem íie czégó tákowego. *Mącz* 439a (14); *GrzegRóżn* K2v; Nákoniec ma to íobie drugi zá wíelkie dworítwo/ zmyílíć czo thákiego podobnegó ku prawdzíe/ czymby pocźcíwą bíalágłowę we złe mniemánie przywíodł. *GórnDworz* Aa3v (18); *BiałKat* a2v; Wíele íię ích íprętká obrażáią gdy ílyízą co tákiego zdawná w Kroleítwie Antykryítowym nieíłythánégó *GrzegŚm* A2v; *HistLan* F4v; *KuczbKat* 290; *RejZwierc* 73 (2); *WujJud* 187v; *BudBib Gen* 44/8 (3); *CzechRozm* 25 (5); *Paprupan* Y2v; áby co

takiego dumał/ fkałdby terażnieyſzego Rzeczypoſpolitey poſtánowienia [...] ku gorſzemu odmiáná vrość mogła. *ModrzBaz* 82 (4); *KochPs* 131; *SkarŻyw* 292; Maćie tu co takowego? Zieść w ſtoiącki gotowego. *MWilkHist* K4v (4); *CzechEp* 251; *NiemObr* 40 (2); *KochFr* 13; *ReszPrz* Av (2); *ReszHoz* 140; *GórnRozm* Gv (2); *Paprup* L; *ActReg* 105; *GostGosp* 60; *Phil* B4; *OrzJan* 8 (3); *JanNKar* A2v; *SarnStat* 13 (4); *PowodPr* 73 (2); Częſto ſię tráfia/ iżci ſię zda kto być złym/ ábo co takiego niepewnego kto o nim mowi/ y do vchá twego nieſie: Zmiłuy ſię nád ſławą iego. *SkarKaz* 278b (2); *CzahTr* A4v (3); *GostCast* 22 (2).

»a(l)bo, i, ani co takowego (a. takiego)« [w tym: *cum G sg n* (26), w składni zgody (7); z dodatkowym zaimkiem lub imiesłowem (2) – co takowego innego, należącego] = lub tym podobne, i tym podobne (27 : 5 : 1): *WróbŻółt* oo8; Boże day to by nye było/ á iżeby koſcyoł yuż był chwalebny/ nyemáyący zmázy áni zmárſku/ álbo co takowego *KromRozm I* N3v; *MurzHist* S4v; *MurzNT* 108v; *KromRozm III* A5v (3); koždy z nas oſobliwie pátrzy/ kto godnym ieſt być komu żięciem/ álbo co takowego innego *OrzRozm* P2v; Spinter [...] obrecz Kneflik álbo co takowego. *Mącz* 408b (18); dworna páni ma być piękną/ vczćiwą/ [...] ma vmieć zábáwić/ á nie wniſć do nikogo we złe mnimánie/ y co ktemu ieſzczé takowego. *GórnDworz* X5 (4); *GrzepGeom* P2v; *WujNT* 222 (2).

»co więcej, wiele« (34: 1): *LibLeg* 10/121v (2); *SeklKat* Ev; I czy niewiem czo wygrayá Co mowjſ yz tam czekaia Ieſli czo wielé na bralj Aby nám gdzie nie poſtali *RejKup* v4v; *Diar* 77; Kthorzy gdy ſpilnoſcią robili/ ná káždy dzień ráno/ lud ieſzczé co więcej offiárował [*vota populus offerebat*], *Leop Ex* 36/3 (2); *RejZwierz* 89; *BibRadz Num* 22/18; *OrzRozm* E3v; *GórnDworz* Ee2; *BiałKat* 41; *CzechRozm* 29v (3); *SkarŻyw* 52; *CzechEp* [408]; *NiemObr* 120; *KochFr* 79 (2); *ReszPrz* 26; Bo gdzie co więcej w Graeckim niż w Lácińſkim było/ tom gwiazdká náznáczył w texcie y ná brzegu *WujNT przedm* 16 (4); *JanNKar* A4v. Cf »i nad to co więcej«.

»(i) nad to co więcej« [szyk 10 : 1] (11): Co wſzytko/ y nád to ieſzczé co więcej/ będzieſ ſam mogł po woli czytać *CzechRozm* 9v (4); *CzechEp* 63 (7).

»co złe(go)« [w tym: *cum G sg n* (86), *cum N sg n* (2), w składni zgody (24)] [szyk 111 : 1] (112): O ſynáczku móy mily/ ij komus ty tzo złégo vdziałál *OpecŻyw* 28v (2); *PatKaz III* 110; *BielŻyw* 35; *GlabGad* Mv; *March*³ V7; *WróbŻółt* 55/5; *LudWieſ* B5v; ieſtli czo złégo wiesz Przecz mię tak dłuſgo fraſuieſz *RejJóz* G5v (4); *SeklKat* Fv; *LibMal* 1548/138; *RejKup* cc6; *RejKupSekl* a4; *HistAl* E6; *KromRozm I* A2v; *KromRozm III* A5v; *MurzNT* 116; *BielKom* E2v; *GliczKsiąż* G4; *GroicPorz* mm2v; *RejWiz* 28 (2); Chytry obaczywſſy co złégo/ fkyrie ſie: á proſty idzie y w páda w ſzkodę. *Leop Prov* 22/3 (2); *UstPraw* D; *RejZwierz* 19v (2); *BibRadz I* 3c marg (4); *OrzRozm* B; *BielKron* 12 (7); Lotrowská ſztuka/ Wielki wyſtęp/ Dopuſzczenie czego złégo. *Mącz* 301c (17); *OrzQuin* O4; *Prot* B2v; *HistRzym* 32v; *RejPos* 172v (2); *HistLan* B3 (2); *RejZwierz* [78²] (6); *BudBib 2.Esdr* 2/2 (3); *HistHel* C2v; *CzechRozm* 87v (3); *ModrzBaz* 13v (5); *SkarJedn* 85; *SkarŻyw* 183 (4); *CzechEp* 8 (4); *KochSz* B2v; Pijáni gdy co złégo vczynili/ kazał dwoiáką winą kárác *WerGoſc* 265; *GórnRozm* B3v; *ActReg* 13 (2); *Calep* 66a; *GórnTroas* 4; *LatHar* 4; *KołakSzczęſl* A4 (2); *WujNT Act* 18/10 (4); *SarnStat* 379; *SkarKaz* 639a; *GostCast* 52; *SkarKazSej* 661b; *KlonWor* 70.

α. Okreſła typ składni w objaſnieniach ſłownikowych [w tym: odpowiednik łacińſki z zaimkiem (181), bez zaimka (326), inne (73)] (580) : *BartBydg* 115b; *Asses vel Axes*, Szkudła/ Gonty które

dopobiyáya czego. *Mącz* 17d; Habere voluntatem ad aliquam rem, Mieć chuć k czemu. *Mącz* 151a; Obiectus, Ządanie co komu *Mącz* 162c; Dies impetrabilis, Fortunny dzień ná prośzenie ócz. *Mącz* 284c; Superimpendeo, Wiřę nád czym *Mącz* 288b; Assideo, Przifiadam fie do kogo/ liedzę przy czym álbo przy kim. *Mącz* 379a; Conservare memoriam alicuius rei, Bes przeřtanku ná co łpominąć. *Mącz* 389b; Inspuo, Wpluwam/ nápluwam w co *Mącz* 410d (573); Iść przez co/ et przeiáchąć. Ire per quid. *Calag* 137a (4); Indormio –Spię naczim. *Calep* 528b (2).

β. *Coś innego, cośkolwiek w ogóle* (18) : *RejWiz* 169; *BielKron* 392v; *KochSat* B2; ktho tego wřzytkiego vmie vzyć/ powiedaią że też y tym/ iáko czym/ rołmiefzyć może. *GórnDworz* S2 (3); *BudBib* b; *BiałKaz* L4v; Ale naprzod niż co trzebá opilić łpofob obierania Krolá [*Sed ante omnia regis electio praescribatur*] *ModrzBaz* 75 (2); którą to opátrność Bożą/ iefli w czym/ tedy w tych Cieplicach ná then czás obácmy *Oczko* 1v (2); *CzechEpPORz* *2v; *KochWrJan* 18; *OrzJan* 122; Y iefli co, to dzytá Gréckie iefł bárzo potrzebné. *JanNKar* E3; *GosłCast* 6.

W charakterystycznych połączeniach: jako co (3), *jesli co* (2), *jesli co ... tedy* (6), *jesli co ... to* (2), *niż(li) co* (3).

Fraza: »co po tym« (1): Bo żyw być/ á nie łłyfzeć/ ledwe by co potym. *KochMuza* 28.

γ. *W połączeniu z przeczeniem pełni funkcję zaimka przeczącego „nic”*; *aliquid, nihil Mącz* (301) : A kobyłki nic niedbály/ Ani fie ocz pracowály *BierEz* Mv (2); *PatKaz* III 146; *BielŻyw* 71 (2); *BierRozm* 25; *LibLeg* 7/104v; *LibMal* 1545/100; *RejKup* f7; Abowiemći nigd nie działa czego włkrytości [*Nemo quippe in occulto quid facit*] / ktory chce być iawmy *MurzNT Ioann* 7/4 (2); *KromRozm* II b4v; *Diar* 51; *BielKom* D3v (2); *GliczKsiąż* F6v (4); *RejWiz* 146v; *Leop Lev* 19/31 (3); *OrzRozm* L2v; *GrzegRóżn* Iv; *Mącz* 151d (3); *RejAp* 154v; *GórnDworz* G3v (2); *RejPos* 38v; *KuczbKat* 370 (2); *RejZwierc* 15v (5); *RejPosWstaw* [110³]; *BudBib* c3; *MycPrz* II C2v; *Strum* B3 (2); *BudNT przedm* dv; *CzechRozm* 14v (2); *ModrzBaz* 1 (3); łtrzełz fie ábyř wczym wępić nie śmiał/ wierny czytelniku *SkarŻyw* 253 (5); *CzechEp* 114 (3); bo z przyrodzenia wřzyřcyřmy ku złości łkłonni/ iefli nas co od niéy nie pohámuie. *KochWr* 30; *ActReg* 169; *GostGospSieb* +4v; *WyprPl* C2v (2); *WujNT* 533; *SarnStat* 141 (4); *SkarKaz* 155b; *CiekPotr* 83.

co z czego (1): A táć iefł wolá [...] Oycá/ ábych co nie łtrácił s tych wřzytkich ktore mi dał. *GrzegŚm* 6.

cum ai i pron [w tym: *cum* G sg n (120) – *comp* (2) –, w składni zgody (98) – *comp* (1)] (218): *Leop Gen* 31/29; *KromRozm* II f4v; *GliczKsiąż* E (2); Si tibi subiti nihil est [...] Iefli niemafz co pilnego przed łobą *Mącz* 425c; *GórnDworz* F8v (2); *HistRzym* 7; *RejPos* 347v; *RejZwierc* 37; żeby czego więtlżego nád to w nim widzieć niemieli. *CzechRozm* 195v (2); *SkarŻyw* 119 (2); *CzechEp* 303; *GostGosp* 6; *SarnStat* 1273. *W charakterystycznych połączeniach: co cięższego, czym drogim, co dziecinnego, czego nieforemnego, pewnego, pilnego, niepoczciwego, co podobnego, potężniejszego, czego potrzebnego, co przykrego, nieprzystojnego, czego nieprzystojnego, co różnego, czego sprosnego, tajemnego, więtszego. Cf Wyrażenia.*

cum part praet pass [G sg n] (6): Abowiemći/ nie iefł co (*marg*) nic (–) łkrytego/ żeby obiawiono być niemiało *MurzNT Mar* 4/22; *GroicPorz* y3; *SarnStat* 113 (4).

Zwrot: »nie mieć czego [nad kogo]« (1): iż zabił Abnerá y Amázá z zazdrości/ áby nádeń czego nie mieli *BielKron* 74v.

Wyrażenia: »co dobrego« [w tym: cum G sg n (1), w składni zgody (2)] (3): *KromRozm I* N2; ánieffće co dobrego [aliquid boni] ábo złego vczynili *Leop Rom* 9/11; *RejZwierc* 176.

»co dziwnego« (1): żeby nas to nie potrzebne pijańftwo do czego dziwnego nie domieściło *WerGość* 261.

»co gorszego« [w tym: cum G sg n. (7), w składni zgody (3)] (10): bycz się czo gorszego ieszcze nyeprzidalo. *ZapWar* 1548 nr 2656; *KrowObr* 63; by czego papieżnici gorżzego nieuftáwili ná luterá *BielKron* 194 (3); *KarnNap* D2; *SkarJedn* 342; *GórnRozm L*; *WujNT Ioann* 5/14; *PowodPr* 34.

»co in(n)ego (a. inszego)« [w tym: cum G sg n (94), w składni zgody (74); nie dla czego inego (44), nie prze(z) co inego (28), nie przecz inego (5); nie co inego... je(d)no (111), nie co inego... tylko (10), nie co inego... ale (1), nie co inego... jako (1), nie co inego... tedy (1); z dodatkowym przymiotnikiem: co inego nieprzystojnego (1); w funkcji odpowiednika zespolenia (1)] (168): *OpecŻyw* 43; *BielŻyw* 95; *RejPs* 22; ale nyedlaczego ynszego tak my sye przidalo ale za moy grzech fkaral mie yefth bog *LibLeg* 11/55v; *RejJóz* D8v; *RejKup* d3v; *KromRozm I* K4v (3); *KromRozm II* d3 (2); mnyeybyfmy dzyeći/ fífáfázow/ kuchmišťzow/ myernikow/ máľftálirzow/ iż co inego nye rzeknę/ ná vrzędzyech koľcyelnych myewáli. *KromRozm III* K2 (5); *Diar* 22 (3); *GliczKsiqż* B4 (8); *KrowObr* 94 (2); *OrzRozm* G4v (4); *BielKron* 194 (2); *Mqcz* 492d; *OrzQuin* E (4); zaľtánowi biegunkę/ ktorey niemogł zaľtánować czym innym. *SienLek* 101v (3); *GórnDworz* E5v (6); *RejPos* A6 (6); *RejPosWiecz*³ 98; bo też w oney nędzy Nie mogł mieć co inego/ coby tám w niey chował *HistLan* C2 (2); *KuczbKat* a2 (2); *RejZwierc* A2v (2); *WujJud* 21v (2); *WujJudConf* 98; *RejPosWstaw* 21; *MycPrz* II A2; *BudNT* przedm c2v; Ktory baľwan nie co innego znaczyľ/ iedno cztery Monárchie ábo páńftwá *CzechRozm* 168v (41); *ModrzBaz* 14 (3); *Oczko* 1 (3); nie przecz innego to vczynił/ iedno żeby kościół Boży vľpokoił. *SkarŻyw* 389 (2); *CzechEp* 14 (23); *CzechEpPORz* **2; *NiemObr* 20 (6); *ReszPrz* 107; *ReszList* 142; *WerKaz* 284 (7); *ActReg* 43; *GostGospSieb* +3; *Phil* D3 (2); *OrzJan* 51 (2); *WujNT ktv* (3); *SarnStat* 1026; *CzahTr* A3; *PaxLiz* Bv.

»co lepszego« (1): tedy ten fpoľób Tribunaľu ma zoľtác/ dokąd fie co lepfżego przez wľzyftkie ľtany nienaydzie. *SarnStat* 854.

»co nowego« (1): áby Pan czego nowego iemu nie roľkazaľ/ gdy przyiedzie. *GostGosp* 10.

»co osobnego« (1): nie chowáli ná dworze swoim żadnego ľługi ktoryby był czego ofobnego nie vmiał *BielKron* 9.

»co przeciwnego« (3): od ktorego byś fie ty nie fpoďziewaľ nic złego/ áni by on też tobie myľlił co przeciwnego *CzechRozm* 232v; *SarnStat* 369 (2).

»co takowego (a. takiego)« [w tym: cum G sg n (3), w składni zgody (3); w funkcji odpowiednika zespolenia (2)] (6): *MurzHist* Q3v; *GrzegRóżn* [H4]v; ieflibychmy też thám czego takiego nie náľzli o coby nas też ľłufźnie pokarać miano. *RejZwierc* 77; *GórnRozm* H4v; *Phil* E3; *WysKaz* X3.

»co więcej« (5): *RejPs* 183v; Gdyż fie nie o co więcej zaľtawiamy/ iáko oto/ żeby Bog [...] chwaľę fwoię miał *CzechRozm* 194v (2); *ReszPrz* 67; *KochWr* 22.

»co złego« [w tym: *cum G sg n* (5), w składni zgody (2)] (7): *March*³ V6v; gdzie nie dziwowali iż Bog czego ná láchy złego nie przepuścił *BielKron* 382 (3); *Mącz* 220b (2); *WujNT Act* 28/21.

δ. -cz w połączeniu »co zacz« (19) : *BielŻyw* 145; Każdą tam rzecz mianowano Czo zač ma bycz wśkrzinką dano *RejKup* t7v; *KromRozm II* y2v; *LubPs* B5 marg; *OrzList* b2v; *BibRadz I* *5; *OrzRozm* B2 (2); *Mącz* 343b; chcę mówić o tych rzeczach/ co zacz fą *OrzQuin* H4v (2); *SienLek* 155; *Górndworz* Kk8v; *CzechEp* 69; co były zacz pofelłtwa iego *OrzJan* 87; *WyprPl* B; *WysKaz* 25; *SiebRozmyśl* [A4] (2).

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (25) : *ZapWar* [1526] nr 2454; *March*² D; Czołz zawzyał czołz ochinal, wymyą oycza etc. *LibMal* 1544/85; *Quid caeterum. Co ynego. Mącz* 30d (20); *ActReg* 135.

B) *W funkcji przysłówków i wskaźników nawiązania (w różnych stadiach leksykalizacji)* (4749) :

»czego« *przysłówek przyczyny* (6) :

a. *Pytajny; w pytaniu niezależnym; cur PolAnt* (5) : *NiewiaŃto/ czego (marg) czemu* (–) płaczeŃ? *MurzNT Ioann* 20/13 (2); *BudBib* 4.Reg 9/11.

α. *W pytaniu retorycznym zawierającym zarzut i sugerującym odpowiedź „niepotrzebnie”* (2) : *IEfli niegrzélzyfz/ iáko mi powiádaŃz/ Czego fię/ miáa/ ták częłto fpowiádaŃz? KochFr* 12; *Czego tu ŃtoiŃz krwáwa beŃtya/ nic v mnie Ńzkodliwego nie naydźiēfz. SkarKaz* 391a.

b. *Względny w konstrukcji cum inf* (1) : *IeŃt czego Ńlucháć thákiey rozmowy Górndworz* F4.

»czemu« *przysłówek przyczyny* (2059) :

a. *Pytajny; cur Mącz, Calag, Calep, Cn; quam ob rem, quare, quidnam Mącz, Cn; qua de re, qua gratia, qui, quia, quid Mącz; quapropter Cn* (2049) :

α. *W pytaniu niezależnym [w tym: cum con* (44)] (1401) : *BierEz* C3v (5); *OpecŻyw* 76 (3); *BielŻyw* 58 (3); *Czemu niewiaŃty nie łyfiēiá. (–) Bowiem one fą zbitnie wilgotne GlabGad* B2 (308); *March*² Dv; *SeklKat* G; *MurzNT* 248v marg; *KromRozm II* mv; *CzemuŃ nie weŃoł IuŃtinie/ Alboć co zginęło s Ńkrzynie BielKom* F7v; *KrowObr* 8v (2); *Leop Ex* 2/18 (6); *RejZwierz* 119; *BibRadz I* *6v (2); *BielKron* 1v (9); *Cur tu solus improbas [...]* *Czemuć fię to nie podoba/ czemu to gánifz Mącz* 324a (8); *OrzQuin* O3v; *RejAp* 110v; *Górndworz* R6v (2); *RejPos* 59 (3); *Gdy ie przywiedziono przed krolá pytał ich/ czemubyŃcie przeŃtápili krolewŃkie przykazánie? RejZwierc* 205 (3); *BudBib* 2.Reg 19/42 (4); *Strum* E17 (2); *CzechRozm* 5v (5); *Calag* 557b; *SkarŻyw* 31 (21); *MWilkHist* D (4); *Ale czemu Ńwoiē/ Oycze/ oczy odwracaŃz odemnie vczćiwē ZawJeŃt* 20 (2); *Calep* 278b; *KochFrag* 46 (2); *WujNT Ioann* 20/15; *SkarKaz* 80b; *CiekPotr* 6 (2); *GosłCast* 48 (2).

W funkcji równoważnika zdania (14): *KromRozm III* H7v (2); *przywiedz go ku mnie bo żyw nie bēdzye. Rzekł Ionátá/ á czemu? BielKron* 66; *Mącz* 340b (2); *tedyby y ták/ oŃtác fię to nie mogło. (–) A czemu nie? CzechRozm* 218v (7); *GosłCast* 64; *KlonWor* 66.

Połączenie: »czemu to« (10): *Czemu to miły łábęćiu/ Groźniey wŃzelkiemu żwierzęćiu: Smierći Ńię ty Ńam ráduiefz BierEz* O3; *OpecŻyw* 55v; *BielŻyw* 162; *RejJóz* B3v; *CzechRozm* 110v (3); *MWilkHist* H3 (2); *GosłCast* 64.

Fraza: »czemu tak« = quid ita Mącz (4): *Quamobrem unica dictio, quibusdam etiam tres quam ob rem, Interrogantis particula et rationem alicuius rei petentis. Dla czego/ czemu tak. Mącz* 337d (4).

Szereg: »czemu albo dlaczego« (1): *Quidnam ille commotus venit*, Czemu álbo dla czego ten ták s gniewem przichodzi *Mqcz* 341b.

1) *W pytaniu retorycznym* (966) : *PatKaz I* 1v; *PatKaz III* 94 (2); A Piotrá tczemu nie wśpomina/ á zwłáftzjá Papieżá? ábowiem go w Rzymie niebyło. *KrowObr* 21v (7); *OrzRozm O3v* (3); *BielKron* 80; *OrzQuin C4* (2); *RejAp* 29v (3); *RejPos* 164v (2); Czemu nágo nie chodzíř? mowíř że łromotá: á łromothá czemu? *RejPosWiecz*³ 98 (7); *BiałKat* 356 (2); *WujJud* 52v (2); *BudBib Iob* 15/12; *BiałKaz B2* (3); *CzechRozm* 164 (2); *ModrzBaz* 80v; *Oczko* 5 (2); *SkarŻyw* 63 (2); *CzechEp* 177; *KochFr* 103; *KochSz C3*; *WerKaz* 295 (4); *GórnRozm D3v*; Czemu kámieniá w drzewo? á trupá martwégo Czemu nie ożywicie? Rzeczećie/ onégo To ieřt dźiéoł/ który nas y ten świát pořtáwił *ZawJeřt* 36; *GórnTroas* 32; *KochFrag* 21 (2); *LatHar* 511; *WujNT* 681; *SkarKaz* 41a (3); Proch podnořzká twoiego/ czemu wolnořć mamy Twych vřtaw vřřępowáć/ w ktorych żywot znamy? *SzarzRyt B3v*.

W funkcji równoważnika zdania [w tym: a czemu (29)] (66): *KromRozm I N3*; Nye boy fye/ ábowim nye bęđyefz zelżon/ áni fye pořromářz. A czemu? Abowim vczynił řnim przymirze tákye *KromRozm II* tv (3); *KromRozm III K4*; *Diar* 34 (2); *KrowObr* 56 (4); á przybytek ciáłá páńřkiego názwaleř bálwanem/ y řzeczyřm bálwochwálřtwem. Czemu? boř wiáre onę řtráćił *OrzList* cv (2); *OrzRozm L*; *OrzQuin D2* (7); *RejAp* 128v (2); *GórnDworz F7v*; *BiałKat* 328v; *KuczbKat* 70; *RejZwierc* 60 (4); *BiałKaz A4v* (4); *CzechRozm* 20v (7); *Oczko* 30v (2); Synowie Efráimowi/ [...] W potrzebie tył podáli: czemu? bo wzgárdźili Przymiérzem páńřkim *KochPs* 115; *SkarŻyw* 91 (2); *KochFr* 104; *KochDz* 106; *PudłFr* 76; *GórnRozm B4*; *ZawJeřt* 15; *GórnTroas* 38; Bo do czegoř řie wđdy té řłowá řćiągáią: ROSKAZ PLON WROCIC. Czemu? Temu że chociař práwem przymiérze tobie řłuży/ práwem iednákr krzywopřiřięgłégo przymiérza/ móy ieřt włářny. *OrzJan* 88 (8); *KołakCath B4*; *WujNT* 447 (3); *SkarKaz* 158b; *SzarzRyt D3v*.

Połączenie: »czemu to« (3): A czemu to tak yey řřwyatłořřcz řřwyeczy/ abouyem ona myála pořh czałem porořdy{cz y porořdziłá} *PatKaz II* 37; *SkarŻyw* 91 (2).

a) *W pytaniu zawierającym protest, sugerującym odpowiedź „niepotrzebnie, niesłusznie, bez powodu”;* często z odcieniem emocjonalnym żalu, oburzenia, potępienia, zdziwienia, szyderstwa, lekceważenia itp.; w polemikach wprowadza zarzut zdaniem autora wypowiedzi nieodparty, którego oczywistość często uwydatnia się przez kontrast z poprzedzającymi wywodami; zwykle może być przekształcone na zdanie rozkazujące w formie zaprzeczonej; przy orzeczeniu zaprzeczonym może być przekształcone na formę twierdzącą ze słowem „powinien” [w tym: z apostrofą w *V* (123); w opozycji do zdania rozpoczynanego przez „jesli” (72), „gdy(ż)” (6); a czemu (69), i czemu (34); cum con (43)] (837) : Oczcze řřwyąřthy. y nabořřny czemu chczefch rořřpaczcz wmyłóřřyerdzu bořym *PowUrb I*; Miřřřu mořeli być/ By mogł ieden morze wypić? Rzekł Xánt/ czemu by nie wypił/ A y řámbych to vczynił. *BierEz D4* (19); *OpecŻyw* 1v (58); *PatKaz II* 54v; *PatKaz III* 112 (4); *HistJóz Cv* (5); PAnie czemu řie rozmnořili Křhorzy zálmuczaią mie *TarDuch D7* (3); *BielŻyw* 50 (6); *WróbŻółt* 4/3 (11); Czálęm drudzy křáwcá prořřá Vczyni mi iáko dźiř nořřá A czemu nie iáko w czorá Zář to iny rok zwiećzorá *RejRozpr Iv*; *RejKup* c5v (5); *HistAl A7v* (3); Ieřřiz ták yeřř/ iř wyele dobrego Luter/ Meláńchton/ y ini ci nowi nápiřáli/ czemubyřmy dobrego nye nářłádovali/ á złe odrzucáli? *KromRozm I [L3]v* (8); Ale czamu widźiř trzářkę woku brata řwego/ a trámu woku twoięm nieobáczář? *MurzNT Matth* 7/3 (4);

KromRozm II r; *BielKom D5* (3); *LubPs R3* (2); *GroicPorz cc3* (2); Ieśli ták iełt/ iż go zá Bogá niemałz/ tżemu tbedy więcey Papieżá/ á niłłi Bogá łámego łłuchałz? *KrowObr 8* (75); *RejWiz 94v*; *Leop Gen 26/9* (26); *OrzList b3* (2); *RejFig Bb8v*; *RejZwierz 136v*; *BibRadz Gen 12/18* (8); Bá mówże/ czemu milczyłz? *OrzRozm R* (8); *BielKron 232* (56); *GrzegRóżn G3v* (4); *KochZg A2v*; Quid me incusas [...] Y czemu łie ná mię vskarżałz. *Mqcz 75c* (21); *Prot C2* (3); *SarnUzn B7*; *SienLekAndr a2v*; *RejAp 61* (12); *GórnDworz B8v* (2); *HistRzym 3v* (4); *RejPos 8* (69); *RejPosWiecz*³ 98; *BiałKat 261*; *RejZwierc 46* (13); *WujJud 39* (11); *WujJudConf 114v*; *RejPosWstaw 44* (4); *BudBib c* (8); *BiałKaz G3v*; *BudNT przedm c3* (4); czemu [!] by ná łercách ludzkich obiecował łam piłác práwá łwe/ gdyby ono nápiłanie ná kámiennych tablicach/ onego pierwłżego zakonu wáżne było? *CzechRozm 86v* (14); *PaprPan Ff2v* (3); Czemu tá máiętność ktorą mi práwo Chełmienłkie dawa/ práwem Máýdeburłkim bywa mi odiętá? *ModrzBaz 100* (28); Ieśli v nich wiárá Kátolicka/ czemu dopiero powłtálá? czemu nie Apołtołá ktorego ále Lutrá ma przodká? czemu o niey łwiát nie wiedział? czemu tákiey poganie nie przyięłi? czemu o tákiey przodkowie náłzy Polacy y Litwá bálwochwálłtwo porzućiwłzy niewieđzieli? *SkarJedn 28* (19); *KochPs 14* (19); gdy widziłz iłz przy nas prawdá/ czemu łię iey nie imiełz *SkarŻyw 369* (58); *KochTr 15* (2); *MWilkHist K3v* (2); Mowi iż Páweł ł. tego zázazał: á czemuż go w tym nie vłłuchał? czemu mi przedłię y w Grámmátyce [...] przymawiał? czemu łam *Imperfectum pro infinitiuo*, przećiwko mnie vżywał? *CzechEp 93* (20); *NiemObr 19* (3); Czemu nam tēż bóg tákiey zgody niepozwołi/ Aby wđdy ieden ćiełzył/ gdy drugiego boli. *KochFr 56* (2); *ReszPrz 83*; *BielSen 8* (3); *KochPam 87* (2); *KochPieś 8* (2); *KochSob 56*; *PudłFr 39* (3); *ArtKanc D13* (2); *BielRozm 6*; *GórnRozm D3* (6); *PaprUp Kv* (2); *ZawJeft 28* (3); *ActReg 184*; *GostGosp 132*; *KochPij Cv* (3); *GrabowSet A4v* (7); *WyprPl B2v*; *LatHar 29* (31); *RybGęłłi B3*; A okołó dżiewiątey gođżiny zázował Iełus wielkim głólem/ rzekąc: [...] Boże moy/ Boże moy/ czemuł mię opułcił? *WujNT Matth 27/46* (26); *WysKaz 11* (2); Bo iefłiż ięzyki/ Żydowłki/ Grécki/ Láćińłki [...] máią w łwym piłaniu káraktery łwé włáfné róźné od drugich: Polłki czemu by mieć niemał? *JanNKar A3v* (4); *SiebRozmyłł E* (3); *PowodPr 25* (3); Coż ći ludźie mowiá? iefłi łácne piłmo y otworzyłte/ czemu łię w nim nie zgadzáiá *SkarKaz 81b* (22); *CiekPotr 56* (3); *GostCast 28* (2); *SkarKazSej 668a* (3); *KlonWor 12* (3); *ZbyłPrzyg A2v* (3); *SzarzRyt A4* (2).

cum inf (8): *BielKron 386*; *RejZwierc 77*; Bo iefłi onego łłufłnie papiernikiem zowiemy/ kto papir robi á czemu tēż onego offiarnikiem nie nazwać/ kto offiary łprawował? *BudBib b4*; *CzechRozm 231v*; *ModrzBaz 105*; *SkarŻyw 147*; *GórnTroas 47*; Czemu nie brác łotunku: gdyż y źiemiá dáie Zá trochę źiarn połłianych gumná iáko gáie? *KlonWor 76*.

Z formą osobową czasownika „mieć” + inf (5): Gdy było dzyecię żywo płákałem/ y prołłem Páná Bogá áby było żywo/ á po łmierći iego czemu mam płákać *BielKron 71* (2); *Mqcz 41d*; *BudBib b3v*; *ModrzBaz 66*.

W funkcji równoważnika zdania (15): *KromRozm III G4*; z kąd widzę/ że wybieráiá tu łobie niektorzy łámi przes łye Biłkupy y Miniłtry: á czemu tēż nie Krolá. *OrzList hv*; *OrzQuin A4v*; *GórnDworz X4v*; *ActReg 140*. *Cf Frazy*.

Połączenia: »czemu to« (7): *BierEz* O4v; *WróbŻółt* 49/16; *BielKron* 42v; *RejPos* 324; *BudNT Mar* 2/8; *SkarŻyw* 127; *PYtano* Káznodzieie/ czemu to prąlać Nie tak łami żywicie/ iáko náuczać? *KochFr* 51.

»czemu wždy« (8): Iełli fie Bogá/ takowych rzetzy piłác y powiedać nieboicie tzemu fie wždy ná koniec ludzi bogoboynych niewśtydzić. *KrowObr* 95v; *RejWiz* 27v (2); *Prot* Cv; *RejAp* 60; *CzechRozm* 200; *SkarŻyw* 22; *CiekPotr* 88.

Frazy: »czemu nic« = *tak, i owszem; maxime Mącz; quippini Calep* (6): *KromRozm I A3v*; Námałiał go tez Weus/ áby łwe piłanie ná roładek Cefárzowi z Kłiążęty dał/ Luter rzekł/ czemu nic/ niechcę fie ia kryć łpłmlem łwoim Máiełtatu Cefárfkiego *BielKron* 197; *Mącz* 204a; *CzechRozm* 234; *KochFr* 91; *Calep* [890]a.

»czemu nie« = *tak, i owszem; quid ita non, quidni Mącz* (4): *Quidni* adverbium confirmandi, Czemu nie. *Mącz* 341b (4).

β. *W pytaniu zależnym (cf I.1.A.A)a.β.)* (116) :

1) *Bez formalnych wykładników zależności* (42) : *PatKaz III* 131 (2); Spytał go Dyonifius cemu fie zawždy mę[dr]czy do bogatich garną, ale nie bogaci knim *BielŻyw* 57 (2); *GliczKsiąż* I3; *KrowObr* 35 (2); *OrzRozm* O4 (2); *BielKron* 53v (4); *SarnUzn* F; *RejPos* 349v; *BielSpr* 47v; *WujJud* 75; Y Arístoteles pytaiąc łye/ czemu ludzie Cieplice świętými być zowią? Powieda/ że z rzeczy świętych łą vczynioné. *Oczko* 6; *SkarŻyw* 212 (5); *WujNT* 358; *SkarKazSej* 682b.

W funkcji równoważnika zdania (15): *BielŻyw* 166; *KromRozm II* r; *DiarDop* 102; Pytałz mię tzemu? powiem. *KrowObr* 7v (7); *BielKron* 322; *BiałKaz* B4v (2); *SkarŻyw* 261; Bo łkoro Szyc do iżby [!]: áli Pánný w łtráchu. Pytam czemu. A ony: nie rad pry mrze głodu/ Bo ząwždy w iżbie pełno Szycowégo łmrodu. *PudłFr* 30.

Połączenia: »czemu też« (1): tylko go łpytam/ czemu też Krol Polłki zniedobywa kráin tych/ ktore niedawno Mołkiewłki pobrał *BielKron* 232.

»czemu to« (3): *KrowObr* 43v; A kiedy go Pan łpyta/ Czému to vrodzay złý ná Folwárku á v Kmieći dobry: Tedy vczyni wymówkę/ w mokro łye śiało *Strum* L4v; *SkarŻyw* 261.

Fraza: »czemu tak« (1): Borzywoiowi ná źiemi ołobno kazał przykryć y ieść dáwać. Który zá włtydem łpytał czemu thák? Odpowiedział iżeś ty pogánin *BielKron* 322.

2) *Z formalnym wykładnikiem zależności [w tym : cum con* (34), *ze zmianą osoby: drugiej na trzecią* (59), *pierwszej na drugą* (1), *pierwszej na trzecią* (1), *drugiej na pierwszą* (1), *ze zmianą zaimka osobowego: pierwszej osoby na trzeciej* (4), *drugiej osoby na trzeciej* (4), *drugiej osoby na pierwszej* (1), *trzeciej osoby na pierwszej* (1); *ze zmianą zaimka dzierżawczego: pierwszej osoby na drugiej* (1), *drugiej osoby na trzeciej* (1), *ze zmianą czasu teraźniejszego na przeszły* (7)] (74) : Oná kiedy to widziałá/ Czemu by tego człowieka przedeń przywiedli bez winy? *OpecŻyw* 118v (4); *PatKaz III* 104v; *MetrKor* 46/46v; y pytaligo czemu włzytci mowią iedno on nic *BielŻyw* 99 (9); *GlabGad* K; *LibLeg* 7/33v; *SeklKat* Z2; *LibMal* 1552/167; pytają nas o to, czemu za tak długim a częstem czasu trawieniem na sejmiech nie znają żadnej odmiany k lepszemu *DiarDop* 106 (2); Iełli mię pytałz/ tzemu takowe krzyże dármo maćie vkázowác? Powiem. *KrowObr* 239; Abyś ty łpytał Władyłławá Krolá/ czemu on wícey łtrzegł Duchownego

ítanu/ á niżli Swieckiego w Krolestwie íwym: pewnieć by odpowiedział *OrzRozm* K3 (2); á tam ich pytano czemu Słowieńskim ięzykiem mřzą miewáli á nie Láćińskim. *BielKron* 343 (9); Yeślicie kto ípyta/ czemu mie w Rzymie niemáľz. *Mqcz* 337a; ípytála tá pánná łługi/ czemu by ítano *GórnDworz* R (6); *BielSpr* 43v (3); *SkarJedn* 141; Y gdy go pytał/ czemu tego słowa częłto vżywał? powiedział *SkarŻyw* 294; á mnie pytałz czemu ręki tey/ którą przeczyłtá ofiárę Syná panieńłkiego Bogu Oycu ofiaruię: twym nieczyłtym rękom niedáię? *SkarŻyw* 510 (13); *NiemObr* 29; *ActReg* 142; *Phil* G3 (3); *KochAp* 9; *SiebRozmyśł* K3; *PowodPr* 66; *KlonWor* 65; Bo kiedy fię náchyli wřzytkie nogi widáć/ Czemu ták niewłtydliwa/ mułżę iey wnet ípytáć. *ZbyłPrzyg* A2v.

Połączenia: »czemu też« (1): A wřzitci ktorzi tam byli mowili á on milczáľ, y pytaligo czemu by też nie mowil *BielŻyw* 8.

»czemu to« (3): *BielŻyw* 162; *BielKron* 71v; Co gdy Połłowie przyniełli/ pytał fię od nich/ czemu by tho iemu łámemu połłał Alexánder/ poniewáľz wiele iełth Athenieńczykow. *Phil* I3.

»czemu wřdy« (1): Pytáli go niektorzy czemu wřdy o łobie komu z łwych káľłanow niepowiedział? *SkarŻyw* 392.

γ. *W nagłówkach i marginesach [w tym: cum con (1)] (279)* : *MiechGlab* **4v (2); *MurzNT* 93v marg; *LubPs* bbv marg; Czemu złodzieie wielżá/ á niewiáłty topiá. *GroicPorz* kkv marg (4); *KrowObr* 28v marg (32); *RejWiz* 135v marg (4); *OrzRozm* C4 marg (7); *OrzQuin* C2v marg (9); *SarnUzn* B4 marg (2); *RejAp* 52 marg (8); *RejPos* 12v marg (10); *RejPosWiecz*³ 96v marg (5); Grzechy czemu winami zowá. *KuczbKat* 415 marg (21); Czemu fię nam pychy chce. *RejZwierc* 70 (5); *WujJud* 29 marg (25); *RejPosRozpr* b3 marg (2); *CzechRozm* 88v marg (31); *SkarJedn* d6v (4); *SkarŻyw* 31 marg (20); *CzechEp* 191 marg (3); *WerKaz* 290 marg; *GórnRozm* N2 marg; *LatHar* 12 marg (13); *WujNT* przedm 9 marg (27); Ale y ná Sędzie Ziemłkie *in vltiori Proceřfu*, czemu by nie miáľá przepádać tá kaźń, gdyby byli niedbáľmi w czynińniu Exequutiięy. *SarnStat* 801; *PowodPr* 13 marg (8); *SkarKaz* 122a marg (25); *SkarKazSej* 665a marg (2).

cum inf (2): Czemu fię tego lękáć co powinnie być mułi. *RejZwierc* 166 (2).

Z formą osobową czasownika „mieć” + inf (1): Czemu mamy dobre vczynki czynić. *KrowObr* 64.

W funkcji równoważnika zdania (2): *KuczbKat* 410 marg; Świętych zdawná wzywano 327. y czemu 328. *LatHar* 751.

δ. *W zdaniach złożonych (cf I.1.A.A)a.δ.) [w tym: cum con (49); zdanie nadrzędne w postpozycji (6)] (253)* : *BierEz* D2v; *OpecŻyw* 45; *BielŻyw* 72; Czemu by to tak było piłze Ptholomeus Pheludianus w księgach wtorych Quadrupertiti. *MiechGlab* 35; *RejRozpr* G2v; *RejJóz* G5; *KromRozm II* xv; *Diar* 25; *DiarDop* 119; *KrowObr* 15v (19); *Leop Sap* 4/17 (2); *OrzList* b3; *BibRadz Dan* 7/20; *OrzRozm I* (4); Podobáľá fię byłá thá rádá/ iedno niewiem czemu fię to było zaniecháľo. *BielKron* 307 (7); *Mqcz* 149b; *OrzQuin* A2 (7); *RejAp* 106 (3); *GórnDworz* F3 (15); Widziáľám [...] że Pan wáľz ná káźdy dzień [...] wchodził ołobliwie do iedney komnáthy weloły/ á gdyż z niey wychodził záwždy plákaľ/ á potym obiadaľ/ ále cze^{mv} by to czynil niewiem. *HistRzym* 36 (2); *RejPos* 280 (3); *KuczbKat* 25; *RejZwierc* 2 (3); *WujJud* 32 (3); *BudBib* b4v (2); Czemu by go Ian Słowem/ Bogiem názywał chceľz wiedzieć? *CzechRozm* 24v (9); *ModrzBaz* 28v (7); *SkarJedn* 224 (2); *KochOdpr* B4; *Oczko* 25v (2); *SkarŻyw* 389; *KochTr* 24; *CzechEp* 64 (12); *NiemObr* 150; *KochFr* 14; *BielSen* 6; *KochPieś* 3 (2); ále

ia mówię o Szláchcie/ y dziwuję się/ czemuście ná się tak głupie poştánowali prawo. *GórnRozm* E4 (4); *GórnTroas* 75; *OrzJan* 24 (3); *LatHar* 57 (2); *WujNT przedm* 8 (4); *JanNKar* E2v; *GrabPospR* N3; *PowodPr* 80; *CiekPotr* 30 (2).

W nawiązaniu do rzeczownika [w tym: do „przyczyna” (64)] (73): [Lew] Włzyftkim przyczynę powiedział/ Czemu wieprzá łobie obrał. BierEz S2 (2); *FalZioł* I 5c; Przeto godzi się od człowieka począć náże powiadanie y onim gadek zadawanie/ czemu by on tak był stworzon á nie inacey *GlabGad* A5 (14); *WróbŻółt* L6; *KromRozm II* i; *GliczKsiąż* O7v; *LubPs* T4 marg; *KrowObr* 64v (5); *BielKron* 451v; *OrzQuin* H2v (2); *GórnDworz* B2v (5); *RejPos* 243v (3); *RejPosRozpr* c4; *RejPosWstaw* 21v (2); *BudBib* b4v; *BiałKaz* C3v; *CzechRozm* 74v (4); Obrok ś. Grzegorza y náuká czemu święci ludzie máią też niedoştatki łwe y włomności. *SkarŻyw* 325 marg; Poydę á oglądam to wielkie widzenie/ cze^{mv} ten tarn wtym ogniu zgorzeć niemoże? *SkarŻyw* 479; *CzechEp* 191; *KochMarsz* 154; *WerKaz* 295 (7); *ActReg* 14 (4); *OrzJan* 86 (2); Bo tá też ieşt/ między inłzymi/ przyczyna/ czemu ten Sákráment po Grecku názwano Euchárystią *LatHar* 199 (3); *WujNT* 760 (2); *SarnStat* 81 (3); *SkarKaz* 514a marg; Twoy grob widzimy [!]/ Páni/ zacnych krolow plemię [!]/ Y cnot świętych przybytku/ z dziwem/ czemu ziemię Bog tobą lub ozdobił/ lubo ośierocił *SzarzRyt* Dv.

W nawiązaniu do przymiotnika lub przysłówka (5): Verebar quorsum evaderet, Dziwno mie było czemu się zánoşił. *Mącz* 484d; *RejPos* 85v; Ale v nas/ gdzie máło nie włzytko budowanie drzewiáne/ y bárzo máło ieşt ludzi/ ktorziby trzeźwość miłowáli/ dziwna rzecz/ czemu ták wielką około gálzenia ognia niedbałość Vrząd cierpi. *ModrzBaz* 35v; *Oczko* 5v; *WerGość* 245.

W nawiązaniu do zdania, w którym można przypuścić elipsę wyrazu rządzącego zdaniem dopełnieniowym (4): *RejWiz* 95v; Po tey łzkodzye Krol połtał do Przekopłkiego Carzá/ czemu to łzkodę wczynił nád przyłięgę łwoię. *BielKron* 416v; *BielSpr* 47v; *ActReg* 155.

cum „by” + inf (1): niewiem czemu by wtym wątpić *GórnDworz* F7.

Wprowadza zdanie dopełnieniowe w nawiązaniu do wyrazu rządzącego dodatkowo dopełnieniem jako członem zdania pojedynczego (6): *RejKup* v5v; Tom yuż o troyákim przykazányu zakonnym wyrozumjáł/ czemu nam pożyteczne *KromRozm II* m3; *RejWiz* 134; Poydę á oglądam tho widzenie wielkie/ czemu nieżgore [!]/ ten kierz. *Leop Ex* 3/3; *OrzRozm* F2v; *RejAp* 130.

W funkcji równoważnika zdania [w tym: w nawiązaniu do „nie wiem” (4)] (10): KrowObr 157 (2); Płáčezł/ á to wiem pewnie/ nie rozumiełz czemu *RejFig* Cc; *GórnDworz* Cv; *RejPosWstaw* [143⁴]; *BiałKaz* Ev; *CzechEp* 349 (2); Chrónię łye ludzi łamá niewiem czemu *KochPieś* 19; *ActReg* 27.

Połączenia: »czemu też« (1): y przyniełli głowy ich [królów] do Gedeoná gniewáiąc się á mówiąc/ czemu ich theż k tey potrzebie nie wezwáli. *BielKron* 50v.

»czemu to« (3): *BielKron* 416v; Są Pan Chryştus ieşt zmárthwiwłtánim y żywotem. I chcełz że wiedzieć czemu to? *BiałKaz* Ev (2).

»czemu wždy« (1): Przetoż iuż nie wiem czemuś wždy ták chćiwy Polaku brácie *KlonFlis* C2.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »ono... czemu« (1): Temu się łprzećiwić nie będę: włzákże mi y ná ono powiedz czemu ták Ian ś. mówi. *CzechRozm* 38v.

»to (...) czemu« (10): Dziwuję się y łam te^{mv} czemu się ták bárzo łtaram oto doczełne dobro *RejPs* 72v; *DiarDop* 116; *GliczKsiąż* K2; *Leop Ier* 9/12; y rad bym to bárzo wiedział/ czemu przed

tym w Polfzce wŹytkiem Krolom otworzona ręká bylá *OrzRozm* O (2); *RejPos* 85v; *CzechRozm* 10; *NiemObr* 114; *KochWr* 26.

»czemu... to« (2): *OrzQuin* C3; A czemuby tákowego chćiał mieć Bog ípráwiedliwy [...] poŹtáramy fię żebyfmy to wyłóżyli. *CzechEp* 258.

Szereg: »czemu a (i) dlaczego« (2): Aczem ya nye tylko tę yednę przyczynę połóżył/ czemu á dla czego themi czały/ lepyey ínadź ożenić fie niź káplánem oŹtác. *GliczKsiq̃* O7v; *SkarŻyw* 79.

b. *Względy* (5) : álbo co wđdy przeŹzkadza/ czemubys wálzác kro: M. páná Bogá ná pomoc wźiáwŹy [...] vŹtrzędz fie/ y od Źiebie odrázić niemiał? *OrzJan* 105.

Połączenie z odpowiednikiem zespolenia: »to wszystko czemu« (3): y vkazał nam kóniec tego wŹyŹtkiego/ czemu nas wezwał *OrzQuin* N2v (3).

a. *W konstrukcji z „mieć” i elipsą inf* (1) : á gdi go pytano czemuby plákał/ odpowiedział/ á za práwi niemam czemu *GórńDworz* D8.

c. *Wskaźnik nawiązania na podstawie związku przyczynowego, wprowadza zdanie rozwijające: i dlatego* (2) : *MetrKor* 26/62v; Niemálz czego żáłowác/ nálazłbyŹ tam zmázy wielkie narodu PolŹkiego/ á zwálzaczá domow niektorych zacnych PolŹkich: czemu ludźie folguiác Długofzowi/ ná Źwiát do tychmiał niedáli. *OrzRozm* K4v.

**** Bez wystarczającego kontekstu** (3) : a coŹs to za ć bëndzie/ gdy miałto ćemv/ poloŹchys/ czemu? *JanNKarOrz* F3v (3).

»czym« *przysłówek sposobu, przyczyny i wyjątkowo stopnia: w jaki sposób, w jakim wypadku, wskutek czego, z jakiego powodu; in quo* *PolAnt* (443) :

a. *Pytajny* (153) :

a. *W pytaniu niezależnym [w tym: cum con* (1)] (38) : Czem by fię chczáł ten wyprawicz Abych go był winien zbawjć *RejKup* aa5; *Mącz* 445d; *GórńDworz* E7; VpracowáliŹcie Iehowę słowy wálzemi. Lecź rzeczećie. Czym vpracowáliŹmy [*In quo laborare fecimus*]? *BudBib Mal* 2/17 (2); A czymbyŹ to pokázác/ y tego dowieŹ mogł? *CzechRozm* 208v (5).

W charakterystycznych połączeniach z czasownikami: dowieŹć (5), *pokazać* (2), *upracować, wroćić się, wymawiać się, wyprawiać się*.

1) *W pytaniu retorycznym [w tym: czym... jedno* (7), *czym... jeŹli nie* (1)] (28) : *LubPs* aa2 marg; *RejPos* 248v (2); A czym wielki Alexándér poŹiadł Źwiát iedno miłofciá v poddánych Źwoich? *RejZwierc* 44v; *BiałKaz* I (2); *SkarŻyw* 305; A czym fię to pokázác może? Ono fię iuź przedtym [...] pokázowáło *CzechEp* 97; *GórńRozm* H2v; *OrzJan* 55.

W funkcji równoważnika zdania (1): Nas tylo Pan Bog záchowác raczył w pokoiu do tego czału. Czym to profzę was? Niczym ínŹzym/ iedno [...] wielkim ítáráním. *BiałKaz* H3v.

W charakterystycznych połączeniach z czasownikami: być w podziwieniu, dowodzić, leczyc, oddać, pokazać (2), *popsować się, posieŹć, spustoszeć, sta(nq̃)ć* (2), *zapłacić*.

Połączenie: »czym wđdy« (2): *OrzJan* 29; czym wđdy oni tego domyŹłu dowodzą? Iź/ práwi/ Cyprian [...] nie wŹpominał tego Źłowá/ Bog. *WujNT* 555.

Fraza: »czym się to dzieje« = *dlaczego; qui fit* *Cn* (2): *RejPosWiecz*³ 98; Ale czym fie to inym dzieie/ ínádnie káždy obaczyc może/ iedno nędzną Priwatá *RejZwierc* 188v.

a) W pytaniu sugerującym odpowiedź negatywną, często z odcieniem emocjonalnym (13) : *ij* czymém to *ia* załłużył/ żes mie tu nawiedził *OpecŻyw* 35 (2); *PatKaz II* 35; *OrzRozm R4* (2); *KochPs* 11; czym tego dowiodą/ iż to ieŃt Boże y Moyżełżowe/ á ono zaś czyie inŃze? *CzechRozm* 101 (4); Iełliz lie wy tedy nie złożyćie: królewŃkie téż dochody nie wyłtátczá/ czym woyná łtánie? *OrzJan* 59; *WitoŃLut A5*; *SkarKaz* 3b.

W charakterystycznych połączeniach z czasownikami: *być* *godzien*, *dodawać*, *dowieŃć* (*dowodzić*) (3), *odkupić*, *pokazać*, *stanąć*, *utulić*, *zasłużyć* (3), *zleczyć*.

ß. W pytaniu zależnym (cf **I.1.A.A)a.ß.**) [w tym: bez formalnych wykładników zależności (5), z formalnymi wykładnikami zależności (4): *cum con* (4), zmianą pierwszej osoby na trzecią (2), ze zmianą zaimka drugiej osoby na trzeciej (1)] (9) : Był téż pytan Dyogenes czymby mógł narichley nieprzyiaciela załmucić, odpowiedział gdi by ty łam dobrym był. *BielŻyw* 76 (5); Krol ie y pytał czymby przeciw nie y przewinił. *HistRzym* 13.

Połączenie: »czym téż« (1): Pytano Mędrca PogáńŃskiego/ czymby téż nalepiey łtała R. P.? *PowodPr* 65.

Fraza: »czym się to dzieje« = *dlaczego* (2): *DiarDop* 105; Przedsię ná wŃzytkim/ iák wiđzimy/ choro/ Włkurác nie łporo. Czym łię to dzieie? ieŃliby mię pytał/ Ia ná to pátrząc włásnie iákby m czytał *KlonFlis C4*.

γ. W nagłówkach i marginesach (34) : *RejWiz* 51 *marg* (2); *Leop Deut* 25 *arg*; KROL POLŃki czym ieŃt bogáty. *OrzRozm N2v marg* (3); *WujJud* 16 *marg* (3); *ModrzBaz* 4; Heretyctwo czym rozne od ođłzczepieńŃtwá *SkarJedn D5v* (3); *SkarŻyw* 80 *marg* (2); *PowodPr* 78 *marg*; *SkarKaz* 158a *marg* (13); *SkarKazSej* 679a *marg*.

cum inf (1): Czym dowodzić gránic. *UstPraw I2*.

Z formą osobową czasownika „mieć” + *inf* (2): Czym zbáuienia [!] dołtác mamy. *WujJud* 109v *marg* (2).

W charakterystycznych połączeniach z czasownikami: *dostać* *sławy* (3), *dostać* *zbawienia* (2), *dowodzić*, *przegrać*, *uŃlać*; z przymiotnikami i imiesłowami: *bogaty*, *hardy*, *karan*, *podobien* (2), *roźny* (18), *wyrzucony*, *zachowan w całości*.

Szereg: »przez co abo czym« (1): Trzećia przez co ábo czym ten gliniány Fundáment wyrzucony ma być. *CzechEp* 235 *marg*.

đ. W zdaniach złożonych (cf **I.1.A.A)a.đ.**) [w tym: *cum con* (25); zdanie nadrzędne w postpozycji (9)] (72) : *LibLeg* 10/154; Rad bych flyŃłáł czym by łwego dyabelŃkiego łtátu/ okrutni/ haniebny zabiácze/ chcieli bronić *SeklKat* I4; *HistAlHung A2v*; siedź a Ńiáđź czem łą rozne łáttwie obáczyć/ ale gdy znich ktoré połaćinie przyđiđie mowić/ iednem to słowem odprawuią *MurzNT* 101 *marg*; *MurzOrt Bv*; dowiedzmy się, czym one sławne pańŃstwa zginęły. *Diar* 35; *RejZwierz* 49; powiedz mi/ czym ná Krźcie łtawa łye Człowiek Krześćiáńinem *OrzRozm B4v*; *KochSat Bv*; *OrzQuin A2* (3); *SienLek* 184 (2); *GórńDworz K5* (4); *HistRzym* 19v; Myłłił czymby rátować mógł nędzney łtároŃci *HistLan B4* (2); *RejZwierz* 97 (2); *CzechRozm* 129 (2); *SkarJedn* 237; *KochPs* 127; powinniemi łwemi wielkie ludzie zowie/ a czym łie wielkimi łtali niezrozumiał. *SkarŻyw A3v* (2); *CzechEp* [381]; *NiemObr* 40 (2); *GostGosp* 14; *OrzJan* 111; *SkarKaz* 156a (6).

W nawiązaniu do rzeczownika (4): Co s te⁸⁰ pfalmu przed fię brąć mamy. I. Modlithwę y náukę/ czym á iáko mocna ma być obroná kroleństwá kázde⁸⁰. *LubPs* O5v marg; *RejPos* 327v; *HistLan* Cv; *RejZwierc* 116.

Wprowadza zdanie dopełnieniowe w nawiązaniu do wyrazu rządzącego dodatkowo dopełnieniem jako członem zdania pojedynczego (3): *Diar* 77; *SienLek* 128v; fłyhaćie y odálłzych [królestwach]/ czym poginęli? *BiałKaz* I.

cum inf (5): *FalZioł* V 32; *SienLek* 111v (2); iuż niewiedzieli czym go zádzierzeć w żywocie iego *RejZwierc* 127v (2).

Z formą osobową czasownika „mieć” + inf (5): áby iedno wiedzyał czymby łobie miał pomoc do tego. *RejPos* 54 (5).

W charakterystycznych połączeniach z czasownikami: bronić, dać się słyszeć, dogoić rany, dowieść (dowodzić) (3), (z-, po-)ginać (3), nadstawić, niszczyć, odprawować, (p)okazać (2), otworzyć, podeprzeć, podobać się, pomoc (3), potkać, potwierdzić, przegrać, przyłożyć się, przypstrzyć, przysłużyć się, przywieść, psować, ratować, rozganiać, rozjędrzniać się, rozwlec się, słynąć, sprawić, stać, sta(wa)ć się (kim a. jakim) (2), strofować, trzeźwić się, uczynić przyjaźń lub szkodę, użyć wesela, wetować, wniść w łaskę, wygnać, wygrać, wyniść, wywieść, zabieżeć, zádzierzeć, zalecić, zasłużyć, zwyciężyć; z przymiotnikami i imiesłowami: lepszy (3), mocny, naprawiony, odrzucony, pożyteczny, rozny (8), ubłagan, więtszy, wyszuflowany, zwyciężony, żyw.

Połączenia: »czym też« (2): *Diar* 77; Tu fie też godzi przypomnieć/ czym też lud połpolity tego wefela vżył *BielKron* 331.

»czym wždy« (2): Báciijs to wždy nafwej głowie Czem by wždy mógł pomocz łobie *RejKup* r5; *HistLan* Cv.

Połączenie z odpowiednikiem zespolenia: »to... czym« (9): *RejKup* r5; A o tymby fńadź włyficy piśać y czyść mieli/ Czymby w poczciwey fławie ná wieki fłynęli. *RejWiz* 5; weźmiemy przedfłę to czymby pośpiech mógł być ku poczęciu *SienLek* 111v (2); *SienLekAndr* a3; *RejPos* 199; *RejZwierc* 262; *GostGospSieb* +2v; *OrzJan* 42.

Frazy: »czym się (to) dzieje« = dlaczego (4): *GórnDworz* D4v (2); *CzechEp* 192; Niewiem czym fię dzieie/ iż nie pomaga im pofélstwo twoie *SkarKaz*)(3.

»czym się stało« (1): co nie wiem czym fie stało *CzechEp* 324.

Szereg: »czym, (abo, i) przez co« [szyk 2 : 1] (3): Pátrzymyż [...] czym y przez co tá miefzániná gliniánego fundámentu ma być wyfzuflowána *CzechEp* 235 (2); *OrzJan* 3.

b. Nieokreślony: w jakiś sposób, z jakiegoś powodu; w pewnym stopniu (38) : *RejPs* 165; *RejJóz* F5; Ratuy miła iefly mozes A wa my wzdy czym pomozes. *RejKup* h2 (4); *KromRozm* III Gv; *BielKom* F4v; *GliczKsiąż* Gv; *GroicPorz* p3; *RejWiz* 91v; *Leop Ps* 38/1; *SienLek* 28v; *GórnDworz* K8v (2); A nie lę kay fie áni fie frafuy iefliś fie czym omiełzkał w niedbáłości fwoiey. *RejPos* 61v (4); *RejZwierc* 6 (8); *BudBib Eccli* 29/8; *MycPrz* I B3; *ModrzBaz* 125v; Y bárwie iuż rok minął/ czas by infzą fpráwić/ Trzebáby poczciwości czym wáfzéry nádłtáwić. *PudłFr* 8; *Paprup* Lv; *JanNKar* D2v; *SarnStat* 13 (3); A kiedyby iefzczę przeciw iemu od nas wyiáchác chćieli/ byłáby Polfká czym lepfza. *PowodPr* 83.

W charakterystycznych połączeniach z czasownikami: *abrogować* (3), *derogować* (3), *nadstawić* (się) (2), *obruszyć*, *omieszkąć*, *opatrzyć*, *pocieszyć*, *poczcić*, *podejść*, *odeprzeć się*, *poprzec*, *pomoc* (2), (s)*przeciwić się* (2), *przewyciężyć*, *przycukrować*, *przykładać się*, *przypodobać się*, *przypodobnić* (2), *ratować* (się) (2), *ruszyć*, *ustąpić*, *wspomoc*, *wymawiać*, *zasłużyć*, *zeliżyć*, *zładzić*, *zniewolić*; z przymiotnikami i imiesłowami: *lepszy*, *obciążony*, *podobien*, *umiarkowany*, *uszkromiony*, *zjednocony*.

Zwrot: »czym [nad kogo] mieć« (1): Gdy która czym nād mężā ma/ tedy fię chlubi *WerKaz* 291.

c. Wskaźnik nawiązania na podstawie związku sposobowo-przyczynowego, wprowadza zdanie rozwijające [w tym: *wtrącone* (8)] (252) : *RejKup* 14; *KromRozm II* t3; *Diar* 83 (2); *Synā* yeřliby tākowego myał/ któryby bārzo wyetrzył płeć nyewieřcyā/ [...] žeby go w řthadło małżeńřkye wprāwił/ czym pomoże yemu nā żywot dobry y řtāteczny *GliczKsiqż* Pv (6); *RejWiz* 124; *OrzRozm L4* (3); *BielKron* 364v; *GrzegRóżn* C4 (2); *SienLek* 116; nie miłość thego przyczynā ielt/ āle onā chćiwość nāpełnienia řądry cieleřnych/ czym ze řwirzety nāpoły ludzie māiā; która chćiwość bywa cřāřem tāk mořna/ iř cřłowieřzy rozum wyřpoci. *GórńDworz* L1 (3); *RejPos* 78v (4); *RejZwierc* 18; *RejPosRozpr* c2; *CzechRozm* 80 (3); *PaprPan* F4 (4); *ModrzBaz* 43 (3); *Moyřelz* mu dawał od Bogā moc/ āby znim ony wielkie cudā czynił [...]. Czym był wielki bārzo Aaron z Moyřelřem v wřzytkich Egipcyānow. *Skarřyw* 490 (10); *Tarnowřki* Polak bramę řam wyřiekł *Zamkowā*/ Czym do řturmu řwym dziurę vczynił gotowā. *StryjKron* 602 (7); A wřdy go teř indřie y ořobā/ řłowo wyřłādāiāc zowie/ *fol.* 53. czym czyni ořobę w ořobie będācā *CzechEp* 177 (8); *NiemObr* 70 (4); *KochBr* 152; *ReszHoz* 137; *ReszList* 148; *PudłFr* 62; który nāłazřzy mieřřce/ onę wielkość ludzi tām zāwodřili/ y role iem rozdawali/ czym nie tylko vřzyło fię miāřtu cięřaru/ āle y mocniło fię Pāńřtwo Rzymřkie. *GórńRozm* K4 (2); *PaprUp I*; *ActReg* 77; *GostGospSieb* +3v; *GrochKal* 6; Ze woli w Athenach řol lizāć/ niřli v Krāterā przy rořkořřnym řtole řiādāć. Czym znāć dał/ že wolność [...] nād wřzythkie bogaczow delicye ma być przekłādāna *Phil* F (8); *GrabowSet* I3; *KochFrag* 42; *Rzēkl*: [...] Iuř niewczās: czym fię vřkarżał/ že iuř nādřieiā wřzyřtkā zginęła. *OrzJan* 36 (7); *WujNT* 89 (14); *WysKaz* 13; *SarnStat* 80 (10); *SiebRozmyřl* A3 (4); *GrabPospR* L (2); *KlonKr* Fv; *PowodPr* 13 (2); *SkarKaz* 4a (8); *CzahTr* F2; *GostCast* 59; Chceć to onā podobno mieć Pānā młodego/ Czymby řnādniey zāżyřā imięnia dobrego. *PaxLiz* C (5); *SkarKazSej* 687a (4); *KlonFlis* D4.

W charakterystycznych połączeniach z czasownikami: *allegować*, *budzić*, *chelić się*, *ciągnąć miłość*, (u)czynić (co, co jakim, kogo kim) (8), *da(wa)ć* (się) *znac* (21), *dogodzić* (2), *dostać*, *dziać się* (2), *działać* *sławę*, *ginąć*, *grzeszyć*, (z)*jedn(yw)ać* (4), *krocić się*, *kurczyć się*, *mieć z kim*, *mienić się*, *mocnić się*, *nabawić*, *niszczyć*, *obnażyć się*, *obrażać* (*obrazić*) *się* (2), *odejmować się*, *odnosić zeliřwość*, *odprawować potrzeby*, *ohydzić*, (p)*okaz(ow)ać* (15), *omieszk(iw)ać* (się) (4), *osrożyć*, *otwierać się*, *pocieszyć*, *podnieść się*, *podpierać*, *pomoc* (2), *poradzić*, *poruszyć*, *potępić*, *przyść do czego* (2), *rozdrażnić*, *rozkazować*, *rozściągnać*, *słynąć*, *spełnić się* (2), *sprawić*, *stać* (2), *szkodzić* (2), *trapić* (2), *ubłogosławiać się*, *ucieszyć*, *użyć* (się) (2), *umarzać się*, *umniejszyć*, *umylić się*, *uprzykrzyć się*, *uskarżać się*, *usłyszeć*, *utwierdzać* (*utwierdzić się*) (2), *wietrać*, *wychować się*, *wydawać się* (2), *wygrać*, *wynędzić*, *wziąć cześć*, *wzruszyć się*, *zadać ranę*, *zafrasować się*, *zamieszawać się*, *zamknąć*, *zatrzymawać w czym*, *zawierać się*, *zażyć mienia dobrego*, *zbawić* (*wybawić*) (2), *zbijać się*, *zginąć*, *zhořdować*, *zmiękczyć się*, *znaczyć* (się) (2), *zniszczyć*, *zwabić*, *zwodzić*, *zwyciężyć*; z przymiotnikami i imiesłowami: *cały*, *grořny*, *nierowien*,

oszukany, pocieszony, przekładany nad co, rozny (2), strwożony, wielki (2), wielmożny, wniesiony, zacny, zwyciężony.

Połączenia: »czym samym« (3): wtym tylo wśzytkie zgodne fą [seky]/ iż ná ieden kościół S. Rzymłki biją: czym łamym fię wjdáią/ iż fie żadna z nich zořtác przed Papieżem/ iáko śnieg przed fłóńcem nie może. *SkarJedn* A3; *GórnRozm* A4v; *GostGospSieb* +3v.

»czym więc« (1): Lácnoć z Owidyuřzem kiedy o miłości/ Przeczytařz iego błędne řwieckie wfzeteczności. [...] Czym fie więc młody rozum práwie zámieřzawa *RejWiz* 6v.

»czym wszytkim« (1): Czym wśzytkim řwiádecstwo fię iářne wydaie/ nářzemu wyznániu *CzechEp* 270.

»dlaczego« *przysłówek przyczyny; qua propter Mącz, Calep, Cn; quam ob rem, quidnam Mącz, Cn; cur Calep, Cn; qua de re, qua gratia, quia Mącz; quianam, utquid Calep; quas ob res, quare Cn* [w tym: w pisowni rozłącznej (636), w pisowni łącznej (12)] (648) :

a. *Pytajny* (288) :

α. *W pytaniu niezależnym* (61) : Lifżká k niemu przyřtąpiłá/ A łágodnie znim mowiłá: Dla czego táko prácuieřz *BierEz* S4; *HistAl* D3v (3); *Mącz* 334c (7); *BiałKat* 88v (2); *BudNT Luc* 5/33 (2); *CzechRozm* 97v (3); *NiemObr* 101; *Calep* 278b (4); *WujNT Matth* 13/10 (2).

Połączenie: »dlaczego to« (5): Nie godźi fię mowić/ przecz to ták ieřt? ábo dla czego to? *BibRadz Eccli* 39/21 (2); *BudBib Eccli* 39/21 (2); *CzechRozm* 262v.

Szereg: »czemu albo dlaczego« (1): Quidnam interrogativum, Teren. Quidnam ille commotus venit, Czemu álbo dla czego ten ták s gniewem przichodzi. *Mącz* 341b.

1) *W pytaniu retorycznym* (30) : *LubPs* Z3; *BudBib Ez* 18/19; O tym ták Páweł S. řwiatczyř/ gdy mowi wnim [...] wśzyřtki rzeczy řtoią y trwáią. A dla czego pytařz? Dla tego że on ieřt iářnoć chwały *BiałKaz* E4.

W funkcji równoważnika zdania (6): *KrowObr* 37 (2); Tyř iedno łam godzien otworzyć ty křięgi/ tyř iedno godzien łam tey chwały. A dla czego? Otho řłuchay *RejAp* 55; *RejZwierc* 150v; *BudBib Mal* 2/14; *CzechEp* 69.

Szereg: »przecz a dlaczego« (2): Prořzę cie przecz á dla czego onego wężá miedziánego ná palu kázał im Bog záwieřć? *SarnUzn* D3 (2).

a) *W pytaniu zawierającym protest, często z odcieniem emocjonalnym* [w tym: po apostrofie w *V* (8)] (19) : dlá czego tedy opuřciles mię matuchnę řwá á zálimcie gdy od narodzenia opuřcila/ nigdy *OpecŻyw* 33; O Iupiter boże nawyřřzyř/ y dla czegoř dni moje w málým czářie pořtánowiřł *HistAl* M8v (11); *MurzNT Mar* 7/5; *KrowObr* 76; *BiałKat* 208v; Y Rzekli do niego mężowie Efráimřcy/ coř to nam vczyniřł/ dla czegoř nas nie wezwařł gdyř řzedł walczyć *BudBib Iudic* 8/1; *BiałKaz* D2; *BudNT Act* 5/3; *CzahTr* Bv.

β. *W pytaniu zależnym (cf I.1.A.A)a.β.)* (16) :

1) *Bez formalnych wykładników zależności* (5) : *BiałKat* 223v; *RejZwierc* 260; Gdy nas bowiem kto řpyta/ dla czego Iezus ieřt řynem Bożym názwányř/ nie będźiem mu odpowiedáć z rozumu řwego *NiemObr* 97 (3).

2) Z formalnymi wykładnikami zależności [w tym: *cum con* (5), ze zmianą osoby: drugiej na trzecią (9), drugiej na pierwszą (1), ze zmianą zaimka osobowego pierwszej osoby na drugiej (1), ze zmianą czasu teraźniejszego na przeszły (1)] (11) : Lepak pytan dlaczego fie ludzi warował, odpowiedział *BielŻyw* 75; *BielKron* 73; á iefli mie kto pytha/ dla czegoom fie bárzo wdác nie chciał/ przeto/ iżem widział tych wiele/ ktore miłość nędzne [...] á máło do ludzi podobne czyniła *GórnDworz* C4v (2); *ModrzBaz* 113v; Tám gdy go Cefarzowa pytałá/ dla czegooby to czynił: z żałością y z płáčem rzekł *SkarJedn* 210; *SkarŻyw* 73; i ta^m ich ípitaicie dlatzego fie na was buntuija *PaprUp* Kv; *Phil* E4; *OrzJan* 36.

Szereg: »prze co abo dlaczego« (1): NA óstatku pythan iefth przeczo abo dlya czego Cunrathowy thak barzo layal *LibMal* 1543/70v.

γ. W nagłówkach i marginesach (59) : *RejPs* 223v; Spowiedz dlá czégo a iaka má być wkościelie chrześcijańskiem *MurzNT* 33v marg; *KromRozm II* i3v marg; *KromRozm III* H2 marg; *LubPs* cc3 marg; *KrowObr* 94 marg (4); *BibRadz* Num 15 arg; *SarnUzn* E8 marg; *RejAp* Dd3v; *RejPos* 70v marg; *BiałKat* 243v marg (3); Dlaczego mowimy że Pan Bog iefł w niebie. *KuczbKat* 380 marg; *RejZwierc* 91 marg (2); *WujJud* 60 marg (2); *ModrzBaz* 24 (2); Duch S. przez kościelne ítárfe połyła ná kazanie y dla czégo. *SkarŻyw* 536 marg (3); *StryjKron* 95 marg; *CzechEp* 9 marg; *ReszPrz* 14 marg (2); *WerKaz* 285 marg; *GórnRozm* A4v marg (3); *WujNT* 471 marg (3); *SarnStat* 493; *PowodPr* 50 marg; *SkarKaz* 116a marg (9).

cum sb N z elipsą orzeczenia (6): *BiałKat* 363v marg; Ceremonie dla czégo w kofćiele. *WujJud* 206v marg (2); *GórnRozm* N marg; *SkarKaz* Oooob (2).

cum inf (1): Oycow dla czégo íżánować. *KuczbKat* 305 marg.

Z formą osobową czasownika „mieć” + *inf* (5): Dla czégo mamy przyjmować then zakon fwięty. *RejPos* 43 marg; *WujJud* 190 marg (4).

δ. W zdaniach złożonych (cf **I.1.A.A)a.δ.**) [w tym: *cum con* (8); zdania nadrzędne w postpozycji (8)] (151) : *OpecŻyw* 13; *BielŻyw* 159; czofz mv ya rofkazał zebi ícherzey wftnye powyedział dlyaczyegom ych zahamował. *LibLeg* 11/155v; *MurzHist* A2v; *KromRozm III* F8v (3); *GliczKsiąż* L2; *LubPs* Z3; *KrowObr* 24v (8); *Leop Matth* 5 arg; Niektorzy to zową Rácýonał/ ktore było ochędoftwo/ co ie kładźiono ná pierfi Bíkupowi/ A dla czégo to było/ thedy fie niżej wykłáda w tym Kapit. v. 29. *BibRadz* I 48d marg (4); *BielKron* 111; Ut quod ad to venio, intelligas, Abyś wyrozumiał dla czegoóm do ciebie przyfzedł. *Mqcz* 343d; *OrzQuin* B4v; *RejAp* 8 (2); *GórnDworz* R4 (2); IVzechmy fie obficie náflucháli/ iáko á dlaczego ten Pan náłz Iezus Kriftus ná fwiát fie zyáwić raczył *RejPos* 28 (6); *BiałKat* 150v (4); *WujJud* 13 (2); *BudBib Sap* 18/18; *BiałKaz* Lv; *BudNT Act* 19/32; *PaprPan* B2v (2); *ModrzBaz* 4v; *SkarJedn* 5; *SkarŻyw* 92 (4); *CzechEp* 368 (2); *NiemObr* 51 (4); *KochSz* C3; *ReszHoz* 122; *KochPieś* 18; Aleć wáfze práwá nie widzę dla czégo by ich/ gdy ná nie śmierć przydźie żáłowác trzebá/ bo íą piełczone bárzo *GórnRozm* D4v (4); *ActReg* 159 (2); *GórnTroas* 4 (2); *WujNT Act* 19/32 (2); *SiebRozmyśl* Bv; *CiekPotr* 46.

W nawiązaniu do rzeczownika [w tym: do „przyczyna” (32)] (39): Auguftyń S. kładzie tę przyczynę dla czégo nyektore mátki íámy nyechcą íwemi pyersyámi karmić dzyeći íwych *GliczKsiąż* D5 (2); *LubPs* T3v marg (5); *KrowObr* 95 (2); *BielKron* 125v (2); *Mqcz* 375d; *SarnUzn* F4; *GórnDworz* B2v; V Wízytkich nas iuż tho nie nowiná/ dlaczego Pan náłz Pan Iezus Kriftus/ thu ná fwiáth przyść

á okazać fie raczył *RejPos* 291 (3); *BiałKat* 241 (3); *PapriPan* Hh2; *ModrzBaz* 24v (4); Summá w krotkości/ dla czego y kiedy Grekowie odstąpili od iedności kościoła Bożego y posłuszeństwa Stolicy Apostoľłkiewy Rzymłkiewy. *SkarJedn* A8 (3); *StrykKron* 707 marg; *NiemObr* 117 (2); *KochCzJan* A2v; *WujNT przedm* 17 (3); *SarnStat* 599 (3); *CiekPotr* 41.

W nawiązaniu do przymiotnika lub przysłówka (7): *SarnUzn* B7 (2); Aby to pewna była: Dla czego Kryftus mowił *GrzegŚm* 43; *ModrzBaz* 120v; Może to komu być dziwno/ dla czego Ewanielium Pána Chrystuśowe [...] ná świecie zá łobą takie rozruchy y niepokoie ciągnie? *NiemObr* 9; *WerKaz* 279; *SkarKazSej* 657b.

Wprowadza zdanie dopełnieniowe w nawiązaniu do wyrazu rządzącego dodatkowo dopełnieniem jako członem zdania pojedynczego (7): Yákoż yálnyey mógł wypifąć porządek koścyelny y vrzędy/ ktore/ od kogo/ dla czego/ y poki łą pošťanowyone? *KromRozm III* G8v; *KrowObr* 160; Wyznał fie Nektánáb y powiedział mu swoię przygodę [...] dla czego Alexánder wynioł go s przykopu ná rámionach iuż vmárłego *BielKron* 123; *RejPos* 158 (2); *SkarŻyw* 353; do nóg Máiešťatu Wáľzėy Kró: M. pošťalam/ gdzie/ co čás y potrzebá z łobą niešie/ došťatecznie opifano o woynie Tureckiey/ ielli z Turkiem woynę ztoczyć/ á dla czego *OrzJan* 3.

W funkcji równoważnika zdania (13): *MetrKor* 57/120v (2); *SeklWyzn* a2 (2); A chceřz wiedzieć dla tzeo? powiem. *KrowObr* C2v (2); *Prot* C2; niešťmiałem ktemu nic rzec/ iż ini rzkomo mędrřzy milczeli/ niewiem dla czego *SienLek* 95v; *CzechEp* 97; CO báią Poétowie/ że róźné ofiáry Róźnym Bogóm czyniono [...] Ia nie baczę dla czego: bo nic nie wķurali Ná tych Bożkách *PudłFr* 49; *KochCzJan* A2v; *OrzJan* 3; *JanNKar* E2.

Połączenie: »dlaczego też« (3): *OpecŻyw* 13; Powiedz mi? dla tzeośćie też tak wiele řthołów w kośćielech wáľzych nábudowali *KrowObr* 77; *BibRadz Philipp* 3/12.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »to (...) dlaczego« (8): *Mącz* 338c; *GrzegŚm* 43; *CzechRozm* 77v; *KarnNap* A3; Czwartá cnotá Krolowi naleźąca iest řzczodrobliwość/ mieć ná to pilne baczenie/ komu/ co/ dla czego/ á iáko wiele dáć. *ModrzBaz* 15v; *CzechEp* 365 (2); *SkarKaz* 608a.

»dlaczego... to« (2): A řwiat ten/ przeczřby tak vcźniow Chrystuśowych nienawidźiał y dla czego by im to wyrządzał/ y tego on dołóżyć nie omieľzkał *CzechEp* 22; *ReszPrz* 65.

Szeregi: »czemu a (i) dlaczego« (2): *GliczKsiąź* O7v; Gdy fie pomáľu przypátrzem/ czemu y dla czego Pan Iezus/ y innych błędnikow zániechawřzy tego/ taką řwiatłością y mocą przyćifnął [...] nie máľe zbudowanie w Bogu wziąć moźem. *SkarŻyw* 79.

»nacz a dlaczego« (1): iedno tylko pilnie rozčzytay nacz á dla czego nam łą ty źwierciádlá á ty obrázy řwiętych ludzi w piřmie wyťtáwiony. *RejZwierc* 205v.

»przez, (a) dlaczego« (6): *BielKron* 196; Y dziwno nam iest [...] przez á dla czego te nieboźátká/ Piotrá/ Páwła bytności Perľoná zowá *SarnUzn* B7 (3); *RejPos* 354; *BielSpr* 15v.

»dlaczego, (albo) z, dla ktorej przyczyny« (2): Mam zá to źem doľić słów vcźinił/ okázuyąc to dla czego áľbo z ktorej prziczyney tá wypráwá woynenná ná ten čás yeľt wielmi potrzebna. *Mącz* 338c; *SarnStat* 1263.

b. Względy: dla ktorej przyczyny (20) : Acźkolwiek tych náľzych komorek ku řadney inřzey rzęczy [!] iedno dla czego pošťanowione łą niebedźiem vżywać *KwiatKsiąź* L4v; *Mącz* 307d; A

łczodroblliwość nic inżezgo ielt/ iedno dąć w ten czas kiedy trzebą dąć/ komu trzebą dąć/ iako wiele/ y dla czego co ma być dano. *ModrzBaz* 22; *ZawJeft* 34.

W nawiązaniu do rzeczownika: dla którego (2): *BielKron* 383v; Toć ich piérwży vmył dla czego dżiatek chrzcić nie chcą: to ielt/ aby piérworodny grzech zgładzili *BialKat* 253v.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »coż... dlaczego« (1): Coż tedy ielt dobry Pánie/ dla czegobys się ty nád drugiego przekłádąć/ á drugiego lekce ważyć miał? *ModrzBaz* 57v.

»dlatego... dlaczego« (1): niemoże być tam prawdziwy łacrameⁿt/ bo nie dla tego ielt pořwieczony dla czego gy pan Chriftus vřtawił. *SeklKat* Y2v.

»nic... dlaczego« (1): Záprawdę ná dobrego człowieká [!] to należy/ nic łobie tak wielce nieważyc/ dla czegobys pokoy fıwoy ábo cudzy przerywać y mieřzać [...] miał. *ModrzBaz* 107.

»nieco dlaczego« (1): A pirwe⁸⁰ řwiádká mamy pytać/ vmieli paćierz to ielt vczyniliby nieco/ dla czego by pychá fıwiećiła przeciw iemu. *HistRzym* 76.

»to (...) dlaczego« (3): *OpecŻyw* 35v; Tak zaś gdi wprog řzkolny wřtępuye/ Myřlić o tem ma wřřytkim iakoby to wypełnić mogł Dla czego nábyć chce thákyey náuki *GliczKsiąż* L3v; *HistRzym* 69v.

»dlaczego... to« (1): Bo w pokoiu mieřzkáiąc iednák nie próżnuie/ A dla czego on łynie to się w tym náyduie *PaprPan* H4v.

»wsztyko... dlaczego« (1): O námileyřly řynu/ dobrzes wřřytko řprawil/ dla czegom cie na řwiat zeřlál. *OpecŻyw* 150.

a. *W konstrukcji z czasownikami „nie masz, nie mieć, jest” cum inf (cf I.1.A.A)b.ε.)* (5) : Niemáľz przeto dla czego tych rzeczy [...] tak wielce wáżyć/ aby nam miały myřli dodáwać. *ModrzBaz* 57; A ielli do tego ielcze nie będzie miał dla czego woyny zwłóczyć/ y owřzem co powiádam/ niemáľo przyczyn mieć będzie *OrzJan* 83 (3); *GrabPospR* Nv.

c. *Nieokreřlony* (1) : Co był vczynił Pitheus/ pusćil tę był řlawę miedzy ludzie o Thezeuřye bękárcie żeby myáľ być řynem Neptunuřowym [...] á to nye dla czego yedno aby nye był w podeyrzányu rod yego *GliczKsiąż* B5v.

d. *Wskaźnik nawiązania na podstawie związku przyczynowego, wprowadza zdanie rozwijające: i dlatego* (338) : *LibLeg* 11/44v (2); Słyřzeľemy [!] iż ná nas iedzieľ walczyć/ dla czego się themu dżiwuiemy/ bo nic od nas nie możeľ wziąć *HistAl* H8v (2); *KromRozm I* D2; *MurzNT Matth* 6/25; *KromRozm III* P7 (2); *Diar* 27; Owa do żony bárzo mądrogo potrzebá. Leć mądrość z láty przychodzi/ dla czego nye młodo się ożenić potrzebá by było/ iako wřdam dzis młodo się żenyą. *GliczKsiąż* P3 (18); *Leop Ez* 43/8 (2); *BibRadz Is* 53/12 (2); *WVłkanus* [...] brát Iowiřzow/ vrodził się řzpety y chromy/ dla czego mátká iego zániořłá go ná wyřep Lemnos aby tam zgináľ. *BielKron* 23v; Piřze teź Wáľeryus/ iż bogowie przepowiedáli řmierć Filipowi od wozá/ dla czego wozow się chronił *BielKron* 123v; IAn dwudzyeřty był Papieżem cżterzy láty y cżterzy mieřiące/ ná pokoy á ná leniřtwo się vdaľ/ dla czego nie máľz o nim co piřać. *BielKron* 176 (121); *GórnDworz* Hh6; *KuczbKat* 175; *RejZwierc* 126v; *WujJud* 107v; *WujJudConf* 78; *RejPosWstaw* [21³]v; *BudBib Ion* 4/2 (3); *BudNT Philem* 1 /8; *CzechRozm* 131v (3); Bo trzy bráciey rodzonych dla imienia zábił. Y potym się ná cżwartem tąż niecnotą báwił. Dla czego był od Rzymian o to řkaran mářnie *PaprPan* Hh3v (2); *ModrzBaz* 81;

KochPs 3; *StryjKron* 6 (13); *CzechEp* 68 (7); Lecż Chriftus pan oſtrożnie mowił [...] nie vymuiąc cżci y chwały/ Oycu ſwemu niebieſkiemu: dla cżego mowiąc o wczynkach ſwoich zacnych/ wprzod tego dołożył/ że nie ſam od ſiebie/ ále od Oycá ſwego to miał. *NiemObr* 105 (24); *ReszList* 180; *PaprUp* B3 (2); *ActReg* 26 (3); *GostGospSieb* +3; *WujNT przedm* 32 (6); *WysKaz* 1; IZ Státuty przeciw mężobóycóm wczynioné/ do tych czałów w Exekucią nie przychodźiły/ dla cżego mordérſtwóm zábieżć ſie nie mogło *SarnStat* 611 (12); *SiebRozmyśl* A2v; *VotSzl* C4v; *SkarKazSej* 693b.

Połączenia: »dlaczego i« (17): *KromRozm III* D4v; *GliczKsiąż* Cv (6); Trudnać to ieſt rzecz/ áby żal y ſmutek ziąć człowieká nie miał/ po miłych rodzicach/ powynowátych/ y przyiaćielach/ Dla cżego y wpiſmie ty przykłady mamy/ że żywi/ vmárłych plákáli *BiałKaz* D2v; *BudNT Act* 24/26; *StryjKron* 747; *CzechEp* 26 (5); *SarnStat* *8 (2).

»dlaczego ſnadź« (1): IZ dziſieyſſych czałow ludzie wdáli ſie ná bárzo zbytnye [...] nábycye pyenyędzy [...] dla cżego ſnadź nye tylko łámi o łoby włąną pracą/ ále thez y o ſwych dzyatkách łáránye ná łtronę odepchnęli *GliczKsiąż* Mv.

»dlaczego też« (69): Ale dzdzewnicza ieſt łłodſza niźli inſza woda, á to dla gruboſci ziemney znią zmieſzaney dla cżego też widzi ſie rudawa. *GlabGad* I (3); *KlerWes* A; *MurzHist* Cv (2); *MurzNT* 96; *GliczKsiąż* A2 (6); *LubPs* cc5v; *BielKron* 87v (2); *GrzegRóżn* K2; *GrzegŚm* 21; *KuczbKat* 295; *WujJudConf* 102v; *BudBib* b; *CzechRozm* 25 (11); gdyż przedſię Krolewſka władza winna obyczáiw y praw ziemſkich ſłuchác/ á wedle zamiáru ich ma rządzić. Dla cżego też wſzytcy Krolowie Polſcy [...] áż do ſmierci zacnoſć ſwoię w cáłoſci záchowáli *ModrzBaz* [16] (2); *StryjKron* 667; *CzechEp* 134 (13); *NiemObr* 12 (9); *ReszPrz* 24; *WujNT przedm* 9 (9); *SiebRozmyśl* K4.

»dlaczego też i« (7): *CzechRozm* 266v; Abowiem iako piſmo ſ. [...] tákże y Patreſowie łárzy/ y zgodnie y znácznie zázwdy Bogá oycá ſługą názywáli ſyná: dla cżego też y inſzych przykładem iego ku ſłużbie Bożey y bliźnich nápominali. *CzechEp* 199 (4); *NiemObr* 110; *WujNT* Aaaaaa2v.

»dlaczego więc« (1): Ale y tho ieſt od napáſci lékárſtwo pewné/ gdy mu pod oczymá żyły zátną/ dla cżego więc niektorzy z oká pod źrzenicą łkorę wyciągáią/ pomaga téż pod czás *SienLek* 167.

»k(u) czemu« *przysłówek przyczyny i celu: po co; quo Mącz; quod, quorsum Cn* [w tym: w piſowni rozłącznej (12), w piſowni łącznej (5)] (17) :

a. *Pytajny; w pytaniu retorycznym* (7) : Bo nieprzyiaćiel bárzo rad będzie miał przy ſobie tego żołnierzá/ ktory mieyc ſwiadom/ y wſzytkich poſtępkow oney ziemie/ z którą wojnę wieſć chce. Ale kczemu to [*Sed quorsum ita*]? Atoli/ áby náſzi [...] żołnierze wojnę ſłużyli/ niźliby poſtronni mieli być przyzywáni *ModrzBaz* 110v (2).

α. *W pytaniu zawierającym protest, z odcieniem emocjonalnym* (5) : *OpecŻyw* 105v (2); á człowiekowi zawiſnemu kczemu [*ad quid*] ieſt złoto? *Leop Eccli* 14/3; Quo mihi fortunam ſi non conceditur uti, Y k czemu mi yeſt fortuná yeſli yey wżywać nie mogę. *Mącz* 343d.

W funkcji równoważnika zdania (1): A to kczemu. Azáż ſie Koſćioł kiedy z tego fundámentu ná inſzy przenieſć może? *WujJud* 120v.

b. *Wskaźnik nawiązania na podstawie związku przyczynowego i ogólnotreſciowego, wprowadza zdanie rozwijające: i dlatego, a ponadto* (10) : Tráfia ſie to że nyepłodne nyewyáſty/ áby yedno płod myáły/ nyewyedzyeć coby ná to wyłóżyły/ ku czemu wążá ſie płodu doſtáwác przez przypráwy

GliczKsiąż C4 (8); *WujJudConf* 153v; Przeciwno themu pąn Bieniaſz podlieſki brath ich przyrodny odstępuie wmlým [!] Podlieſiu braći fwey przerzeczony Oiczyſtego y Maćierzystego takze i spadku po nieboſzcze ſieſtrze ſwey Annie, kczemu na przyſzły Święthy Michał obiecuie y przyrzeka wroku ninieyſzym polożyć Sto złotych liczby y Monethy Polskiej *ZapKoſcier* 1580/ 13v.

»na co, nacz« *przysłówek celu; ad quid, quo, quorsum Cn* [w tym: na co w pisowni rozłącznej (51), w pisowni łącznej (4)] (55 : 11) :

a. *Pytajny* (52) :

α. W pytaniu *niezależnym* (17) : ná co [*Quia*] to ſiedmioro owiec ktoreſ poſtáwił oſobno? *BudBib Gen* 21/29; *RybGęſli* B3v.

1) W pytaniu *retorycznym*, zwykle z odcieniem *dezaprobaty* (15) : *BielKron* 402; *BudBib Ier* 6/20; A ná co mam wſpominać gwałtowne á práwie ſzalone wiela ludźi popędliwoſci? Ná co náieźdzánia ſzalonemu podobne ná gárdło y ná máiętnoſć cudzą? Ná co wyrzucanie okrutne zdomow y z mieſzkánia ſtárodawnego [*Quid memorem violentos et furentes multorum impetus? Quid invasiones rabiosas in vitam et fortunas alienas? Quid eiectiones immanissimas ex domibus et sedibus vetustis?*] *ModrzBaz* 141; *GostGosp* 108; *LatHar* 693; *WujNT Matth* 26/50; A ná coby ſłał ſługi fwe do poddáných/ gdyby ná poddáne tego práwá nie włożył/ áby ſłucháli iego poſłańcow/ iáko iego lámeſ? *SkarKaz* 206a; Soſnia od wiátru powálona mowi. Ná co Soſniey Sźkutnicy morzu powierzaćie Ktorą w gorách wywrocił fropi wiátr? *KlonFlis* B2; *KlonWor ded* **3.

cum sb N z elipsą orzeczenia (4): A wyrzawſzy vcźniowie iego/ za złe mieli mowiąc/ ná co tá vtrátá [*Ad quid perditio haec?*] *BudNT Matth* 26/8; Bo á ná co tákie gromády ábo y broń/ iedno áby ſtrách zádano ſędziemu/ y przeciwney ſtronie [*Quorsum enim et catervae eiusmodi et arma pertinere intelligenda, quam ad metum incutiendum et iudici, et adversario?*] *ModrzBaz* 94v (3).

β. W *nagłówkach i marginesach* (10) : *RejPos* 23v *marg*; Bogáctwá ná co nam ſą dáne *RejZwierc* Aaa3 (2); *WujJud* 233 *marg* (2); *CzechRozm* 99 *marg* (2); *WujNT Luc* 4 *arg*; *PowodPr* 44 *marg*; *SkarKaz* Oooo2b.

γ. W zdaniach *złożonych* (cf **I.1.A.A**)**a.δ.**) [w tym: *cum con* (2)] (25) : *RejWiz* 65; *RejZwierc* 109; náłzy rycerze zakonni/ pámietháiąc ná co ſą vſtháwieni/ wźiawſzy ná ſię zbroie/ Litwę z Tártáry wygnáli *BielKron* 231v; *RejAp* 1; *RejPos* 27 (3); *BiałKat* 61; *RejZwierc* 18 (3); *WujJud* 232v; *PaprUp* Hv; *SkarKaz* 42a; Látá/ zdrowié/ vrodę/ niewiém nacz chowamy *GoſtCast* 37.

Wprowadza zdanie *dopełnieniowe* w nawiązaniu do wyrazu *rzędzącego* dodatkowo *dopełnieniem* jako *członem zdania pojedynczego* (1): A to ſnadź napilnieyſza nędznemu człowieku/ Aby ſwoię powinnoſć nacz ieſt ſtworzon wiedzyał *RejWiz* 46v.

Połączenie: »na co też« (1): nie wierzą/ ná co też poſtánowieni ſą [*in quo et positi sunt*]. *WujNT 1.Petr* 2/8.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »to... nacz« (6): *OpecŻyw* 94v; *RejWiz* 163v; *RejZwierc* 65v; *BibRadz Ioann* 13/28; *RejPos* 293v; A tego żaden nie rozumiał z ſiedzących naczby mu rzekł [*ad quid dixerit ei*]. *WujNT Ioann* 13/28.

»nacz... to« (1): Ktorego y iáko ſtworzył/ y przecz go ſtworzył/ y nacz go ſobie chowa [...] byłoby o thym y wiele piſać y wiele piſmá wſpominać. *RejPos* 216v.

Szereg: »nacz a dlaczego« (1): iedno tylko pilnie rozczytay nacz á dla czego nam łą ty źwierciadłá á ty obrázy fwiętych ludzi w pílmie wyftáwiony. *RejZwierc* 205v.

b. *Względny; w konstrukcji z czasownikiem „nie masz” cum inf* (1) : MVÍzę wyznáć/ bo fye iuż niemálz ná co chowác. *KochPieś* 14.

c. *Wskaźnik nawiązania na podstawie związku przyczynowo-następczego; w zdaniach rozwijających: w następstwie tego, wobec tego, dlatego; następnie* (13) : *LibLeg* 11/137v; *OrzRozm* Q; vpominał go Hetman Bártłomiey áby był połufzen Krolá Hífzpañńkiego/ á wiárę Krześcijáńfką przyiał. Ná co fie poddał/ y płácił káždy rok Krolowi Hífzpañńkiemu dań *BielKron* 443; Po kazániu Bázylí S. z obiáwienia Boskiego o nim w kościele wiedząc [!]/ wołác go do siebie [...] kazał. Ná co fię zdziwi Ephrem. *SkarŻyw* 118 (4); *CzechEp* 370; *ActReg* 86; Przyiał go on wielki mąż z pokorą od niego/ Ná co mu zász odeftał garśc pieprzu gorżkiego. *CzahTr* F3v; *GosłCast* 73; *SkarKazSej* 689a; *ZapKóscier* 1597/78v.

»od czego« *przysłówek przyczyny i celu: po co; quem ad finem Cn* [w tym: w pisowni rozłącznej (2), w pisowni łącznej (2)] (4) :

a. *W pytaniu retorycznym* (3) : *KromRozm* I N2; Odczego przyiaćiel/ odczego łługá/ á ze zwádlíwemi/ á kto mi záśiádác káże? *GórnRozm* C.

b. *Wskaźnik nawiązania na podstawie związku przyczynowego, wprowadza zdanie rozwijające: i dlatego* (1) : Dla czego też przed tem nyewolnikom fie nye godziło/ áni wolno było včzyć thákich náuk yedno wolnym á łláchetnym/ od czego y dzis náuki máyą to v łáćinníkow doftoyeńftwo że ye zową Artes liberales. *GliczKsiąż* M4v.

»po co, pocz« *przysłówek celu; qua gratia, quid Cn* [w tym: po co w pisowni rozłącznej (29), w pisowni łącznej (5)] (34 : 6) :

a. *Pytajny* (29) :

α. *W pytaniu niezależnym* (16) : Ezop rzekł/ pocześ tu przyiał *BierEz* A4; y łpytał ich: gdzie y po co idziećie? *SkarŻyw* 402 (3); *CiekPotr* 68.

1) *W pytaniu retorycznym z odcieniem dezaprobaty* (11) : *Leop Gen* 26/27; Abo iżby nam nie rzeczono: Przyiacielu po coś tu łmiał wniść nie máiąc żadnego łwádyebnego odzyenia ná łobie. *RejPos* 356v (3); Po co mie prozno/ łrogi Apollo trapíłz. *KochOdpr* D; *SkarŻyw* 51; *KochTr* 8; *KochFr* 103; *KochPieś* 2; *GrabowSet* I2; *CiekPotr* 56.

β. *W pytaniu zależnym (cf I.1.A.A)a.β.) ze zmianą drugiej osoby na trzecią i zaimka pierwszej osoby na trzeciej* (1) : á z pokorną mową Pyta/ po co poń łłáá *GosłCast* 57.

γ. *W zdaniach złożonych (cf I.1.A.A)a.δ.)* [w tym: cum con (1); zdanie nadrzędne w postpozycji (2)] (12) : *LibLeg* 7/35; *KrowObr* 159v; A powiedz mi co fie to tám nowego stáło. Y gdzye idzyełz álbo pocż *RejWiz* 159; *BibRadz Dan* 10/20; *RejPos* 166v; *SkarŻyw* 51; Przyiechałem do Zamoscia 23 february przyietem az nazbyt ochotnie poco mię tak pilno trzeba było, zlistu [...] wyrozumieć wń bedziesz raczeł. *ActReg* 97 (2); Mnie ROSPVSTA, á corkę moię zowią NEDZA. Ktorey, po cobym tám wniść kazałá, nátychmiałt Z vłt moich vłłyfzycie *CiekPotr* 3.

W nawiązaniu do zdania, w którym można przypuścić elipsę wyrazu rządzącego zdaniem dopełnieniowym (1): Naprzod Legat Contrarium pisał, de Inducys unius mensis Do Biskupa

Kuiawskiego tamże zKrzepic. Druga po co praepostfary y Czechowie przysli iesli miał do Domu Maximilian iachac. *ActReg* 94.

cum inf (1): Naprzod vpátruy gdzie y po co płynąc *KlonFlis* E2v.

Połączenie z odpowiednikiem zespolenia: »o tym... po co« (1): Wíchodnie páníftwá z ktorych ci byli krolowie/ pewnie o tym wiedzieli/ po co ci ieżdżili. *SkarKaz* 517b.

b. *Względnny: z której przyczyny* (10) :

W nawiązaniu do rzeczownika (2): Ale powiedz mi czo mi wíkazał ná moje pytanie/ po com ia ciebie fłał *GórnDworz* Pv; *GostGosp* 18.

Połączenie z odpowiednikiem zespolenia: »to (...) po co« (3): A tám zániechawízy tego niektórzy/ po co fą od nas pofláni/ imieniem wízéy Korony Polfkiéy/ ftánowią Wiárę nową *OrzQuin* C4v (2); *SkarŻyw* 212.

a. *W konstrukcji z czasownikami „jest, nie ma(s)”* *cum inf* (5) : Acz fie niebilo pocz kwapicz Liepiei bilo ten czas zapicz *RejRozm* 402.

Z elipsą inf (3): A przeto rodzicy niechayby fie nie kwąpili z dzyećmi fwemi do dworu boć nyemáfz po co *GliczKsiąż* I3; *GórnDworz* T4; *RejZwierc* 135v.

Z elipsą inf i okolicznikiem (1): A iefli mnieyfzą część do ízkuty włożyfz/ Choć fię rozbije/ ty fię nie zubozyfz/ Iefzcze fię możefz nie klániác nikomu/ Ieft pocż do domu. *KlonFlis* Ev.

c. *Nieokreślony* (1) : Kmieć kiedy z czym álbo po co przyiedzie/ áby nie czekał zaráz go odprawić. *GostGosp* 28.

»po czym« *wskaźnik nawiązania na podstawie związku następstwa w czasie, wprowadza zdanie rozwijające: a następnie* (1) : A iefli ktemu przyidzie ná mię ciężkie vboítwo/ zimno/ niemoc/ nágość: będę czekał śmierci/ á to mi fie krotko zdác będzie: poczym lepfzy koniec náftapi. *SkarŻyw* 196.

»przez, przec, przec, prze co, przez co« *przysłówek przyczyny, niekiedy z odcieniem celu: dlaczego, z jakiego powodu; po co; quam ob rem, quapropter* *Mącz*, *Cn*; *quid ita* *Mącz*; *cur, quare, quidnam* *Cn* [w tym: w pisowni rozłącznej *prze co* (34), *przez co* (17), w pisowni łącznej *przeco* (19)] (738 : 1 : 1 : 53 : 17) :

a. *Pytajny* (699) :

a. *W pytaniu niezależnym* (313) : Kur iey rzeczé/ przecż táńcuiefz? *BierEz* S4 (2); *BielŻyw* 73; *GlabGad* A7v (5); *RejKup* d4v; rzékli donich panowie iego/ Przecz oślę odwięzuiecie *MurzNT Luc* 19/33 (3); *RejWiz* 27v; *Leop* 2.Reg 19/41; *BibRadz Gen* 3/13 (6); *Mącz* 337d (7); *HistRzym* 31 (9); *BiałKat* 68v; *RejZwierc* 174; *BudBib Ex* 2/18 (3); *CzechRozm* 3v (3); *WujNT Matth* 9/14 (5); *CiekPotr* 39 (2).

W funkcji równoważnika zdania (1): Przecz powiedz moy fynu/ fłkąd fie tá rádość roi. *PaxLiz* D4v.

1) *W pytaniu retorycznym* (261) : *RejPos* 322; Złotnik niż kowal przecż bywa bogáfzy/ Bo przy tym bráncie iuż zówždy glanc gładfzy. *RejZwierc* 227; *MycPrz* I C3v; *WierKróc* Bv; *WujNT* 1.Cor 15/30 (3).

W funkcji równoważnika zdania (3): *RejPos* 317v; A ieftże też kościół ten kościołem Bożym prawdziwym/ ktory z siebie táki owoc rodzi? Nie tufzę. A przecż? iż kościół prawdziwy Boży tak fię nie rządzí *CzechEp* 97; *SzarzRyt* D4v.

Szereg: »przec a dlaczego« (2): Profzę cie przecz á dla czego onego wężá miedziánego ná palu kázał im Bog záuwić? *SarnUzn D3* (2).

a) *W pytaniu zawierającym protest, zwykle z odcieniem emocjonalnym (cf »czemu«) [w tym: po apostrofie w V (42); a przecz (15), i przecz (6); cum con (11)] (249) :* *BierEz C2* (6); *OpecŻyw* 169; *BielŻyw* 92; *BO*że moy boże moy/ przecz ínadz ták raczyfz opuśczać mnie *RejPs* 31 (3); *RejKup* h5 (8); *HistAl N3v*; *MurzHist H4* (5); *MurzNT Luc* 18/19 (4); *LubPs B3v* (12); *RejWiz* 18 (5); *Leop Gen* 31/26 (8); *RejFig Aa7* (3); *RejZwierz* 17 (10); *BibRadz Gen* 4/6 (16); *OrzRozm C2v*; *GrzegRóżn N*; *Prot C2* (2); *RejAp* 25 (2); *HistRzym* 20v (23); Iż ieflić mnie fwiát przełádował/ będziec y was/ á przeczbyfcie wy lepfzy być mieli. *RejPos* 336v (25); Hárdy gdy ítráci od rozumu klucze/ Ieft iáko pęcherz co fie wiátrem tłucze. Y przecz fie pyfznýfz báńko málowána *RejZwierz* 218v (6); przecz oblicze moje nie ma być ímętne/ gdyż miałto y mieyfce grobow oycow moich poborzone íeft *BudBib 2.Esdr* 2/3 (33); *BudNT przedm a3* (2); *CzechRozm* 159v; *PaprPan Ff2v* (2); *ModrzBaz* 50v (2); GŁupi mówi w fercu fwoim/ Niémálfz Bogá/ przecz íye boim? *KochPs* 18 (5); *KochTr* 16; *KochFr* 18 (2); *KlonŻal C4v*; *KochMRot Bv*; *WisznTr* 9 (2); A iefli áni mármór ferdeczný rány/ Ani vlżą iedwabiem obité ściány/ Przecz mam zayfzrzć kófztownych páłaców komu *KochPieś* 18 (3); Przecies PAnie zapomniálfz mnie ták czás nie mály? *ArtKanc Q9* (3); *ZawJeft* 41; *GórnTroas* 31; *GrabowSet Bv* (11); *WujNT Matth* 6/28 (22); *GosłCast* 9 (3); *SzarzRyt B3v* (2).

cum inf (1): Przecz fie fráfowáf co iufz s czáfem zgínie *RejZwierz* 230.

Połączenia: »przecz też« (2): *RejKup* o6; bo yego ocyec íż ma ná co ínfłego/ á to ná piwo/ ábo vbyory/ przeczby theż nyemyálfz myć náuczycyelowi *GliczKsiqż M6v*.

»przec wždy« (4): *RejKup* Iv; Za czem mu Bífkup powiedziálfz/ przecz byściefz wždy namileífzy panie Francífzku w miłófíerdzie boże vfac niemieli? *MurzHist S3*; *RejWiz* 172; *RejPos* 30v.

β. *W pytaniu zależnym (cf I.1.A.A)a.β.)* (35) :

1) *Bez formalnych wykładników zależności* (8) : *BierEz Cv*; Paweł pyta przec ták nierzad na fwiecze kiedy mayá Pífma dołfyc *RejKup* o5; *LubPs N5 marg* (2); *RejWiz* 71; *SzarzRyt D2*.

Połączenia: »przec to« (1): Przypythawáfie przecz fie to dzieie nád wiernymi tháka łálfká Boża. *LubPs Z6v marg*.

»przec wždy« (1): Thác byłá rzecz według wyroku ítrożow/ á fwięci to vrádźili pytáiac íię/ Przecz wždy ták? *BibRadz Dan* 4/14.

2) *Z formalnymi wykładnikami zależności [w tym: cum con (21), ze zmianą drugiej osoby na trzecią (20), ze zmianą zaimka osobowego: pierwszej osoby na trzeciej (2), drugiej osoby na trzeciej (2), ze zmianą czasu teraźniejszego na przeszły (1)] (27) :* A tedy Bog małża ípytał/ Przeczby ták trudney rzeczy chćiał *BierEz P3v* (2); *BielŻyw* 5 (4); *RejKup d4* (2); *MurzNT* 176 marg; *RejWiz* 70v; *RejFig Aa7v*; *RejZwierz* 2 (3); *GórnDworz P4v* (2); á pytháli mie o kófzulę przeczby ták záuždy bez pránia biála byłá á przeczby fie nie kázíłá *HistRzym* 108 (4); *RejZwierz* 170; *CzechRozm* 166; *ArtKanc G14*; *WujNT* 76; połłał połlá íwego/ Pytáiac/ [...] przeczby íię ták/ że wftąpił/ džíwowáli? *SiebRozmyśl K3*; *PudłDydo A3*.

Szereg: »prze co abo dlaczego« (1): NA ófstatku pythan íefth przeczo abo dlyá czego Cunrathowy thak barzo layal *LibMal* 1543/70v.

γ. W nagłówkach i marginesach [w tym: cum con (1)] (134) : MurzNT 91 marg (3); LubPs D marg (5); RejWiz 130v marg (4); Przeco fą Krolowie w kościele. OrzRozm M2 marg; SarnUzn C4v marg (2); RejAp 1 marg (2); Przeczby fie słuźnie káždy obaczyć miał w hárdej myfli fwoiey. RejPos 201 marg (38); KuczbKat 10 marg; Iáko á przecz Pan ítworzyć raczył człowieká. RejZwierc 1v (31); BudNT przedm bv marg (3); ModrzBaz 127v marg; CzechEp 233 marg; WerKaz 281 marg; WujNT przedm 17 marg (33).

Z formą osobową czasownika „mieć” + inf (4): LubPs X3 marg (3); Przecz nie mamy plákác vmárłych fwoich. RejPos 356 marg.

W konstrukcji dającej się przekształcić na zdanie oznajmujące w formie zaprzeczonej (2): Poćciwemu przecz ma być śmierć ítráźna. ABowiem poćciwemu á rozumem ozdobionemu człowiekowi á czemu być ma ímierz ítráźna? RejZwierc 167 (2).

Szeregi: »przez co abo czym« (1): Trzecia przez co ábo czym ten gliniány Fundáment wyrzucony ma być. CzechEp 235.

»przez i z ktorych przyczyn« (1): a przecz y s ktorych przyczyn przypadáią ítráchy i niebezpieczeństwá thák ná wierne iáko y ná niewierne. RejPos 328v marg.

δ. W zdaniach złożonych (cf **I.1.A.A)a.δ.**) [w tym: cum con (18); zdanie nadrzędne w postpozycji (14)] (217) : ForCnR A2v; Podniefli znamiona fwoie znamiona/ podniefli wyfoko y w obronie á nie vźnali przeczo fie to działo. WróbŻółt 73/5; RejPs 119v; RejKup b4v (6); MurzHist A2v; MurzNT 36 marg; Diar 84 (2); LubPs M (2); GroicPorz ee2; KrowObr 52 (2); RejWiz 76 (4); Leop Sap 18/19; OrzList b; RejZwierc 77; áby fie dowiedział co to ieft zá ípráwá á przeczby ták czynił. BibRadz Esth 4/5 (6); Táki też Rády Koronne [...] Krolá náuczyć y iemu vkázowác máią/ gdzie dác/ kiedy dác/ komu dác/ á prze co dác OrzRozm O2v (4); Mqcz 406d (2); Prot C4v; RejAp 10v (2); HistRzym 13 (7); RejPos 4 (19); KuczbKat 100 (2); A wždybyś fie dowiedzyał/ przecz/ y iako cie Bog ítworzył/ y ná co cie ítworzył. RejZwierc 160 (3); WujJud 108; BudBib Esth 4/5 (4); Niewiem przeco Koroná to ná fobie nośi/ A s fwych kráíow poháncow íże nie wypfóży. MycPrz I C3v; CzechRozm 97v; Ktora fundámentu tego omylnego y fáłszywego/ ná fundámenće prawdziwym od Bogá záłożonym/ vfutego/ gliná/ ná czymby záwiłá/ y z kądby moglá być poznána/ á przez co ábo czym odrzucona/ tu iuż nam porządkiem íwym vpátrowác/ y to krotko rozbierác będzie potrzebá. CzechEp 223; KochTarn 77 (2); ArtKanc P15v; ZawJeft 22; GrabowSet F3 (2); KochFrag 22; TVRCYKI [...] do nóg Máieftatu Wáłzéy Kró: M. pošyłam/ gdzie [...] doftátecznie opifano o woynie Tureckiey [...] czego trzebá/ co zá wypráwá bydz ma/ czym/ przez co/ y iáko zwyciężyć fie może. OrzJan 3.

W nawiązaniu do rzeczownika [w tym: do „przyczyna” (64)] (84): GlabGad A2 (3); DWie nawiętfze prziczinie fą [...] Przec ci ktorzy nieiakie kźięgi miedzi poľpolftwo ludu wypuľzczáią, niektorim ie panom znakomitim przypifuiąc offiaruią. MiechGlab ktv; LibLeg 10/70v (3); LibMal 1544/83v; Iz da y o ynych íprawę. Przecz fie tak beľpieczny ítali RejKup b7; MurzHist I3; Diar 25 (5); DiarDop 99 (2); Przyfthoyna rzecz przecz mamy prośić obrony od Páná LubPs F marg (15); GroicPorz m2v (4); RejWiz 185v (3); BibRadz Is 26 arg (4); OrzQuin S4; SarnUzn D5v (3); HistRzym 94v (2); Thu ieft h náuká/ przecz fie pán náłz wthák pokornym ítanie okazác raczył RejPos 1 marg (18); KuczbKat 410; RejZwierc B2v (9); A táki wymowki niema nikt/ przeczby tego S. Zboru ófmeo przyimowác/ á iáko

głofu Bożego łłuchąc káždy wierny Chrześcíanin niemiał. *SkarJedn* 300; *CzechEp* 324; *GrabowSet* 12v (2); *WujNT Act* 28 *arg* (2); MAm ia przyczyny domowé, przeczem ia winien łłужby łwé oddáwác Wálzéký Książéký M. *SarnStat* 168.

W nawiązaniu do przymiotnika (4): A tobie iest iáwna moy pánie żądza moiá y wzdychánie moie y przecz wemnie drży łerce moie *RejPs* 57v; *SarnUzn* B7 (3).

cum „by” + inf (1): A czekác záwołánia od Páná łwoiego/ Gdyż wiem iż żaden mocarz nie może wydź tego. A też niewiem przeczby łie náżbyt łękác tego *RejZwierc* [272].

Wprowadza zdanie dopełnieniowe w nawiązaniu do wyrazu rządzącego dodatkowo dopełnieniem jako członem zdania pojedynczego [w tym: podmiotem zdania dopełnieniowego jest wyraz występujący uprzednio jako dopełnienie (4), wyraz, którego dzierżawczy odpowiednik występuje uprzednio jako przydawka przy dopełnieniu (6)] (18): *RejPs* 62; *BibRadz Dan* 7/20; *RejAp* 128v (4); Przypátruyże łie tu pilno dziwney opiece y dziwney łpráwie Pánłkiey/ przecz oná ku ktoremu końcowi co przywodzić raczy. *RejPos* 27v (8); *BudBib Ex* 3/3 (2); Włém to/ iż mię miłuełz: ácz nie czuię w łobie Téký godnołci/ przeczbych miał ták miłym być tobie. *PudłFr* 16 (2).

W funkcji równoważnika zdania (6): Teraz záś nas odrzucałz á żháńbyałz nyewyem przecz *LubPs* Mv; *SienLek* Vv; *HistRzym* 131; *HistLan* B3; *MycPrz* I Cv; *CzechEp* 211.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »to (...) przecz« (11): *BierEz* D2; *RejWiz* 135v (2); Nieprzy łię iż go y o ine rzeczy winuią/ ále to wyraża przecz łię náń tak bárzo zwałnili Sáduceufzowie *BibRadz* II 79c *marg*; *HistRzym* 111; *RejPos* 87 (4); *CzechRozm* 168; *OstrEpit* A2v.

»przech... to« (3): *RejPos* 216v; A przeczby go Powłzednim Chlebem zwano/ łatwia iest ná to y dwoiáka odpowiedź *KuczbKat* 410; *CzechEp* 22.

»przech... wszystko« (1): To com rozumiał o rzeczypółpolitéy náłzéký/ y przecz łię o nie łoię/ włzyłtkom powiedział *KochWr* 40.

Szereg: »czemu a przecz« (1): á potým iuż wypifuię thy dziwne łády iego/ iáko á kthorym kłtałtem/ y czemu á przecz bywáią ná łwiát łpufzczáne od niego. *RejAp* 130.

»przech a dlaczego« (5): A ták iest przyczyná przecz á dla cze⁸⁰ ná iednych mieyłcach píłmo Oycá wynalza/ á Syná nam iákoby ná niłzłzym łtopniu łtánowi. *SarnUzn* F4 (3); *RejPos* 354; *BielSpr* 15v.

»przech a prze(z) ktore przyczyny, z ktorych przyczyn, dla ktorej przyczyny« (2 : 1 : 1): A iuż theż wiefz/ przecz á prze ktore przyczyny to ná nie Pan Bog dopufzczác raczy *RejPos* 51 (3); *RejPosRozpr* b3.

1) *Wprowadza przeciwstawne składniki zdania rozwiniętego* (4) :

Połączenie: »przech... a przecz« (2): *RejAp* 128v; Bo gdy tu widzifz iż złołciwy pomłtę bierze/ gdyż y łpráwiedliwy tákąż rownie drugá pokaran z nim bywa/ tedy tu trzeba rozłádku roznego/ przecz łie to nád tym/ á przecz łie też to nád onym dzyeie. *RejPos* 330.

b. *Względny: dla ktorej przyczyny* (32) :

W nawiązaniu do rzeczownika; cum inf (1): Gdyż pewnie wiemy iż kážda przygodá/ Przecz łie fráłowác/ przypada od Bogá. *RejZwierc* 230.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »co takiego przecz« (2): Ale w prawie náfzem/ niewiem co widziłz takiego/ przeczby fię ábo tobie/ ábo komu ná świecie podobác nie miało. *Górnrzm D4v; OrzJan 90.*

»to przez co« (1): Y ieść będą to/ przes co fię vbłagánie ftáło/ ku nápełnieniu rąk ich *BudBib Ex 29/33.*

α. *W konstrukcji z czasownikami „mieć, nie masz, jest” cum inf [w tym: nie mieć (10), nie masz (impers) (6), mieć (5), jest (3), nie mieć a. nie masz (4)] (28) :* Rzekł mu łábęć ktoby chciał znác/ Niema przecz z swiátá żáłowác: Ktory pełen wízelkiey złości *BierEz O3v; A zá lálką twoią ieden krok moy nie vftápi zdrogi fpráwiedliwóci y będę miał przecz wyfláwiác wielmożność twoię RejPs 38 (2); LibLeg 10/154 (3);* Bo ifcieć ieft tu prze czo wízytkiego zaniechać *RejJóz P5; RejKup d4v; Nihil est quod labores, Niemałz fie przecz ftárác. Mącz 180d (2); SarnUzn C3; ábowiem kto miłuię/ ftára fie vprzeymie/ áby go było przecz miłowác Górndworz Bb6v (3); RejPos 317; RejZwierc 151v marg (3); KochPs 175; KochFr 32; Nie mam fczęścia przecz winić/ że mi nic nie dáie PudlFr 29.*

Frazy i zwroty: »nie mieć się przecz chlubić« (2): Przeto fie wy z wáfzą tą nową prawdą/ á piątą Ewángelią/ niemaćie prze co chlubić. *WujJud 4; WujNT 1.Cor 9/16.*

»jest, nie mieć przecz chwalić« (1 : 1): A to coś w.m. o tey tám niefłycháney powfcięgliwości Alexándrá wielkiego y Scipioná powiedział/ prawdá ieft/ iż w they mierze ieft ie przecz chwalić *Górndworz Aa4v; WujJud 123.*

»nie masz się przecz dziwować« (1): patrząc na twarz i taką urodę, Niemasz sie przecz dziwować, że tak wielką szkodę Dla niej Trojanie cierpią *KochMon 24.*

»nie mieć się przecz lękać« (2): Stały ni ma fie przecz śmierci lękać. *RejZwierc 166v marg (2).*

c. *Wskaźnik nawiązania na podstawie związku przyczynowego, wprowadza zdanie rozwijające: i dlatego, i wskutek tego [w tym: prze co (43), przez co (9); wtrącone (1)] (79):* *OpecŻyw 125; MAłoch miła gromado Niewiaftek náłzych niezapomniał/ przeczoby fie barzo rozgniewać mogli/ gdyż ych kxiądz Ostromądr Krakowski w fwoich Ludycijach nigdy nieprzepomina LudWieś B3 (2); LibMal 1546/112 (5); A tak vczeń póspolicie Nad miſtrza gdi mędroie [!]. Niema mieſcza na warſtacie Przecz fwowolnem wędruie RejKup Bv; GroicPorz A4v (4); OrzRozm G4; OrzQuin P2 (4); BudBib Eccle 7/16; ZOilus był Poetá Amphipolitáńſki/ Rad káždego omowił miał ten zwyczaj páńſki. Prze co oni vczeni ludzye go wzgárdzili PaprPan B2v (6); ZapKoſcier 1582/32v; CzechEp 328; bo k woli fwey woley/ odftápić muſiſz od pámięci/ przez co Pánu Bogu naprzod/ á potym y ludziom wízytkim/ zoftác muſiſz obrzydłym. WerGość 236 (3); WerKaz 299 (2); WerKazPap 274; GostGosp 88; KochCn B4; GrabowSet H2 (6); WujNT przedm 6 (14); JanNkar C2v; SiebRozmyśl H3; SarnStat 141 (3); Przypowieść ftáropoľſka po fzkodźie poľak mądr. IAm teź ná tę przypowieść nic nie pomniał zmłodu/ Przecz widzę że teź przegrał dźiś bárzo zawodu. CzahTr C3v (3); PaxLiz A2 (8).*

Połączenie: »prze co teź« (8): *OrzRozm D3 (2); Górndworz C8; Akadémia był lás niedáleko Atheⁿ/ tamfie Plato vrodził/ y Filofofiei potym vczył: prze co teź vcźnie ie⁸⁰ Akadémiki zwano. ModrzBaz 129v marg (2); Ale Zydzi/ iż fię wípieráli ná fwoich vczynkách/ ktore właſnymi ſilámi według zakonu fpráwowáli (prze co ie teź zowá vczynki zakonne) y nie chćieli fię vkorzyć [...] przetoż teź miłóſierdzia nie doſtąpili WujNT 520; JanNkar B; KlonKr A4v.*

»przy czym« *wskaznik nawiązania na podstawie związku ogólnotreściowego, wprowadza zdanie rozwijające: jak również, a ponadto [w tym: w pisowni rozłącznej (12), w pisowni łącznej (2)] (14) : MetrKor 61/224v; MurzHist H2v; KromRozm III I5; GliczKsiąż G7; A Wálzà Kro. M. [...] chęć moię [...] wdzięcznie przyiąć będziefz raczył. Przy czym vniżone á wieczne me służby w miłościwą łáfkę W.K.M. zálecam. GórnDworz A3; A tak oto małz nieomyłne dwa znáki/ że tichto słow przedtym niebyło [...] iáko fię z Eufebiufá pokazało. Przy czym pámiętay/ gdzie mowi że te słowá (IAko Mnimano) Africanus przydawa/ nie dziwowác fię BudNT Ii3v; Oczko A4 (2); ReszPrz 73; JanNKar H4; pokorné podwysza/ iego w nich kochánié/ Y miłosiernym okiem swoim pátrzy ná nie. Przyczym téż y to mieć chce/ żeby włzelkie ciáło/ Onému tu lámému chwałę oddawało. SiebRozmyśl F4v (3); CzahTr G2v.*

»w czym« *przysłówek sposobu i przyczyny: w jaki sposób, wskutek czego, z jakiej przyczyny [w tym: w pisowni rozłącznej (251), w pisowni łącznej (77)] (328) :*

a. *Pytajny; w nagłówkach i marginesach (7) : GroicPorz aa4 marg (2); Wiárá [...] w czym różna od Hiłtoryéy. BiałKat 71 marg; Polłkie krolełthwo w czym ielt vbogie. RejZwierc 185v marg (2); SkarŻyw 241 marg; WujNT 649 marg.*

b. *Nieokreślony: w jakiś sposób; z jakiejś przyczyny; quid Mącz (221) : Powiáday psie coś poczynił/ A ieflibyś w czym przewinił: Iżby tu odpokutował BierEz R3v (3); OpecŻyw 152v; BielŻyw 20 (2); WróbŻółt 37/13; WróbŻółtGlab A4v; LibLeg 6/158 (5); GDyż zadna możnoć przed łtrachem bołtwa twego wytrwac niemoze aby fie wczem mogła łprzeciwic świętey woley twoiey RejPs 112 (12); RejŁas w. 19; ComCrac 21v; SeklWyzn c4; RejJóz Fv (3); gdi przednym wyznawamy zełmy go w czym rozniewały/ obraziły/ albo włkodziły SeklKat V4 (2); Day to boze myli kxieże Byłmy wczem włzyl tey nędze. RejKup h5 (6); ZapWar 1549 nr 2662 (4); KromRozm II t3; Diar 76; BEdzyeli w czym chciał młody człek drogi łwey porpáwić [!]/ Nie lza iedno zakonem twym zawždy fie ma báwić LubPs aa5 (12); GroicPorz ee3v; RejWiz 130v (3); Leop Eccli 13/29 (2); BibRadz I *6; OrzRozm Fv; ále gdzieby od was przełładowáni w czym byli/ chcemy ich bronić BielKron 209 (23); KwiatKsiąż Q2v; Ne quid detrimenti fiat dabitur opera a me, By fie w czym łzkodá nie łtála będe yá tego przifłtrzęgał [!]. Mącz 128a (5); OrzQuin E2v (2); RejAp 138 (2); GórnDworz Dv (17); HistRzym 64; RejPos 64v (22); BielSat D4v (2); HistLan Ev (2); KuczbKat 435; RejZwierc 14v (4); BielSpr 4 (2); BudBib Iudith 5/18; MycPrz II C4v; CzechRozm A3v (8); ModrzBaz 40v (5); SkarJedn 251; Oczko 16v; SkarŻyw 161 (2); ZapKóścier 1580/13v (2); CzechEp 54 (4); NiemObr 54; KochBr 151; WisznTr 16; BielSjem 18; BielRozm 32; GórnRozm C3 (4); KochWr 36; KochWrJan 18; PaprUp D3 (2); Albom cię w czym namilłzy Oycze przegniewála? ZawJeft 20 (3); Phil Q; GrabowSet Pv; OrzJan 118 (2); LatHar 4 (2); mułiałem áppellowác do Cefárzá: nie žebych miał w czym narod moy ofkárzyć [non quasi gentem meam habens aliquid accusare]. WujNT Act 28/19 (8); SarnStat 17 (12); PowodPr 85; SkarKaz 278b; VotSzl A3; GosłCast 57; KlonWor 30.*

W charakterystycznych połączeniach z czasownikami: (z-, po-, o-, u-)błádzić (10), czynić dosyć, da(wa)ć (winę, przyczynę, wiarę) (5), dotknąć, (po)folgować (2), mieć gorę, należć, napominać, naruszyć, obrazić (obrażać się) (7), obruszyć, odstąpić (4), odstrzelać się (2), okazać się, omylić się (2), oskarżyć, osoczyć, oszukać, pochwalić (przechwalać) się (2), pochybić (7), począc (poczynać) sobie (6), podchwycić

(9), podejść (8), podmówić, podobać się, podstępować (3), pokuszać, pomoc (2), poprawić drogi, poradzić, postępować, poszczęścić się, potknąć się, powinąć się, pozwolić, (s)przeciwi(a)ć się (6), przegniewać, przejść, przekazać (2), przerazić, przestąpić (3), prześladować, przewinić (4), ratować (2), rozniewać (2), skiełznąć się, służyć, spomnieć, staczać się, szkalować, szkodzić, tknąć, ubliżyć (6), ucieszyć, uczynić co (4), ukracać sprawiedliwości, ukrzywdzić, ulżyć, ułapić (2), umniejszyć, unieść się (6), upomnieć, upośledzić, upsnąć się, usidlić, usłużyć, ustąpić (3), uszkodzić (zaszkodzić) (4), uwinić, wykroczyć (wykraczać) (12), wynieść się, wysłuchać, wystąpić (7), zachować się, załuczyć, zamieszkać (2), zawadzić, zdzierać z posłuszeństwa, zgadzać się (2), zgwałcić; z przymiotnikami i imiesłowami: godny, groźny, naruszony, naszczerbiony, obwiniony, obrażony, podejrzan, podobny, pomocen, (nie)posłuszny (2), przeciwny (2), przenagabany (3), prześladowany, przyrównan, różny, uciśniony, ukrzywdzony, uszkodzon, winien (7), wzruszon; z rzeczownikami: krzywda, naganienie, nielaska (2), obciążenie, potrzeba, szkoda.

c. Wskaźnik nawiązania na podstawie związku przyczynowego, rzadziej ogólnotreściowego i czasowego, wprowadza zdanie rozwijające: w związku z tym, a tym samym, i dlatego, z tego powodu, w ten sposób; w tej chwili (100) : Izem ya nyevylovyl rib pospolythych [...] wtego sadzawcze na gymyenyv Regulach gwalthem w czym on skody ma yako sescz kop grossy. *ZapWar* 1516 nr 2195; *LibLeg* 11/160v; *LibMal* 1551/ 160v; *KromRozm II* t2v; *Diar* 22; Závŕŕe ma to ná pámyęci myeć iž ſynowi ſwemu yeſt oycem/ wczem nye ma mu tego dobrodzyeyſtwa zbrányác ktore oycowi naležy wczynić ſynowi. *GliczKsięz* Q2v (15); Grzeſznik ſie w złoſci chłubi w čím znác že ieſt chłubny *LubPs* C2v marg; *RejWiz* 153v; *BibRadz I* 113d marg (7); *BielKron* 332; *GrzegRóżn* C3v; *SienLek* 2 (2); *Górndworz* X4v (2); Lecž ony wſzytko wziąwſzy namniey oń niedbály. W czym iſcie zle á głupye łobie poſtąpiły *HistLan* F3v; *KuczbKat* 245 (3); *WujJud* 44 (3); *WujJudConf* 67 (2); *CzechRozm* A5v (3); *SkarJedn* 65; *Oczko* 4 (2); *SkarŻyw* 242 (5); *ZapKoſcier* 1580/14; *StryjKron* 340; wprowadzác ząwždy bęđie inſzego Chriſtuſá zmyſłonego/ przeciw prawdziwemu: w czym ſię pokaže być Antychriſtem z ſwoim Papiežem *CzechEp* 346 (4); *CzechEpPOrz* *3v; *NiemObr ktv* (7); *ReszHoz* 140; *Górnrzm* K2 (2); *PaprpPan* A2v; *ActReg* 108 (2); *GostGosp* 150; *Phil* G3 (5); *KochCn* B3v; *WyprPl* A2v; *KoſakSzczęſl* A3v; Páweł y Sylás modląc ſię wychwałáli Bogá. A więźniowie ich ſłucháli. W czym ſprętká powſtáło wielkie źemie trzęſienie [*Subito vero terrae motus factus est magnus*] *WujNT Act* 16/26 (4); *JanNKar* E3; *SarnStat* 25 (6); A tu przykłádem ſwoim gdy ſię ſam modli [...] y ták długie godziny ná modlitwę obiera: wielce iá nam záleca. W czym ſię naprzod przeſtrzežmy/ áby kto nie rozumiał iákiey nierownoſci boſtwa Pána náſzego z Oycem/ ktoremu ſię vkarza y modli. *SkarKaz* 608a (3); *VotSzl* A2; *PaxLiz* B2v.

»czego względem« wskaźnik nawiązania na podstawie związku przyczynowego, wprowadza zdanie rozwijające: i dlatego (1) : A iáko žiemią [...] máterialnym pocątkiem ieſt/ ták przy oſtátniéy ſkážie/ iſtnoſci káždéy ſwą w ſię częſć biorąc/ okazuie to/ iž ieſt podporá/ pocątek/ á iákoby fundáment wſzytkiego: czego względem Poétowie y Philoſophowie/ mátką iá wſzytkich rzeczy zwáli. *Oczko* 3v.

»z czego« wskaźnik nawiązania na podstawie związku przyczynowego, wprowadza zdanie rozwijające: i dlatego, wskutek tego [w tym: w pisowni rozłącznej (28), w pisowni łącznej (7)] (35) : *LudWieſ* B3; Dla czego Pitágorás nyemáło trudnoſci myáł y prace/ s czego odrzekł ſie potym nigdy gdiby ktho ſłyſáł

álbo widzyał/ nye kárác. *GliczKsiąż* G5 (7); *RejWiz* 171v; *RejZwierz* A2v; widziałem iż zginęły/ á wŷzytko ciało Orłowe gorzáło/ z czego fię wŷzytká žiemia vŷtráľzyłá *BibRadz* 4.*Esdr* 12/3 (3); *HistLan* C; *RejZwierz* 112v (2); *SkarJedn* A6v; Ofobliwie niemocnych bráćiey pilnował [...] zczego bráćia go miłowáli iáko włafną mátkę *SkarŻyw* 333 (12); *Phil* M2v; *SiebRozmyśl* H3v; *SkarKaz* 242a (2); Oto was tu z rádością dżis przez mię witáią. Ci coście im ná pomoc gárdłá fwe przyniefli/ Z czegoście pewnie godni ábyście odniefli. Od nich wielką pochwałę *CzahTr* F2v (2).

»za co, zacz« przysłówek przyczyny: *dlaczego*; *pytajny*, w pytaniu retorycznym zakładającym odpowiedź negatywną „niepotrzebnie” (1 : 1) : A kto czo za śwá Krew kupj A zač by był tako głupj. *RejKup* o6; Za co z drógi mówimy? przymi to łáfkáwie. *GosłCast* 17.

»za czym« przysłówek przyczyny: *dlaczego* [w tym: w pisowni rozłącznej (159), w pisowni łącznej (116)] (275) :

a. *Pytajny*; w nagłówku (1) : BIADA komu y zá czym przychodzi. *WujNT* Xxxxx2v.

b. *Względnny*: z której przyczyny (1) :

Połączenie z odpowiednikiem zespolenia: »to... za czym« (1): áczkolwiekeś fie tego ważył záczymby káždy łłufnie przeciw tobie froyć fie mógł *Phil* C2.

c. *Wskaźnik nawiązania na podstawie następstwa w czasie, związku przyczynowo-skutkowego lub ogólnotreściowego, wprowadza zdanie rozwijające*: a następnie, a ponadto, wskutek tego, wobec tego, w związku z tym, a więc, a tym samym (273) : *FalZioł* V 20c; *LibLeg* 11/160v; *MurzHist* C2v (3); A on ocuciwŷzyię/ zgromił wiatr i náwłaność wody (*marg*) i (–) začem ony przeštały i ćichość się s štała [et cessaverunt, et facta est tranquillitas] *MurzNT* *Luc* 8/24 (3); *Diar* 22 (3); *GliczKsiąż* B8v; *GroicPorz* hv; á wdy/ kiedyby fie bez przyczyny vŷtháwicznie śmiałá/ á telko dla tego/ žeby widziano iey białe zęby/ poznałby káždy/ że tho náłchwał czyni: zá czym nie telko by oná piękność zębów zgáľłá/ ále y lámá zdáľaby fie wielką łprońniczą. *GórnDworz* G2v (14); *KuczbKat* 70 (3); *WujJudConf* 17; *RejPosWstaw* [41³]; To ieft nie opádły znog twoich boty/ záczym nie pomázaleś nog. *BudBib* I 102a *marg* (4); *BudBibKaw* A3v; *MycPrz* II A3 (3); *BudNT* *przedm* bv (4); gdy to łłowem Bożym okazáno będzie/ iż obrzelká iáko y łzábát/ iuż fwoy koniec w Chriftufie wzięłá/ á iż iuż wierzącym nic nie ieft pożyteczna: zátym [errata: záczym]/ też y dowod od vŷtaw Papielkich vŷtanie. *CzechRozm* 73v (7); *KarnNap* Fv; Inłzym łpołobem niemogłá by fię zágrodzić drogá łápánia tych vrzędow/ záczemby do tego przyźłó iż [eoque tandem veniretur, ut]/ iáko do Biłkupłtw y innych beneficj/ ták do tych vrzędow wieleby fię przez przyczynę ćińnęło *ModrzBaz* 93v (10); *SkarJedn* 364; *Oczko* 13 (3); *KochPs* 142 (2); A iáko fię wy fwe⁸⁰ báłwochwáľtwa wŷtydzić ielźcze niechćećie [!]? á łłonce/ mieřiac/ y ogień/ zá Bogá maćie? Záczym y gorom/ y łáľom/ y innemu łtworzeniu/ cześ Bořkú dáiećie. *SkarŻyw* 75 (9); *ZapKościer* 1580/13; W tym kilka dzieřiat Pruřkich Contorow zginęło/ Zá czym Niemcy pierchnęli *StryjKron* 528 (20); *CzechEp* 107 (14); *KochJez* B2; *NiemObr* 32 (4); *KochMRot* B; *ReszPrz* 3 (3); *ReszHoz* 131; *ReszList* 165; *BielSjem* 26; *KochPieř* 50; *PudłFr* 64; *GórnRozm* Cv (8); *KochWr* 25; *PaprUp* B; *ActReg* 40 (15); *Phil* C (16); *GórnTroas* 17 (2); DObroć mnie twoiá/ Pánie/ poćieřzyłá/ Z chorob/ řáľunkow/ duľżę otrzeźwiłá/ Zá czym/ wzgárdzoney lutnie fwey/ dobedę/ Łáľkę twą łławiąc *GrabowSet* I (11); *OrzJan* 62 (2); *KołakCath* C4v; Abowiem káždy Arcykáľłan bywa poľtánowion ku ofiárowánio dárov y ofiar zábitych: Zá czym [unde] potrebá było áby ten też miał

coby ofiářował. *WujNT Hebr 8/3 (10)*; *JanNKar C3v (2)*; *SiebRozmyśl [A4]v (4)*; *SarnStat *6 (13)*; *ZapMaz II G 97/89v (2)*; *KlonKr E4*; *PowodPr 5 (12)*; *SkarKaz)(4 (5)*; *VotSzl A2 (4)*; *CiekPotr 50 (3)*; *CzahTr A4 (19)*; *GosłCast 15 (6)*; podźmy popátrzaymy/ gdzie Pánná trořkliwa/ Zá czym przyrzecź wam nie řmiem/ znaydzieli řie żywa. *PaxLiz C3 (6)*; *SkarKazSej 703b*; *SapEpit Bv*; *KlonWor 18*.

B. Zastępuje rzeczownik osobowy: *kto (519)* :

a. *Pytajny (267)* :

α. W pytaniu niezależnym [w tym: w funkcji orzecznika (41) – co (35), czym + być (4), czym + jest (2) –, w funkcji podmiotu (7)] (55) : A wy czym mie bytz miénicie. *OpecŻyw 56v*; *RejWiz 170v (2)*; coś ty ieřt? Máchometan/ czyli Zyd/ czyli Krześciřjanin. *BielKron 458*; *RejZwierc 236v*; *SkarJedn 69*; *SkarŻyw 152*; *WujNT Matth 16/13 (3)*.

Połączenie: »co wźdy« (1): Rzekł mu on pan/ coś wźdy ieřt/ á o czym tu chodźřz *RejWiz 109*.

1) W pytaniu retorycznym (44) : *RejAp 163v (2)*; CO ieřt niedbálec nikczemny ná řwecie/ Iáko wieprz w chlewie ták řwoy żywot gniecie. *RejZwierc 221 (4)*; *KochPs 30 (2)*; *SkarKaz 43a*; Ieřlim tym nie ieřt, czymem ieřt? *CiekPotr 74*.

Połączenia: »co to« (1): Co to iáko iezioro nádyima řię [Quis iste tanquam fluvius ascendet] *BudBib Ier 46/7*.

Fraza: »co to jest« (1): Co to ieřt pánná [...] y do czego řie chędoży/ ábowiem do zakonu Páńřkiego *RejAp 175v*.

a) W konstrukcjach zdaniowych sugerujących odpowiedź negatywną „nikt” (32) :

cum G sg n (1): co [może być] Páwłowi rownego? *SkarŻyw 595*.

W konstrukcjach uściřlajřco-wyłączajřcych:

cum comp G sg n + nad (11): czo yeřth řzlachethnyeyřzego nath mathkř bożř *PatKaz I 10 (2)* [idem] *PatKaz III 144v (3)*; Co było řprořtnyeyřřego nád Cerdoniany *KromRozm III Cv*; *SkarŻyw 595*; co kiedy řczęřliwřřego Polřkř nád Boleřřřřwř widźřřřř? *OrzJan 93*; *GosłCast 3 (3)*.

co inszego... jedno (1): A kmiećie co inřzego řřř/ iedno wieczni niewolnicy [Quid autem cmethones sunt aliud, quam ministri perpetui] *ModrzBaz 124*.

co... jedno (5): *RejPos 144v*; *NiemObr 42 (2)*; *LatHar 24*; Coř tedy ieřt Apollo? á co [quid] Páweł? iedno řłudzy tego ktoremuřcie vwierzyli *WujNT 1.Cor 3/4*.

Fraza: »co jest [kto]« [w tym: ře, iř (8), ktory (3), aby (2), řeby (1); sugeruje brak należytych podstaw czyjegoeř postępowania, dysproporcję między przyczynř i skutkiem, zwykle ze względu na niskř ocenę czyjeřř wartořci] (14): A thy czymeř ieřt [Tu autem, quis es] ře řřdziřř bliźniego řwego. *Leop Iac 4/13 (3)*; á ia com ieřt przeciřwko im/ áby Pan moy ták pędřko wyřłuchřć álbo mie vřpřřwiedliwić miřł. *RejPos 309v (2)*; *WujJud 143*; Co ieřt [quid est] człowiek řeby řię mogł oczyřścić *BudBib Iob 15/14 (2)*; *KochPs 11 (2)*; A ty coś ieřt/ ktory przeciřw Bogu dowodow řřukřć chceřř *SkarŻyw 456 (2)*; *GrabowSet B3*; *WujNT Rom 9/20*.

β. W pytaniu zależnym (cf **I.1.A.A.a.β.**) [w tym: bez formalnych wykładników zależności (6), z formalnym wykładnikiem zależności (4) – cum con (1), ze zmianř osoby (2), czasu terřźniejszego na przeszřly (1); w funkcji orzecznika (9) – co (7), czym (2)] (10) : Był teř pytan czo ieřt człowiek bez nauki *BielŻyw 50 (4)*; *OrzRozm D3*; *OrzQuin L3v*; Rychłó potym pńni porodźřřř/ á řługř ieden nie pyťřřć

nie co miał/ łzedł/ j powiedział pánu/ iż páni miała fyná *Górndworz* R7; bo nie kázdy pyta o nim/ y co ieft *RejZwierc* 104; Iakoż y łam Ian Ponurzyciel/ gdy był pytan od połłáncow Ierolimfkich/ czymby on był/ to o łobie powiedział *CzechEp* 154.

Szereg: »kto i co« (1): przedsię do takiego pytania przychodzi: Kto ieft/ y czym ieft: zkad ábo z ktorey źiemie ieft *PowodPr* 54.

γ. W nagłówkach i marginesach [zawsze w funkcji orzecznika: co (47), czym (2)] (49) : *MiechGlab* **6v; *KrowObr* A4 marg (4); *RejWiz* 126v marg (3); *OrzRozm* B3 marg (3); Arcybiskup Gnieźniński czym ieft w Polłzce. *OrzQuin* S2 marg (2); Iezabel co była. *RejAp* 30 marg (17); *RejPos* 33v marg (12); *RejZwierc* 141 marg (2); *WujNT* Yyyyy2 (3); *SarnStat* 236; *SkarKazSej* 657a marg.

δ. W zdaniach złożonych (cf **I.1.A.A**)**a.δ.**) [w tym: w funkcji orzecznika (142) – co (126), czym + jest (14), czym + być (3) –, dopełnienia dalszego (4); zdanie nadrzędne w postpozycji (14); cum con (1)] (153) : *ForCnR* E3 (2); *RejKup* v7v; *KromRozm* I K4; thák ten fyn ktory nye poštánowiłfy nie będzie fluzył/ nye doydzye czemu by mał być/ nye człowiekiem nie ftánye *GliczKsiqż* I4v (16); *KrowObr* 152v; *Libertas* łzyroko rozwodzi/ co łá ludzye tym śwíátem zábáwieni *RejWiz* A6v; *Leop* 1.Mach 10/72 (3); *RejZwierc* 65; Ceremonia Koronácyey/ Náuczy KRołá czym on ieft *OrzRozm* F2v marg (5); Połłali tedy po pułtelniki [...] áby przyłzli vznáwáć com ieft. *BielKron* 458; *Mqcz* 382d; gdy vczyniłz/ wielé łkrytych/ á tobie pożytecznych rzeczy poznałz/ y łam łiebie ogládałz: gdy wiedziéć bédziéłz/ cóś ieft/ gđziéś ieft/ y czyméś ieft *OrzQuin* A2; Abowiem łłyłzyłz czym nie nam ten Iezus opowieda być *RejAp* I94v (6); *Górndworz* V5v; *RejPos* 7v (39); *RejPosWiecz*² 91; Naymilełzy: teras fynmi Bożymi ieltełmy ále łię ielzće nie okazał co bédziemy *GrzegŚm* 11; *KuczbKat* 100; A pomni czyméś łthworzon *RejZwierc* 18 (11); CO to ieft Bog kto chce myłlić/ Mułi we łbie dziwnie kryłlić. *RejZwiercPodw* 183v; *RejPosWstaw* [143²]; [Jezabel] Włzytki Páńłkie Proroki/ mordowáć kazałá/ Práwie dobrze czym byłá/ w ten czás nie znáć dáłá. *HistHel* B3; *BudNT* 1.Ioann 3/2; *CzechRozm* 159; *Paprpán* A3; *Oczko* 3v; Dułzá y ciálem/ łercem y zwierzchnym kołcielnym obrzádkiem/ co y iákie ieft to máłuczkie pácholę/ ktore nam ná zbáwienie białá głowá w kołciół dziś wnołi/ vważyć łię godzi *SkarŻyw* 111 (4); *CzechEp* 283 (2); znayże więc/ co prziiáciél práwy *KochFr* 32 (3); *GrabowSet* C; *OrzJan* 23; *WujNT* 1.Ioann 3/2; *WysKaz* 4; *SkarKaz* 316a (2); O łzczéłłiwy/ kto łtanu dołtawłzy wielkiego/ Pomni czym był *SzarzRyt* D3.

W nawiązaniu do rzeczownika (1): Wielka to rzecz ieft/ kogo łobie zá co/ hnet s przodku/ ludzie wezmá *Górndworz* M7v.

cum ai i pron (2): Wierę ia niewiem/ co innego ieft ten Dworzánin/ ktory ná wojnie niebywał *OrzRozm* R; Gđzie záś ci/ ktorzy łię kiedy od nas do Kátholiki Rzymłkiey vđáią/ nie mogáć z nieł kárnołci náłzey zborowey Chriłtyáńłkiey [...] niewiedziéć czym łię záś złym nie łtawáią. *CzechEp* 359.

Wprowadza zdanie dopełnieniowe w nawiązaniu do wyrazu rządzącego dodatkowo dopełnieniem jako członem zdania pojedynczego (5): A żadne tu łtworzenie nie ieft łmyłłu tego/ By nie mogłó przypátrzyć tey łftnołci iego. Co ieft áłbo iáki ieft/ iákie iego łpráwy *RejWiz* 186; *GrzegRóżn* C; *RejZwierc* 93v; A to łobie zá płochy łen y bayki máią/ Gdy im o przyłzłym wieku drudzy powiáđáią. Co ieft Bog/ co Anieli *KołakSzczéłł* A3.

W funkcji równoważnika zdania (z elipsą orzeczenia) (2): *RejPos* 142v; V nich to przedtym byli heretycy/ ktorzy piłmu ś. nie wierzyli [...] á v tych zaś ci fą nie tylko heretykami/ ále niewiedzieć czym *CzechEp* 129.

Połączenie: »co wždy« (1): Włpomniłz ná to com wždy ia iełt *BibRadz Ps* 88/48.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »to ... co« (14): *BielŻyw* 106; Widząc młodzyeniec iż bez Bogá kážda trudna íprawa/ ízukał gdzyeby fie tego náuczyć/ co iełt Bog *RejWiz* A7 (2); *BibRadz Ps* 88/48; *RejAp* 43v; *GórnDworz* V5v; Obácźże też to coś ty iełt *RejPos* 146v (2); *RejPosWiecz*² 91; *RejZwierc* 8 (3); *SkarŻyw* 15; *CzechEp* 242.

»co ... to« (2): *RejWiz* 136; Gdyż czo iełt człowiek [...] bychmy też namniey o tym piłmá nie mieli/ iuż fie ínádnie w tym włyfcy íprawić y obaczyć możemy. *RejPos* 300v.

1) Wprowadza przeciwstawne składniki zdania rozwiniętego (7) :

Szereg: »kto a co« (1): á bárzo fie zátrwożyła była/ wżrzawły y Anyoła onego/ że go była przed tym nigdy nie widała/ y niewiedząc kto iełt/ á co iełt *RejPos* 272.

Połączenie: »co ... a co« (4): *RejWiz* 136; Drugie mamy obaczać/ co iełt Licemiernik á co iełt Iáwnogrzelznik *RejPos* 202v (2); Potym dla tego/ iż tu żadnego przeciwiieńłtwa w rzeczy tey nie będzie/ gdy to łobie człowiek ná pámieć przywiedzie/ iáki iełt łam w łobie z vrodzenia łwego/ czym też iełt z wychowania y z náłogu: á czym fie potym łtał z łálki Bożey *CzechRozm* 214.

b. Względny [tym: w funkcji orzecznika (77) – czym + jest (52), czym + być (6), co (16) –, podmiotu (51), dopełnienia bliższego (11), dopełnienia dalszego (8) – przy domniemanej elipsie „być” (7)] (146) :

W nawiązaniu do czasownika bez odpowiednika w zdaniu nadrzędnym (42): *OpecŻyw* 8v; *KrowObr* 118; Iuż co fie mu kłaniało precz od niego bieży. *RejWiz* 53 (2); *RejPos* 151v (4); *KuczbKat* 25; *GrzegŚm* A3v (7); *WujJudConf* 23v; *BudNT* R5v marg; *CzechRozm* 156v (6); *CzechEp* 194 (5); Iego [*Orphoeusa*] pieśni żáłościwé Zięły bogi nieżyczliwé: Y miał w ręku co miłował *KochPieś* 25; *LatHar* 448 (3); *WujNT Matth* 1/20 (3); *KlonWor* 63. Cf *Frazy*.

cum ai [w tym: *cum N sg n* (3), *cum G sg n* (1)] (4): *GrzegŚm* 64; przetoż y to co fie národzi święte/ będzie názwano łynem Bożym *NiemObr* 97 (2); *WujNT Luc* 1/35.

Połączenie: »co jedno« (1): ábowiem czym iedno iełtem/ cokolwiek mogę [...] to włytko od ciebie ma^m *LatHar* 570.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »ten (...) co« (2): Ten ci iełtem czym fie mienie być grzelznik wielki *SkarŻyw* 166; *GórnRozm* N3.

»to (...) co« (82): a niebóy fie o marią oblubienicę moię ij twoię/ bo to tzo nofi/ z ducha łwiętego iełt *OpecŻyw* 14; *PatKaz I* 9; *PatKaz II* 73 (2); *LibLeg* 8/132v; *GliczKsiąż* D4v (2); *NiemObr* 97 (2); *Leop Matth* 18/11 (3); *BibRadz Matth* 1/20 (3); *OrzRozm* I2 (3); *BielKron* 103v; *Mącz* 394c; Bog błogółławiony Y człowiek/ Bog prawdziwy w cieie obiáwiony/ Nie wtory Bog/ áni tym czym iełt Oćiec iego/ Bo tego zowie Paweł Bogá iedynego. *Prot* C2; *SarnUzn* F7v; *SienLek* T4; *RejAp* 18; *RejPos* 16v (8); *GrzegŚm* 5 (3); *RejZwierc* 57; *WujJudConf* 23v (2); *BiałKaz* C4 (2); *BudNT przedm* c4v; *CzechRozm* 64v (3); Trzebá żebyś rządził/ iefli chcełz być tym czym cię zowá *ModrzBaz* 106v; *SkarŻyw* 59 (2); *CzechEp* 72 (26); *WujNT* 18/11 (6); *WysKaz* 47; *SkarKaz* 160b; *GosłCast* 14.

»co... to« (5): Czym fie komu nie godzi być/ Prozno fie má o to kuścić *BierEz* Pv; *RejZwierz* 121v (2); *BudBib* b4; *ModrzBaz* 15v.

»wszy(s)tko (...) co« (5): ofyáruyę fye podáyac pod nogi twego błogośláwyenńtwá ze wślyśtkim com yeśt/ y co mam. *KromRozm I* I3; *BibRadz* 1.*Ioann* 5/4; *SarnUzn* H2; *SkarŻyw* 263; *GrabowSet* X3.

Frazy: »czym chce(sz)« (2): Quantivis precii homo ille sit, Niechay będzie czym chce *Mqcz* 338b; *WysKaz* 46.

»czym się podoba« (1): Bądź czymći fie podoba *CiekPotr* 74.

α. W zdaniu zawierającym podkreślenie tożsamości składników w paralelnych członach (8) :

1) Wprowadza składnik eliptyczny (1) : Isti nihilo sum aliter, quam fui, [...] Tymem dziś v niego czym y przed tym. *Mqcz* 247a.

2) Wprowadza składnik nieeliptyczny [elementem różnicującym są podmioty] (7) : Syn/ to Duch S. ieśt: także téż co ieśt Syn w Bołtwie/ że Bóg ieśt. *BiałKat* 8v.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »co... (tedy) to« (3): Gdyż też ieden natrętny nálmiewca Dyoge[ne]śłowi mowił, czom ia [ie]śt tos ty nieieśt *BielŻyw* 76; *BiałKat* 8v *marg* (2).

»to(ż)... co« (3): Tożći byli drudzy ápośtołowie/ co był Pyotr *KromRozm III* L8v; *WujJudConf* 153v; *WujNT* 391.

β. Wprowadza zdanie rozwijające: *a ten* [zawsze: czym (nie)był] (4) : á prawie fie z niego nálmiewaćie/ tzniać go Głowá kościoła wślyśtkie⁸⁰/ opoką/ y nawyśłlyzym przełożonym/ tzym on nigdy niebył *KrowObr* 22; *KuczbKat* 30 (2); *NiemObr* 29.

c. Nieokreślony [w tym: w funkcji podmiotu (22), orzecznika (20) – czym + być, stać się, ostać (10), czym + jest (4), co (6) –, dopełnienia dalszego (8), dopełnienia bliższego (1)] (106) : áni then ktory fádzi ieśt co/ áni ten ktory kropi/ ále ten ktory dáie rozmnożenie/ Pan Bog. *KrowObr* 3v; *BibRadz* 1.*Cor* 3/7; *Mqcz* 95d; *GórnDworz* Ff7; *RejPosRozpr* b4v (3); *MycPrz* II A3; *BudNT* 1.*Cor* 3/7; *ModrzBaz* 53v (2); miedzy nieuczonymi pychy fie bał/ áby go łobie zač niemieli *SkarŻyw* 332; *KochSob* 60; *WujNT* 556 (6); Pułzczam Archelausa Krolá w Mácedonie/ Iák miał Euripideśa/ zá co w fwoim domie. *PaxLiz* A2v.

cum ai i pron [w tym: *cum G sg n* (22), *cum N sg n* (1), w składni zgody (8)] (31): Możeć fie tu nyebać yeśliby ínadź chcyáł áby fyn yego czem godnem ośtał *GliczKsiąż* P4 (2); *Leop Gen* 47/6; *Mqcz* 179c; *RejPos* 301; Spiéwác/ mówić/ rymowác/ iáko co vczoné. *KochTr* 11; *KlonŻal* A2; *PaxLiz* C3v. *Cf Wyrażenia*.

Wyrażenia: »co dobrego« (10): nych dzyeći karzą nye iżeby ye zabili/ álbo yedli/ ále áby ínich co dobrego mogło vrosć *GliczKsiąż* G5 (2); *Leop Ioann* 1/46; *RejPosRozpr* b4v; *RejZwierz* 178v; *BudNT Ioann* 1/46; *CzechRozm* 159v; *ModrzBaz* 53v; *SkarŻyw* 383; *WujNT Ioann* 1/46.

»co inszego« [w tym: *cum G sg n* (1), w składni zgody (3)] (4): nádzyewáli fie go iuż niektorzy być Mefyálfzem/ ábo czym infzym dziwnym *RejPos* 8v; *CzechRozm* 157v; *CzechEp* 304 (2).

»co osobnego« (1): iedno go vkazcie Ieśtli czo ośobnego/ pieniądźmi odwałcie *RejJóz* B.

»(jako, by) co złego« [w tym: *cum G sg n* (5), w składni zgody (3)] (8): Boiác się táko żadnego/ Mnimáły áby co złego. *BierEz* A4v; Foedus, Mierziony/ Szkárády by co złego *Mqcz* 132d (7).

α. -cz w połączeniu »co zacz« (54) : *Quid si, czo zacz BartBydg* 248; *LibLeg* 10/92v; *GliczKsiąż* B2v; *KrowObr* 120v; *RejWiz* 167; *Leop Eccli* 13/29 (5); *BibRadz* I 5d marg (8); *OrzRozm* L2; *Mącz* 71a (3); *KochMon* 27; *BudBib* 2.Par 2/6 (2); *Ale/* co zaczą byli oni *ModrzBaz* 42v (3); *SkarŻyw* 13 (6); *CzechEp* 42 (3); *NiemObr* 134 (2); *KochWz* 141; *ReszHoz* 126; *GórnRozm* E4; *PapUp* Iv; *WujNT* Luc 19/3 (3); *CiekPotr* 64 (2); *CzahTr* K2v; Iáko gdyby Práktykarz chciał prawdźiwie ziawić Co zaczą ieft/ dla ktorego/ tak fráfunki wśelkie/ Podeymuiecie *PaxLiz* B4 (4); *RybWit* 3.

2. Przymiotny (nieodmienny) (9347) :

A. Prawdopodobnie pytajny (2) :

a. Jaki (1) : A iż thego nye rozumyał co náuká yeft/ nye wyedzyał też coby myála być zá náukę odpłátá *GliczKsiąż* M5.

b. Który (1) : Co to wyftępuie z pułzczy iáko słupy dymu [*Quae est ista ascendens e deserto sicut columnae fumi*; *Wujek: Któraż to jest, która wstępuje*] *BudBib* Cant 3/6.

B. Względny: który (7970) :

a. W funkcji N wszystkich liczb i rodzajów (6549) :

W nawiązaniu do rzeczownika lub przymiotnika przy elipsie rzeczownika [w tym: w nawiązaniu do grupy z orzecznikiem, np. błogosławiony człowiek co (15); są, jest, bywają, byli, nie był(o) ... co (13), znajdziesz, znajdzie się ... co (6), wiele, siła, (nie)mało ... co (15); cum con (97)] (1156): Wiele ieft ludźy co w vbołtwie trwaia/ á wśák że z żonami miefkaią [!], *March*¹ A4v; *BierEz* B2 (7); *OpecŻyw* 19v (8); *PatKaz* I 16; *Murm* 38 (10); *BartBydg* 98b (3); *MetrKor* 57/120 (4); *FalZioł* I 70b (11); *MiechGlab* 39 (2); *BierRozm* 18; *LibLeg* 10/123v (3); Item 3 kupkii 2 pozłocziſte czo vpiotruchny bili wzałtawie. *ZapMaz* V S 2/332; *LibMal* 1543/67 (15); *RejRozpr* B (5); *RejJóz* A4v (13); *ZapWar* 1548 nr 2668; *RejKup* b6 (46); *MurzNT* 126; *Diar* 92; *MrowPieś* A4; *BielKom* Av (3); *GliczKsiąż* P8; Rzekłes tak iżeś w fłowyech twych ieft nieodmiennym Pánem/ Com záłóżył Teftáment ſwoy ná wieki ſwym przebránem *LubPs* T5v (69); *GroicPorz* h4; *KrowObr* 72v marg (3); *RejWiz* A6 (84); *Leop Iudic* 20/10 (6); *UstPraw* B4 (17); *RejFig* Aa3v (24); *RejZwierz* A4 (38); *BibRadz* Gen 1/7 (34); *BielKron* 6 (81); *GrzegRóżn* C (4); Wízitko mam z Pułtełnikow/ co miefzkaia z nami Miedzy lafy *KochSat* Bv (2); *Mącz* 54d (2); *Prot* C2 (6); *SarnUzn* H3v; *SienLek* 46v (10); *RejAp* CC3 (9); *GórnDworz* G2v (7); *GrzepGeom* C2v (39); *RejPos* B2 (16); *BiałKat* 13v (3); *BielSat* C3 (5); *HistLan* A2v (5); Bo iuz nie máłz nędzniefzłego páná ná ſwiece iáko frafunk á kłopoty/ coby gorzey ſługam ſwym płácił. *RejZwierz* 153v (101); *BielSpr* 9 (23); *KochMon* 26; *WujJud* 141; *WujJudConf* 51v; *BudBib* Gen 1/9 (8); *Strum* B2v (7); *WierKróc* A3v (3); *BudNT* Ioann 19/39 (4); *CzechRozm* 107v (5); Sam potym márnief zginął ſpadłszy s konia przykro/ Wpádł ná miecz co mu w ten czás wypadł s polzew chitro. *PapPan* Hh2v (19); *ModrzBaz* 12v (6); *SkarJedn* 285; *Oczko* 3v (18); *Calag* 61b; *KochPs* 118 (3); *SkarŻyw* 28 (11); *MWilKHist* F2v (2); *StryjKron* 225 (9); *CzechEp* 46 (7); *KochJez* B (2); Ale mię ráczéy dárufy rymem pochwalonym/ Coby zazdroś vczyńić mógl nietylko płonym/ Ale y płodnym drzewom. *KochFr* 93 (6); *KlonŻal* A4 marg (4); *KochDz* 107; *KochMRot* A4 (2); *KochPhaen* 13; *KochSz* A3 (2); *ReszPrz* 46 (2); *ReszHoz* 121; *WerGośc* 217 (3); *WisznTr* 14 (2); *KochPieś* 35; Nie znałz ludźi co przed kotem/ Piérzcháia nawiętfzym błotem *KochSob* 59; *BielSen* 2 (10); *BielSjem* 4 (8); *PudlFr* kt (6); *ArtKanc* A10 (16); *BielRozm* 7 (2); *GórnRozm* A (5); *KmitaPsal* kt; *KochProp* 13; *PapUp* G4 (2);

ZawJeft 26; *A* za *Pan Zamoiski* cosię z *Constantinopola* wczora wrocieł, twierdzi *ActReg* 124 (7); *GostGosp* 4 (18); *GostGospSieb* +2v (3); *GrochKal* 16; *GórnTroas* 8 (22); TYż to/ moy Pánie/ IEzu lutościwy Náviedzić łługę małz/ zbáwienia chćiwy? Ale co łługę? İna nieprzyacielá *Com* nie był wdzięczen twoiey łáłki wiela. *GrabowSet* O4 (69); *KochFrag* 21 (3); *OrzJan* 8 (6); *WyprPl* A2v (5); *KołakCath* C5; *KołakSzczęśl* C2v; *PAn IEZVS Zbáwićiel miły*/ Gdy w zbroiey tłufzcze były/ Co go do złych *Zydow* mocy Miáły iác w ciemney nocy. Spráwował zbáwienná z łwymi *Wieczérá RybGęśli* B4v (6); *WujNT* 119 *marg* (6); *JanNKar* B4 (4); *SarnStat* 5v (6); *SiebRozmyśl* K3; *GrabPospR* L4v (2); *KlonKr wstęp* A4v (2); *KmitaSpit* A2 (11); *PowodPr* 47; *SkarKaz* 84a (15); *CiekPotr* 42 (2); Więdzem tráfił ná byłtre co mię ták porwáło/ Gwałtem śilnym że mi fię pokrzepić nie dáło. *CzahTr* Cv (3); *GosłCast* 28 (4); *PaxLiz* D3 (2); *SkarKazSej* 674b (4); *KlonFlis* C (7); *SapEpit* A3v; *KlonWor* 6 (11); *PudłDydo* A2 (7); *SzarzRyt* A2v (4).

W nawiązaniu do zaimka osobowego [w tym do: ty (84) – V (43), inne przypadki (41) –, wy (71) – V (44), inne przypadki (27) –, my (51), ja (23); wiele nas co (4)] (229): Y wy coście mię zdrádzili/ Szalenieście vcżynili *BierEz* H (2); Otoż tobie tzoś fię działál krolem. *OpecŻyw* 143 (3); *RejPs* 42v; *RejRozpr* F3v; *RejJóz* G6v; *RejKup* cc3; *MrowPieś* A4v; *BielKom* D (2); Ti coś we mnie vformował łam rzeczy przednieyłse *LubPs* ee (25); *GroicPorz* C2v; Niepiyćie s tego wfzyłscy/ iedno my co Plełze mamy. *KrowObr* 199v (2); Nie boy fię/ iamći to on Płánetá łáłkawy/ *Merkuryłz*/ co mnożę tu pocźciwe łpráwy. *RejWiz* 143 (5); *Leop* 3.Reg 18/17 (7); *UstPraw* G4v; *RejFig* Bb7; *RejZwierz* 38 (2); *BibRadz* *Ier* 50/14 (2); *BielKron* 101v (2); *GrzegRóżn* B4v (2); Więcey ci was daleko co łwe wśi mijacie *KochSat* A4v; *Prot* C2v (3); O wielełz nas co wołamy zá nim Pánie Pánie/ álechmy dáleko od woley iego. *RejAp* 25 (12); *GórnDworz* Y6v; *RejPos* B2 (6); *RejPosWiecz*³ 98; *HistLan* F4; *KuczbKat* 400; *RejZwierz* 39v (23); *KochMon* 29; *WujJud* 96v (3); *BudBib* b2v (2); *MycPrz* II A3v; *BudNT Matth* 20/12; *CzechRozm* 71 (3); *PaprPan* E (2); *Oczko* A3v (2); *KochPs* 76 (5); *SkarŻyw* 28 (8); *MWilkHist* B4v; *KochFr* 66; A my co fię Potentaty y mądrymi czyniem/ Włkoro fię więc raz powiniem. *KlonŻal* C3; *KochSz* A4; *WerGość* 211 (3); *KochPieś* 20 (3); *KochSob* 59; *PudłFr* [3] (5); *ArtKanc* K14 (4); *GórnRozm* I4v; *KmitaPsal* Av; *ZawJeft* 17; *GórnTroas* 28 (3); Pierwfzybył ia był/ coć vfáiac Boże Omylić fię miał *GrabowSet* D2v (18); *KochFrag* 21; *WyprPl* A2 (3); *LatHar* 314; *WujNT Rom* 14/4 (3); *JanNKar* C2; *SiebRozmyśl* F4 (2); *GrabPospR* K3; *KlonKr* B3v (2); *KmitaSpit* B4v; *SkarKaz* 43a (11); *CiekPotr* 71; *CzahTr* A4v (2); *GosłCast* 36 (2); *SkarKazSej* 669b (2); *KlonFlis* H5; *KlonWor* 25 (4); *PudłDydo* B (3); *RybWit* B3v; *ZbylPrzyg* B4; *SzarzRyt* A (3).

W nawiązaniu do zaimka zwrotnego (1): Powiedział mu *Alexánder*: Iż nie nácięć fię rozmyłlam czo mi dawáłz/ ále ná fię cobył to miał wziác *RejZwierz* 98v.

W nawiązaniu do zaimka dzierżawczego lub przymiotnika odrzeczownikowego zastępujących przydawkę dopełniaczową [w tym: cum con (1)] (9): Gnoy też drozdowy czoby telko riż iadł: z ocztem roztarłfzy, morpheą y trąd czárny łpádzá. *FalZioł* IV 25d; *RejKup* f7v (3); Nie zámykay vft náłfzych co chcemy bęłpiecźnie/ Spiewác tobie pánie *LubPs* hh5; *SienLek* 102; *RejAp* 54; *PaprPan* F; *KmitaSpit* Cv.

W nawiązaniu do wołacza [w tym: do zaimka osobowego (87) – z rzeczownikiem (19)] (179): O wy co wieprzowi zářrzyćie/ Vrodzenia w nim páłrzyćie: Głupi dowćip w łobie maćie *BierEz* S2; O

Ieruzalem Ieruzalem tzo zabijáś proroki ij kamionuieś ty ktorzy ku tobie fą poślánij/ wiele krotz chciałem zgromądzitz [!] fyny twé *OpecŻyw* 77 (8); *RejPs* 42v (2); *RejRozpr* F3v; *RejJóz* G6v; *RejKup* G; *MrowPieś* A4v; *BielKom* F; *LubPs* B5 (17); *GroicPorz* C2v; *KrowObr* 149; O niezłczęłni nędznicy/ co iedno pátrzymy/ W zyemię iáko bydlętá/ á nic nie pomniemy/ Onych wiecznych róśkośzy *RejWiz* 193v (7); *Leop Ps* 49/22 (5); *RejFig* Bb7; *RejZwierz* 125v; *BibRadz Ier* 50/14; *GrzegRóżn* Gv; *RejAp* 9v (10); *GórnDworz* Y6v; *RejPos* B2 (5); *KuczbKat* 400; *RejZwierz* 46 (6); *KochMon* 29; *WujJud* 217; *BudBib* b2v; *BudNT Matth* 23/37; *PaprpPan* E (2); *KochPs* 76 (6); *SkarŻyw* 153 (2); *MWilKHist* B4v; *CzechEp* 84; *KochFr* 66; *KlonŻal* D3; *KochPieś* 20 (4); *KochSob* 59; *PudłFr* 36 (2); *ArtKanc* K15v (8); *KmitaPsal* A2 (2); *ZawJeft* 17 (2); *GrochKal* 7; O Hektorze náłz/ ławny po wżem świećie/ Coś Phrigóm zginał w twoim mężnym lećie *GórnTroas* 14 (6); BAdź/ krwi Páná mego Chryftá/ pozdrowiona/ Z boku naświętlżego/ frodze roztočzona/ Co ftáry y nowy zákon/ płóczelz z złości/ Omyi/ poświęć dużę mą k wieczney rádości *GrabowSet* P2; Z ciebie/ ftudnicá lutości ípłodzona/ Spráwiedliwości Słońce: co oświeca Swiát *GrabowSet* V3v (31); *KochFrag* 21; *LatHar* 314 (3); *WujNT Iac* 4/13; *SiebRozmyśl* F4; *KlonKr* D2v; *SkarKaz* 518a (5); *CiekPotr* 74; SLuchay bohátýrłki fynie/ Co to chodźis w cárácinie. *CzahTr* L2 (4); *GosłCast* 67 (2); *KlonFlis* H5; *KlonWor* 25 (4); *PudłDydo* B5; *RybWit* B3v; *SzarcRyt* A (3).

W nawiązaniu do rzeczownika lub zaimka osobowego w postpozycji [w tym: w wierszu (30), w prozie (24)] (54): Dzys Czart vczińił Załobe Na te czo ftoij ofłobe *RejKup* aa6v (2); *RejJóz* Q3v; *LubPs* R5v; Podkałem co ftámtąd fzedł człowieká iednego *RejWiz* 170v (5); Bo Atenieńłki lud w fłyftek/ y co przychodzili Goście/ ninacz inłłego fie thák niewydawáli/ iedno áby powiádáli ábo flucháli/ co nowego. *Leop Act* 17/21 (2); *RejZwierz* 101 (2); *BielKron* 348v (2); *KwiatKsiąż* Fv; *GrzepGeom* E3v (2); *RejPos* 135v; *RejZwierz* 159v (2); *BudNT Ioann* 5/30 (2); *Oczko* 6 (2); *KochPs* 213; *SkarŻyw* 429 (4); *CzechEp* 141; *KlonŻal* B; *GórnRozm* H4v; *GostGospSieb* +3v; *KochFr* 88; *GórnTroas* 13 (3); *GrabowSet* E2v (5); *OrzJan* 108; *WujNT Ioann* 8/31 (3); *KlonKr* B3v (2); *KmitaSpit* A3; *KlonFlis* C2; *KlonWor* 42 (2); *SzarcRyt* D3.

W nawiązaniu do zdania, w którym można przypuścić elipsę wyrazu rządzącego zdaniem podrzędnym [w tym: w wierszu (171), w prozie (105); elipsie uległ domniemany zapowiednik ten (220), taki (42), ty, my, wy (14); w N (212), w G (7), w D (3), w A (34), w I (2), w V ty, wy (11), w wyrażeniu przyimkowym cum G (1), cum A (3), cum L (4); w nawiązaniu do orzecznika przymiotnikowego lub imiesłowowego w zdaniu nadrzędnym (40), do orzecznika rzeczownikowego (7); są, bywali co (8), dość, siła, więcej, mniej co (5), nie jest, nie będzie co (2), rzadki co (5) znajdzie (się) co (3); cum con (32)] (276): On rzekł á przeczże to źiele/ O którym ieft pracey wiele: Nietáko mi prętko wřchodzi/ Iáko co fie łámo rodzi. *BierEz* C (7); *OpecŻyw* 136v (2); Ktore ku wiołnie ty więtlże/ mocniejszye/ y tłuřłże bywaią niż iefieⁿne albo czo zimie *FalZioł* IV 1d (2); *BielŻyw* 73; *BielŻywGlab* n1b 14; *MiechGlab* 38; *BierRozm* 8; *RejPs* 98; *LibLeg* 11/14; *RejRozpr* E (3); *RejJóz* E6 (4); *RejRozm* 396; *RejKup* f6v (6); WSzyfcy ludzye póspolići/ Chcieycie temu pozwolići/ Zwłáfczčá co dzyateczki macie/ O ich dobre fie ftáracie *BielKom* n1b 5 (4); *GliczKsiąż* B8; *LubPs* A3 (19); *GroicPorz* c4 (2); *KrowObr* 61; Kiedy s ciály wftániemy cochmy źle wierzyli/ Abychmy iuż tām w wiecznych záwřdy mękach byli. *RejWiz* 159 (27); *Leop Ps* 128/7 (3); *UstPraw* G3 (3); *RejFig* Bb8 (2); Coż po prokuratorzech/ co

łłowá fárbuią/ Lepiey co máło mowiac/ prawdą pocukruią. *RejZwierz* 70v (12); *BibRadz Is* 5/29; *BielKron* 32 (8); *KochZg B*; *Prot B3* (2); *SienLek* 3v (5); *RejAp* 178v; *GórnDworz* C4; *RejPos* 79v marg (5); *BielSat* Cv (3); *HistLan* B3v; Byli też ná tho iuż wyłtroieni czo mieli z onemi żwirzety krotofile łtroić *RejZwierz* 98v (30); *BielSpr* 13v (2); *BudBib Num* 18/7; *WierKróc* Av (2); *BudNT przedm* b6v (7); *CzechRozm* 13 (2); *PaprPan* Bv (6); *ModrzBaz* 34 (3); *Oczko* 3v (3); *KochPs* 21 (5); *SkarŻyw* 89 (2); *KochTr* 23; *CzechEp* 229; Tráfił fię tám do tego/ co iéy téż rad flúżył/ Ale iéfcze był tego bytu znią nie vżył. *KochFr* 77; *KlonŻal* D4v; *WerGość* 212; Co fie dziś národzili/ pewny fwoy kres máią *WisznTr* 9 (4); *BielSjem* 40; *KochPieś* 35; *KochSob* 58 (2); *PudłFr* 11 (4); *ArtKanc* B2v; Więć Kupcow v was/ bárzo iuż iéft máło/ á co íą/ to bárzo nędzni *GórnRozm* L3v; *ActReg* 32; *GrochKal* 25; *GostGosp* 1 (2); *Phil* Q2; *GórnTroas* 60; Rácz Pánie żáłości/ ktore znofzę fkroćić/ Co fię z tego ćiefzą/ tám rácz lzy obroćić *GrabowSet* B2v (28); *KochFrag* 15; *OrzJan* 44; *LatHar* 522 (2); *KolakCath* C3; *RybGęśli* B; *WujNT* 15 marg (2); *SarnStat* 142 (5); *SiebRozmyśl* F2v; *GrabPospR* K3; *KmitaSpit* C3; *SkarKaz* 82b (3); teraz wiedzą Co nád Báłtłkim morzem śiedzą. *CiekPotrSzym*)?(4; *CiekPotrŚredz*)?(4 (2); *GosłCast* 53; rzadki coby łzczerze o tym myślił. *SkarKazSej* 694a; *SkorWinsz* A2v (2); *SzarczRyt* D3v.

W konstrukcji anakolutowej (8): *BierRozm* 20; Bo dzywnie ten [Bóg] fwe łprawy na thym łwecie rządzý [...] Czo łobie dobrze tułzą/ łmieie fie on z tego *RejJóz* B2; Naydziełz Włochá włáfnego by fie tám vrodził/ Naydziełz co po Hifzpañńku drugi będzie chodził. *RejZwierz* 243v (2); *GostGosp* 130 (2); *GrabowSet* T2; *CzahTr* Hv.

Współrzędnie ze zdaniem wprowadzonym przez zaimek „który” [w tym: zdanie z „co” w postpozycji (35)] (45): potrzeba iéft abyłmy Polłkich rib obyczay y mocz wiedzieli [...] Czo pomagaią, á czo téż łzkodzą/ ktore dobre á ktore lepłze/ ktore złe. *FalZioł* IV 40d–41a (3); Trzecia [przyczyna] aby grzbiet był podporą á fundamentem włzitkich kółci ktorich widamy wiele czo fie trzymaią grzbietu. *GlabGad* D8; *LibLeg* 11/167v; *HistAl* E4; *Diar* 80; *LubPs* S6v (2); *RejWiz* 38 (3); *UstPraw* D2v (2); *RejZwierz* 106v; *BibRadz Ez* 18/6 (4); *BielKron* 195v (2); *GrzegRóżn* M3v; *GrzepGeom* F4; *BielSpr* 13v; *HistLan* D4; *BudNT Apoc* 5/13 (2); *ModrzBaz* 8v; *Oczko* 6v (2); *KochPs* 198 (2); *MWilkHist* Gv; *CzechEp* 35; *WerGość* 225; *WisznTr* 16; *GrabowSet* B2v (3); *WujNT Act* 10/45 (4); Gdyż ci co źle czynią/ y KTORZY NA ZŁE ZWALAIA/ iednąką winą máią byđż karáni. *SarnStat* 714; *SkarKazSej* 697a.

Przysłowie: Quisque patimur suos manes, Káždy ma łwego molá co go gryżie. *Mącz* 207d.

Połączenia: »co ono« (5): Snadź on mężny Lizimach co ono Lwy duśli/ Nigdyby o żadnego s tych fie nie pokułł *PaprPan* L3 (2); *StryjKron* 547; *LatHar* 737; *SarnStat* 1267.

»co owo« [w tym: w wierszu (8), w prozie (5)] (13): *RejRozpr* D (3); *RejWiz* 74v (3); boć fie y ow rozumem bárzo nie przełádził/ czo mi owo do pánný przyłzedłzy z reyełtru łłowká łtháwia *GórnDworz* Cc7v (4); *RejZwierz* 83v; *Oczko* 15v; *GosłCast* 53.

»co to« [w tym: w wierszu (36), w prozie (11)] (47): A z tym tak powaznym panem dzywna nam rołprawa Czo to tem krolewskim zbożym iako chce łzafuie *RejJóz* Mv (3); *RejRozm* 400 (2); *RejKup* 13v (4); *RejWiz* 29v (3); *RejFig* Bb4v (2); *RejZwierz* 62; Mierzą mie tácy Rotmiłtrze/ co to íą zbytnie pilni. *GórnDworz* R3; *RejPos* 183v; *RejZwierz* 87 (2); *KochMon* 26; *PaprPan* F3 (2); *MWilkHist* D4v;

CzechEp 286 (2); *KochFr* 24 (3); *WerGośc* 211; *PudłFr* 36 (4); *GórnRozm* D2; *ActReg* 125; Nie káždýć káľa/ co to pátrza írogo. *KochFrag* 23; *OrzJan* 44 (2); *CzahTr* L2; *GosłCast* 28; *ZbylPrzyg* A4v.

»co więc« [w tym: w wierszu (19), w prozie (5)] (24): Náffe to niewiáfty znáią Co więc w tych dworzech bywáią *RejRozpr* H3 (2); *RejKup* i6 (2); *RejWiz* 12v (5); á the co więc trwożyli lud iego/ wlfyftkie popalił ogniem *Leop* 1.*Mach* 3/5 (3); *RejFig* Ee; *RejPos* A2v; *RejZwierc* 83v (2); *PaprPan* L3; *Oczko* 15v; *PudłFr* 70; *GrabowSet* C2 (2); *WyprPl* A2v; *CiekPotr* 50 (2).

»co wždy« (2): Poyrzy we włytyki ípráwy náffe/ iefliże kto ieft miedzy námi coby wždy o tym álbo rozważnie mowił/ álbo to przemyflał *RejZwierc* 255v (2).

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »co(ż) to za... co« (7): Y poczęli oni co pośpołu siedzieli mowić fámi w íobie/ což tho zacź/ co y grzechy odpufzczá? *Leop* *Luc* 7/49; *Prot* A4; *RejAp* 103v; *WujJud* 181; *MWilkHist* D4v; *GórnTroas* 33; *CiekPotr* 80.

»drugi co« [w tym: *są*, *bywają*, *byli* *drudzy* *co* (25), *jest* *drugi* *co* (2), *najdziesz* *drugiego* *co* (3); *cum con* (4)] (75): *OpecŻyw* 136; Iefzce pífali íi to Híftorici aby tam rodzili íie ludzie iedno oko w czele maiáci [...] *drudzi* czo íie w wilki przemieniaią *MiechGlab* *5; *RejRozpr* I3; *RejJóz* G4v; *RejKup* b8; *BielKom* G5; *GroicPorz* r2v; *Są* też *drudzy* *co* pyęknie ná lutenkach gráią/ *Drudzy* też *co* pyofnecźki pocźciwe ípyewáią. *RejWiz* 66v (11); *RejFig* Cc4; *RejZwierc* 5v (2); *BielKron* 197 (7); *GrzegRóżn* B3v; *Prot* Bv; *RejAp* 153; iednáć w żadnym s tych przymiotow/ nie był táć ofobnym/ íżby íie ich było íilá nie náłázło/ iemu rownych/ y *drugich* coby go byli dáleko íztychowáli *GórnDworz* M7v (2); *RejZwierc* B2v (14); *BielSpr* 14v (4); *KochMon* 25; *BudBib Eccli* 19/22 (2); *CzechRozm* 223; *KochTr* 23; *MWilkHist* F3v (2); *WerGośc* 223; *GórnRozm* C; *ActReg* 7 (4); Nie byłby wżgárdzon y opufzczon práwie/ *Drugi*: *co* wierzy/ że bogát w życzliwe *GrabowSet* Y2; *WujNT* 35; *JanNKar* D2v (2); *SarnStat* 1242; *GrabPospR* L3; *KmitaSpit* C5v; *CiekPotr* 12; *SkarKazSej* 670a; *KlonFlis* H2; *KlonWor* 72.

»drugi ... co« [w tym: *są*, *byli*, *będzie* *drugi(e)* ... *co* (10)] (26): Zaby íą rozmagite. Iedny wodne *drugie* błóthne/ *drugie* lefne czo íie wchwałcie chowáią *FalZioł* IV 15a; *RejWiz* 36 (6); *BielKron* 446v; *GrzegRóżn* Nv; *GórnDworz* T7v; *GrzepGeom* C3 (9); *RejZwierc* 58 (3); *BiałKaz* K; *ModrzBaz* 89; *OrzJan* 122; *KlonFlis* F4v.

»in(n)y (a. *inszy*) *co*« [w tym: *i in(n)i* *co* (10); *jest* *iny* *co* (5), *wiele*, *mało* *inych* *co* (2); *cum con* (1)] (26): Y inni *co* przychodzili/ Takiefz odpráwieni byli *BierEz* E2v; *OpecŻyw* 50v; *RejJóz* H6v; *RejKup* x3v; *GroicPorz* B3v; *RejWiz* 184v; *Leop* 3.*Esdr* 2/16; *RejAp* 180; *GrzepGeom* B3; *RejPos* A2 (3); *RejZwierc* 77v; Ieft infzy *co* íię vniża dla chwały *BudBib Eccli* 20/11 (2); *MycPrz* I B4; *BudNT Ioann* 4/37 (2); *CzechRozm* 186v; *PaprPan* Ff4v; *CzechEp* 81; *PaprUp* C2; *SarnStat* 900 (3); *GrabPospR* M3.

»in(n)y (a. *inszy*) ... *co*« [w tym: *insze* *są*... *co* (1), *nie* *jest* *iny* ... *co* (1); *cum con* (3)] (34): *BierEz* H3; *LibLeg* 11/168; *DiarDop* 117; *RejWiz* 28 (9); *BibRadz Ier* 36/32 (2); *GrzepGeom* D3v; *RejPos* 173v; *BielSat* G4v; *RejZwierc* 103 (2); *CzechRozm* 51v (5); *Oczko* 14 (2); przypomina/ iáko ony dziatki mięła nieiedząc piękneiýfze [!] były y fytnieiýfze/ níżli ine *co* krolewkie potráwy iádły *SkarŻyw* 393; *GostGosp* 82; *OrzJan* 40 (2); *WujNT przedm* 25; *GrabPospR* L3; *CiekPotr* 14; Ach ia nędzna/ niefcześna/ ítrapiona inymi Tu miedzy niewiáftámi/ *co* íie tu rodźimy. *GosłCast* 63.

»jaki co« (1): IEfliby fie miedzy wámi nálaśł iáki prorok ábo iáki co by fny fwe powiedział *BibRadz Deut 13/1*.

»jaki ... co« [w tym: *cum con* (7)] (11): pothym ie wpufcić w iakie naczynie czoby miało iaczyż iednę dziurę nie fzyroką: kędy węże wpufciłż żywo *FalZioł V 94; RejJóz K3v; RejKup q2; LibMal 1551/162; MurzNT 21; BibRadz 2.Mach 15/3; GrzepGeom I*; zrownálibychmy fie byli s pogány/ álbo z iákiemi niememi źwirzety/ co niewiedzą co tho iefth Bog *RejPos 125; RejZwierc 39v; BudBib 2.Mach 15/3; PudłDydo B2v*.

»jeden co« [w tym: *sq, byli jedni, (nie) był jeden co* (6); *cum con, tylko przy „jeden” nm* (5)] (36): Owa ieden co tám fiedział/ Náđ inne fie mędrfzy widział *BierEz D2; OpecŻyw 136 (2); RejRozpr Dv; GroicPorz r2v (2); RejWiz 160v (3); RejFig Bb7 (2); BibRadz 2.Reg 10/21 (2); BielKron 209v (3); GórnDworz E6v (3); RejPos 215 (2); RejZwierc 43v (4); CzechEp 35*; Nie iefł ieden coby mię rátował fwą rádam. *BielSen 17; PudłFr 63; PaprUp L3v; ActReg 7 (2); GostGosp 88; RybGęśli C3v; WujNT Matth 18/24; KmitaSpit Av; KlonWor 31*.

»jeden... co« [w tym: *cum con* (2)] (22): *FalZioł IV 21a*; Nyewyem by yeden człowyek był coby fie Pána bał/ A coby w zakonye yego fátiecznye wytrwác myał *LubPs G; RejWiz 107 (2); RejFig Bbv; RejZwierc 111; BielKron 1v (5); GrzegRóżn B3v (2); GórnDworz S; GrzepGeom Dv (2); ActReg 130*; Iefł tu iedno pácholę/ co ma pięćioro chlebá ięczmiennego y dwie rybie *WujNT Ioann 6/9 (2); GrabPospR L3; KlonWor 42*.

»každy co« [w tym: *cum con* (2)] (32): Kazdy fię s Czarciem náwarzi Co przewas złe Piwo warzi *RejKup t4 (2); GliczKsiqż Hv; LubPs B2v (2); RejWiz 157; RejZwierc 62 (2); BielKron 449v*; Nie káždi pan/ co w bławacie. *GórnDworz L8v; RejPos 209 (2)*; ábyfcie káždego bronili. Coby od możnieyfzego w czym był wćifniony *HistLan Ev; RejZwierc 216v (2); WujJud 68v (2); CzechRozm 18v; ArtKanc K19; GostGosp 58; GrabowSet V3; KochFrag 23; OrzJan 35; WujNT Ioann 19/12 (6); SarnStat 696 (2); SkarKaz 280b*.

»každy ... co« [w tym: *cum con* (1)] (13): bo fyą tam poczyna yefyen gđzye kozda rzecz czo fyą rodzy ku pozytku przychodzy *PatKaz III 114; MetrKor 57/120 (2); RejRozpr D*; Podobieńftwo káždego frogie^{go} nyebelfpyeczeńftwá cobj nam fzkodzić miáło. *LubPs Vv marg (2); KrowObr Av; RejWiz 37v (3); RejPos 55v; RejZwierc 252v; KmitaSpit C4*.

»kto (a. któż, a. ktoś) co« [w tym: *kto jest, byłby, jest kto co* (26), *kto to jest co* (5), *znajdzie się kto, znaleźć kogo co* (4); *cum con* (38)] (52): Bys wiedziała daár boży/ a kto iefł tzo tobie mowi: dáy mi pitz/ fnádzby vniego profila/ a onby dál tobie wody żywé. *OpecŻyw 49v; FalZioł IV 3d; RejJóz M; LubPs N5v; RejWiz 63*; Niepowiećieli mi kto tho iefł co ziada ten ták wielki nakład/ pomrżećie. *Leop Dan 14/7 (3); RejZwierc 110*; RZekł tedy Dawid/ Iefłli kto coby pozofłtał z domu Saulowego *BibRadz 2.Reg 9/1 (2); BielKron 275 (2); GrzepGeom M4v; RejPos 314; RejZwierc 246 (2); BudBib 2.Reg 9/1 (3); BudNT 2.Cor 2/4 [2]*; Ledwie fię kto może náleść ztych fędziow ná wálnem feymie obránych/ coby niemiał do fiebie tych wad *ModrzBaz 91v (5); Oczko 2; KochPs 35; SkarŻyw 152 (2); CzechEp 94; KochMuza 25; KochPieś 51; KochWr 28; ActReg 64 (2)*; Aż w kim Bog wzbudzi táki vmysł potem/ Co fprawy iego fpíłze piorem złotem. *GrochKal 20; GrabowSet Bv (2); KochFrag*

44; A oni poczęli pytać miedzy sobą/ ktoby z nich był/ co to miał wczynić. *LatHar* 717; *WujNT Luc* 8/45 (6); *WysKaz* 11; *SarnStat* 401; *GrabPospR* L4v; *SkarKaz* 347a; *CiekPotr* 76.

»ktory co« [*w tym: ktory to jest, był co* (9), *ktory jest, był co* (7), *jestli ktory co* (1); *cum con* (10)] (22): Prorokuy nám kryfte/ ktory to ieft tzo cie vderzył? *OpecŻyw* 114v (3); *MurzNT Luc* 22/23; *RejWiz* 70 (2); *Leop Luc* 22/64 (2); Iákoby rzekł/ ieftli kthory coby chciał oglądać šťastście prawdziwe *BibRadz I* 298c marg (2); *RejAp* 118v (2); y rzekł iey: Ktorzy ono byli co ná łożu łpáli? *HistRzym* 116; *KuczbKat* 330 marg; *ModrzBaz* 51v (3); *SkarJedn* 39; *OrzJan* 68; *WujNT* 32 (3).

»ktory ... co« [*w tym: ktory jest, był ... co* (5); *cum con* (4)] (7): A ktorzy łą budownicy co tho buduią? *Leop 3.Esdr* 6/4; *BibRadz Ps* 24/12 (2); *GrzepGeom* F4; *OrzJan* 17; *WujNT Luc* 7/39 (2).

»niejaki ... co« (1): Res frumentaria, handel nieyaki co ku żywności [...] należy. *Mqcz* 137d.

»niejeden co« (2): Bo widzę żeś trwożliwy pátrząc ná ty dziwy/ Iż tu leży nie ieden co wczorą był żywy. *RejWiz* 85; *ModrzBaz* 32.

»niektory co« [*w tym: w pl* (41); *sq, byli niektorzy co* (21), *jest niektory co* (3); *cum con* (3)] (47): *FalZioł V* 34v; ACżkolwiek łą niektorzy czo mienia aby rzeczy przyźle mogły być poznawane po liniach, to ieft, brozdach niektorich na dłoni ręku *GlabGad P*; *KłosAlg* A4v; *MurzNT* 201; *GroicPorz* mm2; *Leop Gal* 1/7; *BibRadz Gen* 14/13 (3); *BielKron* 5 (5); *SienLek* 189v; *RejAp* BB8; *GórnDworz* K6v (3); *RejPos* 182v (2); *GrzegŚm* 56; *RejZwierc* 28v (3); *RejPosWstaw* [143³]; Ieft niektory co wiele zá mało kupuie *BudBib Eccli* 20/12 (3); *CzechRozm* 150; Przeto wiele ná tem Rzeczypółpolitey należy/ áby byli niektorzi coby o vrzędy niełtali/ coby się około Pánów niebáwili *ModrzBaz* 130 (11); *WujNT Mar* 14/4 (4); *JanNKar* E2; *SarnStat* 1273.

»niektory... co« [*w tym: sq, byli niektorzy... co* (9), *jest niektory... co* (2)] (22): Na zimę niektore w ciepłe łtrony zalataią, Niektore zołtaią czo ku zachowaniu miełtche mogą mieć *FalZioł IV* 26b (2); *GlabGad* C2; Niektorzi łą ludzie czo pokładaią nadzieię łwą w fortunie *WróbŻołt* G2; A w tymże też mieście była wdowá niekthora/ co do niego przyźła/ mowiąc *BibRadz Luc* 18/3 (2); *BielKron* 196v (3); *GrzepGeom* Dv (2); *BudNT Ii6*; *ModrzBaz* 31v (6); *WujNT Mar* 7/1 (4).

»nikt co« [*w tym: nie jest, nie był, nie będzie nikt co* (11); *cum con* (19)] (20): *RejPs* 118v; Zemdleli á nye był nikt coby ich rátował *LubPs Y5* (3); *BibRadz Gen* 19/31 (8); *RejZwierc* 190 (2); *BudBib Eccli* 39/22; *GórnTroas* 74; *KochFr* 37; *KochPieś* 22; *PudłFr* 53; *GostGospSieb* +2.

»oni [ich] co« [*w tym: „ich” z przydawką ilościową* (60); *cum con* (11)] (64): Y wyłflo z oného miałta wielé ich tzo vwierzyło weń dlá łlow oney niewiały dáváiacé łwiadetztwo onijm *OpecŻyw* 50v; *MetrKor* 40/821; *BielŻyw* 52; *RejKup* b5 (2); Ale iż tákich mało/ bo mało ich co by prawdę mowili. *GliczKsiąż* F5v; *LubPs* E4; *GroicPorz* c4 (2); Było ich tám pełen łtoł co łie też ciągnęli *RejWiz* 40v (4); *BibRadz 2.Mach* 1/36 (3); *BielKron* 155 (11); *GrzegRóżn* Ov; *SienLek* 122 (2); *RejPos* 78v (5); *RejZwierc* B3 (4); *BielSpr* 51v; *WujJud* 57v; *BudBib 2.Esdr* 6/18 (2); *PaprPan* Q4v; Wiele ich ieft co zdánie Vłpiánowe gánia *ModrzBaz* 97v (3); *SkarJedn* 280; *SkarŻyw* 91 (2); *CzechEp* 76; IVż mi go niechwal/ co to przy biésiedzie Z zwycięłtwy ná plác/ y z walkámi iedzie. *KochFr* 24; *ReszPrz* 23; *ArtKanc* Q10; *GrabowSet* Vv; *LatHar* 105 (2); *JanNKar* A4; *SarnStat* 5v (4); *KmitaSpit* C; *CiekPotr* 50.

»on [onego] co« [w tym: *cum con* (2)] (221): Więcej się chłop onego boj co łtoj. *BierEz* O3v (4); *OpecŻyw* 148; *MetrKor* 40/813 (2); *HistJóz* A4; *GlabGad* C6 (3); *MiechGlab* 16 (2); *LibLeg* 6/115 (2); *RejRozpr* K2; *RejRozm* 404; *RejKup* g8; iż trzeba vczonego ná to/ áby mógł czego náuczyć/ á on coby fie vczył náuczyć fie czego mógł. *GliczKsiąż* L6; *LubPs* S4v (4); *RejWiz* 13v (13); *Leop* *B2v (12); *UstPraw* B4 (5); *RejFig* Dd5 (2); *RejZwierz* 104v; *BibRadz* I 3a marg (10); *BielKron* 40 (8); *KwiatKsiąż* G; *SarnUzn* B; *SienLek* 49v (2); A puścił on co łiedział ná obłoku/ śirp fwoy ná ziemię/ y pożęta ielt ziemiá. *RejAp* 125 (6); *GórnDworz* Cc7v; *RejPos* 9v (14); *RejPosWiecz*² 95; *BiałKat* 216; *KuczbKat* 150 (2); *RejZwierc* 19v (17); *BudBib* I 8d marg (3); *Strum* B2v (4); *BudNT przedm* a3v (11); *CzechRozm* 26v (6); Zadney rzeczy więcej niema prágnać człowiek Chrześcijánki/ iedno mieć onego coby fie dziwował ábo przypatrział iego łprawam *ModrzBaz* 135v (12); *Oczko* 5v (2); *KochPs* 78 (2); *SkarŻyw* 30 (12); *StryjKron* 26 (3); *CzechEp* 51 (5); *ReszList* 170; *WerGość* 213 (2); *GórnRozm* B3v (11); *GostGosp* 126; *GórnTroas* 34; Wielkie łprawy Pánłkie/ á wiadome onym/ Co fie przypátruia łkutkom nieskończonym *GrabowSet* T4 (8); *KołakCath* C2v; *WujNT Mar* 11/5 (5); *SarnStat* *6v (2); *SkarKaz* 3a (3); *SkarKazSej* 666b; *KlonFlis* B3v; *KlonWor* 49; *PudłDydo* B; *SzarzRyt* A4v (2).

»on [onego] ... co« (257): *BierEz* P3; *FalZioł* IV 23c (3); *RejRozpr* C; *RejJóz* A7v (2); *RejRozm* 402; *RejKup* c3 (10); *LubPs* B5 (4); *KrowObr* 59v; Z onego towarzystwa/ co włzytko łápamy/ A o drugie ná łwiecie iuz nigdy niedbamy *RejWiz* 167 (41); *Leop Iudic* 15/5 (4); *UstPraw* D4; *RejFig* Cc8; A łnadź ono rzemieńło/ kiedyby powłtało/ Lepyeyby ie zdobiło/ co łławę dzyálało. *RejZwierz* 92 (11); *BibRadz* Gen 24/54 (3); *BielKron* 52 (5); *GrzegRóżn* N4; *RejAp* 9 (16); *GórnDworz* P6v (2); *GrzepGeom* G3v (2); *RejPos* A2v (16); *BielSat* B4v; *HistLan* D4; *KuczbKat* 90; *RejZwierc* 6 (44); *BudBib* I 284b marg (2); *HistHel* B3; *BudNT Luc* 19/27 (2); *CzechRozm* 43 (3); *PaprPan* D2v (14); *SkarJedn* 50; *Oczko* 29v (2); Toć ielt ona kráiná/ dla której bóg śiła Moźnych Tyránów pobił: á ona co była Niedawno wielce brudna/ tak fye iálną łtála/ Ze śniegom ná Zalmonie naprzód nic nie dáła. *KochPs* 97; *SkarŻyw* 311; *MWilcHist* F4; *WerGość* 223 (2); *PudłFr* 68; *ArtKanc* K18 (3); *BielRozm* 14; *GórnRozm* Dv (3); *PaprUp* A3; *ActReg* 125; *GostGosp* 36; On zamek/ co równi łwéy ná świecie nie wiedział/ Mocą/ łławą łásiádóm kością w gárle śiedział *GórnTroas* 36 (5); *GrabowSet* Dv (9); *WujNT Luc* 15/4 (2); *SarnStat* 530 (5); *SiebRozmyśl* I (3); *KmitaSpit* A2v (2); Iam ielt IEZVS Názáreńłki/ on com fie w Názáret wychował. *SkarKaz* 243a (3); *SkarKazSej* 693b; *KlonFlis* B4v (3); *KlonWor* **2v (8); *SzarzRyt* C2 (2).

»ow co« (112): Aleć y wowych przemory Co fie ćińną między dwory *RejRozpr* I2v (4); *LibMal* 1545/105v; *RejKup* v8v; *BielKom* D2v; *RejWiz* 66v (9); *Leop Ier* 29 arg (2); *RejZwierz* 59v (7); *BielKron* 6 (4); *GórnDworz* K4 (4); *BielSat* N4v; *RejZwierc* 31 (22); także theż y owi co ná zad łtali mogą vczynić *BielSpr* 72 (5); *HistHel* B4v (2); *Strum* B5 (5); *BudNT Rom* 2/7 (2); *ModrzBaz* 28v (4); *Oczko* A3 (10); *SkarŻyw* 173; *KochFr* 45; *KlonŻal* 108; *GórnRozm* B (8); *GostGosp* 30 (2); *GórnTroas* 23 (2); A Ruśi/ tak ludnému narodowi/ y owym co nád Gdánłkim morzem miełzkáli/ co rzeczem? *KochCz* Bv; *GrabowSet* Y2; *OrzJan* 108; *KołakSzczęśł* [D]; *WysKaz* 31; *JanNKar* D3; *GrabPospR* L4 (2); *SkarKaz* 387a (2); *GosłCast* 70; *KlonWor* 49 (2).

»ow ... co« (81): Iż był prawie panem owym Czo wżytkim kroleństwem władał *RejJóz* A4; *RejKup* 14v; *GroicPorzRej* C3v; *RejWiz* 8 (17); *UstPraw* A4v; *RejZwierz* 77v; *BielKron* 435; *GórnDworz* B3v; *BielSat* B4 (3); *RejZwierz* 7 (19); *Strum* I (3); Nie owychci to Bąkow co we trzcinie bęcżą/ Szpetnie więc przed tym Bąkiem tu pogani ięcżą. *PaprPan* Bb; *ModrzBaz* 42 (2); *Oczko* 7 (8); *MWilkHist* E3; *KlonŻal* A2v (2); *ReszHoz* 129; *KochPieś* 29; *PudłFr* 41; *BielRozm* 14 (4); *GórnRozm* H; *KołakCath* B3v (2); *JanNKarKoch* G2; Boże day nam taką [wiarę]/ á łtrzeż nas owej niepłodney y gołej/ co y dobre vczynki y ciełefne pokłony gáni. *SkarKaz* 520a; *KlonFlis* G4 (2); *KlonWor* 4 (4).

»sam co« (2): Coż rozumiełz o łamym co tho wżytko łprawił/ Iełłiże łobie mocy nie wietłzey zołtawił. *RejWiz* 113v; *RejZwierz* 48v.

»taki (a. takowy) co« [w tym: kto(ry) jest taki co (10), znaleźć takiego, znajdzie się taki co (11), wiele, mało, siła takich co (14); cum con (28)] (82): *BierEz* L3; *FalZioł* V 36; *RejJóz* F8v (2); *RejKup* e6v (2); *BielKom* E8v; *GliczKsiąż* I2v; *LubPs* K2 (3); *GroicPorz* ee3v; *KrowObr* 225; *RejWiz* 8v (6); *UstPraw* A4 (3); *RejZwierz* 55v (4); Ná ołtátek iełłiżby kto takowym był coby nam láta młode/ życie pierwłze/ [...] przed oczy wyrzucáć chciał *BibRadz* I *5; *BielKron* 52v (6); *GórnDworz* K (2); *RejPos* 108v (3); *HistLan* B3v; *RejZwierz* [21³] (5); Wiele takich co rádzi częłto włpominaia/ Priuátim łobie mowiáć tak to pokazuiá. *MycPrz* I C4v; *BudNT Hebr* 5/12; *CzechRozm* 77; *ModrzBaz* 3 (2); *SkarJedn* 299; *Oczko* 22; *KochPs* 3; *MWilkHist* Gv; *CzechEp* 21 (2); *KochFr* 24 (2); Nie naydźiełz tu takiego. Coby nieprzymierzánego rymu mógł dołtápić *KlonŻal* Cv; Co łam Bog zbudował [...] kto taki będzie/ coby náwátlci ábo ołłábić mógł? *ReszPrz* 4; *BielSjem* 4 (3); *PudłFr* 26; *GórnRozm* H; *KochWr* 26; *PaprUp* G4v (2); *GostGosp* 42 (3); *GórnTroas* 28; *GrabowSet* B4v; *OrzJan* 35 (4); *JanNKar* A2v (3); gdyby on tám oblicznie był/ á támby go vbił/ ránił/ ábo zábił/ takowy co nádlzedł ma bydź łádzon/ iáko o náłzcie domu włáfné⁸⁰ iego. *SarnStat* 1169; *CzahTr* D; *PudłDydo* B4v.

»taki (a. takowy) ... co« [w tym: sq, bywali tacy ...co (10), znajdzie takiego ... co (2), wiele, siła, takich ... co (12); cum con (31)] (94): *BierEz* I3; *FalZioł* I 144a (2); Ale czoż prołtaczy krzywy Gdy łá taczy Ludzie zywy. Czo ie wty błędy wprawiaia *RejKup* d3 (2); *MurzNT* 48v; *BielKom* E7v (2); *LubPs* F3v (4); Bo naydzyełz taką wodę/ co kurá opárzy/ Y inych drugich rzeczy przez ognia wvárzy. *RejWiz* 149v (5); *Leop 2.Reg* 24/9; *UstPraw* D (3); Siłáć tu takich łmokow/ chociaj nie látaia/ Co łby Kotcze á łzyie Gáłiorowe máia. *RejFig* Bbv (2); A gdzyełz takich Stánczykow/ było ielłcze wiele/ Coby plewli obłudność/ to włzeteczne zyele. *RejZwierz* A6v (2); *BibRadz Iob* 34/7 (2); *BielKron* 26v (6); *GrzegRóżn* Nv (2); *Mącz* 499c; *SienLek* 88 (2); *GórnDworz* R3; *GrzepGeom* F3 (7); *RejPos* 200v (6); *RejPosWiecz*³ 98; *HistLan* F4v; *RejZwierz* 49 (7); bo takich ielł wiele wodzow/ co záwiodłzy we złe mieyfcá woylko/ łam łie potym łkryie *BielSpr* 27 (4); *BudBib Ps* 5/4 [6]; *MycPrz* I [A3]v; *Strum* F4 (2); *CzechRozm* 191 (2); *PaprPan* F3 (4); *ModrzBaz* 34 (2); *Oczko* 4v (4); *MWilkHist* D4v; *CzechEp* 145; *PaprUp* Cv (3); gdyż małz takie łtroże Co tego pilni/ iákie kto ku tobie Serce ma *GrabowSet* D2v (2); *OrzJan* 26 (2); *WyprPl* A2v; *SiebRozmyśl* G (2); *KlonWor* 73.

»tamten co« (2): *RejZwierz* 122v; Y o tamtego/ co to dwu bráciey zábił [...] Stárołtá nie praw że nie pożywa [!]. *GórnRozm* D2.

»tamten ... co« (3): *RejWiz* 149v; Bo ielłibyś łie vdał zá tám tą ordą czo łie około fortuny báwi/ pátrż iákieby tám było zdrowie twoie *RejZwierz* 124v; *Oczko* 6.

»ten co« [w tym: *wiele, niemało, dosyć, siła tych co* (22), *ten jest, byli, są, będą ci co* (11); *cum con* (70)] (1673): *Viele* ięft *tych co* frowu niemáią. *March*¹ A4; *BierEz* B (12); *OpecŻyw* 50v (13); *MetrKor* 40/813 (6); *PatKaz III* 124 (3); *FalZioł I* 62c (11); *BielŻyw* 164; *GlabGad* H4v (3); *MiechGlab* *2v (2); *BierRozm* 14; *March*³ V3; a tak yęfly ze czy czo nas fprawwyą ynaczey powyadaya tedj czy wynny a nyemi *LibLeg* 10/155v (4); *RejPs* 55 (7); *ComCrac* 12v; Iednoż ci ná fwiecie byli/ Co prze fpolne fwe tráciłi *RejRozpr* D3v (5); *RejJóz* E6 (3); *RejRozm* 402 (2); *RejKup* b6 (23); *HistAl* E4; Tęmu coby cię vderzył wpoliczek/ náftaw y drugiego *MurzNT Luc* 6/29 (7); *Diar* 94; *DiarDop* 100 (3); *BielKom* Av (2); *GliczKsiąż* K8 (3); *LubPs kt* (132); *GroicPorz* bb (4); *GroicPorzRej* C3v; *KrowObr* 132v *marg* (3); *RejWiz* A4v (39); *Leop* *B2 (115); *UstPraw* Av (68); *RejFig* Aa (8); *RejZwierz* A4 (21); *BibRadz I* *4v (88); *BielKron* 11v (41); *GrzegRóżn* N4 (2); *KochSat* B; *KwiatKsiąż* D3v; *Mącz* 123a (2); *Prot* C (7); *SarnUzn* H3; *SienLek* 26v (35); *RejAp* 9v (39); *GórnDworz* N8 (8); *Vkazawfzy* tedy obyczay mierzánia Pláców/ ták według *tych co* około tego po Grécku álbo po łácinie pífáli/ iáko téż y według Mierników nálfzych *GrzepGeom* N2v (5); *RejPos* A2 (38); *BielSat* C3v (3); *GrzegŚm* 35; *HistLan ktv* (7); *KuczbKat* 280 (5); *RejZwierz* A2 (68); *RejZwierzPodw* 183v; *BielSpr* 11v (17); *KochMon* 34; *WujJud* 57v (15); Abowiem *ten co* był Bogiem/ národził fie Człowiekiem/ á *ten co* fie Człowiekiem národził/ fprawuie y czyni iáko Bog/ á *ten co* fprawuie iáko Bog/ vmárl iáko Człowiek/ á *ten co* vmárl iáko człowiek/ wftál zmartwych iáko Bog *WujJudConf* 23v (6); *BudBib* b2 (11); *MycPrz I* A4v (4); *WierKróc* A2 (5); *BiałKaz* D2 (2); *BudNT Matth* 13/23 (12); *CzechRozm* Av (58); *PaprPan* F3v (11); *ModrzBaz* 2v (58); *ModrzBazBud* ¶5v; *SkarJedn* 43 (5); y *tych co* fiedzieli/ Y *tych/ co* zá ftołkami fitali/ głoś był ieden *KochOdpr* C2; *Oczko* A3 (13); *ZapKościer* 1580/11 (2); *KochPs* 8 (13); *SkarŻyw* A3 (59); *StryjKron* 26 (2); *CzechEp* 16 (33); *NiemObr* 113 (2); *KochFr* 130 (2); *KlonŻal* C3v; *KochSz* Bv (2); Pátrż gdzie fię ci podzieli/ co fię ták ná kościół rzućili/ á gdzie ci co ich okrucieńftwá/ w kościele/ y dla kościoła wycierpieli. *ReszPrz* 5 (6); *ReszHoz* 119 (2); *ReszList* 171 (3); *WerGość* 212; *WisznTr* 13; *BielSjem* 25; *KochPieś* 12 (7); *PudłFr kt* (7); *ArtKanc* A10v (17); *BielRozm* 7 (2); *GórnRozm* Av (9); *Lecz* *ten v* fzcześcia ięft lofem przegránem/ Co dla łákomftwá chce być rychło Pánem. *KmitaPsal* A4; *KochWr* 33 (2); *PaprUp* Cv (7); *ZawJeft* 9; *ActReg* 7 (17); *GostGosp* 14 (21); *GostGospSieb* +2; *GórnTroas* 8 (9); *GrabowSet* B3v (24); *KochFrag* 50; *OrzJan* 33 (7); *Niekofztowałżeś* kiedy żołnierfkiego chlebá? Lepfzy *ten co* mu przywykl/ y takięgo trzebá. *WyprPl* A3; *LatHar* +++2 (6); *KołakCath* Cv (2); *WujNT* 104 (139); *WysKaz* 7 (10); *JanNKar* A4v (2); *SarnStat* *6v (32); *SiebRozmyśl* Gv (3); Nuż ci co kilkádziefiąt/ kilkál fet/ tyfiąc złotych cudzoziemcowi da/ zá cácká fwoie/ á to częftokroć ná każdy rok. *GrabPospR* N4 (19); *KmitaSpit* A2v; *SkarKaz*)(3 (63); *VotSzl* B4 (3); *CiekPotr* 2 (12); *Ktorych* tu vniżenie y pokornie prófzę/ *Ten co* zá grzechy moie ná łobie odnołżę. *Probę Páńfką CzahTr* G2v (8); *GoslCast* 44 (2); *PaxLiz* E2v; *SkarKazSej* 673b (9); *KlonFlis* E2v; *KlonWor* **5v (11); *PudłDydo* A3; *RybWit* B3v; *ZbylPrzyg kt*; *SzarzRyt* C3v.

»ten(że) ... co« [w tym: *wiele, dosyć, siła tych ... co* (11); *cum con* (13)] (354): *BierEz* B2v; *OpecŻyw* 180 (6); *MetrKor* 40/818 (3); *FalZioł I* 49c (13); *ZapWar* 1537 nr 2508 (2); *Thakyemv* pothwarzczí mayá thwarz przepalicz y them szwyathkom, coby za nyem szwiathczily *LibLeg* 6/116v (7); *Wieleć* *tych* białych głow było czo fie vnálfzały *RejJóz* Fv (7); *SeklKat* A4; *RejKup* c7v (18);

LibMal 1552/172v; *LubPs* B2 (12); *GroicPorz* n4 (2); *KrowObr* 111v; *RejWiz* A2 (27); *Leop* 1.*Esdr* 6/8 (6); *UstPraw* A4v (9); *KochZuz* A4; Ale to nam nágrodzi ten pan co ná gorze. *RejFig* Dd7 (5); *RejZwierz* 4 (9); *BibRadz* I 9c marg (7); *BielKron* 5v (9); *GrzegRóżn* I4; *KwiatKsiąż* Fv; *Prot* B3 (4); *SienLek* 61v (3); *RejAp* 43 (8); *GórnDworz* K4 (3); *GrzepGeom* C4v (29); Tenći tho ielt oftry miecz co z obu łtron liecze *RejPos* 357v (4); *RejPosWiecz*² 94v; *BielSat* B4 (3); *HistLan* B4; *RejZwierc* B4 (24); *RejPosWstaw* [143⁴]v; *BudBib* c3 (4); *HistHel* C3; *Strum* B3 (4); *CzechRozm* 5v (3); *PaprpPan* A2 (7); Czás on przyłzedł/ ktore⁸⁰ toż męzoboyłtwo co pirwey dla cżáfu vroczyłtych godzin główne było/ to iuż w ten cżás niegłowne. *ModrzBaz* 80v (4); *SkarJedn* 61; *Oczko* 2 (11); *SkarŻyw* 196 (6); *MWilKHist* E4; *CzechEp* 59 (2); *KochFr* 10 (3); *ZapKości* 1584/45v; *KlonŻal* C3v; *KochDz* 105; *ReszPrz* 12 (3); Tylko tu położę ielzczę tego Senekę/ co o tym piłze w te łłowá *WerGość* 238; *BielSen* 13; *BielSjem* 36; *ArtKanc* O16v; *BielRozm* 14 (2); *GórnRozm* Ev (3); *PaprpUp* G2v (2); *ActReg* 7 (6); *GostGosp* 40 (5); *KochCz* A4; *GórnTroas* 15 (10); Lecż prze tę miłość/ co cię z niebá zwiodłá/ Ludzkim narodom otwieráiąc źrzodłá/ Twoiey dobroci *GrabowSet* O4v (7); *WyprPl* A4; *RybGęśli* B3; *WujNT przedm* 23 (3); *SarnStat* 107 (10); *SiebRozmyśl* F3v (2); *SkarKaz* 6a (5); *CiekPotr* 83; *CzahTr* G4v (2); *KlonWor* 37 (2); *PudłDydo* Bv; *RybWit* Cv; *ZbylPrzyg* A3v; Lecż gdy łie nic tákowego nie poiáwiłó/ iam łie/ pátrząc ná złe zdrowie moie/ áby y tá trochá co przy mnie byłá/ iáko inłzych wiele/ nie zginęłá/ obáwiáiąc *SzarzRytłSzarz nlb* 2v.

»to, owo co« [w tym: przy „to” + sb + ai (39), + ai (30), + sb (29)] (100 : 2): *BielŻyw* 73; *RejRozpr* I4v; Ano to łzalony kupiecz czo łwoy handel włzytek Marnie łtraći na wieczny cżás prze krotki pożytek *RejJóz* F4; Szczęłliwyc to co twá łrogość tobie oddáwác będzyc *LubPs* dd6 (8); I nie to ielt Biłkup/ co w Infułach Perłowych w Adámáłłkach/ w Háłłafiech y w Rokietach chodzi. *KrowObr* 126v (6); *RejWiz* 18 (7); *Leop Luc* 7/49; *RejZwierz* A5v (7); *BielKron* 10v; *KochSat* A3; *RejAp* 47v (2); *RejPos* 207v (2); *HistLan* B3 (3); Acżci y owo máłó nie thákże niełzczęłny czo biega łwiáthá łápáiąc *RejZwierc* 160v (40); *KochOdpr* Cv; *StryjKron* 421 (2); *PudłFr* 12 (2); *PaprpUp* L3v; *GostGosp* 32 (2); *GórnTroas* 32 (2); *KochFrag* 18 (2); *KołakCath* C3; *RybGęśli* B2 (2); *SarnStat* 101; *GrabPospR* N4; *SkarKaz* 485b (2); *CzahTr* L4v; *KlonWor* 56.

»wszelki co« [w tym: cum con (1)] (11): bo włłelki tzo łie działá krolem/ odpowiedá ij łprzeciwiá łie Cefarzowi. *OpecŻyw* 132; *BudNT Hebr* 5/13; A to áby włłelki coby weń wierzył nie zgináł/ áleby miał żywot wieczny. *CzechRozm* 65; *ArtKanc* H18 (4); *WujNT Luc* 14/11 (4).

»wszelki ... co« (5): Teraz yuż nych włłelki duch co ná łwyecyc żywyc/ Stánye przed Pánem łwoim s chwałá łwą prawdziwyc. *LubPs* gg; *KochPs* 177; *KołakSzczęł* A2; *WujNT Apoc* 5/13 (2).

»wszyscy itp. co« (71): *RejKup* o5 (2); *LubPs* B5v (18); *RejWiz* 22v (3); *Leop Ps* 74/4 (11); *BibRadz Gen* 46/27 (4); *RejAp* 48 (3); *RejPos* 332; *HistLan* F; *BudBib Iudic* 8/10; Bo nie włzytcy co z Izráela/ ci Izráel. *BudNT Rom* 9/6 (3); *CzechRozm* 11 (2); *PaprpPan* M3v; *KochPs* 92 (3); *SkarŻyw* 164 (3); *MWilKHist* F; *StryjKron* 587; *CzechEp* 260; *NiemObr* 124; *PudłFr* 71; *GórnTroas* 42; *LatHar* 694; *KołakCath* C5; *WujNT Luc* 5/9 (2); *Commune* to bowiém *malum* włzytkich/ co oyczynnie wiernie łłużá. *JanNKar* A3; *SkarKaz* 43a (2); *CiekPotr* 43; *GostCast* 55.

»wszy(s)tek ... co« (31): włłytka krew tzo w żylach ij w ciełe byłá/ tak łie dlá boiázní wielkié porułłylá *OpecŻyw* 101v (2); *GlabGad* D8; *LubPs* F2v (7); *Leop Bar* 2 arg; *BibRadz Gen* 1/28

(5); *RejAp* AA5v (4); *RejPos* 101 (2); *PaprpPan* Ff4; *ReszPrz* 23; *ArtKanc* K12 (4); *GostGosp* 72; *ZapKościar* 1590/47; y przeydziełz w łwym błogofławieńftwie/ Włzytkie mătki y pătny/ co w wiecznym przekłctwie Y gniewie były *SiebRozmyśl* F2v.

»żaden co« [w tym: żaden nie jest, nie był, nie będzie co (9), nie masz żadnego co (5), żaden się nie najduje, nie należć żadnego itp. co (6); *cum con* (23)] (24): Żaden nye iełt coby czynił kyedy co dobrego. *LubPs* Dv (2); á nie málz żadnego z was coby fie mnie w tym vżalił *BibRadz Sap* 22/8 (10); *BielKron* 66v (2); *RejPos* 39 *marg* (2); Ze nie naydziełz żadnego coby myłlił o tym/ Co fie [!] iutro będzie dziać nie tylko ná potym. *RejZwierc* 246v; *CzechRozm* 208; A iuż mu fie mężnieyfy żaden nie náyduie/ Coby go y czuynością y męłtwem pochodził *PaprpPan* Y4v; *Oczko* A2v; *CzechEp* 136; *ArtKanc* K20v (2); *WujNT* 533.

»żaden ... co« [w tym: nie masz żadnego, nie jest żaden ... co (6); *cum con* (8)] (12): Niemałz też tham żadnych Gryffow pthakow wielkich czo by złoto wykopowali. *MiechGlab* 63; *LibLeg* 6/190; *RejJóz* E8; *LubPs* E3; *RejWiz* 183v; *BibRadz* I 463c *marg*; *BielKron* 453v; *RejZwierc* 167; *PaprpPan* A3; *Oczko* 25v (2); *ArtKanc* P6.

Połączenia z odpowiednikami dwuczłonowymi [w tym: ci wszyscy co (19), wszyscy ci co (9), on drugi co (3), oni [onych] wszyscy co (3), kto inszy co (2), ow drugi co (2), owi wszyscy co (2), on wszytek ... co (2), ten wszytek ... co (2), drugi taki co (1), ini ci co (1), inny niektory co (1), każdy taki co (1), kto drugi co (1), niektorzy inszy co (1), oni [ich] wszyscy co (1), taki każdy co (1), taki sam co (1), taki żadny co (1), ten drugi co (1), ten drugi ... co (1), ten każdy co (1), wszyscy inszy co (1), wszytek iny ... co (1), wszyscy oni ... co (1), żaden iny co (1), żaden taki co (1)] (62): *OpecŻyw* 103v; *MetrKor* 40/813; Włzak ia znam ty włzytki łmardy Czo fie tym łwiatem pętaią *RejJóz* D3v; *LubPs* Dv (9); *GroicPorz* gg3v; *RejWiz* 40 (4); *Leop Is* 36/6 (4); *UstPraw* D; *BibRadz* 2.Reg 18/21 (3); *BielKron* 247 (3); *RejAp* 92v (3); iż ma litość nád thákim káżdym/ co fie to z dáleká ćifnie do niego *RejPos* 183v (4); *RejZwierc* 31 (5); *KochMon* 27; *WujJud* 134v; *Strum* Iv; ná co nie Żydowie tylko/ ále też niektorzy infy co fie zá Chrześciány máią zezwalaią *CzechRozm* 136v (5); *ModrzBaz* 119v; *CzechEp* 28 (4); *ReszPrz* 42; *ArtKanc* A13; *Górntroas* 5 (2); *SarnStat* 1199; *GrabPospR* M2 (2); *PowodPr* 34 (2).

Połączenia z odpowiednikami w postpozycji [w tym: co ... ten (10), co ... taki (3), co ... on [jego] (3), co ... wszyscy (1), co ... ci wszyscy (1); w wierszu (14), w prozie (4); *cum con* (1)] (18): Czo łtworzył niebo ziemię/ tegoz my chwalemy *RejJóz* C2 (4); *LubPs* Ev; *RejWiz* 19v (2); *Leop Ps* 100/3 (2); *RejZwierc* 73v; *RejAp* 160; Lecż co poćiwością fłyną/ Tákim złote czáfy miną. *RejZwierc* [233] (2); *BudBib* Ez 18/18; *PudłFr* 26; Coście fię Bogu oddáli/ włzyfcy wielcy y też máli/ nie lituyćiełz w thym łiebie *ArtKanc* O3v; *ZawJeft* 33 (2).

α. *Wprowadza zdanie podrzędne złożone tylko z orzeczenia złożonego lub samego orzecznika, które może być przekształcone na przydawkowy człon zdania pojedynczego* [w tym: orzecznik w postaci przymiotnika w N (76), w I (1), imiesłowie biernego (54), wyrażenia przyimkowego (23), rzeczownika w I (21), w N (10), wyrażenia w G (17), G poss. (1); z elipsą łącznika (63)] (201) :

W nawiązaniu do rzeczownika (70): *BierEz* O4 (2); *OpecŻyw* [127]v; Miedzy łzaty czo ku chodzeniu: nakłafć rzeczy woniączych *FalZioł* V 65 (2); *LibMal* 1543/67; *RejKup* c4v (3); *LubPs* I4v (4); *RejWiz* 120v (2); ćielcá z łtádá/ y Báraná ćoby [!] byli nie pokáláne będą offiárować [*vitulum de*

armento, et arietem de pecoribus immaculatos offerent]. *Leop Ez* 43/25 (3); *UstPraw* F4; *RejZwierz* 5; *BielKron* 213 (3); *GrzegRóżn* N; *SienLek* 6v (3); *GrzepGeom* O3v (3); *RejZwierc* 6v (9); *BudBib* I 74d (2); *PaprPan* Vv; *Oczko* 27; *KochTr* 11; [niesprawiedliwość] ma mieysce/ nie tylko v Monárchow [...] ále y v ludzi rownieyfzych ftanow/ co fá ábo możnością/ ábo przyiáćioły/ ábo doftátkiem znácznemi *GórnRozm* I3v (2); *GostGosp* 36 (4); *GórnTroas* 17 (3); *GrabowSet* F4v (8); *KochAp* 11; *OrzJan* 63; *SarnStat* 1284 (2); *SiebRozmysl* K2; *GoslCast* 21; *SkarKazSej* 691a; *KlonFlis* F2v; *SapEpit* A3.

W nawiązaniu do zaimka osobowego (1): A ia/ com podłym plónem/ przed kim biédna ftánę? *GórnTroas* 11.

W nawiązaniu do wołacza (3): *Leop Iac* 4/8; O miłości/ coś słowy nie ieft wymowiona/ O dobroci/ coś śmysły nie ieft ogárniona *GrabowSet* P3.

Współrzędne ze zdaniem wprowadzonym przez zaimek „który” (3): Abowiem grunthu inego nikt nie może záłożyć/ opócz tego co ieft záłożon [*praeter iactum*]/ ktory ieft Iezus Kryftus. *BibRadz* 1.Cor 3/11; *WujNT Mar* 4/16; *SarnStat* 1284.

Połączenie: »co to« (2): jako mam zwać Greczyna tego, Co to plecu szerokich i wzrostu wielkiego. *KochMon* 25; *WyprPl* Bv.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »drugi ... co« (1): á zaś to nákryią przykryćim drugim (co) z fkor borfukowych [*et operient eam in opertorio pellis taxi*] *BudBib Num* 4/8.

»iny co« (1): Iako fię też śprawia yny Czo fá ftani rowni śnimy. *RejKup* b7v.

»jaki(ś) co« (2): Są też iácyś práłaci w bireciech czyrwonych/ [...] Co tych wálznych Papieżow pomocniki byli *RejWiz* 161; *WyprPl* Bv.

»každy co« (2): aby [...] nye s káżdą co nyewyáftá yeft/ towarzysztwá á fkládu myał. *GliczKsiqż* Bv; *PaprPan* Ff2.

»každy ... co« (1): A káżdą rzecz co przeciw śumnieniu ieft, grzech ieft. *WujNT* 570 marg.

»niektory co« (2): *BibRadz Ps* 40 arg; Acz niektorzy (co wiernymi Chrześcijány [...] byli) wnet fię od tey żarliwości pohámowali *WujNT* 517.

»niektory ... co« (2): *RejZwierc* 94v; Ieft dar niektory co nie ieft pożyteczny *BudBib Eccli* 20/10.

»on [onego] co« (12): *OpecŻyw* 193; *HistJóz* B; *RejKup* dd6v; *RejWiz* 92; *Leop Mar* 5/18 (2); *RejZwierc* [233]; *BudNT Matth* 25/3; *GórnRozm* F2; *GrabowSet* Y2; prośił go on co był opętány/ áby był przy nim. *WujNT Mar* 5/18 (2).

»on [onego] ... co« (22); *RejRozpr* D4v; *RejWiz* 99v (4); *Leop Ioann* 9/24; *RejZwierz* 79; *GrzegŚm* 38; *RejZwierc* 197; *Strum* N2; Berengárius on co był Cefárzem Włofkim/ Męśtwemby dziś nie zrownał s tym náłzym Zamoyłkim. *PaprPan* S4 (7); *Oczko* 30v; *GórnTroas* 36 (3); *GrabowSet* Fv.

»ow co« (8): *RejWiz* 54; *GórnRozm* I2v; *KochProp* 6; *ActReg* 73; *GórnTroas* 67; *OrzJan* 59; więtfzym ten pánem, niż ów, co świátá wśzytkiégo Hetmánem. *GoslCast* 6 (2).

»ow ... co« (1): O by fię o tę wolność ftaráli owi wolni/ co pełni fá mężoboyftwá *SkarKazSej* 692b.

»taki co« (5): *GliczKsiqż* D5v; *BielKron* 234v; náwet máło tákich było/ coćby w dziélności równi byli. *OrzJan* 99 (2); *WysKaz* 7.

»taki ... co« (4); *LubPs* cc5v; *GrzepGeom* H2; Y což rozumieć o człowieku takim/ Co wśzytkim przykry kftałtem wśzelijákim. *RejZwierc* 218v; *WisznTr* 15.

»ten co« (45): *RejJóz* Iv; *LubPs* D4 (5); *Leop Is* 27/13 (3); *UstPraw* G3; *BibRadz Ps* 106/2 (2); *BielKron* 81v (3); *Prot* C4v; *SienLek* 74v; á ci co íą íthárfzy między nimi/ moc á zwirzchność íwá okázuią między nimi *RejPos* 312 (3); *RejZwierc* 135 (2); *BielSpr* 51v; *BudNT Rom* 9/7 [8] (2); *CzechRozm* 79; *ModrzBaz* 138; *Oczko* 24 (2); *KochPs* 56; *SkarŻyw* 320; *CzechEp* 101; *ArtKanc* N17v; *GórnRozm* C3v; *GórnTroas* 49 (2); *GrabowSet* R3v (2); *OrzJan* 34 (2); *WujNT Mar* 4/16 (3); *SarnStat* 71 (2).

»ten ... co« (16): *LubPs* ee2v; *RejWiz* 122; *BibRadz* I 148c marg (2); A tak początek Figur ieft/ thá co ieft o trzech ítrónách *GrzepGeom* D (6); *RejZwierc* 232v; *KochMon* 25; *MycPrz* I B4v; *Oczko* 14; *WujNT Luc* 22/37; Bogów przedsię tych nieczćifz/ co íą páná twego. *GosłCast* 17.

»wszyscy co« (1): którym íe wízyfcy, co poítronnych robót íwiádomi, dżiwowác muízą *GosłCast* 4.

»wszy(s)tek ... co« (2): *RejPos* 67v; wízyftki dymy co w nieý íą nalepíze/ vćieką *Oczko* 21.

ß. Wprowadza zdanie przydawkowe tworzące z wyrazem nadrzędnym człon rozbudowanego porównania (97) :

W nawiązaniu do rzeczownika lub przymiotnika (68): *RejJóz* E; íák kropye co nyepłodną zyemyę obżywyáýá/ Ták lud twój zá twą ípráwą pokoy otrzymáią. *LubPs* Q4 (4); Bo íwawola podobna ku plugáwey íwini/ Co nie myfli ni o czym *RejWiz* 89 (13); *Leop Iac* 4/15; *RejZwierc* 141v; *BielKron* 334; *Prot* B3v; *RejZwierc* 19v (20); *BielSpr* b4; *PaprPan* V4v; *Oczko* 29; íż niehcę być żorawiem/ co ná dwu drzewach chciał gniazdo íwoie budowác *StryjKron* 552; *WisznTr* 35; *ActReg* 173; rowien lekkiemu Prochowi będę/ co grzyfkiem tchu wízemu *GrabowSet* Tv (16); *KmitaSpit* A3v (2); *SkarKaz* 422b; *PudłDydo* B.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »iny ... co« (1): Nie leżyfz tu ná íwiece íáko ine żwirzę/ Co nátkawfzy brzuch trawą potym w piafku gmerze. *RejAp* AA6v.

»jaki ... co« (1): ieft íáko málowány obraz íáki ná ícienie/ czo ná wízyftki pátrzy á z żadnym nie mowi *RejZwierc* 88v.

»on [onego] co« (4): *RejPos* 209v; íeítechmy profto íáko oni co ráno trochę ná kazániu popláczá/ á k wieczoru íe ípiją *RejZwierc* 44 (2); *SkarKaz* 119b.

»on [onego] ... co« (12): *RejWiz* 27v (2); gniew thákiego człowieká [...] ieft íáko onego pía ná íáńcuchu co íe tylko targa á nic vczyńić nie móże. *RejZwierc* 81 (9); *GrabowSet* E4v.

»ow co« (2): íáko ow co nágo rwie trzeínie/ ták ten pan/ w brzuch wízyftko wlóżył. *GórnDworz* Q8; *JanNKar* Cv.

»ow ... co« (8): *GórnDworz* Kk3v; *RejZwierc* 49 (6); bedziecieli tez iako owe kola co kazde na íwoi mlin wode ciagnie *PaprUp* L2v.

»ten ... co« (2): nie bądżze tym chártem czo tylko wnurzywízy łeb w kociel nie vmie nic dáley *RejZwierc* 28 (2).

γ. W tytułach i marginesach [w tym: o [kim] co (33), na [kogo] co (2)] (204) :

W nawiązaniu do rzeczownika (99): *RejWiz* 31v marg (6); O Syniech co hcą mieć máćierzyfte od oycá. *UstPraw* B3 (10); Błazen co pánu w bot zle náczynił. *RejFig* Aa8v (58); *RejZwierc* 30v (6); *RejAp* Ddv; *RejPos* 10v marg; Chłop co íáiał íż go od íubienice vcięto. *RejZwierc* 101 marg (10); *PudłFr* 33; *SarnStat* 107 (5); Ná Martoná co íię wízyftko goíł. *CzahTr* Lv.

W konstrukcji anakolutowej (2): Kłędzā co wrobl ośrał. RejFig Aa8 (2).

Bez członu nadrzędnego (78): Co pieniędzy pożyczaiā. UstPraw I4 (2); Co z miłā był wesoł w kołciele. RejFig Ee3 (65); RejZwierz aa2 (2); Co nā drogość zboże chowaiā. KuczbKat 330 marg (5); RejZwierc 84v marg (2); SarnStat 246 (2).

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »drugi co« (2): Druga co łpokoynego chciāłā. RejFig Ee3 (2).

»jeden co« (1): Ieden co fie był ożenił. RejFig Ee3v.

»jeden ... co« (1): O iednym Kāznodziei co kazał zā Pānny brzemiennē Pānā Bogā prośić. PudłFr 44.

»ten co« (21): RejWiz 38 marg; O tich co żyto biorā nā polu w nocy. UstPraw I3v (16); RejZwierc 232; SarnStat 499 (2); CzahTr L2.

δ. *W objaśnieniach słownikowych bez polskiego rzeczownika nadrzędnego (część materiału może być również zinterpretowana jako zaimek rzeczowny) (433) : Chirurgus, eyn wundenartzt Co rāny lyeczy Murm 185 (14); Pistor dulciaris, czo pyerznyky pyecze, kyeblarz BartBydg 116b; Termes, vermis ligni, czo vycrci drzewo BartBydg 157 (26); Clusilis, Co fie łatwie zāmyka/ zāmczifty. Mqcz 58a; Luctificus, Co dāyā [.] prziczinē żāłoścy Mqcz 199b; Sospitalis, Co zdrowie dāye/ też wybāwiciel/ Obrońcā. Mqcz 403d; Possibilis, Podobny, co zwłāfzczā może być. Mqcz 430c (75); Calep 550a (4).*

Połączenie: »ten co« (1): Salgamarius – Ten czo konfekcti łprawuię. Calep 939b.

Frazy: »co jest [z czego]« (50): Materialis, Co z māteriey ālbo wātku yāka rzecz yeft. Mqcz 211b; Oleaceus, Co z oliwy yeft Mqcz 261c (50).

»co [skqd] jest« (20): Corinthiacus, Co z Korintu yeft. Mqcz 65c (20).

»co ma [co]« (17): Varus, curvus, qui habet obtorta crura, czo ma skrzyvyone nogy BartBydg 165b; Pyramidalis, Co tākowy xtałt ma/ yāko v nās cziniā łtogi y kopy Mqcz 334a (16).

»co (przy)należy (a. zależy)« [w tym: ku komu, ku czemu (213), komu (9), na kogo (2), do czego (1), w co (1)] (226): Lyricus, Co ku leyerowi należy. pienie/ łpiewānie Mqcz 202b; Metropolitanus, Ieden z głównego miāłtā/ Albo co ku głównemu miāłtu nāleży. Mqcz 220a; Numerarius, Co w lidźbę należy. Mqcz 253b; Puellaris, Albo dzieweczczin co ku dzieweczkōm należy. Mqcz 329d; Tutorius, Opiekunski/ co zwłāfzczā nā opiekuny należy. Mqcz 467d; Tympanicus, Co do bębnā zależy. Mqcz 471a (225); Calep 884b.

Sposoby przekładania: łac. ai – pol. co ... (306), łac. ai – pol. ai + co ... (80) [w tym przed „co”: zwłaszcza (18), albo (6), to jest (2), też (1)], łac. ai – pol. co ...+ ai (7), łac. ai – pol. sb pers + co (1), łac. ai – pol. sb an + co ... (1), łac. ai – pol. sb inan + co ... (1), łac. sb pers – pol. co ... (22), łac. sb pers – pol. co ...+ sb pers (4), łac. sb pers – pol. sb pers + co ... (2), łac. sb an – pol. co ... (2), łac. sb inan – pol. ai + co ... (1), łac. sb inan – pol. sb inan + co ... (1), łac. sb an + ai – pol. co ... (6).

ε. *Wprowadza zdanie przydawkowe rezultatywne [w tym: wyrazem nadrzędnym jest przymiotnik w funkcji rzeczownika (25), rzeczownik z przymiotnikiem (21), rzeczownik (1); wyraz nadrzędny wzmocony jest przysłówkiem „tak” (29); cum con (34)] (47) :*

W nawiązaniu do rzeczownika lub przymiotnika w funkcji rzeczownika (20): OpecŻyw 102v; Załz yeft kēdy rowny Bog tobye miły Pānye/ Coby w możnych łprawach twych miał s tobā zrownānie

LubPs T2; *RejWiz* 94; *RejFig* Aa2v; *BielKron* 24 (6); *Strum* B2; Rad vyrzę ták męznego co mi go vpłofzy. *PaprPan* Bb4v (5); *KochPs* 210; *GostGosp* 144; kupcá Niechćiey mądrego/ ízukay íobie głupcá/ Coby kořtrzewy nie znał *KlonFlis* H2; *KlonWor* 35.

W nawiązaniu do wołacza (1): Y ktożeś thy wždy iełt moy miły Pánie/ co mie ták gromiřz? *RejPos* 284v.

Połączenia: »co więc« (1): KToż ták śmiály/ ktoż ták profzę zuchwálego czołá [...] Coby fię więc wřty íwymi ítroiu trzciniánego Dotknąć ważył *KlonŻal* B2v.

»co wždy« (1): Ktoraby też muzyká nawdzięcznieyřza byłá/ Coby wždy ludzkie myřli ínádniey weřeliłá. *RejFig* Ccv.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »drugi co« (1): naydzie drugiego/ ták mądrego/ czo fię nie będzie chciał z nikim wdáwác *GórńDworz* L5v.

»drugi ... co« (1): A naydzieř drugie ták iádowite przyrodzenie coby rad áby fię ludzie bili á wádźili *RejZwierc* 77v.

»jaki ... co« (2): *SarnUzn* H4; iżby mąż był iáki wielki prořtak/ coby krup řtudzić nie vmiál. *WerKaz* 290.

»každy ... co« (1): řyczę W. W. káźdego řzczęřliwego zdářzánia od Páná Bogá/ czoby było ku ćci á ku chwale iego *RejZwierc* 254v.

»kto(ż) co« (11): I ktoż bý tak řřálony był. Co ku zdrowiu by nerad piřł *RejKup* q3v; *LubPs* S5v (2); *CzechRozm* 110v (3); *CzechEp* 18; *KlonŻal* B2v; W kim táka miłość Pořpolitey rzečzy/ Coby niemiał mieć więcey řwey ná piečzy? *GrochKal* 24; *OrzJan* 115 (2).

»ktory ... co« (4): *Leop Ier* 9/12; *RejFig* Ccv; N[i]ewiem áby ták w Řzymie był ktory potężny/ Coby go miał pochodzić *PaprPan* Xv; *PudłFr* 5.

»nikt co« (2): *GostGospSieb* +2; bo niemář tu teraz Ták bárzo pieniężnego nikogo iáko on, Coby mi ją gotowym grořzem mogł záplácic. *CiekPotr* 40.

»taki ... co« (1): Naydzieř tákie złe ludźie/ co Sákráment řwięty [...] Przedáią *KlonWor* 29.

»żaden co« (2): *BibRadz* I 3b marg; żaden thák gruby nie iełt czoby thego przeć miał. *RejPosRozpr* c3.

»żaden ... co« (1): Y naycierpliwrzy narod, nie naydzie fię żaden, Coby ták řześć mieřięcy przetrwał *CiekPotr* 43.

§. W zdaniu zawierającym podkreřlenie tořsamořci řkładników w paralełnych członach; niekiedy przybiera znaczenie 'jak' (35) :

1) Wprowadza řkładnik eliptyczny [w tym: elementami różnicujácymi sá okoliczniki (12) – czasu (10), mieřca (1), akcesoryjny (1) –, podmioty (9) – sb (8), pron (1) –, przydawki (7), dopełnienia dalsze (5) – pron (3), sb (2) –, dopełnienie bliřsze pron (1); elipsa w członie podrzędny (25), nadrzędny (1), w obu członach (8)] (34) :

Połączenia: »co i« (24): *RejRozpr* F4; *BielKron* 79v; *GrzegRóżn* I (2); *GórńDworz* H6v; v nas miáry té co imi zboże mierzą/ řą tyż co y we Fráncyéy. *GrzepGeom* Lv (2); *RejPosRozpr* c3v; *Sudátorya*/ y páry gorácéy mieyřcá/ téřz włáfnie co y przedtym były. *Oczko* 3; *SkarŻyw* 320; *NiemObr* 106 (2); Też wam řzczęřcie/ co y nam/ niechay řpolne będzie *BielSjem* 17; *WujNT* 365 (3); *WysKaz*)(2v; Przy

ftánowieniu Sędzięgo, Grodzkiego, téfz włafności, co y przy wybieraniu Sędzięgo Ziemfkiego máia bydz vpátrowané. *SarnStat* 488 (2); Gdyż téz ná was/ co y ná nię/ to przekłętwo pádło. *SiebRozmyśl* Mv (2); *GrabPospR* M4; *SkarKaz* 276b (2).

»co téz i« (1): A táfz złość iáwna co téz y w fercu fchowána. *HistLan* B4.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »jeden ... co« (2): cién od wieże byłby ná iednym ciénium co od láfki. *GrzepGeom* O4v; *SarnStat* 283.

»jeden i tenże ... co« (1): áby okazał/ iż iedná y táfz ieft moc Oycá co y Syná *WujNT* 365.

»ten co« (3): Odpowiedział mu iny iuż/ z oney ftraży/ á nie then czo pirwey. *GórnDworz* S7v; *ModrzBaz* 48; *WerGość* 249.

»ten ... co« (2): á będzie wam tá láfká przydáná/ Co y nam *SiebRozmyśl* K3v (2).

»tenże co« (2): *CzechRozm* 152; *Teucrí* ábo Tewkrowie ciż lá co Troiáni. *ModrzBaz* 118 marg.

»tenże ... co« (24): *RejRozpr* F4v; *BielKron* 79v; *GrzegRóżn* I (2); *GórnDworz* H6v; *GrzepGeom* Lv (2); Ná dzień Kwietney Nyedziele przypada táfz Ewányelia co ná Adwent *RejPos* 86v; *HistLan* B4; *RejPosRozpr* c3v; *Oczko* 3 (2); *SkarŻyw* 320; *NiemObr* 106 (2); *KochFr* 85; *BielSjem* 17; *WujNT* 525 (2); *WysKaz*)(2v; *SarnStat* 488; *GrabPospR* M4; *SkarKaz* 276b (2).

2) Wprowadza składnik nieeliptyczny (1) :

Połączenie: »ten ... co« (1): Aboć podobno nie ten teraz ieft Bog co ná on čás był? *CzechEp* 59.

b. W funkcji przypadków zależnych (1421) :

α. Z zaimkiem określającym przypadek [w tym: w wierszu (445), w prozie (440)] (885) :

1) Z zaimkiem anaforycznym [w tym: sg G (34) – go (21), jego (11), jej (2) –, D (66) – mu (59), jej (7) –, A (245) – go (100), ji (51), ję (60), je (34) –, I (34) – (n)im (23), ję, nię (11) –, pl G ich (57), D im (49), A (173) – je (164), ich (9) –, I (n)imi (16), w wyrażeniach przyimkowych: dla niej (1), do (3) – do niego (1), do niej (1), do nich (1) –, na cum A (10) – nań (4), na nie sg (2), na nie pl (4) –, na cum L (18) – na nim (12), na niej (3), na nich (3) –, nad nię A (1), o cum A (4) – oń (1), o nie sg (1), o nie pl (2) –, o cum L (34) – o nim (13), o niej (5), o nich (16) –, od (4) – od niego (1), od niej (1), od nich (2) –, poń (1), po cum L (5) – po nim (1), po nich (4) –, pod nim (1), podle niej (1), prze(z) (6) – prze(ze)ń (4), prze(z) nię (2) –, przy (2) – przy nim (1), przy nich (1) –, u (7) – u niego (3), u niej (2), u nich (2) –, w cum A (9) – weń (6), w nię (1), w nie pl (2) –, w cum L (48) – w nim (18), w niej (15), w nich (15) –, z cum G (15) – z niego (7), z niej (4), z nich (4) –, z cum I (10) – z nim (7), z nimi (3) –, za cum A (7) – zań (1), za nie sg (3), za nie pl (3) –, za nim (1)] (862) :

W nawiązaniu do rzeczownika lub przymiotnika w funkcji rzeczownika [w tym: cum con (16)] (286): *BierEz* Q3; *Tabella alphabetaria* [...] *Tablicá* co nániey bugftaby pyłfá. *Murm* 188 (4); *BartBydg* 81b (2); *FalZioł* ‡2f (13); *BielŻyw* 60; *GlabGad* C4 (2); *MiechGlab* 26; *LibLeg* 7/100; *RejRozpr* C3 (2); *LudWieś* A2v; *RejJóz* F8 (8); *LibMal* 1547/126 (2); Tu już Kupiecz Serop pije czo ij Kołmus przyprawił. *RejKup* q7 (25); *BielKom* E8; *LubPs* Ev (15); *GroicPorz* f2v; *RejWiz* A6 (27); *Leop* *B2 (6); *KochZuz* A2v; *RejFig* Aa3v (3); *RejZwierz* kt (22); *BibRadz* Gen 23/19 (8); Máia fwe czáfy zowá Świętá do roku/ co w nie nápoły fzáleia. *BielKron* 464v (13); *Mącz* 28b (4); *SienLek* 66 (15); *RejAp* Bb5v (3); *GórnDworz* M5v; *GrzepGeom* D2 (2); *RejPos* 163 (4); *HistLan* B4v (3); *KuczbKat* 275; była w pośrzodku wśi rzeká głęboka/ ná ktorey były łáwki czo przez nię ná drugá ftronę ku onemu złemu

przechodzono. *RejZwierc* 175 (24); *BielSpr* 4v (4); *KochMon* 23 (2); *WujJudConf* 42; *BudBib* I 465a marg; *MycPrz* I C (2); *Strum* G; *WierKróc* B2v; Herkules co nań prawią iż Hidry biyał/ Tákże y bogow zyemfkich namniey nie omiyał. *PaprPan* B3v (6); Zródło przy Gruźelnicy/ co od niego wóle. *Oczko* [43]v (4); *Calag* 345a; *MWilHist* A4v (2); *KlonŻal* D3; *BielSen* 7; *BielSjem* 8; *KochPieś* 6 (2); *PudłFr* 59; *ArtKanc* A4 (2); *GórnRozm* D (2); *KochPropKKoch* 4; *ActReg* 73 (4); W dworze mieć woły/ klące/ co iemi niech robią. *GostGosp* 76 (3); *GórnTroas* 14 (5); všmierz gniew fwoy/ coś nas nim poráził *GrabowSet* E3v (3); *KochAp* 12; *WyprPl* B (3); *RybGęśli* D3; *WujNT Act* 10/5; *JanNKarGórn* Hv; *CiekPotr* 33 (2); *CzahTr* [D]v; *KlonFlis* F4v (5); *KlonWor* 19 (4).

W nawiązaniu do rzeczownika w postpozycji (5): *RejJóz* Ov; *GroicPorzRej* C3v; coś ią widzyał tá piekielna rotá/ Tác go práwie przywiódłá do tego kłopotá. *RejWiz* 86 (2); *RybGęśli* B3v.

W nawiązaniu do zdania, w którym można przypuścić elipsę wyrazu rządzącego zdaniem podrzędnym [w tym: elipsie uległ domniemany zapowiednik „taki” (4), „ten” (6); w *N* (5), w *A* (3), w *I* (2); cum *con* (2)] (10): *RejWiz* 40v; *GrzegRóżn* M2; A to ieft ośobné wmor lékárftwo pewnieyże niżli co ié drogo kupiřz. *SienLek* 156 (2); *RejAp* 59v; *RejPos* 74v; *BudBib* I 409b marg; Ale chcéřzi mieć Tárás dobry y coby go długo było [...] Day bić kólé dębowé *Strum* H2v (2); *ReszPrz* 13.

W konstrukcji anakolutowej (2): Y wiele inych rzeczy piśał co ich poginęło *RejZwierc* Aaav; SYmon co y Piotr zpowiátu ziemie Zydowfkiey Galileyczyk *SkarŻyw* 595.

Współrzędnie ze zdaniem wprowadzonym przez zaimek „który” [wszystkie w postpozycji] (8): *FalZioł* V 97; *RejKup* ee2; *LubPs* Y; Z fynow ich ktorzy zořtáli po nich w źiemii/ co ich [quos] byli nie wygubili fynowie Izráelřcy/ poczynił Sálomon hołdowniki *BibRadz* 2.Par 8/8 (4); *PaprUp* K2v.

Połączenia: »co ono« (3): *RejWiz* 23v (2); iákíe fą rádořci niebieřkie zgotowáne wiernym páńřkim co ono onich powiedáią iż vcho o nich nie fłycháło *RejAp* BB5v.

»co owo« (6): *RejWiz* 60 (4); RVřká ftałá co owo wroble z niey řtrzeláli *RejFig* Aa3v; *GórnRozm* G3v.

»co to« (8): toć mi žal tych ludzi/ Co ie to ten mární řwiát ták wfzetecźnie łudzi. *RejWiz* 84v (3); *RejFig* Cc3; *BielKron* 20; *RejZwierc* 234v; *OrzJan* 37; *WyprPl* B.

»co więc« (7): *RejRozpr* F2v; kiedy go iuř zła niemoc gńábi. Co fie ią więc kłną chłopi kiedy řobye láią *RejWiz* 62; *RejFig* Bb3; *RejZwierc* 248v; *PaprPan* I2 (2); *KlonŻal* D3.

»co wźdy« (1): ták więc od tych fłychamy Co ie wźdy zá mędrřfe mamy *RejRozpr* F4v.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »co to(ż) za ... co« [w tym: cum *con* (1)] (4): A coř to jest za krolestwo, Co w nim stracisz swe zwoleńřstwo? *BierRozm* 16; *RejWiz* 165; *BibRadz* I 10b marg; *RejZwierc* 169v.

»drugi co« [w tym: sř drudzy co (2)] (10): *RejKup* d4v (3); Vřrzyřz owdzye drugiego co mu fie klániaią *RejWiz* 68v (2); *RejZwierc* 109v; *RejPos* 111v; *RejZwierc* 32 (2); *KlonWor* 72.

»drugi ... co« [w tym: sř, będzie drugi(e) ... co (4)] (16): Druga fiedm cřos ie potym barřo chudych widział Będzieř tak okrutny głód fiedm lat w řwey ziemi miał *RejJóz* K7v (3); *RejKup* b3v (2); *RejWiz* 23v (2); *RejPos* 190 (2); *RejZwierc* 58 (5); *KochFr* 44; *GostGosp* 130.

»inszy (a. iny) co« (4): *BielŻyw* 81; ośádził řthoł řwoy prořtaki/ wieřniáki/ rybitwy/ [...] y infřzymi co ich tyfiáciami zá nim chodřilo *RejPos* 159v (3).

»inszy (*a. iny*) ... co« (6): *RejKup* o6v (2); Abowiem ini bogowie/ co ich w pogaństwie mnoŝtwo/ Iŝcie nic inŝzego nie ią/ iedno mårne czårtoŝtwo. *LubPs* V5; *RejWiz* 14v (3).

»jaki(ŝ) ... co« (5): Vczynieć wnet fyrop iaký Czo wnim beda wýtky ímaki. *RejKup* k7v (2); *RejWiz* 153 (3).

»jeden co« (5): *RejAp* 143v; *RejPos* 111 (2); Gdzie ledwé ieden ze wýzytkiégo ŝwiátá Náleżion/ co go Bóg wcåle zachował *KochPieŝ* 32; *WujNT Mar* 15/7.

»jeden ... co« (8): Iedná [*rzeka*] co nád nią przyŝedł/ to tę Nylus zwano *RejWiz* 177; *BielKron* 446v; *GórńDworz* K; *RejPos* 74; gdzie była dziewká iedná zacna co íedń mężow z dopuŝczenia Bożego íżatan podle niey vdawił. *RejZwierc* 124v (3); *PudłDydo* A2.

»každy co« (1): Kåždy tu co gi kxiądz liczy Vbogiego kmiećiå czwicy *RejRozpr* D3v.

»každy ... co« (3): *RejPos* 57v; boímy wyfuŝyli Kåżdå beczkę/ coŝcie iå byli nápełnili. *PudłFr* 8; *GórńTroas* 29.

»kto co« [*cum con*] (2): *ModrzBaz* 96v; nieznaćie kogo/ cobym bez przyłådy Koniå v niego kupił *WyprPl* B2.

»ktory ... co« (5): *RejKup* b6v (2); *RejWiz* A8v; åby íię wypytał ktoryby to był co o nim [*de quo*] powiedział. *BibRadz Ioann* 13/24; *PaprPan* H3v.

»niektory co« (2): *KuczbKat* 355; Są niektorzi/ co ich nieŝwieża przyczynå do woyny pobudza *ModrzBaz* 105.

»niektory ... co« (3): *BibRadz 2.Reg* 9/2; Są teŝ dobrodzieýŝtwa niektore ízkodliwe czo ie prze ludzi czynimy *RejZwierc* 95v (2).

»on(i) [*ich*] co« [*w tym: „ich” z przydawką iloŝciowå (6)*] (7): Wicze tu przedniem wen dudkuia Czo y pieknie wymaluiå. *RejKup* k2v (3); *RejWiz* 167v; Wiele ich ieŝt co im chlebå ledwie do pułrocza doŝtawa *ModrzBaz* 124 (2); *ArtKanc* E20.

»on [*onego*] co« (34): *OpecŻyw* 117v; *HistJóz* A2; *RejRozpr* K; *RejJóz* N2v; *RejWiz* 173 (2); tedy iednák on dar oŝtånie przy onym co mu dano *UstPraw* G4v (6); *BibRadz 2.Mach* 12/19; *RejAp* 4v (2); *RejPos* 126v (2); *RejZwierc* 38v (8); *BudBib 2.Mach* 12/19; *ModrzBaz* 75; *GórńRozm* G4v; *SkarKaz* 84a (4); *KlonWor* ** (2).

»on [*onego*] ... co« (84): *FalZioł* V 111v; *RejRozpr* E3v; *RejJóz* A7 (2); Czos pomoga one groŝfe. Czos ie tu íbieral Lakomie *RejKup* c5v (12); *HistAl* F; *LubPs* V (3); *GroicPorzRej* C3v; *RejWiz* 6v (14); *Leop Ioann* 9/11; *UstPraw* B2v (4); *RejZwierz* 112; *BielKron* 243v; *RejAp* 10v (3); *GrzepGeom* M4v; *RejPos* C4v (4); *RejPosWiecz*³ 96v; *RejZwierc* [28³]v (17); *PaprPan* Y4; *Oczko* 3 (2); *MWilkHist* E; *StryjKron* 442; *KlonŻal* B (3); A gdiéż ón kårp/ Ståchniku/ coŝ go w koycu chował *PudłFr* 62; *GórńRozm* B3v; *PaprUp* A3; *GostGosp* 24; *SkarKaz* 610a; *CiekPotr* 35; *KlonFlis* D; *KlonWor* 49.

»ow co« (10): *RejRozpr* Dv; *RejWiz* 124 (2); *RejAp* 179v; *RejZwierc* 54v; åbo owi ieŝcze co im zåbito brátå/ máia iym pozwånym ízkody nágrådzåć *GórńRozm* Iv (2); *GórńTroas* 67; *RybGęŝli* B; *KlonWor* 70.

»ow ... co« (34): *RejKup* h6; *RejRozpr* F2v; *RejWiz* 41 (4); *RejFig* Bb3; *RejZwierz* 77v; *RejAp* 148; *GórńDworz* E (3); *BielSat* C3; *RejZwierc* 58 (7); *PaprPan* H3v; *Oczko* 10v (4); *BielRozm* 20 (2);

GórnRozm G3v; *Acz owá Dryakiew/ co iá z zamorza noľzą w fálecźkach/ ná to ieľt dobra GostGosp* 104; *OrzJan* 126; *CzahTr* [D]v; *KlonFlis* E2v (2); *KlonWor* 69.

»taki (*a. takowy*) co« [*w tym: cum con* (1)] (7): *RejKup* q3; *ma dádz tákowemu co mu náłáiał 60 grzywien UstPraw* A4v; *RejZwierz* 30v; *RejZwierz* 230 (2); *GórnRozm* G3v; *OrzJan* 38.

»taki ... co« [*w tym: cum con* (6)] (18): *FalZioł* I 144a; *RejJóz* H7v; *RejWiz* 157; *UstPraw* E; *RejZwierz* 68; *SienLek* 166v; *RejZwierz* 251; *przyczyn w nię Burľztynu tákiego co pokoľt s niego czynią BielSpr* 73v; *Strum* K4; *BudNT przedm* c7; *Oczko* 10 (2); *KochFr* 25; *ArtKanc* L9v; *Do mľyná wieprze dáwáć tákie/ coby ich dokarmiwać GostGosp* 62 (2); *GrabowSet* C4; *SiebRozmyśl* L.

»tamten ... co« (1): *ľześć ľet przyczyn Y więcey zebráć ľatwie: O támtem [liście] co go miał CiekPotr* 60.

»ten co« [*w tym: cum con* (3)] (94): *FalZioł* V 68v; *RejRozpr* F4v; *RejJóz* E6v (3); *RejRozm* 406; *RejKup* d3v (8); *ZapWar* 1550 nr 2665; *rozdzyel yęzyki tych/ Com ya widzyał złości bluźnirľthwá w myeľcye ich LubPs* O (5); *RejWiz* 132v (4); *Leop Iob* 9/5; *OrzList* i2v; *UstPraw* Bv (9); *RejFig* Ee3; *RejZwierz* A6v (5); *BibRadz Lev* 15/6; *BielKron* 178 (2); *SienLek* 74 (9); *RejAp* AA4 (5); *RejPos* 113 (2); *RejZwierz* 21v (15); *WujJudConf* 238v; *ModrzBaz* 39v (2); *SkarŻyw* 101; *KochFr* 24; *tych co ľię im domá krzywda dzieie/ vžalić ľię niechcećie. GórnRozm* Dv; *PaprUp* I4; *GostGosp* 146; *Phil* O2; *OrzJan* 37; *RybGęśli* Bv; *WujNT Rom* 4/17; *SarnStat* 240 (2); *SiebRozmyśl* K2; *GrabPospR* M2; *PowodPr* 80; *CzahTr* F2v; *KlonFlis* C2v.

»ten ... co« (134): *MetrKor* 46/118; *FalZioł* I 19a (7); *LibLeg* 6/191 (5); *RejJóz* A3 (12); *RejRozm* 400; *RejKup* b5 (10); *LubPs* O3v (8); *RejWiz* 32 (15); *Leop 3.Esdr* 2/25; *UstPraw* B2v (2); *RejZwierz* 55v (2); *BibRadz Gen* 19/29 (3); *iż tego byľá niegodná thá niewiáľtá/ co wiele zacnych ludzi zginęło dla niey BielKron* 58v (3); *RejAp* 41 (4); *ku wieczoru ćień nie równo więťszy ieľt niżli tá rzecz co od niéy pochodzi. GrzepGeom* O4 (8); *RejPos* 35 (2); *HistLan* E2 (2); *RejZwierz* 56v (9); *Oczko* 10v (5); *KochPs* 35 (2); *KochFr* 38; *PudľFr* 44 (2); *GórnRozm* F4v; *PaprUp* K2v; *ActReg* 11 (3); *GostGosp* 4 (6); *GostGospSieb* +3v (2); *GórnTroas* 5 (3); *GrabowSet* T2v; *RybGęśli* B3 (3); *GrabPospR* N4v; *CiekPotr* 87; *CzahTr* [D2]v; *PaxLiz* B2v; *KlonFlis* H2; *PudľDydo* B (3); *ZbyľPrzyg* A4v.

»to co« [*w tym: przy „to” + sb + ai* (15), + *sb* (2), + *ai* (1), + *pron* (1)] (19): *Ach nieľczęľniż to ľznać czas byl Czom wnim tak bes rozmyľlu zyl. RejKup* f5v; *LubPs* H3v (5); *RejFig* Cc3; *BielKron* 215v; *kto to ieľt á iáki to ieľt co to ľpráwiľá ľwięta wielmożność iego. RejAp* 180v; *RejZwierz* 94 (5); *WierKróc* A4; *KochFr* 31; *Wefoľy to dzień ma być/ co ľye weń czľek rodźi. PudľFr* 73 (3).

»wszyscy co« (2): *ácz ľie więc wľfyty znoľľá Co ich ná ty gody proľľá RejRozpr* G2; *CzechRozm* 81v.

»wszytek ... co« [*w tym: co jedno* (2)] (11): *Pytał nas o wľzytek rod czo go iedno znamy RejJóz* N4v; *RejKup* k8 (4); *RejWiz* 57v (3); *BibRadz* I 353v (2); *SarnUzn* 7v.

»żaden co« (1): *Zadnego nie máľz w narodźie twym coby go nazywano tym imieniem. BibRadz Luc* 1/57.

»żaden ... co« (2): *RejWiz* 62; *Ze z tych wód które Ciepliczné zowiemy/ żadnéy niemáľz [...] coby nie káźda z nich pomocna być miáľá Oczko* 25v.

Połączenia z odpowiednikami dwuczłonowymi [w tym: ci wszyscy co (2), ow drugi co (1), drugi taki ... co (1), wszystko ine ... co (1)] (5): LibLeg 6/191; Bo y czy wyltzy niedbai[a] Czo gim tam rząd poruczai[a]. RejKup b5v; RejWiz 73v; RejZwierc 74v (2).

Fraza: »co je zową itp., co im rzekają« [w tym: cum sb I (39), N (27), N a.I (3), ai I (5), łac. N (5), A (5), A a.N (8)] (91 : 1): przykładay na ty rzeczy czo im rzekaia iaycza. FalZioł I 16d (8); GlabGad C4 (2); MiechGlab 26; RejRozpr Dv (2); RejJóz D4; RejKup h6 (2); RejWiz A6 (4); vfiadł ná łtolcu ładowym/ ná mieřcu co ij zową Lithořtratos/ á po Zydowřku Gábbaťa. Leop Ioann 19/13 (5); RejZwierc 55v (3); BibRadz Gen 23/19 (2); BielKron 438; Mącz 28b; Weźmi modrzewiowey żywice/ co ia niełufnie Terpentyną zową SienLek 175 (8); RejAp 41 (5); iż owe dáchy czo ie Włofkiemi zową [...] nigdy tey pięknořci [...] niemaią Górndworz L16v (3); GrzepGeom D2 (4); RejPos 35 (7); Kiedy ná łbie rořtą guzy/ Co ie zowiecie Fráncuzy. RejZwierc 236 (12); MycPrz I C; WierKróc A4; CzechRozm 81v; niech do trzech rázów przezedni vżywie piłłułek/ co ie Aromaticas zowią Oczko 38 (4); MWilkHist E; ReszPrz 13; Górnrzm B3v (3); PaprUp A3; GostGosp 54; GórnrTroas 5; WyprPl B; WujNT Mar 15/7 (3); JanNKarGórnr Hv; KlonWor 72.

a) Wprowadza zdanie przydawkowe tworzące z wyrazem nadrzędnym człon rozbudowanego porównania (34) :

W nawiązaniu do rzeczownika (13): LubPs S6; RejWiz 72v; RejZwierc 88v (2); RejAp 149v; gdyż on iełt iáko źdźbło co im wicher igra RejPos 138v; RejZwierc 27 (6); chodząc vmieramy/ Włafnie iák ptak co pátrząc z oczu go zbywamy. GrabowSet Ev.

Połączenie: »co owo więc« (1): drugi brát náłz/ by dármołeg Liři/ Co owo więc nic po nim RejZwierc 71v.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »on co« (1): Iełteř prawie on co go Lew gonił RejPos B.

»on ... co« (14): RejWiz 84 (2); Nie bądź onym Ieleniem/ co go ma Lew wodzić RejZwierc 109v; RejZwierc 17v (10); PaprPan Z4v.

»ow ... co« (5): cudnořć iełt znák zwycięřthwá duřznego/ iáko owá chorągiew co ia wytkną z wieże po wzięciu miałtá Górndworz L17 (3); RejZwierc 92 (2).

b) W tytułach [w tym: o [kim] co (2)] (11) :

W nawiązaniu do rzeczownika lub przymiotnika w funkcji rzeczownika (9): O Dzyewce co ia oćiec wypoláży. UstPraw B3v; Niemięc [!] co mu łie trzy dziewczki vrodziły. RejFig Cc6v (5); GrzepGeom C4; RejZwierc 101 marg (2).

Bez członu nadrzędnego (2): Co go Rarodzy bili. RejFig Cc6v; Co mu łie żoná w ładu obieřilá. RejFig Eev.

c) Wprowadza zdanie przydawkowe rezultatywne [cum con] (3) :

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »ktory(ż) co« (2): vkáz mi ktorego/ [...] Coby go nie vniořłá żadna řwiecka řpráwá RejZwierc 269; ModrzBaz 58.

»taki ... co« (1): Doday dźwięku lubégo/ y tákiéy wdzięcznořci/ Coby ia řpiewáć mogłá podług iéy godnořci. KochPropKKoch 4.

d) W zdaniu zawierającym podkreřlenie tożsamořci składników w paralelnych członach (nieeliptycznych) (1) :

Połączenie z odpowiednikiem zespolenia: »ow co« (1): Gdyż owemu wolno chcieć/ co mu wolno niechcieć *KlonWor* 71.

2) *Z innym zaimkiem [w tym: ty (5) – -ć (3), cie A (1), bez ciebie (1) –, wy (5) – was A (3), wam (1), o was (1) –, nas A (3), mi (2), jeden (2) – jednym D (1), w jedną (1) –, ten (2) – tej G (1), tem D pl (1) –, takich G (1), tam (2), z tamtych (1)] (23) :*

W nawiązaniu do rzeczownika (6): *FalZioł* V 93; Też fwey cczy przepomniawłzy czos tey fnađz mało miał [...] Targnałes fie na moy ftañ *RejJóz* H; Kwiateczki po niey wŹędy [...] bŹyfkáią fie wŹyćki. Drzeweczka rozmaíte/ co tákich ná fwiecie/ Nie máłż nigdzyey *RejWiz* 179v (3); okrętow wielkich nie máią [...] tylko łodzie małe/ co w iednę czterzey álbo pięć wŹiędą *BielKron* 450v.

Z dodatkowym rzeczownikiem (1): Tám gdzieś w nadolne ziēmie w tych ftrioch iēđdzáią. Co kowale y krawce ftañtych ftron miewáią. *RejZwierc* [207].

W nawiązaniu do zaimka osobowego [w tym: do wy (5) – V (3), inne przypadki (2) –, ty V (3), ja (2), my (1)] (11): yeŹly tho doflo krolya Iana, yakoff podobno doflo, kyedy mnye doflo, czo my do thego mnyeey. Thedy owa wŹyzał czo yñŹzego przed fzią. *LibLeg* 7/98v; *RejRozpr* Gv; *LubPs* ff4v; O nēđzni fwiátá tego wy Alexándrowie/ Co áby wŹytko poŹrzeć/ wierci fie wam w głowie. *RejZwierz* 41v (2); *BibRadz* I 203c marg; *RejPos* 184; *RejZwierc* 113v (2); A ty/ coć Bóg dał siłę [...] Vdérz fye z pogáñinem *KochPieś* 51; *SkarKaz* 519b.

W nawiązaniu do wołacza [w tym: do zaimka osobowego (6) – z rzeczownikiem (2)] (8): *LubPs* ff4v; *RejZwierz* 41v; *RejZwierc* 113v (3); *KochPieś* 51; krolu co bez ciebie Bytu ná ziemi nie ma *GrabowSet* X3; *SkarKaz* 519b.

Współrzędnie ze zdaniem wprowadzonym przez zaimek „który” (1): Y owŹzem fię rádfzey modl zá námi ktorychmy tu fą trzy Krolowie co nas Pan podác chce w ręce Moábitom. *BibRadz* I 203c marg.

Połączenie: »co owo« (1): Oná fie miłość mnoży w ktorey fie Bog kochá/ Bo iey nam nie przekázi zła byefiádá płocha. Co owo miedzy wámi tám ledá s przyczyny/ Iáko dzicy wieprzowie náiežą fŹupryny. *RejWiz* 66v.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »taki ... co« (1): bywáią czáfem tákowi/ ktorzi to w głos mowią/ że wiele bywa tákich fpraw/ co tem głowy ich nieŹproftáią. *ModrzBaz* 90v.

»ten co« (1): pan Bog [...] Ty czo nas tu żywo gniecie Nagrodzy na onym fwiecie *RejJóz* B7v.

»wszyscy co« (1): w którym y teraz wŹyfcy miēŹzkamy/ co nas Heretykowie PapieŹnikámi zowią *ReszPrz* 14.

Fraza: »co nas, was zow(i)ą« [*cum sb I*] (1 : 1): Wam co was rycerzmi zową Należy mur przebić głową *RejRozpr* G; *ReszPrz* 14.

β. *Bez zaimka określającego przypadek [w tym: w funkcji G (28) – m (6), f (12), n (8), pl (2) –, D (8) – m (1), f (2) –, pl (5) –, A (438) – m (87), f (81) –, n (59), pl (211) –, I (25) – m (11), f (3), n (3), pl (8) –, w funkcji wyrażen przyimkowych: z przyimkiem o cum L (14), w cum L (11), z cum G (5), na cum L (2), w cum A (2), u (2), do (1); w prozie (301), w wierszu (235)] (536) :*

W nawiązaniu do rzeczownika [w tym: cum con (5)](221): *BierEz* N2v; *OpecŻyw* 83v (2); *PatKaz* II 60v; *Malluvium* [...] Myednycá co ręce vmywáją. *Murm* 139 (4); *HistJóz* C2v; *BartBydg* 66a (2); zawŹdy małż mieć dwa woreczki/ czo ieden bēđziefz przykładał we dnie, á drugi w noczy na ranę

FalZioł V 101 (3); *LibLeg* 10/64 (5); *MetrKor* 62/171v; *ZapMaz* V S 2/332; *RejJóz* A5 (7); *ZapWar* 1548 nr 2667 (2); *RejKup* c3v (24); *BielKom* C8 (2); *GliczKsiąż* 17v; Cudá co im okazał pomnyć ich nye chcyeli *LubPs* R6 (19); *SeklPieś* 20; Miefzki káždy ma w ręku/ co dmucha ná ludzi *RejWiz* 166v (14); *RejFig* Cc7 (2); *RejZwierz* bb3v (13); *BielKron* 84 (15); *KochSat* B; weźmi ciepłego chlebá co dopiero spiecá wymą *SienLek* 179 (6); *RejAp* AA6 (3); *RejPos* 52 (8); *RejPosWiecz*² 92; *BielSat* B4 (2); *HistLan* F4v; *RejZwierz* 27v (7); drzewce długie y ízábłe miewáią/ co nieprzyiaćielkie konie biyá *BielSpr* 51v (5); *WujJud* 219v; *BudBib* Lev 14/22 (6); *Strum* E4v; *PaprPan* C2 (3); *KochDryas* [A3]; *Oczko* 8v; *KochPs* 65 (4); *SkarŻyw* 98; *StryKron* 467 (2); *CzechEp* 234; *KlonŻal* C4v; *KochPieś* 4; A wiaré/ coś mi ślubował/ Pómni ábyś przy tym chował *KochSob* 68; *PudłFr* 17 (2); *ArtKanc* K9v (3); *BielRozm* 14; *KmitaPsal* A3v; *KochWr* 24; *ZawJeft* 19; *ActReg* 76 (4); *GostGosp* 78 (5); *GórnTroas* 8; *GrabowSet* B4v (8); *SarnStat* 1286; Zegnał y Apołtoły/ to im powiádáiąc: Ze wiele rzeczy było/ co z nimi mówić miał *SiebRozmysł* K2v; *KmitaSpit* A2v (2); *CiekPotr* 34; *GosłCast* 17 (4); *PudłDydo* B2 (2); że fie mniefy włytdamy/ Blizny prze vpor co niefzczęścia mamy. *SzarzRyt* C.

W nawiązaniu do wołacza (1): Vkażcye fie s chwałá Pánu/ ognye/ grády/ śnyegi/ Lody y wyátry gwałtowne/ co nyebyefkye byegi/ Ná fłowo Páńfkye ípráwuyá *LubPs* ff3v.

W nawiązaniu do rzeczownika w postpozycji (9): *RejKup* n4; *LubPs* E4; *RejWiz* 74 (3); opátrz co mařz ná polach dobytek áby nie zginał. *BielKron* 29v; *RejPos* 200v; W téz/ co ná mię doły Kopáli/ wpráw/ o pánie/ mé nieprzyiaćioły *KochPs* 80; *GosłCast* 51.

W nawiązaniu do zdania, w którym można przypuścić elipsę wyrazu rządzącego zdaniem podrzędnym (4): *FalZioł* II 1d; *BielKron* 465; gdyż on nie ma lepfzych mężow/ ieno co s Krześcijan pobrał *BielSpr* 60; *WujNT* 469 marg.

W konstrukcji anakolutowej (2): wymi zafię á ofuřz nad ogniem: vczyniwřzy gi z throcin czo drzewo trą *FalZioł* V 103; *GostGosp* 167.

Współrzędnie ze zdaniem wprowadzonym przez zaimek „który” (1): frogie dekretá ná nie w pífmie fwiętym wychodzą/ á zwáľzczá on nařrářzľwřzy iáko grom/ ktory řam Pan vřty řwemi iáľnie iuř ná nie wywołáć raczył/ co im ma rzec ná on cřás cřáľu řádu řwego *RejAp* 194.

Połączenia: »co ono« (2): *CzechEp* 234; Pámiętaľz co fię zápláćio Philokierdowi, cóś fię ono był zádlużył *CiekPotr* 34.

»co to« (2): *RejKup* 12; Bo ten Ray cóś to widzyáľ/ toć Ráiu onego/ Wizerunkeś ogládaľ/ pirwey řtworzonego *RejWiz* 194.

»co więc« (2): *RejKup* 12; Owáć to [kurza noga] co więc kucharz s poľledniemi iada. *RejFig* Bb4.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »což za ... co« (1): Bo cóž to zá řpráwá/ co zdrowiém przydřie pláćić *GosłCast* 39.

»drugi ... co« (1): ktory dwáďzeřciá kořćioľow pořtáwić daľ y drugich z opráwiáć/ co byľá iego bábá popaliľá *BielKron* 323.

»inszy co ... wszytek« (1): ale teř y infřzym czo przy niey byľo poimano, wřzytkim przepuřćil. *MiechGlab* 55.

»in(sz)y ... co« (5): *RejKup* aa8; *RejWiz* 149v; *BibRadz* I 1b marg; *CzechRozm* 232v; y infřze rzeczy co w podrunách chowáią/ wyřřľzey nápiřáne. *GostGosp* 130.

»každy ... co« (1): A tak dobrze fie rozmiłliacz Na kazdą rzecz czo małs działacz *RejRozm* 404.

»niektory co« (2): niektorzy co w pierfiach gębá á ná rámieniu oczý/ niektorzy o dwu obliczu *BielKron* 8v; *GrzegRóżn* [A2]v.

»oni [ich] co« (1): Z ich łzczek kości zginęło Tyle (coś łtárł) że śiędą W rychle/ gđdzie żáłość wieczną ćierpieć będą. *GrabowSet* H2.

»on [onego] co« (2): oney vyerzmy czo kofzczyol vyznaua yłz czyłta yełt *PatKaz I* 14v; *KmitaSpit* C6.

»on [onego] ... co« [w tym: cum con (1)] (58): *MetrKor* 34/134v (2); *BierEz* C4; *RejJóz* G4 (2); *RejKup* x3v (3); *LubPs* Sv (4); *RejWiz* 5v (5); *UstPraw* D; *RejFig* Aa5; *RejZwierz* 78v; *BibRadz* 1.Reg 11/30; *BielKron* 206v; *RejAp* 194; *GórnDworz* R6v; owa iefzczę y oney nędze łwey co trochę miał w domku łwoim/ y tego odbieżał *RejPos* 301 (18); *HistLan* B; słtániefz fie oną fábułą czo powiádáią/ iż łtáry łzalony dwa kroć łzalony. *RejZwierz* 127 (7); *WujJudConf* 15v; *Strum* Cv; *SkarŻyw* 325; *GórnRozm* B3v; *KochAp* 10; *SarnStat* 17 (3).

»ow ... co« (8): *RejFig* Bb4; *RejZwierz* 71 (3); *BielKron* 97v; á miey ząwždy porfirius przy łobie ow czárny kámyk co złotá probuią *RejZwierz* 19; *PaprpPan* H3v; *Oczko* 30v.

»taki co« (1): Sylá takych ná mey głowie. Bywalo/ czom przedbog połłáł *RejKup* n3v.

»taki ... co« (6): *RejJóz* E8 (2); A któż by thákie dziwy co widzimy łtworzył. *RejWiz* 114; *GostGosp* 82 (2); *WyprPl* B.

»ten co« (14): *FalZioł* V 30; *RejJóz* M4; *RejKup* v4v; *LubPs* Qv (2); *RejWiz* 74 (2); *RejZwierz* 104v; *BielKron* 249; *Prot* C2v; Połzedł do tych co wiedzyał im być nieżyczliwe *PaprpPan* Gg2v; *SkarŻyw* 243; *ArtKanc* R19; *GrabowSet* I4v.

»ten ... co« (113): *BierEz* A4v; *FalZioł* II 16a; *LibLeg* 10/55v (4); *RejJóz* A7v (2); A to czos tu broyl plotky Znac zecz darly welbie kotky. *RejKup* g5v (10); *KromRozm II* g2v; *ZapWar* 1553 nr 2685; *LubPs* E4 (7); *RejWiz* 40v (20); *Leop* 4.Reg 4/4 (5); *UstPraw* B2v; *RejFig* Dd5v; *RejZwierz* A6 (3); *BibRadz* Gen 43/12 (3); *BielKron* 135 (3); *KochSat* B3; *RejAp* 42v (6); *GórnDworz* Nv; *RejPos* 71v (6); *BiałKat* 53v; *BielSat* N2v; *RejZwierz* 14 (4); *BudNT* Luc 2/18; *PaprpPan* N4v; *ModrzBaz* 105v; *Oczko* 10 (3); *KochPs* 80; *CzechEp* 141 (2); *KochFr* 44; *ZapKościer* 1584/46v (2); *ReszPrz* 41; *BielSjem* 11 (2); *PudłFr* 36 (2); *ArtKanc* T4; *ActReg* 21 (2); *GostGosp* 82; *GórnTroas* 53 (2); *GrabowSet* D3v; *WysKaz* 47; *SarnStat* 1286; *CiekPotr* 35; *GosłCast* 35 (2); tho Kroleństwo/ coć s chęcią dáruię/ Przyimi wdzięcznie odemnie *PudłDydo* B4.

»to ... co« (2): Nie wielkieć to łłowá co tu łtyłzyłz *RejPos* 85v; *ActReg* 71.

»wszy(s)tek ... co« (10): abi my wroczył włzitek łkarb nasch czo wzyał od náłchego Komornyka *LibLeg* 10/124v; *RejKup* k8 (2); *RejWiz* 87; *BibRadz* Num 18/28 (2); *HistLan* D3; *RejZwierz* 171v; *BudBib* 1.Par 26/26; *KmitaSpit* C3v.

»żaden ... co« (cum con) (2): áni żadney przypráwy nie ma/ czoby ná fię cżału oney nienádziefzney potrzeby ná fię włóżyć miał. *RejZwierz* 166 (2).

Połączenia z odpowiednikami dwuczłonowymi [w tym: ten wszy(s)tek ... co (5), oni wszyscy co (1)] (6): *RejJóz* E4v (2); Ale ty włzytki dáry coś tu łzczębiotáłá/ Nic tu femną nie czynią *BielKom* D7v; *RejWiz* 114 (2); *ActReg* 162.

Fraza: »co zową itp.« [w tym: *cum sb* I (9), *N* (3), *łac. N* (5)] (17): *FalZioł* II 16a; zdála mu fie rzecz dziwna ludzkie przygody/ co zową *Fatá RejWiz* A7 (4); *RejZwierz* 71; *BielKron* 339v; *Prot* C2v; Weźmi [...] łkory z korzenia *Mándrágory*/ co v nas zową Pokrzykiem *SienLek* 56v (2); *BielSat* B4; *GrzegŚm* [A2]v; *BielSpr* 11; *BudBib* I 187a marg; *BielRozm* 14; *SarnStat* 1271 (2).

1) W tytułach [bez członu nadrzędnego] (3) : *RejWiz* 67 (2); *Sakrá* co do Rzymá nołzą. *RejZwierz* 105v.

2) W zdaniu zawierającym podkreślenie tożsamości składników w paralelnych członach; niekiedy przybiera znaczenie 'jak, jaki' (69) :

a) Wprowadza składnik eliptyczny [w tym: elementami różnicującymi są: podmioty (51) – *sb* (24), *pron* (24), *ai* (3) –, okoliczniki czasu (6), dopełnienia dalsze (5) – *pron* (3), *sb* (2); elipsa w członie nadrzędnym (55), w obu członach (7)] (62) :

Połączenie: »co i« (46): *Dębianka* [...] ieft tegołz przyrodzenia czo y gallas *FalZioł* I [115²]b (2); *MurzNT* 38v; *BielKron* 197 (4); *Populares mei*, *Moyi ziemkowie* z tego miáltá co y ya. *Mącz* 312c (3); *GórnDworz* O5; *HistLan* D4; *RejZwierz* 59v; Kościół święty też władzą ma teraz co y przedtym. *WujJud* Mm4 (3); *ModrzBaz* 48 (3); *SkarJedn* A5v (2); *SkarŻyw* A3v (2); *CzechEp* 195; V śmierci w téyże cénie młody/ co y ítary *KochFr* 38; *KlonŻal* A4; *KochPhaen* 16 (2); *ArtKanc* M19v; *ActReg* 15; *OrzJan* 32 (3); *WujNT przedm* 6 (8); *JanNKar* Dv (2); *SkarKaz* 486a (3).

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »jedenże ... co« (1): Y tám w kościele Rzymłkim po Grecku [...] *Biłkup* [...] *Mfzą* S. fluzył/ v iednegoż ołtarzá co y *Biłkup* *Krakówłki*. *SkarJedn* 321.

»on co« (1): Trzebali będzie [...] iuz nie do onych pisac copierwey, ale do Panny Barbary *ActReg* 130.

»taki ... co« (1): Skora tych iabłek [...] thez taką ma mocz czo y kwiat *FalZioł* III 20d.

»takiż ... co« (2): Iefli z fortuną rozum fye nie łprzeże/ Tákiéyże śmierci co bydło podłęże. *KochPs* 74; *ActReg* 15.

»ten ... co« (15): *MurzNT* 38v; *BielKron* 227; *Mącz* 312c (3); *SkarJedn* A5v; *SkarŻyw* 150; *KochPhaen* 19; Nie zówždy człek będzie młody/ Ani téy/ co dziś/ vrody. *KochPieś* 54; *ArtKanc* M19v; *GórnTroas* 66; *OrzJan* 43; *SiebRozmyśl* Bv; *SkarKaz* 312b (2).

»tenże ... co« (42): *FalZioł* I [115²]b; Też iey piołnkę co Bogu/ nadobnie łpiewáią *RejZwierz* 106v; *BielKron* 197 (3); *GórnDworz* O5; *HistLan* D4; *RejZwierz* 59v; *WujJud* 124v (3); *ModrzBaz* 48 (3); *Oczko* 35; *KochPs* 73; *SkarŻyw* A3v; *CzechEp* 195; *KochFr* 38; *KlonŻal* A4; *KochPhaen* 16; *KochFrag* 47; *OrzJan* 32 (3); *LatHar* 195; Zydzi nie tegoż Sákrámentu co my, pożywáli. *WujNT* 602 marg (10); *JanNKar* Dv (2); *SkarKaz* 486a (3); *GosłCast* 4.

b) Wprowadza składnik nieeliptyczny [w tym: elementami różnicującymi są podmioty (4), dopełnienia dalsze (2), okolicznik akcesoryjny (1)] (7) :

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »on ... co« (1): co wádzi żebym álbo fobie one rzeczy przepifował co innym czynić przepifuię *ModrzBaz* 2.

»ten ... co« (2): Iezus Chryłtus ofiárę Bogu Oycu ofiárował/ tę co *Melchifedech* ofiárował *SkarKaz* 158b; Te przymioty co on miał może też mieć inny. *CzahTr* L3v.

»tenże ... co« (4): toż pośelstwo wśłyfzyfz/ co wśłyfzeli oni poślowie Ianá s. *RejPos* 10 (3); *SkarKaz* 156b *marg.*

C. W połączeniu »co za« (1309) :

a. Pytajny: jaki, który; quis Mącz, Vulg, PolAnt; qui, quid Mącz, Vulg; qualis Mącz (1304) :

α. W pytaniu niezależnym [w tym: w funkcji N (239) – sg m (77), f (101), n (40), pl m pers (6), subst (15) –, G (6) – sg m (2), f (1), n (2), pl (1) –, D pl (1), A (134) – sg m (25), f (69), n (16), pl m pers (2), subst (22) –, I sg f (1); połączenie rozdzielone jednym wyrazem (96) – „to” (45), „jest” (7) –, dwoma wyrazami (50) – „to jest” itp. (13) –, trzema wyrazami (5), czterema wyrazami (2); cum con (9)] (381) : *BierEz* D2; *HistJóz* E2; *BielŻyw* 37; Czo za członek ieft płuce. *GlabGad* D8v (5); *SeklKat* D4v (19); *RejKup* f7 (3); On mnie nie zna/ á ia o nim niewiem: co mu tego zá znák dám [*quod signum dabo ei*]? *Leop Tob* 5/2 (2); *BibRadz Luc* 24/38; *BielKron* [85²] (4); Cuias es tu, Z kades ty/ co zá rodzáiu álbo yęzyká. *Mącz* 70d; Ad quae exempla me revocas? Co zá ku przykładóm mie ciągniefz *Mącz* 505b (25); *GórnDworz* T6; *HistRzym* 32 (2); *RejPos* 11v; *RejZwierc* 34; *BudBib Num* 22/9 (4); *CzechRozm* 260v (2); *SkarŻyw* 62 (5); *CzechEp* 205; *ZawJeft* 24 (3); *ActReg* 27; *GórnTroas* 71; Co zá żalobę przynosićie [*Quam accusationem affertis*] przeciw człowiekowi temu? *WujNT Ioann* 18/29 (3); *CiekPotr* 59 (4); ftárfzi woylká pitáli ich coście pri tám widźieli/ co zá moc nieprzyiaćielłká *CzahTr* D3v; co tu zá płacz? co zá wálzé ftánié Przed progiem? *GosłCast* 64 (4); *PaxLiz* Bv; *SapEpit* [B2]v (2).

Połączenia: »co to za, to co za, co za ... to« [w tym: w funkcji N (22) – co to jest za (6), w znaczeniu 'co to jest za' (13)] (27 : 1 : 1): *OpecŻyw* 144; A to czo zá pacholę na wielbłádzie macie *RejJóz* B8v (2); *RejRozm* 391; *RejKup* d4; *KromRozm I* K3; *Leop Is* 36/4; *BibRadz 1.Reg* 15/14; *BielKron* 30 (3); Quid istuc gaudii est, Co to tam zá wefele. *Mącz* 341a (2); Co tho ieft zá Pan/ ábym miał fluchác rofkazánia iego *SarnUzn* D7v; *RejPos* 111; *BudBib 4.Reg* 23/17 (3); *BudNT Luc* 4/36; *CzechRozm* 6; Co zá więźniá to mamy? *KochOdpr* D2v (3); *SkarŻyw* 452 (2); *MWilKHist* Hv (2); *GórnTroas* 33; *CiekPotr* 82.

»co wždy za« (3): Czo wždy było zá dziećie *RejJóz* M4; *Mącz* 343b; *SkarŻyw* 76.

Wyrażenie: »co za przyczyna« = niekiedy 'dlaczego'; quid causae est Mącz, Vulg; qui fit Mącz (10) : Czo za przyczyny fą roznołci fnow. *GlabGad* L3v; *HistAl* C4v; Co temu zá przyczyná ieft/ że pan á Krol moy idzie do fluzebniká fwego? *Leop 2.Reg* 24/21; *OrzRozm* G4; *BielKron* 113v; *Mącz* 128b (2); *OrzQuin* D4v; *GórnTroas* 16; *SapEpit* [B2]v.

Jako odpowiednik zespolenia przy zdaniu przydawkowym (po usunięciu zaimka zdania podrzędnego konstrukcja może być przekształcona na zdanie pojedyncze) (3):

Połączenia: »co za ... co« (1): Co to zá nowa boiaźń/ co cię ták ftąpiłá *GórnTroas* 33.

»co za ... który« [w tym: co to za (6)] (7): *OpecŻyw* 144; *Leop Is* 36/4 (2); co zá ryk wołow który flýfzē? *BibRadz 1.Reg* 15/14; *BudBib 4.Reg* 23/17 (2); co to fą zá Bogowie miedzy którymi ten ieden przoduie *CzechRozm* 6.

1) W pytaniu retorycznym [w tym: cum con (8)] (239) : *PowUrb I* (2); *OpecŻyw* 83; *KrowObr* 52v (3); *Leop Rom* 3/1; Co by tu zá płacz twoy w ten czás był? co zá fkárgá? co zá nárzekánie? *OrzList* ev; *KochZuz* A3v; *BibRadz Rom* 3/1; *OrzRozm* Sv; *BielKron* 311; *Prot* A4 (2); *SarnUzn* G5; *RejPos* 16v (3); *GrzegŚm* 50; *RejZwierc* [233]; *BudBib 1.Reg* 26/18 (3); *CzechRozm* 18v; *ModrzBaz* 131v (3);

Oczko 11v; Co dziś zá čás? Yzali dziś nie ieft mieśiác luty *SkarŻyw* 126 (4); *KochTr* 25; *CzechEp* 148; *KochFr* 82; *ReszPrz* 93; *ReszHoz* 130; *WisznTr* 12; *GrabowSet* B3; *OrzJan* 16 (5); *LatHar* 268 (2); *WujNT Rom* 3/1 (2); A ty/ o pánno/ coś ná to zá odpowiedź dáła? Tę. *SiebRozmyśl* F3 (5); *SkarKaz* 2a (3).

Połączenia: »co to za« [w tym: w funkcji *N* (17) – co to jest za (3), w znaczeniu 'co to jest za' (13)] (18): *MurzNT Mar* 6/2; *BielKron* 254v; *RejAp* 71v; *CzechRozm* 199v; *SkarJedn* 249; *KochDryas* A2; *SkarŻyw* 112 (2); *CzechEp* 148 (2); CO to zá lálatá rána Rózynekámi posypána? Chmiél/ iefli dobrze ímákuię *KochFr* 11; *GórnRozm* F; *OrzJan* 25; *WujNT Mar* 6/2; *WysKaz* 26; CO to zá gorę widzę ktora nád innymi Ták fię bárzo wynioflá? *WitosLut* A2v; *SkarKaz* 518a; *SkorWinsz* A2v.

»co wždy za« (1): Coś wždy zá ísprawy Bożé w fercu rozbiéráá? *SiebRozmyśl* F3v.

Wyrażenie: »co za przyczyna« (5): *CzechRozm* 162v; *KochPs* 4; Co mnimałz téy przygody nagléy zá przyczyná? Ani to mrozów/ áni wiátrów írogich winá *KochFr* 94; *KmitaSpit* A2; *PowodPr* 26.

Jako odpowiednik zespolenia przy zdaniu przydawkowym (cf **I.2.C.a.a.**) (7):

Połączenia: »co za ... który« (7): *MurzNT Mar* 6/2; *BibRadz Ier* 16/10; Co zá ludzie íá którzy dobrowolnie giná? *Prot* B2v; *CzechEp* 148; *WujNT Mar* 6/2; *SkorWinsz ktv* (2).

a) W konstrukcjach zdaniowych sugerujących odpowiedź negatywną „żaden” lub „niewiele wart” i wyrażających lekceważenie, pogardę, ironię, dezaprobatę, niską ocenę [w tymi cum con (7)] (112): *BierEz* R4; *LibLeg* 11/141; *RejKup* 15v; *HistAl* L8v; *LubPs* O; *RejWiz* 42; *Leop Eccli* 13/22 (4); *BibRadz* 1.Reg 18/18 (3); cobyłmy zá flawy doftáli by nas mury miály bronić/ á niemy murow *BielKron* 249v (7); *GrzegRóżn* H4; *Mącz* 61d; *RejZwierc* 234v; *BudBib Iob* 6/11 (2); *CzechRozm* 216 (2); *ModrzBaz* 55 (2); *Oczko* 30v; á com ia zá ítrołz brátá mego? *SkarŻyw* 263 (6); *CzechEp* [383]; *NiemObr* 12 (5); CO bez prziiációl zá żywot? *KochFr* 61 (2); *GrabowSet* E4v; *OrzJan* 21 (2); co zá ípołeczność świátłóści z ciemnością? *WujNT* 2.Cor 6/14 (5); *PowodPr* 41 (3); *SkarKaz* 43a (3); *CiekPotr* 75; *SkarKazSej* 700a.

Połączenia: »co mi za« (3): Co mi zá Bog ktorj vkrzyżovánj ieft. *SkarŻyw* 126 (2); *GosłCast* 61.

»co to za« [w tym: w funkcji *N* (17) – co to jest za (8), w znaczeniu 'co to jest za' (9)] (22): *BierEz* D2; *LibLeg* 7/100; *RejKup* i7v; I co to ieft tákowy zá flugá nád flugámi/ który ze wśzytkich flug dáni wybiera? *KrowObr* 6v (4); *RejWiz* 91v; *BielKron* 231; *GórnDworz* Aa7v; *RejZwierc* 110; *WujJud* 77v; *KochOdpr* C4; *Oczko* 13; co to zá ludzie/ ípraw woiennych nieumieią *SkarŻyw* 167 (5); *CzechEp* 43 (2); *SkarKaz* 636a.

»co wždy za« (1): Bo co to wždy ieft zá obroná *CzechEp* [383].

Wyrażenia: »co za dziw« [w tym: *iż, że* (4), *gdy* (1)] (5): co zá dziw będzie/ gdy íwarliwy Kácerz drugiego niemownego kácerzá przemoże? *OrzList* i2v; *GórnDworz* Aa7v; *CzechRozm* 81v; Co thedy zá dziw/ że Cieplice grzeie/ ponieważ [...] zgásić fy nie może? *Oczko* 6 (2).

»co za krzywda« (1): A co im zá krzywdá/ iż kto pości? *SkarJedn* 233.

»co za podobieństwo« (1): Ale co za podobieńftwo żeby fię we wśzytkich księgách píárze omylili? *BudNT* Ii8v.

»co za pożytek (a. użytek), korzyść, zysk« (14 : 2 : 1): *HistJóz* A2v; *RejPs* 43; *KrowObr* 111; mądrość íkryta á íkarb niewidomy: y co zá vżytek [*quae utilitas*] obudwu? *Leop Eccli* 41/17 (6);

Quid mihi lucra est te fallere, Co mam za zysk tego oszukać cie. *Mącz* 198b; *BudBib Eccle* 1/3 (2); *ModrzBaz* 36; *SkarJedn* 366; Co za korzyść/ mocny Boże/ Mégo zginienia być może? *KochPs* 41; *KochMuza* 25; *SkarKaz* 4b.

»co za przyczyna« (1): Y co za przyczynę mieli iż śtrogili ná mię fidlá śmiertelne *RejPs* 51.

»co za rozum« (3): *RejKup* Mv; co by to za rozum/ łuche łufzyć *Oczko* 13; *SkarŻyw* 151.

»co za wielka rzecz« (2): A przeto co za wielka rzecz ięft/ iż białagłowá/ widząc człowieká zacnego [...] fercze łwe kniemu przychyli? *GórńDworz* Bb5; *WujNT* 1.Cor 9/11.

b) W zdaniu wykrzyknikowym, często podkreśla nasilenie: *bardzo wielki* (40) : *MurzHist* Q3; *LubPs* X3v marg (6); Dii boni boni quid porto, Co za nowinę niołę. Co zas nowiną ydę. *Mącz* 313b (4); *BielSat* Dv; *HistHel* Bv; *CzechRozm* 51; *SkarJedn* 363; *KochPs* 108; com ia za nędznik przewielebny Biskupie: day mi fię náplákác za grzechy moje. *SkarŻyw* 235; *CzechEp* 74; *BielRozm* 24; *Paprup* Gv; *LatHar* 603 (2); *RybGęśli* B2 (2); *WujNT* Mar 8/37; *SiebRozmyśl* Hv (2).

Połączenia: »co to za« [w funkcji N w znaczeniu 'co to jest za'] (5): *Mącz* 251d; A co to za głupstwo kłaniać fię twarzy niemey *SkarŻyw* 532 (2); *ReszPrz* 98; *SkarKaz* 552a.

»co wždy za« (1): co wždy za radości Twoie były *SiebRozmyśl* F4.

Wyrażenia: »co za rozkosz« (2): Czo ięth za rokofoz żyć w zákonie Pánłkim *LubPs* bb3v marg (2).

»co za szaleństwo« (3): Quis furor iste novus, Co to za wielkie szaleństwo. *Mącz* 251d; *ModrzBaz* 63v; *ReszPrz* 98.

»co za ślepotą« (4): *LubPs* Rv marg; *BielKron* 24 (2); co za ślepotá ná cię pádlá? *SkarKaz* 700b.

β. W pytaniu zależnym (cf **I.1.A.A**)**a.β.**) [w tym: w funkcji N (52) – sg m (16), f (16), n (6), pl m pers (4), subst (10) –, G sg n (1), A (15) – sg m (4), f (10), pl subst (1); połączenie rozdzielone jednym wyrazem (19) – „to” (12), „sq” (1) –, dwoma wyrazami (20) – „to jest, sq, były” (13)] (68) :

1) Bez formalnych wykładników zależności (27) : Pytałby nie kto wątpiac co za lud tham pierwey mieżkał. *MiechGlab* 35; *BielKron* 225v; *Mącz* 336a (2); *RejAp* 166; *GórńDworz* E5v (3); *HistLan* D; *GosłCast* 4.

Połączenie: »co to za, co za to« [w funkcji N – co to sq, jest itp. za (7), w znaczeniu 'co to jest za' (6)] (12 : 1): *BierEz* A4; *RejWiz* 165; *BielKron* 53; *OrzQuin* H4v; My ich wnet pytamy: Czo to fą za trzy? *SarnUzn* B7; *RejAp* 172; *GórńDworz* E5v (3); *RejZwierc* 169; Y ípytałz/ co za moc to w iednéy wodzie tak różna *Oczko* 25v; *SkarKazSej* 682b; *SkorWinsz* A2v.

Wyrażenie: »co za przyczyna« (4): *LibMal* 1543/73v; *BielKron* 463; Subita mors in quaestionem venit, Bywa badano y pytano co za przycziná yęft tak nagłej śmierci. *Mącz* 480d; *BielSen* 10.

Jako odpowiednik zespolenia przy zdaniu przydawkowym (3):

Połączenia: »co za ... co« (1): Iż cie ípytam málucżko/ co to za hetmáni/ Co to tám do nich bieżyfz *RejWiz* 165.

»co za ... który« (2): A iż pan Boiánowłki pyta/ co to fą za rzeczy/ których dworna páni wiadomość ma mieć *GórńDworz* X4 (2).

2) Z formalnym wykładnikiem zależności [w tym: cum con (27), ze zmianą osoby: drugiej na trzecią (12), pierwszej na drugą (1), pierwszej na trzecią (1), trzeciej na drugą (1), ze zmianą zaimka osobowego: drugiej osoby na trzeciej (6), pierwszej osoby na trzeciej (3), na względny (1)] (41) : *BierEz* B2 (2);

Iezus mily apostołow pytał/ tzo by za częstz matce fwé milé vczynitz miał. *OpecŻyw* 181v (3); *LibLeg* 11/41v (2); *RejKup* p7v; Cicero gdy go Metellus pytał coby miał zá oycá/ Odpowiedział mu *GliczKsiąż* B8 (4); Pytayże lie gdzie moželz co tám małz zá Páná. *RejWiz* 107 (2); *BielKron* 56v; Exquirere mores alicuius, Wypytáwac lie co kto zá obiczáye ma. *Mącz* 336d; *CzechRozm* 47v; *ModrzBaz* 29v; *SkarŻyw* 133; *Phil* F4; *PowodPr* 54; Nie pytam fię o tobie cóś zá vrodzenia *CzahTr* K2v; V Ieżyłk wielkich pytałem Mázurá/ Coby zá rzeczka? *KlonFlis* G3v; *PudłDydo* A3.

Połączenie: »co też za« (1): pytáli/ iż coby też zá lálkę z nimi ná potym vczynić raczył *RejPos* 276v.

Wyrażenie: »co za przyczyna« (2): A gdy go pytáli co zá przyczyná iego zbieżenia. Powiedzyał *BielKron* 59; *GórnTroas* 6.

Fraza: »co by to był itp. za« [szyk zmienny] (13): *KrowObr* 112; *RejWiz* 114; Pytáli go thedy Zwolennicy iego/ coby to byłá zá przypowieść [*quae esset haec parabola*]. *Leop Luc* 8/9 (2); *RejPos* 29 (3); *RejZwierc* 175; *BudBib Dan* 13/40; *CzechRozm* 6; *SkarŻyw* 73; *KochAp* 12; *WujNT Luc* 8/9.

Jako odpowiednik zespolenia przy zdaniu przydawkowym (3):

Połączenie: »co za ... który« (3): pytał co by byłá ono za nyewiafta ktora wygládała zwyetzernika *HistJóz* B4; *RejWiz* 114; *CzechRozm* 6.

γ. W nagłówkach i marginesach [w tym: w funkcji N (77) – sg m (20), f (28), n (9), pl m pers (4), subst (16) –, G (5) – sg m (1), f (1), n (2), pl (1) –, D sg m (1), A (74) – sg m (20), f (23), n (4), pl m pers (1), subst (26); połączenie rozdzielone jednym wyrazem (25) – „jest” (12), „to” (3) –, dwoma wyrazami (9) – „to jest” (5) –, trzema wyrazami (3)] (157) : Połowci czo był zalud. *MiechGlab* **4v (3); *RejKup* Tv; *HistAl* F5v; *MurzNT* 43v marg; Co zá náuczycelowi rodzicy lyna fwego máyá w vczenye poruczyć. *GliczKsiąż* L3v (2); Co zánapotrzebnieyfze miefcá w tym Pfalmie obaczác mamy. *LubPs* Q4 marg (42); *KrowObr* 111 marg (6); *RejWiz* 39 marg (2); *Leop Deut* 25 arg (3); *UstPraw Cv* (2); *BibRadz Deut* 2 arg; Co zá Krol w Polfcze/ álbo co zá vrząd Krolá Polfkiego ieft. *OrzRozm* K3v (4); *SarnUzn* G3v marg; *SienLek* 33v (2); *RejAp* Dd2v (9); Co zá z wefela Pan do nas przychodzi. *RejPos* 345 marg (21); *RejPosWiecz*² 93 marg (3); *KuczbKat* 15 marg (5); Zimá co zá pożytki y co zá rofkofzy w łobie ma. *RejZwierc* Bv (9); *RejPosRozpr* c3 marg; *BialKaz* F2v marg; *CzechRozm* 18v marg (10); *SkarJedn* d6 (2); *Oczko* [43]; *SkarŻyw* 284 marg; *Phil* F4 marg; *LatHar* 662; *WujNT Rom* 3 arg (3); *SarnStat* 138 (3); *PowodPr* 6 (2); *SkarKaz* 633a (2).

Połączenia: »co też za« (1): Co my też zá poślugi świętym czynim. *SkarKaz* 636b marg.

»co to za« [w funkcji N – co to jest za (5), w znaczeniu ‘co to jest za’ (3)] (8): *RejAp* 188v marg; Co tho fą zá ftoły Páńłkie. *RejPos* 318v marg (6); *ModrzBaz* 76.

Wyrażenie: »co za przyczyna« (2): Rozdzielenie Ofme/ co zá przyczyná byłá tego Herberłftyná pofélłtwá do Moskwy. *BielKron* 435v; *LatHar* 749.

δ. W zdaniach złożonych (cf **I.1.A.A**)a.δ.) [w tym: w funkcji N (463) – sg m (146), f (165), n (47), pl m pers (19), subst (86) –, G (17) – sg m (1), f (7), n (4), pl (5) –, D pl (1), A (217) – sg m (43), f (76), n (22), pl m pers (8), subst (65) –, I pl (1); połączenie rozdzielone jednym wyrazem (203) – „to” (78), „jest” (35) –, dwoma wyrazami (129) –, „to jest” itp. (89) –, trzema wyrazami (21), czterema wyrazami (3), pięcioma wyrazami (2), siedmioma wyrazami (1); zdanie nadrzędne w postpozycji (71); cum con (43)] (698) : *BierEz* K4; *OpecŻyw* 20v (3); przypomyono [...] czo lzye nam

y poddanem nałchem za lyeckoſcz y Za łkodi od łchamego pana Voyewodi *LibLeg* 11/159v (10); *RejPs* 126v; *RejJóz* E3 (4); *RejKup* c7v (3); *MurzHist* L4v (3); *KromRozm III* K4; *LibMal* 1553/179; áby rodzicy obaczyli yáki yełt obyczáy/ á co zá ćwiczenye chłopyát przy dworze *GliczKsiąż* I2 (5); *LubPs* P5v (6); *KrowObr* 57 (2); *RejWiz* A6 (17); áby prawdziwie wiedząc co za przjięgam [*quibus iuramentis*] wvierzili/ łpokoyniejłzego vmyłłu byli. *Leop Sap* 18/6 (7); *RejFig* Aa5; *RejZwierz* 89v (2); *BibRadz Ex* 23/9 (8); pátrzay co zá łzkodę z tego Rzeczpołpolita weźmie. *OrzRozm* O3 (10); *BielKron* 54v (13); *GrzegRóżn* D2; *KwiatKsiąż* P2v; Mihi nescio quos spiritus attulerunt, Nie wiem co mie zá wyłokiem i myłłami obłóżyli. *Mącz* 408c (27); *OrzQuin* B2 (9); *Prot* D2v; *SarnUzn* B4; *RejAp* 99v (15); *GórnDworz* C6v (7); iáko wielé kátów/ y co zá kátów káżdą z nich ma/ teraz tu powiém *GrzepGeom* E; Pátrzayże pilno co nád tym łwięty m Apołthołem Pan náłz nam zá náukę á ná pociefzliwy przykłád vczynić raczył. *RejPos* 120v (59); *RejPosWiecz*² 93 (6); *BiałKat* 83v (4); *HistLan ktv* (6); *KuczbKat* 345 (2); *RejZwierc* 47v (12); *BielSpr* 7 (7); *WujJud* 66 (5); *KochList* 2; *RejPosRozpr* c2 (5); *RejPosWstaw* [41²] (2); *BudBib Ez* 33/30; *HistHel* [A2]v (2); *MycPrz I* [C]2v; *Strum* R3; *BiałKaz* F2v; *CzechRozm* 70 (5); *PaprpPan* C4; *ModrzBaz* 11v (7); chcąc doznác co by był zá duch w nim/ [...] wypráwili do niego tákie pofellłtwo *SkarŻyw* 30 (11); *CzechEp* 32 (6); *NiemObr* 56; *KochSz* C3; *ReszList* 187; *WerGośc* 231 (2); *WisznTr* 31; *BielSjem* 10; *KochPieś* 14 (3); *KochSob* 66; *PudłFr* 22; *GórnRozm Lv*; *KochWr* 20; *PaprpUp* B4 (6); *ZawJeft* 6; *ActReg* 5v (2); *GostGosp* 84; *Phil* O; *GórnTroas* 28 (3); *GrabowSet* E4v; widzę/ że nie vważałz/ co zá łzkody przynołżą niezgody domowé *OrzJan* 29 (12); *LatHar* 120 (3); *WujNT Matth* 24/3 (2); *WysKaz* 47; *JanNKar* E2v (2); *JanNKarOrz* F3v; *SarnStat* 111 (3); *SiebRozmyśl* [A4] (2); *SkarKaz* 382b (6); *CiekPotr* 2; *CzahTr* C3v (4); *GostCast* 64; *KlonWor* **v (3); *PudłDydo* Bv (2).

W nawiązaniu do rzeczownika (19): *LibLeg* 11/137v; *GliczKsiąż* G; *LubPs* bb6 marg; *RejWiz* 156; *BibRadz I* *4 (2); *BielKron* 103v; Misere sum sollicitus, quidnam de provinciis decernatur, O toć mi dopieka łtáráníe coli zá połłánówienie o łtárołłwách vczinią *Mącz* 399c; *RejAp* 20 (2); Thu iełł rołłpráwá [...] co zá pociechy á zá pożytki nam s tego przychodzą. *RejPos* 86v marg (2); *RejPosRozpr* b3; *CzechEp* [395]; iákoby mu to nie byłá rzecz wiadoma/ coby łtąd zá zarázá R. P. byłá *Phil* E2; *OstrEpit* A3v; *WujNT przedm* 1; *WysKaz* 44; *PaxLiz* Cv.

W nawiązaniu do przymiotnika lub przysłówka (5): Włzak to nie iełł tajemno nikomu/ Czo za ludzie ijdą z tego domu *KlerPow* 3; *BudBib I* 311v marg; *SkarJedn* 302; *PaprpUp* F3; *ActReg* 27.

W nawiązaniu do zdania, w którym można przypuścić elipsę wyrazu rządzącego zdaniem dopełnieniowym (6): *ComCrac* 15v marg; *BibRadz I* *3v; *OrzRozm M* (2); *RejAp* 194v; POłły do Niemiec pošlem co zá Práwo máią *BielSjem* 20.

cum inf (2): A ci łie go rádzili/ co zá pokutę dáć *RejFig* Dd7; *BielSpr* 5v.

Z formą osobową czasownika „mieć” + *inf* (5): *RejZwierz* 37v; In omnibus rebus videndum est quatenus, We włzelkich rzeczách mamy báćzić co za miárę mamy trzimác. *Mącz* 338d; *RejPos* 309 (2); *StryjKron* 51.

Wprowadza zdanie dopełnieniowe w nawiązaniu do wyrazu rządzącego dodatkowo dopełnieniem bliższym lub dalszym jako członem zdania pojedynczego (21): *SeklKat* G2; *BielKom* Cv; włpomnyę ná cyę miły Pánye/ Coś zá cud zyáwił w oney zyemi przy Yordanye *LubPs* L4 (2); *BibRadz 1.Thess*

1/9; *RejAp* 37v; *Górndworz* O5 (3); Słuchayże rády á náuki [...] Páná twego/ coć thu zá pociechę á zá náukę dáwać raczy *RejPos* 193; *RejZwierc* 46v (3); *BielSpr* 56 (2); *KochPs* 207; *SkarŻyw* 500 (3); *ActReg* 79; *OrzJan* 3.

Z opuszczonym „za” (1): Czo tedy za vrząd ieft Hetmana/ co ryczerza tak konnego iako piefzego zwyczaj y doľwiatczenie cię miły Vbertinie nauczy *KwiatKsiąż* O4v.

Połączenia: »co owo za« (1): wywiedź mie wždy s tego/ Cochmy owo widzyeli zá páná zacnego. *RejWiz* 74.

»co też za« (8): *RejJóz* D6v; *RejWiz* 156; *RejAp* 37v; *RejPos* 234; *RejZwierc* 93v; *CzechRozm* 68v; áby pilnie obaczał á przypátrował fię/ co też w obcych ziemiách zá obyczáie *ModrzBaz* 11v; *LatHar* 511.

»co to za, co za to« [*w tym: w funkcji N* (175) – *co to jest za* (120), *w znaczeniu ‘co to jest za’* (45)] (183 : 1): *OpecŻyw* 8 (2); *PatKaz II* 50v; Mnich [...] dziwie fię Coto za dwa za niem yada *RejKup* v5 (2); *MurzNT* 126; *GliczKsiąż* O3v (2); *KrowObr* 11 (3); *RejWiz* 66 (6); *Leop Act* 17/19; *BibRadz I* 10b marg (2); *BielKron* 159 (2); *GrzegRóżn* E2; *Mącz* 406a; *OrzQuin* B2 (2); *SarnUzn* B7v (5); *RejAp* BB3v (19); prawdá žeby káždy z nas łobie pomyłlił/ co to zá gálká. *Górndworz* L7v (11); pátrzay nędzniku co fię to zá dziwy dzyeią *RejPos* [105]v (62); *HistLan* Fv; *RejZwierc* A3 (13); Niewiem co to zá kopce dobrym vczyńkom zámierzaćie *WujJud* 106v (4); *RejPosRozpr* c4; *BudBib 1.Reg* 14/5 (2); Bo żaden takim gościem w Polfczcie [...] nie ieft ktoryby tego niewiedźiał/ co zá narod to był Iágełow *BiałKaz* I2v; *CzechRozm* 35 (3); *ModrzBaz* 50v; *SkarJedn* 230 (2); *Oczko* 3v; *SkarŻyw* 118 (5); coby to byłá won czás zá kráiná niewiemy. *StryjKron* 165 (2); *CzechEp* 70 (6); *NiemObr* 74 (2); *WerGość* 222; *PaprUp* E4; *ActReg* 70 (2); *GostGosp* 26; *Phil* C2; *LatHar* [+9]v (3); *WujNT Act* 10/17 (2); *SkarKaz* 39b; *CzahTr* C (3); *GosłCast* 67; *SkorWinsz* A2v.

»co więc za« (3): oczy widáią/ Co więc tácy pánowie zá roľkołszy máią. *RejWiz* 140 (2); *OstrEpit* A3v.

»co wždy za« (7): *DiarDop* 104; *SarnUzn* D5; *RejZwierc* 260; *CzechRozm* 35; *CzechEp* 142; maľz obaczać coć wždy łtąd zá pożytek przyydzie? *WerGość* 227; *GosłCast* 34.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »to ... co za« (51): *KlerPow* 3 (2); *LibLeg* 11/65 (2); *Diar* 61; Iednobyx to rad wiedzyał co maľz zá łafiády *RejWiz* 67 (8); *Leop* *A3v (2); *BibRadz Ps* 88/48; *BielKron* 402v; *Mącz* 406a (2); *RejPos* 87 (10); *RejPosWiecz*³ 98v; *RejZwierc* 228v; *RejPosRozpr* C4; *MycPrz II* A4v; *BiałKaz* I2v; *CzechRozm* 189v; *PaprPan* V4v; *ModrzBaz* 50v; *CzechEp* 64 (6); *NiemObr* 78; vkazawłszy do Hiftoryi/ ktore doľyc w łobie tego máią/ co zá domowymi rozruchy przychodzi zá niebefpieczeńłtwo *Phil* O2; *OrzJan* 87; *OstrEpit* A3v; *CzahTr* C (4).

»co za ... to« (17): *GliczKsiąż* C3; *RejWiz* 87v; *BibRadz I* 353d marg; *BielKron* 338v; *KwiatKsiąż* O4; Bo Sodomá co zá miáłto było/ tho iuż wiemy *RejAp* 93 (2); *RejPos* 117 (4); *SkarŻyw* 362; *ActReg* 28 (2); *GrabowSet* K4; *KołakCath* C3v; *KmitaSpit* B4v.

»to co za ... to« (3): *RejAp* 129; To co tám z nimi zá roľpráwę miał/ łzyroko o tym tenże Mátttheuľz s. Ewányeliťtá nápiťał. *RejPos* 250v (2).

»wsztyko to ... co za« (1): Owa iey tám włzyťko tho czeladz powiedzieli/ Co v páná łtárego zá łkárby widzyeli. *HistLan* D.

Wyrażenie: »co za przyczyna« (17): poślalysmi swego posła do niego flyłtem dowyadvyacz czobi za prziczina tego bila yz tak nad vmowe nyezyechal sye znamy *LibLeg* 11/78 (5); *DiarDop* 104 (2); *KrowObr* 27v; *RejPos* 86v (2); *KuczbKat* 60 (2); *RejZwierc* 258v; *CzechRozm* 125; *SkarKaz* 39b; *GosłCast* 32 (2).

Jako odpowiednik zespolenia przy zdaniu przydawkowym (15):

Połączenia: »co za ... co« (2): Chcemy wiedzieć co tho zá ludzie ábo goście coś ie w dom przyiął. *BibRadz* I 10b marg; *RejAp* 103v.

»co za ... ktory« (13): *LibLeg* 10/56; Możemyli wiedzieć co to zá nowa náuká iełt/ którą ty powiadałz [*quae est haec nova, quae a te dicitur, doctrina*]? *Leop Act* 17/19; *GórnDworz* I6; *RejPos* 302 (2); *CzechRozm* 203; *CzechEp* 177; *OrzJan* 18; *LatHar* [+9]v; *WujNT Act* 10/17 (2); *PaxLiz* C; *SkorWinsz* A2v.

b. Względny: jakikolwiek [w funkcji A pl subst] (2) : naschi czokolwyek Tvrczi mowicz będą a czo za prziczini dawacz przeczbi thi granycze tak bicz niemiali pylnie tho włitko pyśłacz bendą *LibLeg* 10/70v [*idem*] 11/26v.

c. Nieokreślony: jakiś [w funkcji A sg fl] (3) : A iełłiz Demetryus/ y ci ktorzy z nim łą rzemieśnicy máią co za przyczynę przeciw komu [*adversus aliquem sermonem habent*]/ włżák práwo śiedzi y łą Rayce/ thámże niech ná śię łkárzą. *BibRadz Act* 19/38; Nunquidnam amplius tibi cum illa fuit Carine, Miałżeś s nią co za łprawę dálśzą Cárine. *Mącz* 254d; Simul sceleratus Davus si quid consilii habet ut consumat nunc, Też aby ten przekłety śmard Davus/ yełli co przed łobą za chytrość ma/ áby ich teras pozbył *Mącz* 432d.

D. W połączeniu »co zacz« (66) :

a. 'kto' pytajny; quis Mącz, Vulg, PolAnt; cuias Mącz; quid Vulg [w funkcji N sg (27), N pl (19); w tym: z łącznikiem (30), z łącznikiem skróconym do końcówki (9), bez łącznika (7) – sg (5), pl (2)] (47) :

α. W pytaniu niezależnym (10) : *Leop Zach* 1/9; Coćie wy zacz [*Qui estis vos*]? *BibRadz* 4.Reg 10/13; Co zacz ten drugi Greczyn urodziwy *KochMon* 27; *ModrzBaz* [16]v (2); *SkarŻyw* 13 (3); *WujNT Act* 19/15.

Połączenie: »co zacz wždy« (1): co zaczą wždy ten ma być *PaxLiz* C.

β. W pytaniu zależnym (cf I.1.A.A)a.β.) (9) :

1) Bez formalnych wykładników zależności (1) : Pitałem go tez ofwiatki co zac beli *Paprup* Iv.

2) Z formalnymi wykładnikami zależności [w tym: cum con (4), ze zmianą osoby drugiej na trzecią (4)] (8) : *BielKron* 320v (2); quae sit rogo [...] pytałem yey coby zacz byłá. *Mącz* 357c; *SkarŻyw* 331 (2); *KochWz* 141; Pytay wśelkiego Gościá/ co zaczą/ do kąd iedzie. *PaxLiz* C3v.

Połączenie: »co to zacz« (1): ále gdy to y drugi raz wyrzekł: náwiedzę moię prześliczną pánienkę. łpytała go coby to byłá zaczą? *SkarŻyw* 459.

γ. W zdaniach złożonych (cf I.1.A.A)a.δ.) [w tym: zdanie nadrzędne w postpozycji (3); cum non (2)] (28) : *LibLeg* 10/92v; *GliczKsiąż* B2v; *KrowObr* 120v; *BibRadz* I 5d marg (2); *OrzRozm* L2; Nescio cuias sit iste, Nie wiem co zacz yełt *Mącz* 71a (2); Kuśtołzowie coby zaczą byli/ lámo przezwiśko ich okázuie [*Custodes vocabulo ipso significantur*] *ModrzBaz* 132; *CzechEp* 42; *NiemObr* 134 (2); *ReszPrz* 126; *GórnRozm* E4; *CiekPotr* 64; *CzahTr* K2v; *PaxLiz* C2.

W nawiązaniu do wyrazu *rzządzającego* dodatkowo dopełnieniem bliższym jako członem zdania pojedynczego [w tym: podmiotem zdania dopełnieniowego jest wyraz występujący uprzednio jako dopełnienie (6)] (7): *RejWiz* 167; *żądał widzieć Iezufá/ co by zaczął być [quis esset] Leop Luc* 19/3 (2); *BielKron* 112v; *CzechEp* 172; *WujNT Luc* 19/3; *CiekPotr* 66.

Połączenia: »co też zaczął« (2): *CzechEp* 369; *Venus* powie z *Iunoną* co też zaczął ci drudzy. *RybWit* A3.

»co wždy zaczął« (1): *Quis putas, Co mniemasz [!]/ co wždy zaczął. Mącz* 343b.

Jako odpowiednik zespolenia przy zdaniu przydawkowym (2):

Połączenie: »co zaczął ... który« (2): *CzechEp* 369; gdyby *Práktýkarz* chciał prawdziwie zawiść Co zaczął ięft/ dla którego/ tak frąfunki wszelkie/ *Podęymuiecie PaxLiz* B4.

b. 'co' pytajny [w tym: w funkcji *N sg* (10), *N pl* (3); z łącznikiem (11), bez łącznika (1)] (14) : *Quid si, czo zaczął, czo kyedyby BartBydg* 248.

a. W pytaniu niezależnym (5) : Co fą zaczął wczynki y cierpienia náfze/ aby były doftáteczne dofyć wczynić za wyltępki náfze *WysKaz* 25.

Połączenie: »co to zaczął, to co zaczął« (3 : 1): *OrzList* b2v; Co to zaczął ięft? *OrzRozm Lv [idem] OrzQuin* B3v; A to co zaczął? *WyprPl* B.

β. W tekście marginesowym (1) : *Pfalnu* tego wżytki íprawy co zaczął fą. *LubPs* B5 marg.

γ. W zdaniach złożonych (cf **I.1.A.A**)**a.δ.**) [w tym: *cum con* (1)] (7) : *KromRozm II y2v*; Té fłowá niewyzczáyné gdyś pánno fłyfzálá/ Mýśląc coby zaczął były/ bárzoś fie zdumiálá. *SiebRozmyśl* F2v.

W nawiązaniu do wyrazu *rzządzającego* dodatkowo dopełnieniem bliższym jako członem zdania pojedynczego (2): Każdą tam rzecz mianowáno Czo zaczął ma bycz wíłkrzinką dano *RejKup* t7v; *Górndworz* Kk8v.

Połączenia: »co to zaczął« (3): *BibRadz* I *5; *Habitus, priuatio*, á co ia wiem/ co to zaczął ięft *OrzRozm* B2; *CzechEp* 69.

»co wždy zaczął« (1): bo zgoła nie wiem áni rozumiem/ co to wždy zaczął ięft tá dwoífta troyca *CzechEp* 69.

c. 'jaki' [w funkcji *N sg m* (2), *pl subst* (3)] (5) :

a. Pytajny w zdaniu złożonym (cf **I.1.A.A**)**a.δ.**) (4) : Iako głupi ięft któryby konia dla piękuości [!] iego kupił á nie patrzył pirwey czo ięft zaczął *BielŻyw* 145; *OrzJan* 87; *Naydźiefz* co ten pan cíerpiął/ [...] co zaczął były wodzenia/ Ná fąd niespráwiedliwy *SiebRozmyśl* [A4].

W nawiązaniu do wyrazu *rzządzającego* dodatkowo dopełnieniem dalszym jako członem zdania pojedynczego (1): chcę mówić o tych rzeczách/ co zaczął fą/ y iáko między fobą zwiázáné *OrzQuin* H4v.

β. Względny: *jakikolwiek* (1) : Ięfliby cíę Gad vkásił Wąż pádáleć coby zaczął był/ Możefzli mu głowę vtńi *SienLek* 155.

3. *Liczebny*: *ile* (odmienny); w odniesieniu do rzeczowników konkretnych zastępuje określenie ilości, w odniesieniu do rzeczowników abstrakcyjnych zastępuje określenie stopnia nasilenia lub długości trwania; przy czasownikach oznaczających wartościowanie w przyjętych dla danej dziedziny sposobach miar (np. *kosztować*, *ważyć*) zastępuje określenie ilości w odnośnych jednostkach miary; *quod Mącz, Vulg; qui Vulg, PolAnt; quantum Vulg* (781) :

a. Pytajny (219) :

α. W pytaniu niezależnym (84) : pochwilce rzekł/ płaci ty nyemafz nic/ Obyes rzekł/ mam [...] ocz namá iž nyemafz/ Obyes dobrze/ á o co chcefz/ o dwa groffá rzekł Gáląs *GliczKsiąż* H8v; *Mqcz* 338c; *RejZwierc* 234v; Ten wróny Kfze Práraćie [!]: á cobyście dáli/ Zabyście ze trzydzieści złotych obiećali? *WyprPl* B3v.

cum G [w tym: sg (2), pl (1)] (3): *KłosAlg* G2v; czo macze Statku Bo Pana znać podoftadku. *RejKup* v7; V mnie dwie v ciebie dwie/ wey co ich przybędzie. *RejFig* Cc8v.

Frazy: »co chcesz [za co]« (2): *SkarŻyw* 102; co chcefz zá tego koniá czárnáwého? *WyprPl* B3.

»zacz (a. za co) da(wa)sz (a. (prze)dajesz)« [w tym: kogo, co (3)] (4): *BierEz* B2; *Quanti vendis*, Zacz dáyełz yáko drogo przedáyełz. *Mqcz* 338a; *HistRzym* 57v; Zacz té ftaré ołtrogi łłowem przedáiećie? *WyprPl* A4.

»co kosztuje« (4): *KłosAlg* F4v (3); *Quantum solvisti pro vectura*, Co cie furá kółztuye *Mqcz* 477b.

»co płaci« (1): *Divina quanti hoc mihi constat*, Gaday co mnie to płaci. *Mqcz* 91c.

»co przydzie« (2): Dano 100. albo ftem drabom 89. złotych Czo przydzie 1200. drabom *KłosAlg* F2v (2).

Wyrażenie przyimkowe: »po czemu« (3): *KłosAlg* G; *RejFig* Bb3v; A Po czemuś Włodárzu/ bracie sprzedał żyto *RejZwierc* 137.

1) W zdaniu wykrzyknikowym: bardzo dużo, jak bardzo (61) : *BierEz* Q3; Nus czom też na młze rołdawal *RejKup* g5; *RejZwierc* 43v.

cum G [w tym: sg (12), pl (44)] (56): Co tam płaczu niewinnego Przed uciskiem sprawce złego. *BierRozm* 15; *RejRozpr* B3; *RejKup* Kv; *KromRozm III* Cv; A co záię poŝtronnych tu do nas przychodzi *RejWiz* 67 (13); *RejZwierc* 21 (6); *RejAp* 131v (2); *GórnDworz* Yv (2); *RejPos* 39v (3); co w thym kłopotow/ fráfunkow/ á niebefpieczeńftwá vżywiełz *RejZwierc* 168v (11); IEhowo co fię namnożyło kłopotących mię [*valde multiplicati sunt angustiatores mei*] *BudBib* Ps 3/2; *SkarJedn* 24; *KochPieś* 28; *GórnRozm* G3v (5); *ActReg* 100; Com ia Achillefowych przegróžek ponoŝił *GórnTroas* 22 (2); A v ładow więc o Boże/ co ty policżkow poćierpiłz *PowodPr* 48; *SkarKaz* 315b (2); co tey gawiedzi w domu fię námnoży *CiekPotr* 29.

Fraza: »co kosztuje« (2): Widzyałeś owy ganki á co to kółztuie *RejWiz* 69 (2).

β. W pytaniu zależnym (cf I.1.A.A)a.β.) (3) :

1) Bez formalnych wykładników zależności (1) :

Wyrażenie przyimkowe: »po czemu« (1): Pátrż ieŝli fię káždy nie pyta dobrzeli záfiano [...] po czemuli tho ná tárgu. *RejZwierc* 65v.

2) Z formalnymi wykładnikami zależności (cum con ze zmianą osoby drugiej na trzecią) (2) :

Frazy: »zacz by był« (1): pyta zacząby była/ A oná mu coś drogo názbýt zácenilá. *RejFig* Aa7.

»co by chciał [za co]« (1): Spytał iey krol coby zá nie chciałá *BielKron* 133v.

γ. W nagłówkach i marginesach (14) : Od Kommiŝiiei z Mándatem co płacić. *SarnStat* 837.

cum G sg (2): Od ŝwiádkow co páwiętnego [!]. *UstPraw* C; Co łupieftwá w Koronie. *SkarKaz* 351b marg.

Frazy: »[od czego] co dáć« (2): Od liŝtow w Káncelláryey Krolewskiej co dáć. *UstPraw* H2 (2).

»co waży« (4): Drágmá co waży *SienLek* S2; *WujNT* Yyyyy2 (3).

Wyrażenie przyimkowe: »po czemu« (5): Ná woynie po cze^{mv} żywność kupowana bydź ma. *SarnStat* 901 marg (5).

δ. W zdaniach złożonych (cf **I.1.A.A**)**a.δ.**) [w tym: zdanie nadrzędne w postpozycji (25)] (118) : Coż kto wie co ná cedula A co zołtanie włzkátule *RejRozpr* C4v; Włodárze/ máią wiedzieć co zá dzień zorze *GostGosp* 156 (3).

W nawiązaniu do rzeczownika (7): *RejRozpr* C4v; Iełt tam koźdey rzeczy czena Czo a Culpą/ czo a Pena *RejKup* t7v; *Diarium* [...] regifter co kto ná yeden dzień wyda *Mqcz* 85a; *RejPos* 338; *GostGosp* 24 (2).

W nawiązaniu do wyrazu rządzającego dodatkowo dopełnieniem bliższym lub dalszym jako członem zdania pojedynczego (2): o pyeniadze zacz będzie ktori kvpyon niech sobye snym mowy ktori przedal *LibLeg* 10/59v; *UstPraw* A2.

W funkcji równoważnika zdania (z elipsą orzeczenia) [w tym: w nawiązaniu do „nie wie” (6), „nie wiedzieć” w użyciu bezosobowym (1), „nie pamięta” (3)] (15): Ítulą modra przedal alye nyepamyetha zacz *LibMal* 1547/126v (13); *RejZwierc* 98v; *Strum* Q2.

cum G [w tym: sg (20), pl (39)] (59): Widzisz, co tu niedostatkow *BierRozm* 3; *RejRozpr* F3v; *LibMal* 1544/93; *RejRozm* 397 (2); *RejKup* bb6v; *KrowObr* 94v (2); A byś tám we wnątrz weźrzał co tám tey gawiedzi *RejWiz* 69 (6); *RejFig* Aa5v; *OrzRozm* S (2); *BielKron* 288; A co o tym pífmá mamy y pioráby nie sítáło *RejAp* 72 (6); *GórnDworz* Bb2; *RejPos* 142 (4); Pátrż zálie czo fie íkárbu Bożego popfuie ná owy pozłóćíte nitki *RejZwierc* 58 (12); *Strum* Cv; *CzechRozm* 121v; *PaprPan* Y4v; *KochOdpr* B2; iuż mię nie raz/ ábo niewiedzieć co razow kuśili. *CzechEp* 372 (3); *WerGość* 222; wskarb weirzec zcogo moze bydz *ActReg* 9; *GostGosp* 24; *GórnTroas* 59 (4); *CiekPotr* 11; *KlonFlis* C2v (3).

Połączenia z odpowiednikiem zespolenia: »to ... co« (1): Y podobnoście fámi dobrze to widzieli/ Com iá w tey rzeczy zbiegał zá ty dwie niedzieli. *HistLan* C.

»co ... to« (2): á co fię nádlużył, Com zań długow záplácił, tego niewśpominam *CiekPotr* 11; *KlonFlis* C2v.

Zwroty: »zacz dać« (2): *BierEz* B3; DWá obefzli Międzwiedzá/ więc łobie ízeptáli/ Szácuiać začby onę íkorę w miefcie dáli. *RejFig* Cc6.

»co (za)płacić« (2): Constituere mercedulas praediorum, Co z którego folwárku máyą pláćić náznáćić. *Mqcz* 413a; *CiekPotr* 34.

Frazy: »co kosztuje« (7): *RejRozpr* F3 (2); Pátrż zálie co kósztuie kószulká Perłowa *BielSat* Dv; *ModrzBaz* 35v; *BielRozm* 25; *GrabowSet* H; *WujNT* 476 marg.

»zacz stoi (a. stanie)« (4): ony lvdzie saczowacz mayą, czo zacz sthoy *LibLeg* 6/118; *RejWiz* 58 (2); *RejZwierc* 90.

»co (u)czyni« (2): tu powiém co iełt *Iugerum*, y co czyni ná nálfę miárę *GrzepGeom* N; *RejZwierc* 108v.

»co waży« (2): *Mqcz* 320a; Pieniądz też írebrny Rzymfki wiemy też co ná on czás ważył *RejAp* 58v.

»co wyniesie« (1): *Vires haereditatis excutere*, Dowiedzieć fie co máyętność może wynieść. *Mącz* 339b.

W funkcji przysłówka: »czym« = *o ile* (3) : Dowiedź fye czym więtfza ieft *Linea c. e.* niż *lalká e. d.* *GrzepGeom* P4 (3).

W funkcji przysłówka: »po czemu« (6) : *LibMal* 1547/132v; Maią też Woiewodowie rzeczy rzemieślnicze vftáwić/ po czemu máią być przedawáne *UstPraw* A2; *RejZwierz* 81; *RejFig* Bb3v; *PudlFr* 24; *GostGosp* 46.

W funkcji przysłówka: »po czym« (2) : Ci [...] nigdy moim zdánien nye wyedzą co po czym chodzi *GliczKsiąż* I7v; *ModrzBaz* 42.

W funkcji przysłówka: »zacz (a. za co)« (17) : *LibLeg* 10/59v; fukna trzi poftawy na rynku wirználi kthore przedali Zidowy Markowy [...] nyewye za czo *LibMal* 1546/112v (8); wie zaczą funt rozumu *RejZwierz* 73 (2). Cf »zacz dać«, »zacz stoi«.

b. *Względny* (405) : *FalZioł* II 20d (2); *RejJóz* G3v; *LibLeg* 11/158v; Boć wam niedam z źiemie ich/ coby ftopá iedney nogi zákryć moglá [*quantum potest unius pedis calcare vestigium*] *Leop Deut* 2/5; A żydowi ránnemu ma dáć co dał od leczenia y co ftrawił. *UstPraw* I4v (3); *BielKron* 67 (3); owlá mu nieskęp co może z ieść *SienLek* 188v (5); *Górndworz* Cc8v; *RejZwierc* 108; *BielSpr* 70v; *ZapKościér* 1582/26 (2); *Calep* 180b; *GostGosp* 74 (2); *SarnStat* 1157; *CiekPotr* 17 (2); *PudlDydo* A2v.

cum G [w tym: sg [47), pl (51)] (98): Nátychmiaft woły poprzedał/ Owce y kozy co ich miał *BierEz* P2 (3); gdyż ona ieft matka twoia/ tzo iey chwály wczyniís fobie ié przymnožíís. *OpecŻyw* 179v (2); *PatKaz I* 16v; *PatKaz III* 111 (3); *FalZioł III* 33c; *BielŻyw* 61; *KłosAlg F*; A tho czo fkod y czyefkoffczy a krziwd fzye ftalo abi nagrodzono bilo *LibLeg* 11/172v (2); *RejPs* 171v; *RejKup* bb7; *MurzNT Matth* 14/20; *Diar* 58; *LubPs* hh2; *Leop Lev* 14/17 (3); A kto co iednym koniem dowiezye fíaná/ to zá nie grofz. *UstPraw* D2v; *RejZwierz* 107; *BibRadz Gen* 14/24; *BielKron* 37 (14); *Mącz* 502d; *SienLek* 63v (7); co było ná fwiecie walk/ mordow/ y okrucieńfthwá/ niemal záwdy/ s przyczyn białychgłow cudnych rofły *Górndworz* L14 (9); *RejPos* 316; *BielSpr* 39v; *BudBib Num* 3/46; *Strum* C3v (2); *BiałKaz Iv*; *CzechRozm* 18; *PaprPan* G2v; *SkarJedn* 84 (3); *Oczko* 9v; *SkarŻyw* 306; *StryjKron* 432; *CzechEp* 236; *ZapKościér* 1583/42; *KochFr* 61; Rewizorowi prządżioná oddać/ onę wagę co iey przedżiwá oddał *GostGosp* 114 (3); *KochPieś* 30; Polny fwiércz co głofu sfítaie/ Gwałtownému fłóńcu láie. *KochSob* 62; *Górnrzm* F2 (2); *Górntroas* 43 (2); *GrabowSet X2* (2); *OrzJan* 111; *WujNT Matth* 14/20 (3); *WysKaz*)?(2; *SarnStat* 89 (5); *PowodPr* 83; *SkarKaz* 45b; *CiekPotr* 17; *SkarKazSej* 681a (2); *KlonFlis* P2v.

Przysłowie: tylkoż iego (iáko mówią) zyfkú/ co zániofł w pyfku. *LubPs* N2v *marg.*

Połączenie: »co jedno« (10): *BielKron* 243v; *SienLek* 4v; *RejZwierc* 58; Co iedno było Chrześciánfkich Kroleftw/ wfzytki były w Papieftwie *SkarJedn* 384 (3); *CzechEp* 236; *SarnStat* 1139; *SkarKazSej* 681a (2).

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »co ... każdy« (1): iż co tu w. m. ieft/ y ftórych/ y młodych/ káżdemu miłowác przyftoi. *Górndworz* Kk8v.

»tak wiele co« (19): gdy będzie ze thrzy razy dano tak wiele co dobrą fyłzká fřebrną możefz wziąć. *FalZioł I* 106d (15); *BielKron* 436v; *Mącz* 159b; *SienLek* 88v; *SarnStat* 1239.

»to ... co« (20): *PatKaz I* 16v; *RejPs* 171v; *LibLeg* 11/132v (2); *ZapWar* 1550 nr 2666; *RejWiz* 123v; *RejZwierz* 30v; *Mącz* 358a; *GórnDworz* L17 (2); *HistRzym* 68; *ModrzBaz* 106; *Oczko* 32v; *SkarŻyw* 306; *ZapKościar* 1583/38 (2); *OrzJan* 111; á zołtáloby potym co tych pieniędzy Rzeczypospolitéy nád to/ coby fie ná wfpokoienie od téy woyny Tureckiéy wydało *SarnStat* 442 (3).

»co ... to« (14): *FalZioł V* 104v; *BielRozm* 19; *LibLeg* 8/26; *RejPs* 135; *RejWiz* 91; *BielKron* 90v; potym pomiérz tę to Figurę/ [...] á co náydziełz w niéy/ tego połowicę ón Klin będzie mieć. *GrzepGeom* H2v; *RejPos* 316; *RejZwierz* 58 (2); *KochPieś* 30; *SarnStat* 395; *PowodPr* 83; *KlonFlis* P2v.

»to co ... to« (1): á to co będzie miary wyżéy/ to nápiłz. *Strum* C3v.

»tyle (a. tylko) ... co« (5): *LubPs* N2v *marg*; *RejZwierz* 31; niemáią kácerze przeciwko Káplanom prawdy tylko coby w oko włożyć *OrzRozm* H2; bo nie tyle tylko piłmá świętego iest/ co w liściech do Koryntczyków [...] nápiłano *NiemObr* 77; *CiekPotr* 23.

»co (...) wszy(s)tko, wszyscy« [szyk zmienny] (7 : 3): wszystko z nich, co było złota, srebra wybrali *Diar* 58; *GórnDworz* Aav; *CzechRozm* 18; *PaprPan* G2v; *SkarJedn* 84; Co ludzi widziłz/ wżytko podeyżrzáni *KochFr* 61; *GórnRozm* F2 (2); *GórnTroas* 65; *SkarKaz* 45b.

»co ... żaden« (1): Owa co iest ludzi ná świecie/ tedy żadnego dobra mył nie mierzi *GórnDworz* O2.

Frazy: »co chcesz itp.« (23): *OpecŻyw* 52v; możelz też przydać miodu czo chcełz *FalZioł V* 100 (8); *RejZwierz* 30v (2); Miłofnic kupnych co chcą mogą mieć przy żonach *BielKron* 165v (5); *SienLek* 62 (4); nápił fie co fie mu chciało. *HistRzym* 80v; *RejZwierz* Aaa2; *SkarŻyw* 373.

[»co dosyć«: Nábrawłzy fie tedy co dofyć wżyłtkiego/ vczynili odwrot. *BielKron* 1597 187 (*Linde*).]

»z co cię jest« = *na ile cię stać* (1): Niechay Ofieł ie plewy á da lutni pokoy/ Tákyez y ty s co cie ielth o tym zawnždy rokuy. *RejWiz* 91.

»co [z kogo] jest« = *na ile kogo stać* (3): *ActReg* 24; Stárałem fie z pilnością/ co ze mnie mogło byđż *PaxLiz* C2 (2).

»co kosztuje« (2): *RejWiz* 123v; lkończenie [wojna] miałaby ábo złe/ ábo takie/ ktoreby nigdy nieštało zá to coby kofztowáło [tanti aestimandum, quanti erant sumptus et sanguis effusus] *ModrzBaz* 106.

»co może itp.« (6): *BierEz* Q3v; Zebrał ludzi co mogł trochę ná prętce *BielKron* 328 (2); *SienLek* 68 (2); *BielSpr* 39v.

»co może być« (4): *SeklKat* Mv; *BielKron* 200; á włzákoż iednák co może być wlkubie. *RejZwierz* 89v; *BielSpr* 72.

»co niemiará« (2): Wnet tám sierłzeni wyleci z grobu co nie miará. *KlonŻal* C4; *WyprPl* Bv.

»co niesie« (1): Oleyki báńkámí bierzcie A co kážda niesie pláćcie. *MWilcHist* C3v.

»co(ć) się podoba« (2): Weźmi [...] oliwy cołfyé podoba *SienLek* 162; *Oczko* 32v.

»co (po)trzeba (a. co potrzeb), co by potrzeba pokazała« = *quod satis est*. *Mącz* (29 : 1): *FalZioł II* 23 (11); *BierRozm* 19; *LubPs* R6 (2); *BielKron* 73v (4); *KwiatKsiąż* O4; Quod satis est, Co potrzebá/ Tyle yle yeden ma dofić. *Mącz* 343d; *SienLek* 146 (3); *BielSat* C3; Będye zawnždy mąki miał/ co trzebá doftátek. *HistHel* B2v; *Oczko* 20v; *BielRozm* 20; *GostGosp* 46; *WyprPl* B4v; *SarnStat* 394.

»co przy(j)dzie (*a. przychodzi, a. przejdzie*)« (5): *ZapWar* 1550 nr 2666; *GroicPorz* r3; odłóźże z ónéy fummy ípólnéy co ná wieżę przyydzie *GrzepGeom* P3; *ZapKościér* 1583/38; áby nie więcéy potomkowie zmárłego dawáli/ iedno coby flufznie przychodźiło *SarnStat* 364.

»co rozumiesz« (6): *FalZioł* II 2a (3); Nie fyp co kulá waży/ ále co rozumiełz *BielSat* Nv; *Strum* M4; *BielSjem* 37.

»co by stało [za co]« (3): Ciąza nie ma bydz więtfza, ieno coby ftało záto, zá co ciążáią. *SarnStat* 353 (3).

»zacz (*a. za co*) stoi« (5): *RejZwierz* 112v; że niedafzli mi tego zá co ten kámień ftoi/ tedy záfie ku mnie przyidzie. *HistRzym* 68; *Phil* Q4; *SarnStat* 674 (2).

»co (za)waży« [*w tym przy ilości jednostek od dwu wzwyż: orzeczenie zdania podrzędnego w pl* (21), *w sg* (16); *przy jednej jednostce orzeczenie zdania podrzędnego w pl* (1) (dwa ostatnie typy składni wskazują na płynność granic między funkcją liczebną a przymiotną)] (122): pieprzu tartego czo dwa złote zaważy *FalZioł* I 77a; Wezmi foku s korzenia pokrzikowego czo by ieden pieniądz zaważył *FalZioł* I 87a; drzewa Aloes, Cinamonu/ każdego z nich czo dwa fkropuły ważą *FalZioł* V 86v; wziąć gich czo dragmę zaważą *FalZioł* V 87 (113); *BielKron* 344v; *SienLek* 46 (5); *BielSat* Nv; *BielSjem* 37; *WujNT* Mar 12/42.

»co się widzi« (2): ftych pieniędzy máią ich vdzielić do Węgier [...] / co fie im będzie widziało *BielKron* 222v; *SienLek* 15v.

»co zbywa itp« (13): *MurzNT* Matth 14/20; Zbierzcie co zbyło odrobin [*Colligite, quae superaverunt fragmenta*] *Leop Ioann* 6/12 (2); *BielKron* 37; *Mącz* 358a (2); *BudBib* Num 3/46; *BudNT* Matth 15/37; *WujNT* Matth 14/20 (3); *SarnStat* 385 (2).

»coć się zda« (2): przyleyże lniánego oleiu coć fye zda *SienLek* 49 (2).

»co zostanie« (8): *BierEz* P4; *OpecŻyw* 52v; *KłosAlg* F; *Leop Lev* 14/17; *BielKron* 90v (2); oštátek co zoftánie dochodów przy Stároście [...] piątą część do fkárbu náłzégó dáwać máią *SarnStat* 89 (2).

Wyrażenia przyimkowe: »nacz« (1): Dwákroć tyle obiecał/ nacz go fźácówáli *RejZwierz* 31.

»po czemu« (3): *FalZioł* II 20c; SPráwić Ludźi [...] na Vfće mále po fześci Koni álbo po czterzy/ álbo po czemu może być *BielSpr* 72; *GostGosp* 46.

»po czym« (1): Tych wśzytkich [...] po garzłci, albo po dwu/ albo po czym chczelz *FalZioł* II 19c.

»zacz« (3): abi [...] panv Voyewodzye placzill tho zac bi thi rzeczi offaczowall. *LibLeg* 11/132v; *RejZwierz* 112v; *SarnStat* 674.

α. W konstrukcjach cum G pron oznaczających wyczerpanie całości zakresu [*w tym: co ich* (47), *co go* (4), *co was* (3), *co nas* (1); z czasownikiem *by(wa)ć* (23), *mieć* (6), *(z)naleźć* (2); z elipsą czasownika (10); z okolicznikiem miejsca (20) – *na świecie* (11), *na ziemi i na niebie* (2)] (55) : *FalZioł* V 94; iż ich wielką wielkość/ co ich ná ten czás około niego było/ nákarcił *RejPos* 81; *SkarJedn* 18; *KochBr* 151; *PudlFr* 25; *KochPij* C2 (2); *SkarKaz* 3b; Nuż więc kážda dużo co was w mieście Dárem fwemu Panięciu co możecie nieście. *RybWit* B3v.

Połączenie: »co jedno« (14): *RejJóz* Pv; *MurzNT* 91; *RejWiz* 175; Y dał Ezechiafz wśzytko śrebro/ co go iedno nálażł w Kościele Páńfkim [*omne argentum quod est in domo Domini*] *BibRadz* 4.Reg

18/15 (2); *BielKron* 243v; *RejPos* 306v; *RejZwierc* 5v; *CzechRozm* 24; wżytcy iednym ięzykiem co iedno nas Kátolikow mowiemy *SkarJedn* 362 (2); *Oczko* 15v; *SkarŻyw* 455; *PudłFr* 73.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »ten ... co« (1): A ktoby thy dary á ty vpominki wyliczyć mógł co ich ty małż od Páná fwego. *RejPos* 74v.

»wszyscy (a. wszytek) ... co« (39): *RejPs* 81; *MurzNT* 91; *RejWiz* 175; *BibRadz* I *3v (3); *BielKron* 156 (2); *LeovPrzep* G3v; *OrzQuin* I2v; áni by go miłowály/ by im dał wżythko złoto/ czo go ná fwiecie. *GórnDworz* Cc8 (2); *RejPos* 72 (3); *BiałKat* 261; *RejZwierc* 5v (3); *BudNT przedm* c5; *CzechRozm* 24 (5); *SkarJedn* 362; *Oczko* 15v; *SkarŻyw* 455 (2); *CzechEp* 105; *PudłFr* 73; *GostGosp* 152; *GórnTroas* 64; *GrabowSet* H4; *KołakSzczęśl* C4v; *WujNT* 555 (2); Co też ś. Doktorowie wżyfcy co ich mamy/ o tym Melchifedechu náuczaią *SkarKaz* 156a (2).

»co ... wszyscy« (1): Bo co ich fnađż fortuná pod mury pośłála/ Wżyfťkim tám łákoma śmierć groby zgotowála. *KmitaSpit* C2.

»żaden ... co« (2): A fnađż żadny nie v godźj Co ych tu po fwiatu chodzi *RejKup* r7v; *SkarJedn* 203.

β. W zdaniu zawierającym podkreślenie tożsamości składników w paralelnych członach (2) :

1) Wprowadza składnik eliptyczny (1) :

Połączenie: »toż co i« (1): A Dráchrná toż co y Denárius waży *WujNT* 257 marg.

2) Wprowadza składnik nieeliptyczny (1) : widzimy ze Ferdynand [...] choć miał tot Regna wręku swoich, co teraz wszyscy Rakuszanie maią *ActReg* 5.

c. Nieokreślony: trochę, nieco, pewna (a. pewną) ilość (157) : *LibLeg* 6/118; áby yáblká rozprzedał/ á ná nich co zyłkał. *GliczKsiąż* I; *RejFig* Aa6; Ieśli co do tych lat niedoftáwac będzie/ tedy fy to dla grzechow ludzkich sťtanie *LeovPrzep* H3; *GórnDworz* I7; ále iufz náđ fto lat pošťapić co poľpolicie wżywoćie nie mogli. *SkarŻyw* 271; *GrabowSet* Ev; *WyprPl* B2; *SarnStat* 1171; *GrabPospR* M2; Albo mniemałż żeby co vrwał ná fwą ftronę? *CiekPotr* 32 (2).

co z czego (2): *BudBib Lev* 27/31; Ieřliby co z Kleynotow Wářzmořci zginęło/ Do tego Práktykarzá wnetby fie nábyło. *PaxLiz* B3.

cum G [w tym: sg (56), pl (49)] (105): *FalZioł* V 108v; Ieřtli czo ořtanie złotich mniej niż dzielnik tedy ie obroć na grořze *KłosAlg* E4v; *RejPs* 90v; *ComCrac* 12v; *LibLeg* 11/182v; Bys mu byl czo czařu przewłokł Snać by fię nieborak obłokł. *RejKup* f6v (2); *KromRozm* I G; *MurzHist* Q2; *DiarDop* 102; *GliczKsiąż* B4v; *RejWiz* 95v (2); *UstPraw* A (3); *RejFig* Aa3; *BielKron* 105 (5); *OrzQuin* E3; *RejAp* 132 (2); *GórnDworz* D6v (6); *HistHel* B2; *RejPos* 159v (3); *BiałKat* 11; *RejZwierc* 50v (8); *BudBib Ex* 29/34; *CzechRozm* 18v (3); *ModrzBaz* 35v; *SkarJedn* 166 (2); *Oczko* A4v (6); *KochPs* 204; dogładał: ieřli by fię ieřcže gdzie co pogáńťwá y zabobonow ich záwadzało. *SkarŻyw* 357 (7); *StryjKron* 81 (3); *CzechEp* 61 (2); *ReszPrz* 71; *PudłFr* 17; *KochWr* 39; *ActReg* 10 (10); *GostGosp* 110; *GostGospSieb* +2v; *Phil* E; *ZapKości* 1588/77 (2); *GórnTroas* 23; *WyprPl* A2; *LatHar* 323; *WysKaz* 14; *SarnStat* 334 (6); ledwie co lat minie, Gdy zdrádna Mořkwá, od Połánow zginie. *KlonKr* A; *CiekPotr* 36; *PaxLiz* D3; *SkarKazSej* 701b; *KlonWor* 34 (2); *PudłDydo* B5v.

Połączenie: »łada zacž« (1): frymárcžą ładá zacž po tárgoch *BielRozm* 15.

Wyrażenia: »ledwie co« (4): y oleiu máło/ Ze go tám w iedney báni/ ledwie co zołtáło. *HistHel* B2; niemiał iedno iednę wińnicę: ktorą [...] ták bárzo grad zwoiował/ ifz ledwie na niey trochę/ Y máłych co gron zołtáło. *SkarŻyw* 497 (2). Cf »ledwie co więcej«.

»ledwie co więcej« (1): Oto krolu we czterech żywiołách ledwie co więcej náyduię niżli liedm łtop. *HistRzym* 110v.

»mało co, czego; maluczko co« [szyk 34 : 3] (35 : 1; 1): *RejPs* 17v; *GliczKsiąż* B4v; Zá dwie łcie grośłow/ chlebá nie dołthánie im/ żeby iácy każdy z nich máło co wzięł [*modicum quid accipiat*]. *Leop Ioann* 6/7; *BibRadz* I 6b marg; *BielKron* 331; O siódnym [!] Dyálógu máłom co łłyżał ludzi mówić *OrzQuin* E3; *GórnDworz* V3v; opuściłz máło czego thu niepobożnego á złego nábycia/ á małz iuż Cyrograph á pewny lift od Páná tego ná wiele łzczęśliwego á pobożnego zbyoru twoiego. *RejPos* 326 (2); *SkarJedn* 122; ále máluczko co Powiedziawłzy/ ołtátek ná Bogá przypułzczę *KochOdpr* B3v; *SkarŻyw* 252 (3); *StryjKron* 81 (3); *ReszPrz* 71; *ActReg* 129; *OrzJan* 60; *LatHar* 323; *WujNT Ioann* 6/7; *SkarKaz* 311a; tyło ná Seymie/ ná którym ledwie pięć ábo łześć/ ábo co máło łpraw oładźicie. *SkarKazSej* 701b. Cf »mało co więcej«.

»mało co więcej, mniej; mało co mniej abo więcej; co mniej mało« (9 : 2; 1; 1): *FalZioł* V 108v (2); *BielKron* 174; *GórnDworz* Q2v; A było tego Pánłtwá [...] dziewięćdzieśiád y pięć mil. A włzerz [...] máło có [!] mniey. *KwiatOpis* Dv; *WujJud* 242; *CzechEp* 61; *ActReg* 141; *GórnTroas* 71; *LatHar* 671; Quádránt ważył máło co więcej, niżli dwa náłze drobne piéniáżki *WujNT* 170 marg (2); *SarnStat* 283.

»co niewiele« (1): Y náłaiawłzy y náwymawiawłzy/ dopiero co niewiele dla niego czynim. *SkarKazSej* 663b.

»co około« (1): powiadali PP. Posłowie iakoby retentow do Skarbu Koronne⁸⁰ miało cobydz około 600000 florł *ActReg* 26.

»trochę co« (2): Mowmy trochę co o ofierze *SkarKaz* 155b. Cf »trochę co więcej«.

»trochę co więcej« (1): iesliby mógł trochę co więcej ludzi miec *ActReg* 28.

»co więcej« [szyk 19 : 2] (21): *LubPs* T6v; *RejWiz* 95v; *BielKron* 476; *RejAp* 196; *GórnDworz* Bb8; *RejPos* 208v (2); ácz łie było ielzczę więcej mogło co kthemu przypifáć *BielSpr* 75v; *BudBib Eccli* 20/14; *BiałKaz* G3; ielliby łłowo to Elohim/ więcej niż iednę rzecz znáczyło [...] tedyćby nie trzech tylko/ ále piáćci/ ábo co więcej/ znáczyć muśiáło. *CzechRozm* 15 (3); *KochFr* 120; *KochWz* 135; ále małz tych wrózek co więcej? *KochWr* 39; *ActReg* 28; *GostGospSieb* +2v; *ZapKóścier* 1588/78; *SarnStat* 814 (2).

4. Przysłowny (nieodmienny) (567) :

a. Sposobu i stopnia: jak, o ile (439) :

α. Pytajny (niekiedy może znaczyć 'czy') (104) :

1) W pytaniu niezależnym [w tym: cum con (1)] (83) : *BartBydg* 248b; *RejKup* Ee; *RejWiz* 166v; Nunquid tibi videtur hoc, Coć łie to podoba *Mqcz* 254d (2); *OrzRozm* R4v; *CzechRozm* 97v (2); Coć łię zdádzą ty rány Oycze miły? *SkarŻyw* 99; *KochFr* 49; *KochSob* 66; *PudlFr* 57; powiedź: coby łie w tym/ rádá twoiá zdála. *PaxLiz* D4.

cum av (2): Ktorem łpofobe^m máiętność rozmnożył/ o czym á co wiele? *GostGospSieb* +3; *CiekPotr* 47.

W charakterystycznych połączeniach: co się (s)podoba (5), co waży, co się widzi, co się zda(dzq) (6).

a) *W zdaniu wykrzyknikowym cum ai: jak bardzo (1) : A co też ieft niezliczona moc onych S. Bifkupow WerKaz 294.*

b) *W konstrukcjach zdaniowych sugerujących odpowiedź negatywną „nic, wcale nie” (67) : Ale co ma pleban profty Wgodzić w ty dworłki chłofy RejRozpr Dv (4); RejJóz Dv (3); RejKup z5v; HistAl L7v; KromRozm I O3v; MurzOrt Bv; Coż nam náfze pyeniádze pomogły/ co złoto. RejWiz 104v (2); RejFig Dd6v; RejZwierz 9; Quid mihi cum ista sanctimonia [...] Ey co ya dbam o tę fwiátobliwość Mqcz 341a (3); GórnDworz N8; RejPos 85v; GrzegŚm 26; RejZwierc 13v (3); KochMon 34; BudBib Eccli 34/28; BudNT Luc 9/25; ModrzBaz 2; SkarŻyw 75 (3); CzechEp 63; NiemObr 95; KochFr 52; A Polfcze wáfzey coby to wáfziło/ gdyby Szłáchtá miefzskáła w Mieście? GórnRozm H2v; ArtKanc S4; Bo co waży párgámin/ y gęfté pieczęci Przy pílmie záfwezóné/ iefli niémáfz chęci? KochProp 14 (2); ZawJeft 41; COm ci przewinił ty niebáczna Páni CzahTr Bv.*

cum ai i ewentualnie av (27): BielŻyw 109; Co mu ważne wielkie zboże, Ktorego pożycz nie może? BierRozm 14; HistAl K4v (2); KrowObr 58; Co ieft temu płatno ktory władnie bogáctwem [Quid prodest possessori] Leop Eccle 5/10; BielKron 79v (3); Y comci krzyw miły Synu Dawidow iż mię ták przelláduiefz? RejPos 80 (2); RejZwierc [78²] (5); SkarJedn 92; á co ten bluzniercá od żydow był rozny? SkarŻyw 299 (6); ZawJeft 41; OrzJan 69; GosłCast 42; SkarKazSej 666b. W charakterystycznych połączeniach: co krzyw(-a, -o) (6), płatno(-a, -o) (4), pomocno(-i) (3), pożyteczno(-a) (5), rozny, ważne, winien (winna) (7).

W charakterystycznych połączeniach: co dba(m) (4), co pomoże itp. (13), co poradzę, com przewinił, co może (za)szkodzić (2), co (za)wadzi (14), co waży, com zgrzeszyła.

2) *W pytaniu zależnym (cf I.1.A.A)a.β.) (3) :*

a) *Bez formalnych wykładników zależności (1) : Pytaymyż ich/ co to do Papieżá Rzymkfiego należy NiemObr 48.*

b) *Z formalnymi wykładnikami zależności [w tym: cum con (1), ze zmianą zaimka drugiej osoby na trzeciej (2)] (2) : Ieden go też pytał czoby mu iego mądrość pomagała BielŻyw 57; RejZwierz 8v.*

3) *W tekstach marginesowych (2) : Co przekaża ftałość. RejWiz 55v marg [idem] Cc4v.*

4) *W zdaniach złożonych (cf I.1.A.A)a.δ.) [w tym: zdanie nadrzędne w postpozycji (3); cum con (2)] (16) : RejJóz B2v; KrowObr 116 (4); Połkni tedy duřło fmyfl/ á poyřrzy co fmałuie. Leop 4.Esdr 8/4; RejZwierz 133v; RejZwierc 13v; Co by mi fie ten ich rozdział fpodobał/ odemnie wiedzieć chcefz CzechRozm 98; Oczko 25; CzechEp 64; SkarKazSej 673a.*

cum ai (2): á tedytz fye vkaże co mu ty fny będą pożytetzny. HistJóz A2; KochPieś 21.

W charakterystycznych połączeniach: co pomoże itp.(6), co smakuje, co się spodobał, co wadzq (4).

Połączenie z odpowiednikiem zespolenia: »to ... co« (2): BierRozm 20; Y znác tho ná nim dobrze co fie wyhárował PaprPan Z2v.

β. *Względný (24) :*

cum ai (1): Ty czos ieft powinowata ftrzeżyfz fтанu fwego RejJóz F2.

Połączenia z odpowiednikami zespolenia: »co... tak« (1): czo naliepiey bedziecie rozvmiecz tak sprawvjczic sye tam LibLeg 11/21v.

»to co« (1): to tzo możemy miłtrzowi nałsemu milemu teráz posłużemy *OpecŻyw* [155].

»co ... to« (1): Czo rozumies to pomagay *RejKup* f6.

Frazy: »co chcesz« (3): *PatKaz III* 150 (2); Chłódź fie co chcefz wđdyć fie krew zápali *BielKom* G2v.

»co ma być« = *jak należy, dobry* (1): Co ma bydź koń/ niech ieno weźmie ciało ná sie. *WyprPl* B3v.

»co może być« (1): vğadzayącz y vmawyayącz miedzi stronamy czo moze bicz *LibLeg* 11/81.

»co (prze)może *itp.*« (15): *OpecŻyw* 35v (2); Pomoz ty mnie/ ia co mogę tobie *RejRozpr* K3v (2); *RejKup* aa2; *RejZwierz* 9 (2); trzy nim ono miełtce/ maczáiac w onéy wodźie ciepło/ co możefz zetrwać *SienLek* 172; *WujJud* 193; *SkarŻyw* 31; Nie dar iáki kofztowny ále co przemogę/ Dam ci parę wirfzyków/ Mielecki/ ná drogę. *KochFr* 19; *WisznTr* 20; *ActReg* 107; *WyprPl* C3; *JanNKar* Cv.

»co rozumiesz (a. będziecie rozumieć)« (2): *LibLeg* 11/21v; *RejKup* f6. Cf *Połączenia*.

»co trzeba« (1): Pośłużycie co trzebá/ Ípráwicie to íami. *GosłCast* 17.

γ. *Nieokreślony: jakoś, w jakiś sposób, w pewnym stopniu, trochę* (311) : *BierEz* B2 (3); *RejŁas* w. 19; *RejPs* 31v (4); *SeklWyzn* Cv; *RejKup* e7 (10); *MurzHist* E2v (2); *MurzNT* 108v; Księża IchM wymawiają się z tego, aby mieli co się do tego podatku przyłożyć *Diar* 64 (3); *DiarDop* 118; *GliczKsiąż* G6v; *LubPs* I (3); *GroicPorz* m3; *KrowObr* 36 (4); *RejWiz* 121v (4); *Leop Eccli* 42/1 (2); *OrzList* g; *RejFig* Ee2; *RejZwierz* 93 (4); *BibRadz* I *5 (4); *OrzRozm* M4; *BielKron* 356 (2); *Mqcz* 133d (5); *OrzQuin* Z4; *SienLek* 105; *RejAp* 62 (3); *GórnDworz* D2v (7); Iż nie mnimaycie ábyfcie íobie mogli co pomoc mocą íwoią *RejPos* 182 (17); *GrzegŚm* A3; ácz fie złemu co połzczeńci/ ku iákiemu to kończowi przychodzi. *RejZwierc* 176v (19); *WujJud* A3v (5); *WujJudConf* 259 (2); *RejPosWstaw* 41v; *HistHel* B3v; *Strum* C2 (3); *BudNT Gal* 6/17 [15]; *CzechRozm* 47 (6); YEłiż też tobye Brácie czo fie przymowiło/ Nie miey zá złe *PaprpPan* Cc3v (2); Tyránnow to iełt wyrok/ którym zmysłáią/ iákoby Krol mogł co przeciwko práwam [*qua princeps aliquid contra leges fingitur posse*] *ModrzBaz* 100v (5); *SkarJedn* 185 (2); *Oczko* 13v (5); *KochPs* 85 (2); *SkarŻyw* 332 (4); á wietże im to co przed Bogiem y pobożnymi ízkodziło? *CzechEp* 58 (4); *KlonŻal* C2; *KochPhaen* 1; *WerGośc* 213; *WerKaz* 291; Podobáiąli fie co wam te náłze mowy. *BielSjem* 18 (2); *GórnRozm* A4v; *ActReg* 85 (2); *GórnTroas* 13 (2); *GrabowSet* N4v; *OrzJan* 98; *RybGęśli* A4; *WujNT Mar* 9/22 (6); *JanNKarGórn* D4; Przywileie iełli fie którym co vbliżyło/ do piérwżéy mocy íą przywiedzioné. *SarnStat* 894 marg (16); *SkarKaz* 518a.

cum ai, part praet pass i av (22): *LibLeg* 11/138; *RejKup* g8v; *DiarDop* 98 (2); yełlim yełt co winyen pewnyec vpaść mułfę *LubPs* B6; *GórnDworz* G5v; *Oczko* 2; Nie wiem podobnoli to co ku rozumowi/ Połyłác [...] fráfzki doktorowi. *KochFr* 50 (2); *GórnRozm* B3v; *WujNT Philem* 18; *SarnStat* 412; Czyć pan twoy co źle myśli? álbo co nie gwoli? *GosłCast* 29 (3); *PudłDydo* B5v. W charakterystycznych połączeniach: co godny, grzeczy, krzywy, nie gwoli, nierowny, podobno, pomocno, pożyteczn, rozny (3), umniejszon, ważne, winien (6), zatrudniony, źle (2). Cf »mało co« [*cum ai*].

W charakterystycznych połączeniach: co pomoc (pomagać, być na pomocy) (49), (u)szkodzić (przeszkodzić) (8), wykroczyć (wykraczać) (11), wystąpić (występować) (12).

Zwroty: »mieć co [do czego]« (1): iełli to co ma do X. K. rzeczy/ niech káždy pobożny y wierny vważa *CzechEp* 167.

»mieć co [przed kim]« (1): By co miał przed mym pánem/ niegodźien iełt tego. *GosłCast* 61.

»mieć, dawać co [nad kogo]« (4 : 1): *OrzRozm* Tv; *RejPosRozpr* cv; iefli to rozumiełz o łobie/ że małz co nád inłze [si quid prae aliis inesse tibi prae te feras] *ModrzBaz* 57v; Bóg [...] Temu łáfkáwłzy/ komu co nád ludźi dawa. *KochFrag* 22; *JanNKar* Dv.

Wyrażenia: »ledwie (a. ledwo, a. ledwa) co« (5): tám odkrył dopiero bezbożność łwoię/ iłz ledwie co o P. Bogu wierzył *SkarŻyw* 369 (2); *PowodPr* 5; *GosłCast* 15; Ledwie łię co dotknęła młoda Muzá moiá Helikońłkich ogrodow *SapEpit* ktv.

»mało, maluczko co« [szyk 18 : 1] (18 : 1): tak dzis mało co dbáya álbo pátrzą ná dobroć á cnotę. *GliczKsiąż* P7 (2); *BielKron* 299; Tantum non, Máło co chibiáło/ málem tilkiełz. *Mącz* 440d; *GórńDworz* S4v; A iefliłby łie theż co mało w czym vniołło od podobáńia thwego/ przymi wdzyęcznie. *RejPos* 357 (2); *GrzegŚm* 16; *CzechRozm* 51 (2); *ModrzBaz* 52v; *SkarJedn* 251; *SkarŻyw* 354 (3); *OrzJan* 130; by mię kto nie mniemał być bezrozumnym [...] ábym łię ia też máluczko co [modicum quid] przechwałá *WujNT* 2.Cor 11/16; *WysKaz* 5; *SarnStat* 530.

»mało, maluczko co« [cum ai, av i part praet pass; w tym: cum comp (30); mało co wyższej (14)] (36 : 1): To też mało iefł czo podlejłze niżli pirwłze. *FalZioł* I 147a; Máło coł go mniefłzym vczynyl niłz Angioły [Minuisti cum paulo minus ab Angelis] *Leop Hebr* 2/7 (2); *BibRadz Hebr* 2/7 (2); ktorzy krom żadnego takiego yakołmy maluczko co wyżłzey powiedzieli znaku/ dobrymi łię przetłię łtali *KwiatKsiąż* B3v (5); *SarnUzn* D3v (3); *SienLek* 130v; o towarzysłwie miedzy rownemi/ ábo mało czo nierownemi mowł przydzie *GórńDworz* L5v; *BudNT przedm* cv; *CzechRozm* 52 (2); gdyby niewiáłty chodźli w łzátách mało co niłzey zá krok poniłzonych [paulo infra verenda demissis]? *ModrzBaz* 51 (2); Podobno y to [...] máło Co grzeczy *KochDryas* A3; *SkarŻyw* 13 marg (2); *StryjKron* A; *OrzJan* 85 (3); *LatHar* 192 (2); *WujNT Hebr* 2/7 (2); *SarnStat* 179 (5); *CzahTr* Hv.

»mało, maluczko co« [w tym: mało co przedtym (8), potym (6), przed ... (5), pierwej (1)] = krótko (25 : 1): *GliczKsiąż* B6 (2); Máło co połpiłz/ mało co podrzemiełz/ Máło co złołżył ręce twoie ábył vłnął *Leop Prov* 6/10; Moizełz vczynil tę modlitwę máluczko co przed łmiercią *BibRadz* I 316b marg; *BielKron* 305v; *KuczbKat* 200; MAło co przed tymi łłowy/ ktorełmy tu łłylłzeli/ vzyłł tám Páweł łwięty Tytułá [...] áby prawdziwie dobre vczynki ludzyom zálecał. *RejPosWstaw* 21v; *SkarJedn* 227; mało co z brácią pomiełzkáwłzy/ v miáłteczká Tálániłá ná gorze domeczek náłazł *SkarŻyw* 29; ledwo Połłowie Mołkiewłcy mało co pierwej do łwego Kniázia przyiecháli [...] Ali iułz [...] Olgerd ze włzyłtkim Wołłkiem łwoim pod Miáłto przyięgnáł *StryjKron* 421 (4); *ReszPrz* 56; Máło co potym/ iákoby z niebá łpádłó kilkádźiefiát koni chlebem náłółzonych *ReszList* 170 (2); *LatHar* 257 (4); *JanNKar* D3v (2); MY Zygmunt dáiemy znáć/ iłz mało co przedtym [paucis ante diebus *JanStat* 7] [...] koruná ná głowę náłżę iefł włółzoná. *SarnStat* 10 (2).

»mało co« = niedaleko, niewysoko [szyk 3 : 1] (4): *GórńDworz* S6; Gdy co mało odłzedł do kłáłztoru [...] dłu^{go} plákał Bogu łię polecáiac. *SkarŻyw* 134; mało Od źiemie łye co wzniółwłzy/ [...] rodźicom trołkliwym V nół martwa vpádłá *KochTr* 6; *KochPhaen* 9.

»namniej co« (2): áno łie nikt nieobrał áby mię był namniej co miał poćiełłcyć. *RejPs* 101; *RejZwierc* 188.

»co około« = mniej więcej (1): pátrzayłze w ktoryć pálec więcej bije: iefli w pierwy [...] wiedz iłżi głowá chora: iefli w wtory/ w pierłłách/ w zółádku/ y co około ich *SienLek* 24v.

»trochę (a. troszkę) co« [szyk 3 : 1] (4): iż chocia by fie pod čás co troškę przeciwko práwu wykroczyło/ káždy by przedfię rozumiał/ że tho pan ku dobremu kończowi czyni *GórnDworz* Hh7v; gdy Cefarz z czyiey winnice iągody fkuślił/ tym łamym ią łobie przyfądził: á Pánu iey odmiánę iáką dał/ ábo trochę co pieniędzmi odpráwił. *SkarŻyw* 88 (3).

b. Przyczyny: po co, dlaczego, czemu; pytajny; *quid* *Mącz*, *Vulg*, *PolAnt*; *cur* *Vulg*, *PolAnt*; *quare* *Vulg* (126) : *OpecŻyw* 165v; A gdy odwieżowali ošlę/ rzekli panowie ie^{go} knim/ Co odwieżuiecie ošlę [*Quid soluitis pullum*]? *BudNT Luc* 19/33 (2); Co fię biiefz w głowę? (–) Y gniewam, y boię fię. *CiekPotr* 89.

a. W pytaniu zawierającym protest, sugerującym odpowiedź „niepotrzebnie, niesłusznie”, które często może być przekształcone na zdanie z rozkaznikiem zaprzeczonym [w tym: *cum con* (6)] (116) : *BierEz* L4v; Czo mie o to pytałs/ gdy mi nie wierzyś? *OpecŻyw* 109 (5); *RejJóz* I3v; *RejRozm* 397; Czo fie przeciwiłs błaznowi *RejKup* Xv (3); Włtań/ co leżyż ná twarzy fwey na ziemi [*Surge, cur iaces pronus in terra*]? *Leop Ios* 7/10 (5); *BielKron* 72 (3); *Mącz* 232d (2); *GórnDworz* Q; *HistRzym* 92; *RejPos* 10v (3); *RejZwierc* 232; *BudBib Ier* 2/33 (2); *BudNT Matth* 8/26 (9); *CzechRozm* 257v; CO fye chłubifz/ niewłtydliwy Z niecnót fwoich? *KochPs* 77 (2); Co fię dziwuiefz/ Pietrze/ iłz fię mylem/ poniewałz ludzie ieftechmy? *SkarŻyw* 213 (6); *MWilKHist* H; *GórnRozm* C2; *GórnTroas* 45 (3); Co łzukaćie żywiącego miedzy vmárłymi [*Quid quaeritis viventem cum mortuis*]? *WujNT Luc* 24/5 (9); *SkarKaz* 242b; *GosłCast* 67.

Pytanie sformułowane w 1 os. (22): A cobyh ia to w vłtá kładł/ Będęc tám lepfze karmie iadł *BierEz* P; *OpecŻyw* 114; *ForCnR* C2; Ale co fięgamy o thym przykładow dawnych á nyebłifkich/ immy fie teź blifzłifych *GliczKsiąż* C3v; *Leop* *B2; *OrzRozm* P3v; *BielKron* 253v (3); *KwiatKsiąż* N2; *OrzQuin* O4 (2); *RejZwierc* 27; *WujJud* 117v; *BiałKaz* C; *BudNT Luc* 22/71; *ModrzBaz* 138; *SkarŻyw* A3v (2); *MWilKHist* B; *KochEpit* A3v; *WyprPl* B4v.

cum inf (13): A co fie przeciwić gnidzie *RejRozpr* B2v; *RejJóz* Bv; *RejKup* t2v; *LibMal* 1551/166v; *GliczKsiąż* H4; *RejWiz* 111v; *SarnUzn* E5; Ale co fie prozno długo bawić *CzechRozm* 21v; *BudNT przedm* b7; *ModrzBaz* 57v (2); *KlonŻal* B3v; *CiekPotr* 43.

Z formą osobową czasownika „mieć” + *inf* (16): *ForCnR* C2; *RejRozpr* E4; á cobyh miał wiele wyliczać kráin kthorych fzáblá náłzá zdobywáł/ cżału ktemu nieftawa? *BielKron* 254v (3); *KwiatKsiąż* N2; *LeovPrzep* G2; *RejPos* 261v; *RejZwierc* 27; Coię tedy człowiecze maź ták bárdzo ftráchác śmierci *BiałKaz* Cv; A co mam łtäre przykłady przywodzić? Ná ty świeże patrz. *SkarŻyw* [197] (3); *KochEpit* A3v; *WyprPl* B4v; *LatHar* 331.

Połączenie: »co to« (4): *OpecŻyw* 84; *KlonŻal* B3v; Co fie to mam tárgowác/ oto małz cztérnaście. *WyprPl* B4v (2).

Frazy: »co (po)trzeba« [w tym: *ale co (po)trzeba* (8)] (11): *RejJóz* C5v; *SeklKat* E2; ále co ktemu potrzebá pílmá/ ná oko widzimy co fye Grekom łtáło *OrzRozm* G2 (2); *Mącz* 341a; á co tobie trebá o thym wiele mędrowác. *RejZwierc* 197 (2); *WujJud* 123v; *CzechEp* 191 (2); *WerGośc* 231.

»ale co (trzeba a. potrzeba) wiele, długo mowić« [szyk zmienny] (7 : 2): *Mącz* 341a; Ale co trebá wiele mowić/ łáme niezgody wálze/ was tego obfićie náuczyć mogá *WujJud* 123v; *BudNT przedm*

b7; Ale co wiele mówić [*Sed ne plura*]? *ModrzBaz* 57v [*idem*] 58 [*Quid multa*]; Ale co trzeba długo mówić/ y rzecz iáfną długo wywodzić? *CzechEp* [398] (2); *KlonŻal* B3v; *CiekPotr* 43.

1) W zdaniu lub równoważniku wyrażającym zastrzeżenie co do słuszności osądu, po którym następuje własna opinia (wzmocniona) (4) : á co nam idzie omáiętność/ y [...] ciał náfzych dla Páná náfzego Iezufa Chryštufa odftápiem íchęcią rádzi. *SkarŻyw* 130; iákoby onym lámym nikt nigdy ízkodzić/ ále co ízkodzić/ prawdy mówić/ ítrofować/ grzechu pokazać nie mógł. *CzechEp* 61; TYż to/ moy Pánie/ IEzu lutościwy Náviedzić íługę mafz/ [...] Ale co íługę? ína nieprzyiaćielá *GrabowSet* O4; *CiekPotr* 13.

β. Z przeczeniem, wyraża wzmocnione twierdzenie: dlaczego nie, oczywiście że ... (2) : A podiał że íye tego Krol náfz Polfki? (–) O coć íye niepodiał/ nie pierwey nań wáfz Papież Koronę włożył/ áż mu tho Krol poprzyiął. *OrzRozm* F3v (2).

c. Może zaimek przysłowny czasu: kiedy; względny (2) :

α. W zdaniu przydawkowym (1) : Ten Czas czo ná Swiecie byli Mnieć zewfex pilnie íłżili *RejKup* z8v.

β. W zdaniu okolicznikowym czasu (1) : bo íą iedny tráby kthore znák dawáią gdy íe pothykác/ drugie kiedy przeftác/ druie [!] co vftápic *BielSpr* 16.

II. Przysłówek; oznacza powtarzanie się w regularnych odstępach (368) :

1. W połączeniu z wyrazami określającymi czas (307) :

a. cum N (306) : *ZapWar* 1548 nr 2668; Kładziono tych zroskazaniá páńskiego co íobbota dwanáście na ítole do tégo zgotowanym *MurzNT* 53v marg; *BielKom* F8; *BibRadz Zach* 14/16; *BielKron* 226v; *LeovPrzep* I2; *Mącz* 146c (7); *GórnDworz* O2v (2); *BielSat* Dv; *KuczbKat* 410; *WujJud* 2 (2); Ze go náviedzafz co záránek [*in matutinis*]/ (á) co czás [*ad momenta*] doświadczałz go. *BudBib Iob* 7/18 (14); *BudNT* D7v marg (5); *CzechRozm* 159v; *KarnNap* F3v; O czym częfto ná íeymiech/ ktore co rok bywáią [*in conventibus anniversariis*] rádzono *ModrzBaz* 97 (12); Y te^{go} niewiedzą íż przez to piećfet lat/ práwie co pułtoráfťá lat/ zgodę S. odnawiali *SkarJedn* A4 (5); które [*jezioro*] pewnych czáfów/ co wtóry álbo trzeci rok/ wielkim ízumem [...] wzléwa *Oczko* 9v; W Kántábryieý trzy źródłá [...] wyfycháią/ co dzień Boży/ rázów dwanáście. *Oczko* 9v (19); *KochPs* 3 (3); co noc trzyftá paćierzy odpráwował *SkarŻyw* 293 (32); *CzechEp* 50 (2); *NiemObr* 4; *KlonŻal* C2v (4); *KochBr* 151 (2); *ReszHoz* 134; *BielSen* 15; *BielRozm* 24; *GórnRozm* C4 (8); *ActReg* 124 (2); Secularis – Rzecz którą odnayaiga [!] czo ítoliats [!]. *Calep* 961a (5); Przyśięznicy co cztery Niedziele máią chodzić po wśi *GostGosp* 24 (5); *Phil* S6; Dziękuieý tobie/ że co godziná ábo y chwilá nie przeftáiefz dobrodzieýftw twoich ná mię wylewác *LatHar* 27 (31); *GrabowSet* I3 (2); *KolakCath* C2v (2); *RybGęśli* B4 (2); *WujNT* 89 (12); *SarnStat* 339 (4); *SkarKaz*)(3 (9); *VotSzl* Cv (9); *PaxLiz* C3v; *SkarKazSej* 659b (5); *KlonFlis* A2 (2); Potym lichwę co mieśiác y co tydzień bierze *KlonWor* 76 (6).

W charakterystycznych połączeniach: co chwila, czas (*ad momenta* *PolAnt*) (4), czterdzieści lat, czterzy lata, cztery niedziele, dwie lecie (4), dwie niedzieli (2), dzień (*quotidie* *Vulg*, *PolAnt*, *Modrz*, *Cn*; *in dies* *Mącz*, *Modrz*, *Cn*; *prope diem* *Mącz*, *Calep*, *Cn*; *in singulos dies* *Mącz*, *Cn*; *in die*, *per diem* *PolAnt*; *per dies* *Modrz*; *quot diebus*, *quot dies*, *quotidiano*, *quotquot eunt dies*, *singulis diebus* *Cn*) (184), godzin(k)a (*in horas* *Mącz*, *Cn*; *in horas singulas*, *singulis horis* *Cn*) (12) godzin sześć, lat kilka (2),

miesiąc (in *calendis PolAnt*; in *singulos menses, quot calendis, quot mensibus, quotquot mensibus Cn*) (6), *niedziela, noc* (in *noctibus PolAnt*) (3), *pięć lat* (2), *pułtorasta lat, rok* (per *singulos annos Vulg, PolAnt*; *quotannis Modrz, Cn*; *ab anno in annum PolAnt*; *omni anno Modrz*; *annuatim Calep*; *de anno ad annum, in annos singulos, in singulis annis, quotquot annis Cn*) (65), *sobota* (2), *sto lat* (2), *śrzoła, tydzień* (*quot hebdomadis Cn*) (4), *tysiąc lat, wiek, zaranie* (*zaraniek, poraniek*) (in *matutinis, quolibet mane, singulo mane PolAnt*) (3), *zima*.

cum comp (38): Co dzień/ więcej fie dziwuią oney piękney twarzy. *KochZuz A2v; BielSat [I4]v; KuczbKat a2; CzechRozm 108 (2); KarnNap Gv*; co dzień czyniliby ią łpokoynieyfzą swoią przytomnością *ModrzBaz 126v*; odfzczepieństwo od Kościoła/ co dzień w nowe y więtsze błędy idzie *SkarJedn 341 (2); SkarŻyw 98 (11); KochFr 50; ReszHoz 135; BielSjem 14*; Co rok fląbłżé vrodzaié *KochSob 57; ActReg 161; GostGosp 6 (2); GrabowSet O3; LatHar 676; SarnStat 1051 (2); SkarKaz 45b (4)*; blizkie y co rok bliższe tyranná tego łásiedztwo we wrotá iuż wálże pogłáda. *SkarKazSej 660a (3)*. W charakterystycznych połączeniach: *co dzień (rok) barziej (5), bliżej, bliższy, chorszy, chytrwszy, cieńniejszy, dalej, gorszy, gorzej, lepiej (6), lepszy, mniej (2), pewniejszy, słabszy, spokojniejszy, więcej (21), więtszy (13)*. Cf »co ... to [*cum comp*]«.

Połączenia: »co i« (1): Zwłafzczá iż nam przybywa co y dzień czeládzi *HistLan A3v*.

»co ... to« (17): bo co godziná to inny pofél bywał z nowinami *BielKron 210v (3); Mącz 207b (3); RejAp 199v; BielSat G2v; WujJud 14*; Co noc/ to rozbiéraycie dnia przéłżłego łpráwy *KochPs 6*; co dzień/ to mu zdrowia/ y ciála vbywá *NiemObr 166 (2); BielSen 15; GórnRozm A3v; OrzJan 71; PowodPr 64; SkarKaz 638a*.

»co ... to [*cum comp*]« (21): *MurzHist Hv (2); BielKron 58 (6)*; Langvidior in dies, Co dzień to chorłzy. *Mącz 183d; KochSat A4; GórnDworz M7v (2); CzechRozm 169; KarnNap C3*; Co rok to przychodzimy ku gorżemu látu. *BielRozm 5; ActReg 49 (2); WujNT 140 (2); SarnStat 330 (2)*.

b. *cum G* (1) : Stąd znáć/ że ci haeretycy [...] niektorych pokármow/ nie co czáfu tylko/ ále zálwże pożywáć zákázowáli *WujNT 728*.

2. W połączeniu z innymi wyrazami [*cum N*] (17) : *RejKup o2*; Gdy bédziefz w cechu/ Zá łáfká/ co łowo/ Mow czápkę ziąwłzy. *KlonFlis F*.

W charakterystycznych połączeniach: *co krok, sądy, sejm (3), skok (8), słowo, trzecie słowo, wskok (2)*.

Połączenia: »co ... to« (6): czo krok to kolnierz łtrzáłfą *RejKup q8 (2)*; co trzecie łowo/ to po łácinie mowią *GórnDworz F6; GórnRozm I4v marg (2); PowodPr 64*.

»co ... to [*cum comp*]« (9): Co łkok to rychley do Piekłá *RejKup x4 (6); RejPos 134 (2)*; iż co Seymik ábo Seym/ to w Polfzce gorzey *PowodPr 53*.

3. W połączeniu »co raz« (44) :

a. *Co chwila, bardzo często, ciągle* (24) : *MurzNT 43v; GórnDworz F6*; ty nie vftaway/ Ale dobrych początkow co raz dokonaway *KochDryas A2; KochOdpr C2*; żiólá [...] ciepłó przykłádać/ y co kiedy raz ołtydną powtarzáć. *Oczko 33 (2); KochPs 62 (3); KochTr 3; KochFr 80; KochMarsz 154; KochPieś 34; GostGospSieb +2; CiekPotr 10*; Cyránek/ łyfék/ niezliczona tłufzcza/ Co raz fie nurkiem po płóicę pufzcza. *KlonFlis B4v (6)*.

Połączenie: »co raz to« (3): Człowiek iákiś [...] ná potworney grał trąbie/ ták iż co raz/ to iey łobie niemal puł łokcią w gárdło pułzczał *GórnDworz* P4; *KochFr* 25; *KochSz* Cv.

b. *Oznacza narastanie, stopniowanie, zmienność* (20) : A iżeby też y połpolity człowiek [...] ten fkarb Rzeczypołp: dla pewnieyłzey y prędlzey augmentácyey co raz pośiłał *VotSzl* D2 (2).

W połączeniu z wyrazami „inszy”, „nowy” (6): *MurzHist* Bv; Ty co raz nowym światłem zdobifz wdzięczné Koło miesięczné. *KochPs* 11 (2); *KochSz* A3; *GostGospSieb* +2.

Połączenie: »co raz to« (1): gdyż kážda łektá [...] inákłzego Bogá ábo religią/ á czáfem coraz to inłzą łobie tworzy *PowodPr* 28.

cum comp (12): *KochPs* 162; Szczęśliwé czáfy/ kiedy giermak łzary Był ták poćiwy/ iáko ty džíseyłzé łedwabné bramy co raz kółztownieyłzé *KochFr* 104; *KochProp* 14; co raz bliżey z łtráchem cífną wáły *GrabowSet* M3v; *RybGęśli* D; *WitosłLut* A3.

Połączenia: »co raz to« (4): *LibLeg* 6/190v; Co raz to więcej z łeżior/ y z bągná przybywa *KmitaSpit* A3; *PowodPr* 68; *VotSzl* D3.

»co raz tym« (2): coraz tim barziej okolo powietrza w Mazowłzu ludzie cos natrącayá. *KochList* nlb 1; *KochSz* B3.

III. Spójnik (485) :

1. *Wprowadza zdanie dopełnieniowe: że* (65) : *FalZioł* V 116; I pyłfalyfcie do nas powyadayacz czo yednegosczie Tatharzina naszli thakowego ktori tham bil. *LibLeg* 10/56 (3); *SeklKat* Z2v; *RejKup* n6; Názáiutrz chłop nárzeka co go bolá boki *RejWiz* 66v; Gdyż włyłcy z iego rotý tyłkoż máiá w zyłku/ Co łie w gnoiu á w błocie by łwinie náryiá *RejWiz* 175; *RejPos* 243v; *RejZwierc* 41v; *WujJudConf* 12v; *Strum* F; *ModrzBaz* 63; On łam łełt bóg: co żywiém/ co tchniemy/ On łpráwuie w nas *KochPs* 149 (3); *SkarŻyw* 252 (3); *CzechEp* 41 (3); izali nie rzeká/ że [quod] (marg) co. N. L. (–) łzáłeiecie? *WujNT* 1.Cor 14/23; O Rozdżiále dochodów Królewłkich, y co ná Stárołtę przychodżi piątá część, łzúkay w piérwłzych kłsięgách. *SarnStat* 485; *CiekPotr* 35.

Połączenia z zapowiednikami zespolenia: »ono (...) co« (3): *KromRozm* III H3v; *RejFig* Dd3; A na ono co kółcioły Łácinłkie wymiotáli/ ták piłze. *SkarJedn* 250.

»to (...) co« [w tym: to (7), tego (4), po tym (2), na to (4), nad to (1), na tym (1)] (16): *RejKup* c6v (3); *Diar* 58; Po tym znác łługę wiernego/ Co przełtrerga [!] páná łwego *BielKom* G5; *RejWiz* 22; A to w zyłku odniołá/ co łie z nich náłmieiá. *RejZwierc* 115; *BielKron* 212v; *KochSat* C2v; *Mącz* 232d; *RejZwierc* 225v; A łełzcze nád to coł my Theophilá [...] złóżyli/ wyklinánie nań kłádziemy *SkarJedn* 133 (2); *SkarŻyw* 90; Dołyc łełt tego/ co łudżie vbodzy á złi [...] ciężcy łá łudżiom dołrym/ á máiętnym. *GórnRozm* I; *ActReg* 4v.

a. *Wprowadza zdanie dopełnieniowe z odcieniem przyczynowym* (21) : Przepuśłfz mi com cię winił. *BierEz* B3v; *RejKup* x6 (3); Knechći máłó Maurycego niezábili/ iż im ołobney zapłáty niedano co dołyli zamku *BielKron* 236v (3); *HistLan* Dv; *Paprpán* Ee3v; *GórnRozm* H4; *ActReg* 76; *GostGosp* 32; Dżiękuy mi chcelzli com cię przeprowádżił *KlonFlis* H5.

Połączenie z zapowiednikiem zespolenia: »to (...) co« [w tym: za to (4), to (1), tego (1), od tego (1), o to (1)] (8): Abi łzia Váłcha K. m. nyegnyewál na náłch ołho czołmi pana Vilyamowłkyego łłám zadzyerzely przy łłoby *LibLeg* 11/155v; *Diar* 71; *BielKron* 238v; *CzechRozm* 243; *SkarJedn* 142;

PaprUp 13v; Ponieważ za to co oyciec używał pieniędzy, które y trzecie dzieci mułą płać od nich dawać *SarnStat* 1271; *SkarKaz* 4b.

2. Wprowadza zdanie podmiotowe: że (37) : Nic pewnego na świecie nie mamy/ Tylko w zylku co fie w nim błakamy. *BielKom* D5; *PudłFr* 31; Nie wiele mię wzrzuła co w piłmach itarych Oycow o dołyćczynieniu wszędzie świadectw dołyć. *WysKaz* 30.

Połączenia z zapowiednikami zespolenia: »ono (...) co« (5): Ieść tego tam niemáło [...] iako też ono co Oleum/ oleiem przekłáda *BudBib* b2; *ModrzBaz* 110v; *GórnRozm* Iv. Cf *W połączeniu z frazq.*

»owo ... co« (1): gdyż mnie ówo dziwnieyła/ co w Kámięncu Podolkim/ ludzie [...] ochotnie fye nápiwły támteczného piwá/ tak fye zaráżáią/ że fye iem pod ięzykiem w wielkich żyłách robáctwo [...] záląga *Oczko* 23v.

»to (...) co« (32): *RejRozpr* F3; To prawda czo pomrzeć mamy *RejKup* h6 (4); *LubPs* K4v; *BibRadz* Eph 4/9; *BielKron* 392v; *SarnUzn* H2v; *GórnDworz* Dd4v; *RejZwierc* 233v (3); *SkarŻyw* 168; *KochFr* 4; *GórnRozm* H2; *PaprUp* F; *KochFrag* 27; To w zylku/ co człowiek kóft y szkodę odnieście. *WyprPl* A2v; *CiekPotr* 69. Cf *W połączeniu z frazq.*

W połączeniu z frazq: »a to, ono (wszystko) w ni(e)wecz co« [szyk zmienny] (13 : 2): *RejRozpr* D4 (2); *RejKup* c6v; *LubPs* K4v; *RejWiz* 14 (2); A tho/ co fye nędze náciérpiłz/ co fye za Prokuratorem nábiegałz/ co fye Affessorom/ Referendarzom/ y Odźwiérnym ich náklániałz/ to w niwecz. *OrzQuin* B4; *RejZwierc* 167v; A ono wniwecz/ co do domu fię wráćáiąc/ wielkie mnoŃstwo pieniędzy zziemie wynoŃz [Quid quod illi in sua redeuntes magnam vim secum pecuniarum asportant]. *ModrzBaz* 110v; *KochFr* 4; *GórnRozm* H (3).

3. Wprowadza rzeczownikowy równoważnik zdania orzecznikowego (lub wyjątkowo pełne zdanie) w nawiązaniu do stojącego w postpozycji drugiego równoważnika rzeczownikowego (wyjątkowo do pełnego zdania) wyrażając tożsamość obu członów; całość obrazuje wielość i różnorodność (12) :

a. cum N sg (funkcja pośrednia między spójnikiem a przysłówkiem); zawsze w połączeniu »co ... to« (10) :

α. Równoważnik w obu członach (8) : W Księgach Ziáwienia/ co Ńowo to wielká táiemnicá *Leop* VVv; naydziełz iákmiarz co kámienicá to Sektá Dyabłowá. *LeopPrzep* G2; *SkarJedn* 23; *WujNT* 676; Bo tám co Conful to KROL *KlonWor* 13.

Przysłowie: Quot homines tot sententiae [...] co głowá to rozum. *Mącz* 460a; *WujJud* 131v; *WujNT* 676 [ogółem 3 r.].

β. Równoważnik w pierwszym członie (1) : co miałto wielkie to Ńwoie kfięstwo ma *BielKron* 281v.

γ. Równoważnik w drugim członie (1) : bo co miałto było v Grekow to krol álbo kfiążę *BielKron* 55.

b. Cum G pl (funkcja pośrednia między spójnikiem a zaimkiem liczebnym) (2) :

Połączenia: »co ... to« (1): iáłne rzeczy łám/ że co rozumow/ to confefy różlicznych *BiałKaz* Iv.

»co ... tyło« (1): co głow ktore się za rozumne máią/ tyło wiar. *BiałKat* Iv.

4. Wprowadza zdanie okolicznikowe (371) :

a. PrzeciwnieŃstwa; najczęŃciej przeciwnieŃstwo czasu lub podmiotów (153) :

α) Zdanie nadrzędne w postpozycji (135) : *PatKaz* III 130v; iż czo pirwey pothaiemnie łupieŃstwa czynił, iuż więc iawnie pocáł miaŃtecka y miaŃta naiezdzić *MiechGlab* 65; *LibLeg* 9/54; *RejKup* ee5v;

MurzHist Nv; Ale cołmy trochę z rzeczy vftąpili/ wroćmy fie ząfię ná drogę do niey. *GliczKsiqż* C4v (5); Co chciała wzgorę buiąć/ wnet w fzelinę wpádnie. *RejWiz* 90 (4); bo co Ian mowi Trzey fą/ ci mówią Ieden ieft *GrzegRóżn* H4; *RejZwierc* 231v (2); *KochMon* 23; Bo y coście dłużni być vczyćielmi wedle czáfu/ ząfię potrzebuiecie żeby was vcżono [*Etenim debentes esse magistri propter tempus, rursum opus habetis ad docendum vos*] *BudNT Hebr* 5/12 (2); *SkarŻyw* 601 (2); *MWilkHist* B2v; Ale co żywę/ vmrzć bym wolála *KochFr* 81; *KochPieś* 39; *KochSob* 67; Co tedy právem infy/ co nas przysięgami Wiązáli/ ty nas fercem zepni *KochProp* 15 (3); *GrabowSet* I2v; *PowodPr* 15; *GosłCast* 18.

W charakterystycznych połączeniach (dotyczy przeciwstawień w zakresie czasu): co niekiedy ... teraz, co pi(e)rwej ... dziś (2), co pi(e)rwej ... już (5), co pierwej ... już teraz, co pierwej ... potem, co pierwej ... ten raz, co pi(e)rwej ... teraz (4), co pi(e)rwej ... wtenczas (2), co pierwej ... zasię, co przedtem ... dziś, co przedtym ... teraz (4), co przedtym ... wtenczas, co przedtym ... zaś, co przedtem ... zatem, co przedzej ... teraz, co teraz ... przedtym, co teraz ... wtenczas.

Połączenia: »co ... a« (3): *RejWiz* 93; *Oczko* 3; iedno co oni ftárzy [...] wodę próżno mierzyli/ á X. K. śiano niepotrzebnie młóci. *NiemObr* 142.

»co ... aliści« (1): Bo co przedtym trochę wyżfzey *fol.* 50. bárzo Chriřtufá z ftrony człowieczeńftwa: wyniořł [...]: áliści oto tu zaś człowieczeńkie to Bořtwo iego/ o ziemię právie vderzył *CzechEp* 169.

»co ... ano« (1): co powiáda że wydał piérwfzy pozew, áno nie wydał. *SarnStat* [1281].

»co ... oto« (1): iż ono com fię zdał iákobym od rzeczy odeyć miał/ oto teraz tego dowodzę com fprzodku obiecał. *WysKaz* 19.

»co ... tedy« (4): *SeklKat* X3v; *BibRadz Gen* 43/10; Bo co Pan Chriřtus/ iáko prawdá rořkazał/ żeby mowá wáfzá była ieft ieft: nie nie [...] Tedy Papieżowie [...] opák wfzytko czynią *CzechEp* 336 (2).

»co ... to« (65): *SeklKat* X3v (3); Co się przedtem w pánie kocháł/ to zatem/ fwoie ferce od niego odwroconé poczuł *MurzHist* D3v (2); *MurzNT* 46; *GliczKsiqż* O2v; *KochZuz* A5; *BibRadz Deut* 28/25; *OrzRozm* Lv; *BielKron* 325; *GrzegRóżn* H4 (2); *KochSat* B3; *SarnUzn* F3; á co oná nie plákála/ to oni zá nię plákáli. *GórnDworz* Y4v (5); *HistLan* C2; *RejZwierc* 64v; *WujJud* 176; *BudNT przedm* b4 (3); *CzechRozm* 14 (5); *PapřPan* A4; *StryjKron* 407; *CzechEp* 44 (11); bo co Ignácys piřze/ negátiwę: [...] To X. K. po Polřku wykłádáiąc/ áffirmátywy vżywa *NiemObr* 123 (5); *KochFr* 68 (2); *ReszList* 181; *WerGořc* 222; *GórnRozm* K3v; *KochWr* 30; *OrzJan* 104; *LatHar* 508; *WujNT* 543 (2); *JanNKar* C2 (2); *SarnStat* 484 (2); *PowodPr* 18 (2).

Połączenia z zapowiednikami zespolenia: »miasto tego co« (1): miałto tego co ieft w texcie “przybliży fię”. mařz ná brzegu “przybliżyło fię *WujNT przedm* 23.

»ono co« (1): *WysKaz* 19 cf »co ... oto«.

»to co« (1): ábowiem to co v innych ludži fzkodá/ łáncuch/ kłódá/ śmierć/ to v nas Polakow czeřć wfzytko waży *OrzRozm* Lv.

1) *W konstrukcji z formą osobową czasownika „mieć” + inf dającą się przekształcić na konstrukcję „zamiast” + inf lub „zamiast żeby” + forma osobowa (28):* *RejWiz* 100; *RejZwierc* 74; *SkarŻyw* 262; co miał Turkom przewozu morřkiego bronić/ łam právie ich przewiořł w fwoichże okřętách *StryjKron* 602 marg; *GostGospSieb* +3v; *PowodPr* 45.

Połączenia: »co ... to« (72): *ForCnR* D3; ábowiem iuž co dáley to bližey przybliža fie ten vpádek moy *RejPs* 44; *RejKup* h7; *KrowObr* C; *RejWiz* 33 (2); *RejZwierz* 141v (2); *BielKron* 8 (18); *Impallesco* [...] Co dáley to bárziez blednieyę *Mqcz* 274a (11); *RejAp* 3 (5); *GórnDworz* H5 (6); *GrzepGeom*

E3v; *RejPos* A3 (9); *RejZwierc* 1v (8); *PaprpPan* F3v; *GórnRozm* D4; á co dalei to gorzei *PaprpUp* L4v (2); *GórnTroas* 68; *PowodPr* 45.

»co ... tym« (11): *LubPs* Y3 marg; Placito, Co daley tym fie lepiej podoba. *Mqcz* 302a (4); *RejPos* 22 (2); *RejPosRozpr* c3v; *RejPosWstaw* 22; iłz co daley tym więcej wfluźbie Bożey tępieli *SkarŻyw* 333; *KochSz* B3v.

β. W paralelnym członie występuje *ai* (28) :

1) *Cum posit* (1) :

Połączenie: »co ... tym« (1): Dzis tedy iż obyczáye inłfe náłtály/ według thego/ iż co daley thym rzetelny á fubtelny/ potrzebá tákyego náuczycyelá/ kthoryby fie vmyał przyłtołować *GliczKsiąż* L8.

2) *Cum comp* (27) : *RejWiz* 126v; Tua iustitia et lenitas animi florescet quotidie magis, Będzie co dalei wyęłfza y sławniełfza [!]. *Mqcz* 131b; *PaprpPan* P.

W charakterystycznych połączeniach: *co dalej* (wyższej) *cieńszy*, *cudniejszy*, *drobniejszy*, *goręcszy*, *gorszy* (3), *jasniejszy*, *kosztowniejszy*, *lepszy*, *mdlejszy*, *mężniejszy*, *ogromniejszy*, *piękniejszy*, *słabszy*, *sławniejszy*, *spiczastszy*, *starszliwszy*, *śliczniejszy*, *uczeńszy*, *wątpliwszy*, *więtszy* (6), *wyższy*, *zawikłańszy*, *znamienitszy*, *żadniejszy*.

Połączenia: »co ... to« (20): *PatKaz II* 55v; *FalZioł* IV 4b; á co wyłzłfey ku gorze to iefzče známienitłfe y kofztowniełfze páłace. *BielKron* 270v; łkąd co daley to lepiej vczeńłzy/ opátrzniełfzy/ y ćwiczeńłzy poczęłi być. *BielKron* 409v (5); *Mqcz* 8d (5); *RejAp* 33v; *RejPos* 119v; *RejZwierc* A3; *SkarŻyw* 481; *ReszPrz* 71; iż potomłtwo wálfe dzieląc/ co daley to w drobniełfze cząłtki maiętnośći/ do vbołłtwá przyść mułł *GórnRozm* I4v; *GórnTroas* 64; *SiebRozmyłł* K3v.

»co ... tym« (4): *Cauda in tenuitate desinens*, Ogón co daley ku końcowi tym cieńłzy. *Mqcz* 449a; *RejPos* 175v (2); *KochPs* 108.

c. *Czasowe współczesne*, wskazuje na równoległe powtarzanie się dwóch czynności, przyczynę, która zawsze wywołuje ten sam skutek: *ilekroć*, *za każdym razem gdy* (43) : Iefzče k łobie przyłcz nie mogę Czo włpomionę na tę trłogę *RejJóz* H4v (7); *RejWiz* 31 (3); iż biedá temu chłopcu/ kthoryby [...] páná czo dziełięć krokow łłapi ocieráć/ á czołáć nie miał. *GórnDworz* E8; *BielSat* C3; *RejZwierc* 227v; *WisznTr* 19; *BielRozm* 20; co wrot rułzą iego łię łpodłzewa *SkarKaz* 8b.

Połączenia: »ledwo co ... wnet« (1): Ledwo co kołá Fortuná łknie z łtrony/ Wnet y bez ręki prołżenia/ ołłłtawá. *GrabowSet* Yv.

»co ... to« (19): *RejKup* y5v (2); Co ná łtronę ołłłłłłpi to fie w głowę łkrobie. *RejWiz* 64 (4); *BielKron* 21 (2); *Effodit illius memoria pectus meum*. Co nań łpámiełłam tomi fie łercá chwyłci. *Mqcz* 132d (2); á czo godzinká wplýnie tho iuż nie náłzá *RejZwierc* 103 (6); co płáłzę wlełcieć chce/ to go pácholę do łiebie potárgnie *SkarŻyw* 338; *GostGosp* 86; *WysKaz* 45.

»co ... zawłždy (a. zawsze)« (2): Lecz łumńienie czo włpomienie zawłždy fie mułł gryłcz *RejJóz* P2; *PaprpPan* Ffv.

α. *Wskazuje na regularne następstwo dwóch czynności*: *raz to raz to*, *na przemian* (6) : Co ich pan porátował/ znówu ná kieł wzięłł *KochPs* 162.

Połączenie: »co ... to« (5): *BielKron* 422v; Abowiém co [woda] z iedného Pónikiem przez Groblą wynidzie/ to do drugiego wpadnie *Strum* N2 (2); *BudNT przedm* a4; Lecz co ząkwitnie iáko Słońce wznidzie/ To zaśie ípadnie ledwé wieczór przydzie. *KochFr* 44.

d. *Przyczynowe:* *bo, ponieważ; quod* *Mącz* (33) : *BierEz* N4; aż ta ijtá lukienka/ wlfytka była czerwóná/ tzo fie we krwi zmáczála *OpecŻyw* [127]v (6); *RejJóz* H2 (2); Niewie czo rzecz czo fie wftidzi *RejRozm* 404; *RejKup* bb3v (2); *RejWiz* 168; iż bez owfu do domu muflá/ málo go co w pożytek przyfzło co był vdeptány. *BielKron* 331 (7); *Quod, coniunctio causalis, [...]* Yfz/ co/ dla tego. *Mącz* 343d; *GrzegŚm* 49; *RejZwierc* 61v (4); ále ná pálcách pierścieni nieznác było/ co fye żyły ták bárzo nápełniły/ á fkórą odełá *Oczko* 19; *WisznTr* 14; *ActReg* 11; *GórnTroas* 39; ztąd ie Marchiones ięzykiem fwym zową, co gránice ítrzedz winni. *SarnStat* 131; *KlonFlis* F2v.

a. *Zdanie nadrzędne w postpozycji* (1) : co miał od dziewek onych kęs pieniędzy/ Iáko mogąc nieborak odgryzał fie nędzy. *HistLan* Bv.

e. *Skutkowe:* *że* (6) : rad dobrze íniada, czo ma na trzy dni dofýć. *FalZioł* IV 12a; Pánye což yeft nędzny człek co o nim pyeczą małz/ A fyn człowyeczy co go thák zacnye wywyzłfá [quid est homo, quia innotuisti ei? aut filius hominis, quia reputas eum? *Ps* 143/3] *LubPs* ee5v.

Połączenie z zapowiednikiem zespolenia: »tak co« (3): *Garnek* ma być tak wielki czo fie weń wleie piątha część kwarty *FalZioł* V 111v; á poftáwić gi [ołtarz ofiar] [...] ták co gdyby przed nim kto ofiárę czynił ítoiąc ku północy/ mogłby pátrzyć do domu świętego. *BielKron* 33v; Potym Priamus poftá po Antenórą y Eneálá áby przyfzli do rády/ á wczynili ták co fie wftykim podobác będye. *BielKron* 59v.

f. *Prawdopodobnie warunkowe:* *jeżeli* (5) : y thefch czo bandzye krziwda poddanem wáfchey K. mczi chczeni czynycz ísprawiedlywofcz ílwfna *LibLeg* 11/156; Chłop gdy mu nákaże Włodarz álbo też Vrzędnik robotę/ á nie poftucha/ dom zámknąc/ co wynidzie chłoftá cztery plagi przez gołe ciało *GostGosp* 160 (2).

Połączenia: »co ... tedy« (1): A ti Abramie czo bedziesz náfich rzeczy vgrzeffacz tedi ti ígvbyfch swoye glowe *LibLeg* 11/59.

»co ... to« (1): A czo z grochu nie doye káwalcá floniny/ To włoży do kálety Dáyczmánek náfz miły. *RejZwierc* 241v.

g. *Prawdopodobnie celowe:* *aby* (3) : iż Rzeřza Niemiecka poftápiłá Cefárzowi y Ferdynándowi pieniędzy dáć/ co ludzi wychowa ieznych 4 tyfiące *BielKron* 222v; wiele [...] tak ieznych iako y Pieszých a lekkich ludzi Kozaków zostawieli tez co poftac na wzwiady *ActReg* 27; Ná miedzy/ płonki álbo iáką drzewinę [...] ma ftáwić: dla ognia y dla kurow/ co fie íchroniá ptakowi y niepogódzie. *GostGosp* 30.

h. *Prawdopodobnie przyzwolenia:* *choć* (1) : Co wiem że cię obrufzy do mnie rzecz prawdziwa/ Ale ia o to nie dbam gdyż to prawdá żywa. *CzahTr* Iv.

IV. Partykuła (1475) :

1. *Prawdopodobnie pytajna:* *czy* (2) : pátrż pilno/ do kądby fye Wodá w kraióch ściągálá: Bo obaczy czyście kędy iéy Prąd. Słuchayże przyłożywřzy vcho do láméy ziemie/ tedy vřlyřzyřz co Wodá řzumi przez rzadką ziemię: możefz też y Wodę zámęćić/ tedy obaczyřz/ iefli fye thám z mętną Wodą poćiągnie. *Strum* O2; y przychodząc nád onę chálupkę/ częfto wołáli: cóś óřzáłá? *SkarŻyw* 166.

2. *Cum ai i av; użycia, w których łączą się cechy partykuły wzmacniającej podkreślającej maksymalne nasilenie, partykuły podkreślającej przynależność do zbioru określonych przedmiotów o określonych cechach oraz przysłówka „jak, możliwie najbardziej” (szczegóły przy objaśnieniach podgrup) (972) :*

a. *Cum ai (351) :*

α. *W posit (partykuła przynależnościowa, „co” zbędne) (2) :* kościelne páníftwá nie prośtým ále co vczoným dawał. *BielKron* 186v; á thám co flábe želázo rdzá zie *BielKron* 280v.

β. *W comp (partykuła wzmacniająca, odpowiada połączeniu z „bardzo” lub „dosyć” + ai posit, albo partykuła przynależnościowa, odpowiada połączeniu cum posit, „co” może być opuszczone) [w tym: przy rzeczowniku w pl (114), w sg (28), w sg coll (19); odpowiednik łaciński ma formę: ai sup (18), ai posit (4), ai comp (2)] (161) :* Aż mu rzeczé co ítárfzy woł/ Prožnoś gościu íeřzcze wefoł. *BierEz* R2v; *MiechGlab* [90]; *ZapWar* 1537 nr 2494; *RejPs* 115v; *RejRozpr* E2; *LibMal* 1543/70 (2); *RejJóz* Ov; *RejKup* e2 (2); *MurzHist* E3v; *KromRozm II* 14v; *Diar* 31; *LubPs* R6v; *GroicPorz* k; *RejWiz* 106v; To vczynili ci trzey co mocnieyřfy [robustissimi] *Leop* 1.Par 11/19 (22); Cić fą co zacnieyřzy [maiores] ze wfzytkiego ludu *BibRadz* Num 1/16 (4); *BielKron* 30 (29); *LeovPrzep* E (2); Agere delectum militum. [...] Wybierác co leřsze rycerřtwo. *Mqcz* 6a (2); pićie pić co lřeyřze/ áby ciálá niezápaliło. *SienLek* 41v (2); *GórnDworz* P5v (2); *GrzepGeom* L; *HistRzym* 45v; *RejPos* 9 (3); *HistLan* A4v; *RejZwierc* 20v (2); *BielSpr* 14 (15); *KochMon* 19; *BudBib Ez* 34/3 (3); *CzechRozm* 140; *PapPan kt* (3); *ModrzBaz* 24v (2); *Oczko* 5; *KochPs* 2; *SkarŻyw* [407]; bić fię teř z kim nie było/ bo co Ludzie godnieyřzy z Kieiftutem w Prufiech/ á drudzy z Olgerdem w Liflanćiech wzaiem/ y wet zá wet wojną wojnę oddawáli *StryjKron* 432 (2); *CzechEp* 129 (2); *KochFr* 24 (2); *WerGoř* 246; *BielSen* 13; *PapUp* G3 (3); *ActReg* 49 (2); *GostGosp* 66; *Phil* K2 (2); *GrabowSet* F2; *OrzJan* 40 (2); Prágnićieř co leřřzych dárow [charismata meliora]. *WujNT* 1.Cor 12/31; *WysKaz* 6; Tych náuk mieyřce co przednieyřzé było w Athenách *JanNkar* B3v (4); *SarnStat* 24; *PowodPr* 9; *CiekPotr* 87; *KlonWor* 23 (2).

W charakterystycznych połączeniach: co bieglejszy, bliřszy (2), bogatszy, celniejszy (7), cięřszy, cudniejszy (2), czelniejszy (5), czerstwiejszy, czystszy, dalszy, drobniejszy, drořszy, duřszy, głębszy, główniejszy (3), godniejszy (11), gorszy (4), kosztowniejszy, krotszy, lekczejszy, lepszy (17), lřejszy, majętniejszy, mędrszy (4), męřniejszy (3), mielszy, misterniejszy, mniejszy, mocniejszy (8), mořniejszy (3), niřszy (2), obronniejszy (2), pićkniejszy (3), pilniejszy, podlejszy (4), pospolitszy, potrzebniejszy (5), pożyteczniejszy, prostszy, przedniejszy (18), przełożeńszy, skromniejszy, słabszy, starszy (4), subtylniejszy, śliczniejszy, tłustszy (4), trudniejszy, ubořszy (2), urodziwszy, wařniwszy, wiadomszy, więtszy (4), winniejszy, wodniejszy, wyborniejszy (5), zacniejszy (8), zbrojniejszy, znakomitszy, znamienitszy (4).

Przyimek wewnątrz połączenia (8): wiecháfwi wbronę/ czo w bliřzey gořpodzie ítanął *ForCnR* A2; *SienLek* 63v; idźże á vliáďz co ná nizřzym mieyřcu *RejPos* 225 (2); *RejZwierc* 16; *BudBib* 2.*Mach* 4/31; *GostGosp* 40 (2).

Przyimek przed połączeniem (1): Wepchnionym íeřt/w cogłębfze ieřzioro *GrabowSet* H3.

1) *Z zachowaniem wartości porównawczej stopniowania („co” zbędne) (7) :* Bowiem tego czařu mleko ich bywa rzadkie gdyř czo leřřza iego częć zchodzi w macicę, á czo wodniejřza zořtawa w pierřiach *GlabGad* H5; Iedná co mędrřřá nád ine řony iego [Una sapientior ceteris uxoribus eius]/ tey

fwoiey fwiekrze odpowiedział *Leop Iudic* 5/29; *BielKron* 21v; *GórnDworz* L5; *KochPhaen* 6; *RybWit* Cv.

γ. W sup (partykuła przynależnościowa odpowiadająca połączeniu z „bardzo” + posit lub comp + „od innych” – „co” mogłoby być opuszczone; albo przysłówek – „co” nie mogłoby być opuszczone) [w tym: przy rzeczowniku w pl (95), w sg (68), w sg coll (21); odpowiednik łaciński ma formę: ai sup (13), ai posit (3), quam + ai sup (1), sb + sb (4) i inne] (188) : *FalZioł* IV 17b (3); *GlabGad* E2v (2); *MiechGlab* 13 (4); *MetrKor* 61/224; *RejPs* 35v (3); *RejJóz* Ov; *MurzHist* E2 (2); *Iefli* tedy/ co námnieifzy reeczy [!] [*neque minimum*] niemożecie/ przecz się o infzē trofzczecie? *MurzNT Luc* 12/26 (2); *RejWiz* 91v (2); pomárli w boleściach co nagorłfych [*pessimis*] *Leop Bar* 2/25 (8); *RejZwierz* 45v (3); pogrzebże vmárłego twego w náfzych grobiech co naprzednieyfzych [*in electione sepulchrorum nostrorum*] *BibRadz Gen* 23/6 (11); *BielKron* 10v (27); *Mącz* 393c (2); *SienLek* 37v (4); *RejAp* 158; *GórnDworz* E6v (2); *RejPos* 9 (7); powiedział iż w zátрудnionym żywocie dwa co nafláchetnieyfze klenothy ociążone być muřzą/ Wolność á Sumnienie *RejZwierc* Aaa (13); przeciw ktorym ná fwoim lewym rogu ordynował co napodleyfzy lud *BielSpr* 40 (10); *Strum* N4; *CzechRozm* 2 (3); *PapPan* Hh3v; y o to fię trzebá ftarác/ áby żołnierze co napowolnieyfzemi byli fwoim ftarfzym [*atque illud efficiendum, ut miles se quam maxime obedientem praestet superioribus suis*]. *ModrzBaz* 114 (8); *SkarJedn* 268; *Oczko* B (6); *KochPs* 116; pořtáwił páłac ofobny [...] to iefť/ on rořkofzny Ray: gdzie wfzytko co fťworzył/ co narofkofznieyfzego/ y nalepfzego zebrał. *SkarŻyw* 259 (6); *KochPhaen* 6; *BielSjem* 32; *GórnRozm* G2; *PapUp* K2; *ActReg* 148; *GostGospSieb* +2v; *Phil* K2; *KochCn* B4v; *WujNT przedm* 21 (3); *SarnStat* 1067 (2); *SkarKaz* 121a (2); *CiekPotr* 38 (4); *KlonFlis* A3.

W charakterystycznych połączeniach: co nabieglejszy (2), nablifszy (2), nacelniejszy (2), najchwalebniejszy, naczotliwszy, nacudniejszy (3), na(j)czelniejszy (5), naczystszy (2), nadrořszy (3), nagładszy, nagłębszy, nagłowniejszy, nagodniejszy (2), nagorszy (7), nagruntowniejszy, nahrubszy (2), nakosztowniejszy, na(j)lepszy (26), namdlejszy, namielszy, namiększy (2), namiłszy, namniejszy (4), namocniejszy (3), namořniejszy, nanieszczęřliwszy, naniřszy (2), naosobniejszy, na(j)piękniejszy (11), napodlejszy, napospolitszy, napowolniejszy, naprořszy (2), naprzedniejszy (18), narodzajniejszy, narozkoszniejszy, narozliczniejszy, najrřądniejszy, naslachetniejszy (4), nařłodszy, nařłuszniejszy, nasmaczniejszy, nasprawniejszy, nastarszy (2), nasubtylniejszy (3), najřkaradszy, nařwietlejszy, nařwietniejszy, nařwieřszy, natłustszy (2), nauczeńszy (2), naużyteczniejszy, naweselszy, na(j)więřszy (24), nawłasniejszy, na(j)wyborniejszy (5), nawyřszy (4), na(j)zacniejszy (11), nazimniejszy, naznamienitszy (2).

Przyimek wewnřtrz połączenia (14): *Leop Gen* 47/6; *BibRadz Gen* 47/11; Ná tey řzacie ma być druga řzátá [...] co z napięknieyfzych farb *BielKron* 34 (5); *SienLek* 1v (2); *RejPos* 225v (2); *Phil* L3; *BielSpr* 54; á domyřliwfzy fię zdrády/ co ná nagłębfzym y naprzykrzeyřzym wirze Wiřty ony lařki álbo řerdzi powtykáli. *StryjKron* 437.

Przyimek przed połączeniem (5): *GórnDworz* E6 (3); *HistHel* D2v; wfzytki reczy s co naywięřřzą pilnořcią y vwařenim odpráwy *Phil* S4.

1) Z zachowaniem wartości porównawczej stopniowania („co” zbędne) (6) : *MiechGlab* 54; z niebá y głof řlyřzał/ By ie [*jabłuszko*] co napięknieyfzey miedzy trzemi oddał. *RejWiz* 85v (2); pořłał

do iednego Egipfkiego kápłaná [...] áby mu łztukę z onych ofiar co nagorfzą y co nalepřzą pořłał. *RejZwierc* 84; *PudłDydo* A2.

2) Z odcieniem względnym (przysłówek, „co” nie może być opuszczone) (8) : Wezmi iaie czo nařwięłřze możęłř mieć *FalZioł* II 19b (2); *MiechGlab* 72; Przywiedźiono mu tedy pułtorá tyliácá pánien co nacudnieyřzych możono náleřć Boiářłkich *BielKron* 429v (2); *BielSat* N4; *RejZwierc* 163v; *BielSjem* 41. *Stosunek wyrażęń cum comp i cum sup:* -bieglejszy (1 : 2), -bliřszy (2 : 2), -celniejszy (7 : 2), -cudniejszy (1 : 3), -czelniejszy (5 : 5), -czystszy (1 : 2), -drořszy (1 : 3), -głębszy (1 : 1), -główniejszy (3 : 1), -godniejszy (10 : 2), -gorszy (4 : 7), -kosztowniejszy (1 : 1), -lepszy (17 : 26), -mięlszy (1 : 1), -mniejszy (1 : 4), -mocniejszy (8 : 3), -moźniejszy (3 : 1), -niřszy (2 : 2), -piękniejszy (3 : 11), -podlejszy (4 : 1), -pospolitszy (1 : 1), -przedniejszy (18 : 18), -starszy (4 : 2), -subtylniejszy (1 : 3), -tłustszy (4 : 2), -więřszy (4 : 24), -wyborniejszy (5 : 5), -zacniejszy (8 : 11), -znamienitszy (4 : 2).

b. Cum av (621) : W leřie kiedy řiáná řiekáią gęłtym/ zwozem káźdy co zárez trawę bráć *GostGosp* 106.

Wyrażenie: »co wskok« (*partykuła wzmacniająca*, „co” może być opuszczone) (7): *RejPos* 357v; *Słudzy* co włkok wřzytko czynią *WerGořć* 246; *WisznTr* 15; *SiebRozmyřł* H3v; *CiekPotr* 40 (2); Zá nim co włkok ten řwoy liřt żáłořny pořłałá. *PudłDydo* A4v.

a. W posit (partykuła wzmacniająca, „co” może być opuszczone) (1) :

Wyrażenia »co řywo« (1): tak náwet [bol] vpornie řię řroży. Ze gdy co myřłę męki mi przymnoży. *Vřmierz* co řywo nieprzepłáconymi řeřli rzecz można dáry lekarřłkimi *RybGęřli* Dv.

ř. W comp (partykuła wzmacniająca, odpowiada połączeniu z „bardzo” lub „dosyć” + ai posit, „co” może być opuszczone) [w tym: odpowiednik łaciński ma formę: av posit (6), av comp (3) i inne] (196) : *BierEz* C3 (3); niemá przemieřłkatz miedzy przyrodzonymi ani prziiacięłmi/ ale tzo daley ma řie odlęczyřtz od nich. *OpecŻyw* [34] (8); *ForCnR* B3v (2); *HistJóz* E; *FalZioł* V 18c; *RejPs* 63 (6); *RejRozpr* E2 (3); *RejJóz* A7v (11); *RejKup* e7 (6); *KromRozm* III H5; *Diar* 25; *BielKom* E4; *LubPs* S2v (2); *KrowObr* 170v; *RejWiz* 33v (6); *Leop* 1.Reg 20/6 (10); *OrzList* i (2); *RejZwierz* 19v (2); wřziáł ćielářtko młode [...] á dał ie řłudze/ ktory ie corychley gotował [et festinavit ad faciendum eum]. *BibRadz* Gen 18/7 (4); *OrzRozm* Cv; *BielKron* 17v (22); *GrzegRóżn* O; *KochSat* C2; Accipe a me ocius, Weźmi odemnie co prędzey. *Mącz* 259c; *OrzQuin* Qv (3); *Prot* A4v; *SienLek* 186; *RejAp* 197v (2); *GórńDworz* P8; *RejPos* 9v (23); *RejPosWiecz*³ 99v; *RejZwierc* 45v (4); *BielSpr* 9 (3); *BudBib* *Iudith* 13/13; *BiałKaz* C; *StryjWjaz* Cv; *KarnNap* ktv; *Oczko* 21v (3); *SkarŻyw* 27 (3); *KochTr* 15; *MWilkhist* D (2); *StryjKron* 190 (2); iř [...] iádu řię ták zárezłliwego co rychley y pilniey wyřtrzegáć będa. *CzechEp* 127 (8); *KochJez* B; *KochFr* 58 (4); *KochBr* 150; *ReszHoz* 121; *WerGořć* 226 (3); *PudłFr* 76; *ActReg* 21 (2); *Phil* K2; *GórńTroas* 45; *KochPij* C4; *GrabowSet* F4 (2); *OrzJan* 89 (3); *WyprPl* B2 (2); ięłlibych řię ia teź co więcey chełpił [etsi amplius aliquid gloriatus fuero] z zwierzchnořci nářzey [...] nie záwřtydę řię. *WujNT* 2.Cor 10/8; *WysKaz* 6; *PowodPr* 77; *CiekPotr* 5 (3); *GosłCast* 45; *PaxLiz* B3v (5); *PudłDydo* A4 (2).

W charakterystycznych połączeniach: co daley (2), pilniej, prędzey (27), rychley (ocius *Mącz*; celeriter, citius, cito, repente, velociter *Vulg*) (165), więcej (2).

γ. W sup (partykuła wzmacniająca, odpowiada połączeniu „bardzo” + posit – „co” mogłoby być opuszczone, albo przysłówek – „co” nie mogłoby być opuszczone) [w tym: odpowiednik łaciński ma formę: *quam* + *av sup* (8), *av posit* (7), *av sup* (4) i inne] (416) : Co nadáley odemnie odeydź. *BierEz* Nv (2); *ForCnR* E2v; *thę wodę* [...] czo na głebiey w gardło wpuśczać *FalZioł* V 91 (23); *MiechGlab* 54; *RejPs* 22 (8); *RejRozpr* H3v (2); *RejJóz* A7v (2); *LibMal* 1547/136 (2); *RejKup* e3v (6); *HistAl* F3; *MurzHist* D4v (3); *Diar* 25 (2); *GliczKsiqz* K6v; *LubPs* Q2; tedy Dijabeł/ áby ich zwiodł co nawięcey woła. *KrowObr* 121 (15); *RejWiz* 22v (10); *Leop Iudic* 9/51 (3); *KochZuz* A4; *RejFig* Cc6v; *RejZwierz* 50 (3); *BibRadz Deut* 9/12 (2); kazála fkráiać fkorę wkoło co nacieńey *BielKron* 75v (15); Quibus rebus quam maturrime occurendum putat, Którym rzeczóm co náprędzey mu fie zda zábieżec. *Mqcz* 211d (12); *Prot* Cv; *SienLek* 14 (38); ábychmy fie co nalepiey á co naopatrzńey ku temu vftáwicznemu boiowi náłzemu gotowáli *RejAp* 74 (6); *GórnDworz* K6 (15); *RejPos* A6 (34); *RejPosWiecz*³ 99v; *BiałKat* 68v; *BielSat* M4v (2); *KwiatOpis* C (2); *HistLan* B2 (2); *KuczbKat* 230 (3); *RejZwierz* 8 (25); *BielSpr* 37v (5); *KochMon* 20 (2); *WujJud* A6v; *WujJudConf* 34; *RejPosWstaw* [41⁴]v; *Strum* F3 (4); *BiałKaz* C3v; *BudNT przedm* b8; *CzechRozm* 20v (3); *PaprPan* Fv; *KarnNap* A3v (4); do tego fie co napotężńey przyložmy [*omni animi impetu incubamus*]. *ModrzBaz* 143v (13); O to by bogá prośic/ żeby człowiek Co námńey fzcześnie przeciwnego doznał? *KochOdpr* B2v (5); *Oczko* 1v (9); *KochPs* 16 (2); *SkarŻyw* 273 (2); *MWilKHist* G4v (3); *StryjKron* 160; *CzechEp* 167; *KochFr* 7; *KochBr* 152; *KochWz* 137; *WerGość* 248; *WerKaz* 288; *BielSjem* 37; *PudłFr* 24 (3); *ArtKanc* K12; *GórnRozm* B2 (4); *KochWr* 32; *ActReg* 21 (3); A tak fie ftaráć/ áby śiać conarániey *GostGosp* 64 (4); *GostGospSieb* +2v; *Phil* S4; *GórnTroas* 27 (4); *OrzJan* 59 (6); *LatHar* 89 (4); *WujNT* 293 (2); *WysKaz* 5; *SarnStat* 46 (2); *KmitaSpit* B3v; nierząd náłz Polſki do vpadku zgotowány co nákrocey vważaymy. *PowodPr* 54 (2); *VotSzl* B2 (5); *CiekPotr* 12 (3); *CzahTr* C4 (2); *GosłCast* 7 (3); *PaxLiz* B (3); *PudłDydo* A4v.

W charakterystycznych połączeniach: co *na(j)barziej* (13), *na(j)bliżej* (14), *nachędożej*, *nachutniej*, *nacieńey* (3), *nacieplej* (3), *naciszej*, *nacześniej*, *na(j)dalej* (41), *nadłużej* (6), *nadrobniej* (2), *na głębiej* (9), *na goręcej* (2), *nagorzej* (2), *nagruntowniej*, *nakrocej* (4), *na(j)lepiej* (*optime, quam optime* *Modrz*) (55), *nalżej* (2), *namajej*, *namielej* (4), *namiękczej*, *namniej* (*quam minimum* *Modrz*) (9), *namocniej* (2), *naokrutniej*, *naopatrzniej*, *napewniej*, *napiękniej* (4), *na(j)pilniej* (27), *napirwej*, *napokorniej*, *napotężniej*, *na(j)prędzej* (*quam primum* *Mqcz, Modrz; actutum, cito, primo quoque tempore, quam maturrime, quantum queam* *Mqcz; quam celeriter* *Vulg*) (29), *naprościej* (8), *naraniej* (11), *na(j)rychlej* (*primo quoque die, quam primum, quantum queam* *Mqcz; celeriter, quam celeriter* *Vulg; cito* *PolAnt*) (83), *nasilniej*, *naskromniej*, *nasnadniej*, *naspieszniej*, *najstateczniej*, *naszerzej* (2), *naświećniej*, *najuczciwiej*, *na(j)więcej* (*quam maxime* *Modrz*) (58), *nawymyślniej*, *nawyzszej* (7), *nazacniej*.

W szyku odwrotnym (2): *Strum* B2v; Ale gdy o potrzebie namńey co vcziuią/ Wierz mi prętko w gromádę náłzy fie fzykuia. *PaprPan* E4v.

Połączenie: »co i« (1): że go żaden [...] kárać nie może/ by też on co y nagorzey czynił. *CzechEp* [386].

1) *Z zachowaniem wartości porównawczej stopniowania (partykuła wyrażająca najwyższą dopuszczalną granicę, „co” zbędne)* (1) : zadufzenie vft y nofa czo nawięczy po trzy razy, łtanowi łzczkawkę. *FalZioł* V 83v.

2) *Z odcieniem względnym (przysłówek, „co” nie może być opuszczone)* (42) : *OpecŻyw* 33 (2); *ForCnR* B3v; Załię radzić aby dychanie w łobie zadzierzawała co by mogła nawięczy y na dłużej *FalZioł* V 20b (13); *BielŻywGlab* nlb 9; *ConPiotr* 31v; *KrowObr* 83v; *Leop Eccle* 5/3; *BielKron* 226 (2); ma nád nim łyedzieć/ co nagoręcey zetrwać może *SienLek* 113 (4); *RejPos* 194 (2); *KuczbKat* 10; *RejZwierc* 108; *Strum* I4v (3); *KarnNap* G; *ModrzBaz* 10v; *Oczko* 24; Co gdy Krol vłłyżał [...] iáko co naprędzey mógł/ gotował fię ná woynę przeciw Wołochom. *StryjKron* 717 (2); *CzechEp* *3v; cztery rzeczy łobie ná pámięć co nakrocey może być/ przywiedźmiy. *WerKaz* 279; *PowodPr* 28; *PudłDydo* A2v. *Stosunek wyrażen cum comp i cum sup*: -dalej (2 : 41), -pilniej (1 : 27), -prędzej (27 : 29), -rychlej (165 : 83), -więcej (2 : 58).

3. *W funkcji wskaźnika nawiązania* (479) :

a. *Wprowadza wypowiedzenie (lub człon zdania pojedynczego) będące kontynuacją poprzedniego tematu*: a (189) : *MetrKor* 57/120; *WróbŻołt* C4v; *LibLeg* 11/155; *KromRozm III* L5v; *Diar* 61; Tákże ten łłachetny łzczep/ ci czarni Páwłowie/ Závždy byli podobni/ obyczáymi k łobie/ Co y ty łátorofłki/ co z nich wyrałtáią/ Sláchetnym fie owocem/ káżdemu znác dáią. *RejZwierz* 74v; *BielKron* 103 (2); Bo ich nie obierał krol [...] iedno włzytká łpołeczność przez Duchá s. łpráviona/ á potym ye oddáli Apołtołom s. Coby y dziś wedle Bogá á wedle powinności ták być miáło. *RejPos* 23v (5); *BiałKat* 31; *RejZwierc* 60; á iáko zá łágiełá domy Rycerłkie powłtály/ tożby zá Mołkiewłkiego być mogłó. Co iuż káždy me podánie z mey ofoby niechay v łiebie vważy *MycPrz* II D2 (4); *StryjKron* 562; *CzechEp* 373; *ZapKóścier* 1584/49v; Dokłáda też tego Bielłki [...] iż też o to ich ofzułtwo kłáł ie Biłkup/ chcąc ie tym przywieść do vznánie błędu łwego y do pokuty. Co oni vkorzywłzy fię Pánu Bogu po tey łwey przygodzie/ wyználi błád łwoy przed Biłkupem *WerGośc* 220; *ArtKanc* T4; *ActReg* 104; *GostGosp* 120; *PaxLiz* C2v.

Połączenia: »co i« (3): ktorey p[ro]testaciey Panu Ćiełzycy Pąn Micháł Podliełski niedopułczal. Co i Pąn Ćiełzyca Protełtował *ZapKóścier* 1580/15v (3).

»co ono« (1): Ariłtoteles v Alexándrá/ Seneká v Neroná/ o co fie łtáráli? Co ono łam łáknący Poetá dżiwuie fie/ kto Pápugę álbo ptáłtwo lełne do łłow wymawiałia [...] mułi y łpołabia? *GostGospSieb* +2v.

»co też« (6): *GliczKsiąż* B6; *WerGośc* 204 (2); Czytay łobie ielłcze w Kłięgách Moyzełzowych o przekłęctwách Páńłkich/ ktoremi przekłina łudźie włzeteczne. Co też nie bez przyczyny vpominal Tobiałz łyná łwego/ áby fię łtrzegł włzeteczeńłtwá łzkárádego *WerKaz* 298 (2); *CzahTr* G3v.

»co to« (3): Proźnoć moy miły Pánie/ iedno iż mułiłz zełłáć onę obiecáną krew tełtámentu nowego [...]. Co tho y Pan náłz dáruiąc oną niewinną krwią łwoią zwolenniki łwoie/ przydał znák widomy wino *RejPos* 89; *RejZwierc* 17; *Strum* P.

»co więc« (2): *GliczKsiąż* B3; Nie wydádzą cie: iedno łluchay prołżę cie głófu Páńłkiego/ ktory ia mowię ku tobie/ á będzie dobrze łtobie/ y będzie żywá dułzá łthwoiá. Co więc [*Quidsi*] niebędziełłli chćiał wyniść: the łą łłowá kthore mi Pan okazał *Leop Ier* 38/21.

α. W połączeniu z formą przypadkową zaimka „to” może być również interpretowane jako zaimek rzeczowny względny w zdaniu rozwijającym (cf **I.1.A.A**) **b.ż.** »to...co«) użyty nieodmiennie z zaimkiem precyzującym przypadek na wzór zaimka przymiotnego (cf **I.2.B.b.α.1**) »co...to«), np. co o tym = o czym (19) : *ListRzeż* w. 55; iefliby ktori z nich zdechl/ tedy go wezmą na ramiona fwoie: aż go wyrzuci morze na brzeg/ bo fie barzo miłuią/ czo o thym fwiadczy Plini^{us}. *FalZioł* IV 33d; *Diar* 45; *GliczKsiąż* A3v (2); *BibRadz* I *2v; Inadź też to kiedy przydzye ná Rzym. Co potym ktemu rychło przyfzło/ gdy gi Gottowie z Wándálity do gruntu zborzyli. *BielKron* 129v (2); *SienLek* V2v; *RejAp* 181v; *RejPos* 137v; *BiałKat* 333v; *BielSpr* 3; możelz w ónéy Vpuście dác poczynić łatki/ dla Stáwidł/ co około tego mądrzy Młynárze álbo Cieśle rozumieią. *Strum* M3; *Oczko* 10v; *ZapKóścier* 1581/22; *WerKaz* 284; *OrzJan* 82.

Połączenie: »co też« (1): gdzie Kryftufá niemáfz ludzka myfl nieuftáwiczna/ bo ná rozmáite myfli rozchodzi fie/ chwieiąc fie y ná tę y ná owę ftronę/ co też y v nas Krześcian to naydzie *BielKron* 260v.

β. W połączeniu ze spójnikiem podrzędnym lub względnym wskaźnikiem zespolenia (128) :

Połączenia: »co aby« (2): to ieft nie táyna z wiele pílmá fwiętego/ iż v niego ten ftan zázwdy namilfzy á nawdzyęcznieyfzy bywał: Co áby infzego flufzniefzego wywodu nie było/ thedy wielki á mocny wywod/ iż [...] łam raczył fie s pánny á z dzyewice czyłtey vrodzić *RejPos* 342v; *Oczko* 5.

»co gdy« (2): Naprzod Burgrábiá fpyta Szołtyfá/ iefli czás ieft zágáić Sąd? co gdy Szołtys odpowie iż czás ieft. Spyta pothym iefli pokoy Sądowi przykázác ma *GroicPorz* i2; *WerGość* 238.

»co gdyby« (2): *RejPos* 129v; Co ftanáć mogło/ choć przed tym tego nie było/ to tákże może zásię nie bydź/ choć teraz ieft. Co gdybym ták mówił/ przeftálibyście wedle baczenia fwégo ná tym/ ániibyście czekáli dowodów infzych odemnie *OrzJan* 23.

»co iż« (9): *Diar* 65; Według páná tedy fámego flugá ma fie okázác á popifác. Co iż cnotá ná vbyory á yedwabne bárwy nigdy nye przyimuye/ flugá rękę ma dác áby w ftátęczności [...] fie chował. *GliczKsiąż* E7v; *CzechRozm* 49v (2); *Oczko* 7; *CzechEp* 309; *GórnRozm* A4; *OrzJan* 76; *SiebRozmyśl* F3.

»co jako« (2): *RejJóz* A2v; iedno iż fyn iego [...] przyfzedł do niego s fláchetną żoną y z wielkim nábyciem do domu iego. Co iáko Anyoł Boży poważnie fprawował ono małżeńftwo iego/ [...] tho tám fzyrzey w hístoriey tego to Tobiałzá nápiřano ftoi. *RejPos* 42v.

»co jesli(by)« = *si, si autem, si vero Vulg, PolAnt; quodsi Vulg* (106): *LibLeg* 11/82; *HistAl* H8; *KrowObr* 201 (2); Wypuść lud moy że mi offiáruie. Co iefli [*Quodsi*] go niewypuściłz/ oto ia przepuřczę ná cię [...] wfłeláki rodzay much *Leop Ex* 8/21 (13); *SienLek* 60v; *RejPos* 142 (3); *BudBib* b3 (6); *MycPrz* II Cv; *BudNT przedm* a6v (9); To tym fpořobem Chriřtus Pan dořyc vczynił zá nas? Co iefliby ták było/ tedyřmy iemu wiecey powinni niż BOgu fámemu. *CzechRozm* 219v (5); *ModrzBaz* 2 (38); *Oczko* 5v (15); *StryjKron* 667 (2); *CzechEp* 160 (3); *ReszPrz* 46 (2); *KochPam* 86; *OrzJan* 78; *SarnStat* 129 (2).

»a co jesli(by)« (2): zdrów z nich idác/ Bogu zá tę láłkę dźiękowác nieprzeřtánie. A co iefliby tám fiedząc o iáki przypadek nieřpodźiany przyfzedł/ co rychléy niech go ták rátuie. *Oczko* 31 (2).

»co niż« (1): Bo więřřza iest *enormitas* gwałtem brác, co niż mocą. *SarnStat* 625.

»co ponieważ« (2): by zaś iako wążę Kró: M. niegotowého przeciwko fwyé mocy niezáfiał. Co ponieważ ták ieft/ cóż ieft tákiego/ przéczybys wáfzáf kró: M. [...] práwicyé fwoię [...] ná tego fwégo [...] nieprzyiaćieláf gówného dobyć niemíaf *OrzJan* 90 (2).

b. Wprowadza nowy temat, często przytoczenie czyjejs opinii, po której następuje replika lub komentarz własny: co do ..., jeżeli chodzi o to, że ...; zwykle cum verbis dicendi, cogitandi, percipiendi et iubendi [w tym: co mówi itp. (53), co powieða itp. (36), co pisze itp. (14), co wspomina (przypomina) itp. (14), co powiedział itp. (13), co przydawa itp. (9), co zadaje(-q) (8); z dodatkowymi wskaźnikami nawiązania (178): a co (104), a nawet co, a tak co (2), a zwłaszcza co, abowiem co (4), ale co (3), bo co (22), bo i co (2), bowiem co, i co (2), lecz co (2), nad to co, na koniec co, na ostatek co, naprzód co (3), naprzód tedy co, nuż co, nuż a owo co (2), oto co, potym co, przodkiem co, przy tym też co (2), także co (3), także i co (2), to jest co, to też jeszcze co, więc co] (262) : A tzo mi załétzáf Miłofiernego/ zna^mci ieft dobry a ludfki mąż/ ale vtraty ForCnR C3v; WróbŻółt C4; WróbŻółtGlab A4; czo then vaíf pofél przed vamy yakye pofélłthwo sprawy od naíf abyfczye mv vyerzili ysz spravil pofélłthwo od vaíf do naíf *LibLeg* 7/67v (13); *RejJóz* F3v (2); *SeklKat* Yv; Abowiem co ta/ ten oleiek/ na moie ćiało wypuściła/ na pogrzbći to mnie vczyniła [*Iaciens enim haec unguentum in corpus meum, ad sepeliendum me fecit*] *MurzNT Matth* 26/12 (3); *KromRozm II* v3; *GliczKsiąż* M6; Bowiem coś tu wfpominał Dawidáf y Iopáf/ Iz niebo zwáf żeláznym [...] Nie rozumieyże temu być ie kowáf kowáf *RejWiz* 147v (5); *RejZwierz* 63; A co pofél powiáda/ iz moy zakon nie dzierzał vgody/ w tym nam krzywde działáf *BielKron* 232 (6); Quod me accusat nunc vir sum extra noxam, Co fie ná mie skárży/ ná mniey fie w tym nie czuyę. *Mącz* 343d; *OrzQuin* T4v; *SarnUzn* Ev; *GórnDworz* E2v (9); *RejPos* 121v (2); Co pytałz o człónki zwiérzchnię w Kościele/ powiemći nie íam z íiebie/ ále s pífmáf. *BiałKat* 38v (2); *KuczbKat* 15 (2); *WujJud* 259v; *WujJudConf* 126v (2); *RejPosRozpr* cv; *BudBib* 4.Reg 19/20; Naprzód co mowíłz/ iz z powieści moiey tego dochodziłz/ żeby chleb y wino Wieczerzey Páńfkiey/ nie mogło być proftym winem y chlebem też proftym/ ná toć ták odpowiedam *CzechRozm* 261v (10); *ModrzBaz* 28 (4); *SkarJedn* 76; *KochOdpr* C2; *KochTr* 24; *StryjKron* 95; *CzechEp* 40 (8); *NiemObr* 76 (3); *ReszHoz* 114; *PudłFr* 48; y co przysięgáią *Regi et Regno* iuíf to *Regno* wymázáf trzebáf *GórnRozm* Av (22); *PaprUp* K4v; Dworu y Harczerzow cotrochę przyięto y ta trocha płocha roziezdza się *ActReg* 124; *GórnTroas* 8; *KochCz* B; *WujNT Gal* 2/20; *WysKaz* 43; *SarnStat* 283 (2); *SkarKaz* 45b (2); Prawdziwie zemci teraz nie ieft przy pieniądách, Com ich troche miał, wfzyftkie vdałem precz w tych dniách. *CiekPotr* 44; *CzahTr* D; *GosłCast* 15 (2).

Połączenia: »co ono« (1): Y co ono Zbáwićiel náłz w iednymże przykłądźie Bogaczáf y Lázárzáf frogáf przegrożkę zoftáwił/ tego fie w Polfcze póspolićie nápátrzy/ gdy cáła wieś Lázárzow leży przed dworáfmi budownych Bogaczow *PowodPr* 70.

»co owo« (4): *GórnDworz* B4 (2); CO owo drugi złoto zá imienié dáie/ Mógłby drożey przepláćić twoie obyćzáfie *PudłFr* 36; *GórnRozm* D3v.

»co tedy« (4): Co tedy ku pierwfyzi rzeczy/ wátpić niemáfmy/ że nowy zákon/ ma fwoie nowe vftawy *MurzNT* 58v (2); *CzechEp* 344; *PowodPr* 84.

»co ... tedy« (55): *ZapWar* 1550 nr 2665; *KromRozm I* L4v; Bo co by tu niektorzy miafto i/ położyli y/ tedy wiédzmy że/ y/ infzy má dźwięk nífz i *MurzOrt* B2; *KrowObr* 227; *UstPraw* I4v; *BibRadz*

I 288d *marg*; *KuczbKat* 200; *BudBib* bv; Co teraz do ducha świętego modlitwy rozmaite zmyfliaią [...] tedy też y tego nigdy przed tym nie było *CzechRozm* 14 (24); *ModrzBaz* 28 (2); *CzechEp* 167 (19); *KochWr* 22; *PowodPr* 84.

»co też« (37): *LibLeg* 10/68v (2); *KrowObr* 227; *OrzList* iv; Coś theż widział trzy głowy w pokoiu łtoiące/ tenći tego ieft wykład. *BibRadz* 4.*Esdr* 12/22; *BielKron* 199 (5); *SarnUzn* D2v (3); *GórnDworz* Z3v (2); *WujJudConf* 256v; *CzechRozm* 21 (3); *CzechEp* 55 (8); Co mi też X. K. iákies przechwalanie przyczyta [...] iam nie tylko w tych čásiech/ ále nigdy przedtym żadney rozmowy/ z pánem Woiewodą Podolńkim nie miał. *NiemObr* 67 (4); *BielSjem* 7 (2); *GórnRozm* D3 (4).

»co ... to (a. toć, a. toż)« (21): *LibLeg* 11/171; *KromRozm* I F; *MurzNT* 218v *marg*; á co fie mieniż być pánem od zachodu do wńchodu ná świece/ tho zliebie śmiech czyniż *BielKron* 254 (5); *SarnUzn* C7 (4); *GórnDworz* I4; *RejZwierc* 125; co było kościoła łześć dziełią łokci/ to on odgrodził go ná pościeniu dwádzieścia łokiet *BudBib* 3.*Reg* 6/16; *CzechRozm* 254; *SkarJedn* 81; *CzechEp* 218 (3); *KochWr* 29.

»to co« (26): *MurzHist* F2v (2); *RejWiz* 160; *BibRadz* I 288d *marg* (3); A to co żąda Káietan ábych był łtąd wypędzon/ ábo do Rzymá ná łfąd połšan/ nie odmawiam tego ábych niemiał łtąd wynidż *BielKron* 194 (3); *GórnDworz* X7 (4); *CzechRozm* 23v (7); To co około Dámáscená zámiaćia/ iż ná iednym mieyfcu przy tego/ iż Duch S. nie pochodzi od łyná: niechay wiedzą/ iż Ian Dámáscen przed siódmym Zborem łwoie księgi [...] piłał. *SkarJedn* 282 (4); *CzechEp* 143; *WujNT* *Hebr* 12/27.

»to, ono co ... to« (2 : 1): *BibRadz* 4.*Esdr* 12/26; A to co w. m. powiedaľz/ iż włtyd/ á forom/ trzyma biaległowy ná wodzy/ to miaľto iedney cnoty/ dwie im w. m. dáieľz *GórnDworz* Aa2v; Tákże y ono co niektore księgi Łácińńkie czyćia/ *In fuam*: to z Graeckiego poznać/ że te łą prawdziwze ktore máia *In fua* *WujNT* *przedm* 18.

»co więc« (2): Co fie więcż owo w. m. pánie Boiánowłki/ ná biaległowy łkárzyľz/ że w. m. nie miľuią/ nic fie ia temu iuż nie dziwuię. *GórnDworz* V; *BudNT* *przedm* b5.

»co zasię« (1): Coś żalię widział piorá podłkrzydłne tkwiące z łkrzydł iego/ thenći ieft wykład tego. *BibRadz* 4.*Esdr* 12/19.

c. W połączeniu z dodatkowym wskaźnikiem nawiązania wprowadza człon wyłączający (24) :

Połączenia: »chyba co« (2): *KromRozm* II d4v; gdzie mowi/ iż *substantia non recipit maius nec minus*, tom ia (chybá co fie owo troľzkę o kámieniu/ á o drewnie włóżyło) opuścił *GórnDworz* B3v.

»jedno co« (12): *RejJóz* H; *UstPraw* B4; *RejFig* Bb2v; A ná paľzą nigdy ich wolno nie puľzczáia/ Iedno co fie potroľze/ łamy wyrywaia. *RejZwierz* 105; nie dał im nic z łálki iedno co łłuzbę zápláćil. *BielKron* 439v (2); iż Król w Polńce inák łtánowińny iedno co przez Káplaná być nie może *OrzQuin* V3 (3); *HistRzym* 67; Doświadczyłeś mię by w ogniu złotá/ A nienálazłeś/ iedno co cnotá. *KochPs* 21; *ActReg* 27.

»jeno tylko co« (2): IEft Stawów y Stawków wielé kthóre nie máia żadnych Zrźódlĩk/ áni żadnych Strugów/ ieno tylko co wnié náłapa wody ná Wiołnę *Strum* Nv (2).

»okrom co« (2): IEft ten zamek ták wielki/ iż by y też mogł zá iedno miaľto liczyć/ ále drzewiańe budowanie/ okrom co Włochowie zá tego Waśilá poczynili Báľzty murowáne *BielKron* 430 (2).

»tylko co« (6): zgorzałó puł Prefzporku y z dworem Krola Węgierfkiego/ tylko co Polacy fwoich gołpod obronili *BielKron* 413v (3); gdzie bywa bárzo wielkie sług mnoftwo/ á dáleko ich wietfza część/ ktorzi nic ftátecznego niemáią coby robili. tylko co chodzą zá Pánem fwym [*quorum multo maior pars nihil serii habent, quod agant, sectantur tantum principem suum*] *ModrzBaz* 37v; gdy nie mnieyfzą iáko Tátárowie Sendomirski kray fzkodą vtrapili/ tylko co wždy ludzi w niewolą nie bráli. *StryjKron* 677; *PaprUp* C4v.

d. Wprowadza zdanie wynikowe: więc, w takim razie (1) : A izechmy flyfzeli Alexandra być mądrością przychędożonego/ coby fnadz bez winy Stráxagony nie zrzucił. *HistAl* D6v.

e. W połączeniu z rzeczownikiem wprowadza dopełnienie orzekające: jako (2) : Wnet wfzyftkich okowano/ Krolá z żoną wzięto Do Kriu: okowawfzy we złote ich pęto. Aby wždy/ co Krolowi/ wczćiwość fprawiono *KmitaSpit* C6; Zá co vfam że po was powinny miłości. Doznam wrychle gdyż o was co o ludźiech bácznych/ To rozumiem *CzahTr* G3.

f. W połączeniu ze spójnikiem podkreśla wspólność elementów na zasadzie porównania: jak również (1) :

Połączenia »co i« (1): przetoż nam [...] nie wolno ták iáko infzym/ y przedác/ co y kupić. *CzechEp* [397].

4. Podkreśla pytanie (10) : y czo azaly nyewie ze ona tam yesth wwielkym niedoftatkv *LibLeg* 11/13v; Co? á załz y ty świádectwá fłowá Bożego [...] vćiebie też fą wifzem y Filozofią? *CzechRozm* 21 (3); *ModrzBaz* 80; *OrzJan* 30; Byłem w przód v źrzodłá Ktore z niebá wychodzi pod Seráphinámi. (–) Co? pod Seráphinámi? *CiekPotr* 72; *GosłCast* 27.

Połączenie: »a (to) co« (2): *KromRozm I* B2; A to co? w wielkim ftráchu bydź obiemá námá? *GórnTroas* 37.

5. Wyraża żal z powodu daremności zamierzeń: niestety (2) :

Połączenie: »ale co« (2): tákże wfzeláką pomocą/ y ráunkiem gárdząc/ dáć gárto prędziuchno mufiálá. Obáczże w. m. iefli thę rufzyć miálá/ ábo zacžność domu [...] ábo co takiego: zgołá nic: bo [...] łatwie fie tho pokryć/ á zátáić mogło. Ale czo. thák iey było dziewictwo miłe/ iż bez niego ná fwiecie żyć niechciálá. *GórnDworz* Bb2; radby go wynioł áż do niebá/ ále co? niemoże práwi nic náleść w nim ofobne^{go} czymby go ozdobić/ j wyftáwić mogł. *GórnDworz* Dd7.

6. Wyraża stopniowanie ograniczenia: tym bardziej (1) : iedno że wodá kámienna/ żimna/ zła/ iádowita/ á własność wfobie tákową máiąca/ że iéy [...] wárzénie wyrzucić niemoże: á co ktoby iefzcze fámę furową pić chćiał? *Oczko* 23v.

7. W połączeniu: »jedno co« wyraża ograniczenie: tylko (4) : *RejRozpr* Dv; PAttrzże iáko na ten Dąb/ częfto pyorun biye/ A Brzołkę podle niego/ iedno co defzcz zmyie. *RejZwierz* 131; *CzechEp* 234; Dziś iedno co płácź idzie vftáwnie do niebá. *BielSen* 13.

8. W połączeniu: »co do ...« podkreśla całkowitość, kompletność (4) :

Wyrażenia: »co do jednej« (1): áż dzień iáko trzebá Gwiazdy rofpędzi co do iednéy zniebá. *KochPieś* 4.

»co do szczędu« (3): Nie zołtáwił w nim nic/ y owłzem co do łzczędu wśłytko łpułtołłył [*usque ad interneconem universa vastavit*] *Leop Ios* 11/11; będą wythráceni [...] mieczem y głodem/ dokąd co do łłzczędu nie będą wytrácceni [*donec penitus consumantur*] *Leop Ier* 44/27 (3).

9. W połączeniu: »co niektory« (1) : Wiele inych dziwow álbo wyrodkow od ludzi ná świecie/ zwłáłzczá w Afryce/ Indiey/ á Scytiey/ co niektorzy ze pfiemi głowámi/ niektorzy bez głow/ niektorzy co w pierłiach gębá á ná rámieniu oczy *BielKron* 8v.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (8) : cornv unum quod prolapsus erat alias czo byl rok vpathl *ZapWar* 1533 nr 2531; *BartBydg* 248; *WróbŻółt* T4; c co/ cudná/ cnota/ nic *MurzOrt* Bv; *Mącz* 340d; *ZapKościér* 1586/64v; Quod – Czo, którą. *Calep* [891]a (2).

*** *Dubia* (3) : *RejKup* o2v; Neutralista co insza ratio diem in pfingere aby fidelitate suam declararét. *ActReg* 7 (2).

Cf **COBY**, **COĆBY**, CODZIENNY, COKOLE, **COKOLI**, **COKOLWIE**, **COKOLWIEK**, **COLE**, COROCZNY, **COŚ**, COTRZECIODZIENNY, COTRZECIOLETNI, **COŻ**, **COŻBY**, COŻKOLE, **COŻKOLI**, **COŻKOLWIE**, **COŻKOLWIEK**, **COŻKOLWIEK BĄDŹ**, **COŻŻE**, **NIECO**

KW